ΘΥΡΑ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

ΗΤΟΙ

ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΗ, ΚΑΙ ΨΥΧΩΦΕΛΕΣΤΑΤΗ

Περιέχουσα

Τὰ τέσσαρα Ἔσχατα τοῦ Ἀνθρώπου, Θάνατον, Κρίσιν, Ἅδου, καὶ Παράδεισον.

Δι' ὧν γίνεται ἡ θαυμασὴ Μεταμόρφωσις τοῦ Παλαιοῦ Ἀνθρώπου, εἰς τὸν Νέον ἡ Γέννησις.

Συνταχθεῖσα μὲν πολυμόχθως παρά τινος σοφοῦ Ἀνδρὸς, καλλωπισθεῖσα δὲ νυνὶ, καὶ διορθωθεῖσα μετ' ὀπιμελείας καὶ συνδρομῆς τῆς Σκήτεως τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω, καὶ τὸ Βατοπαίδιον κειμένης.

Ἤτινι Βίβλῳ προσετέθησαν καὶ Θαύματά τινα Ἀνέκδοτα, καὶ Ὀκτώηχοι Κανόνες τοῦ αὐτοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Ἅπαντα δὲ ταῦτα πρῶτον νυνὶ τύποις ἐξεδόθησαν, διὰ δαπάνης τοῦ Τιμιωτάτου καὶ Φιλοχρίστου ἐν Πραγματευταῖς Κυρίου

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ ΚΑΡΙΤΖΙΩΤΟΥ

Εἰς κοινὴν τῶν Ὀρθοδόξων ὠφέλειαν.

ἀψγέ. ΕΝΕΤΙΗΣΙ, 1795.

Παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων.

CON LICENZA DE SUPERIORI, E PRIVILEGIO.

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΕΡΜΑΝΕΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Φ

Τῷ Τιμιώτατῳ καὶ Ἀγαπητῷ κῷ σάρκα
Ἀδελφῷ Κυρίῳ Δημητρίῳ Καρατζιώτῃ.

Ὁ προσημειωθεὶς αὐτῇ Βιβλίον, περὶ τῆς τεσσάρων Ἐχάτων τῶ ἀνθρώπω, ἐ Θύρα τῆς Μεταμοίας ἐπικληθεὶς, ἤδη θείᾳ συνάρσει τετελείωται, ἐ μετ' ἐπιμελείας διορθωθεὶς ἐμ τῇ σκήνει τῆς Πατέρων, ἐπὶ τιμῇ αὐτῆς ἐλευθερίου ἀντίληψιν προσφέρεται, τῆς διὰ τῆς τύπων καλλονῆς ἐπιτυχεῖν ἐφιέμενον, ἵνα ἐ τοῖς πολλοῖς γνώριμον γένηται. Ἀμύθητον τερπόθητε χαρὰν ἐγώτε ἐ παντες οἱ ἀδελφοὶ ἐδοκιμάσαμεν τῇ ψυχῇ, γνόντες παρὰ χεῖρα διὰ τῆς αὐτῆς γραμμάτων, τιμῇ κλίσιν, τόν τε θεοφιλῆ ζῆλον, ὃν ἡμῖν δι' αὐτῶν πρόσεστα δεδήλωκεν εἰς τιμὴν τύτε ἔκδοσιν, δι' ἰδίων ἀναλωμάτων, ψυχικῆς ἕνεκα σωτηρίας αὐτῆς ἐ τῆς ἡμῶν Γονέων. Δεῖγμα ἀληθῶς ψυχῆς εἰς τὰ καλὰ ἐπιῤῥεπῆς, ὐ μόνον εἰς τιμὴν τῆς ἀδελφῶν Πατέρων παράκλησιν ἐ ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ ἐ εἰς τιμὴν κοινὴν ἁπάντων τῆς Χριστιανῶν λυσιτέλειαν, ἀφορώσης ἐ προθυμοποιουμένης. Οἶδε γὰρ, ὡς ὐδὲν ἄλλο λυσιτελέστερον παρέξοιτό τις, τῷ πλησίον ἀνωμοίως ἔχων, κατ' ἐντολὴν θείαν, ἢ τὸ ῥᾴδιον ἐμποιῆσαι αὐτῷ τιμὴν μελέτην τῆς, ὅσα προηγῦνται τῶν θαμάτων, ὅσα αὐτῷ συνοδεύουσι, ἐ ὅσα αὐτῷ ἀκολουθοῦσι, δι' ὧν ἀποτελεῖται ἡ θαυμασία Μεταμόρφωσις, τῶ Παλαιῶ Ἀνθρώπω, ἐ τῶ Νέω ἡ Γέννησις. Αὕτη γὰρ ἔστιν ὁδηγία ἀρίστη ἑκάστῳ, τῶ μὴ ῥᾳδίως ἐκκλῖναι τῆς ἀληθείας ὁδῶ τῆς θείων ἐντολῶν. Αὕτη παρα-

μυθία τῷ θλιβομένῳ, τῶ γαμαίως φέρειν, τὰς τε προσβολὰς τῶ ἐχθρῶ, τά, τε αὐτῷ συμπίπτοντα δεινά. Αὕτη τελάυταίον ἐλπὶς ἀσφαλὴς, τῆς ἀπολαύσεως τῆς ἐν Παραδείσῳ Ἀγαθῶν, πᾶσι τῆς προσεχῶς ἔχουσιν ἀγαγιμώσκουσι, ἐ τηροῦσι τὰ ἐν τούτῳ περιεχόμενα.

Τοσούτων δὴ καὶ τηλικούτων καλῶν αἴτιος γενέσθαι ἀδελφὲ φίλτατε, ὁ διὰ τὸ διπλοῦν τῆς ἀδελφότητος θάρρος, ὅσον διὰ τοῦ, ἰῶ πρέφεις πρὸς πάντας ἀγάπην, ἐ σωτηρίαν, τάχιστον, ἐ δυνατὸν, τὴν τοῦτο ἔκδοσιν, ἵνα καὶ τὸν σὸν καὶ τὸν ἡμέτερον πόθον ἴδοις ὅσον τάχιστα πεπληρωμένον· καὶ γὰρ ἀέλπιδες ἐσμὲν ἅπαντες οἱ Ἀδελφοὶ ἐ Πατέρες εἰς τὸν πρόθυμον αὐτῆς καρδίαν, ὅτι πρὶν τὸν χειμῶνος ἐξομβρῆ τὸ Βιβλίον μεταμορφωμένον τῷ κάλλει τοῦ τύπου, διὰ ταῦτα ἅπαντες χεῖρας ἐκτενῶς ἱκετίδας αἴρομεν καθ' ἑκάστην πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ὑγιείας ἐ σωτηρίας αὐτῆς τε ἐ τῆς περὶ αὐτὴν ἐν τῷ οἴκῳ, ἐ ὑπὲρ αὐξήσεως τῆς αὐτῆς κόπων ἐ ἀγαθῶν, πρὸς ὠφέλειαν ἐ ἄλλων, ὡς ἐ ἐν ἡμῖν ἤδη. ἰῶ ἡ Παντοδύναμος αὐτοῦ δεξιὰ, διὰ πρεσβειῶν τῆ αὐτῆς Προστάτιδος Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, διαφυλάττοι ὑγιᾶ, ἐ ἀλώβητον πάσης ἐφαπτίας περιστάσεως, παρέχουσα τῇ αὐτῆς Τιμιότητι, ἀντὶ τῆς ἀναλωμάτων τοῦ Βιβλίου, πολλαπλάσιον τὴν ἀντίδοσιν ἐ τὴν ἀμοιβὴν, εἴτε τῷ μὲν αἰῶνι ἐ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς ἐπεύχομαι.

Ἀπριλλίου 1795. ἀπὸ τῆς Σκήτεως τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῆς ἐν τῷ Ἄθωνι, εἰς Τρίεστιον.

Ὁ αὐτάδελφος τῆς σῆς τιμιότητος Πολύκαρπος Γερομόναχος ὁ Καρτζιώτης εἰς Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Μωρέως.

Τῷ

Τῷ Θεοδοξάστῳ, ἐ τῆς Μαρτυρικῆς Παρεμβολῆς Ταξιάρχῳ Μεγάλῳ ἐ Θαυματουργῷ Δημητρίῳ τῷ Μυροβλύτῃ, τὴν δελτικὴν προσκύνησιν.

Εἰς ποῖον ἄλλο ὑποκείμενον ἦτον δικαιότερον, μὰ ἀφιερωθῇ ἡ παροῦσα κοινωφελεστάτη ἐ ψυχοσωτήριος Βίβλος, παρὰ εἰς τὴν Μαρτυρικήν σου Μεγαλειότητα, ὦ Μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐ Θαυματουργὲ, ἐ Μυροβλύτα Δημήτριε; Οἰκειοτάτη γὰρ σοὶ, ἐ πρεπωδεστάτη ἡ Ἀφιέρωσις ἑκατέρωθεν, ἐ ὡς ἀπὸ μέρους τῆς προσφερομένης Βίβλου, ἐ ὡς ἀπὸ μέρους τῶν προσφερόντων ἡμῶν ἐλαχίστων δήλων τῆς Ἀθλοφορικῆς Μεγαλοπρεπείας σου. Ἀπὸ μέρους μὲν τῆς προσφερομένης Βίβλου, διότι αὕτη περιέχει τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο ὕλη τῆς ἐδικῆς σου διδασκαλίας· μὲ τὴν ὁποίαν, ἔτι ζῶν, σοφώτατος Διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας καὶ ἤσουν καὶ ἐγκωμιάζουσιν εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Θετταλίας ἐ Ἀχαΐας· ἀπὸ μέρους τῶν προσφερόντων ἡμῶν, διότι οὐχὶ μόνον εὑρέθημεν κάτοικοι τῆς εἰς τὸ Ἅγιόν σου Ὄνομα ἐπιφημιζομένης ταύτης ἱερᾶς Σκήτεως, ἀλλὰ ἐ γείτονες τῆς περιωνύμου σου Πατρίδος ἐ μεγαλοφοροι τῆ θεοτάτη ἐ παμσέπτου σου Ναοῦ, ὃς ὑπὸ τῆς χειρὸς σάρκα Συγγενῶν σου, καθὼς ἄδεται, ἀνεγείγερται. Ἀφίνομεν μὰ λέγωμεν ὅτι καὶ μέτοχοι εἰς τε ψυχὴν καὶ σῶμα τῶν θεοπεσίων σου δωρεῶν ἐ χαρίτων. Πρόσδεξαι τοίνυν αὐτὴν ἀμέμπτως, ὦ συμπαθέστατε ἐ φιλοψυχότατε, Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ἐ Προστάτα ἡμέτερε, ὡς

προσεδέξατο ὁ Κύριος τὰ δύω τῆς χήρας λεπτὰ, ὡς ὀλοκαρπώσιμον δῶρον, αφ' ὧν ἡμᾶς τὰς ἀτελεῖς σου θεράποντας, ἐς ἃ τῇ μερίδι σου ταύτῃ σωήγαγες καθάπερ χρυσοπτέρυγος Ἀετὸς παντότε περισκέπτεις, παντοιοτρόπως προμοῦσαι ὡς τρέφεις, καὶ ἐκ παντὸς κινδύνου διατηρεῖς ἀβλαβῆς· ὡς παρακαλοῦμεν θερμῶς τὸν ἀοκλαγμικωτάτῳ ὡς λιτομίμητόν σου φιλανθρωπίαν, ἵνα διὰ τῆς δραστικωτάτης πρὸς Χριστὸν (ὑπὲρ οὗ τὸ αἷμα ἐξέχεας) πρεσβείας ὡς παῤῥησίας σου, ἡ ὠφέλεια καὶ ὁ καρπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς Βίβλου ταύτης αὐξηθῇ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀναγινωσκόντων, ὁ μὲν εἰς τριάκοντα· ὁ δὲ εἰς ἑξήκοντα· ὁ δὲ εἰς ἑκατὸν, καὶ τὸν τῆ Κυρίου Παραβολῶ· ὡς αἱ διὰ τῆς καρποφορίας ταύτης τῆς ποθουμένης σωτηρίας ἀξιόμακοι οἱ ἀναγινώσκοντες ὦσι ἐν ταυτῷ ὡς τὸ μεγαλόδοξον ὡς περιώνυμον Ὄνομά σου ἐπιπλέον τιμῶσι, ὡς Σὲ διὰ παντὸς κηρύττωσιν ὡς παροχέα ὡς χορηγὸν, καὶ σιτοδότῃ τῆς τοιαύτης πνευματικῆς τροφῆς· μεθ' ὧν ὁποίαν τρέφονται αἱ Θεοῦ περιῶσαι ψυχαί· ὡς τὸν Πατέρα, ὡς Υἱὸν, ὡς Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὴν μίαν ἐν Τριάδι μοναρχικωτάτῃ Θεότητα θερμοτέρως δοξάζωσι, τῶν παντῶν τῷ καλῶν προκαταρκτικῶν, καὶ τελειοποιὸν Αἰτίαν, ὡς αὐτοϋπεράγαθον Ἀγαθότητα· ᾗ πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τῆς σῆς Ἀθλοφορικῆς ὡς Περιφανεστάτης Μεγαλειότητος

Δοῦλοι ἐλάχιστοι ὡς ὑποκλινέστατοι

Ἅπαντες οἱ ἐν τῇ ἱερᾷ, ὑσεβασμίᾳ σκήτει τῇ ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὄρει, καὶ τὸ Βατοπαίδιον ἀσκοῦμβοι ἐνασκούμβοι.

Ἀν

Ἄν θέλῃς, ὦ Χριστιανὲ, τὸν παράδεισον νὰ φύγῃς,
„ Καὶ νὰ γλυτώσῃς ἀπ' αὐτὸν, ὅπου δὲν τὸ χωρεῖ ἡ φύσις,
„ Κ' εἰς τὴν ἡμέραν τὴν φοβερὰν, πῦ θὲ νὰ ᾖ ἡ Κρίσις,
„ Καὶ νὰ τρομάξῃ ὅλη ἡ γῆ, νὰ κλαύσῃ ὅλη ἡ κτίσις
„ Μὲ θάῤῥος καὶ πολλὴν χαρὰν, ἐξ ὕπνου νὰ ξυπνήσῃς,
„ Καὶ εἰς τὰ νέφη τὸν Κριτὴν, νὰ τὸν προϋπαντήσῃς,
„ Καὶ τὸ Πορεύεσθ' ἀπ' ἐμοῦ, ὅλοι οἱ καταραμμένοι
„ Νὰ μὴν ἀκούσῃς ἄμποτε, καὶ ὅλοι οἱ βαπτισμένοι,
„ Ἀλλὰ τὸ Δεῦτε μὲ χαρὰν, ὅλοι οἱ ἀλογημένοι
„ Εἰς Βασιλείαν ἔλθετε, τὴν προητοιμασμένην
„ Νὰ χαίρεται αἰώνια, μὲ ὅλους τοὺς Ἁγίους
„ Προφήτας, λέγω, Μάρτυρας, Δικαίους, καὶ Ὁσίους,

„ Τὲ-

„ Τούτω τὴν Βίβλον ἐμβάζει, νυκτὸς καὶ καθ' ἡμέραν,
„ Καὶ εἰς τὰς χεῖρας ἀνοικτὴν, ἔχετὸ κάθε ὥραν,
„ Καὶ φωνάλει τὸν Χριστὸν, τὸν νὰν σὲ νὰ φωτίσῃ,
„ Καπνύζει καὶ δάκρυα, αὐτὸς νὰ σὲ χαρίσῃ,
„ Κ' αὖ λάβῃς τέτο τὸ καλὸν, φίλε μ' ἠγαπημένε,
„ Χωὶς κἀρτσία δάκρυον, μὲ φρεσβυχὴν ἁγίαν
„ Νὰ ἐπισκέψῃ ὁ Θεὸς, ψυχήν μὲ τὴν ἀθλίαν,
„ Καὶ θάνατον τὸν ψυχικὸν ποτὲ νὰ μὴν γευτέμε,
„ Ἀλλὰ εἰς τὸν Παράδεισον, ἀθάνατα νὰ ζέμε.

ΣΤΙΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑΝ ΒΙΒΛΟΝ.

Ἡ Βίβλος αὕτη, θαυμασῶς συλλέχει,
Τὰ τέσσαρα Ἔθνη τὰ τῶ Ἀνθρώπε,
Θάνατον, Κρίσιν, Ἅιδην, καὶ Βασιλείαν,
Ἅπερ πέλουσι, Θύρα τῆς Μετανοίας.
Μνήμη δὲ τούτων, καὶ συνεχὴς μελέτη,
Πηγὴ πέφυκε δακρύων ἀσινάων,
Σπάθη, καὶ ξίφος κατὰ τῆς ἁμαρτίας,

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Πέλεκυς κόπτων παθῶν ἁπάντων ῥίζας,
Καὶ παραιτία, ἀγαθεργίας πάσης.
Ταύτῃ ἓν συχνῶς μελέτα, Ἀναγνῶσα,
Καὶ τὴν παθεινὴν διήσεις σωτηρίαν.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΕΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Τῷ Φι.

ΤΩ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΤΗ.

Ἀπόφασις μαρτυρημένη εἶναι τὸ Παναγίου Πνεύματος, γεγραμμένη μὲ τὸν μέγαν Κάλαμον τοῦ μεγίστου τῶν Ἀποστόλων Παύλου, πῶς δύω Ἄνθρωποι, Παλαιός τε, καὶ Νέος, φαίνονται ὁλοφάνερα, εἰς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον. Ἔτω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πρότερον μὲν ὀνομαζόμενος Σαῦλος, Παῦλος δὲ ὕστερον, τυτέστιν, ὁ ἐκ παλαιᾶς καινὸς ἄνθρωπος, γράφων πρὸς Ἐφεσίους διδάσκει· „ Ἀπόθεσθε, Εφ. 4. κβ.
„ καὶ τὸν προτέραν ἀναστροφὴν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης· ἀνανεοῦσθε δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν· καὶ ἐνδύσασθε τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα. „ Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, εἶναι τὸ Ἀδάμ· ὁ νέος, τὸ Χριστός. ἐκεῖνος, ἐκ τῆς κάτω· ὅτος, ἐκ τῆς ἄνω. ἐκεῖνος, ἐκ γῆς· ὅτος, ἐξ οὐρανοῦ. ἐκεῖνος, ἐκ φύσεως· ὅτος, ἐκ χάριτος. ἐκεῖνος, χαμηλός· ὅτος, ὑψηλός. ἐκεῖνος, ψυχικός· ὅτος, πνευματικός. ἐκεῖνος, εἰς τὸ σαρκίον τοῦ Ἀδάμ, εἶναι ὁ Κάϊν· ὅτος δὲ, Ἄβελ. ἐκεῖνος εἰς τὴν συγγένειαν τοῦ Γισαὰκ, εἶναι Ἡσαῦ· ὅτος δὲ, Γακὼβ. ἐκεῖνος, ἐκ τῆς Ἄγαρ, υἱὸς δούλης· ὅτος, ἐκ τῆς Σάρρας, υἱὸς ἐλευθέρας. „ τελευταῖον, ὁ παλαιὸς ἀ. Κορ. ιε. μζ.
„ ἄνθρωπος, ἐκ γῆς ὢν χοϊκός. ὁ νέος ἄνθρωπος, ἐξ οὐρανοῦ „ ἐπουράνιος. „ Ὅσον λοιπὸν εἶναι τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς γῆς, καὶ τοῦ οὐρανοῦ, τοσαύτη εἶναι καὶ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ νέου. Ἀνίσως γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος ἤθελε γενῇ νέος, δὲν ἤθελε φανῇ μία μεταμόρφωσις τοιαύτη, ὅ, τι λαμπρὰ καινοία ἔπρεπε τοὺς παλαιοὺς Ποιητὰς δὲν ἐφαντάσθη ποτέ; ἐπειδὴ, τί ἄλλο εἶναι ἡ μεταμόρφωσις, παρὰ μερικὴ μεταλλαγὴ καὶ μεταχηματισμός; ἢ ἄραγε, ἀνίσως καὶ ἡ αἶρα ἐμεταβέβετο εἰς κέλινον, τὸ ζιζανίον εἰς σῖτον, τὸ ἐχῖδνον εἰς ἀρνίον· ἐκεῖνος ὁποῦ ἦτον σκεῦος εἰς ἀτιμίαν, ἐγίνετο σκεῦος εἰς δόξαν· ὁ αἰθίοψ, ἐμεταλλαζε τὸ δέρμα τῆς μελανίας τε, καὶ ἡ πάρδαλις τὰ διάφορα τῆς χρώματα· ἀνίσως καὶ ταῦτα, λέγω, ἐγίνοντο, δὲν [illegible] νῇ μεγαλωτάτη φραγμάτων μεταβολή; καὶ ὅλως ἐκστατικὴ καὶ [illegible] δοξος μεταμόρφωσις; πολλὰ μεγαλητέρα ὅμως, καὶ θαυμασιωτέρα φραγμάτων ἀναλλαγὴ γίνεται, ὅταν ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος γίνεται νέος.

νέος. Α'πίδυτος μεταμόρφωσις ἐσάθη σῖα καιρὸν τῦ Δδικαλίωτος, κ) τῆς Πορφας, ὅταν μόνοι τῦς ἐρρίπτον κατόπιν τῦς τὰς πέτρας, κ) ἐκείνας ἐμετεβάλλοντο εἰς ἀνθρώπυς. Α'λλ' ἐκεῖνο, ὁπᾶ κοντὰ εἰς τὰς Ποιητὰς εἶναι μῦθος, τώρα εἰς τὴν Ε'κκλησίαν μας εἶναι Ι'σοείαν· κ) ἡ πέτρας, μεταβάλλονται εἰς ἀνθρώπυς. Α'κυσον τὸ
Matθ. 3, 9. ἀψευδέστατον τῦ Βαπτιστῦ λόγιον· „ Δυνάται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τύτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Α'βραάμ. Α'κυσον κ) τῦ Θεῦ τὸν „ τρόχεσιν. „ Α'φελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς „ ὑμῶν, κ) δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην. „ Λάβε τοιαύτας ἀκατανοήτυς, κ) ὑπερθαυμασίυς μεταμορφώσεις πολλὰς κ) ἀπὸ τὰ Βιβλία τῦ Θείων Πατέρων, ὁπᾶ χάειτι τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἀδιαδόξως ἐργάζεται. Α'νάγνωθι τὸν Θεῖον Χρυσόστομον, ὁπᾶ λέγει· „ ἤυρε τὸν Τελώνην, κ) τὸν ἔκαμε Εὐαγγελιστήν· ἤυρε τὸν Διώκτην, κ) τὸν ἐκατάστησε μέγαν Α'πόστολον· ἤυρε τὸν λῃστὴν, κ) „ τὸν ἐσέβασε μέσα εἰς τὸν Παράδεισον· ἤυρε πόρνην, κ) τὴν „ κατέπαξε μὲ τὰς παρθένυς· ἐδίωξε τὴν κακίαν, κ) ἔφερε τὴν „ ἀγαθωσυνίλη· ἐφυγάδισε τὴν δειλίαν, κ) ἐχάρισε τὴν ἐλευθερίαν. „ Η'μεῖς θαυμάζομεν εἰς ὅσα μυθολογᾶσιν οἱ Ποιηταί, πῶς δηλαδὴ ὁ Α'κταίων μετεβλήθη εἰς ἔλαφον· ἡ Δυναΐδες, εἰς συκοπερίδας· ὁ Α'τλας βασιλᾶς τῆς Μαυριτανίας, ἕνας ὄρος· κ) ὅμως, ἄλλα θαυμασιώτερα πολλάκις βλεποφαίνονται ὅτι γίνονται ἐμφανέστατα ἀπὸ τὸ Α'γιον Πνεῦμα. Μᾶς καταπείθει εἰς τὰ τοιαῦτα κ) ὁ γλυκύτατος ῥήτωρ Λακτάντιος, λέγωντας· „ Δός μοι ἄνδρα ὀργίλον κ) βλάσφημον, κ) ὅλως εἰπεῖν, ἀφρακτόστομον, κ) „ μὲ ὀλιγωτάτας λόγυς τῦ Θεῦ, θέλω σᾶ τὸν κατασήσει ἥμερον „ ὡς τὸ πρόβατον. δός μοι φιλάργυρον, ἀμετάδοτον, ἀκεμβὸν, κ) „ δίθυς θέλω σᾶ τὸν κάμη δίμετάδοτον, φιλόδωρον, κ) ὁπᾶ μὲ „ χέρια γεμάτα νὰ σκορπίζῃ εἰς πτωχὲς τὰ ὑπάρχοντά τε. δός „ μοι ἄνθρωπον, ὁπᾶ νὰ φοβᾶται, κ) κόπον, κ) θάνατον, κ) „ δίθυς θέλει ἀφήσει κ) τὰς βασάνες, κ) τὴν φυτίαν, κ) τὰς „ ἄλλες κινδύνες. δός μοι μεθυσὸν, ἄσωτον, κ) γασείμαργον, „ κ) δίθυς θέλεις τὸν ἰδῇ νηστικὸν, σώφρονα, κ) ἐγκρατῆ. δός „ μοι φονέα, θυμώδη, κ) ἄχριον· κ) δίθυς ἐκεῖνος ὁ θυμὸς, κ) „ ἡ ἀχριότης, θέλει μεταγυρίσει εἰς ἀληθινὴν ἡμερότητα· κ) τὰ „ ἑξῆς. „ Τόση εἶναι ἡ δυνάμις τῆς θείας σοφίας, ὥστε ὁπᾶ ἐκχυνομένη, κ) ξεχειλίζεσα εἰς τὸ σῶθος τὰ ἀνθρώπε, μὲ μίαν κ) μόνην ὁρμὴν ξεριζόνει τὴν μητέρα τῶν ἁμαρτημάτων, ὁπᾶ εἶναι

ναι ἡ μωρία. Εὐλόγως λοιπὸν ἐπιγράφεται τὸ παρόν μυ Βιβλίον „ τὰ παλαιᾶ ἀνθρώπε μεταμόρφωσις. „ Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφανισθῇ ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἂν ὁ νέος δὲν γένῃ, διὰ τῦτο ἐπροσέθη „ κ) τὰ νέε γένεσις, δηλαδὴ ἀναγέννησις. „ μὲ ποῖον δὲ ἀράγε τρόπον, ἤθελε γένῃ τύτη ἡ θαυμασὴ μεταμόρφωσις τὰ παλαιᾶ ἀνθρώπε, κ) ἡ γένεσις τὰ νέε; τὸ φανερώνει ἀυτὸς, ὁπᾶ προείπομεν ῥήτωρ, λέγωντας, ὅτι ὅλα τὰ πνίονται „ κ) εὔκολα, ἤγυν χωρὶς σωματικὴν δυσκολίαν, κ) βάρος· κ) „ ὀγλίγωρα, ἤγυν χωρὶς πολλὴν τὰ καιρὰ ἄργιταν· κ) πρόχα „ ρα, ἤγυν χωρὶς ἀορεξίαν, κ) ἀκηνεῖαν, ἀνίσως κ) μόνον εἶναι „ ἀσοικτὰ τὰ ὠτία τινός, κ) τὸ σῶθος τε σοφίαν διδᾶ. Ποῖος „ ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς φιλοσόφως καπόρθωσε τοιαῦτά ποτε, ἢ δύναται „ νὰ καπορθώσῃ εἰς τὸ ἑξῆς, ἂν θελήσῃ; Οἱ ὁποῖοι, ἀγκαλὰ „ κ) νὰ καπαδαπανῶσιν ὅλων τὴν ζωὴν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς „ φιλοσοφίας, χωρὶς ὅμως τῆς θείας χάειτος, ἔτε ἄλλον τινὰ ποτε „ ἔτε τὸν ἑαυτόν τες (ἂν ἡ φύσις αὐτίκειται) δύνανται ὅλως νὰ „ κάμωσι καλλίτερον· ὥστε ὁπᾶ, ἡ ἐκείνων σοφία, διὰ νὰ φανῇ „ πῶς καπορθόνει πολὺ τίποτε, δὲν ὁποκόπτει τελείως ταῖς κα„ καῖς σωνήθειαις τὴν ἀκροατῶν τες, ἀλλὰ μόνον ταῖς ὑποκρύπτει, „ κ) ταῖς σκεπάζει· κ) ἁπλῶς εἰπεῖν, ταῖς ὀλιγοσδύει. ὀλίγαις „ δὲ τῦ Θεῦ ἐντολαῖς, ὅλον τὸν ἄνθρωπον ξανακαινυργόνησι· κ) „ ἐκδιώκησαι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἀντεισάγησι τὸν νέον· πο„ σον, ὅτι δὲν ἤθελες τὸν γνωρίσῃ, ἂν εἶναι ἐκεῖνος ὁ πρότε„ ρον. „ Βάλετε ταῦτα τὰ λόγια καλῶς εἰς τὸ ζύγιον τῆς νοός „ σε, κ) μὲ προσοχὴν πολλὴν συλλογίσε τα. ὀλίγαις, λέγει, τῦ Θεῦ ἐντολαῖς, ὅλον τὸν ἄνθρωπον μεταβάλλει. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ θελασότερον, αὐτάμεσα εἰς ταῖς ὀλίγαις, ἀρκετὴ εἶναι μία κ) μόνη ἐντολὴ, διὰ νὰ μεταβάλῃ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, κ) νὰ τὸν κάμῃ νέον· αὕτη δὲ εἶναι, ἐκείνη, ὁπᾶ λέγει ἡ Θεία Γραφὴ διὰ τῦ Σοφῦ Σειράχ· „ μιμήσκε τὰ ἔσχατά σε, κ) εἰς τὸν αἰῶ- 7. 40.
„ να οὐ μὴ ἁμαρτήσεις. „ Α'ν ἐνθυμᾶσαι τὰ ὑστερινά σε, ἐκεῖ ὁπᾶ „ εἶσαι ὕστερος εἰς τὴν ἀρετὴν, θέλεις γένῃ πρῶτος. ἂν συλλογί„ ζεσαι τὰ ὑστερινά σε, θέλεις ἀγαπήσει τὸν Θεὸν, ὁπᾶ εἶναι ὁ Α'πκ.
„ πρῶτος, κ) ὕστερος, κ) θέλεις εἶσαι σήγυρος εἰς τὴν ὑστερι- 1. 27.
„ νὴν ὥραν τῆς ζωῆς σε, κ) πασίχαρος μάλιστα, ἐνθυμούμενος τὰ „ ὑστερινά σε, θέλεις γένῃ ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις, ἤγυν ἐκ πα- Κορ. 5.
„ λαιᾶ νέος· ἡ τὰ θανάτε μελέτη, θέλει σᾶ γένῃ τῆς ζωῆς ἀνα- 17.

καίνι-

καίνισις. Ἂν ἔχῃς ἔμφοβον τὴν ὀφθαλμῶν σε παντοτε τὴν τελευταίαν καὶ φοβερὰν Κρίσιν τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ὅπου ἦτον κοντὰ εἰς σὲ
Ψαλ. 9. 17. „ χεδὸν ἀγνώστος, θέλει γνωσθῆ Κύριος κρίματα ποιῶν. Ἂν
Γωβ. 21. 13 καταβαίνῃς ζωντανὸς εἰς τὸν ᾅδην μὲ τὸν νοῦν σε, δὲν θέλεις πέρ-
„ νᾳ τὰς ἡμέρας σε εἰς ἀναπαυσες, φοβέμενος μήπως εἰς μίαν στιγ-
μὴν καταβιβασθῇς εἰς τὰ ἐκεῖσε καταχθόνια. καὶ ἂν μὲ τὴν διάνοιαν σε συχνὰ ἀναβαίνῃς εἰς τὸν οὐρανὸν, θέλει εἶσαι ἐν τοῖς οὐρα-
Φιλ. 3. 21. „ νοῖς τὸ πολίτευμά σε, καὶ ὅπως ὑπὸ γῆϊνος ὅπου εἶσαι, θέλεις καταξιωθῇ οὐράνιος· ὅπου θέλει νὰ εἰπῇ ἐκ παλαιοῦ καινὸς ἄνθρωπος· καὶ διὰ νὰ γένῃς τοιοῦτος, συχνοδιάβαζε τοῦτο μου τὸ Βιβλίον, ὅπου συνέγραψα, τὸ ὁποῖον περὶ τῶν τεσσάρων ἐχάπων διαλαμβάνει· εὐθυμοῦ καὶ τοῦ χαίφαντος, καὶ ὑγίαινε.

ΠΡΟΣ

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Τὰ τέσσαρα ὑφάσματα τοῦ ἀνθρώπου.

Πρὸς τὸν Ἀμαγ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΑ:

Περὶ μὲν τοῦ Παλαιοῦ Ἀνθρώπου, Ἐμποδισμός· περὶ δὲ τοῦ Καινοῦ, Νυφεσία.

ΜΝΗΣΘΗΤΙ, ΟΤΙ ΠΑΝΤΕΣ ΤΕΛΕΥΤΩΜΕΝ.

Σειράχ Κεφ.

Ἰὰ νὰ γενῇς ἐκ παλαιὸς ἄνθρωπος νέος, ἂς εἶναι χαμμηλὰ βαθέως μέσα εἰς τὴν ψυχήν σου, τότε τὰ δύω λόγια τοῦ σοφωτάτου Σειράχ· „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Τί ἄλλο ἠμπορέσεις νὰ ἐπῇς τινὰς ἢ σωστομώτερον εἰς βραχυλογίαν, ἢ νυφοδέστερον εἰς ἀλήθειαν; Πάντες τελευτῶμεν. „ Τοῦτο εἶναι χρησμός, ὁποῦ δὲν ἐλαλήθη ἀπὸ ξίποδα μαντικὸν, ἀλλ' ἐξεφωνήθη ἐξ ὑπαρχῆς· δὲν ἐξυγρήθη ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Σιβύλλας, ἀλλ' ἐβγάλθη ἀπὸ ταῖς πλάκες τοῦ Παναγίου Πνεύματος· „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ δύω εἶναι μὲ λίγες, ἀλλὰ ἀμίλητα τὰ παραδείγματα, ὁποῦ βεβαιόνουσι τὴν τοῦτων ἀλήθειαν. χιλιάδες ἐξόδια· καθημερινὴ δοκιμή· μαρτυρίαι θείων Πατέρων· ἐπιβεβαιώσεις Γραφῶν· ἐγλωττίαι Ῥητόρων· τὰ χρηστήρια τοῦ Παρνασσοῦ, τουτέστιν οἱ Ποιηταί· τὰ ἀρεσκέμματα τῶν Φιλοσόφων· ὁ θεῖος Νόμος· ὁ ἀνθρώπινος „ πλεονέκτιον· τοῦτο τὰ πάντα βοῶσι, τοῦτο σ„ πάντοτε λαλοῦσι, τοῦτο πολλάκις γυμνεύουσι· „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Καὶ ἂν ἀμφιβάλλῃς εἰς τοῦτο, ἐνθυμήσου, ποῦ οἱ Γονεῖς σου; ποῦ οἱ προπάτορες; ποῦ οἱ πάπποι; ποῦ οἱ προγενέστεροι; Κατέβα εἰς τὴν δοκιμήν, θεώρησαι τὰ κοιμητήρια· ἐπίσκεψαι τοὺς τάφους· ἀνάβασε εἰς τὰ καθημερινὰ ἐξόδια. „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ ἄν-

δρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες, πλούσιοι καὶ πένητες, δυ-
νατοὶ καὶ ἀδύνατοι, φιλόσοφοι καὶ θεολόγοι, κριταὶ καὶ νομοπράκτορες.
„ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Φοβεῖσαι ἴσως τὰ ξομερὰ τοῦτα λόγια,
ἐπειδὴ σὲ τρομαίνουσι τὸν θάνατον; Ἀλλ' ὅμως, αὐίσως μὲ τὰς
ὑποχέσεις σου ἤθελες ὁλοψύχως ἀποφασίσῃ, νὰ ὑπακούσῃς τῷ Θεῷ
μὲ προθυμίας, βέβαια ἤθελες σὲ καλέσῃ, νὰ σὲ χαρισθῇ ἐκεῖ-
νο τὸ ἐξαίρετον χάρισμα, καὶ μέγιστον δῶρον, ὁποῦ σᾶς καιρὸν με-
ρικοὶ Φιλόσοφοι μὲ ἀπιστίας, καὶ προθυμίας ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν μέγαν
Ἀλέξανδρον. Οὕτος ὁ Ἀλέξανδρος, ὅταν εἰς πλάτος πολὺ πε-
ριέβαλε χεῖρα ὅλην τὴν Οἰκουμένην, καὶ ἐπεριβιγύρισε αὐτὴν μὲ
νικητικὰ ἅρματα, τόσον, ὁποῦ ἔφθασεν εἰς πολλὰ μεμακρυσμένους
τόπους καὶ ἀκατοικήτους, καὶ τὰς ἠθέλησεν ὄχι τόσον μὲ δρόμους πε-
ριηγήσεως, ὅσον μὲ νίκας, καὶ βόπαια· αὐτὸς, λέγω, ὁ Βασι-
λεύς, μαθὼν ὅτι διρίσκονται πλησίον ἐκεῖ σοφώτατοί τινες, καὶ ἄρι-
στοι καὶ πάντα ἄνδρες, εἰς τὴν ὁποίων τὰς λόγους ἀπέβλεπον ὅλοι
ὅσοι τὰς ἤκουον, καθὼς ἀπέβλεπον εἰς τὰς χρησμὰς τοῦ Ἀπόλλωνος
οἱ Ἕλληνες, πηγαίνοντας ἐκεῖ, ἠθέλησε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ· ἀφ'
ἑ δὲ καὶ μὲ τὴν πρᾶξιν τῆς δοκιμῆς, καὶ μὲ τὰς ὑποκρίσεις των
ἐπληροφορήθη ὅτι εἶναι ἄνδρες κεκρυμμένης καὶ βαθυτάτης σοφίας ἐν-
δήμοιες, λέγει πρὸς αὐτούς· ζητήσατε ἀπὸ λόγου μου κάνενα χά-
ρισμα, καὶ θέλετε τὸ λάβῃ ἀθέως. Πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεκρίθη-
σαν οἱ Φιλόσοφοι· θέλομεν νὰ μᾶς κάμῃς νὰ μὴν ἀποθάνωμεν.
Ἐγέλασε πρὸς ταῦτα ὁ Μακεδὼν, καὶ κατεγέλασε τὴν Φιλοσόφων,
λέγοντας πρὸς αὐτούς· ἐγὼ ἕως προτήτερα σᾶς ἐλογίαζα καὶ σο-
φοὺς, τώρα ὅμως, ἐγνώρισα βέβαια τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ ἀγνωσίαν
σας· εἰς ἐμὲ τοῦτο, ὁποῦ γυρεύετε νὰ σᾶς χαρίσω, εἶναι ἀδυνά-
τον, καὶ πῶς λοιπὸν νὰ σᾶς τὸ χαρίσω; Καὶ διατί ζητεῖτε πράγ-
ματα ἀδύνατα; Λέγουσιν οἱ Φιλόσοφοι πρὸς αὐτόν· καὶ λοιπὸν,
δὲν πρέπει νὰ ἀποθάνωμεν καὶ σύ; Ἐξάπαντος εἶμαι, ὑποκρίνεται ὁ Βασιλεύς.

Λέ-

Λέγουσι πάλιν αὐτοὶ πρὸς αὐτόν· διατί γὰρ, ὡσὰν ἕνας ἀθά-
νατος, ὅλον τὸν Κόσμον περάσεις, καὶ μὲ τόσην φιλοτιμίαν καὶ
δίψαν τῆς καρδίας σου πάσχεις νὰ τὸν ὑποτάξῃς. Τοῦτο τὸ κουφὶ
καρφόνοντες ἐκεῖνοι οἱ Φιλόσοφοι μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ψυχὴν τοῦ
Ἀλεξάνδρου, ἀνεχώρησαν. Ἂν ζητῇς λοιπὸν τὸ χάρισμα τοῦτο,
ζητεῖς πρᾶγμα, ὁποῦ τινὰς δὲν δύναται νὰ σὲ τὸ χαρίσῃ. Διὰ
τοῦτο, μήτε κἀνενὰς φρόνιμος πρέπει ποτὲ νὰ τὸ ζητῇ, μήτε συγ-
χωρεῖται ποτὲ εἰς κἀνενὰ θνητὸν ἡ ἀθανασία. Διότι, καθὼς
προεῖπα „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Ὅθεν, καλῶς ἔλεγεν ὁ Τερ-
τυλιανός· „ ἀλλεπάλληλον χρέος ὀφείσκεται ἀναμεταξὺ τῆς γεννή-
„ σεως, καὶ τῆς φθορᾶς· ὁ θάνατος εἶναι αἰτία τῆς γεννήσεως. „
Συμφωνεῖ μὲ τοῦτον τὸν σοφὸν, καὶ ὁ μακάριος Κυπριανὸς,
„ γεννώμεθα, θνήσκομεν· διὰ τοῦτο γεννώμεθα, διὰ νὰ ἀπο-
„ θάνωμεν· διότι, πρότερον ἀποθνήσκομεν εἰς τὴν κοιλίαν δηλαδὴ
„ τῆς μητρός μας, διὰ νὰ γεννηθῶμεν. „ Καὶ τί θαυμαστόν; ἡ
φύσις μᾶς ἔδωκε ξενοδοχεῖον ταύτην τὴν γῆν, διὰ νὰ κοπιάσωμεν
μόνον, καὶ ὄχι νὰ κατοικῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα. Τέλος πάντων, ὅτι
τούτην τὴν χάριν, ἤγουν τὸ νὰ κατοικῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα, ματαίως
τινὰς τὴν γυρεύει, μάθετο ἀπὸ τοὺς λόγους καὶ τινος ἐξωτερικοῦ Φι-
λοσόφου, τοῦ Σενέκα, ὅστις λέγει ταῦτα· „ Δὲν εἶναί τινας πό-
„ σον ἄγνωστος, ὁποῦ νὰ μὴν ἐξάρῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του καλώτατα,
„ πῶς μίαν φορὰν ἔχῃ νὰ ἀποθάνῃ· ὅταν ὅμως πλησιάσῃ εἰς
„ ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, γυρίζει ὀπίσω ταῖς πλάταις του,
„ ἔχει τὸν ἐναντίον δρόμον, φωνάζει καὶ κλαίει. Τί κλαίεις πα-
„ λαίπωρε; τί θρηνεῖς; ὅλοι σύρονται ἀπὸ ταύτην τὴν ἀνάγκην.
„ Ἐκεῖ θέλεις ὑπάγῃ, ὅπου καταντῶσι τὰ πάντα· ὑποκάτω εἰς
„ τοῦτον τὸν νόμον ἐγεννήθης· τοῦτο συμβὰν εἰς τὸν παπποῦν σου, τοῦ-
„ το εἰς τὸν πατέρα σου, τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς προτέρους σου, τοῦτο εἰς
„ ὅλους τοὺς ὑστέρους σου. Διὰ τοῦτο, πολλαὶ μυριάδες καὶ ἀνθρώπων,

„ καὶ ζώων ἀλόγων, μὲ διαφόρους τρόπους θυσιάζουν τὸν
„ ψυχικούς, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σιγμὴν, ὅπου καὶ σὺ μὴ
„ θέλοντας ἀγωνίζεσαι τὸν ἀγῶνα τοῦ πικροτάτου θανάτου. Σὺ δὲ
„ ὅμως, δὲν ἔβασες εἰς τὸν νοῦν σου, πῶς ἔχεις νὰ καταντήσῃς μίαν
„ φορὰν εἰς ἐκεῖνο τὸ τέλος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς τῆς γενιᾶς
„ σεως ἴσασες τὸν δρόμον σου διὰ νὰ τὸ φθάσῃς; „ Πιστεύω, ὅτι
ὑπὸ τοῦτα τὰ λόγια τοῦ Φιλοσόφου, ἠμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἕνας,
καὶ νὰ βεβαιωθῇ, πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν ὑπὸ κανένα θνητὸν νὰ
χαριθῇ ἡ ἀθανασία. Ἴσως οἱ νέοι ζητοῦσιν ἐκεῖνο τὸ ἐξαίρετον
δῶρημα, καὶ προτέρημα, ὅπου ποτὲ ἕνας νέος ἐζήτησε νὰ λάβῃ ὑπὸ
τὸν πατέρα του. Καὶ θέλησαίνω μὲ συντομίαν τὴν διήγησιν. Ἄν-
θρωπός τις, καθὼς καὶ τὸ ἐξίωμα λαμπρὸς καὶ θεῖδοξος, ἔπαθε καὶ
καὶ τὸν πλοῦτον ὑπερφανέστατος, εἶχεν υἱὸν μονογενῆ, τὸν ὁποῖον ἀπεφάσισε νὰ τὸν διδάξῃ τὰ μαθήματα τοῦ πολέμου, θέλοντας νὰ τὸν
ὑποθετήσῃ τοῦ Ἄρεως. Ἀλλ' ὅμως, ἄλλαι μὲν αἱ βουλαὶ τοῦ ἀνθρώ-
που, ἄλλαι δὲ τοῦ Θεοῦ αἱ ὑποφάσεις, καθὼς καὶ ἡ ἔκβασις τοῦ
πράγματος ὁλοφάνερα τὸ ἐδίδαξε. Διότι, μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ υἱός
του, θελασότερον ἐκ θείας Προνοίας, θαὶ κατὰ τύχην, διαβαίνον-
τας ὑπὸ ἕνα Μοναστήριον, καὶ βλέποντας ἐκεῖ τοὺς μαθητὰς τῆς μο-
ναδικῆς στρατιᾶς, ὁπου ὑποκάτω εἰς τὰ φλάμπουρα τῆς θείας μεγα-
λειότητος ἐγυμνάζοντο, καθ' ἕνας τους ἀγωνιζόμενος διὰ τὴν σωτη-
ρίαν του, ἐσοχάθη εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅτι τόσον οἱ
τῆς κοσμικῆς στρατιᾶς στρατιῶται, ὅσον καὶ οἱ τῆς ἐρημίας εἶναι
ἐξίσου ὑποκείμενοι εἰς τὸν θάνατον. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν λογισμὸν,
προθέποντας εἰς τὸν νοῦν του καὶ τὴν διαφορὰν, ὁπου ἔχουσιν ἀναμε-
ταξύ τους ἕτοι, ὅτι δηλαδὴ, τὸ μὲν Θεοῦ οἱ στρατιῶται, θεμελιώσει
μεγάλον χάσμα, καὶ βραβεῖον, στέφανον δηλαδὴ ἀμάραντον ἀθα-
νάτου δόξης· οἱ δὲ κοσμικοὶ, ἀπεκδέχονται φθαρτὸν, καὶ ὀλιχρό-
νιον· μὲ αὐτὰς τὰς σοχασμὰς ὁ νέος καταφρονῶντας τὴν κοσμικὴν

στρα-

στρατιὰν, καὶ θαυμαζετῶντας τὸν Κόσμον, καὶ τὰ τοῦ Κόσμου, ἐ-
τρόσφυγεν εἰς τὰ στρατόπεδα τοῦ Χριστοῦ, ὑποκάτω εἰς τὸ φλάμ-
πουρον τῆς ἐκείνης βασιλικῆς καὶ θείας μεγαλειότητος· καὶ ἐκεῖ ἐξε-
δύθη μὲν τὰ ἄρματα τῆς ματαιότητος, ἐνεδύθη δὲ προθύμως τὴν
τοῦ Θεοῦ πανοπλίαν, κερδόμενος μοναχὸς, „ διὰ νὰ ἀγωνίζεται αὐ- Ἐφεσ.
„ θεντικῶς ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας τὸ σκότος τοῦ 6. 12.
„ αἰῶνος τούτου „. Τὸ ὁποῖον τοῦτο, παρδυθὺς ὁπου ὁ πατὴρ τοῦ
νεανίσκου ἔμαθε, νομίσας ὅτι θέλει μείνῃ εἰς τὸς μεταφυσέρους τοῦ-
τους ἄτιμον, καὶ ἀπαίσιον σημεῖον, καὶ ὡσανὰ καμμία λέρα, καὶ
καταισχυνῆ εἰς τὴν λαμπρύτητα συγγενείαν, διὰ τὸ νέον τοῦτο εἶδος
τῆς στρατιᾶς τοῦ ἠθοῦτος, ἐβδελύχθη ὅλως τὸ ἔργον αὐτό· καὶ θυ-
μωθεὶς ὑπερβολικὰ, ἔρχεται μὲ ποικίλης ὀλιγωρότητος εἰς ἐκεῖνο
τὸ Μοναστήριον, ὅπου ἀπεφάσισεν ὁ υἱός του νὰ ζήσῃ· καὶ ἀποῤῥί-
πτωντας ὑπὸ λόγου του τελείως κάθε ἐλπίδαν, καὶ θείαν, καὶ ἀν-
θρωπίνην, ἐφορβέριζεν εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ
Μοναχὰς, μεγάλον φανερισμὸν καὶ ἀπώλειαν, αὖ δὲν ὑπολύσωσι
παρδυθὺς τὸν υἱόν του, τὸν ὁποῖον ἐσυναείθησαν μὲ τὰς λοιπὰς
πατέρας. Οἱ τοίνυν Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηρίου ἐκείνου, θυμαίνοντας
ἔξω μὲ χρῆμα ἱεροπρεπὲς καὶ σεβάσμιον πρὸς αὐτὸν, διὰ τοιούτων
λόγων ἐπεχείρισε νὰ καταβέσῃ τὸν ἀναμμένον καὶ ἀναβράζοντα
θυμὸν τῆς καρδίας του, λέγωντας· δὲν θέλεις ὑστερηθῇ, ἄρχων,
τὸν υἱόν σου, διότι παρδυθὺς θέλει γυρίσει μὲ σὲ εἰς τὸ δοσπίτιόν
σου, καὶ μίαν καὶ μόνην θεδάξεσαι συμπάθειαν, ὁπου δείσκεται εἰς
τὴν ἐπικράτειάν σου, ἤθελες σκώσῃ ἐκ μέσου, καὶ καταπαύσῃς· εἰ
δὲ μή, ἡσύχαζε, καὶ ἄφες τὸν υἱόν σου, νὰ τελειώσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ὁπου ἔκαμε πρὸς τὸν Κύριον. Ηὗρεν αὐτὴ ἡ σοφωτάτη συμ-
βουλὴ εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀσυμβούλευτον πατέρα. Ἔρχεται ὁ υἱὸς ἔμ-
προθεν του, καὶ γίνεται ἡ ἐμιλία. Μία, λέγει, συμπάθεια, ὦ Πά-
τερ μου, ὁπου γίνεται εἰς τὴν χώραν σας, δὲν μὲ ἀρέσκει· ὅτι δὲν-

σης

σης εἰς αὐτὴν ἀποθνήσκει τόσον οἱ νέοι, ὅσον καὶ οἱ γέροντες· ταύτην τὴν συνήθειαν, ἀδελφοί, νὰ ἐξαλείψῃς ἀπὸ τὸ μέσον· εἰ δὲ μή, ἐγὼ βέβαια θέλω σέρξει καλήτερα νὰ ζήσω ἐδῶ, ὅπου νέος μὴν ὤντας, δὲν ἤθελα φοβεῖται τὸν θάνατον, γηρόμηνος δὲ γέρων, τὸν ἤθελα ἀπαντεχαίνῃ μὲ προθυμίαν. Μὲ τέτες τὲς λόγες ὁ νέος ἐκατζκίνησε τὸν πατέρα τε εἰς τὸν ὅμοιον πόθον. Καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἀκάπτεν ὁ θυμός τε ἐναντίον τὲ Μοναχικέ, τὸν ἐκατέσησε νὰ ἐξάπτεται εἰς τὸ νὰ μεταλάξῃ καὶ αὐτὸς τὴν προτέραν τε κοσμικὴν στρατιάν. Καὶ λοιπὸν, ἔσερξε νὰ συναριθμηθῇ καὶ νὰ ὑπογραφῇ εἰς τὴν ἰδίαν στρατιὰν, ὅπου καὶ ὁ υἱός τε συνηριθμήθη πρωτήτερα, διὰ νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μὲ τὲ υἱὲ τε τὸν ἴδιον στέφανον τῆς δικαιοσυνης.

Ὦ χαρείσατον δῶρον, καὶ πολυτίμητον χάρισμα εἰς κάθε νέον, ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐξαπλωθῇ ἡ ζωήτε ἀδιακόπως ἕως τὸ γηρατεῖον, ἕως τὴν ὁλούσερον ἡλικίαν, ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ καταπαλαιωθῇ, καὶ τελείως νὰ καταπαύσῃ ἐτότη ἡ ἄχαρις συνήθεια εἰς τὲς νέες, καὶ ἐδῶ νὰ μὴν ἀποθνήσκωσιν βιάσης οἱ νέοι, καὶ γέροντες. οἱ νέοι εἶναι εἰς τὸ δυνάμει νὰ ἀποθάνωσιν, ὡσαν ὅπου δὲν τὸ χρεωσῦσι τέτο διὰ τὴν ἡλικίαν τες· οἱ γέροντες εἶναι εἰς τὸ ἐνεργείᾳ νὰ ἀποθάνωσιν, ὡσαν ὅπου τὸ χρεωσῦται τέτο καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἡλικίαν τες. μάλιστα οἱ νέοι, ὄχι τόσον εἶναι εἰς τὸ δυνάμει, ὅσον εἶναι εἰς τὴν ἐπιτρέχεσαν συνήθειαν νὰ ἀποθνήσκωσιν. Γνῶσις δὲν θέλει φανῇ ἀνάρμοσον εἰς μερικὲς ἐκεῖνο τὸ δῶρον, ὅπου δυνηωσῦταί τινες, πῶς ἐχάρισεν εἰς τὲς υἱές τε ὁ Νῶε, ὁ δεύτερος δηλαδὴ Πατὴρ τε ἀνανεωθέντος Κόσμε. Οὗτος ὁ Νῶε, ὕστερον ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐκεῖνο Ναυάγιον τῆς καταποντισθείσης Οἰκυμένης, καὶ τὸν παγκόσμιον φοβερὸν Κατακλυσμὸν, θέλοντας νὰ ἀγασκορπίσῃ τὲς υἱές, καὶ τὰς θυγατέρας τε, ἄλλον εἰς ἄλλο μέρος, εἰς διαφόρες δηλαδὴ τῆς γῆς Ἐπαρχίας, διὰ νὰ μὴ πολιπλανῶνται ἀκράτητα, καὶ καταφέρωνται εἰς κάθε ἀκολασίαν, ἀλλὰ νὰ σω-

κρα-

κρατῶνται μέσα εἰς τὸν γύρον τῆς σωφροσύνης τε καὶ ἐγκρατείας, ἐχάρισεν εἰς καθ' ἕνα ἕνα δῶρον· τὸ ὁποῖον, δὲν ἀπέβλεπεν εἰς σωματικὸν διάφορον, ἀλλὰ εἰς ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς. Καὶ τί ἀράγε ἦτον αὐτὸ τὸ δῶρον; Διεμοίρασεν εἰς καθ' ἕνα, μέρος ἀπὸ τὰ λείψανα, καὶ κόκκαλα τὲ Προπάτορός μας Ἀδάμ. Καὶ εἰς μὲν τὸν ἕνα, ἔδωκε τὴν κάρανα τε· εἰς δὲ τὸν ἄλλον, τὴν χεῖρα· καὶ εἰς τέτον μὲν, τὴν πλευρήν· εἰς ἐκεῖνον δὲ, τὸ σῶθος· καὶ εἰς τὸν ἄλλον, τὸν γόφον, διὰ νὰ βλέπωσι παντοτε τρὸς αὐτὰ, καὶ ἔτζι νὰ ἐνθυμῶνται πῶς εἶναι θνητοί. Καὶ διεσκόρπισε μέσα εἰς αὐτὸ τὸ διαχωρότατον Βασίλειον τῆς Οἰκυμένης, εἰς τὸ ὁποῖον ὡσαν εἰς μίαν πατερικὴν κληρονομίαν ἐσέβαινον, νὰ μὴ σηκώνεται ὁ ἕνας κατ' ἐπάνω τὲ ἄλλε. Καὶ τί ἤθελες κάμη, ἂν ἐγὼ μαζώνωντας ἀπὸ τὸ κοιμητήριον νεκρὰ καὶ ἀναίσθητα κόκκαλα, ἤθελα τὰ βάλθεσῃ εἰς τὰς χεῖράς σε; ὄξ ἄπαντος ἤθελες μὲ εἰπῇ, ἄπαγε, τὰ κόκκαλα τὰ ῥίπτουσιν εἰς τὸ σκυλία. Κάθε τίποτε, ὅπου τρὸς θάνατον ἀποβλέπει, ἐκεῖνο εἰς τὲς ζῶντας παντάπασι δὲν ἀρίσκει. Ἡ τὲ θανάτε μελέτη, πληγόνει τὸν νοῦν· ἡ ἐνθύμησις, σκανδαλίζει τὰ ὦτα· ἡ θεωρία, βλάπτει τὰ ὄμματα· ἐγὼ ὅμως, ἀσεβίσατε ἀναγνώσα, ἂν ἤθελα σὲ χαρίσῃ τίποτε χρήσιμον τρόχημα, ὅπου νὰ ἁρμόζῃ εἰς τὴν σάσιν καὶ τὸ ἐπάγγελμά σε, δὲν ἤθελα διωνθῇ νὰ σὲ τρισφέρω ἁρμοδιώτερον ἄλλο καὶ διλογώτερον ἀπὸ τὴν εἰκόνα τὲ ἀχημοτάτε θανάτε· ἀλλ' ἀδὲ ψυχωφελέστερον ἄλλο, εἰς τὸ νὰ ἀποφύγης τὸν αἰώνιον θάνατον, καὶ νὰ ἐπιτύχῃς τῆς αἰϊδίε ζωῆς· ἐπειδὴ καὶ, ἀπὸ ἐκείνης, ἐξ ὑῆς ἐποίων χρέφει ὁ σοφὸς Σειράχ ,, Παύτες ἀποθνήσκομεν, ἕνας εἶσαι καὶ σύ, ὅπου ἀποθνήσκεις. Καὶ λοιπὸν, διὰ νὰ μὴ φοβῆσαι τὸν θάνατον τόσον, ὅσον καὶ νὰ τὸν ἀπαντεχαίνῃς προθύμως, λέγε καὶ σὺ μὲ τὸν Παῦλον, καὶ κάμε ἐκεῖνο, ὅπου ἔκαμεν ὁ Παῦλος, ἤγουν ,, καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω. Σὺ, ὅπου χρεω-

Κορ. ιε 13.

χρεωσεῖς μίαν φορὰν νὰ ἀποθάνῃς εἰς τὸν Κόσμον, ἀπόθνησκε παντοτε· καὶ κάθε μίαν ἡμέραν τῇ ζωῆς σου, ἂς ἐνεργῆται ἀπὸ λόγου σου κάποιες ἁμαρτήματος θάνατος. Σήμερον ἀπόθανε κ᾽ τὸν θυμόν, αὔριον, κ᾽ τὴν ἐπιθυμίαν, μεθαύριον, κ᾽ τὸν φθόνον· ἔπειτα, κ᾽ τὴν ἀμέλειαν. Καὶ ἁπλῶς, παύποτε ἀπόθνησκε κατά τινα ἁμαρτίαν. Σὺ, ὅπου ὅλος ἐγεννήθης ἐν ἁμαρτίαις, ἂν θέλῃς καὶ νὰ ζῇς παύποτε, ἀπόθνησκε κ᾽ τὴν ἁμαρτίαν". Καὶ τοῦτο θέλεις τὸ κατορθώσει, ἐὰν φανερόνῃς συχνάκις τὰς ἁμαρτίας σου εἰς τὸν πνευματικόν σου, ὅπου ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὰς συγχωρῇ. Ἂν ἔτζι ἀποθνήσκῃς, θέλει χρῄ ὁ θάνατός σου, ὄχι μόνον δῶρον πρὸς Θεὸν καὶ θυσία εὐπρόσδεκτος, ἀλλ᾽ ἀκόμι καὶ ἀπὸ ὅλα σου τὰ ταξίματα πρὸς ἐκεῖνον, θέλει εἶσαι τὸ ἐξαίρετον καὶ θεοφιλίστατον ὁλοκαύτωμα· θέλει σοῦ εἶναι ὁ θάνατος ὄχι μόνον ἐπιθυμητὸς, μοιχῶ νὰ ἀποθάνῃς, ἀλλὰ καὶ τότε ὅταν ἀποθνήσκῃς, θέλει σοῦ εἶναι χαρμόσυνος καὶ εὐφρόσυνος. Ἀπόθνησκε προτήτερα ἀπὸ τὸν θάνατον· πλιὸ ἀπόθνησκε ὡσὰν ὁ Παῦλος. „ καθ᾽ ἡμέραν ἀποθνήσκω. τίνος χάριν; ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας δόξης. „ Σὺ, καθ᾽ ἡμέραν ἀπόθνησκε, ἂν καὶ ὄχι δι᾽ ἄλλα τινὸς δόξαν, ὅμως διὰ τὴν ἰδικήν σου ἐξάπαντος δόξαν· ἡ ὁποία εἶναι ὁ ἀμαράντινος Στέφανος τῆς χρατιᾶς σου, καὶ τῆς παρρικίας σου ἡ ἀξιαγάπητος καὶ βεβαία Παῤῥίς.

ΠΡΟ

Θαψατος.

Προοίμ. περὶ θανάτου.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Περὶ τοῦ θανάτου.

Πολλοὶ Συγγραφεῖς διηγῶνται, ὅτι τοὺς παλαιοὺς Ἀθηναίους τόσον ἦσαν ξυφιλὰ τὰ αὐτία, ὁπὰ δὲν ἐδυώνατο νὰ βασάζουν ὄχι μόνον τὴν ἐνθύμησιν τοῦ θανάτου, ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομά του. Ὅθεν, νόμος ἦτον κοντὰ εἰς αὐτοὺς, ὥστε ὁπὰ, νὰ ἦτον ἀνάγκη νὰ φανερωθῇ παιδὸς, ἢ μητρὸς, ἢ ἄλλου τινὸς συγγενοῦς θανάτου, ἔπρεπε νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τοῦτο τὸ πικρὸν μήνυμα κάνεὶς ὁπὰ δὲν προτήτερα δὲν ἁμάρτημα θανάσιμον ἦτον δικαστισμένος δὲν τοὺς πρέπει εἰς θάνατον. Καὶ ὅποιος ἤθελε παρέβη τοῦτον τὸν νόμον, ἐκείνετο σύσχος εἰς κεφαλικὴν τιμωρίαν· δίοτι, κοινῶς ἅπας ἔκριναν, πῶς, ἐκεῖνος ὁπὰ ἔφερε τοιοῦτον πικρὸν καὶ δὲν προφόπαιον μήνυμα, καὶ μὲ τέτοιαν θανατηφόρον ἐνθύμησιν ἐσαγίτδε τὰ αὐτία των, δὲν εἶναι πλέον ἄξιος τὰ ζῇ, ἀλλὰ ὑπόδικος εἰς τὸν θάνατον, δίγαλμένος δὲν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ξεχωρισμένος δὲν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὰ συμπόρα. Ἀνίσως καὶ ἐγὼ ἐλόγιαζα πῶς, ὅσοι ἀναγινώσκετε τὰ παρόντα, εἶστε τῆς αὐτῆς γνώμης μὲ ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς Ἀθηναίους, δὲν ἤθελα ξεθαρρήσῃ τόσον ποτὲ, ὁπὰ νὰ τολμήσω, καὶ τὰ μὴν ὁμμάτιάσας, νὰ μολύνω μὲ τέτοια ἐκσατικὰ καὶ φρικώδη θεάματα τοῦ θανάτου· τὰ δὲ αὐτία σας, νὰ πληγώνω μὲ λυπηρὰ μηνύματα· τὰς δὲ ψυχές σας, μὲ μελαγχολικὰς λογισμὰς, καὶ φοβίσματα, νὰ παράσω· ὅ, τε λογῆς συνηθίζουσι νὰ συμβαίνουσι τὰ τοιαῦτα, ὅταν γίνεται διήγησις περὶ θανάτου, ὁπὰ εἶναι τὸ φρικωδέσατον διήγημα ὑπὸ ὅλα τὰ ἄλλα φρικωδέσατα διηγήματα. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶμαι βέβαιος, πῶς ἡ αὐτίληψίς σας εἶστε πολλὰ διαφορετικοὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Ἀθηναίους, καὶ εἰς τὰ ἤθη, καὶ εἰς τὴν γνώμην, καὶ εἰς τὴν φύσιν, καὶ εἰς τὴν θρησκείαν· διὰ τοῦτο, ὄχι μόνον εἰς ὅλους ἐσᾶς, ὁπὰ ἤθελετε ἀναγνώσῃ τὸ παρὸν μας σύγγραμμα, ἀλλ' ἀκόμι καὶ εἰς τοὺς γονεῖς, καὶ συγγενεῖς, καὶ φίλους σας, μεγαλοφώτως ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὡσὰν σύσχος θανάτου ὁπὰ εἶμαι, προσφέρω τὸ θανατηφόρον, καὶ λυπηρὸν, καὶ φοβερὸν μήνυμα τοῦ θανάτου, μὲ τὰ ἴδια λόγια τοῦ μακαρίτου Παύλου. „ Ἄπαξ εἶναι τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν. „ Ἀποθνήσκεις καὶ σύ, ὁπὰ ἀναγινώσκεις τὰ γεγραμμένα ἐδῶ, μὲ ὅλον ὁπὰ δὲν

τύπο-

Porta di Penitenza.

τίποτε παντελῶς δεν συλλογίζεσαι περὶ θανάτου· ἀποθνήσκεις καὶ
σὺ, ὅπερ μὲ τὴν ἀνδρείαν νικᾷς τὰς ἄλλας· εἰς τὴν διφυΐαν,
αὐξάνεις· εἰς τὰς ὀπτησίμας, ὑπερβαίνεις· μὲ θεμάτημα σοβαρόν,
καὶ ὑπερήφανον περνᾷς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς σου· χαίρεσαι, καὶ ἐπαί-
ρεσαι μὲ τὴν ἐλπίδα· μελετᾷς μεγάλα τινα καὶ ὑπέρογκα, καὶ
φαντάζεσαι μεγαλήτερα ἀπὸ τὴν δωρεάν σου. Ἀποθνήσκεις· δεν
πιστεύεις; „ ὤφελεν: πῶς ὤφελεν; εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην καὶ
ἐπάνιον ἀγορά· εἰς τὸ μυστικώτατον τῆς Ἁγιωτάτης Τριάδος συμ-
βούλιον· εἰς τὸ ὑπέρτατον τῆς θείας Δικαιοσύνης σωτήριον· εἰς τὸ
ἀπόκρυφον τῆς ἀϊδίου Σοφίας φροντιστήριον· εἰς τὸ φρικωδέστατον τῆς
θείας Δικαιοσύνης Κριτήριον· ὅπου δὲν καθ' ἑαυτὰ προώρισαι. „ Ὤφει-
„ λες· ἀπὸ ποῖον ὤφελες; „ ἀπ' ἐκεῖνον, παρ' ᾧ καὶ ἔστι θάλ-
λαγή· ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος λέγει δὲν λόγου του. „ Ἐγὼ Κύ-
„ ριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ δὲν ἠλλοίωμαι. „ Ἀπ' ἐκεῖνον, τῆ ὁποίᾳ
καὶ νομοθεσίᾳ, καὶ τὰ λόγια, τόσον εἶναι βέβαια εἰς τὸν τελειώ-
Ματθ. κδ. 35. σιν, ὥστε ὅπερ λέγει ἀπὸς του· „ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσον-
„ ται, οἱ δὲ λόγοι μου ἐμοὶ παρέλθωσιν. „ Ὤφελες. πῶς ὤφει-
σαι; μὲ ἀΐδιον θείαν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία δεν εἶναι δυνατὸν νὰ
θεσαλεθῇ· μὲ ἀπαράβατον νόμον, ὁ ὁποῖος δεν εἶναι δυνατὸν
νὰ καταπατηθῇ. τοῦτον λοιπὸν τὸν νόμον· αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν,
ὅπερ εἰς τὴν ἀρχήν, ἦτον ἀπὸ τὸν Θεὸν ὡρισμένη, ἔχω σκοπὸν
ἐνταῦθα, ἐγὼ μὲν νὰ γράψω, σὺ δὲ νὰ ἀναγινώσκῃς. Καὶ ἂμ-
πως καθὼς ἐγὼ μὲ ἐδικήν με κοπιασικὴν σπουδὴν τὴν ἔγραψα,
ἔτω καὶ σὺ μὲ ἐδικήν σου ὠφέλιμον ἀνάγνωσιν νὰ τὴν πειράσῃς.
Θέλω λοιπὸν γράψει ἐκεῖνα, ὅπερ προηγοῦνται τοῦ θανάτου, ἐκεῖνα
ὅπερ τὸν σωσθοῦσι, καὶ ἐκεῖνα ὅπερ τὸν ἀκολουθοῦσιν. Εἰς ὅλον τὸ
ὕστερον, θέλω σημειώσει καὶ κάποιους κανόνας, πῶς ἠθέλαν ὀπτυ-
μήσῃ τινὰς μὲ ὠφέλειάν του τὸν θάνατον. Καὶ ταῦτα θέλω ἐκθέσει
συντόμως, μὲ κάποιον ὕφος καὶ χαρακτῆρα, ὅπερ νὰ ὑποβλέπῃ
θελοσοφέστερον εἰς ὠφέλιμον κατάνυξιν, παρὰ εἰς ῥητορικὰ προοίμια
τα, καὶ λέξεις. Σὺ δὲ, ἐκ τῆς ἀναγινωσκομένων δὲν λέγε τὰ χει-
σιμώτερα· καὶ ἐκεῖνα ὅπερ δὲν λέξῃς, τύπωνέ τα καλὰ καὶ σφιχτὰ εἰς
τὸν λογισμόν σου, καὶ χρῆσαι ταῦτα πολιτικῶς, καὶ κάπιαζε νὰ τὰ φέρνῃς
εἰς πρᾶξιν. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, θέλει φανῇ τῆς ἔργου τούτου
μισθός· ὅτι δὲ ἐμὲ μὲν συγγράφοντος, δὲν σὲ δὲ πυκνὰ ἀναγι-
νώσκοντος, ἐπροξενήθη κάποια ψυχικὴ σωτηρία τε, καὶ ὠφέλεια.

ΟΦΕ-

ΟΦΕΛΟΣ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΜΝΗΜΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΝ. Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α'.

Τοῦ μέν ἀνθρώπου γνώσις, ὅπου ἤθελε τοῦ προξενηθῇ ἀπὸ τὸν προσεκτικὸν στοχασμὸν τοῦ θανάτου.

Ἀφ' ὅν τρόπον ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος γεννᾶται ἐκ τῆς μήτρας, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ καινὸς γεννᾶται ἐκ τοῦ πάθους. Τὸ νέον ἀνθρώπου ὁ ἴδιος εἶναι καὶ πατὴρ καὶ μήτηρ, λέγω, ἡ τοῦ θανάτου ἐνθύμησις. Ἄκουσον τί λαλεῖ ἀπὸ τῆς σοφείας ὁ ἀξιέπαινος Διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν Γὼβ· „ Σαπρίαν προσεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι· μητέρα δὲ Ιγ. 14.
„ μου καὶ ἀδελφόν, σκώληκα; " Βλέπε καλῶς ἐδῶ τὸν πατέρα τοῦ νέου
ἀνθρώπου, καὶ τὴν μητέρα, ὅτι εἶναι ἡ σαπρία· ποία σαπρία; ἡ ἐν-
τάφιος· ἀπὸ σῆψιν, δυσωδίαν, ἔμπυον, σκώληκας, καὶ βρωμερὰν σαπρίαν
τοῦ λειψάνου γεννᾶται ὁνέος ἄνθρωπος· καὶ δεν εἶναι χρεία ὥστε ὁ ποιητὴς
νέος ἀνθρώπου νὰ συλληφθῇ μέσα εἰς μήτραν, καὶ ἡ μὲ πολυχρόνιον τοῦ
καιροῦ μάκρος, ἡ μὲ δεκμύπατα κοιλοπονήματα νὰ γεννηθῇ. Ὁ νέος
ἄνθρωπος, καὶ εὐκόλα πλάσται εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ σώματα γεννᾶται.
Τοῦτο δὲ γίνεται, εἰς μίαν καὶ μόνην ῥοπὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ, καὶ μὲ
σύντομον τοῦ νοὸς προσβολήν. Ὅσαις φοραῖς ἤθελες γυμνώσῃ τὸ πρό-
σωπόν σου εἰς τὸν καθρέπτην, δεν γεννᾶται παρευθὺς νέα εἰκὼν εἰς
αὐτόν; ὥστε ὅπερ νὰ εἶναι τὸ ἴδιον, τοῦτον νὰ βλέπῃς εἰς τὸν κα-
θρέπτην, ὅσον καὶ νὰ ἐντυπώσῃς εἰκόνα εἰς τὸν καθρέπτην; Ἐξ-

ρης

Κεφ. β. 2. ρεις δὲ καὶ διὰ ποῖον τέλος διρέθησαν οἱ καθρέπται; Ὁ σοφὸς Σολέκης, λογιάζει πῶς διρέθηκαν, διὰ νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτόν τε, ἤγουν, τὴν ὄλίωτε κατάσασιν ὁ ἄνθρωπος. Ὁ Σωκράτης ἐμεταχειρίσθηκε τὺς καθρέπτας, εἰς παιδείαν ἠθῶν, καὶ διδασκαλίαν. Ὅθεν ἐδίδασκε τὺς ἀκροατάς τε, νὰ θεωρῶσι συχνᾶ τὸν ἑαυτόν τως εἰς τὸν καθρέπτη· καὶ ὅσοι μὲν ἀρέσκονται εἰς τὰ λόγω τως, διὰ τὴν σωματικὴν τῶν μόρφιαν, νὰ προσέχωσιν ἐπιμελῶς, μήπως ἤθελαν ἀτιμάσῃ τὸ κάλλος τᾶ σώματος, μὲ τὴν ἀχρεῖαν τῆ αἰσχρῶν τῶν πράξεων· ὅσοι δὲ πάλιν ἤθελαν ἰδῇ πῶς ἔχωσι δύσμορφον ὄψιν καὶ ἄχρεον, νὰ ἀγωνίζωνται κοπιαστικᾶ, πῶς νὰ καλλωπίσωσι τὴν ἀχρεῖαν τὰ προσώπε τῶν, μὲ τὴν λαμπρότητα τῆ ἀγαθῶν τως πράξεων, καὶ μὲ τῆ ἀρετῆ τὰ σολίσματα νὰ σκεπάζωσι τὰ τᾶ σώματος ἐλαττώματα. Χρησιμεύωσι λοιπὸν οἱ καθρέπται, ἀνίσως καὶ μᾶς ὑπηρετῶσιν ὄχι τόσον εἰς τὸ κέρδημα τῆ τειχῶν, ὅσον εἰς τὴν μάθησιν τῆ χρησῶν ἠθῶν. Ἀλλὰ, καθὼς πρέπει νὰ λογιάζωμεν πολύτιμον, ἔτζι καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἀξιέπαινον τὸν καθρέπτη ἐκεῖνον, μέσα εἰς τᾶ ὁποία τὴν θεωρίαν, παρευθὺς συλλαμβάνεται, καὶ γεννᾶται νέος ἄνθρωπος· τὸν ὁποῖον καὶ μεταχειρίσθε τον, ἐπειδὴ καὶ ἡ εἰς αὐτὸν θεωρία, ὅταν θελήσῃς, πάραυθα γεννᾶ νέον ἄνθρωπον. Διηγεῖται κάποιος νεωτερικὸς συγγραφεὺς διὰ ἕνα ὀνομασὸν διδάσκαλον τᾶ Ἱερᾶ Εὐαγγελίε, εἰς τὸν ὁποῖον, μία ἀρχόντισσα πιεσεστέρον εἰς τὸ εἶδος, καὶ εἰς τὴν πολιτείαν περίβλεπτος, καθὼς εἰς τὸ γένος, ἔτζι καὶ εἰς τὸν πεῖεργον καλλωπισμὸν περιβόητος, μὲ θάρρος τᾶ παρήγγειλε, νὰ διδασκαλώνῃς τον πολλά, ὥστε, ὅταν πάλιν σωὶ Θεῷ γυρίσῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, νὰ τῆς φέρῃ μαζύτε ἀπὸ τὴν πόλιν ἕνα εὔμορφον καθρέπτη. καὶ ἡ μεν γωνὴ, ταῦτα παρήγγειλεν· ὁ δὲ διδάσκαλος, μετὰ χαρᾶς ὑπεχέθη νὰ τελειώσῃ τὸ ζήτημά της. Καὶ, καθὼς ἐφαίνη ἐλεύθερος εἰς τὸ νὰ ταξιδεύσῃ, ἔτζι ἐτάθη ἀληθινὸς καὶ εἰς τὸ νὰ τελειώσῃ τὸ ταξίδιον μου. Μετὰ γωῦ τινὰς μῆνας, γυρίζωντας ὁ διδάσκαλος εἰς τὸ σπίτιον τῆς ἀρχοντίσσης ἐκείνης, ἔφερε μαζύ τε καθρέπτη, ὄχι ἀσήμινον, ἀλλὰ κοκκαλένιον· ὄχι εἰς τὸν φόρον ἀπὸ φραγματάς ἀγορασμένον, ἀλλ' εἰς τὸ κοιμητήριον ἀπὸ νεκροθάπτας παρμένον. Καὶ ἐμβαίνωντας εἰς τὸ σπίτιον, προσάζει διὰ μέσα τῆς κυρίας νὰ συγκαλεσθῶσιν ὅλοι τᾶ σπιτίε ἄνθρωποι, λέγωντας, ὅτι ἔφερα σῶα καθρέπτη ὑπερθαύμασον εἰς τὴν θεωρίαν. Ἐχάρη ἡ ἀρχόντισσα εἰς τὸ δῶρον· ὥρισε παρευθὺς νὰ συναχθῶσιν οἱ ὑπηρέται, καὶ ἡ τὲς

δεσπότες, καὶ ὅλοι ἁπλῶς οἱ οἰκιακοί, καυχωμένη πῶς ἔχει νὰ τὺς δείξῃ σῶα θαυμασὸν καθρέπτη. Τότε λοιπὸν, συναχθέντες ὅλοι, ὁ ἁλλαβέστατος ἐκεῖνος Διδάσκαλος σηκόνωντας τὸ μανδήλιον ἐπαίωθεν, μὲ τὸ ὁποῖον εἶχε σκεπασμένον τὸν καθρέπτη ἐκεῖνον, ἔδειξε εἰς ὅλες ἐμφρὸς σῶα φοβερὸν ξηροκέφαλον ἀνθρώπε δαιμόνε· καὶ μὲ λόγες κατανυκτικὲς καὶ ἐπιπλήξεις, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, πληκτικὲς, ὁπᾶ ἐπαίω εἰς ἐκεῖνο τὸ θέαμα εἶπεν, ἐκρύπτωσεν εἰς βάθος τῆ θεατῶν τὲς ψυχάς. Καὶ λέγει· Σὺ κυρία, καθρέπτη ἐπεθύμησας; ἰδέ σοι καθρέπτης ἐπιπλεόταπος· ὄχι διὰ νὰ καλλωπίζῃς ταῖς πλεξέδαις σε, ἀλλὰ διὰ νὰ μεταμορφώνεσαι εἰς ἄθεα θεάρεσα. Τᾶτο, ὁπᾶ φαίνεται τώρα ξηροκέφαλον, ἤτον σῶα καιρὸν τᾶτο, ὁπᾶ σὺ εἶσαι τώρα. αὐτᾶ, ὁπᾶ τώρα φαίνονται δύω λαμπόμματα χωρὶς ὀμμάτια καὶ φᾶς, ἦσαν σῶα καιρὸν γαλλιαῖς κόραις ὀμμάτων μὲ φᾶς γλυκύτατον. τᾶτο τὸ γυμνόζυγον κρανίον, ἤτον ποτὲ ἐξολισμένον μὲ συγερόξανθας πλεξέδας. Ἐγύρω εἰς αὐτὰ τὰ ἐσπαμμένα ὀμμάτια, ἤτον δύω ἀπροκόκκινα μάγουλα, καὶ ἐσκέπαζαν τὰ ὀδόντια ροδοκόκκινα χείλη, καὶ ἀπομένα ἀπὸ αὐτὰ ἐκελάδει γλῶσσα γλυκόφωνος. τᾶτο, ὁπᾶ εἶσαι τώρα σύ, ἤτον τᾶτο τότε· θέλεις γενῇ καὶ σὺ βέβαια σῶα καιρὸν, ὅ,τι λογᾶς εἶναι τᾶτο τώρα. Πρὸς τᾶτες τὲς λόγες πάντες ὁμᾶ καὶ ἐξεπλάγησαν σφόδρα, καὶ ἄφωνοι ἔμειναν· τότε τᾶ καθρέπτε ἡ θεωρία, τῆ θελήσῃ ἐτάθη σωτηρία· ἐκείνη δὲ μάλισα πάντων ἡ κυρία, ὁπᾶ περισσότερον ἀπὸ τὲς ἄλλες εἶχε προθυμίαν καὶ ὄρεξιν διὰ τὸν καθρέπτη, καταφρονήσασα τῆ παρόντων, ἄρχισε νὰ διαποῆται καλῶς περὶ τῆ μελόντων· ὅθεν, ὄχι μόνον ὡς ἀνόμοιος μὲ τὸν ἑαυτόν της, ἀλλὰ χεδὸν ὡσὰν ἄλλη τις, ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας τοιαύτην πολιτείαν ἐπέρνα, ὅ,τε λογᾶς ἀπερνᾷ σῶας, ὁπᾶ μὲ καλὰς ἐλπίδας ἐπιθυμεῖ τὸν θάνατον. Καὶ ὄντως, ἡ μελέτη τᾶ θανάτε καὶ σκέψις, ἔγινε γενέσις τᾶ νέε ἀνθρώπε. Ἰδὲ ὡδὲ τᾶτο τὸ γυμνόζυγον κρανίον ἐκ τᾶ πάφε, θέλει εἶσαι χρήσιμος καθρέπτης εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς σε. τοιοῦτον καθρέπτην ὠ ἔχῃς μέσα εἰς τὸν οἰκόν σε, καὶ συχνάκις βλέπῃς εἰς αὐτὸν, ἐξάπαντος θέλεις δύεισθαι εἰς ἀκατάπαυσον ψυχωφελῆ θεωρίαν, εἰς τρόπον ὁπᾶ δηλαδὴ νὰ καταφρονῇς μὲν τὰ ἐνεστῶτα φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα, καὶ νὰ ἔχῃς ἐμπροθεσμίαν σε τὴν θέσιν τὰ μέλλοντα, ἄφθαρτα, καὶ αἰώνια. Τᾶτος ὁ καθρέπτης, δὲν εἶσαι ἐκεῖνος ὁ σφαλερός τε καὶ βλαπτικὸς, εἰς τὸν ὁποῖον βλέπεται ἡ φθαρτὸν σῶμα μὲ ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς· ἀλλ' εἶναι κατὰ δύμορφά τᾶ σώματος μὲ ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς· ἀλλ' εἶναι κατὰ

Porta di Penitenza.

θρέπτης, ὠφέλιμός τε καὶ ἐπικερδὴς, εἰς τὸν ὁποῖον θεωρεῖται τὸ τέλος τῆς ζωῆς σου, καὶ τὸ ἀπαραίτητον τοῦ θανάτου, ἀνίσως δηλαδὴ καὶ σὺ κάμῃς καθὼς ἐκεῖνος ὁ σοφὸς Πλάτων ἐγνωμάτευε λέγοντας· „ ἂν συχνάκις βλέπῃς εἰς καθρέπτου, θέλεις ἀποκτήσει τοῦ „ ἀληθεστάτου φιλοσοφίαν.“ Ὕπαγε λοιπὸν εἰς τὰ κοιμητήρια, ὡσανὰ εἰς σὰ ἐπωφέλεσατον σχολεῖον τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας· ἄνοιξον τινὸς νεκροῦ μνῆμα· σάσε ἐκεῖ ὀλίγον, ὅπου μετ' ὀλίγον ἔχεις νὰ πέσῃς καὶ σύ· περισχάσε τὸ ἀποθαμμένου τὸν τάφον, καὶ αὐτὸς θέλει σὲ ἀλλοιώσει τὸν νοῦν· ἄρχισε ἀποτώρα νὰ ἀποθνήσκῃς τῷ Κόσμῳ, (ἂν ἀδιάκοπος πιστεύῃς, ὅτι μέλλεις μετ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃς), καὶ ἔτζι ἡ θεωρία τοῦ θανάτου, θέλει σὲ γυμνώσει ἀπὸ πᾶσι τῆς νέας ζωῆς. Ἔπειτα, λάβε μαζύσε ἐκεῖθεν τοῦ θανάτου τὸ κέρος· κάμε ἐδικόν σου τὸ κρανίον· φέρετο εἰς τὸν οἶκόν σου, διὰ νὰ θεωρῇς καθ' ἡμέραν εἰς αὐτὸ, ὡσανὰ εἰς καλὸν καὶ ἀναγκαῖον καθρέπτου, πολλὰς διδασκαλίας, ἀπὸ ὅσας τὸ ἐπάγγελμά σου διδάσκει. Διότι, αὐτὸ τὸ κρανίον, ἀγκαλὰ καὶ εἶναι ἄγλωσσον, εἶναι ὅμως πολύφωνον. πολλά τινα λέγει, ὅταν τίποτε δὲν σωπυχαίνῃ· ἀγκαλὰ καὶ εἶναι σιωπηλὸν, ὅμως μεγαλοφώνως βοᾷ καὶ φάλλει τοῦ θανάτου τὰ ἐξέδια· χωρὶς γλῶσσαν διδάσκει, χωρὶς φωνὴν νουθετεῖ, χωρὶς λόγια ῥητορεύει· ὅταν τίποτε δὲν ἀναγγέλλει, πολλὰ σὲ μιλύει. Στέργεις νὰ ἀκούσῃς τὰς λακωνικὰς καὶ σωστόμους λόγους τότε τοῦ ῥήτορος; ὅσαις φοραῖς γυρίσῃς τὸ μάτι σου πρὸς αὐτὸ, καὶ δώσῃς τὸν νοῦν σου προσεκτικῶς, τότες τὰς λόγες, φωναῖς ἀλαλήτοις, σὲ κηρύττει· μόλις, ὦ ἄνθρωπε, γεννηθεὶς, ἄρχισες νὰ ζῇς, καὶ παρευθὺς, ἄρχισες νὰ ξέχῃς, καθὼς καὶ ἐγὼ ποτὲ, εἰς τὸν σκοπὸν, καὶ τὸ τέλος τοῦ θανάτου. Ἐκεῖνο τὸ μέσον διάστημα, ὅπου θεωρεῖται μεταξὺ εἰς τοῦ μητρικὴν μήτραν, καὶ εἰς τὸν τάφον, εἶναι μία στιγμὴ, ἡ ὁποία εἶναι τὸ καιροῦ τὸ σμικρότατον μέρος. Ὅθεν, μεταξὺ εἰς τὰ δύω τόπα ἄκρα, καὶ ὅρας τῆς γεννήσεως, καὶ τοῦ θανάτου, εἶναι ὀλιγώτερον τίποτε, παρὰ μία κίνησις τῆς ὀψεως. Ἐκεῖ ὅπου ἀρχίσῃς, ἐκεῖ παύτως καὶ τελειόνεις. Ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς εἶναι ὅ,τε τὸ μύθου πρόλογος, καὶ ὁ τοῦ ἐπιμυθίου ἐπίλογος. Τοῦτο καὶ μόνον ἔχε εἰς τοῦ μνήμου σου παύτοτε, πᾶς ἡ σωτηρία σου κρίμμεται ἀπὸ τοῦ ὀλοῦτερον στιγμοῦ τῆς ζωῆς σου· διότι, τότε θέλει σημασθῇ ὅλα σου τὰ κινήματα, (ἔργα δηλαδὴ, λόγια, καὶ λογισμάτα) ὅταν ἤθελε φθάσῃ ἡ ὀλοῦτερη σάρμα. ἔχε δὲ μόνον πρωτίστως, ἀλλὰ καὶ ὅλως, καὶ μόνως φροντίδα, τὸ νὰ φροντίζῃς διὰ τοῦ

τοῦ σωτηρίαν σου. Τοῦτο καὶ μόνον σὲ εἶναι ἀναγκαιότατον, τὰ δὲ λοιπὰ, εἶναι ὠφελιμώτατα, καὶ ἄρχισε. Καὶ νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεὸς, νὰ ξεπέσῃς ἀπὸ τοῦτο. Κάλλιον νὰ δοκιμάσῃς τὰ μεγαλώτατα κακὰ, παρὰ νὰ σεριθῇς τῆς θείας χάριτος. Ἀνάμεσα εἰς ὅλα, τοῦτο καὶ μόνον πρόσεχε ὠφελιμώτερον ἀπὸ ὅλα· μήπως καὶ κάμῃς κανένα πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἤθελες μετανοήσῃ ἐπάνω εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ θανάτου σου πῶς τὸ ἔκαμες. Τέλος πάντων, θέλεις βρῇ ἄθρωπος καινὸς, ἀνίσως καὶ συχνάκις μελετᾷς διὰ τὰ ὑστερνά σου. Τοιούτου ψυχωφελεσάτου νουθεσίαν θέλει σὲ εἰπῇ αὐτὸς ὁ ἄλαλος ῥήτωρ, τὸ κατάξηρον λέγω κρανίον. καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ νουθεσίαν, θέλει σὲ χρῄσῃ καὶ τῶν ἠθῶν, καὶ τῆς πολιτείας σου ἡ ἀνακαίνισις.

Πρᾶξις.

Εἶχε συνήθειαν ὁ θεῖος Ἀντώνιος νὰ λέγῃ συχνάκις. „ Διὰ „ νὰ χρῄσῃ τινὰς τέλειος εἰς τοῦ ἀρετοῦ, δύω τινὰ εἶναι ἀ„ ναγκαιότατα· τὸ σὰ μοῦ, νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅτι „ σήμερον ἄρχισε νὰ ὑπηρετῇ τὸν Θεόν· τὸ δὲ ἄλλο, νὰ νομίζῃ „ πῶς ἡ σημερινὴ ἡμέρα, εἶναι ἡ ὀλοῦτερη ἡμέρα τῆς ζωῆς του.“ Ἂν τότε ἡ ἡμέρα εἶναι ἡ τρώτη, ὅπου ἀφιέρωσες εἰς τὸν Θεὸν, ἐπειδὴ καὶ διὰ τὸν Θεὸν δὲν ἔκαμες κανένα ἀγαθὸν, τί δὲν τρέπει νὰ κάμῃς; ἂν εἶναι ἡ ὀλοῦτερη, πῶς νὰ μὴ κάμῃς; Ἐδῶ λοιπὸν ὠφελιμάζωξαι ὅλαις ταῖς δυνάμες τοῦ σώματος, τῆς ψυχῆς, τῆς χάριτος, καὶ τῆς φύσεώς σου, ὥστε ὅπου νὰ μὴ μείνῃ ἕτε τινὰς λογισμὸς τοῦ νοός σου, ἕτε τῆς καρδίας σου ἔρωτας, ἕτε λόγος τοῦ σώματός σου, ἕτε τοῦ χειρῶν σου ἔργον, ὅπου νὰ μὴ ὑποβλέπῃ τρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν μὲ παντέλειον τροσοχὴν τὸ ὁλοκλήρου ἀθρώπου· καὶ ἔπου, θέλεις περάσει ὅλην τοῦ ἡμέραν, ὡσανὰ νὰ εἶναι ἡ ὀλοῦτερη ἡμέρα τῆς ζωῆς σου· ἡ ὁποία, θέλει βρῇ ἀξία, νὰ σὲ φανωθῇ ἀπὸ τοῦ μακαρίαν ἀϊδιότητα. Κάθε τρωΐ, τύποτε μέσα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας σου τοῦτα τὰ χρυσᾶ λόγια· μία ἡμέρα, ὅπου ἐξοδεύθῃ καθὼς τρέπει τρὸς διαρέσιν τοῦ Θεοῦ, δύναται ὠφελιμώτερον, ἀπὸ μυριάδες χρόνων εἰς τὸ νὰ ἐξεστιάσῃ τινὰς ὅλον τὸν Κόσμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Β'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἀποβλέπωντας εἰς τὸν τάφον, ὀξυπνᾷ· ὁ δὲ μέος, ἐπαλρυπνεῖ.

Τί ἄλλο εἶναι ὁ τάφος; πλὴ τῶ θανάτω κατοικητήριον. ὄξ ἐκείνω ὅμως ἀνατέλλει πολλάκις μεγάλη βοήθεια τῆς ζωῆς. ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιον θάνατον, ὅταν τινὰς τὸν σοχαθῇ μὲ σκέψεως, ἀναλωνάται εἰς τὼ ψυχὼ θαυμασὴ ὁμοιότης τῆς νέας ζωῆς. Τέτω ἡ δυσωδία, χρησιμεύει πρὸς εὐωδίαν· ἡ ἀχνιμάδα, πρὸς εὐμορφίαν· εἰς ἀρετὼ, τὸ τῆς ἁμαρτίας ὀφόριον· καὶ εἰς ἀγρυπνίαν ὁ
21. 32. ὕπνος. Τέτο τὸ βεβαιώνει καὶ ὁ θειότατος Ἰὼβ, ὁμιλῶντας ὕπω πρὸς τὸ φαυλοτάτω καὶ παμμοχθήρω ἀνθρώπω. „ Αὐτὸς εἰς τάφους „ ἀπωέχθη, καὶ ἐπὶ σορῷ ἀγρυπνήσει. Ἀληθινά, ἔτος ὁ μακάριος Ἰὼβ, μὲ ζωντανὰ χώματα ζωγραφίζει τὸν ἀσεβῆ καὶ μεγάλα δωάμενον ἄνθρωπον· ὁ ὁποῖος ἀσεβὴς, σωτείβωντας κάθε χαλινὸν θείω τόμε, καὶ ἀνθρωπίνω, ἀθετεῖ τὰς παραινέσεις, παρακάει τὰς πρόθεσις, ὑποδιώκει τὰς συμβελὰς, συγχαίνεται τελείως τὰς ἐντολάς. μάλιστα καὶ μὲ ἱερόσυλον τόμα, ξερνᾷ τοιέτες
Ἰώβ. 21. 15. λόγες βλασφήμες, καὶ ἀσεβεῖς πρὸς Θεόν· „ τίς ἱκανὸς, ὅτι „ δελδόσωμεν αὐτῷ; Καὶ τίς ὠφέλεια, ὅτι ἀπαντήσωμεν αὐτῷ; „ ὑπόσηθι ἀπ' ἐμᾶ, ὁδὲς σε εἰδέναι ἐ βέλομαι· “ καὶ ἄλλε τοιαῦτα ὑπερήφανα καὶ σιναμερὰ ἀπαειθμεῖ ὁ θεῖος Ἰὼβ. Τελδτατῖον, αὐτὸς ὁ Ἰὼβ, τάχα ὡς ἀπελπίζωντας εἰς τὼ σωτηρίαν τᾶ
21. 30. πιέτε ἀνθρώπε, θρασαίνει τὸν ἐξολοθρεμόντα μὲ τοιαῦτα λόγια. „ ὅτι, εἰς ἡμέραν ἀπωλείας σωτηρεῖται ὁ πονηρὸς, καὶ εἰς „ ἡμέραν ὀργῆς αὐτᾶ ἀπαχθήσεται. Ὡσὼ νὰ ἔλεγε, τέλος ἔχει τὰ θρῆ αὐτᾶ· δὲν εἶναι εἰς αὐτὸν σωτηρίας ἐλπίς· ἀπεφασίθη ἡ καταδίκη τε· ἐξηφώισαι ὅλως. Ἀλλ' ἴσως θέλεις εἰπῆ· καὶ τί; δὲν ἔμεινε κἂν ἀδὲ θρμικρὸν μέρος βοηθείας εἰς αὐτόν; σᾶ ὑποκείομαι· μόλις ἐλπίζεται τᾶτο. Τὸ μαρτυρεῖ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἰὼβ ἀκολέθως· „ Τίς ἀπαγγελεῖ ὅτι πρόσωπον „ αὐτᾶ τὼ ὁδὸν αὐτᾶ; καὶ ὃ αὐτὸς ἐποίησε, τίς ἀνταποδώσει αὐ„ τῷ; Ποῖος θέλει λάβῃ τόσον θάρρος, εἰς τὸ νὰ τολμήσῃ; πόθεν τόσω τόλμαν, εἰς τὸ νὰ θαρρήσῃ τόσον, ὥστε ὅπᾶ ὑποτιάσωσιν κάθε δειλίαν, νὰ τεθετήσῃ ἄρχοντα, ὀξυσία μὲ ὑπε-

ει-

ειχύοντα, πλέτῳ δὲ θρασθέντα, κακίαις δὲ πλημμυρήντα· καὶ νὰ ἀπελέγξῃ μὲ, τὼ ὑπερβολικὼ τε κακίαν, καὶ τὸ ἐνθυμίσῃ δὲ τὰς ψυχοσωτηρίας τε θεσίας; πολὺ δύσκολον πρᾶγμα, καὶ μᾶλιστα ἐπικίνδυνον τὸ τόλμημα. Ἤλεγξεν ὁ Γαάνης τὸν Ἡρώδην· ἀλλὰ μὲ ζημίαν κεφαλικήν. Ἤλεγξε Προφήτης ἀπειθαλμὸς θρὸ Θεῖ τὸν Ἱεροβοὰμ, ἀλλ' εἰς φυλακὼ ἠσφαλίθη. Ἤλεγξε βασιλέα καὶ ἄρχοντας ὁ Ἱερεμίας, ἀλλ' ἀπερρίφη εἰς λάκκον. „ Τίς λοι„ πὸν ἀπαγγελεῖ ὅτι πρόσωπον αὐτᾶ τὼ ὁδὸν αὐτᾶ; „ μόλις τινὰς ἤθελον ἀρεθῇ· πλὴ, καὶ ἔτος, ὡσὰ νὰ ψάλλῃ εἰς κωφὸν, ἔτζι δὲν θέλει εἰσακεθῇ. Λοιπὸν, τί ἠδύνατο νὰ βοηθήσῃ τινὰς σῶα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἔφθασεν εἰς ἄκρον κακίας; δὲν ἔμεινε τόπος ἰαθρείας, ἐκεῖ ὅπᾶ ἡ κακίαις ἐκατώτησαν εἰς ἕξεις. Λοιπὸν, ποία εἶναι ἡ βοήθεια, ὦ θειότατε Ἰὼβ, εἰς σῶα τοιέτον ἄνθρωπον; σῶα καὶ μόνον λείπεται, (ὑποκείνεται ὁ δίκαιος,) ἔξω ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο. αὐτὸς, “ εἰς τάφους ἀπάγεται, καὶ „ ἐπὶ σορᾷ ἀγρυπνήσει. Ὦ βοήθεια ψυχωφελεσάτη εἰς κάθε ἄνθρωπον, καὶ εἰς αὐτὸν χρέος τὸν ἀπηλπισμένον, μὲ τὼ ὁποίαν εἶναι δυνατὸν νὰ μετακαλεθῇ πάλαι ἡ σωτηρία! Δὲν πρέπει πρὸς τὸν τοιέτον νὰ θροβάλλωμε λεπτολογημένα ἐπιχειρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμε τὸν νικήσῃ· δὲν πρέπει νὰ τὸ θρασαίνωμε φοβερά τινα θραδείγματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμε τὸν φοβήσῃ· δὲν πρέπει νὰ τὸν πληγώνωμε μὲ λόγων ἀστοπελέκια, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμε ὅλως τὸν καταπλήξῃ· ἀλλὰ, διὰ νὰ τὸν μετανοήσῃς πρὸς τὸν δρόμον τῆς σωτηρίας, ἀπὸ ἐκεῖ ὅπᾶ πρότερον ἐπλανᾶτο, ὁδήγησαί τον εἰς τὰ κατοικητήρια τῶ θανάτω, εἰς τὰ βρομερώτατα, λέγω, μνήματα· θρασήσας εἰς τὰ ὀμματά τε, τὼ θρίβλεπτον σορὸν τῆ λειψάνων· καὶ μέλλεις νὰ ἰδῇς, ὅτι ἐκεῖνος, ὁπᾶ ἦτον κωφὸς πρότερον, πολὺ ὀγλίγωρα θέλει ἀκροᾶται μὲ θροσοχὼ πᾶς ψυχωφελεῖς ὑποθέσις· ὁ πρότερον τυφλὸς, θέλει χρῆ πρὸς τὰς παρόντας κινδύνες πολυόμματος· ἐκεῖνος ὁπᾶ ἦτον πανθελῶς ἀδειλίασος, καὶ ἄφοβος, θέλει ξομάζει τὰ μέλη τε βασανισήρια· ὁ πρώλως θράλυτος, θέλει χρῆ ἀρτιμελέσατος, καὶ εὐκολοκίνητος· ὁ κυρτὸς, θέλει θρεπατεῖ· ὁ ὑπνώδης, θέλει χρῆ ἄγρυπνος· καὶ τέλος πάντων, ὁ νεκρὸς καὶ ὑποθαμμένος, θέλει ἀναζήσει.

Σᾶ ἀρέσει μὲ μίαν συντομον Ἱστορίαν, νὰ βεβαιώσω τὰ ἀνωτέρω; Μοναχός τις, ἐκ χρύσε λαμπρᾶ, εὑρίσκετο εἰς σῶα μοναστήριον· εἰς τὸ ὁποῖον, μετ' ὀλίγον καιρὸν κυριεύθεις ὑπὸ ἀκολαζονείας καὶ ἔπαρσιν, κατέλυσε κατ' ὀλίγον ὀλίγον εἰς ἀκηρίαν,

καὶ

καὶ ἀυδλάβειαν· τόσον ὀπῶ, καὶ τοιαῦτα λόγια πρὸς τὸν ἑαυτόν τυ
ἐξεφώνησε· ὦ ἀυδητε μοναχὲ, δὲν εἶναι ἐυβοπία σε, νὰ ἔχῃς
τοιαύτην ἀμεριμνίαν εἰς τῦτο τὸ μοναστήριον, ὁπῶ νὰ βόσκῃς χοίρυς
γρυλίζοντας; καὶ νὰ σε ἀτιμάζυν καὶ ἐσένα, καὶ τὸ χῶρός σε οἱ
πιῦτοι ἀτιδυσοὶ μοναχοί; ὕπαγε εἰς τὴν προτέραν σε ἐλδθερίαν,
καὶ δ'ῥῦθμιαν. Ταῦτα, καὶ ἄλλα θερασότερα καὶ δγλογισάμβρος, καὶ
εἰπὼν, ἕτοιμος ἦτον νὰ ἀποτινάξῃ ἐπάνω θε τὸ μαῦρον παλαιό-
ρασον, καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ ἀσκητήριον· καὶ ἤθελε τὸ κάμῃ
ἀξάπαντος, ἐὰν δὲν ἐφοβᾶτο ἡ νύκτα νὰ τὸν ἐμποδίσῃ· εἰς
τῆς ὁποίας τὸν καιρὸν, θεωρεῖ βλεποφανέρα ἐμπροθέ τυ ὁρισβύ-
τὴν τινὰ ὑπέρλαμπρον, ὅς τις καὶ τὸν ἐπρόσαξε νὰ τὸν ἀκολυθῇ.
Ἠκολύθει δὲ μὲ φόβον ὁ μοναχός· ὅπε δὲ ἠθέλασι περάσῃ, ἄ-
νοιγαν μοναχαῖς τας ἡ θύραις. Ἦλθε γὲν καὶ εἰς τὸ νεκροτάφιον,
εἰς τὸ ὁποῖον ἐκείτετο πλῆθος ἀναρίθμητον ἀπὸ νεκρῶν λείψανα·
εἰς εἶα ἀπὸ τὰ ὁποῖα, παίρνυτας ἐπάνω ἐκεῖνος ὁ μοναχὸς, (τὸ
ὁποῖον, τότε ἔγκαιρα ἦτον τεθαμμένον, καὶ δγὰ τῦτο ὡς σεσηπὸς
ἀνέβραζε δυσωδίαν, καὶ σκώληκας) ἤκεσεν ἀπ' αὐτὸ φωνὴν, ὁπῶ
τὸ ἔλεγε, πῶ πηγαίνεις, παλαίπωρε; Καὶ δείχνωντάς τε ὁ φαινό-
μενος ἐκεῖνος θρεσβύτης καὶ ἄλλα λείψανα, ὁπῶ ἐκείπὸντο εἰς δγ-
φόρυς γωνίας, τὸν ἐπρόσαξε νὰ τὰ σοχάζεται μετ' ὀπμελείας,
καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐκεῖνος δὲ ἀπὸ τὸν φόβον τε ἄρχισε νὰ θδακαλῇ τὸν
Θεὸν, λέγωντας· ῥῦσαί με, Κύριε, ἀπὸ τὰ ἄψυχα, καὶ φοβερὰ
πῶπε φόβηθα· διότι, ἀπὸ τὸν φόβον με ἔμεινα ἄφωνος, καὶ νεκρὸς
ἀλείμοτον, δὲν δύναμαι πλέον νὰ τὰ θεωρῶ. Πάλιν ἤκεσε φω-
νὴν, ὁπῶ τὸ ἔλεγε· ἔλα λοιπὸν (ἂν θέλῃς τὴν σωτηρίαν σε)
καὶ μὴ χαθενώσῃς τὸν ἑαυτόν σε τῆς μοναδικῆς ταύτης ζωῆς, ἐ-
παρθεὶς ἀπὸ ὑπερηφάνειαν. τέλος πάντων, δγὰ νὰ μὴ πολυλο-
γῶ, ὑποχρεθεὶς νὰ μείνῃ ἕως τέλυς εἰς τὸ μοναστήριον, ἐσράφη
εἰς τὴν ἀναγνωσιν τῆς ἀκολυθίας τε· καὶ μὲ τὴν φοβερὰν ἐκείνην
ὀπασίαν τε θανάτε, καὶ μὲ τὸ ἔμβατμα εἰς τὰς τάφυς, ἀπετί-
ναξεν ἀπὸ λόγε τε τὴν προτέραν ἀλαζονείαν, καὶ ἔπαρσιν, καὶ ἐγύ-
ρισεν δ'κόλως εἰς τὴν δ'ταξίαν καὶ ταπείνωσιν, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ
μοναστήριον τῆς ἀρετῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐμελέτα πρότερον νὰ θδρα-
πάσῃ. Ἐγὼ λοιπὸν, δὲν σὲ λέγω ἐκεῖνο, ὁπῶ εἶπον ὁ Σο-
λομών· "ἔθι πρὸς τὸν μύρμηκα, ὦ ὀκνηρὲ, ἀλ' ὕπαγε, ῥά-
"θυμε, εἰς τὰς τάφυς, καὶ παρδυθὺς μὴ τὰ Δαβὶδ θέλεις δράμῃ
"τὴν ὁδὸν τῆ ἐντολῶν τε Κυρίε· " Ἀπέλθε εἰς τὸ κοιμητήριον,

ὦ φι-

Παροιμ. β'. ϛ'.

Ψαλ. 147.

ὦ φιλάργυρε, καὶ θέλεις εἰπῇ παρδυθὺς μὴ τὰ Ζακχαῖε. "Γδὲ
"τὰ ἡμίσια τῆ ὑπαρχόντων με, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς."
Σύρε εἰς τὰ μνήματα τῆ λειψάνων, ὦ ὑπερήφανε, καὶ θέλεις κρά- Λκα. ιϛ'. ε.
ξει μὲ τὸν σοφὸν Σιράχ· "τί ὑπερηφανεύεται γῆ, καὶ σποδός;" Κεφ. ϙ'.
Τέλος πάντων, ὕπαγε, φιλόκοσμε, εἰς τὸν σορὸν τῆ νεκρῶν λει- ι'.
ψάνων, καὶ κυλίσε ὀλίγον ἀνάμισα ἐκεῖ εἰς τὰ βρομερὰ καὶ αὐαί-
θητα κόκκαλα, καὶ θέλεις διδάξει τὸν ὑψηλόφρονα καὶ φιλόκοσμον
παρδίαν σε ἐκεῖνο τὸ σοφώτατον γνωμικὸν τῆ Σολομῶντος. "μα-
"ταιότης ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης." Ἐκκλ. ά. ά.

Πρᾶξις.

Ἔχε τὸν θανάτον ὡσαὐτὸν ἔβασε φίλον μυσικὸν, καὶ ἀλάθητον
σύμβελον· καὶ μὴ κάμῃς κάνενα ἔργον, ὁπὸ ὅσα ἤθελες εἰπῇ
ὕστερον, ὦ, καὶ πόσον ἦτον καλλίτερον ἂν δὲν ἤθελα τὸ κάμῃ! ὅπε
νὰ θδαμβλέψῃς κάνενα, ὁπὸ ὅσα ἤθελες μετανοήσῃ εἰς τὴν τελδ-
ταίαν ὥραν τῆς ζωῆς σε πῶς τὸ παρέβλεψες. Προπίτερα λοιπὸν
ὁπὸ κάθε ἔργον, κἂν τε ψυχικὸν, κἂν τε σωματικὸν, συνείθιζε
νὰ συνομιλῇς μὲ τὸν θανάτον, λέγωντας· Γδὲ, θανάτε, σὺ μὴν,
εἶσαι ὑπηρέτης τῆς θείας δικαιοσύνης, ἐγὼ δὲ ὑπόδελος εἰς τὸ
πρόσαγμά σε· ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐμένα ἐλαλήθη ἐκεῖνο, ὁπῶ σᾶ
καιρὸν εἰς τὸν Προπάτορά με Ἀδὰμ ἐξεφωνήθη "θανάτῳ ἀποθα- Γεν.
"νῇ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ δὲν εἶναι καμμία ἄλλη καταφυγὴ, ἂς β'. 17.
ἀκύσω τὴν συμβελὴν τῆ Σειράχ "οἱ σύμβελοί σε, ἔσωσαν εἰς
"ἐκ μυείων." "Ὅσαις φοραὶς ἤθελα δ'είσκωμαι εἰς ἀμφιβολίαν
καὶ ἀπορίαν, καὶ σοχάζωμαι, τί πάχα νὰ εἶναι, ἢ πρέπον, ἢ δί-
καιον, εἰς ἐμὲ νὰ κάμω, δγὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς με, σὺ ὁ
θανάτος ἂς εἶσαι ὁ σύμβελός με, ὁπῶ νὰ μὲ λαμπρύνῃς τὰ σκο-
τεινὰ, νὰ μὲ ἐξηγῇς τὰ ἀμφίβολα, καὶ νὰ μὲ φανερώνῃς τὰ
ἀφανέρωτα. Βλέπεις λοιπὸν, ὦ θανάτε, πῶς ἔρχεται εἰς ἐμὲ ὁ
μνησίκακος λογισμὸς, νικημβρύνος ἀπὸ τὸν θυμὸν, καὶ μὲ θδακι-
νεῖ νὰ κάμω ἐκδίκησιν εἰς τὴν ἀτιμίαν ὁπῶ ἔπαθα· μὲ ἀναγκά-
ζει νὰ ἁπλώσω τὸ χέρι με εἰς τὴν μάχαιραν· μὲ ἀμπάθη νὰ
μονομαχήσω μὲ τὸν ἐχθρόν με. τί με λέγεις νὰ κάμω; Πρόσεχε,
θέλει σὲ ἀποκεφαλθῇ ὁ φίλος σε θανάτος, τί κέρδος θέλει σᾶ ἀκο-
λυθήσει, ἀφ' ἧ τῦτο χρήμ; δι' ἐκεῖνο ὁπῶ πρέπει βέλεσαι νὰ φρά-
ξῃς, θέλεις μετανοήσει ποτὲ πῶς τὸ ἔφραξες. Ὅταν πάλιν ἡ

σάρξ

σὰρξ ζητῇ νὰ σε ξεμακρύνῃ ἀπὸ τὴν σωφροσύνην, πρόσδραμε πάλιν εἰς τὸν σύμβουλόν σε θανάτον, καὶ εἰπέ τε μὲ τὸν Παῦλον. „ Ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τῦ πνεύματος. „ Βλέπε, θανάτε, πῶς μὲ
Γαλ. ε. „ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τῦ πνεύματος. „ Βλέπε, θανάτε, πῶς μὲ
17. τὸ βόλωμα τῆς ἡδονῆς, μὲ σύρει ἡ σὰρξ εἰς βόρον ὅτι, καὶ νὰ κάμω συγκατάθεσιν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν· τί με ἐρμηνεύεις εἰς ταῦτα; Καὶ πρόσεχε τί θέλει σὲ ἀποκεφαλισθῇ ἐκεῖνος· ἄκουσον, φιλήδονε, τῆς βελτίωσε, ὅπου εἶναι τὸ Παναγίε Πνεύματος ἀλάθευτος
Ρωμ. ὄντως ἀπόφασις. „ Εἰ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν. „
8. 13. Ὅσον λοιπὸν βέβαιος τὸν θάνατον, τόσον θέλεις μισήσει τὴν σάρκα. Πάλιν, ὅταν ἡ φιλαργυρία σὲ ψιθυρίζῃ νὰ ἁρπάξῃς ἀδίκως τὰ ξένα καλά· ὅταν ἡ ἀκρασία σὲ κεντᾷ νὰ πίγεσαι εἰς πολυφαγίαν, ἢ νὰ καταποντίζεσαι εἰς πολυποσίαν, καὶ μέθυσε· παντοτε, καὶ πρὸ παντὸς ἔργε σε, πρόσεχε ὡς τὸν σύμβουλόν σε, καὶ ἄκουσον τί σε, καθοδηγεῖ. Ω", εἰς πόσα καλὰ θέλει σὲ ἀναγκάσει! ὦ, ἀπὸ πόσα κακὰ θέλει σὲ ἀποκόψει! Οὐδὲ ὁ Σολομὼν, μὲ ὅλην τὴν σοφίαν, ἠμπορέσε νά σε συμβουλεύσῃ συμβουλάς, πλέον σωτηριώδεις ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἂν μὲ τὸν θάνατον καθ' ἡμέραν συνομιλῇς, θέλεις ἀκέσει συμβουλὴ ὑπερθαύμασον, καὶ ψυχωφελεςάτην. Ἂν εἰς τὴν καθημερινὴν τῆς συμβουλῆς τε, προσαρμόζῃς τὴν κυβέρνησιν τῆς ζωῆς σε, πολλοὶ ἄνθρωποι θέλεν θαυμάσει τὴν ἀρέτεν πολιτείαν σε· καὶ ὅλοι κοινῶς θέλεσιν ἐρωτᾷ τὸν ἐρώτησιν ἐκεῖνον τὸ μεγαλοφωνότατο Ἡσαΐε· „ τίς σύμβουλος „ αὐτῦ ἐγνώσθη; „

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Γ'.

Τῦ ἀνθρώπε τὸ ἀκατάπτωτον, τῦ καιρῦ τὸ ἀέρρυτον.

Ὁ Περιφανέσατος ἐκεῖνος ὄντως Προφήτης, καὶ μεγαλοφωνότατος τῶν ἁγνῶν μυςηρίων ἐξηγητὴς Ἡσαΐας, ἤκουσεν ἐξ ὕψες
4. 7. ποτὲ φωνὴν βροντῶσαν, καὶ λέγουσαν· „ βόησον. ὡσὰν νὰ ἔλεγεν, ἐκεῖνο ὁπῦ ἔχω νὰ σῦ εἰπῶ, καὶ ὁπῦ μέλλεις νὰ ἀκύσῃς, δὲν θέλω εἰς κάμμιαν σκοτεινὴν γωνίαν, ἀλλὰ κοινῶς, καὶ παῤῥησία· ὄχι εἰς κανένα ὠσπάκιον ἀφεγγὲς, ἀλλ' εἰς φθοφανέσατον θέατρον· ὄχι μὲ ταπεινὴν καὶ ἰχνόφωνον λαλιὰν, ἀλλὰ μὲ χαλκόφωνον, καὶ ἰσχυρὰν βολήν· ὄχι εἰς μεσικὸς τινας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' εἰς ὅπαντας νὰ κηρύξῃς, καὶ νὰ ἀπαγγείλῃς. „ Βόησον. τί

„ βοήσω;

„ βοήσω; Πᾶσα σὰρξ, χόρτος· καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς, ὡς ἄνθος
„ χόρτυ· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε. „ Τωόντι, τόσον εἶναι ὁ ἄνθρωπος μάταιος καὶ φθαρτὸς, προσωρινὸς καὶ ἀκατάπτωτος, ὅπε, ἀγκαλὰ καὶ εἶναι συνθεμένος ἀπὸ σάρκας καὶ κόκκαλα· μὲ ὅλην τὴν δόξαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀγράπτει· μὲ ὅλην τὴν ἀξίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπαίρεται· μὲ ὅλην τὴν ἐξεσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπερισχύει· μὲ ὅλην τὴν ἀνθεντείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπερυψῶται· μὲ ὅλην τὸν πλᾶτον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπερεκπερισσεύει· μὲ ὅλην τὴν γνῶσιν, εἰς τὴν ὁποίαν καυχᾶται· μὲ ὅλην τὴν σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν προέχει· καὶ ἁπλῶς, μὲ ὅλον τὸν χορὸν τῶν προτερημάτων τῆς φύσεως, καὶ τῆς τύχης τε, καὶ μὲ ὅλην τὴν Κόσμε τὴν μεγαλοπρέπειαν· εἰς τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ φασκόνεται, ὁ τυφτὸς, ὡσὰν ἀπὸ ἕνα μικρότατον φύσημα ἐλαφροπάτης πνοῆς, εἰς μίαν στιγμὴν ἀφανίζεται. Καὶ τί θαυμασόν; „ πᾶσα σὰρξ, χόρτος· καὶ πᾶσα δόξα αὐ„ τῆς, ὡς ἄνθος χόρτυ. „ Σοφώτατα ὁ θεῖος Αὐγυσῖνος ἑρμηνεύει τὴν τοιαύτην ὁμοιότητα τῦ ἄνθες εἰς πλάτος, λέγωντας· „ Αὐτοὶ (οἱ ἄνθρωποι) ἀνθοῦσιν εἰς τὸ παρόντος αἰῶνος τὴν δυ„ τυχίαν, καὶ ἀφανίζονται ἀπὸ τὴν παντοδύναμον Δύναμιν. „ Ἐπειδὴ καὶ, ὄχι καθὼς ἀνθοῦσιν, ἔτζι καὶ ἀπώλυνται· διό„ τι, ἀνθοῦσι πρόσκαιρα, καὶ ἀφανίζονται αἰώνια. Ἀνθοῦσι μὲ „ ματαίως, καὶ σφαλερὰς δυτυχίας, καὶ φθείρονται μὲ βεβαίας, καὶ „ παντοτινὰς τιμωρίας. Εὔγα ὀλίγον τὴν αἴσθησιν εἰς τὸ λιβάδι, „ καὶ θεώρησαι τὸν χόρτον, πῶς τὸν Μαΐον λαλεδίζει; πῶς χλοά„ ζει; πῶς πρασινίζει; πῶς κυματεῖ εἰς τὰ χωράφια, καὶ εἰς „ τὰς πεδιάδας; πῶς προξενεῖ χαρὰν ἀγάπλεσάτην μὲ θεωρίαν εἰς τὰς „ ὁδοιπόρυς, ἀπαλὴν δὲ τροφὴν εἰς τὰς κτήνεσμβύς; Ἀφ' ὅ δὲ „ ἀπεράσῃ τὸ θέρος, εὔγα πάλιν, καὶ θέλεις ἰδῇ ὅτι, ἐκεῖνο „ ὁπῦ ἐπρασίνιζεν εἰς τὰ χωράφια, κείτεται εἰς τὰ ἀλώνια κα„ πέζυρον. Ἐκεῖνο ὁπῦ ἐπροξενεῖ πρότερον εἰς τὰς θεατὰς χαρὰν „ σάτην θεωρίαν, δηλονότι τότε εἰς χορτασμὸν τῶν ἀλόγων ζώων. „ Ω' ξυφηλώτατε, καὶ λειποχαδεμβὲ ἄνθρωπε, αὔπνα ἡ σὰρξ, ὁπῦ σολίζει τὴν κεφαλήν σε μὲ ἡλιόχρυσον καὶ ξανθόσγουρον κόμην, ὁπῦ εἰς τὸ πρόσωπόν σε λάμπει μὲ ῥοδοκόκκινα μάγουλα, ὁπῦ εἰς τὸ στόμα σε κοκκινίζει, μὲ κοραλλένια χείλη· αὐτὴ ἡ σὰρξ, ὁπῦ ἐνδύνεται μὲ βύσσον, καὶ σολίζεται μὲ πορφύραν, εἰς τὰ αὐτία τῆς ὁποίας, εἶναι κάθε χαροποιόν· εἰς τὰ ὀμμάτια, κάθε

ὠραῖον.

ὡραῖον· εἰς τὺ ὄσφρησιν, κάθε μοχθευτισμένον· εἰς τὸν λάρυγ-
γα, κάθε γλυκερόν· εἰς τὰς χεῖρας, τέλος πάντων, κάθε ἀπα-
λόν· αὐτὴ ἡ σάρξ, λέγω, δὲν εἶναι ἄλλο τίποτε, ἀλλὰ χόρτος.
Ἀνάμεινε ὀλίγον ἀκόμι, δυμορφότατε νέε, καὶ δὲν θέλει περάσει
πολύ, νὰ εἰπῇς καὶ σὺ, ἐξέπνευσε τὸ ἄνθος. Ω", πῶς θαυ-
μασίως ἐξαγώδευ σὲν ποιητὴς τὺ τοιαύτυ δυμπάθητον κατά-
στασιν! „ Ἀνθήσαμεν, ἔλεγεν, σὰν καιρὸν καὶ ἡμεῖς, ἀλλ'
„ ἦτον τὸ ἄνθος ὀλιγωρομάρτυτον. „ Σήμερον εἴμεθεν ἀνδρεῖοι,
κύριον καταμαρωμένοι, μεθυσμένοι νεκροί, ἔπειτα εἰς τὸν τάφον
θαμωμένοι, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν, καὶ σκωληκοφαγωμένοι. Καὶ
πολλαῖς φοραῖς, εἰς μίαν καὶ τὺ αὐτύ, καὶ τὲ χρόνε σιγμύ,
καὶ τὲ τόπε κοῖτον, καὶ τὺ ψυχμύ μας ἐκπνέομεν, καὶ τὺ ὑπο-
φασιν αἰθανόμεθα τὲ Δικαιοκρίτε Θεὲ, ὁπὲ μέλλομεν νὰ δοκι-
μάσωμεν διὰ τὺ ζωὴν ὁπὲ ἐζήσαμεν. Καὶ ἐκεῖ ὁπὲ ἀκόμι εἶ-
ναι ζεσὸν τὸ κορμίμας, ἡ ψυχήμας εἶναι εἰς τὺ ἄλλυ ζωύ·
καὶ βλέπομεν τὲ λόγεμας ἀρταγμένες εἰς ἐκεῖνον τὸν Κόσμον,
φοβᾶ νὰ ἐλθωμεν εἰς δειλίαν, μήπως καὶ ἀρταχθῶμεν. Ἔ"τζι
εἰς μίαν σιγμὴν δεχόμεθα εἰς τὸ σάσιμον τῆς ἀναμαρτησίας,
καὶ δὺς εἰς τὺ ἄλλυ σιγμὴν δεχόμεθα εἰς τὸν κρίμενισμὸν
τῆς ἁμαρτίας· εἰς μίαν σιγμὴν ζῶμεν, καὶ εἰς τὺ ἄλλυ ἀπο-
θνήσκομεν. Ὅθεν, ὁ ἄνθρωπος ὅταν ζῇ, δὲν ἐξίσκεται ὄχι μόνον
εἰς δυκολίαν μεγάλυ διὰ νὰ ξεπέσῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς μικροτάτυ
ὀλιγότητα τὲ χρόνε, διὰ νὰ ἀποθνήσῃ. Καὶ τῶτο εἶναι σαφέστατον
ἀπὸ τὲ μακαρίε Παύλε τὸ ῥητὸν, ὁπὲ λέγει· „ Ὁ καιρὸς α. Κορ. 7.
„ σωτεσαλμύς ἐστίν.„ Εἰπέ μοι, ἀδελφὲ, ὅταν ὁ Ἥλιος τε-
λειόνῃ τὸν χρόνον τε, περιέχωντας ἐπάνω σὲ μας τὺ ἐπάνω κυ-
κλοφορίαν, καὶ ἀναμιξῶντας τὺ ἀρνίον ἀμπρέρειαν, τί ἄλλο φω-
νάζει; ἀλλὰ ὅτι „ ὁ καιρὸς σωτεσαλμύς ἐστι. „ τί ἄλλο ἡ συχνὴ
καὶ ἀμοιβαία διαδοχὴ τῦ νυκτῶν, καὶ τῦ ἡμερῶν; τί ἄλλο ἡ παι-
δικὴ ἡλικία, ὁπὲ διαδέχεται τὺ βρεφικύ; ἡ μερακιώδης, τὺ
παιδικύ; ἡ νεότης, τὺ μερακιώδη; καὶ παύτυ αἱ λοιπαὶ τῦ
ἡλικιῶν, ἐκβοῶσι; ἀλλὰ πῶς „ ὁ καιρὸς σωτεσαλμύς ἐστι. Τὸ
ἴδιον κράζει καὶ ὁ θεῖος Γώβ· „ βροτὸς δὲ γυνητὸς γυναικὸς ὀλιγό- ιδ. 1.
„ βιος.„ Ὀλίγος, λέγει, ὁ βίος, καὶ αἱ ἡμέραι τε ἀνθρώπε. Ζύ-
γιασε καλὰ καὶ μέρος ὅλα παῦτα τὰ λόγια τὲ δικαίε εἰς ταῖς σιγ-
μαῖς των, διότι πολλῆς σοφίας εἶναι γεμάτα. Δὲν εἶπεν ὀλίγος
ὁ βίος καὶ ἡ ζωὴ τὲ φαρισβύτε, ἢ ὅλως τὲ ὑπεργήρε, ἀλλ' ἁπλῶς

τὲ

τὲ βροτὲ, ἤγουν τὲ ἀνθρώπε. Νέος εἶσαι; πλιὺ, ἄνθρωπος.
Εἶσαι δυνατὸς, ἀνδρεῖος, γρηγορὸς, ἀκμάζων; πλιὺ, ἄνθρωπος.
Ἀναζέει ἀκόμι αἷμα εἰς τὰς φλέβας σε; σέκονται σιγουρίαις ἡ δυνά-
μεις εἰς τὰς ἁρμονίας σε; πλιὺ, ἄνθρωπος. Ὀλίγη τὲ ἀνθρώπε
ἡ ζωή. Πολλάκις ὁ νέος ἀνησυχόμενος ἐπαίνω εἰς τὸ ἄνθος τῆς
ἡλικίας τε, εἰς τὺ ὑγείαν, εἰς τὺ ἐπιδεξιότητα, καὶ εἰς τὺ δύ-
φυΐαν, καὶ ὅμως ὡς ἄνθος ἐξαφνα μαραίνεται, καὶ ἐκπίπτει. Πολ-
λάκις δὲ γαίνει τοπρωῒ σολισμὸς ὡς νυμφίος ἀπὸ νυμφικὸν θάλα-
μον, καὶ τὸ ἑσπέρας κείτεται ἄψυχος εἰς τὸν τάφον. Ταύτυ τὴν ὀλι-
γοχρόνιον ζωὴν τὲ ἀνθρώπε, θέλει σὲ τὺ ἐπιβεβαιώσει καὶ τὲ
Σαὺλ ἡ λυπηρὰ Ἱστορία. Ἀποφασίζωντας αὐτὸς νὰ συγκροτήσῃ α. Βασ.
πόλεμον μὲ τὲς Φιλισταίους, ἐζήτησε νεκρομάντισσαν, νὰ τὲ ἀνεβά- κη. 7.
σῃ ἀπὸ τὸν Ἅ"δλυ τὸν Προφήτυ Σαμυήλ. Καὶ λοιπὸν, μὲ σε-
μνὸν μεγαλεῖον τὲ ἐφάνηκεν ὁ Προφήτης. Σποχάσε ὅμως ἐδῶ, ἀνά-
μεσα εἰς σὲν ὑμεροὺκτίε συντομώτατον διάσημα, μεγαλωτέρων
πραγμάτων καταστροφύ. Ἐτοιμοῖτο καὶ τὰ δύω στρατεύματα μὲ τε-
λειοτάτην ἑτοιμασίαν διὰ νὰ κτυπηθῶσιν, ἐπεριβιγούριζον ὁ Σαὺλ
ἀνάμεσα εἰς τὰ πεζαλογαμαξάτα, ἀνάμεσα εἰς τὰ πεζικὰ καὶ ἱπ-
πικὰ τάγματα, ἀνάμεσα εἰς ταῖς κερατιναις ξεμπέταις, ἐπήγαι-
νεν ἐμπροσὰ εἰς αὐτὰ τὰ στρατεύματα, κονιορτισμένος μὲ πολεμικὸν
κονιορτὸν, διέταζε τὰς φάλαγκας, ἐσυλλογίζετο τὰς νίκας, ἐμε-
λετᾶσε διὰ τὲς θεριάμβες, ἤλπιζε τὰ νικητικὰ σημεῖα· καὶ τέλος
πάντων, ἐθαρρᾶσε μὲ βεβαίαις ἐλπίδας νὰ στεφώσῃ τὸ βασίλειόν
τε εἰς πολλῶν ἐνιαυτῶν τὴν Ἡλίε κυκλοφορίας. Ἐκεῖ ὅμως, ὁπὲ
ἔστρεφε τὰ τοιαῦτα μέσα εἰς τὸν λογισμὸν τῆς ψυχῆς τε, ἰδὲ φωνὴ
τῦ Σαμυήλ, καταπολλὰ δυσυχὴς καὶ ὀλέθριος, ὁπὲ ἀπὸ τὰ κατα-
θόνια ἐξηκούετο. „ Ἄυριον σὺ, καὶ οἱ υἱοί σε μετ' ἐμᾶ ἔσεσθε· καὶ α. Βασ.
„ τὺ παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τῦ ἀλλοφύ- 28.
„ λων. Ω" λυπηρὰ, καὶ ἀπέλπιστος μεταβολὴ αἰφνιδίων πραγμά-
των! ὦ δυσυχισάτη ἀναλλαγὴ πολιτείας μεγάλης! Σήμερον σέκε-
ται εἰς τὸν κάμπον τὰ στρατεύματος ὁ Σαὺλ φοβερὸς, μὲ ἅρματα τὰ
πολέμε, αὔριον θέλει κείτεται νεκρὸς ἀπὸ χέρι ἀνθρώπε, ἐξαπλω-
μένος εἰς τὺ λάσπην. Πόσα σήμερον σέκονται ζωντανὰ, καὶ ἀκ-
μάζοντα σώματα! Καὶ πόσα αὔριον θέλων κείτονται νεκρὰ, καὶ
ἀκίνητα λείψανα! Πολλὰ θαυμασίως ἐλάλησε ἀλλὰ τότε καὶ σὰν
σοφός. „ Ποῖος εἶναι τόσον ἀνόητος, μ' ὅλον ὁπὲ καὶ γέος, ὥστε
„ νὰ εἶναι βέβαιος πῶς ἔχει νὰ ζήσῃ ἕως τὸ βράδυ; Σαφέστατα

„ τὸ

τὸ ἴδιον ᾠδὴ Σενέκας διδάσκει. „ Ἔτζι ἀπερνῶ, ὡσὰν νὰ ἤθελε
„ σέκεται ὅλη μου ἡ ζωὴ εἰς τὸ σήμερον. „ Ἔτζι εἰς τὸ σήμερον
„ ὑποβλέπω, ὡσὰν νὰ ἤθελεν εἶναι ἡ ὀλεύτερη τῆς ζωῆς μου ἡμέ-
„ ρα. „ Ω", καὶ τί καλὸν ἦτον, αὖ καὶ ἡμεῖς μὲ τὸν Σενέκα ἠθέ-
λαμεν λογιάζει τὴν κάθε ἡμέραν, ὡσὰν ὀλεύτερην τῆς παρούσης
μας ζωῆς, καὶ τῆς μελλούσης πρώτην. Καὶ τί πάχα ἠθέλαμεν κά-
μει, ἂν ἔπως ἐπολιτευώμεθα; ἐκράζαμεν βέβαια τὰς ἐνταφιασὰς
εἰς τὰ λόγια μας· καθ' ὅλας μας ἐπεριώζιζε δι' λόγια τόσον ἐν-
τάφιον· ἑτοίμαζε σάβανον· ἐσυμφωνοῦσε μὲ τὰς νεκροθάπτας, δι'
νὰ σηκώσουν τὸ λείψανόν τε· ἔκτιζε μνῆμα· σωρεύραφε δι' αἰθήκην·
τέλος πάντων, ἀποτινάσσοντας κάθε ἄλλην φροντίδα, ἤθελεν ἐξε-
ρεύνησι μὲ πολλὴν σοβερίαν τὰ βάθη τῆς σωτειδήσεώς τε, καὶ
ἀνοίγοντας τὸ γαζοφυλάκιον τῶν ἁμαρτημάτων τε, ἤθελε τὰ παρρη-
σιάσι εἰς τὰ αὐτία τοῦ πνευματικοῦ τε παιδός· καὶ ἤθελε δεχθῆ
φρόθυμα τὸν κανόνα τε ὑπὸ αὐτὸν, ἢ καὶ ἤθελε λάβι ἄδειαν, ὅπως
νὰ κοπωνήσι τὰ ἄχρηστα μυσήρια, καὶ ἀκολούθως ἤθελεν δυναμω-
θῆ, εἰς τὸ νὰ περάσι δύκολως τὴν μακροτάτην σράταν ἐκείνης
τῆς ἄλλης ζωῆς· ἤθελεν ἀνάψι λύχνον, καὶ νὰ προσκαρτερῆ τὸν
νυμφίον· καὶ ἤθελεν ἀγρυπνᾷ, κρατῶντας εἰς τὰς χεῖράς του
ἀναμμένην τὴν λαμπάδα· καὶ νὰ εἰπῶ εἰς ὅλον τὸ ὕστερον, σέα
καὶ μόνον ἤθελε μελετᾷ, πῶς νὰ προμηθεύεται τῆς ἀθλίας ψυχῆς
τε τὴν σωτηρίαν. Ταῦτα ὅλα ἤθελες τὰ κάμι παρθενὸς, ἁμαρ-
τωλὲ, ἀνίσως βεβαίως ὑπῆρθες, πῶς ἡ σήμερον αὔτη ἡμέρα ἀνέ-
τειλέ σε ἡ ὀλεύτερη τῆς ζωῆς σε. Τί ἀργοπορεῖς, παλαίπωρε, νὰ
μετανοήσῃς αὔριον, δι' ἐκεῖνα ὁπὰ ἔπραξες σήμερον ἄξια μετανοίας;
Ἄκουσον τὰ μεγάλα Γρηγορία τί σε διδάσκει. „ Ὁ Θεὸς, ὁπὰ εἰς
„ τὸν μετανοοῦντα ὑπεχρέθη συγχώρησιν, δὲν ὑπεχρέθη δι' τὴν
„ αὔριον ἡμέραν, ἀλλὰ δι' τὴν σήμερον. „ Λοιπὸν, μὴ δυνάμε-
νοι νὰ προγνωρίσωμεν τὴν ὑστερνήν μας ἡμέραν, πρέπει κάθε ὥραν
νὰ τὴν φοβώμεθα. Πρόσεχε καλὰ, μήπως καὶ, ὅταν ἐλπίζῃς νὰ
ζήσῃς πολυχρόνιος, ἤθελες προσαρμόσῃ καὶ σὺ εἰς τὸν ἑαυτόν σου
ἐκεῖνα τὰ ῥηθέντα ἀρχιτράτηγα τὸν φρόνιμον μωρὸν, ῥηθέν καιρὸν ὅμως
λόγον, ὁπὰ εἶπε, διότι ἀμέλησε τὸν ὁπιπόδεσον καιρὸν, ὁπὰ ἠμπο-
ρέσε νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ῥώμην, καὶ δὲν τὴν ὑπέταξεν. „ Ὅταν
„ ἠμπόρεσα, δὲν ἤθελησα· καὶ ὅταν ἤθελησα, δὲν ἠμπόρεσα. „
Σήμερον δύνασαι ἐκεῖνο ὁπὰ ὀρίγεσαι, αὔριον, ἴσως δὲν δυνηθῇς
ἐκεῖνο ὁπὰ ὀρεχθῇς. ὦ, πόσον ὀδυνηρὸν, καὶ δεμνύτατον εἶναι;

τὰ

νὰ βασανίζωσαι ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς σε τὸν ἀκοίμητον σκώληκα,
ὁπὰ εἰς τὸν αἰῶνα μέλλει νάσε καταβάγῃ· ὁπὰ ὑπεραπειράκις τῆς
ὥρας μέλλει νάσε καταδαγκάνῃ· χθὲς, ἠμπόρεν νὰ ἐπιτύχω τῆς
πανοτινῆς θείας δόξης, δὲν ἠθέλησα. Χθὲς, ἠμπόρεν νὰ ὑπο-
φύγω τὰς μελλούσας δεκμυτάτας βασανίας, δὲν ἠθέλησα. χθὲς,
ἠμπόρεν νὰ ᾖμαι εἰς τὸν αἰῶνα μακάριος, δὲν ἠθέλησα. χθὲς,
ἠμπόρεν νὰ μὴν εἶμαι παντοτινὰ ἄθλιος, δὲν ἠθέλησα. Τί λοι-
πὸν ἀκολουθεῖ; Ἀργοπορῦσα εἰς τὸ αὔριον, ὁπὰ εἶναι ἡ ἐπῦσα,
μὴν ἰξδίρωντας τί τέξεται ἡ ἐπῦσα. Δέξαι, αὖ σὲ χρειά-
ζεται συμβουλὴ, τὴν παραίνεσιν ἐκείνε τὰ ὀλαβεσάτε ἀνδρὸς, ὁπὰ
ἔκαμεν, ἀποκειρόμενος πρὸς ἐκείνες ὁπὰ τὸν προσεκάλεσαν εἰς δεῖ-
πνον αὐριανῆς ἡμέρας. „ Ἂν ὑπὸ λόγε με δείξετε τίποτε καὶ τὴν
„ παρῦσαν ὥραν, ἕτοιμος εἶμαι παρθενὸς εἰς τὴν προσαγωγήν σας·
„ διότι, τὸ τί μέλλει γρᾶσθαι αὔριον, ἐσεῖς ὁπὰ ἔχετε ἄδειαν
„ μεσιτατέ το· ἀμὴ ἐγὼ, ὑπὸ πολλῆς ἐγνώρισα τοῦτο τὸ λεγόμε-
„ νον αὔριον, ὅτι δὲν τὸ ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν με. „

Πρᾶξις.

Ἂν θέλῃς εἰς τὴν φθαρτὴν καὶ ὀλιγοχρόνιον τάτην ζωὴν (εἰς
τὴν ὁποίαν, ὁ πολυπαθὴς ἄνθρωπος φορτώνεται μὲ πολλὰς
διαφόρες συμφορὰς) νὰ δυείσκεσαι ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὑπερ-
βολικῆς δυτυχίας, καὶ νὰ ζῇς παντοτε χωρὶς φόβον, χωρὶς λύπην,
χωρὶς παλαιπωρίαν· σήγυρος δὲ, χαρέμενος, καὶ μακάριος, εἰς
τοιοῦτον βόθρον ἴσαζε τὴν ζωήν σε, ὁπὰ κάθε ὥραν νὰ προσέχῃς
εἰς τὴν συνειδησίν σε, καὶ νὰ ἀκούῃς συχνὰ παρ' αὐτῆς τὰ ἀκόλου-
θα λόγια. Ἀνίσως καὶ παύτην τὴν ὥραν, ἢ τὴν σιγμὴν, εἶναι
ἀνάγκη νὰ ἀποθάνω, ἐγὼ δὲν χρειάζομαι νὰ κράξω πνευματικὸν
δι' ἐξομολόγησιν, ἐπειδὴ καὶ, τί νὰ τὲ ἐξομολογηθῶ δὲν ἔχω·
καὶ δι' τοῦτο, αὖ μὲ σαλπίσῃ εἰς τὰ αὐτία ἐκείνη ἡ Εὐαγγελικὴ
φωνὴ τὲ Κυρίε. „ Γδὲ, ὁ νυμφίος ἔρχεται, εἶμαι καὶ τοῦτην μὲ Ματθ
τὴν κατάσασιν ἕτοιμος νὰ τὸν προϋπαντήσω. Ἀνίσως ἐξαφνα λα- 24.
λησῇ καὶ εἰς ἐμένα, καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἐζεκίαν „ τάξαι δι' Ησ. 38.
„ τὲ οἶκε σε, ἀποθνήσκεις γὰρ σὺ, καὶ ὄχι ζήσῃ· θέλω ἀποκει- 1.
θῇ παρθενὸς, ὅτι προτήτερα ὑπὸ πολὺ καιρὸν ἀκέμι ἔκαμα τὴν
δι' αἰθήκην με, καὶ μὲ χαρᾶς ἐθεμέλιωσα τὸν θάνατον. Ἂν ζῇς καὶ
τοῦτον τὸν βόθρον, ὄχι μόνον καθὼς εἶπομεν, μὲ χαρᾶς θέλεις

ἐθε-

θυμᾶσαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ μὲ χαρᾶς θέλεις τὸν προσκαλεῖσαι· καὶ ἔτζι, ἠμπορεῖς νὰ κοιμᾶσαι ἀμέριμνος καὶ εἰς τὰ δύω σου ὠτία· καὶ ἂν σε καταλάβῃ καὶ ὁ θάνατος ἔξαφνα, θέλεις ἀπαυθῇ εἰς Κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Δ'.

Τί εἶναι ὁ θάνατος;

ΕΙ'ς ὅποιον συμβῇ ἡ χρήσις, εἰς ἐκεῖνον ἀναγκαίως ἀκολουθεῖ καὶ ὁ θάνατος. Ω' βραχυσύλλαβος λέξις! Τρεῖς καὶ μόνας συλλαβὰς περιέχει τὸ ὄνομα τοῦ θανάτου, καὶ ὅμως, ἡ ἐνέργειά του περιλαμβάνει ὅλας τὰς δυσυχίας, ὁποῦ καθ' ὥραν ἠμπορεῖ νὰ φοβηθῇ. Μία λέξις εἶναι ὁ θάνατος· πλὴν, ὅσα αὐτὸς προκύπτουν, ὅσα τὸν συνοδεύουσιν, ὅσα τὸν ἀκολουθοῦσιν, ὅτε ὁ πλέον ἀφραδέστατος καὶ λογιώτατος ῥήτωρ δὲν ἠθέλε δυνηθῇ ποτὲ ἀξίως νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. Ἡμεῖς ὅμως, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, θέλομεν κάμει ἐδῶ ὡσὰν κάποιαν πολυμερεστάτην ἀνατομίαν τοῦ ὑποκρύφου τούτου καὶ τερατώδους ὀνόματος τοῦ θανάτου. Ἂν ἐρωτᾷς λοιπὸν, τί εἶναι ὁ θάνατος; θάνατος εἶναι, νὰ ἀφήσῃς τελείως εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον (μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἔζησες) ὅλα τὰ φαινόμενα· τὴν παῖδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθης· τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπολιτεύθης· τὸ σπίτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκατοίκησας· τὰ παλάτια, εἰς τὰ ὁποῖα ὡξιφρόντωνες· τὸ χολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσπούδαζες· τὴν κλίνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεπαύεσο· τὸν κῆπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπερπάτεζες· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, νὰ ἀφήσῃς ὅλας ὁλοτελῶς τὰς τόπους τοῦ Κόσμου, ὡσὰν νὰ μὴν ἤθελον ὑπομείνῃ ποθενὰ εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην κάμμίαν γωνίαν, ὁποῦ νὰ ἠμπορῇς ἐκεῖ πλέον κἂν μίαν στιγμὴν νὰ σαθῇς. Ἀκολούθησον τώρα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἰδιώματα τοῦ θανάτου. Θάνατος εἶναι, νὰ ὑποχαιρετίσῃς μὲ τὸν ὀλοὺς τερον δρόμον πάντα ὑποχαιρετισμὸν τοὺς γονεῖς σου, τοὺς ἀδελφούς σου, τὰς ἀδελφάς σου, τοὺς συγγενεῖς σου, τοὺς γείτονας σου, τοὺς φίλους σου, τοὺς συνομιλίκους σου, τοὺς γνωρίμους σου, τοὺς δούλους σου, τοὺς οἰκιακούς σου, τοὺς συμπολίτας σου· καὶ εἰς σὲν λόγον, ὅλους ἁπλῶς τοὺς ἀνθρώπους· τόσον, ὅτι δὲν θέλει ἦσαι καιρούς παντάπασιν, ὁποῦ νὰ σε συμβοφύσῃ, ὅταν μισθὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν ξένον, τὸν ἀγνώριστον, καὶ ὑπερθαύμαστον χῶρον τῆς αἰω-

αἰωνιότητος. Ε'νας αὐθαίρετος καὶ πλήσιος, καὶ ἄδικος, ὡσὰν θέλε τὸν ἑαυτόν του πῶς ἐπλησίασεν εἰς τὸν θάνατον, γυρίζοντας τὰ μάτιά του πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοῦ παλατίου του, ὁποῦ τότε παρόντας τὸν ἐπεσκέπτοντο, τοὺς λέγει· Ο'είσατε, πιστοί μου φίλοι καὶ ἄρχοντες, καὶ συμβοηθήσατέ μοι παρακαλῶ, καὶ γλυτώσατέ με ἀπὸ τοῦ θανάτου τὰς χεῖρας, ὁποῦ τώρα μὲ ξιγυρίζει· καὶ αὐ ὑποφασις εἶναι δίκη νὰ ἀποθάνω, κἂν συνοδεύσατέ με, καὶ μήμε ἀφήσετε ὁλομόναχον εἰς τέτιον τὸν ὁπικίνδυνον, τὸν ἄγνωστον, καὶ φοβερὰν ξενιτείαν· καὶ τοῦτο, σᾶς εἶναι δίκαιον νὰ τὸ κάμετε, ἐπειδὴ, καθὼς ἀπελαύσατε ἀπὸ τὴν δόξαν μου, καὶ ἀπὸ τὴν δυτυχίαν μου, ἔτζι νὰ μήμε ἀφήσετε ἔρημον καὶ μεμονωμένον καὶ εἰς ταύτην μου τὴν βαρυτάτην συμφορὰν καὶ ἀθλίαν κατάσασιν. Πρὸς ταῦτα σιωπώντων ἐκείνων, ἐκινήθη κατ' αὐτῶν ὁ αὐθαίρετος ἐκεῖνος εἰς ἀγανάκτησιν μανιώδη καὶ λυσσωδεστάτην, καὶ μὲ ἀγριάδες, καὶ παραχώδεις φωνὰς τοὺς ὠνόμαζε λύσας τε, καὶ ἀπίστους· καὶ ὕστερον, μὲ τὴν ἀπρόσιτον ἐκείνην ὀργήν, ἐξέρασεν ὁ παλαίπωρος τὴν ἀθλίαν του ψυχήν. Θάνατος εἶναι, νὰ γυμνωθῇς ἀπὸ ὅλα τὰ σωματικὰ κελεύματα, πόσον τῆς τύχης, ὡσὰν καὶ τῆς φύσεως. Τότε γυμνώνεσαι ἀπὸ ὅλα σου τὰ φορέματα, τὰ ὑποστατικὰ, τὰ πλούτη, τοὺς θησαυρούς, τὰ ὑπάρχοντα, τὰ χωράφια, τὰς οἰκοδομάς, τὰ χωρία· ἀποχωρίζεσαι ἀπὸ ὅλας σου τὰς ἀγέλας, καὶ τὰ κοπάδια· ἀπὸ ὅλα τὰ ὄφεια, ὁποῦ ἔβοσκες εἰς τὰς σέρας· ἀπὸ ὅλα τὰ δένδρα τοῦ λόγου· ἀπὸ ὅλους τοὺς καρποὺς, ὁποῦ εἶχες εἰς τοὺς κήπους σου· ἀπὸ ὅλα τὰ αὐθεντεμένα σου βολίσια· ἀπὸ ὅλα τὰ χρυσάφια, ὁποῦ ἀποθήκιασες εἰς τὰ ἀμπάρια σου. „ Γυμνὸς ἐξῆλθες ἐκ κοιλίας μητρός σου, γυμνὸς καὶ „ ἀπελεύσῃ ἐκεῖ. „ Α'ν εἶσαι καὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα Κροῖσον πλουσιώτερος, δὲν ἔχεις ἐξουσίαν νὰ πάρῃς μαζύσου μήτε ἀπὸ τὰ χωράφια σου σῶν ἀσάχου, μήτε ἀπὸ τοὺς θησαυρούς σου μίαν φόλαν, μήτε ἀπὸ τὰ κτίσιμα σου σῶν οὐσὶ, τίποτε παντελῶς, τίποτε. Θάνατος εἶναι, νὰ ἀποχωρισθῇς μίαν φορὰν ἐν παντῷ ὅλαις ταῖς ἡδοναῖς, ταῖς χαραῖς, τὰ συμπόσια, ταῖς ξυφαῖς, ταῖς ἀναβασαις, τὰ κυνήγια, τὰ παιγνίδια, ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα ἢ τὰ ὀμμάτιά σου μὲ δ'μορφίαν χαροποιοῦσιν, ἢ τὰ αὐτία σου μὲ γλυκορωνίαις καταθέλγουσιν, ἢ τὴν ὄσφρησίν σου μὲ δ'ωδίαις ἀναζωπυροῦσιν, ἢ τὴν γεῦσίν σου μὲ γλυκύπικρα νοστιμίζουσιν, ἢ τὴν ἀφὴν σου μὲ ἀπαλότητες ἐνδυκνύουσιν· ὅτε θέλει ἦσαι δυνατὸν εἰς τὸ ἑξῆς, μὲ ἀπαλότητες ἐνδυκνύουσιν· ὅτε θέλει ἦσαι δυνατὸν εἰς τὸ ἑξῆς, νὰ παρηγορῆται οἱ ὀφθαλμοί σου μὲ κάμμίας λογῆς φῶς, ἤλιε δηλαδὴ,

Γάρ τ. 21.

λαδὴ, ἢ σελίνης, ἢ ἀστέρων, ἢ λαμπάδος. Θανάτος εἶναι, νὰ πάχῃς ἐξ τὸ σῶμα, κὴ τὴν ψυχὴν φοβερὰς μεταβολὰς ἀπὸ κάθε μέρος. Διότι, τότε τὰ πρόσωπα φαίνονται χαῦρα, τὰ ὀμμάτια ἀοίχτα, ἀκίνητα, κὴ ἐσβεσμένα, σαφιδωμένας ἢ μίτας· τὸ σόμα μὲ μίλανα ὀδόντια, θέλει χάσκει βραχνὸν, συχαμερὸν, κὴ βρομῶδες· ξηραίνεται ὁ λάρυγκας· μαραίνονται ὅλαις ἡ αἴθησες· φθείρεται τὸ χεῶμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἦτον ἐζωγραφισμένον τὸ πρόσωπον· παύει ἡ δύγλωττία τῦ σόματος· ἀναδίδει ψυχρότατος ἱδρῶτας ἀπὸ ὅλες τὰς πόρες τῦ σώματος· ἀπερνᾷ τὸ κοκκίνισμα τῶν μαγόλων· τὸ δαμδέχεται κίτρινάδα, εἶτα ρίγος, ἔπειτα βρώμα, κὴ ὕστερον μύκλα· κὴ τέλος, κείτεται σῦας ἀναζιχιασμὸς, κὴ σίχαμα εἰς τὰς βλέποντας. Δὲν γίνεται ὀλιγωτέρα μεταβολὴ κὴ πόνεσις εἰς τὰς ψυχὰς τῶν παρεσώτων. Χώνονται δάκρυα· ἀκόνονται σπαραγμοί· ἀπηχῆσι θρῆνοι· δύγαίνει ὀδυρμοί. Ἐκφωνῆνται οἱ ὀλοὺσεροι λόγοι· ἀνακράζεται ὁ νεκρὸς, ἕως ὁπᾶ ἀκόμι ἀπνέει· ἀφ' ἕ δὲ ξεψυχήσῃ, γυμνᾶται, κὴ μένει μονώπατος κὴ ἔρημος ἀπὸ ὅλες τὰς οἰκιακάς· κὴ ἐκεῖνοι, ὁπᾶ πρότερον τὸν ἠγάπων, μὲ ταῦτα τὸν συγχαίνονται. Θανάτος εἶναι, τὸ νὰ κατανήσῃς εἰς τὸν ὀλοὺσερον, κὴ ὀπκίνδυνον ἀγῶνα τῆς ψυχῆς σε, νὰ ἀπαγωνίζεσαι, νὰ πολεμῇς, κὴ νὰ ἀντιπαλαίῃς μὲ τὰς ἐξυσίας τῦ σκότυς· μὲ τὰς ἄρχοντας τῦ αἰῶνος τύτυ· μὲ τὸν φοβερώτατον ἐχθρὸν ἀπὸ ὅλες τὰς ἐχθρές· μὲ τὸν ὠρυόμενον λέοντα, τὸν ἀόρατον, κὴ πολυμήχανον· ὁ ὁποῖος, θέλει μεταχειρισθῇ τότε μυρίες ζόπες, διὰ νὰ σε βλάψῃ. Θέλει ἐπαναστασθῇ κατεπάνω σε μὲ μανιώδη ὀργὴν, μὲ θυμὸν ὑπερβολικὸν, „ κὴ μὲ „ φοβερὰ λύσσαν, σοκαζόμενος ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει, κὴ πλέον „ ἄλλον δὲν δείσκει, διὰ νὰ σε πολεμήσῃ. „ Καὶ ἐπειδὴ τότε „ δὲν ἔχει ὁ βοηθῶν, ἐπειδὴ, λέγω, δὲν θέλει ἦσαι κανένας, „ ὁπᾶ δαμικρὸν νὰ δύναται νὰ σε βοηθήσῃ, διὰ τῦτο τότε, ὅλα τὰ κόκκαλα, ἡ ἁρμονίαις, τὰ νεῦρα, ἡ ἀρτηρίαις, τὰ ἄρθρα, κὴ ὅλα τὰ ἐπίλοιπα μέλη τῦ σώματός σε, αὐ ἦτον δυνατὸν, ἤθελαν ἀντιβοήσῃ συμφώνως μὲ ἀνθρωπίνεν φωνὴν τὸ λόγιον ἐκεῖνο τῆς σώφρονος Σωσάνης. „ σκανδαλίζομαι πάντοθεν. „ Θανάτος εἶναι, νὰ κείτεσαι εἰς τὸ ἔδαφος μὲ τεντωμένον κὴ παγωμένον κορμὶ· νὰ περιτυλίζεσαι μὲ σάβανον· νὰ βάλλεσαι εἰς μικρὸν ξυλοκράββατον· νὰ δαμφέρεσαι ἀπὸ ταῖς πλατείαις, κὴ στράταις τῆς πόλεως ἕως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔχοντας δυνατὰ τὰς συγγενεῖς σε, τὰς γείτονας,

Ἀποκ. 12. 12. Ψαλμ. μά. 13. 21.

τονας, κὴ φίλυς σε, ὁπᾶ νὰ σε συλοδύσι μὲ κλαυθμύς κὴ δάκρυα, ἕως εἰς τὸν σκοτεινότατον κὴ σκιοχωρότατον τάφον, εἰς τὸν ὁποῖον δαμχώνεσαι μὲ πέτραις, κὴ χώματα, κὴ βραμερὰ κόκκαλα τῆς προ σᾶ ἀποθαμένων. Ἐκεῖ θέλεις βρωμίσει, θέλεις καταφαγωθῇ ἀπὸ σκώληκας· θέλεις δαλυθῇ κὴ τέλος πάντων, θέλεις κατασαθῇ εἰς κονιορτόν. Θανάτος εἶναι, νὰ δαβῇ ἡ ψυχή σε εἰς ἄλλυ ζωήν· εἰς ἑτέραν παρίδα· εἰς ἀγνώστον χώραν· εἰς τὸν οἶκον τῆς αἰωνιότητος· ἐκεῖ ὁπᾶ τὰ πλήθη τῆς γῆς τίποτε δὲν ἀξίζυν· ἡ ἀξίαις δὲν ἔχυν καμμίαν τιμήν· ἡ κοσμικαῖς ὀνομασίαις δὲν ἐπαινῶνται. Ἐκεῖ ὁπᾶ, ὅλα τὰ Κόσμε τότε τὰ θαυμάσια, ὡς μάταια κὴ προσωρινὰ κανένας δὲν τὰ θαυμάζει. Θανάτος εἶναι, τέλος πάντων, νὰ ἐξετάζεσαι εἰς ὅλα σε τὰ ἔργα ἀπὸ τὸν δαίμονας, κὴ νὰ κατηγορῆσαι· κὴ, ἢ νὰ βαλθῇς εἰς τόπον φωτὸς, κὴ ἀναπαύσεως μὲ τὴν δικαίων, ἕως τῆς Κοινῆς Ἀναστάσεως, (ὁπότε ἔχεις νὰ λάβῃς κὴ τὸ τέλειον) ἢ εἰς τόπον σκοτεινὸν, κὴ ὀδυνηρὸν, μὲ τὴν ἀμαρτωλῶν. Βλέπεις πλῆθος δυσυχιῶν, ὁπᾶ περιέχει ἐκείνη ἡ μία κὴ μόνη ἐισύλλαβος φωνὴ τὸ Θανάτε; Ἴσως ζητεῖς νὰ μάθῃς ἀπὸ λόγε με ἐκεῖνο, ὁπᾶ σῦα καιρὸν οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι ἐζήτησαν νὰ μάθωσιν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, μὲ κάποιαν ὀλίγην δαφορὰν. „ Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσαι, Ματθ. 24. 3. „ κὴ τί τὸ σημεῖον τῆς παρυσίας τε Θανάτε, κὴ τῆς συντελείας Ματθ. „ τῆς ζωῆς; σᾶ ἀποκείνομαι μὲ τὸ Χριστε. „ Ἀγρυπνεῖτε, ὅτι 24. 12. „ ὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, ὐδὲ τὴν ὥραν. Ἴσως αὐτὰ, ὁπᾶ ἐγὼ τώρα σωέγραφα, κὴ σὺ ἀνέγνωσες, θέλων σᾶ ἐπανέβῃ παρευθὺς ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν· ἴσως τὸ βράδυ, ἢ τὴν αὔριον, ἢ τὸν μήνα τῦτον, ἢ τῦτον τὸν χρόνον. Ἔγω, ὅπως κὴ ἂν εἶναι, τῦτο εἶναι ἀληθέσατον, ὅτι ἐξάπαντος σᾶ καιρὸν θέλων σᾶ ἐπανέβῃ· ἀλλὰ, μήτε τὸ παρευθὺς εἶναι ἀβέβαιον. „ Ἐπειδὴ, ὁ κύ- ά. Κορ. „ ριός σωεσαλμῴος ὄξι. „

Πρᾶξις.

Διὰ νὰ μήσε θελάβῃ ὁ θανάτος ἔξαφνα, τὸν ὁποῖον βεβαιότατα ἀπαντεχαίνεις, πρέπει νὰ εἶσαι πάντοτε πρὸς αὐτὸν ἕτοιμος, οἰκονομῶντας ὅλα σε τὰ ἔργα ἐναρέπως, κὴ διορθώνοντας τὴν ψυχήν σε καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὡσὰν νὰ δείσκεσαν ἐπάνω εἰς τὸν ὀλοὺσερον ἀγῶνα τε θανάτε. Ἀναγίνωσκε πάντοτε, κὴ ἀκλ-

ἀνέλιπῶς μὲ δλάβειαν τὴν συνειθισμένην ἀκολυθίαν τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας, ταῖς κατανυκτικαῖς δ' χαῖς τῦ Θηκαρᾶ· κὴ μάλιςα, ὅπυ εὗρης δ' χάς, κὴ κανόνας, ὅπῦ νὰ δ χαλαμβάνωσι τὴν ἐξόδε ψυχῆς, σημαδδυέταις, δ χὶ νὰ τὰς ἀναγινώσκῃς παύτοτε. Καὶ πρὸ παύτων τύτων, ἀναγίνωσκε τὰς εἰκὼς τῆς Θεοτόκυ· κὴ νὰ εἶσαι διορθωμένος καθ' ἑκάςην, ὡσὰν νὰ ἤσαν πλησίον εἰς αὐτὸ τὸ δλούσερον τέλος τῆς ζωῆς συ, δ χὶ νὰ μεταλαμβάνῃς κὴ συχνᾶ τὴν φρικτὴν τῦ Χριςῦ Μυςηρίων. Καὶ μ' τὴν Ἱεραν Μετάληψιν, λέγε συχνάκις ἐν κατανύξει κὴ σωτειρμένη καρδίᾳ τὸν χαιρετισμὸν τῦ Ἀγγέλυ πρὸς τὴν Παναγίαν, ἤγεν τὸ, Θεοτόκε Παρθένε. Καθὼς εἷς δλαβέςατος κὴ θεῖος ἀνὴρ, ἀφ' ὗ ἐντελέσατε ἡτοιμάθη, κὴ ἐκοινώνησε τὰ Ἄχραντα, κὴ Σωτηριώδη Μυςήρια, συχνοστρέφωντας εἰς τὰ χείλη τε τὸ, Θεοτόκε Παρθένε, βοήθει μοι, κὴ τὸν Ἀρχαγγελικὸν ἀσπασμὸν, ὅπῦ αὐτέρως εἴπομεν, ἄρχισε νὰ φ χύεται εἰς τὸ πρόσωπον ὑπὸ θεῖον φῶς, τόσον, ὅτι αὐτὸ ἔβλυσαν ἐξ αὐτῦ κάποιαις ἀστροποειδεῖς, κὴ λαμπραῖς ἀκτῖνες· κὴ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, ἱλαρῶς κὴ ἡσύχως χαυνωθέντος ὡσὰν εἰς ὕπνον τὸ σώματός τε, εἶπεν εἰς τὸς δρεθέντας ἐκεῖσε πατέρας· „ Ὦ", κὴ ἂν ἐβλέπετε τὴν ἀρέντον δόξαν, ὅπῦ ἐγὼ τώρα ὁλο- „ φάνερα βλέπω, τὴν ὁποίαν, ὁ συλαγχνικώτατος Θεὸς ἡτοίμασε „ δ χὶ τὸς αὐτὸν ἀγαπῶντας! „ Καὶ μὲ τέτοις τὸς λόγυς, παρέδωκε τὴν μακαρίαν τε ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεῦ. Μεγάλην δύναμιν ἔχυσιν αἱ τῆ ἁγίων Πρεσβείαις κὴ μεσιτείαις· κὴ μάλιςα παύτων, τῆς Θεοτόκυ, ὅταν τὰς ὀπικαλώμεθα ὄχι μὲ ἀμέλειαν κὴ κρύαν δλάβειαν, κὴ ἁπλῶς, μὲ μόνην τὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ σωτειρμένην καρδίαν, κὴ μὲ πίςιν θερμήν· κὴ τὸ βεβαιότερον, ὁπότε δ- εισκόμεθα ἐπαίω εἰς τὸν ἀγῶνα τῦ πικροτάτυ θανάτυ. Ἂν μὲ τέτον τὸν τρόπον ξενιτεθῇς ἀπὸ τὴν πρόσκαιρον παύτην ζωήν, δὲν θέλει σὲ φανῇ πῶς μετέβεις εἰς ξένην κὴ ἄγνωςον χώραν, ἀλλὰ, πῶς ὑπάγεις εἰς αὐτὴν σε τὴν πρωτέραν, κὴ ἐξαίρετον Πατρίδα, κὴ ἀτελεύτητον Βασιλείαν, νὰ συναγάλλεσαι μ' τὴν Ἀγγέλων, κὴ νὰ συγχορεύῃς μ' τὴν Ἁγίων, ἀπολαμβάνωντας μὲ τὴν θεωρίαν τῆς Τριηλίυ Θεότητος, τὴν ἄχραν μακαριότητα.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ε'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, περιεργαζόμενος τὸν τάφον, μεταφέρει τὴν ψυχήν τε ἀπ' ἐκεῖ ὅπῦ ἦτον ἄχημος, εἰς παράμορφον.

„ Μαρία εἰσήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίυσα. Τί ποιεῖς, γύναι, Γε. 20.
πρὸς τὸ μνημεῖον; τίνα ζητεῖς εἰς τὸν τάφον; Ζητῶ ἐκεῖνον ὅπῦ ὑσερήθηκα, τὸν ἀγαπητόν μυ. Ἀλλ' ἐκεῖνος, ἐμίσθυσεν ἀπ' ἐδῶ, ἀνασήθηκεν ἐκ τῶ μνήματος, δ χὶ ἦτον ὑπὸ τὸν τάφον, ἐμίσθυσεν ὑπὸ τὴν ὥδε ζωήν. τί ζητεῖς ἐν τοῖς νεκροῖς τὸν Δημιυργὸν τῆς ζωῆς; δ λόγως ὑποκείνεται ἡ Μαρία, ζητῶ αὐτὸν, διότι αὐτὸς ὁ ζωοδότης, ὅταν δὲν φαίνεται, ἔτε ἀλλᾶ πυθενὰ βεβαιότερον ζητεῖται, ἔτε ἀλλᾶ πυθενὰ ταχύτερον δρίσκεται, παρὰ μόνον εἰς τὸν θανάτυ τὸν οἶκον, ὅπῦ εἶναι ὁ τάφος. Ἂν μὲ προσοχὴν θεωρῇς τὸν θανάτον, θέλει ὑποθανῇ ὁ Κόσμος ἐν σοί, κὴ θέλει γρυνιθῇ ὁ Χριςός. Ὁ τάφος, εἶναι τῆ ἀρετῶν ἡ παῖς· τὸ κοιμητήριον, εἶναι τῆς χριςιανικῆς φιλοσοφίας τὸ ἀσκητήριον· ἡ νεκροδόχος θήκη· εἶναι τὸ ἐξαίρετον τῇ ἀληθείᾳ διδασκαλεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον, καθὼς διδάσκονται ὅλαις ἡ ἀρεταῖς, ἔτζι ξεμαθαίνονται κὴ ὅλαις ἡ κακίαις. Καπάβα εἰς τὸν χωματένιον τέτον ἀγῶνα, κὴ θέλεις ἀνέβῃ ἐκεῖθεν ὄχι μὲ ἄχημον χῶμα κατακονιορτισμένον, ἀλλὰ μὲ λαμπρότητα ἐνδεδυμένον· διότι, θέλεις γνωρίσει τὸν ἑαυτόν σε πῶς εἶσαι ὑπὸ χῶμα σωτειρμένος, κὴ ὅτι εἰς ὀλίγον καιρὸν πάλιν εἰς χῶμα ἔχεις νὰ μεταβληθῇς. Μιμήσε αὐτὴν τὴν ἁγίαν γυναῖκα, ὅπῦ προείπαμεν, δ χὶ νὰ μὴν εἶσαι γυναικώδης, κὴ θυλημανὴς, ἀλλὰ νὰ φανῇς ἀνὴρ τέλειος." Μαρία „ εἰσήκει πρὸς τὸ μνημεῖον. „ Σύ, ὅπῦ τόσυς χρόνυς μὲ τόσην σκληρογνωμίαν „ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν ἔςης „ σάσε μ' τὴς Μαρίας Ψαλ. α. τώρα εἰς τὸ μνημεῖον, διότι κὴ σὺ θέλεις πέσει εἰς τὸ μνημεῖον· σάσε πρωτᾶ νὰ πέσῃς εἰς τὸ μνημεῖον· κὴ ἐκεῖ, ζύγιασε ἀκριβῶς τὸν προπτερινὸν καιρὸν τῆς ζωῆς σε μὲ τὴν ὁλύσερην σύγκρισιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κρέμαται ἡ αἰώνιος ζωή. σάσε πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐν ὅσῳ ἀκόμη κινῶνται οἱ πόδες σε. σάσε εἰς τὸ μνημεῖον, πρὶν τὸς σαματίσῃ ὁ θανάτος. σάσε εἰς τὸ μνημεῖον, ἐν ὅσῳ

ὅσῳ ἔχει ὁ χρόνος δρομαῖος, ἐν ὅσῳ πηλαλεῖς εἰς τὸν σκοπόν, καὶ τέλος τῆς ζωῆς σε. Σοφώτερος γίτεσαι, ἂν τέκεσαι ἐπάνω εἰς τὸ μνημεῖον τῶ νικρῶ, ἢ ἂν συχνοπηγαίνης εἰς τὰ σχολεῖα τῶν φιλοσόφων· ἢ ἂν ὑπάγης εἰς τὰς ἀγορὰς, ἂν κωπηγᾶς εἰς τὰς λόγχας, ἂν ροχαλίζης εἰς τὴν στρωμνὴν, καὶ ἂν ῥιπορδύης εἰς τὰ σωπέδεια. Διότι, πᾶτος ὁ τόπος, δὲν εἶναι τόπος κακίας, ἀλλ' ἀρετῆς. ςάσε πρὸς τὸ μνημεῖον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔχεις μετ' ὀλίγον νὰ κέιτεσαι ἄλαλος, χωρὶς φωνὴ· κωφὸς, χωρὶς ἀκοήν. τυφλὸς, χωρὶς ὅρασιν· ἢ παλελυμμένος, χωρὶς κίνησιν· παράψυχρος, χωρὶς θερμότητα· καταναρκωμένος, χωρὶς αἴθησιν· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, καταψυχρωμένος χωρὶς ζωήν. ςάσε εἰς τὸ μνημεῖον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔχεις νὰ ὀμπυάσῃς, νὰ βρωμήσῃς, νὰ σαπίσῃς, νὰ ἁλυθῇς, νὰ καταφαγωθῇς ὑπὸ σκώληκας, καὶ ὀφίδια. Καὶ ἂν σαθῇς εἰς τὸ μνημεῖον, θέλουσι πέσῃ ὑπὸ τὴν κεφαλήν σε τὰ ῥόδα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐστεφανώμενος ἐφιξιγύριζες· θέλουν σὲ ξεγλισίσει ὑπὸ τὰς χεῖρας τὰ μελῳδικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐλαλᾶσες· θέλουσι γονῆ ἀκίνητοι οἱ πόδες, μὲ τὺς ὁποίους ἔκρυες τὸ ἔδαφος τῆς γῆς ὑπερήφανα· θέλει καπασιγάσει ἡ διάλογύεισος γλῶσά σε, μὲ τὴν ὁποίαν ἐγλυκομελῳδᾶσες χαρόμενος τὰ βαγῴδια· θέλουν σφαλίσει τὰ γαλανά σε ὀμμάτια, μὲ τὰ ὁποῖα δὲν ἔβλεπες ἄλλο, ἢ τὰ μάταια πράγματα. Ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ μνῆμα, θέλει καπακριμιδῆ ἡ ὑπερηφάνειά σε· θέλει καταπέσει ἡ ἔπαρσίς σε· θέλει παπεινωθῇ ἡ ἀλαζονεία σε· θέλει δειλιάσει ἡ αὐθάδειά σε, καὶ θέλει κατακρυώσει ἡ ἀσωτία σε. Ἡ φροσοχή, ὅπε ἤθελες κάμῃ εἰς τὸν τάφον, θέλει σὲ χύσῃ ἐνταῦθα πάσης κακίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ συνήθεια πάσης ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. Ὅταν δὲ τέκεσαι εἰς τὸ μνῆμα, τύπωσαι βαθέως εἰς
27. 1. τὸν νοῦν σε τᾶτα τὰ ψυχοσωτήρια λόγια τῶ θείω Γὼβ. „ Ὀλέκο-
„ μαι πνεύματι φερόμενος, αἱ δὲ ἡμέραι μὲ παρῆλθον ἐν βρώμῳ,
„ δέομαι δὲ ταφῆς. „ Τ'ερον ἀφ' ὧν παρῆλθεν ἡ βρεφικὴ ἡλικία, ἡ παιδικὴ, ἡ μειρακιώδης, ἡ νεότης, τὸ γῆρας, καὶ ὅλη ἡ σειρὰ τῆ ἡλικιῶν· ὕτερον ὑπὸ τόσης κόπης, καὶ μόχθης· ὕτερον ὑπὸ τόσας φροντίδας, καὶ ταραχὰς, καὶ ἀγῶνας· ὕτερον ὑπὸ τόσας θελήμβυς, καὶ νίκας, καὶ ἧτας· ὕτερον ὑπὸ τόσης δύφροσύνας, χαρὰς, καὶ ἡδονὰς, συμπόσια, καὶ τρυφάς· ὕτερον ὑπὸ τὰς ὑγείας, τὰς ἀῤῥωσίας, τὴν ὁλύτερον ἀνάπνοήν, τὴν ἐχάτην σιγμὴν, καὶ τέλος, τὸν θάνατον. σωτήμως εἰπεῖν, ὕτερον ὑπὸ

ὑπὸ ὅλα, εἶα ἢ μόνον μᾶς ὑπολείπεται· τί ἀράγε εἶναι αὐτό; ἂς ὑποκειθῇ πάλιν ὁ αὐτὸς Γὼβ, τὸ ὁποῖον ἡ ὑπόκεισις, εἶναι ἀσφαλισάτη ὑπόφασις, ὅτι εἶναι ὑπὸ τὸ Παράγιον πνεῦμα. „ Μοῖς μοι, λέγει, ὑπολείφθη ὁ τάφος. „ Γὼβ πόρα, Βασιλεῦ, ἐδῶ εἰς τὸν τάφον τὸ σκῆπτρον σε. Ἐδῶ, ἡγεμών, τὸ παλάτιόν σε· ἄρχων, τὴν αὐλήν σε· σύμβελε, τὸ συνέδριόν σου. δικασᾶ, τὸ κριτήριόν σε· φιλόσοφε, τὴν ἀκαδημίαν σε· καθηγητᾶ, τὸ χολεῖον σε· ῥήτωρ, τὴν καθέδραν σε· Ἱεροκήρυξ, τὸν ἄμβωνά σε· μοναχὲ, τὸ κοινόβιόν σε· Ἐρημῖτα, τὸ ἀσκητήριόν σε· καὶ τελευταῖον, ἄνθρωπε, τὴν κατοίκησίν σε. Ἀφ' ὧν ἐπερβάσες χώρας, κάμπες, χωρία, πόλεις, ἐπαρχίας, αὐθεντίας, Βασιλείας· ὕτερον, ἀφ' ὧν ἐπερεδύσας ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκομβύης, σῶας σε ὑπολείπεται τόπος μικρότατος, ὁ τάφος· κοντότερος εἰς τὸ μῆκος, ἢ δὲ τέσαρες πῆχες· στενώτερος εἰς τὸ πλάτος, ἢ δὲ τέσαρες πιδαμαῖς. Ἀφ' ὧν πολὺν καιρὸν ἔζησες ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, σῶα ἢ μόνον σε λείπεται, νὰ κέιτεσαι ἄψυχος ὑποκάτω εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὅτι πᾶτα ὅλα θέλουσιν ἀκολυθήσει σωτόμως, καὶ χωρὶς πολὺ μάκρος διαστήματος χρόνε, μάθε το ἀπὸ τὸν προειρημένον Γὼβ. „ Ἐκ γαστρὸς ἀπηλλάγην εἰς μνῆμα. „ εἰς ἐκεῖνον ὅπε ἐσυνέβη νὰ συλλιφθῇ εἰς κοιλίαν μητρὸς, εἰς τὸν ἴδιον ἀνάγκη εἶναι νὰ πέσῃ κάποια καιρὸν; καὶ εἰς τάφον τῆς γῆς. „ Ἐκ „ γαστρὸς εἰς μνῆμα. „ Ἦγουν, ὑπὸ μίαν σκοτοχωρίαν, εἰς ἄλλην σκοτοχωρίαν· ἀπὸ σκότος, εἰς σκότος· ἀπὸ φυλακῆς, εἰς φυλακήν. Ὅλον δὲ τὸ διάσημα τῆς ζωῆς, ὅπε συμβαίνει μεταξὺ τῆς κοιλίας, καὶ τῆ μνήματος, μόλις πόσον εἶναι, ὅσον εἶναι εἰς τὸν τόπον, τὸ κοντόν· εἰς τὸν χρόνον, τὸ ἀκαρές· καὶ εἰς τὸ σῶμα, ἡ σιγμή· καὶ ἁπλῶς, εἰς τὸ μικρὸν, τὸ μικρότατον, τετέσι χὶδὲν τὸ μηδέν. Εἰς πᾶτο δὲ τὸ κοντόν τε τόπε, τὸ ἀκαρές τε χρόνε, τὴν σιγμὴν τε σώματος, ἡμεῖς τί κάμνομεν; καὶ τί δὲν κάμνομεν; Σὺ ὅμως, ἢ, πόσα δὲν ὑπιχειρεζόμεθα νὰ κάμωμεν; Σὺ ὅμως, ἀνάμεσα εἰς ὅλας τὰς πράξεις σε, μὴ πράττης ἄλλο τίποτε, ἢ δὲ μόνον ἐκεῖνο ὅπε πρέπει νὰ πράττῃς· τετέσι, μηδὲν μάτην ποιεῖ, μηδὲ διάβαινε τὸν δρόμον τῆς ζωῆς κατ' ὀδόν τινα ὅπον ἀτυφελῶς. Στέκε συχνὰ εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ συλλογίζε καλὰ, πῶς ὕτερον ἀπὸ ὅλα, ὅσα ἐπράξαμεν, ἐλαλήσαμεν, ἐσυλλογίσθημεν, τᾶτο θέλει ἦσαι τὸ ὁλύτερον συμπέρασμα, τὸ νὰ πέσωμεν εἰς τὸ μνῆμα. Ἐδῶ εἶναι τὸ μύθημας ὁ ὅλος· τῆς σκιωῆς μας τὸ ὁλύτερον

τερον δράμα· τῇ πράξεών μας τὸ ἄκρον· τῇ ὁμιλιῶν μας τὸ ὑπο-
φώνημα· τῇ ἐνεργειῶν μας τὸ ἐπισφράγισμα· πάσης σωτελείας τὸ
πέρας. Ταῦτα μελέτα, καὶ θέλεις φθάσει χαρέμβως εἰς τὸ τέλος
τῆς ζωῆς, θέλεις φθάσει εἰς αὐτὸν τὸν ἔχατον σκοπὸν, δηλ. τὸν
ὁποῖον ἐπλάσθης, τυπέσι τῶν θείαν μακαριότητα.

Πρᾶξις.

ΚΑ'θε κρέξιμον τῶν ὡρολογίων, ἂς εἶναι εἰς τὸ λόγιόν σου, ὡσὰν
ἕνα σημεῖον ἐξυπνισμοῦ εἰς διόρθωσίν σου, ὡσὰν μία εἴδησις
συγκρότησεως πολέμου, ὁπού ἔχεις πρὸς τὸν κοινὸν ἐχθρόν, καὶ ὡ-
σὰν μία φοβερὰ κίνησις εἰς ἀρχὴν ζωῆς νέας. Εἰς κάθε ὥραν ἂς
συμβῇ εἰς τὰ αὐτία σου ἡ ξεμπέτα τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τὰ
λόγια, λέγω, τοῦ θείου Παύλου. „ ἔγειραι ὁ καθεύδων· καὶ ὥρα
Ρ'ωμ. 13. „ ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. Λέγε πρὸς τὸν ἑαυτόν σου κάθε
ὥραν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μία ὀλαβεστάτη Ὁσία, ὁπού ἠγωνίζετο εἰς
κοινόβιον μὲ ἀνδρικὰ φορέματα, ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ, ὅταν ἔκρουε
„ τὸ ὡρολόγιον· „ Τώρα εἶμαι μίαν ὥραν συμέτερα εἰς τὸν θανά-
„ τον, εἰς τὸν τάφον, καὶ εἰς τοῦ ἄλλου ζωήν. Σὺ λοιπὸν, ἀν
τοῦ ὥραν αὐτοῦ ὁπού ἀκολουθᾷ, τοῦ ἐξοδεύσης εἰς ὠφέλειαν τῆς
ψυχῆς σου, καὶ εἰς πλουτισμὸν θείων πράξεων, μὲ πόσην χαρὰν ὕ-
στερον ἤθελες ἀγάλλεσαι! ἂν ἐχαρίζετο μία καὶ μόνη ὥρα τῶν ἐδικῶν
μας ὡρολογίων, ἢ εἰς ἐκείνους ὁπού εὑρίσκονται εἰς τόπον φωτός, ἢ
εἰς ἐκείνους ὁπού εὑρίσκονται εἰς τόπον σκότους, εἰς τί τάχα ἤθελαν
τοῦ ἐξοδεύσῃ; Ἐξάπαντος, οἱ μὲν τὰ φωτός, εἰς τὸ νὰ αὐξήσω-
σι τοῦ δόξαντος· οἱ δὲ τὰ σκότους, εἰς τὸ νὰ ὀπφύγωσι τοὺς πό-
νους των. Δὲν εἶναι εἰς τοῦ ὥραν σιγμὴ, ὁπού νὰ μὴν εἶναι με-
γάλης τιμῆς ἀξία· ἐπειδὴ καὶ εἰς κάθε σιγμὴν ἠμπορεῖς νὰ πραγ-
ματεύθῃς τὸ παντοτινὸν μεγαλεῖον τῆς ἀπεράντου θείας μακαριότη-
τος· καὶ σὺ, (ἀλοίμονον!) παπελᾶς τὰ τὸ δὲν ὑπολογίζεσαι.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ς'.

Ὁ μέος ἄνθρωπος, ὅταν μὲ προσοχὴν θεωρῇ τὰ μνήματα, τότε καὶ βλέπει, καὶ ἀκούει, καὶ καταμοεῖ μέα πράγματα.

ΔΙὰ νὰ κάμῃς τὰ παντα νέα, ὡς ἄνθρωπος ἤδη νέος, ἀνάγκη
εἶναι νὰ βλέπῃς, νὰ ἀκούῃς, καὶ νὰ ὑποφέρεσαι νέα. Θέ-
λεις δὲ ὀπατύχη τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι παντων ἀναγκαιότατον, ἀπί-
σως καὶ ὄχι μόνον σαθῇς πρὸς τὸ μνημεῖον ἔξω, ἀλλὰ καὶ θαμύ-
ψῃς, καὶ θεωρήσῃς εἰς αὐτό. Διότι, εἰς ἐκεῖνο τὸ ῥητὸν, ὁπού ὁ
ἀναγγελιστὴς Γωάννης εἶπε δηλ. τοῦ Μαρίαν, ὅτι εἰσήκει πρὸς τὸ
μνημεῖον ἔξω, ἀκολουθεῖ καὶ ἡ ἔξοδος αὐτη. "Παρέκυψεν εἰς τὸ
μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ. „ Ἐσάθης εἰς τὸ μνημεῖον; σκύψαι γοῦν, καὶ
θεώρησαι εἰς αὐτό· σὺ πρῶτος, ὦ βασιλεῦ, κατέβα ἀπὸ τὸν βα-
σιλικόν σου θρόνον· ἤγεμών, ἀπὸ τὸ σκαμνίον σου· Δικαστὰ, ἀπὸ
τὸ βῆμά σου· βουλευτὰ, ἀπὸ τοῦ καθέδραν σου. καταβα καὶ σὺ,
ὑπερήφανε, ἀπὸ τοῦ ἔπαρσίν σου, κλίναι τὸν ὑψαύχενά σου λαιμὸν
εἰς τὸ μνημεῖον, δηλ. νὰ ἐκκλίνῃς ἀπὸ κακῦ. σκύψαι εἰς τὴν γῆν,
ὁπού εἶναι ἡ ὁλοῦσερη κατοικία σου. εἰς τὸ μνημεῖον θεώρησον, δηλ.
νὰ θεωρήσῃς ὅσα σὲ ὠφελοῦσι, καὶ θέλει σὲ γενῇ αὐτὸ τὸ μνη-
μεῖον πύργος στερεὸς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤθελες αὐτιπολεμῇ μὲ τὰς
νοερὰς ἐχθρὰς τῆς ψυχῆς σου. Ἂν εἰς ἐκεῖνο θεωρῇς τὸ μνημεῖον,
βαβαὶ, πόσα θέλεις ἰδῇ, ἀκούσει, ὀσφρανθῇ, καὶ ἀκολάθως, κατα-
λάβῃ· θέλεις ἰδῇ σῶα κιβώτιον ἀπὸ πάσαρα συνέχα σωωθεμῶν·
μέσα εἰς τὸ ὁποῖον, σαπρὸν λείψανον καὶ δυσωδὲς, καὶ θέαμα φρικ-
τὸν ἀπὸ κόκκαλα· θέλεις ἰδῇ εἰς τοῦ κεφαλοῦ, λεπιδωμένα ὀφι-
δηλ. εἰς τὰ ὀμμάτια, ὀξυωκυβόκες σκορπίους· εἰς τοῦ κοιλίαν,
μακροσρόγγυλες λεβίθες· εἰς ὅλα τὰ μέλη, πλῆθος ἀναρίθμητον
σκωλήκων, ὁπού τὰ καταβρώγουσιν ἀχόρτασα. Ὢ θέαμα, δηλ. τῆς
θεωρίας τὸ ὁποῖον πλησιάζει ὁ θανάτος εἰς τὸν θεωροῦντα. Ἀφ'
ὅ εἶδες τοιαῦτα, ἄραγε, τί θέλεις ὀσφρανθῇ; Βέβαια, ἐκεῖνο
ὁπού δὲν ἤθελε δυνηθῇ κάνενος ὄσφρησις νὰ τὸ ὑποφέρῃ χωρὶς
τίνα βλάβιν τῆς ζωῆς του, καὶ κίνδυνον θανατηφόρον· ἀυπόφορον
δηλαδὴ βρῶμον, ὑπερβολικὴν σιχασίαν, ἀνερμήνευτον δυσωδίαν· ἡ
ὁποία,

ὁποία, ἂν δὲν ἔξω ἀπὸ τὰ μνήματος, ἢ ἐξαπλωθῇ εἰς πλάτος,
χωρεῖς ἄλλο ἤθελε καταμολύνῃ τὸν πέριξ ἀέρα μὲ μίαν λοιμικὴν
ἢ φθοροποιὸν ἀναθυμίασιν. Ἀλλά, ἢ τί θέλεις ἀκόσει ἐκεῖ;
ὅσα εἶδες φαιδρότα, ὅσα ὡσφράνθηκες βρωμερά, ἄλλα τόσα φει-
κώδη θέλεις ἀκόσει. Ἐγὼ, δὲν ἔχω σκοπὸν πώρα νὰ ἐξηγήσω
τῆ καταδίκων τὰ ἐπώδυνα ἢ φρικώδη μυρολογίσματα, τὰς θρή-
νους, τὰς ἐλεεινολογίας, τὰ ἐπιτάφια· μὲ τὰς μεγαλωτάτας τῆ θρη-
νῳδίας, ἢ μὲ τὰ δεινοπαθέστατων κλαυσίματα, ἤθελαν γεμίσῃ
ὅλον τοῦτον τὸν ἀέρα, ὅλας τὰς κοιλάδας, τὰ λαγγάδια, τὰς βρά-
χους, τὰ πήλαια, τὰς ἀγρὰς, τὰς νάπας, τὰς φάραγγας, τὰ πε-
λάγη, τὰ δάση, τὰς λόγγους, ὅλας τὰς ἀβάτους τόπους ἢ ἀκατοική-
τους, ὅλα καθόλου τὰ φράγματα, ἢ τῶ οἰκυμβίω, μὲ τὸ νὰ συ-
ναντιβοῦσιν ὅλα μὲ μίαν φοβερὰν ἢ φρικωδεστάτω βοήν. Ὅ"σοι,
σασι εἰς τὸ μνημεῖον τὲ ἀνθρώπε ἐκεῖνε, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζες ὅτι
εἶναι ὁ δυτυχέστερος καὶ μακαριώτατος πάντων τῆ ἀνθρώπων· ἄ-
νοιξε τὸ μνημεῖόν τὲ, πλησίασαι τὰ αὐτία σε, καὶ μὲ προσοχῆς
ἀκροάσε τί θέλει σὲ ὁμιλήσει; Δὲν θέλεις ἀκόσει ἄλλα λόγια,
φαὶ μόνον ἐκεῖνα, ὁπὲ εἰς τὸ βιβλίον τῆς σοφίας τῷ Σακτύλῳ
5. 7. τὲ Θεὲ ἐτυπώθησαν· „ Ἀνομίας ἐπλήθυμεν ἐξ ἐβίβοις, καὶ ἀ-
„ πωλείας, καὶ διωδύσαμεν ἐρήμες ἀβάτες· τί ὠφέλησεν ἡμᾶς
„ ἡ ὑπερηφανία; ἢ τί ὁ πλῆτος μὲ ἀλαζονίας συμβέβληται ἡ-
„ μῖν; Παρῆλθον ἐκεῖνα πάντα ὡσεὶ σκιά. Ἂν ὑπάγῃς εἰς ἄλλο
μνῆμα φὰ νὰ ἀκόσῃς ἢ ἐκεῖνον τὸν ἴσκιον, ὁπὲ εἶναι κεκρυμμένος
Γώβ. μέσα ἐκεῖ, τοιαῦτα λόγια θέλεις ἀκόσει· „ Αἱ ἡμέραι με παρῆλ-
17. 11. „ θεν. ὦ ἡμέραι! πόσον φθονεραῖς εἰς τὸν ἀριθμόν! Πόσον εἰς
τὸ τιμὸ ἀκριβαῖς! Πόσον ὀξυκίνηταις εἰς τὸν χρόνον! εἰς μίαν
ῥοπὸ ὀμματίε ἀπέρασαν. πόσαι ἡμέραι ὠξωδοῦθησαν εἰς τὸ
βρεφικὸ ἡλικίαν ματαίως! Πόσαι ἐφθάρησαν εἰς τὸ παιδικὸ
ἄχρησα! Πόσαι ἐδαπανήθησαν εἰς τὸ μειρακιώδες ἀμελῶς! βαΐ!
Πόσαι κατωαλώθησαν εἰς τὸ νεότητα ὑπερβαβῶς! Πόσαι
εἰς ὅλαις ταῖς ἡλικίαις ἀνωφελῶς. Πῦ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι; παρέδραμον.
Πῦ ἡ χαρμόσυναις ἐκείναις ἡμέραις, τὰς ὁποίας μὲ χα-
ραῖς ἢ συμπόσια ὠξώδευσες; ἀκολασαίνων εἰς διωχίας, χορδίων
εἰς γάμες, διφραινόμενος εἰς παιγνίδια, ἢ παντοχῦ ἁμαρτάνων;
Παρῆλθον, παρέδραμον, ἔλειψαν αἱ ἡμέραι τῆς σωτηρίας, αἱ ἡ-
μέραι τῆς ἐργασίας, τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς ἐξομολογήσεως, τῆς
μετανοίας, τῆς ἀφέσεως, τῆς ἐξιλεώσεως, τῆς ἁγιάς μισθαποδό-
σεως,

σεως, τὲ πλετισμὲ τῆς θείας χάριτος, τῆς ἀποκτήσεως τῶ ἁγια-
νίων ἀγαθῶν. Παρῆλθον, πῶς δὲ παρῆλθον; ἄδεις, χωρὶς μι-
σθόν· μάταιες, χωρὶς κέρδος· ἄγονες, χωρὶς καρποφορίαν· ἀωφε-
λεῖς, χωρὶς σωτηρίαν. Ἂν δὲν ὀνάξῃς, ἄκυε τὺ συμβελλὺ τῶ
ὑποχθονίων νεκρῶν μὴ προσοχῆς, ὁπὲ τοιαῦτά σοι λέγυσι· σάσε,
βαβάτα, πειχῦ νὰ πέσῃς ἐδῶ εἰς τὸν τάφον, καθὼς εἶμαι ἐγὼ
νεκρὸν λείψανον· δὲν σὲ ὠμίλησα κάμμίαν ἄλλω φορὰν μὲ πλέον
ἁρμοδιωτέραν δικαιολογίαν, καθὼς πώρα ἐν τὲ μνημείε. Πίστευσόν μοι
πώρα, ἀκροατὰ, ὁπὲ εἶμαι σκιὰ, πῶς ὅλα τὰ ἀγαθὰ τὲ κόσμε,
δὲν εἶναι ἄλλο, φαὶ μία σκιά· ἔξω μόνον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἄχρηστον
ἀγαθόν, ὁπὲ εἶναι ὁ Θεός· ἢ φαὶ ἐξέχυσιν ὅλα ὡσὰν μία σκιά.
πώρα μόνον ἐγνώρισα, ἀφ' ὧ μὲ ἐπλάκωσεν εἰς τὸ πρόσωπον τὸ
καπνῶδες τῦτο χῶμα, ὅτι ὅλα τὰ φράγματα, ὅσα ὁ Κόσμος ἐνα-
γκαλίζεται, ἢ ἀγαπᾷ, δὲν εἶναι ἄλλο, φαὶ καπνός· ἴζδρε,
ὅτι ἐγὼ εἶμαι πώρα, ἐκεῖνο ὁπὲ μέλλεις κάνενα καιρὸν νὰ γένῃς
καὶ σὺ, ἢ ἤμεν ἐκεῖνο, ὁπὲ πώρα σὺ εἶσαι. Ἂν ἔχῃς μικρὰν
ῥανίδα φρονήσεως, ζῆσον μᾶλ εἰς τὸν Κόσμον, ὅμως τῷ Θεῷ, ἀ-
πόθανε δὲ τῷ Κόσμῳ· ἐνθυμᾶ πάντοτε, πῶς αὐτὰ ὁπὲ ἐσεῖς εἰς
τὸν Κόσμον αὐτὸν θαυμάζετε, δὲν εἶναι ἄλλο, φαὶ ὀνείρατα.
Ταῦτα, ἢ ἄλλα παρόμοια τέτοις θέλεις ἀκόσει ἀπὸ ἐκείνυς ὁπὲ
κατοικεῦσιν εἰς τὸν ἄλλον Κόσμον, τὰ ὁποῖα μὲ ἄκραν προσοχὴ
πρέπει νὰ τὰ ἐντυπώσῃς βαθύτατα μέσα εἰς τὸν ψυχικόν σε. ἔτι
δὲ, θέλεις μάθῃ ἐκεῖθεν ὄχι μόνον νὰ καταφρονῇς τὰ δικαιαφρό-
νητα τῆ Κόσμε τέτε τερπνὰ, ἀλλὰ νὰ ἐξυθενῇς ἢ τὸ ἑαυτό σε
τὸν ἀτιδανότητα· θέλεις μάθῃ πῶς δὲν εἶναι κάνενα πρᾶγμα
ὑπὸ τὸν σελήνην, ὁπὲ νὰ μὲν εἶναι φθαρτὸν, ὅτι εἰς κάνενα
ἄλλον τὰ τοιαῦτα δὲν λογίζονται καλὰ, φαὶ μόνον εἰς τὰς κακὰς·
ὅτι δὲν εἶναι κάνενα ἄλλο εἰς τέτον τὸν ζωὸν ἀθλιώτερον, ἔξω
ἀπὸ τὸν ζωόν. ὅτι ἐκεῖνο δὲν εἶναι μάταιον, τὸ ὁποῖον, ἢ Θεὸς
εἶναι, ἢ ἐκ Θεῦ, ἢ διὰ τὸν Θεόν γίνεται. τέλος πάντων, θέλεις
διδαχθῇ, πῶς ὅλα, ὅσα εὑρίσκονται μέσα εἰς τέτον τὸν Κόσμον,
εἶναι καταγέλασα ἢ φλυδῆ· τὰ δὲ τῦ ἄλλε Κόσμε, εἶναι ἀλη-
θινὰ ἢ ὑπερθαύμασα. Τῦτα εἶναι, ὁπὲ εἰς τὰς πέρυσι θέλεις
ἰδῇ, καὶ ἀπὸ τὸ μνῆμα θέλεις ἀκόσει. σκόμβρος δὲ μὲ προσοχῆς
ἔμφροδεν εἰς τὰς σκοτεινὰς θήκας τῆ ἀχλυωδεστάτων λειψάνων,
θέλεις ἀποτινάξει ἐπαιωθεν σε τὰ ἔργα τῦ σκότες, καὶ θέλεις
γένῃ ἐκ παλαιὸς νέος ἄνθρωπος, βλέπωντας, ἢ ἀκόωντας ἀπὸ τὸν
ἥλιον.

ἀσωτεύσεις νεκρὰς τοσαῦτά τινα νέα φράγματα. Τῦτο σωνέβη ποτὲ εἰς ἕνα νέον, ὁ ὁποῖος περιῶντας σιμᾶ ἀπὸ σῶα μνημεῖον ἀγρυπνῆς τινος πλησίον, καὶ νέος, ἐκράτησεν ὀλίγον τὸ σωμπάθημά τυ, καὶ σνάξας πικρῶς ἀπὸ βάθος καρδίας, ἔλεγε πρὸς τὸν ἑαυτόν τυ ταῦτα. νὰ ἐπῆ, ἐγὼ εἶμαι τώρα τῦτο, τὸ ὁποῖον ποτὲ καιρὸ ἦτον τῦτος· μετ' ὀλίγον καιρὸν, βέβαια θέλω γενῆ καὶ ἐγὼ τῦτο, τὸ ὁποῖον αὐτὸς εἶναι τώρα. Καὶ αὐτὸς ὁ σωτομώτατος λογισμὸς, τὸν ὠφέλησε περισσότερον, παρὰ ὅπῆ ἤθελε δυνηθῆ νὰ τὸν ὠφελήσῃ κάθε ἄλλος, καίτοι πλατύτατος, συλλογισμός. Ἐπειδὴ καὶ παρευθὺς, χωρὶς τινος ἀργοπωρίας, ἐβεβαιώθη πῶς εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀφήσωμεν ὀπίσω μας ὅλα τὰ παρόντος αἰῶνος τὰ χαροποιὰ, διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὰ ὑπεράνωθεν Κόσμυ τὰ ἀφρόσωτα· ὅθεν καὶ χωρὶς ἀναβολὴν καιρῦ, ἀπεχαιρέτισε τὸν Κόσμον, λέγωντάς τε νὰ χαίρεται μαζὺ μὲ τὰ ἐδικά τε καλά· καὶ διὰ νὰ γενῆ ὅλος ἐδικός τε μὲ ψυχὴ, ἀπαρνήθη ὅλα τὰ ἐδικά τε ἀπὸ ψυχῆς. Εὐγαίνωντας λοιπὸν ἀπὸ τὸ κοιμητήριον, ἐμβῆκεν ἀμέσως εἰς τὸ ἀσκητήριον. Στοχάσε τώρα, ἀκροατὰ, τί ὠφέλειαν δοκιμάζει τινὰς νὰ λαμβάνῃ συμβυλὴν, εἰς ὅλα τε τὰ ζωὴν ἀπὸ τὰς ἀπαθαμμένας, καὶ αὐτὴν νὰ τὴν φέρῃ εἰς πρᾶξιν!

Πρᾶξις.

Σὲ πληροφορεῖ ὅτι πολὺ τίποτες ἀξίζει, καὶ μεγάλως σὲ ὠφελεῖ εἰς ἐκείνην τὴν πικρὰν ὥραν τῦ θανάτυ, τὸ νὰ δεχθῇς τὴν ἐξ ὕψυς βοήθειαν. Τῦτο δὲ θέλει γενῆται εἰς ἐσένα, ἀνίσως εἰς αὐτὴν τὴν ὁλοῦτερην ἀνάγκην, ἀποκτήσῃς οὐρανίας βοηθὰς καὶ σωτῆρας. Ποῖοι δὲ εἶναι αὐτοί; ἐγὼ σᾶς τὸς λέγω. νὰ ἔχῃς εἰς μεγάλην τιμὴν, καὶ ἄκραν ἀγάπην ὅλες τὰς Ἁγίας ἐκείνες, ὅπῆ ἡ θεία μας Ἐκκλησία ἐδιάταξε νὰ ἑορτάζωνται καθ' ἡμέραν. Διατὶ, ἐξάπαντος εἰς μίαν ἡμέραν τῦ θανάτυ σε, τὴν ὁποίαν σὺ δὲν ἠξεύρεις πότε θέλει εἶναι, εὑρίσκεται σῶας Ἅγιος, ὅπῆ νὰ ἑορτάζεται, καὶ ἐκεῖνος θέλει συμπαλάβῃ μαζύτε καὶ τὰς ἄλλες ἁγίας, ὅπῆ καὶ αὐτοὶ πρὸ σᾶ πρότερον ἑωρτάζοντο, καὶ θέλουν σὲ σωσοδύσει εἰς ἐκεῖνον τὸν μακρὺν καὶ ἄγνωστον δρόμον, διὰ νάσε κατευοδώσουν ἕως εἰς αὐτὰ τὰ οὐράνια. Καθὼς καὶ σῶας θεοσεβέστατος Διδάσκαλος τῆ Ἱερᾶ Εὐαγγελίε, ὅτε παρετίθετο εἰς χεῖρας Θεῦ τὴν ψυχήν τυ, ἐπειδὴ αὐτὸς ἔφθασε πρωτήτερα μὲ τὰς σωτη-

σωτηριώδεις τυ διδαχὰς, νὰ ὁδηγήσῃ πρὸς ἐκείνην τὴν θείαν μακαριότητα ἑξήκοντα χιλιάδας ψυχὰς, ἀμοιβαίως καὶ αὐταὶ ὅλαι τὸν προϋπάντησαν, καὶ τὸν ἐσωκώδυσαν ἕως εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν. Καὶ ἰδὲ λοιπὸν, ἡ ἐξ ὕψυς βοήθεια, τόσα χιλιάδες στρατεύματα νὰ τὸν βοηθῶν, καὶ νὰ τὸν σωσοδύσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. ζ'.

Ἐπειδὴ ὁ θανάτος εἰς τὺς πολλὺς γίνεται αἰφνίδιος, διὰ τῦτο εἰς τὺς πολλὺς φαίνεται φοβερός.

Ἀνάμισα εἰς ὅλαις ταῖς συμφοραῖς, ὁπῦ συμβαίνυσιν εἰς τὺς παλαιπώρυς ἀνθρώπυς, ἐν τῇ παροσκαίρῳ ταύτῃ ζωῇ, δὲν εἶναι ἄλλαι, ὁπῦ ἢ δεινότερον νὰ κοπῶσιν, ἢ βαρύτερον νὰ θλίβωσιν, ἢ πικρότερον νὰ βασανίζωσιν, ὡσὰν ἐκείναις ὁπῦ ἔξαφνα καὶ ἀπέλπιτα συμβαίνασιν. Ἀνίσως κάμμία πόλις, ἐξαίφνης καὶ παροσδοκήπως ἤθελε καταπατηθῇ ἀπὸ τὺς ἐχθρὺς, βαβαὶ, πόση σύγχυσις τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὺς πολίτας ἀκολυθεῖ! σφαγαὶ, αἱματοχυσίαι, ἀλαλαγμοὶ, φθοραὶ, πυρκαϊαὶ, ἁρπαγαὶ, καὶ αἰχμαλωσίαι. ὅλοι κοινῶς μὲ φωνὴν κράζυσι, δράμετε ὅλοι εἰς τὰ ὅπλα. ἄνδρες, ὅπλα δράξασθε εἰς τὰς χεῖρας, ἄνδρες, ὅπλα. Ὁ ἐχθρὸς ἐπολιορκήσε τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ οἱ πολῖται ξέχεσιν ἀτάκτως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, γεγυμνωμένοι τὰς χεῖρας ἀπὸ ὅπλα καὶ τὸ αἰφνίδιον· καὶ τῦτο, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ συναπαντῶντες τὰς πολεμίας, ἀπλέως παρ' αὐτῶν κατασφάττονται. Τότε δὴ τότε, βεβιλόνονται Ἐκκλησίαι, κατακαίονται ὁσπίτια, γυμνόνονται παλάτια, παρθένοι βιάζονται, συμπατῶνται βρέφη· καὶ ἁπλῶς, ὅλη ἡ πόλις πατᾶ λεηλατεῖται ἀπὸ τὴν ἔξαφνον ὁρμὴν τῶν πολεμίων. Φανερὸν εἶναι λοιπὸν, πόση συμφορὰ συμβαίνει εἰς μίαν πόλιν ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἔξαφνον καὶ ἀπέλπιτον καταδρομὴν τῶν ἐχθρῶν. Ἀφίνοντες τώρα τὴν γῆν, ἂς ἀρμβίσωμεν εἰς τὸ πέλαγος· ἀνίσως ὕστερον ἀπὸ μίαν πολυήμερον γαλήνην τῆς θαλάσσης, ὕστερον ἀπὸ μίαν ξαστεξίαν τὸ ἀέρος, ὕστερον ἀπὸ μίαν γλυκείαν τῶν ἀέρων, καὶ ἡσυχίαν τῶν κυμάτων, ἤθελε σκοτισθῇ ἔξαφνα ὁ οὐρανὸς μὲ μαῦρα καὶ φοβερὰ σύννεφα, καὶ ἀνίσως παρευθὺς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἤθελαν πλακώσῃ τὸ πέλαγος ὁ βορρᾶς, καὶ ὁ νότος, καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ ἄνεμοι μὲ ῥαγδαίαν ὁρμὴν, μὲ συχ-

συχιαῖς σιλάδες, καὶ μὲ φοβερὰς ἀνεμοσρόφυλλις, καὶ νὰ διεγείρωνται φοβερὰ κύματα ἕως εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, βέβαια τότε θέλεις ἀκούσει καὶ φοβερὰς κραυγὰς τῆς πλεόντων, τεταραγμένας φωνὰς τῆς ναυτῆς, ἀδιξους ζισμὺς τῆς καταρτίων, καὶ φοβερὰ συζίσματα τῆς ἀρτίων· ἐκεῖ τότε συντρίβονται τὰ κύπια, ξεσκάται ἡ πρώρα, γέρνει πρὸς τὸ κῦμα τὸ καράβι, καὶ ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κυμάτων ὅπου ὑψόνονται ὑπεράνω καὶ αὐτῆς τῆς βυνῶν, καταποντίζεται τὸ τοιοῦτον καράβι σύμψυχον εἰς τὸν βυθὸν τῆς πελάγους. Πόθεν τὸ καράβι τοῦτο ὁ τοιοῦτος ὄλεθρος καὶ ἀφανισμός; φανερὸν εἶναι, ὅτι ἀπὸ τὴν ἄφρονον καὶ ἀπροσδόκητον ἐκείνην ζικυμίαν τὸ ἐταράχθηκε. Δὲν εἶναι ἄλλο κινδυνώτερον εἰς σῶα στρατόπορον, ὡσὰν ὅταν ἀπὸ σῶα δαιμόνδυμα καὶ τόπον ἀπόκρυφον, ἢ λόγγον πυκνόδενδρον, ἤθελε πηδήσῃ ξάφνικα ὁ κλέπτης ἔμφροθεν τε, καὶ τὸν σφαλίσῃ εἰς τὴν σκηνήν. δὲν εἶναι ἄλλο ὀδυνηρότερον εἰς τὸν πλήσιον, ὡσὰν ὅταν ἔξαφνα εἰς τὸ ὑπερβάλλον ὕψος τῆς ἀτυχίας τε, ἤθελε φυσήσῃ κάποιας σφοδρότατος σίφωνας, καὶ ἁρπάζωντάς τον ἤθελε τὸν ῥίψῃ εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς δυσυχίας. Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ὅλων Θεὸς, ὅταν διαβαίνωμεν τὰς θείας τε ἐντολὰς, καὶ μὲ δίκαιον τρόπον θέλει νὰ μᾶς παιδεύσῃ, μᾶς παιδεύει βέβαια μὲ ἐξαφνικὰς παιδείας· καθὼς τοῦτο γίνεται φανερὸν διὰ τοῦ Προφήτου Ἱερεμίου. „ Ἐξαίφνης ἦξει πολαιπωρία ἐφ' ὑμᾶς. Καὶ διὰ τοῦ Ἡσαΐου· „ Καὶ ἥξει ὅπι σὲ ἐξαπίνης ἀπώλεια, καὶ ὑμὴ γνῷς. Καὶ διὰ τοῦ θείου Παύλου· „ Ὅταν λέγωσιν εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσαται ὄλεθρος. Ὅθεν, ὀρθότατα εἶπε καὶ ἐκεῖνος ὁ σοφὸς Πλούταρχος, “ ὅτι ἐκεῖναι αἱ φοβισάσεις, „ ὅπου καὶ ἔξαφνα, καὶ ὅλως ὁμοῦ συμβαίνουσιν, δύκολα σαλεύουσι „ τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτα ὅλα ὅσα εἴπομεν, διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως, διὰ τὸν καταποντισμὸν τοῦ καραβίου, διὰ τὴν καταδρομὴν τῶν λῃστῶν, διὰ τὸν ξεπεσμὸν τοῦ πλουσίου, ἂν ἔχωσι τὸ βέβαιον πῶς εἶναι ὀδυνηρότατα καὶ φρικωδέστατα διὰ τὸ ἔξαφνον, τί ἄραγε ἠμπορεῖ νὰ λαλήσω διὰ τὸ ἔξαφνον τοῦ θανάτου, ὁποῦ εἶναι τῶν φρικωδῶν ἁπάντων τὸ φρικωδέστατον; Αὐτὸν τὸν θάνατον οἱ ἄνθρωποι, μ' ὅλον ὁποῦ πρὸ πολλοῦ τὸν ἤθελαν προβλέπῃ, πρὸ πολλοῦ ἤθελαν τὸν ἀπαντεχαίνῃ νὰ ἔλθῃ, μ' ὅλον τοῦτο, ὡσὰν τὸ μεγαλήτερον ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ, ὅλοι κοινῶς τὸν ζομάζουσιν. Ἀλλ' ὅταν ὁ αὐτὸς θάνατος, τὸ μεγαλήτερον, λέγω, κακὸν ἀπὸ ὅλα τὰ μεγαλήτερα κακὰ τοῦ Κόσμου, ἤθελε μᾶς πλακώσῃ καὶ ἔξαφνα, καὶ

χωρὶς

χωρὶς νὰ τὸν προσμένωμεν, τί ἄλλη ἐλεθερώτερη δυσυχία ἐδύνατο νὰ συμβῇ εἰς τὸν ἄθλιον ἄνθρωπον, καὶ αὐ ἦτον καὶ αὐτὸς ὁ ἁγιώτατος; Γέτο, καὶ ἀπὸ τὸν Γὼβ γνωρίζεται εἰς ἐκεῖνα τὰ λόγια ὁποῦ εἶπεν· „ Ἐὰν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψῃ; Ἤγουν, ἐὰν 9. 12.
„ ἔξαφνα ἐρωτήσῃ, τίς ἀποκριθήσεται αὐτῷ; ἐκείνη ἡ ἀπαλλαγὴ, διὰ τὴν ὁποίαν παρακαλεῖ ἐδῶ ὁ Γὼβ, εἶναι ἁρπαγὴ τῆς ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦτο τὸ Κόσμου, δικαιικὴ ἔρδνα καὶ ἐξέτασις διὰ τὸ Ἀδικάσε Κριτοῦ. ἡ δὲ ἀπόστροφὴ, εἶναι ἡ ἀπόκρισις ὁποῦ ἀπαιτεῖται νὰ κάμῃ· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὁ σκοπὸς τῆς δύω τόπων λέξεων τῆς θείας Γραφῆς, δὲν ἀποβλέπει, διὰ εἰς τὸ αἰφνίδιον καὶ ἀπροσδόκητον τοῦ θανάτου, καὶ εἰς τὴν ἑτοιμίαν τῆς ἀπολογίας διὰ τὰ ἁμαρτήματα ἐν ἐκείνῳ τῷ παυδήμῳ διάβῳ. Διότι, ἀνίσως τινὰς ἐγκαλέμενος εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἐρωτώμενος, καὶ ἐξεταζόμενος σιωπᾷ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποκριθῇ, ὁ τοιοῦτος φαίνεται πῶς νικᾶται, καὶ χάνει εἰς τὴν κρίσιν τὸ δίκαιόν του. Ἀνίσως λοιπὸν, ἔξαφνα ἐρωτήσῃ ὁ Κριτὴς, τίς ἀπολογηθήσεται αὐτῷ; Ποῖος δείσκεται τόσον ἀγέγκλητος; τόσον ἀθῶος; τόσον ἐντελέσατος εἰς τὴν πολιτείαν; τόσον ἀναμάρτητος, ὥστε νὰ δύνατο νὰ ἀπολογηθῇ παρευθὺς εἰς τὸν Κριτὴν, καὶ νὰ δικαιώσῃ τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὰ ἐγκλήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐγκαλεῖται καὶ κατακρίνεται; Ἂν ὁ Κύριος ἔτζι ἔξαφνα ἤθελεν ἁρπάσῃ τινὰ διὰ τοῦ θανάτου, καὶ μὴ παύσαν ἐρωτεύστας τον διὰ τὰς πράξεις του, ἐκεῖνος ἤθελε μείνῃ ἀναπολόγητος, ἐξάπαντος ὁ τοιοῦτος χωρὶς κάμμιαν ἄλλου μαρτυρίαν, δὲν λέγω πῶς κατηγορεῖ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον τὸν ἑαυτόν του, ἀλλὰ καταδικάζει. Ὅταν τινὰς ἀπὸ ἀρρωσίαν βλέπρατται, καὶ προβλέπῃ τὸν θάνατον πῶς τὸν βλέπουσι, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἔτζι, μὲ σιγανὸν βλέπατημα, καὶ ἀργοπορητὸν κίνημα, πλησιάζει εἰς τὸ γέρας του· τότε τὸν ἀπαντεχαίνει ἀναμφιβόλως, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἑτοιμάζεται καθὼς πρέπει, μὲ ὑπομονὴν καὶ ἄνεσιν· καὶ πρὸ τῆς τελευταίας σιγμῆς τῆς ζωῆς του, μὲ καιρὸν μελετᾷ καὶ διανοεῖται, πῶς νὰ ἀπολογηθῇ εἰς τὸν Κριτὴν, ὅταν τὸν ἐρωτήσῃ· προλαμβάνει καὶ ἐκπλύνει τὴν συνείδησίν του, ἐνδυναμόνεται ἀπὸ τὸν Πνεῦματικόν του Πατέρα διὰ τῆς ἐξομολογήσεως· μεταλαμβάνει μὲ ζέσιν τῆς πίστεως τὰ Ἄχραντα καὶ θεῖα Μυστήρια· γυρίζει ἐπίσω ἐκεῖνα, ὁποῦ ἀδίκως ἀπόκτησε· διαμοιράζει ἐλεημοσύνας· συγχωρεῖ τοὺς ἐχθροῦς τὰ πταίσματα καὶ ζημιώματα· κάμνει διαθήκην, ζωγραφίζει

ζει εἰς τὴν ψυχήν του ἡρωϊκὰ κατορθώματα ἐναρέτων ἀνδρῶν· ἀφιερόνει εἰς τὸν Θεὸν τὴν ψυχήν του, τὸ σῶμά του, καὶ ὅλα τὰ πράγματά· καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, ὑπομονετικός, ἀρματωμένος, σήγουρος, ἀμέριμνος, ὄχι μόνον δὲν φοβεῖται τὸν θάνατον, ὅταν ἔλθῃ, ἀλλὰ δὲ καὶ τὸν προσκαλεῖ, ὅταν ἀργοπορήσῃ. Ὅσον, ἂν ὁ Κριτὴς ἤθελε τὸν ἐρωτήσῃ διὰ τὰ πταίσματα, ὁποῦ ἔτι ζῶν ἔπραξεν, δύσκολα θέλει ἀπολογηθῇ λέγοντας· ὁμολογῶ, Θεέ μου, ὅτι ἔπταισα εἰς τὴν μεγαλειότητά σου, πλὴν, μετανόησα διὰ τὰ πταίσματά μου μὲ κάθε μου σωζιβὴν τῆς καρδίας, καὶ δάκρυα· ἥρπασα τὰ ξένα, ἀλλὰ, καὶ τὰ ἥρπαγμένα ἐγύρισα, καὶ ἐλεημοσύνας εἰς τὰς πτωχὰς ἐκαρόδωσα. Πολλά σε παρεπίκραινα, Κριτά μου φοβερώτατε, μὲ τὰς κακίας μου, πλὴν, μὲ τὰς καλὰς πράξεις πάλιν σὲ ἐξιλέωσα. Βλέπε τώρα, πῶς ἡ μετάνοια διὰ ἐκεῖνα τὰ κακά, ὁποῦ ἔπραξες, σὲ δίδει ἔχι μόνον δύναμιν εἰς τὸ νὰ ἀπολογηθῇς, ἀλλὰ καὶ δικολίαν εἰς τὸ νὰ δικαιολογηθῇς. Πάλιν, ἂν ἐξ ἐναντίας ἔξαφνα καὶ ἀπέλπιστα ἤθελες ἁρπαχθῇ ἀπὸ τὸν θάνατον ἀνέτοιμος, καὶ εἰς τὸ Κριτήριον ἤθελες ἐρωτηθῇ διὰ τὰ δῶρα τῆς φύσεως, καὶ τῆς χάριτος, μὲ τὰ ὁποῖα μεγάλως ὁ Θεός σε εὐεργέτησε, διὰ ταῖς ἀναισθησίαις καλωσύναις, ὁποῦ πλουσιοπαρόχως σοι ἐχαρίσατο, διὰ νὰ τὰς μεταχειρισθῇς εἰς καλόν, καὶ σὺ τὰς ἐκαπροφύσησας· διὰ τὸν πολὺν καὶ ὑπόλοιπον καιρόν, ὁποῦ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου διὰ νὰ τὸν μισθώσῃς, καὶ σὺ τὸν ἀμέλησες, μὲ τὸ νὰ ὠκνήσῃς εἰς τὴν μισθώσιν τῆς σωτηρίας σου, μὲ τὸ νὰ ἐπαρέβηκες ἀδιαλείπτως τὰς θείας του ἐντολάς, μὲ τὸ νὰ παρήκουσας ἄφοβα τὰς φρονίμους συμβουλάς. Ἀνίσως, λέγω, διὰ πράγματα καὶ πολλὰ, καὶ μεγάλα, καὶ δύσκολα, ἔξαφνα ἁρπαζόμενος καὶ ἀπέλπιστα, ἤθελε σὲ ἐρωτήσῃ εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν Κρίσιν ὁ Ἀδέκαστος ἐκεῖνος Κριτὴς καὶ Θεός, τί ἤθελες τὸν ὑποκριθῇς; Βέβαια, θέλει κλεισθῇ τὸ στόμα σου, θέλει δεθῇ ἡ γλῶσσα σου, ὁ νοῦς σου θέλει ἐκθαμβηθῇ, καὶ αἱ ἁρμονίαι τοῦ σώματός σου θέλουν τρομάξει, ὅλα τὰ μέλη σου θέλουν τρέμῃ, τὸ ζωτικόν σου πνεῦμα θέλει καταψυχθῇ, καὶ μὲ τὸ σημεῖον τῆς ἀφωνίας, ὁποῦ θέλεις δείξει, προτίτερα καὶ ὑπὸ αὐτὴν τὴν ὑπόφασιν τῆς Κρίσεως, θέλεις καταδικασθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ σου. Δὲν εἶναι, βέβαια, δυνατὸν εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν νὰ ἐπαινέβῃ τοῦ παλαιπώρου ἀνθρώπου ἄλλο τί φοβερώτερον, χαλεπώτερον, λυπηρότερον, ὡσὰν ὅταν ἔξαφνα πιασθῇ ἡ φωνήτου, ἐμποδισθῇ ἡ πνοήτου, καὶ ἁρπαχθῇ ὑπὸ τοῦτον τὸν Κόσμον, εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄλλον τῆς αἰωνιότητος ἀνέτοιμος, καὶ νὰ ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ λογαριασμὸν εἰς ὅλα τὰ κινήματα κατ' ἔμπροσθεν τοῦ φοβερωτάτου ἐκείνου Κριτοῦ. Τότε, ὅλα ὁμοῦ τὰ καλά, μὲ μίαν ὁρμὴν, καὶ μὲ ὅλον τους τὸ βάρος, θέλουσι καταπλακώσει ἐκεῖνον τὸν ἄθλιον· τότε αὐτὸς θέλει ἐκφωνήσει ὑπὸ βάθος καρδίας ἐκείνας τὰς λόγους τοῦ Χρυσοστόμου· „ Ἄνεσιν, ἀναπαλαῦ, δότε μοι, ἄνεσιν ἕως αὔριον. Ἀκόμι τὴν μεμολυσμένην μου συνείδησιν δὲν ἐκαθάρισα, τὸν οἶκόν μου ἀκόμη δὲν ἐδιάταξα, ἀγωνίζω εἰς τὰ ὑπάρχοντά μου δὲν ἔγραψα, τὰ χρέη μου δὲν ἐπλήρωσα, τὰς ἀδικίας ὀπίσω δὲν ἔστρεψα, τὰς ἁμαρτίας μου δὲν ἐξωμολογήθηκα, δὲν ἐκοινώνησα τὴν ἀναίμακτον Θυσίαν. Καὶ ἀφ' ἑαυτὰ λέγοντας δὲν εἰσακουσθῇ, γυρίζει τὰ ὀμμάτια του εἰς τοὺς ὑπηρέτας του, καὶ τοὺς ὁπλοίπους του οἰκιακούς· ἀκούει ὑπὸ τὰ παιδία του σπαρρόρροα κλαυθμηρίσματα, ἀπὸ τὴν γυναῖκά του ἐλεεινὰ μυρολογίσματα· εἰς ὅλον του τὸ ὑπόπτιον, βοαῖς, θορύβους, καὶ παραχάς, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ξενοχωρίας· καὶ τὸ φλαυότερον, ξοχάζεται βομασμοῦν αὐτὴν τοῦ συνειδήσιν. Ἐκ τούτων εἶναι φανερὸν, πῶς, τόσον εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀξυκαπομήσωμεν τὴν ζωήν μας εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὁποῦ νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι εἰς κάθε ὥραν νὰ ἀποθάνωμεν· καὶ ἔτζι, καταφαίνει τινὰς τὴν πολιτείαν του χριστιανικήν. Ὅποιος λοιπὸν, τοιοῦτόν τι πιστὸν συλλογᾶται, καὶ πιστεύει ἀναμφιβόλως, ὅτι ἐνδέχεται εἰς κάθε ἡμέραν νὰ ἀποθάνῃ, ὁ τοιοῦτος κατ' αὐτὸν τὸν συλλογισμὸν, κάθε ἡμέραν προετοιμάζει τὸν ἑαυτόν του. (ἐπειδὴ καὶ ἡ σαΐτας ἐκείνας, ὁποῦ ταῖς προσοχάζεσαι πῶς ἔχεν νὰ σὲ δοξαρίσουν, συνηθίζουν ὀλιγώτερον νὰ σὲ βλάπτουν·) Ὅθεν, καλῶς καὶ ὁ σοφὸς Σενέκας γράφει, ὅτι ἡ προσοχασις τῶν μελλόντων κακῶν, σηκόνει τὴν σφοδρότητα τῶν παρόντων. Καὶ τὸ νὰ εἶναι δὲ ἀπρογνώριστος ἡ ὥρα τοῦ θανάτου μας, πολλὰ ὠφελεῖ εἰς τὴν σωτηρίαν μας· καὶ λάβε τὴν μαρτυρίαν ἀπὸ τὸν Θεῖον Γρηγόριον, ὁποῦ λέγει· „ δικαίως μὰς „ λανθάνει ἡ ὁλοῦθερος ἡμέρα τῆς ζωῆς μας, διὰ νὰ ἀνθρωπῶμεν „ μὲ μεγάλην προσοχὴν καὶ προφύλαξιν ὅλας ἁπλῶς τὰς ἡμέρας „ αὐτῆς τῆς ζωῆς.

Πρᾶξις.

Διὰ νὰ εὑρεθῇς τέλειος εἰς τὴν τελευταίαν σου ἡμέραν, ἐξοδιάσαι μεσηκαῖς ἡμέραις μὲ ἀσκησῆς καὶ μελέτης, συλλογιζόμενος εἰς τὸν ἑαυτόν σου, τί ἄραγε ἤθελες ἐπιθυμήσῃ νὰ εἶχες καπορθώμενον ἐπάνω εἰς ἐκείνην τὴν ὀλοῦσερον ἡμέραν σου, καὶ ἐκεῖνο ἐπιμελήσου νὰ τὸ κάμῃς τώρα. Ἀγαπᾷσες τότε νὰ εἶχες κάμῃ ἐλεημοσύνην; χάψε την τώρα. Ἀγαπᾷσες νὰ εἶχες ἐξωμολογημένα εἰς τὸν πνευματικόν σου πατέρα ὅλα σου τὰ ἁμαρτήματα, καὶ τὸν κανόνα σου τελειωμένον; κάμε το τώρα. νὰ εἶχες συγχωρέσῃ τοὺς ἐχθρούς σου; νὰ φιλιωθῇς ὁλοκαρδίως μὲ τοὺς ἐναντίους σου; κάμε το τώρα. Ἐπόθεις νὰ γυρίσῃς ὀπίσω τὰς ἀδικίας, καὶ νὰ κάμῃς δυνατὴν ἐλεημοσύνην; Ἐνέργησαί το τώρα. Ἐπεθύμεις νὰ δεχθῇς τὸν Χριστὸν εἰς τὴν καρδίαν σου, δηλ. μέσα τῇ Ἱερᾷ Κοινωνίᾳ, ὥντας ἕτοιμος καὶ συνεφωνισμένος μὲ τὰς ἀρετάς; κάμε το τώρα. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, ὥντας κεκαθαρμένος, καὶ συχνάκις πλησίαζε πρὸς αὐτὸν τὸν Χριστόν. Καὶ ἂν μὲ τὸν ὅμοιον πόθον καὶ ζῆλον προσέρχεσαι, θέλεις γνῷ μὲ συντομίαν τοιοῦτος, ὁποῦ μὲ τὴν μετάληψιν ὄχι μόνον νὰ μὴ φοβᾶσαι τὸν θανάτον, ἀλλὰ καὶ μὲ προθυμίας νὰ τὸν ἐκδέχεσαι. Ἂν ὅλα αὐτὰ ἤθελες τὰ τελειώσῃ τώρα, ὅσον καιρὸν εἶσαι σῶος καὶ ὑγιὴς τόσον καὶ τὸ σῶμα, ὅσον καὶ τὰς φρενάς, ὁ θανάτος δὲν θέλει σὲ ἔλθῃ ἔξαφνα καὶ ἀνέλπιστα· ἀλλὰ μάλιστα ὡσὰν νὰ γυρίζεται ἀπὸ λόγου σου, ἡμέρα θέλει σὲ συμώσει. Διὰ νὰ εἶσαι λοιπὸν ἀμέριμνος περὶ τοῦ θανάτου, ἀπόρριψαι πρότερον ἐπάνω σου ὅλαις ἐκείναις ταῖς μέριμναις καὶ φροντίδες, ὁποῦ ἔχει νὰ σὲ περικυκλώσουν ἐπάνω εἰς τὸν στιγμὴν τοῦ θανάτου. Διότι, δύσκολα διείσκεται Γαβριὴλ, ὅταν σέκῃ ἐπάνω σου ἡ τοῦ θανάτου βαρυπαθὴς τιμωρία.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Η'.

Η' ὤρα τοῦ ἀκροτάτου καιροῦ τῆς ζωῆς μας στιγμὴ, εἶναι ἀκροτάτης τιμῆς ἀξία.

Ὅταν φθάσῃ ἡ ἄκρα ἡμέρα τῆς ζωῆς μας, καὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ ἄκρα στιγμὴ, τότε ὅσα κρέμανται ἀπ' ἐκείνην, ὅλα εἶναι ἄκρα. Διότι, μὲ ἐκείνην τὴν ἄκραν στιγμὴν, δὲν ἀκολουθεῖ ἄλλο ἄκρον, ὅπου ἡ ἀρχὴ ἐκείνης τῆς ἀπεράντου Γραμμῆς, ὁποῦ εἶναι ἐκείνη ἡ αἰώνιος ζωὴ, ὁποῦ δὲν ἔχει ὀλοῦσερον ἄκρον. Καὶ λοιπὸν, διὰ νὰ σαθμίσῃ ὁ νοῦς τὴν ἄκραν ἐκείνην στιγμὴν μὲ ταῖς στιγμαῖς τῆς κινημάτου σου, ἐγὼ τώρα θέλω ἐρμηνεύσει πλατύτερον τὴν ἄκραν στιγμὴν ἐκείνης τῆς ἄκρας ἡμέρας, δι' αὐτὴν τὴν ἄκραν στιγμὴν τὸν ἀνθρώπου, εἰς τὴν ὁποίαν ζῶντας ὁ ἄνθρωπος, ἤθελεν εὕρῃ τὴν σωτηρίαν του, καὶ ἀκολούθως, ἤθελε μεταβῇ ἀπὸ ζωῆς εἰς ζωήν. Τί δὲν ἔκαμεν ὁ Ἄναρχος Πατήρ; τί δὲν ἐνέργησεν ὁ Συνάναρχος Υἱός; Τί δὲν συνέργησε τὸ Πανάγιον Πνεῦμα; Διὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπέστειλεν ὁ Πατὴρ τὸν Μονογενῆ του υἱὸν εἰς τὴν γῆν. Διὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη βρέφος ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἀνεκλίθη ἐν φάτνῃ, ἐκλαυθμύρισε μέσα εἰς τὰ ἄχυρα· καὶ ὅσα μὲ παῦπα εἰς διακοσια βεῖς χρόνους ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ὁποῦ ἐγεννήθη, ἕως εἰς ἐκείνην ὁποῦ ἐξεψύχησεν ἐπάνω εἰς τὸν σαυρὸν, ἢ ἐποίησεν, ἢ ἐλάλησεν, ἢ ὑπέμεινεν, ἢ δισενοήθη, ὅλα ἐκεῖνα ἦσαν διὰ τὴν τελευταίαν καὶ ἄκραν στιγμὴν τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ ταύτην ἐγράφησαν τέσσαρα Εὐαγγέλια, διὰ νὰ ἔχωμεν δηλαδὴ ἀπὸ αὐτὰ τρόπους διδασκαλίας, καὶ πῶς νὰ τελειώσωμεν τὴν τελευταίαν μας στιγμὴν σωτηριωδῶς. Διὰ ταύτην μᾶς ἐδόθησαν τὰ Παναγίου Πνεύματος τὰ χαρίσματα. Διὰ ταύτην μᾶς ἐχαρίσθησαν Θεοῦ τὰ ἑπτὰ Μυστήρια. Διὰ ταύτην, αἱ δέκα τοῦ Θεοῦ Ἐντολαί· αἱ πρῶτε τῆς Ἐκκλησίας παραγγελίαι· τὸ ἐπάγγελμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας. Διὰ ταύτην ἐπονοήθησαν τόσαι Συνόδοι τῶν Ἁγίων Πατέρων· τόσα βιβλία αὐτῶν, καὶ συγγράμματα, καὶ διδασκαλίαι. Διὰ τί τόσοι Ἀσκηταὶ, καὶ Ἀναχωρηταὶ ἔφυγαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ εὑρίσκοντο εἰς ταῖς ζοπαις τῆς Γῆς, καὶ ἐσυναυλίζοντο εἰς

τὰ σπήλαια μὲ τὰ θηρία, ἢ ἁπλῶς εἰπεῖν, μὲ ἄκραν σκληραγωγίαν ἐπελείασεν τὸν ζωλύτας; Διὰ τί τόσοι Μάρτυρες τῆ Χεισῆ ὑπέμειναν μυρία τιμωρίας καθὼς ἢ ὁ Ἀπόστολος μαρτυρεῖ. „ Ἐμπαιγμῶν ἢ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν Ἑβρ. 11. 36. „ ἢ φυλακῆς, ἐλιθάδθησαν, ἐπρίδθησαν, ἐπειράδθησαν, ἐν φόνῳ „ μαχαίρας ἀπέδανον; Διὰ τί, ἄλλοι περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, „ ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερέμβροι, θλιβομβροι, κακοχέμβροι; „ Διὰ τί τόσα Μοναστήρια μὲ μυρίας ὑποπτικὰς, ὑποπασοφὰς μὲ πελείαν ὑποταγὴν, ἢ παντελῆ καταφρόνησιν τῶ ἑαυτῶπων; Διὰ νὰ ὑποκτίσων, βέβαια, ἐκείνην τὴν ἄκραν ἢ τελδυταίαν σιγμὴν τῆς ζωῆς των. Διὰ τί τόσοι νέοι, ἢ κορασίδες, ἐπάιω εἰς τὸ ἄνδος τῆς ἡλικίας των, καταφροιῦντες τὸν κόσμον ἢ τὰς τῶ κόσμω ζυφὰς, ἄφησαν εἰκίας, γονεῖς, ἀδελφὰς, ἀδελφὰς, συγχυεῖς, φίλυς; εἰς τί τέλος; ὄχι εἰς ἄλλο, βέβαια, ἀλλὰ εἰς τὸ, νὰ κερδήσωσι τὴν αἰώνιον ἐκείνην ζωήν. Ἐκείνης δὲ τῆς αἰωνίας ζωῆς ἡ ὑπόκπισις, δὲν κρέμαται ὑπὸ τίτλω ἁπλῶς τὴν ζωήν· ἐπειδὴ ἢ εἰς αὐτὴν συμβαίνει πολλάκις καὶ νὰ κρημνίζεται εἰς ἁμαρτίας, ἢ νὰ σκώνεται ἀπ' αὐτὰς, ἀλλὰ κρέμαται ὑπὸ τὴν ὁλοὺσερλον ἢ μόνην σιγμὴν τῆς ζωῆς, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὕστερον, ὅτε ἀρετὴν ἠμπορεῖ νὰ καπερδώσῃ, ἅτε εἰς ἁμαρτίαν νὰ ξιπέσῃ. Καὶ ἀκολέθως, καθὼς εὑρεδῇ πότε, ἔτζι ἔχει ἢ νὰ κειδῇ· ἐν ᾧ ὃν „ εὕρασε, φησὶ, ἐκεῖ καὶ κειτῶσε. „ Ἀπὸ αὐτὰ εἶναι φανερὸν, πόσης τιμῆς εἶναι ἀξία αὐτὴ ἡ τελδυταία σιγμή. Ἐπειδὴ καὶ, ὅσα κακὰ ἐμποδίζονται, ὅσα ἀγαδὰ προσάζονται, ὅσαις συμβελαῖς ἢ ἐλελήθησαν, ἢ ἐγράφησαν, ἢ ἐμιλετήθησαν, ὅσαις σκληραγωγίαις ὑποφέρδησαν, ἀπὸ τὸς Προφήτας, ἀπὸ τὸς Ἀποσόλυς, ἀπὸ τὸς Μάρτυρας, ἀπὸ τὸς Ἀσκητὰς, ἢ ἁπλῶς, ἀπὸ ὅλυς τὸς ἁγίυς, ὅσα ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐδημιούργησεν εἰς τὸν ἀέρα, ἢ εἰς τὴν γῆν, ὅλα ἢ καδόλα, ἢ μερικὰ, ὅλα ἔγιναν δι' αὐτὴν τὴν ὑστερινὴν σιγμὴν τῆς ζωῆς τῶ ἀνθρώπω. Καὶ τότε τῶ λόγω ἡ ἀλήθεια, ὡς ὁμολογεμένη, ὅτε μαρτυρίαν χρειάζεται, ὅτι δηλαδὴ τὰ πάντα δι' ἡμᾶς τὸς ἀνθρώπυς, ἢ δι' τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐγένοντο, δι' νὰ φύγῃ δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος τὸν αἰώνιον ἢ καπραμβὸν θανατον, ἢ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀτελεύτητον ἢ ὁλογεμένην ζωήν. Καὶ δι' νὰ εἰπῶ πάλιν μὲ σύα λόγον, τόσον ἡ κόλασις ὅσον ἢ σωτηρία τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, ἀπὸ ἐκείνην

νην κρέμαται τὴν ἐχάτην σιγμήν. Διότι, ἂν ἐπιάω εἰς ἐκείνην τὴν σιγμὴν εὑρεδῇς ἄξιος τῆς θείας χάριτος, ἰδὲ, γίνεσαι κληρονόμος τῶ Παραδείσω, ἢ ἐκείνης τῆς ἀτελευτήτω μακαριότητος. Ἂν πάλιν εὑρεδῇς ἐκ τῶ ἐναντίω ἀμεταπότος, ἢ σόχος εἰς θανάσιμα ἁμαρτήματα, ἰδὲ γίνεσαι ὑπόδικος τῆς κολάσεως, ἢ ὑποκείμενος εἰς φοβερὰς ἢ ἀθανάτυς τιμωρίας. Ἀπὸ τᾶτα λοιπὸν, συμπέρανε ἀκολέθως, πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν, ἵνα εἰς τὰς ταξιαρχίας τῆ οὐρανίων Δυνάμεων, ἵνα εἰς τὰς χωρείας τῆ ἁγίων Ἀγίων· πολλῶ μᾶλλον εἰς τὸς ἁπλῶς ἀνθρώπυς, ἂν ἢ ἤθελαν ἦσαι ὀξοχώτεροι εἰς τὴν σοφίαν καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Σολομῶντα, δὲν ἤθελον ἦσαι, λέγω, δυνατὸν ἢ ἀτοίτως νὰ καταλάβωσιν, ἢ εἰς ἡμᾶς νὰ διδάξωσι πόσης ξετιμήσεως ἀξία εἶναι ἐκείνη ἡ τελδυταία σιγμὴ, ἐπῆ νὰ εὑρεδῇ ἢ ἀγαδὴ ἢ σωτήριος, ἢ κακὴ ἢ ὀλέθριος, ἢ ἀκολέθως, πόσον ζυγιάζει τὸ καλῶς, ἢ κακῶς ἀποθανεῖν. Καὶ αὐτὸ τὸ δύσκολον τῆς καταλήψεως, ὁπῆ λέγω, εἶναι σαφέσατον τοῖς πᾶσιν. Ἐπειδὴ ὁ νῆς, ὃς εἶναι ἢ ἀγγελικὸς, μ' ὅλον τῆτο εἶναι θολγραπτὸς, μέσα εἰς ὅρυς ἢ διορισμὰς ἀποπεραπομένυς· ἢ δι' τᾶτο, δὲν εἶναι δυνατὸς νὰ καταλάβῃ ἢ νὰ χωρέσῃ τὰ ἄπειρα ἐκεῖνα ἀγαδὰ, ἢ τὰ ἄπειρα κακὰ, ὁπῆ ἔχαν νὰ ἐπακολυδήσωσιν ὕστερον ἀπὸ ἐκείνην τὴν τελδυταίαν σιγμὴν τῆς ζωῆς ἑκάστω. Λοιπὸν, ἐπειδὴ αὐτὰ ὁπῆ λέγω, δὲν εἶναι τρόπος νὰ γενώσιν ἀλλέως, ἔπρεπεν ἀράγε εἰς ὅλον τὸν δρόμον τῆς παρύσης ζωῆς μας, νὰ ἀπεράσῃ κἂν μία σιγμὴ, ὁπῆ εἰς αὐτὴν νὰ μὴν ἐμεθεν πικραμβοὶ, φοβισμβοὶ, ἢ ὑποφιασμβοὶ δι' τὴν τελδυταίαν σιγμὴν τῆς ζωῆς μας; Ἔπρεπε, λέγω, εἰς μίαν τοιαύτην σιγμὴν να μὴ φροντίζωμεν, πῶς νὰ καταντήσῃ τέλος μὲν παντοίω κακῶ, ἀρχὴ δὲ παντοίω ἀγαδῶ; τρέφε μόνος σε συχνᾶ εἰς τὸν λογισμόν σε ἐκεῖνα ὁπῆ μέλλεις μὲ θανάτον νὰ ἰδῇς, νὰ ἀκύσῃς, ἢ νὰ ὀπθυμήσῃς. Ἀφ' ὃ λέγω, δι' νὰ ἐλυθῇ ἐκεῖνος ὁ δυσλύτος δεσμὸς, ὁπῆ συνδένει τὸ σῶμα μὲ τὴν ψυχὴν, καθὼς ὁ Θεὸς διετάξατο, ὕστερα ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἐχάτην σιγμὴν, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελδυταίαν ἀναπνοὴν, σοχάσε ἐκεῖνα, ὁπῆ τότε θέλλυν σὲ προϋπαντήσει εἰς τὸν ἄλλον Κόσμον, ὅτι δηλαδὴ θέλλυν ἦσαι εἰς τὰ λόγα σε νέα, ξυά, πρωτοφανήσιμα, ἀνήκυσα, ἄπιστα δι' πᾶσαν πίσιν, ἀνεκδίηγητα δι' πᾶσαν δυγλωττίαν, ἀκατανόητα δι' πᾶσαν κατανόησιν· καὶ λοιπὸν τώρα ὁπῆ ἔχεις

καιρὸν ἁρμόδιον, φρόντισαι μήπως καὶ εἰς τὴν ὁλοΰσερον σιγμὴν
τῆς ζωῆς σε, ἤθελε σὲ πλακώσῃ ὁ θάνατος ὑποκείμενον εἰς θανά-
σιμον ἁμαρτίαν. Φρόντισαι, νὰ μὴ πάθῃς ἐκεῖνο, ὁπῦ ἔπαθεν
ἐκεῖνος ὁ ἀνόσλαβὴς βασιλεὺς Βαλτάσαρ. ὦ, καὶ ποταπὴ παρυ-
θὺς ἔκσασις, δειλία, καὶ ζόμος τὸν ἐπλάκωσε τὸν ἄθλιον, ὅταν
ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ πολυέξοδον συμπόσιον καὶ ζαπέζι, ἀνέγνωσε,
καὶ ἐγνώρισεν ὅτι ἐσύμωσεν ἡ ὁλοΰσερη σιγμὴ τῆς ζωῆς τε, ἡ φο-
βερὰ καὶ πικρὰ ὥρα τῦ θανάτυ! Ἀνάγνωσε, ἂν θέλῃς, τὴν Ἱσο-
ρίαν αὐτῦ τῦ βασιλέως εἰς τὸν Προφήτην Δανιὴλ καὶ πλάτος· τὴν
Κεφ. έ. ὁποίαν, καὶ ἐγὼ ἐνταῦθα σωτόμως σὲ τὴν διηγῶμαι. „ Ὁ βα-
ι. „ σιλεὺς Βαλτάσαρ, ἐποίησε δεῖπνον μέγαν εἰς τὸς μεγισάνας,
„ καὶ ὅλης τὸς μεγάλης τῆς βασιλείας τε· καὶ ἐκεῖ ὁπῦ ἐξεφάντω-
„ νεν, ἐπρόσαξε νὰ φέρουν τὰ Ἱερὰ Σκεύη, τὰ χρυσᾶ, καὶ ἀργυ-
„ ρᾶ, ὁπῦ εἶχε πάρη ὁ πατήρ τε ὁ Ναβυχοδονόσωρ ἀπὸ τὸν ναὸν
„ τῆς Ἱερυσαλήμ, καὶ μὲ αὐτὰ νὰ πίνῃ ὁ βασιλεὺς, καὶ ὅλοι,
„ ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτῦ· μεγισάνες, λέγω, παλλακαὶ, φλάμοι-
„ τοι, καὶ οἱ ὑπόλοιποι. „ Εὐείσκοντο λοιπὸν, ὅλοι βεβυθισμένοι
εἰς κάθε εἶδος ἡδονῆς, ζυφῆς, καὶ εὐφροσώνης· ἔζωγον ἀχόρτα-
σα, ἔπινον δαφιλέσατε· εἰς τὸ σῶα μέρος, ζαμπέτες· εἰς τὸ
ἄλλο, λύρας, καὶ βάκσα. ὁλόγυρά τες, παιγνίδια, χοροὶ, καὶ
γέλωτες. Ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα, εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν, ἄραγε τί
ἀκολυθεῖ; ἔξαφνα γίνεται καταστροφὴ τῆς χαρᾶς ἐκείνης, καὶ μετα-
βολὴ τῦ πραγμάτων. Καὶ φρίξον, ἀκροατὰ, τὴν διήγησιν! Διότι
„ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα ηὐγῆκαν δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπε, καὶ ἔγρα-
„ φον εἰς τὸν τοῖχον. „ καὶ ὁ βασιλεὺς, ἐθεώρει τὰς ἀσραγγάλας
τῆς γραφύσης χειρός. Οἵαν ἄλλαξεν ἡ μορφή τε· ἐταράχθησαν οἱ
διαλογισμοί τε, διελύθησαν οἱ συνδεσμοὶ τῆς ὀσφύος τε, καὶ ἐκτυ-
πῶντο τὲ γόνατά τε ὑπὸ τὸν ζόμον. Ἀλλὰ, σὺ ἀναγνῶσα, θεώρη-
σε τὰ λόγια τῆς θείας Γραφῆς, ὁπῦ λέγυσιν ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα.
εἰς ποίαν ὥραν; εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν ἔπαθε ταῦτα· ἔξω ἀπὸ
τὴν ὁποίαν, εἰς ὅλον τε τὸν ζωὴν, δὲν ἐσάθη ὥρα εἰς αὐτὸν,
ὅτε πλέα χαρέμενη, ὅτε πλέα ἀνέγνοος, ὅτε πλέα εὐδαίμων.
Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον θελημένος μὲ ὅλας
τὰς ἡδονὰς καὶ ζυφὰς, ὁπῦ ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχυν εἰς
τὸν ζωήν τε. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁλο-
γυρά τε ὅλας τὰς παλλακίδας τε, τὸς ἄρχοντάς τε, τὸς μεγισά-
νες

νας τε. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν ἴσως ἐσοχάζετο,
πῶς νὰ αὐξήσῃ τὴν Βασιλείαν του, πῶς νὰ πλατυνθῇ τὲ σύ-
νορα τῆς ὑπερατείας τε, πῶς νὰ κυριεύσῃ πόλεις, καὶ χώρας, πῶς
νὰ διεγείρῃ ζόπαια κατ' ἐχθρῶν, πῶς νὰ χορτάσῃ ἀπὸ θησαυρὰς
ξενῶν Βασιλέων. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐγνώρισεν εἰς τὸν ἑαυτόν
τε, πῶς ἔχει νὰ ξεντυθῇ ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν βασιλείαν, ἀπὸ
τὸ διάδημα, καὶ ἀπὸ τὸν θρόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἰδίαν
τε ζωήν. Πρόσεχε, πρόσεχε, μήπως εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν, κα-
τὰ τὴν ὁποίαν ἀπολύεσαι εἰς τὲ ἡδονὰς, ἀναχολεῖσαι εἰς τὴν
μέθην, καταγίνεσαι εἰς χορὲς καὶ ζαγόνι, βυθίζεσαι εἰς ζεφαν-
τώματα, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, καταμιαίνεσαι καὶ μολύνεσαι μὲ θανα-
σίμυς ἁμαρτίας· μήπως, λέγω, εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν ἤθελε σὲ
πλακώσῃ αἰφνιδίως ὁ θάνατος· καὶ εἰς τὴν ἰδίαν σιγμὴν, ὁπῦ
ἀποθάνῃ τὸ σῶμά σε, ἤθελεν ἀποθάνῃ καὶ ἡ ψυχή σε. τῦτο,
(ἀλοίμονον!) ὧν σὲ συνέβῃ, ἐξάπαντος εἰς μίαν καὶ τὴν αὐ-
τὴν σιγμὴν, καὶ τὸ σῶμά σε θέλει καταβυθισθῇ εἰς τὸ μνῆμα, καὶ
τὸ πνεῦμά σε θέλει εἶναι ἀποφασισμένον διὰ τὸν ᾅδην.

Πρᾶξις.

Ποῦτά με τὰ ὀλίγα λόγια, θέλω καλῶ, κάθε ἡμέραν, ἢ τὸ
πρωῒ ὁπῦ ἐγείρεσαι ἀπὸ τῆς κλίνης, ἢ τὸ γεῦμα ὁπῦ με-
ταλαμβάνεις ζοφῆς, ἢ τὸ ἑσπέρας ὁπῦ πλαγιάζεις, συλλογίζε τα
καλῶς μέσα εἰς τὴν διάνοιάν σε· τετέσιν, ἀναλογίζε, πόσα ἐξό-
δια νεκρῶν ἐσάθησαν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῦ προπάτορός μας Ἀδάμ, ἕως
τώρα, καὶ πῶς τόσα ἐκόδια μέλλουν νὰ γενοῦν μεταξὺ ὀλίγε καιρῦ,
ὅσα τώρα κεφάλια μεζεῦνται εἰς τὲς ζωντανές· καὶ πῶς σὺ, ἀνά-
μεσα εἰς τὲς ἀνθρώπες, εἶσαι σῶας ἀπὸ τὲς πολλές. Ἕνα καὶ μό-
νον διὰ τὲς ἀνθρώπες ἁπλῶς εἶναι ἀληθινὸν καὶ βέβαιον νὰ λέγῃ
τινὰς, διὰ μὲν τὲς ἀποθαμμένες, ὅτι ἦσαν σῶα καιρόν· διὰ δὲ
τὲς ζῶντας ἡμᾶς, ὅτι εἰμεθον τώρα· διὰ δὲ ὅλες κοινῶς καὶ τὲς
ἀποθαμμένες, καὶ τὲς ζῶντας, ὅτι θέλομεν εἶσαι, εἰς τὸν μέλλον-
τα διηλαδὴ αἰῶνα. Καὶ διὰ μὲν τῦ ἀποθαμμένων, σοχάσε,
ὅτι ἐκεῖνο ὁπῦ ἦσαν ποτὲ, τώρα δὲν εἶναι· διὰ δὲ ἡμῶν τῦ
ζώντων, τὸ νὰ εἰμεθον, εἶναι μία σιγμὴ τὸ χρόνυ· διὰ δὲ
πάντων, τῶν τε ζώντων διηλαδὴ, καὶ τῦ τεθνεώτων, τὸ νὰ θέλομεν
εἶσαι

εἶσαι, εἶναι βέβαιον, αἰώνιον, καὶ ἀπελθόπτον. Ἐπειδὴ καὶ, πάντοτε θέλομεν εἶσαι, ἢ εἰς τὰς βασανίας ἐν τῇ ᾅδῃ αἰωνίως μὲ τὸν δαιμόνων, ἢ εἰς τὴν δόξαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς αἰωνίως μὲ τὸν Ἀγγέλων. Τότε θέλομεν μὴν ἀθανάτοι, ὅταν μίαν φορὰν παύσωμεν ἀπὸ τῦ νὰ εἴμεθα πλέον θνητοί. Ὅθεν, ἀναμεταξὺ εἰς τῦτα τὰ ξία, ὁπῦ εἴπομεν παράνω, τὸ ἀπέρασμόν, τὸ ἐνεργὸς, καὶ τὸ μέλλον, τὸ μέσον ἀπὸ αὐτὰ, ἤγεν τὸ ἐνεργὸς, εἶναι μία στιγμὴ τῦ χρόνυ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι ἄλλο μικρότερον. Διὰ τῦτο, εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔτζι φρέπει νὰ ζῇς, εἰς τρόπον ὁπῦ νὰ ἀποκτήσῃς εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, τὴν αἰώνιον δόξαν· ἔτζι νὰ πολιτεύεσαι, εἰς τρόπον ὁπῦ νὰ ἀποφύγῃς εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, τὴν ἀκατάπαυσον κόλασιν, μὲ τὴν χάριν, καὶ δυνάμιν τῦ Κυρίυ ἡμῶν Ἰησῦ Χριστῦ· ᾧ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΠΡΟΟΙ-

Προοίμιον Κρίσεως.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Περὶ τῆς μελλούσης Κρίσεως.

Ὅλοι οἱ Σοφοὶ μὲ κοινὴ γνώμην γνωματεύσιν, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο πρᾶγμα τόσον ἀναγκαιότατον εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ὅσον εἶναι τὸ νὰ φοβασθῇ τινὰς συχνάκις ἐμπροσθεν τὸν λογισμόν, τὴν φοβερὰν ἐκείνην Κρίσιν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ ἔχει νὰ κάμῃ εἰς τοὺς δικαίους, καὶ ἁμαρτωλούς. Ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος μᾶς τὸ διδάσκει μὲ βραχυλογίαν, πόσος καρπὸς εἶναι δυνατὸν νὰ εὕγῃ ἀπὸ τὸ δυφορώτατον, καὶ πολυκερδέσατον τοῦτο ἐπιχείρημα. „ Δὲν εἶναι, λέγει, ἄλλο πρᾶγμα τόσον ἐπωφελέτερον „ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὡσὰν τὸ νὰ ὁμιλῶσι συχνὰ περὶ τῆς μελ„ λόντων χρόνων· μέλισα ὁ θεῖος Χρυσόστομος κάθε ἡμέραν, λέ„ γε, καὶ ὥραν πρέπει νὰ ἔχῃς ἐμπρὸς σὰς τὸ ὁμμάτιά σε τὴν „ φοβερὰν Κρίσιν τοῦ Θεοῦ. „ Συμφωνεῖ μὲ τοῦτος καὶ ὁ Θεῖος Γ'ηγόριος, λέγωντας· „ τὰ τερπνὰ, καὶ ἡδέα τοῦ παρόντος Κόσ„ μου, ἔτζι πρέπει νὰ τὰ δεχώμεθα, ὁποῦ ποτὲ ἡ πικράδα τῆς „ μελλούσης Κρίσεως τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ ξεμακρύνεται ἀπὸ τὴν ἐν„ θύμησίν μας. „ Λοιπὸν, αὐτοσεβάστοι, καὶ τιμιῶτοι Θεῖοι Πα„τέρες μεγάλως ἐπαινοῦσι τοῦτο τὸ ἔργον, πόσην ἀράγε ὠφέλειαν „ φέρει νὰ ἐλπίζῃ καθ' ὅλας ἀπ' αὐτό; Ἂν ὅμως καὶ ἡ μαρτυρία „ τῶν Ἁγίων δὲν σᾶς εἶναι ἀρκετὴ πρὸς πληροφορίαν, καταπει„σθῆτε εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ βεβαίωσιν, καὶ ἀλήθειαν. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὕστερον ἀπὸ τὴν σαρκόσεν οἰκονομίαν, ἤθελε νὰ ἀνακαινισθῇ ὅλος ὁ Κόσμος, καὶ νὰ ἐξαπλωθῇ τὸ κήρυγμά „ τε εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ νὰ ὑποταχθῶσιν ὅλα τὰ μέρη τῆς ἀνθρώ„πων εἰς τὴν νέαν χάριν τῆς ἀσεβοῦς ἡμῶν Πίστεως, νὰ ἐξουσιά„σουν ὅλοι κοινῶς ἀπὸ τὸν βαθυὺ ὕπνον τῆς ἀπιστίας τε, καὶ ἁμαρ„τίας, καὶ νὰ δεχθῶσι μὲ ἀσκηταῖς ἀγκάλαις κοντὰ εἰς τὴν πί„στιν καὶ τὰς ἀρετάς· τὴν παπείνωσιν, λέγω, τὴν σωφροσύνην, „ τὴν ταπεινοφροσύνην, ὑπερρίπτοντες ἐπάνωθεν τοὺς πλέον„ „μὰς, καὶ νὰ προσδράμωσιν ὅλοι ὑποκάτω εἰς τὸ νικητικὸν φλάμ„πουρον τοῦ σταυροῦ, καὶ νὰ ὑπογραφῶσι γραπτῶται Χριστοῦ, δὲ νὰ „λάξωσιν ἀθανάτου μισθοὺ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὁ ὁποῖος σταυρὸς, εἰς

μὲ

μὴ τὸς Ἰουδαίους, εἶναι σκάνδαλον · εἰς δὲ τὰ ἔθνη, μωρία, καὶ εἰς ὅλες, μεγάλη κατάρα. Ἀλλὰ, ποῖος ἔχει νὰ κατορθώσῃ ὅλα τᾶτα τὰ ὑπερμέγιστα ἔργα; Ὀλίγοι ψαράδες. Καλῶς. ὅμως, μὲ τίνα τρόπον νὰ καταπείσουν τὸν Κόσμον, ὄχι νὰ τὰ πιστεύσῃ; τί νὰ προβάλλουν εἰς τὸς Φιλοσόφους καὶ Ῥήτορας, ὁπᾶ νὰ αὐτισαθῶν μὴ εἰς τὰ ἐκείνων ἐπιχειρήματα, καὶ νὰ νικήσουν τὴν σοφίαντες; νὰ κατασκευάσωσι δὲ ταῖς ἐδικαῖς τες ἀποδείξεις, καὶ νὰ βεβαιώσωσι τὴν νέαν Πίστιν, ὁπᾶ διδάσκουσι; Μὲ τί τρόπον νὰ μαλακώσωσι τὴν ἀγριότητα τῶν Βασιλέων, τυράννων, καὶ κριτῶν; μὲ τί δυνάμιν νὰ λυγήσωσι τὴν τέτων σερρότητα; μὲ τί πῦρ νὰ θερμάνωσι τὴν ψυχροτάτην καρδίαν τες; μὲ ἐγκώμια νὰ μεγαλύνωσι τὸ κάλλος τῆς ἀρετῶν; Ἀλλ' ἐκεῖνοι, ἐδὲ τί ἔζην ἀρετὴ ἤθελαν νὰ ἐξεύρουν. Μὲ τὸ νὰ κατηγορήσουν εἰς αὐτὲς τὴν ἀχημάδα τῆς ἁμαρτίας; Ἀλλ' ἐκεῖνοι, ἔτε τὸ ὄνομα ἤθελαν νὰ ἀκέσουν τῆς ἁμαρτίας · μάλιστα ὁπᾶ, ὅ,τι εἶναι σιωπηθισμένον κοινῶς εἰς ὅλες, αὐτὸ εἶναι καὶ ἐπαινετὸν, καὶ εὔχημον. Ἴσως δὲ ἤθελαν τὲς ἐρμηνεύσῃ τὴν εἰς οὐρανὲς ἀνερμήνευτον δόξαν; ἀλλ' ἐκεῖνοι ἤθελαν τὲς ἀποκριθῇ ὅτι, „ ὁ οὐρανὸς τὸν οὐρανὸν τῷ Κυρίῳ; Ἴσως ἤθελαν τὲς ἐκφοβήσῃ μὲ τὴν δίψησιν τῆς βασάνων τὸ ᾅδε; Ἀλλ' ἐκεῖνοι, μήτε αὐ εἶναι ᾅδης παντελῶς ἤκουσαν. Σὶ λοιπὸν, ὁ Πύσοφος Χρισὲς, ὁπᾶ τὲς σέλλεις εἰς πᾶτα τὸν Κόσμον, ὄχι νὰ κατορθώσουν τὰ τοιαῦτα δυσκολοκατόρθωτα πράγματα, δὲς εἰς αὐτὲς καὶ ἀποδεικτικὰ ἐπιχειρήματα, ὄχι νὰ καταπείσουν καὶ νὰ πιστώσουν τὲς ἀκροατάς. Τὲς ἔδωκεν · ἀλλὰ, τί ἄραγε τὲς ἔδωκεν; Ἀκέσατε μὴ προσοχῆς, καὶ δὲν θέλετε εὕρη ὅτι τὲς ἔδωκεν ἄλλο τίποτε εἰς ἐπιχείρημα, παρὰ τᾶτο (περὶ τᾶ ὁποίε, πόρα ὄχλαμβάνομαι) δηλαδὴ τὴν μέλλεσαν Κρίσιν. Διηγεῖται ὁ θεηγόρος Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις τῆς Ἀποστόλων, ὅτι ἐστέκετο ὁ Κορυφαῖος τῆς Ἀποστόλων Πέτρος εἰς μίαν πολυανθρωπον συνάξιν ἐθνικῶν ἀνθρώπων · περὶ τὲς ὁποίες, ἔτως ὡμίλει περὶ τᾶ Χριτᾶ. „ Αὐτὸς παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύ- „ ραθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ διωρισμένος ὑπὸ τᾶ Θεᾶ Κριτὴς ζώντων „ καὶ νεκρῶν. „ Βλέπετε, ὅτι δὲν ἔκεινον ἡ αἰώνιος ἐκείνη σοφία νὰ δύσκεται ἄλλο ἐπιχείρημα, ὁπᾶ νὰ ἔχῃ θελασοτέραν δύναμιν, ὄχι νὰ καταπείσῃ ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ τὸν ἐκφοβήσῃ, καὶ νὰ τὸν ἀνανεώσῃ ὑπὸ τὴν προτέραν παλαίωσιν, ὡσὰν ἡ μέλλεσα φοβερὰ Κρίσις τᾶ Θεᾶ; Αὐτὸ ὁπᾶ τότε ἐλάλησεν ὁ Πέτρος, τὸ ἐκεῖ-

Κεφ. 10.

ἐκεῖνον εὔλογον ὕστερον καὶ ὁ Παῦλος. Παείσατο αὐτὸς ὡς κατάδικος δεδεμένος, ὀνειδισμένος, καὶ καταφρονεμένος ἔμπροσθεν εἰς τὸ κριτήριον τᾶ Φήλικος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθητο αὐτὸς μὴ μεγάλην ἔπαρσιν καὶ παῤῥησίαν · παρεκάθητο δὲ εἰς τὲς θρόνες καὶ οἱ δεινοὶ Ἰουδαῖοι, καὶ κατήγοροι τᾶ Παύλε. Ἄρχισεν ὁ Παῦλος μὲ ἄκραν σεμνότητα, καὶ δίγλωττίαν, νὰ ὁμιλῇ περὶ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης, καὶ τῆς πρὸς Χριτὸν δισεβᾶς Πίστεως, καὶ περὶ τῆς μελλόσης Κρίσεως τᾶ ὑᾶ τᾶ Θεᾶ. Ἐκεῖ ὅμως ὁπᾶ ὁ Ἀπόστολος ταῦτα ἔλεγεν, ἠκολούθησεν ἐκεῖνο, ὁπᾶ δύσκολα ἤθελε τὸ πισεύσῃ τινὰς ἀπὸ χθές. Ἔξαφνα, λέγω, ἐκεῖ ὁπᾶ ἐκάθητο ἐκεῖνος ὁ Φήλιξ εἰς τὸν θρόνον ὡς κριτὴς, κατεσάθη ἀσὰν νὰ ἦτον αὐτὸς ὁ κατάμβρος, ὁ ἐναγόμβρος, καὶ κατάδικος · ἐπειδὴ καὶ ὅπο τὸν φόβον τᾶ, ἄρχισε νὰ ἀλλάζῃ ἡ ὄψις τᾶ, νὰ κιτρινίζῃ τὸ πρόσωπόν τᾶ, νὰ ἀνεξιχιάζῃ τὸ σῶμά τᾶ, καὶ νὰ τρομάζῃ ἡ ψυχή τᾶ. Καὶ ταῦτα πᾶ ἔπαθε, ὄχι τὸ νὰ ἤκουσε τᾶ Παύλε, ὅτι ἀνέφερε τὸ ὄνομα τῆς μελλόσης Κρίσεως. Ὅθεν, καὶ μὴ δυνάμβρος νὰ κάθηται πλέον εἰς τὸν θρόνον ὡσὰν κριτὴς, ἐζήτει νὰ φύγῃ μίαν ὥραν πρωτήτερα ὡς κατάδικος ὅπο προσώπε τᾶ καταδίκε Παύλε. Τᾶτα ἄλλα, μὲ βραχυλογίαν τὰ φανερόνει ὁ θεῖος Λουκᾶς, λέγωντας. „ Διαλεγομβρε δὲ αὐτᾶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ ἐγκρατείας, Πραξ. „ καὶ τᾶ κρίματος, τᾶ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γρομβρος ὁ Φή- 24. 25. „ ξ, ἀπεκρίθη. Τὸ νῦν ἔχον, πορδύε, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν „ μετακαλέσομαί σε. „ Ἂν λοιπὸν, ὦ φιλοσεβέσατε ἀναγνῶσα, κεῖνος ὁ ἐθνικὸς, τόσον ἐφόβαξε τὸ ὄνομα τῆς μελλόσης Κρίσεως τᾶ Θεᾶ, πῶς νὰ μὴν ἐλπίζω ἐγὼ εἰς ἐσένα, ὅτι ἀφ' ὅ ἀναγνώσῃς αὐτὰ, ὁπᾶ μέλλω νὰ λαλήσω περὶ τῆς μελλόσης Κρίσεως, ὅτι μέλλεις νὰ δεχθῇς εἰς τὴν ψυχήν σε τὸν φόβον τᾶ Θεᾶ, ὁπᾶ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας, τετέσιν ἡ σύναρξις τῆς θείας χάριτος;

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Α'.

Ο' παλαιὸς ἄνθρωπος, ἔξυπνᾷ μὲ τὴν ἦχον τῆς ἐπιταφίου σάλπιγγος, ὁπὸ τὴν διεγείρει εἰς τὸ Κριτήριον.

Ε' κανένα ποτὲ ἄλλο φαῦγμα τόσον εὔκολα καὶ ὀγλίγωρα δὲν σηκόνεται ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν βαθὺ ὕπνον τῆς θανασίμου ἁμαρτίας, ὡσὰν ὅπαν ἐμπχήσῃ εἰς τὴν ἀκοήν του ἡ ἐχάτη ἐκείνη τρομπέτα τῆς Κρίσεως. Αὐτῆς τῆς τρομπέτας τὴν φωνὴν ἤκουσε καὶ
10. 16. ὁ Προφήτης Σοφονίας· καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, „ ἡμέραν σάλπιγγος ὠνόμασε, καὶ κραυγῆς. „ Τοῦτο, καὶ ὁ Δε-
Ματθ. σπότης ἡμῶν Χριστὸς βεβαιόνει λέγων· „ Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς Ἀγ-
24. 31. „ γέλους αὐτοῦ μὲ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης. „ Ἀλλὰ, καὶ ὁ
1. Κορ. Ἀπόστολος τοῦ Παύλος τὸ αὐτὸ μαρτυρεῖ· „ Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ
15. 52. „ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γὰρ, καὶ οἱ νε-
„ κροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι. „ Περὶ ταύτης τῆς σάλπιγγος λέ-
γει καὶ ὁ Θεῖος Γρηγόριος· „ Φοβερὰ τῆς σάλπιγγος ἡ φωνή, ἐ-
„ τοῦ ὁποίαν ὑπακούσι τὰ στοιχεῖα· ἡ ὁποία, χίζει τὰ πέρας
„ αὐξίγει τὰ μνήματα, ξεσκεπάζει τὰ καταχθόνια, σκάλλᾳ, καὶ συν-
„ ῤίβει πύλας χαλκᾶς, καὶ διαλύει τὰ δεσμὰ τῶν νεκρῶν. „ Ἀμ-
φιβάλλουσι τινὲς, ἂν μία καὶ μόνη σάλπιγξ, ἢ πολλαὶ καὶ διά-
φοροι θέλουν σαλπίσει· ἐπειδὴ καὶ ὁ Κύριος εἶπεν· „ Ἀποστελεῖ
„ τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ μὲ σάλπιγγος· καὶ, ἀνίσως πολλοὶ ἀπο-
στέλλωνται Ἄγγελοι, φανερὸν ὅτι καὶ πολλαὶ θέλουσιν εἶσαι σάλ-
πιγγες, ὁπὸ μέλλουσι νὰ σαλπίσουν. Καὶ ὁ Θεῖος Χρυσόσο-
μος τοῦτο βεβαιόνει, καθὼς ἄλλοι, ὅτι ἔχουσι νὰ ἀποσαλῶσι πολ-
λοὶ Ἀγγέλοι, μὲ σάλπιγγα ὁ καθ' ἕνας. Εἶναι ἄλλοι Πατέρες,
ὁπὸ θέλουσιν ὅτι ὅλοι οἱ Ἀρχάγγελοι, ὁπὸ εἶναι προσταται, καὶ
φύλακοι τῆς Ἐπαρχιῶν, ἔχουν νὰ σαλπίσουν εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς
Ἐπαρχίας, ὁπὸ ἐφύλαττον· ὡσὰν νὰ εἰποῦμεν, εἰς ὅλην τὴν Βι-
θυνίαν θέλει σαλπίσει ὁ φύλαξ τῆς Βιθυνίας Ἀρχάγγελος· ὡσαύ-
τως

τως εἰς τὴν Θρᾴκην, ὁ ἐκείνης ὑπέρμαχος, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὁμοίως. Αὔτη δὲ τῆς σάλπιγγος ἡ κραυγὴ, θέλει ἀρχίσει ὀλίγον τί πρὸ τῆς Ἀνασάσεως. Ἔξω ἀπὸ αὐτὴν τὴν σάλπιγγα, πιστεύουν τινὲς Διδάσκαλοι, πῶς ἔχει ἀκόμι νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἄλλη μία βροντώδης καὶ ἠχοδεχάτη φωνὴ σάλπιγγος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην· ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεῖος Ἀπόστολος εἶπεν. „ Αὐτὸς ὁ Κύριος Θεσσαλ.
„ ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ 1. 15.
„ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ. „ Τὴν τοιαύτην λοιπὸν φωνὴν θέλουσι,
πῶς ἔχει νὰ χηματισθῇ ἐπάνω εἰς τὸν ἀέρα, καὶ θέλει ἀντιβομ-
βεῖ εἰς ἄπειρον πλάτος, καὶ σπαρθρος, ξομερὰ, καὶ φρικωδέχατη
θέλει λέγῃ εἰς ὅλους, „ ἀνάστητε οἱ νεκροὶ, καὶ δεῦτε εἰς τὴν κρί-
„ σιν. „ Τότε ἡ φωνὴ καὶ ἡ σάλπιγξ, τέτοιον ἦχον θέλει βγάλῃ, ὅ,τι λογῆς ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου ἕως εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν δὲν ἠκούσθη. Ἡ φωνὴ αὐτὴ, θέλει φθάσει ἕως εἰς τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ κατεβάσῃ ἐκεῖθεν τὰς μακαρίας ψυχὰς τῶν Δικαίων· θέλει φθάσει ἕως εἰς τὸν ᾅδου, διὰ νὰ ἀνεβάσῃ ἐκεῖθεν τὰς παλαιπώρους ψυχὰς τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἡ σάλπιγξ αὐτὴ, θέλει ἀνοίξει ὅλα τὰ μνήματα, καὶ θέλει ἀνασήσει τὰ σώματα, ὁπὸ εἰς αὐτὰ ἐνταφιάσθησαν, καὶ θέλει τὰ συνάξει ἀπὸ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, σῶα, ἐκέραια, καὶ ἀκολόβωτα, διὰ νὰ ἀπαρτισθῶσι πάλιν, καὶ νὰ διορθρισθῶσι, καὶ νὰ συνέλθωσι μὲ τὰς ψυχὰς εἰς ἐκεῖνον τὸν παλαιὸν ἐν Θεοῦ συνδεσμον, εἰς ἐκείνην τὴν προτέραν σύνωσιν, καὶ συζυγίαν, τῶν μὲν δικαίων, μὲ λαμπρότητα ὑπερβάλλουσαν, τῶν δὲ ἁμαρτωλῶν μὲ σκοτινάδα βαθυπάτην. Δικαίως ἁρμόζει νὰ ὀνομάσῃ τινὰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἡμέραν πολέμου, φθορᾶς, καὶ αἱματοχυσίας· ἡ ὁποία, χαλῶντας, καὶ διαλύωντας πᾶσαν εἰρήνην, θέλει προξενήσει μάλισα εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς παραχὴν, σύγχυσιν, καὶ φόβον· καὶ τόσον βροντοφώνως θέλει ἠχήσει ἡ τοιαύτη σάλπιγξ, ὁπὸ ἀπὸ τὴν βολήν της, εἴτι ἴσαται ἐνταῦθα εἰς τὴν γὴν, θέλει καταπέσει ἀπὸ τὸν τρόμον τα εἰς τὸ ἔδαφος. Τότε θέλει ἰδῇ καθ' ὅλας νὰ κρημνίζωνται ἀπὸ τὸν ἦχον ἐκείνης τῆς σάλπιγγος, ὄχι τείχη Ἱεριχόντια, ἀλλὰ πυραμίδες ὑπερμεγέθεις, δυσανάβατα ὄρη καὶ ὑψικόρυφα· νὰ ἀνοίγωνται ἀπὸ τὸ σπα μέρος αἱ πύλαι τῶν οὐρανῶν, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος αἱ φυλακαὶς τῶν καταχθονίων, καὶ ὅλος ὁ Κόσμος νὰ σείεται, νὰ ἀνασαίνωνται οἱ ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ ὅλος ὁ Κόσμος νὰ σωταράσσεται ἀπὸ τὸν φόβον. Τότε θέλει ἀληθεύσει καὶ ἐκεῖνο τὸ ἀποδιδόξον λόγιον, ὁπὸ λέγει· „ Θέλει ἔλθῃ καιρὸς, ὁπὸ οἱ ἁμαρ-
„ τωλοὶ

„ πολοὶ γὰ μὴ θέλεν νὰ εὔγεν ἀπὸ τὸν ᾅδη, καὶ οἱ Δίκαιοι
„ νὰ μὴ θέλεν νὰ μένεν εἰς τὸν Παράδεισον. „ Οἱ ἁμαρτωλοὶ,
δὲ θέλεν νὰ εὔγεν ἀπὸ τὸν ᾅδη, διὰ νὰ μὴν ἰδοῦν τὴν ἀγρα-
πόμερον ὄψιν τῆ ἀδικάσε τὴν ὅλων Κριτὴ· προσέτι, καὶ διὰ νὰ
μὴν ἐλεγχθῶσι καὶ κατακριθῶσιν ἔμπροσθεν ὅλων τῆ Ἀγγέλων
καὶ Ἀνθρώπων· καὶ τὸ θλιβερότερον, διὰ νὰ μὴν ἀναγκαθῶσι καὶ
αὐτοὶ νὰ ἐπαινωθῶσι πάλιν μὲ τὰ κομπία των, μὲ τὰ ὁποῖα ἔχεν νὰ δο-
κιμάσεν δειλίας καὶ φοβερὰς κολάσεις, ὅ, τι λογῆς ἐδὲ αὐταὶ αἱ
ψυχαὶ ἐδοκίμαζον πρότερον, καὶ τοι ἐν σκότει διερισκόμεναι. Οἱ
Δίκαιοι δὲ πάλιν ἐπιθυμῶν νὰ εὔγεν ἀπὸ τὸν Παράδεισον, διὰ
νὰ ἰδοῦν καὶ μὲ τὰ αἰδηπά των ὀμμάτια τὸν λαμπρότατον Κριτὴν,
καὶ νὰ ἀκούσεν μὲ τὰ ὠτία των τὴν πολυπόθητον ἐκείνην καὶ δι-
καίαν φωνὴν· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ νὰ σύρωθῶσι μὲ τὰ κομπία των,
ὁπῆ πότε μέλλεν νὰ ἀπαρνηθῶν δεδοξασμένα, καὶ νὰ ἀπολαύσεν καὶ
τὰ δύω μέρη ἐντελίσαπε τὰ ἀνεκλάλητα ἐκεῖνα ἀγαθὰ τῆς ἐρανίε
μακαριότητος. Ἄμποτες ἡ ὁλούτερη ἐκείνη σάλπιγξ νὰ ἤθελεν ἐπι-
χεῖ εἰς τὴν ἀκοήν μας, ὅταν εἴμεθεν ὀξαπλωμένοι ἐπάνω εἰς
μαλακώτατα καὶ ἁπαλώτατα στρώματα· καὶ ἐκεῖ, θέλει φέρομεν διά-
λογισμὸς ματαίως, καὶ ὀρεγόμεθα ἐπιθυμίας ψυχοβλαβεῖς, καὶ
ἀπόπτες. Ἄμποτε νὰ ἤθελε σαλπίσῃ ἐκείνη ἡ σάλπιγξ εἰς τὰ
ὠτά μας, ἐπόταν διερισκώμεθα ἐπάνω εἰς τὰς ζυφὰς καὶ ξέφαντό-
σεις, ὅπαν εἴμεθε, λέγω, δόσμιοι καὶ μὲ τὴν διαύοιαν, καὶ μὲ
τὸ σῶμα εἰς διάφορα φαγοπότια. Ἂν θέλῃς μὲ πρόχαρον ἀκοὴν
νὰ ἀκούσῃς ἐκείνην τὴν σάλπιγγα, εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέ-
ραν, ὁπῆ θέλει ἤχησει ἡ θεία δικαιοσύνη, ἄκουσαι ἀποτώρα τῆς
μετανοίας τὴν σάλπιγγα, τὴν ὁποίαν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπι-
χεῖ εἰς τὰ ὠτά σου ἡ θεία διδασκαλία. Ὅσαις φοραῖς μό-
νος σε εἰς τὸ ταμεῖόν σε ἀναγινώσκεις τὴν θείαν Γραφὴν, ὅσαις
φοραῖς σέκεσαι εἰς τὴν Ἐκκλησιασικήν σε ἀκολουθίαν, ὅσαις φο-
ραῖς ἀκούεις τὴν θείαν λειτουργίαν, ὅσαις φοραῖς ἀκροάζεσαι ἀπὸ
τὸν ἄμβωνα τὸς Ἱεροκήρυκας, ἐπῆ διδάσκουσιν, ὅσαις φοραῖς ἐξα-
γορεύεσαι εἰς τὸν Πνευματικόν σε Πατέρα τὰς ἁμαρτίας σε, ὅλαις
αὐταῖς ταῖς φοραῖς, λογίαζε, ὅτι μὲ τὴν χάριν τῆ Παναγίε
Πνεύματος ὀξακούεται εἰς τὴν ψυχήν σε ἐκείνη ἡ φωνὴ τῆς θείας
Ρ'ωμ. σάλπιγγος τῆ Ἀποσόλε, ὁπῆ ἐνηχεῖ μὲ ταῦτα τὰ λόγια. „ ὥρα
13. 11. „ ἡμᾶς ἐξ ὕπνε ἐγερθῆναι. Δὲν κολάζει ποτὲ ὁ Θεὸς ἄλλον
ἄνθρωπον βαρύτερα, καὶ θέλχωρεῖ νὰ ἀποθάνῃ ἔξαφνα, ὡσὰν ἐκεῖ-

νον, ὁπῆ καταρρονεῖ, καὶ δὲν ψηφᾷ τὴν φωνὴν τῆς σαλπίγγος τῆς
θείας τε δικαλαγχνίας, ἡ ὁποία τὸν ἠθελεν νὰ πολιτεύεται κατὰ
τὸ ἐπάγγελμά τε, καὶ τὸν θέλχιτεῖ νὰ ἀπαντήσῃ ἀπὸ τὴν μέσην
τῆς ἁμαρτίας, καὶ νὰ ἀποτρίψῃ εἰς μετάνοιαν. Ὅθεν, καὶ ὁ Προ-
φητάναξ Δαβὶδ, εἰς τὰς ψαλμάς τε παρακόφως μᾶς συμβουλεύει·
„ Σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτῆ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρ- Ψαλμ.
„ δίας ὑμῶν. „ Δὲν εἶπεν, ἐὰν ἀκούσητε τὸ Πάσχα, ἢ τὰ Χρι- 94. 1.
σούγεννα, εἰς τὰς ὁποίας ἡμέρας ὁ Νόμος, μάλισα ἡ συνήθεια
μᾶς συνοχωρεῖ χωρίς τινος προφάσεως νὰ καθαρίζωμεν τὸν ἑαυτόν
μας, καὶ ἔτζι νὰ μεταλαμβάνωμεν τὰ θεῖα Μυσήρια· δὲ εἶπεν,
ἐὰν μὴ μίαν, ἢ ἑβδομάδα, ὅτε μὴν αὔριον, ἀλλὰ „ σήμερον
„ ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτῆ ἀκούσητε, ἤγουν τῆς φωνῆς τῆς σαλπίγγος τῆς
θείας τε δικαλαγχνίας, ὁπῆ σᾶς διεγείρει εἰς τὴν ζωὴν, εἰς
τὴν τελειότητα, εἰς τὴν σωτηρίαν, εἰς τὴν χάριν „ μὴ σκληρύνη-
„ τε τὰς καρδίας ὑμῶν, μὴ φράζητε τὰ ὠτία σας. „ διότι μέγας
ἀκολουθεῖ κίνδυνος εἰς ἐκεῖνον, ὁπῆ φανῇ ἡ παρακοὴ, ἢ κωφὸς εἰς
τὴν κραυγὴν ἐκείνης τῆς σάλπιγγος. Καθὼς τὸ ἔπαθε καὶ σύας
δεύτερος νέος τώρα εἰς τὸν καιρόν μας, μὲ ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς τε·
εἰς τὸν ὁποῖον, μὲ τὸ νὰ ἔβγεχε τὸν δρόμον τῆς ζωῆς τε ἀμελῶς
καὶ ἀσώπως, συνέβη νὰ πέσῃ εἰς βαρυτάτην καὶ θανατηφόρον ἀθέ-
νειαν· εἰς τὴν ὁποίαν διερισκόμενος, ἐφοβήθη τὴν ἀπώλειαν τῆς
ψυχῆς τε· ὅθεν καὶ ἐπροσκάλεσεν σύα πνευματικὸν πρακτικὸν καὶ
συνέρετον, ὁπῆ εἰς τὴν χώραν ἐκείνην τότε κατ' οἰκονομίαν Θεῦ δι-
ρέθη. Ὁ ὁποῖος ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν, ἀπὸ τὸ σύα μέρος, μὲ τὸ
σεμνοπρεπέσατόν τε φέρσιμον, μὲ τὰ κατανυκτικά τε λόγια, καὶ μὲ
τὴν πολύσοφόν τε διδασκαλίαν, τὸν ἐπαθάρισε διὰ τῆς μετανοίας, καὶ
τῆ δακρύων, ἀπὸ τὰ πρότερά τε ἁμαρτήματα· ἀπὸ τὸ ἄλλο μέ-
ρος πάλιν, μὲ τὴν ἐντευκὴ προσευχὴν, καὶ μὲ τὰς βαθεῖς στενα-
μοὺς τῆς καρδίας, καὶ μὲ τὴν χάριν, ἣν ἔδωκε τὸ Θεῦ εἰχε, τὸν
ἐλευθέρωσε καὶ ἀπὸ τὴν σωματικὴν ἀσθένειαν, κατασήσας αὐτὸν
ὑγιῆ, καὶ εὐρωστον· εἰς τὸν ὁποῖον καὶ παρήγγειλε νὰ φυλάττῃ καὶ
εἰς τὸ ἑξῆς αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν, ὁπῆ πρὸς αὐτὸν ἔκαμε, διὰ νὰ
μὴν ἁμαρτήσῃ πλέον· μήπως λάχῃ, καὶ ἡ σωματικὴ ἐκείνη ὑγίεια,
ἤθελε μεταγυρίσῃ εἰς ψυχικήν τε ἀπώλειαν. Ἀλλ' ἐκεῖνος, μετ'
ὀλίγον τί ἐποίησε; Καὶ τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ τὸν Θεὸν, καὶ τὴν
ἁγίαν Θεῦ χαρισθεῖσαν αὐτῷ ἐνεργείαν ἐκαπαφρόησε, καὶ ἐγύρισεν
ὡς ἄλλος σκύλος εἰς τὸ ἴδιόν τε ξέρασμα, ἢ ὡσὰν ἄλλος χοῖρος

εἰς τὴν λάκκον, ὅπῦ ἐκυλίετο πρότερον, λέγω εἰς τὰς συνειθισμένας τῦ ἁμαρτίας. Ἀλλὰ, δὲν ἐχάρη πολλὴ καιρὸν τὴν πρὸς τὸν δημιουργόν τῦ Θεὸν ἀχαριστίαν· διότι, μίαν νύκτα ἐκεῖ ὅπῦ ἦτον ἐξαπλωμένος ἐπάνω εἰς κυκνοπέτηλα στρώματα, ἐχρημάτισθη (κατὰ θείαν, βέβαια, συγχώρησιν) ἡ σέλλα τῦ ὄνου τῦ, καὶ διέφθειρεν (ἀλλοίμονον!) τὸν δοῦλον ἐκεῖνον νέον, καὶ ἐσυνέβησεν αὐτὸν ἔξαφνα, ὅπῦ ἦτον βεβυθισμένος εἰς τὸν ὕπνον, καὶ καταπιγμένος εἰς τὰς ἁμαρτίας· καὶ δὲν ἀνοίξε τὰ ἐμμάτιά τῦ προτήτερα, παρὰ ὅπῦ εὗρε τὸν ἑαυτόν τῦ ἀπὸ τὰ μαλακὰ στρώματα, εἰς τὰς βαχεῖς τόπους τῦ ἅδε, καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτῷ τῷ ἅδῃ λυπηρότατον σκότος.

Η'Θικόμ.

Ἄλλη θέλει εἶναι ἡ φωνὴ τῦ Θεῦ, εἰς τὴν ὁλοὺς ἡμέραν τῦ Κόσμυ, ὁποὺ εἶναι ἡμέρα Κρίσεως· καὶ ἄλλη εἶναι πόρα, ὅπῦ εἶναι ἡμέρα σωτηρίας· ἐπειδὴ, τότε θέλει εἶναι πολέμυ καιρὸς, τώρα δὲ εἶναι εἰρήνης καιρός. Τότε, ἡ φωνὴ τῦ Θεῦ θέλει εἶναι σάλπιγγος κραυγὴ, τώρα δὲ εἶναι αὔρας πνοή. Τότε θέλει εἶναι φρικωδέστατος κτύπος, τώρα δὲ εἶναι γλυκύτατον ψιθύρισμα· καθὼς τοῦτο ἐφάνη καὶ εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν, μὲ τὸ πῦρ φωνὴ
γ'. Βασ. αὔρας λεπτῆς. Ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴ φοβηθῇς τότε τὸν φοβερὸν κτύ-
ιθ'. 12. πον ἐκείνης τῆς σάλπιγγος, ἄκυε τώρα τὴν γλυκεῖαν τῆς αὔρας πνοήν. Κάθε δὲ ἔμπνευσις τῦ Παναγίυ Πνεύματος, εἶναι τῆς κρυσταλλίνης αὔρας πνοή. Ἂν δέχεσαι εἰς τὰ ὠτία σε ἀνωθεν ταύτην τὴν αὔραν, θέλει γενῇ εἰς τὴν ψυχήν σε ἀναψυχή· ἐπειδὴ θέλει εἶναι πρὸς σωτηρίαν, καὶ δόξαν σε. Τότε ἡ πνοὴ εἶναι ἐλέους φωνή· ἡ ὁποία, τώρα μὲν, λαλεῖ μὲ παράπονα, διὰ νὰ ποθῇς· τώρα δὲ, μὲ σφοδρότητα, διὰ νὰ ἐνεργῇς· τώρα, μὲ φοβέραν,
γ'. Βασ. διὰ νὰ τρέμῃς· καὶ τώρα μὲ ἱλαρότητα, διὰ νὰ χαίρῃς. Εἰς διαγ'. 5. φόρους ἄνδρας καὶ τόπους ἐνήχησεν αὕτη ἡ φωνή· εἰς τὸν Σολομῶντα,
Πραξ. ἐν κλίνῃ· εἰς τὸν Παῦλον, ἐν ὁδῷ· εἰς ἄλλους, ἐν Ἐκκλησίᾳ·
δ'. 3. καὶ εἰς πολλοὺς, ἐν ἐρήμῳ. Πρόσεχε, μὴ φανῇς εἰς αὐτὴν τὴν φωνὴν κωφός· διότι, ἀπὸ ἐκείνην φαίνεται ὁ ψυχικός σε σωσμός. Μὲ τὸ νὰ μὴν ἠθέλησαν πολλοὶ νὰ ἀπροσδεχθῶσι τὴν τοιαύτην τῆς λεπτοτάτης αὔρας πνοὴν, κατέβησαν (ἀλλοίμονον!) εἰς ἐσχάτην ἀπωλείας ποινήν.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μετὰ τὸν βρομτόφωνον ἦχον τῆς σάλπιγγος, ἀκολουθεῖ ἡ Ἀνάστασις τῶν σωμάτων.

Η' Σάλπιγξ ἐκείνη, παντοχῦ θέλει ἠχήσει· καὶ εἰς τὰ ἀρκτικὰ, καὶ εἰς τὰ δυτικὰ, καὶ εἰς τὰ καταχθόνια. Οἱ νεκροὶ, ὡσανὰ ἀπὸ ὕπνον βαθύτατον θέλει ἐξυπνήσει, ἀπὸ τὰ μνήματα θέλει ἀναστηθῇ, καὶ μὲ ὀλιγωρότητα ἀνεκδιήγητον εἰς τὸ φοβερὸν Κριτήριον θέλει ἁρπαχθῇ. Ἀλλὰ, μὲ πόσην διαφορὰν τὰ σώματα τῶν Δικαίων καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν θέλει ἀναστηθῇ, καὶ ὁ Θεῖος Παῦλος τὸ ἐρώτησε, λέγων· „ Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρ. Κορ.
„ χονται; Ὅμοιον ἄραγε θέλει εἶναι τὸ ξυφιλὲ πλησίον τὸ σῶμα, 19. 3.
καὶ τὸ Λαζάρε; τὸ Κάϊν, ὁμοῦ καὶ τὸ Ἄβιλ; τὸ Γέδε τὸ Ἀποστόλε, καὶ τὸ Γέδε τὸ προδότε; Περὶ ταύτης λοιπὸν τῆς διαφορᾶς τῶν σωμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα θέλει ντυθῇ πάντες εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγιστον θέατρον, θέλει εἶναι ἐνταῦθα ὁ λόγος μας. Καὶ πρῶτον μὲν, ἂς θεωρήσωμεν τῶν Δικαίων, ἔπειτα τῶν ἁμαρτωλῶν τὰ σώματα. Θέλει ξεσκεπασθῇ εἰς τὴν ἔρημον τῆς Αἰγύπτε ὅλα τὰ μνήματα, διὰ νὰ δώσῃ τοὺς νεκρούς των· οἱ βράχοι, οἱ λάγγοι, αἱ φάραγγες, ἡ σπηλαιὰ, τὰ ασπίλαια, οἱ κρημνοί· ἀπὸ αὐτὰ ὅλα θέλει δυνηθῇ οἱ σεβάσμιοι καὶ δυλαβεῖας ἄξιοι ἄνδρες διὰ τὴν ἀρετήν τῶς· οἱ Ἀνυπόνυοι, οἱ Εὐθύμιοι, οἱ Παχώμιοι, οἱ Θεόδωροι, οἱ Παφνούτιοι, οἱ Μακάριοι, οἱ Θεοδόσιοι. Θεωρήσαι τώρα ἐκεῖνα τὰ σεμνοπρεπῆ σώματα κατεξηραμμένα, μέσα εἰς ἐκείνην τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἐρήμυ, κατασηγωμένα ἀπὸ τὸν Ἥλιον, ξεφόρμωμα μὲ ὀλίγα φοινίκια καὶ νερὸν, ἀδύναμα ἀπὸ τὴν νηστείαν, χλωμὰ ἀπὸ τὰς ἀγρυπνίας, κίβδυλα ἀπὸ τὴν κατάνυξιν, σκληρόδερμα διὰ τὰ τείχινα ἱπποκάμισα. Τώρα πλέον δὲν φαίνεται καμμία ξηρότης ποσῶς εἰς τὰς σιαγόνας των, καμμία κιβδυλάδα εἰς τὴν ὄψιν των, καμμία σταλαγματία δακρύων εἰς τὰ ὀμμάτιά των. Πῦ εἶναι τώρα ἡ πίβασα Γερώνυμε, μὲ τὴν ὁποίαν καθημέραν ἐκτύπας τὰ στήθη σε; Πῦ εἶναι τώρα, Παῦλε, τὸ ψιαθύνιόν σε ἱπποκάμισον; Πῦ, Γωανν, ἡ τειχίνη σε ζώνη; Πῦ, Γλαφύρε, τὸ τείχινόν σε σακκί; Πῦ, ἡ τειχίνη σε ζώνη; Πῦ, Γλαφύρε, τὸ τείχινόν σε σακκί; Πῦ, Ἀρσένιε, τὸ πανίον, ὅπῦ ἐσπόγγιζες τὰ ἀείῤῥοα δάκρυα τῶν ὀμματίων σε; Γίδετε τώρα, πόση γαλήνη εἶναι εἰς τὸ μέτωπον!

Πόση χαροπότης εἰς τὰ μάγουλα! Πόση θαυμασὴ δ᾽ωρέπεια εἰς ὅλα τὰ μέλη! τώρα ἐκεῖνα τὰ σώματα, εἶναι δ᾽ηλωμένα ἐσολισμμένα μὲ τέσσαρας ἐξαιρέτες χάειτας, λαμπρότητα δηλαδὴ, ἐλαφρότητα, λεπτότητα, καὶ ἀπαθείας. Κάθε λοιπὸν σῶμα Δικαίυ, θέλει ἀστράπτει μὲ ἄμετρον ἀκτινοβολίαν, ὡσὰν τὸν αἰθητὸν Ἥλιον. Καὶ μαρτυρεῖ τᾶτο αὐτὸς ἡμῶν ὁ Θεσπότης Χριστός. „ Τότε οἱ Δίκαιοι
Ματθ. „ ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ Ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῦ Πατρὸς αὐτῦ. „ Θαυ-
13. 43. „ μασιωτάτη θέλει εἶναι ἡ ἐλαφρότης καὶ δ᾽κινησία εἰς τὰ σώματα αὐτῦ τῦ Δικαίων· ὥστε ὁπᾶ, νὰ μεταφέρωνται εἰς κάθε μέρος τῦ Κόσμυ καὶ τῶν θελησίνων, μὲ τὸ νὰ μὴ προξενῇ εἰς αὐτὰ ἀργοπορίαν καμμία βαρύτης. Ὡς καὶ ὁ σοφὸς Σολομὼν μὲ τὰς σπίνθας τῆς φλογὸς παρομοιάζει τὰς Δικαίας· „ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ δ᾽ιαδραμοῦνται· αἱ ὁποῖαι σπίνθαι, ὅταν ριπίζωνται ἀπὸ τὸν ἄνεμον, παυταχᾶ σκορπίζονται μὲ πολλὴ δ᾽κολίαν. Θέλων δὲ ἔχη τῦ μακαρίων ἐκείνων τὰ σώματα καὶ ὑπερβολικὴ λεπτότητα, τόσον, ὅτι μὲ κάθε δ᾽κολίαν καὶ χωρὶς κανένα ἐμπόδιον, νὰ διαπερᾶ διὰ μέσυ τῦ λοιπῶν σωμάτων· σῶμα διὰ σώματος, ὑπὲρ φύσιν, καθὼς καὶ τᾶ Σωτῆρος ἡμῶν τὸ Σῶμα μετὰ τὴν Ἀνάστασιν· ἀφ᾽ ἧ δηλαδὴ μὲ τὴν μακαριωτάτην ἐκείνην ἐδοξάθη ζωὴν, διεπέρασεν ἐκεῖνον τὸν μέγιστον λίθον, ὁπᾶ ἐπέκειτο ἐπάνω τᾶ μνήματος, χωρὶς πᾶθενα νὰ τὸν χίσῃ· εἰσέβη εἰς τὸν οἶκον, ὅπυ ἦσαν οἱ Μαθηταὶ κεκλεισμμένοι, χωρὶς νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ τὰς κλεῖδονίας, ὡσὰν σῶμα πνεῦμα λεπτότατον, τὸ ὁποῖον, ἔτε ἀπὸ τοίχως κρατεῖται, ἔτε ἀπὸ θύρας ἐμποδίζεται. Τελειωτάτον, ἐκεῖνα τὰ σώματα, δὲν θέλων εἶναι εἰς κανένα πάθος ὁλοτελῶς ὑποκείμενα. Τέτας τὰς τέσσαρας χάειτας τᾶ δεδοξασμμένυ σώματος τῦ Δικαίων, τὰς δ᾽ιάζυσιν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπὸ τὰ λόγια ἐκεῖνα τᾶ θείυ Παύλυ· „ σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρ-
Α. Κορ. „ σίᾳ. Γ᾽δὲ ἡ χάεις τῆς ἀπαθείας. σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρε-
15. 44. „ ρεται ἐν δόξῃ. Γ᾽δὲ ἡ χάεις τῆς λαμπρότητος. σπείρεται ἐν ἀ-
„ σθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει. Γ᾽δὲ τὸ χάεισμα τῆς κυφότητος. „ σπείρεται σῶμα ψυχικὸν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Γ᾽δὲ, καὶ ἡ τῆς λεπτότητος χάεις. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, ὁπᾶ ἡμεῖς συναθροιζόμεθα μὲ ἐγκωμιαστικὸς λόγυς τῦ Δικαίων τὰ σώματα, ἂς σκιάσωμεν τὰ ὄμματα εἰς τὸ ἄλλο μέρος, καὶ θέλομεν ἰδῇ τὰς ψυχὰς αὐτῶν τῶν Δικαίων, ὅτι μὲ πολλὴ ἐξυκίνητον ὀλιγωρότητα καταπετῶσιν ἀπὸ τὸς οὐρανὸς, καὶ ἔρχονται εἰς τὰς τάφυς αὐτῶν,

τῶν, καὶ εἰς τὰ κορμία των. Παπποδύσαμε Κύριε, ποπαπὴ σωκπάθησις θέλει γένῃ ἐδῶ, τῆς ψυχῆς οὐρανόθεν ἐρχομένης, καὶ τᾶ σώματος ἐκ τᾶ τάφυ ἀνισαμμένυ! μὲ τί λογῆς χαρέμματα ὄμματα θέλει ἀτενίσει τὸ σῶμα πρὸς τὴν μακαρίαν τε ψυχήν! Ποπαπαῖς σωομιλίαις θέλων γένῃ μεταξὺ τῆς ψυχῆς, καὶ τᾶ σώματος! Πόσα γλυκοφιλήματε! Ποπαπὰ ἐναγκαλίσματα! Ἀκέσατε τὴν ἑορπασικὴν ὁμιλίαν, ὁπᾶ τότε θέλει ὁμιλήσει ἡ ψυχὴ πρὸς τὸ σῶμα. Ἀκέσατε εἰς τὸ ᾄσμα τῶν ᾀσμάτων τὸν χαιρετισμόν, ὁπᾶ καίει εἰς τὴν σάρκα της· „ Χαίρος, ἀδελφή μυ· ἀνάσα, ἐλθὲ ἡ πλη- Κεφ.
„ σίον μυ, καλήμυ, ὡραιέρα μυ, ὅτι ἰδὲ, ὁ χειμὼν παρῆλθεν, 2. 11.
„ ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῦ. Ἤγγυν, ἐλθὲ, ἡ συμφοφός μυ σάρκα, ἀπὸ τὸν τάφον, καὶ ἂς συνωθῶμεν πρὸς ἄλληλα ὡσὰν ἀδελφὸς μὲ ἀδελφὴν, καὶ ὡς νυμφίος μὲ νύμφην· ἰδὲ, ὁ χειμὼν ἐτελείωσεν· ἡ ζάλαις καὶ παραχαῖς τᾶ Κόσμυ ἐτελειώθησαν· τὰ Ἀγαθὰ τῶν οὐρανῶν ἐπιμάζονται· χαῖρε λοιπὸν, ἀδελφέ μυ συμοικε, τώρα ὁ Θεὸς ἐτελείωσε τὸν πολυχρόνιον πόθον, ὁπᾶ ἔχον εἰς ἀπάμοσίν σε· ἐχάθησαν τὰ πάθη, ἠφανίθη ὁ θάνατος, ἐφανὴ ἡ ζωὴ, ἡ χαρὰ, ἡ Ἀνάσασις, ἡ ἀφθαρσία καὶ ἀπάυσις· Πᾶ τόσες χρόνες ἐκρύπτεσεν; Πᾶ τόσες χρόνες ἐκατῴκεις; Ἀλλ᾽ ὦ Θεὲ, πῶς αὐτὸ μὲ τὸ σῶμα ἐκείπετο ἐρριμμένον εἰς τὴν σορὸν τῶν ἀψύχων ὀσέων, ἐγὼ δὲ θελιτεγύριζον μέσα εἰς τὸν Παράδεισον, μελικῶς ἀπολαύοσα τὰ κάλλη τε, διὰ ὀλίγην μυ μισθαποδοσίαν! Ἔλα λοιπὸν, σύτε, καὶ ἐγὼ νὰ ἀπολαύσωμεν τελείως τὰς μισθός· ἐπειδὴ καὶ σὺ ἐσάθης σωοδοιπόρος εἰς τὰς δρόμυς, καὶ συνεργὸς εἰς τὰς κόπυς· σὺ τὰς ὕβρεις, καὶ ἀτιμίας μετ᾽ ἐμὲ ὑπέφερες διὰ Χριστόν· τὴν σκληραγωγίαν τῆς νηστείας, τῆς ἀγρυπνίας, τὸν σαυρὸν τῆς μετανοίας, τὴν σύδειαν τῆς βοφῆς, τὴν ὑστέρησιν τῶν ἀναγκαίων, ὅλα προθύμως ἐβάσασες μετ᾽ ἐμέ. Πόσαις φοραῖς δ᾽γαλες ἀπὸ τὸ στόμα σε τὸν ἄρτον, διὰ νὰ θρέψῃς τὸν πτωχόν· πόσακις ἐγύμνωσες τὸν ἑαυτόν σε, διὰ νὰ ἐνδύσῃς τὸν πένητα· πόσακις ἄφησες τὰ ὑπαρκτά σε, καὶ ὑπάρχοντά σε, τὸν πλᾶτον, καὶ τὴν τιμήν σε, διὰ νὰ μὴ χαλάσῃς τὴν εἰρήνην μὲ τὸς γειτόνυς σε! Δίκαιον εἶναι λοιπὸν, ὥστε, ὅσα μετ᾽ ἐμὲ ἐν δάκρυσιν ἔσπειρες, τώρα μετ᾽ ἐμὲ ἐν ἀγαλλιάσει νὰ τὰ θερίσῃς· καὶ εἰς ὅσα ἔγινες μετ᾽ ἐμὲ συνεργὸς τῆς κακοπαθείας μυ, νὰ γένῃς εἰς αὐτὰ συμμέτοχος καὶ τῆς δόξης μυ· ἀνάσηθι ἀπὸ τὸν κονιορτὸν, καὶ σώσε μετ᾽ ἐμὲ, καὶ θέλπάτει ὁμᾶ, διὰ νὰ συμμεθέξωμεν τὰς ἀπαμοιβὰς τῶν πόνων·

ἂς μεταβῶμῳ ἀγαλλιώμῳοι ἐν χαρᾷ πρὸς τὸ δξιὸν μέρος τῦ Κρι-
τῦ μ᾽ τῶν λοιπῶν Δικαίων, δχ̀ νὰ ἀπολαύσωμῳ σήμερον τλὼ ἀ-
θανάτον, τλὼ ἀνεκλάλητον, τλὼ αἰώνιον, κὴ ὑρκίαν δόξαν. Τότε
λοιπὸν, ἡ μῳὴ ψυχὴ τὸ σῶμα, τὸ δὲ σῶμα τὴν ψυχλὼ ἀμοιβαίως
φιλικώτατα θέλων ἀναγκαλίσει, κὴ μὲ ἄλυπον κὴ δεδοξασμῳὸν δε-
μὸν θέλων σ᾽ωθῇ μετ᾽ ἀλλήλων εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· κὴ ἐπαύω
εἰς μίαν ῥοπλὼ ὀφθαλμῦ, θέλων σολιθῇ μὲ ἐκείνας τὰς τέσσαρας
λαμπρὰς χάειτας, ὁπῦ προείπομῳ. Τότε ἡ ψυχὴ, θέλει εἰπῇ εἰς
τλὼ σάρκα τὰ θεῖα λόγια τῦ ἄσματος· „ Γ᾽δὲ εἶ καλὴ, ἡ πλη-
„ σίον μι· Γ᾽δὲ εἶ καλὴ· ἡ δὲ σάρξ, θέλει ὠπαποκειθῇ εἰς τὸν
„ ἄνδρα· Γ᾽δὲ εἶ καλὸς, ὁ ἀγαπητός μι· εἶ καλὸς, κὴ πάνυ ὡραῖος.
Ἀλλ᾽ ἀφείτες τὰς Δικαίως, ἂς μεταβῶμῳ ὑπὸ τῶν εἰς τὰς ἁμαρ-
τωλὰς, κὴ ἂς γυείσωμῳ τὰ ὄμματα εἰς τὰ παράθλια ἐκεῖνα κορ-
μία. ὦ, πόσον θέλων εἶναι ἀνόμοια εἰς ταῖς ἰδιότητες τῶν ταλαι-
πώρων αὐτῶν τὰ σώματα, ὑπὸ τὰ σώματα τῶν Δικαίων! Ἐπει-
δὴ, ἀντὶ τῆς λαμπρότητος, θέλων ἐνδυθῇ σκότος βαθύτατον· τὸ
ὁποῖον θέλει ἔχῃ ἀνάλογίαν μὲ τὸ ἐξώτερον σκότος τῦ ἅδε, εἰς
τὸ ὁποῖον μέλλουσι νὰ ῥιφῶσι, κὴ μὲ τὸν ἐσωτερικὸν ζόφον τῆς ἁ-
μαρτίας, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἐν τῷ Κόσμῳ ἐζῶσαν. Καὶ, κα-
θὼς ἡ λάμψις τῶν μακαρίων σωμάτων ἦτον μὲ ὑπερθαύμασον κάλ-
λος σωζοφιασμῦν, ὕπως ἐξ ἐναντίας κὴ τῶν ἁμαρτωλῶν τὰ σώ-
ματα θέλων ἔχει μίαν ἀπαίσιον, κὴ συχαμερὰν ἀχημάδαν· κὴ
ἀντὶ τῆς κυφότητος τῶν Δικαίων, αὐτὰ τῶν ἁμαρτωλῶν τὰ σώματα
θέλων εἶναι βαρύτατα κὴ δυσκίνητα· κὴ τὸ θελασότερον, ὅσα ἡ
ἀμέλεια κὴ ἡ ἀκηδία τὰ ἔκαυσεν ἐν τῇ ζωῇ βαρειὰ, εἰς τὸ νὰ
ἀκολαθῶσι προθύμως τὰ θεϊκὰ θεσπίσματα· αὐτὰ τὰ ἴδια σώ-
ματα τῶν ἁμαρτωλῶν, ἀγκαλὰ κὴ θέλων εἶναι ἀθάνατα κὴ ἀδιά-
λυτα, καθὼς κὴ τῶν Δικαίων, κὴ μ᾽ τοῦτον τὸν ζόφον, ἁπαθῆ·
μ᾽ ὅλον τοῦτο θέλων εἶναι δεκτικὰ, μὲ θεσπέσιον ζόφον, παντοίε
πάθως, πόνε, κὴ θλίψεως. Καὶ τὸ ἀθάνατον δὲ τοῦτο θέλουσιν
ἔχει, δχ̀ νὰ μῳώσωσιν αἰωνίως βασανιζόμῳνα. Καὶ ἐπειδὴ μὲ ὅλα
τως τὰ μέλη τῦ σώματος ἐδέλυσαν αὐτιθέως εἰς τλὼ ἁμαρτίαν,
δχ̀ τοῦτο δὲν θέλουσι δοκιμάζει εἰς σ᾽ια μέλος τῦ σώματός τως τὸν
πόνον κὴ τλὼ θλίψιν, ὅτε θέλει παύει ὁ σ᾽ιας πόνος, κὴ νὰ ἀρ-
χίζῃ ὁ ἄλλος, ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ μέλη ὁμῦ κὴ ἐνταυτῷ θέλων
βασανίζεσθαι, ὅτε θέλει ὀλιγοσθέει ὁ πόνος κὴν μίαν σιγμλὼ ὑπὸ
ἐκείνλω τλὼ δειμύτητα κὴ ὀξύτητα πρὸς βραχυτάτλω, κὴ ὀλιγίσλω

ἐκεί-

ἐκείνων ὥρισιν, ἀλλὰ κὴ πάντα τὰ μέλη, εἰς ὅλας τὰς σιγμὰς τῦ
αἰῶνος, μὲ ἄμετρον ὀδυνλω, κὴ πόνον θέλων κολάζεσθαι. Ὦ πα-
τάλαιε ἄνθρωπε, σὺ, ὁπῦ σὲ κὴ μόνε ὀδοντίε σε μικρότατον πό-
νον δὲν δυνάσαι νὰ βασάξῃς, τί θέλεις κάμῃ ἀνίσως (ὃ μὴ
γένοιτο, Χριστὲ Βασιλεῦ) κὴ ἤθελες καταπεθῇ κὴ ἀεθμιθῇ μὲ
ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῦ κολαζομῳύων κὴ ἀπωλεσμῳύων· τῦ ὁποίων,
μ᾽ τλὼ δικαίαν, ὅμως ζομιραν, ἐκείνλω θεϊκλω ὑπάφασιν κὴ κα-
τάραν, ὅλα τὰ ὀδόντια, τὰ κόκκαλα ὅλα, ἡ φλέβες ὅλαις, ἡ ἀρ-
τηρίαις, τὰ νεῦρα, κὴ ἡ κλείδοσες, ὅλοι τῦ χειρῶν κὴ τῦ ποδῶν
οἱ δάκτυλοι κὴ ἅρμοὶ, τὰ σπλάγχνα, κὴ ἀπαξάπαντα τὰ ἐντό-
θια θέλων πονεῖ ὑπὲρ πάντα πόνον· θέλων ὀδυνῶνται ὑπὲρ πᾶ-
σαν ὀδυνλω· θέλων ἀλγεῖ ὑπὲρ παῦ ἄλγος. Καὶ λοιπὸν, θέλων
εἶναι ἐκεῖνα τὰ μιαρὰ σώματα τῦ ἁμαρτωλῶν ὡσπὴ συχαμερὰ τέ-
ρατα, κὴ ἐλεεινὰ θεάματα· κατάζηρα, ὠχρὰ, κιζωμισμῳύα, μαυεισ-
μῳύα, βρωμισμῳύα, κὴ δυσωδέσατα. Πλλὼ, ἂς ἰδέμῳ μέ τί λογῆς
ζόπον κὴ αὐτὰ θέλων ἀνασηθῇ. Ἀνοίγεται εἰς τὴν Βαβυλῶνα τὸ μα-
μαρσίον ἐκεῖνο θαυμασὸν μνημεῖον· δύγαίνει ὑπὸ μέσα ὁ Ἀλέξαν-
δρος, ὁπῦ εὕα καιρὸν μῳὴ ἦτον μέγας κὴ δύδαιμονέσατος, ἤδη δὲ
πτωχότατος κὴ ἀχρειέσατος· ζητεῖ τὸν ὑψαυχενάτε Βυκέφαλον, τὸ
σεφανίτε, τὸ σκηπτρόντε, τὲς ἄρχοντάς τε· κὴ μὴ βλέπωντας τί
ποτε ἐμπροθσν τε, ἀρχίζει νὰ χαὴ τὰ μυελάτα ὑπὸ τλὼ λύπλω
τε, κὴ δὲν κιτάζει ἄλλο, θδὲ τὸ μνῆμάτε. Σκόνται ὁ Ξέρξης
εἰς τλὼ Ἑλλάδα· σοχάζεται ὑπὸ ὅλα τὰ μέρη, νὰ ἰδῇ πᾶ εἶναι
τὰ στρατόματά τε, πᾶ ἡ καβάλατε; πᾶ ἡ πεζάρατε; κὴ δὲν βλέ-
πει ἄλλο τίποτε, θδὲ τὸν ἑαυτόν τε μονάπετον. Εὐγαίνει ὑπὸ τὸν
τάφον ὁ ζυφιλὸς πλύσιος, ἐρωτᾷ δχ̀ τλὼ ζαπέζαντε, ζητεῖ τὸν
βύσσον, τλὼ πορφύραν, κὴ τὰ χρυσοκέντητά τε ὑποδήματα· θέλει τὸν
τὸν ἑαυτόν τε ὑπὸ ὅλα γεγυμνωμῳύον. Πηδᾷ ἐκ τῦ μνήματος ἡ ἀθλ-
λαβὴς κὴ δυσεβὴς Γεζάβελ· ἀναζητεῖ τὸν καθρέπτλω της, κράζει
ταῖς δελδίξαις της νὰ τῆς φέρωσι τὸν κεφαλοδεσμόν της, ἢ τὸ σαρ-
κίτης, τὸ σολίδιόν της, κὴ ταῖς μοσκομυρισμῳύαις της ἀλειφαῖς· ἀλλ᾽
ἀπ᾽ αὐτὰ δὲν θέλουσι εὕρισκει τίποτε. Τότε δὴ τότε, κάθισαι ὁ Αὐτο-
κράτωρ χωρὶς θρόνον· ὁ Βασιλὲς, χωρὶς σκῆπτρον· ὁ ἄρχων,
χωρὶς πορφύραν· ὁ κριτὴς, χωρὶς θρόνον· χωρὶς ζώνλω, ὁ στρα-
τιώτης· χωρὶς τείβωνα, ὁ Φιλόσοφος· ὁ Πατριάρχης, χωρὶς κορώ-
ναν· ὁ Μητροπολίτης, χωρὶς μίτραν· χωρὶς ὠμόφορον ὁ Ἐπίσκοπος·
ὁ Ἡγέμῳνος, χωρὶς πατερίτζαν· κὴ ὁ Ἱερὲς, χωρὶς φελόνιον· ὁ-

λοι,

λοι, γυμνοί, ὅλοι, ὑστερημένοι ἀπὸ τὰ ἁβρὰ σώματα. Ἀλλ', ἐν ὅσῳ ζήσονται ἐκεῖνα τὰ μιαρώτατα λείψανα, τὰ βρωμερώτατα σώματα ἐπαίω εἰς τὰ μνήματα, ἰδὲ καὶ ἀγαίνουσιν ἀπὸ τὸν ζοφωδέστατον ᾅδην, ἀπὸ τὸν σκοτεινότατον λάκκον τῆ καταχθονίων, ἀπὸ τὸ κοῖλον τῆς γῆς, ἐκείναις ἡ καταπληγίαις ψυχαῖς των· αἱ ὁποῖαι, ὡσὰν πλησιάσην εἰς τὰ σώματά των· (οἴμοι, Χριστέ·) μὲ τί λογῆς ὄμματα θέλυσι τὰ ἰδῆ! Ποταπὴ ἀρλωφδία θέλει συγκροτηθῆ ἀπὸ αὐτάς! Τί λογῆς ὀδυρμοί, μυρολογιακοὶ λόγοι, καὶ πικρότατοι ὀνειδισμοὶ θέλυν ἐκφωνηθῆ! Πόσον βαρέως θέλυσι σύρξει σανικῶς τὰ τὸν σῶσιν! μὲ πόσαις κατάραις θέλυν τὰ βλασφημήσει, καὶ θέλει εἰπῆ κάθε ψυχὴ εἰς τὸ ἐδικόν της σῶμα· ὦ δυσυχίσατον σῶμα μου, σὺ εἶσαι τὸ τέλος καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐδικῆς μου συμφορᾶς, ὦ πλέον ὄχι συμφορέμου, ἀλλὰ διῶκτάμου, ὄχι πλέον συμβοηθέμου, ἀλλ' ἐχθρὲ βλαβερώτατε, δὲν θέλεις πλέον μὲ εἶσαι κατοικία, ἀλλὰ φυλακὴ σκοχωρημένη! ὦ πανάθλιον σῶμα, πόσον ἀκριβᾶ πρέπει πληρόνω ταῖς προσωριναῖς σε ἐκείναις ἡδοναῖς! ὦ βρωμερὸν σαρκίον, ἢ νὰ εἰπῶ καλίτερα, ἀκάθαρτον σαρκίον, βλέπε τώρα, πόσας τιμωρίας μὲ ἐθησαύρισας μὲ ταῖς ἀπάταις σε· σὺ εἶσαι ἐκείνη ἡ σάρξ, χάριν τῆς ὁποίας εἰς τόσα ξεφαντώματα καὶ μεθύσια ψυχοβλαβῶς ἐξοδίασα τὸν καιρόν μου· σὺ εἶσαι, διὰ τὴν ὁποίαν τόσας ἀσωτείας, ἀκολασίας, καὶ Γεροσυλίας, ἀλλοίμονον, ἔπραξα· διὰ σὲ, τὸ κοπροβρωμισμένον, καὶ βδελυρώτατον σῶμα, ἔχασα ἡ πολλίπωρος τὴν οὐράνιον βασιλείαν· διὰ σὲ, τὸ ἄτιμον, καὶ σεσαθρωμένον κομμάτι, ὑστερήθηκα ἐκείνην τὴν ἀτελεύτητον ζωὴν, τὴν ὁποίαν ἡτοίμασεν σὰς Θεὸς διὰ λόγυ μου ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου. ὦ σῶμα δυσώδες, καὶ ἄθλιον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγὼ καὶ εἰς τὴν γῆν μυρίας ὀδυρμὰς καὶ λύπας ὑπέφερον· ὅσον καὶ δι' ὅλα αὐτὰ, ἐγὼ μὴ ἕως τώρα ἐκείτομαν μόνη εἰς τὰ σκότη τοῦ ᾅδου, σὺ δὲ πάλιν μόνον κατακεχωσμένον εἰς τὰς βρωμισμένας τάφους. Καιρὸς λοιπὸν εἶναι τώρα, καὶ σὺ, καὶ ἐγὼ νὰ δοκιμάσωμεν τὰς βαρείας καὶ φοβερὰς βασάνους· ἐπειδὴ καὶ σὺ ἐσάθης συνεργὸν, ἢ νὰ εἰπῶ, καὶ πρωταίτιον εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ὦ χιλιάκις καὶ μυριάκις καταραμένον κορμίον, διὰ τί μὲ συναπάντας; διὰ τί βιάζεσαι νὰ σώθῃς μὲ ἐμένα; διὰ τί κάλλιον δὲν ἐκρύπτεσαν κατακείμενον κἀποτε, εἰς τὸν δυσωδέστατον λάκκον τὰ τάφυ; ὦ, σὺ μὴ, ἀποστάτον, ἐγὼ δὲ δυσυχέστατ, ὅπου πάλιν σύρομαι μὲ σᾶ, διὰ νὰ δοκιμάσω φρικώδεις τιμωρίας! ἀλλὰ, πλησίασαι, μιαρὸν, δυσ-

δυσωδὲς, πανάθλιον, καὶ δυσυχισμένον σῶμα, εἰς τὸ νὰ σώθῃς μὴ· διότι, τώρα καιρὸς εἶναι νὰ ἁβρυνθῶμεν ἐμφρόνως τὰ φοβερώτατα Κριτῆ μὲ τὴν ἄλλων ἁμαρτωλῶν, καὶ νὰ βαλθῶμεν εἰς τὸ εὐτυχέστερον αὐτῆ μέρος, διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἀποφαντικὴν ἐκείνην καὶ φρικτὴν φωνὴν, καὶ νὰ αἰσθανθῶμεν ἐκείνην τὴν φοβερὰν ὑποφασιν, τὴν γέμουσαν κατάρας, ὀργῆς, καὶ ἀγανακτήσεως. ὦ κολασταὶ τῶν ᾅδου δαίμονες, ὦ παρτάρια πυρίμπατα, διὰ τί ἀργοπορεῖτε, καὶ δὲν μᾶς διαπατᾶτε μὲ τὰς τυραννίας σας; διὰ τί καὶ εἰς τὸ μηδὲν δὲν μᾶς ἀφανίζετε; ὦ ἡμέρα ὀλέθριος καὶ καταραμένη, ὁπόταν μὲ εἶδεν ὁ Ἥλιος! μυριάδες φορᾶς μὲ ἦτον κάλλιον νὰ μὴν ἐγεννήθην, διὰ νὰ μὴ βασανίζωμαι τώρα ὄχι μόνον δεινότατα, ἀλλὰ καὶ ἀκατάπαυστα. Ταῦτα, καὶ ἄλλα παρόμοια θέλει ἐκφωνήσει ἡ πανάθλια ψυχὴ κατὰ τῆς σαρκὸς μὲ λυσσώδη μανίαν, καὶ ὀργὴν ἀνεκδίηγητον· ἡ ὁποία αὐτὴ ψυχὴ, ὁπόταν ὁμοῦ μὲ αὐτὴν τὴν σάρκα συναναστρέφετο καὶ συνέζη εἰς τὸν γῆν, τὴν ἐλάβωσεν ὡς Θεὸν, καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ πληρόνῃ ἔλλας τὰς ὀρέξεις της, καὶ νὰ διαβαίνῃ ἀδιαφόρως τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ καταπατῇ ἀδίσια τὰς ἐντολάς του. Ὢ, πόσον βάσανον καὶ σανικὸν θέλει εἶναι τότε εἰς τὴν ψυχὴν, τὸ νὰ σώθῃ μὲ τὸ σῶμα ἐκεῖνο τὸ μιαρὸν καὶ βρωμερὸν καὶ πανάχημον! εἰς τὸν ὁποῖον καιρὸν, παρευθὺς τὸ μὴ ἄθλιον σῶμα, θέλει ἀρχίσει νὰ βρύχῃ ἐλεεινῶς τοὺς ὀδόντας του, ἡ δὲ παλαίπωρος ψυχὴ, μὲ ἀρλωφδὴν μυρολογίσματα, καὶ ὀδυνηρὰ κλαυσίματα, νὰ γεμίζῃ ὅλον τὸν πέριξ ἀέρα· ἐπειδὴ, τόσον τὸ σῶμα, ὅσον καὶ ἡ ψυχὴ θέλυν ἀπορφανισθῆ ἀπὸ κάθε εἶδος παρηγορίας ὅλων τῶν κτισμάτων. Καθὼς γράφει καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος·

„ Ἐκεῖ δὲν εἶναι κἀμμία ἰσχὺς, ὁπὲ νὰ κατίσαθῇ, μήτε τόπος Γαλ.
„ μετανοίας, μήτε καιρὸς δικαιολογίας, μήτε τόπος φυγῆς, μήτε δύ- Ἐπισ.
„ ναμις εἰς τὸ νὰ κρυφθῇ τινὰς, ἤτε ἀσφάλεια εἰς τὸ νὰ παρρη- 6. 7.
„ σιασθῇ, ἤτε ὠφέλεια ἱκανοποιήσεως· σκνὰ παντοθεν, καὶ δὲν μένει
„ ἐκεῖ ἄλλο τί ποτε, ἀπὸ ἀρλῶος. διότι, μήτε ὁ πλοῦτος χρησι-
„ μεύει εἰς τὰς πλευσίους, μήτε τὰ τέκνα εἰς τὰς γονεῖς, μήτε οἱ
„ Ἄγγελοι ποσῶς θέλυν μεσιτεύσει διὰ τὸς ἀνθρώπυς.

Η'Σικόμ.

Ε'Δείξαμεν ἕως ὧδε τὴν μεγάλην ἐκείνην διαφορὰν, ὁπὲ θέλει χωρὶς ἀναμεταξὺ εἰς τὰ σώματα τῶν Δικαίων, καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν.

λαῶν. σὺ λοιπὸν, ἐβάλεξαι ὑπὸ τὰ δύω τὸ σῶα· διότι, τέτοιον σῶμα θέλει ἀνασηθῆ τότε, ὅ,τι λογῆς ἔζησεν ἐδῶ τώρα· ἐπειδὴ ἡ ὁ Ἀπόστολος λέγει, ὅτι τὸ θέρος ἀκολυθεῖ τὸ σπάρσιμον·

Γαλ. 6. 7. „ ὁ γὰρ ἐὰν σπείρη ἄνθρωπος, τῦτο ἡ θερίση. „ Δεν θέλεις νὰ ἀνασηθῆς χρεμασμένος ὑπὸ τὸν λαιμὸν, ὡσὰν ὁ Προδότης Γύδας, ἔχοντας εἰς τὸ μέτωπον τὸ σημεῖον τῆς ἀπελπισίας; Φεύγε τλὼ ἐκείνα φιλαργυρείαν, βδελύαντε τλὼ προδοσίαν. Δεν θέλεις νὰ ἀνάζήσης παρόμοιος μὲ τὸν Κάϊν; μίσησον τὸν φθόνον ἐκείνα. Φοβεῖσαι, μήπως ἐγερθῆς ἐκ τὰ μνήματος ὡσὰν τὸν Ησαῦ; μὴ κωνηγὰς τλὼ γασερμαργίαν, ἡ κοιλιοδουλείαν. Ποτὲ δεν εὑρέθηκε κάνεμία σκύλος, κάμμία ἀρκούδα, κάνεμία λεοντάρι, ὅπε νὰ ἐξελάθη τόσον, σβακινέμβρον, καὶ κοντάμβρον ὑπὸ λυασώδη καὶ ἀνυπόφορον πεῖναν, καθὼς θέλει ξελαθῆ ἀνυπόφορα εἰς τὴν ἄλλη ζωὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, ὅπε εἰς τλὼ παρῶσαν, ἐτίμησαν τλὼ κοιλίαν των ὡς Θεόν· ἡ ἐπαινῶσαν μὴ τὰς πολυφαγίας, τὰς πολυποσίας, ἡ μέθας· ἐβδελύσοντο δὲ, ἡ ἐκατηγόρην τλὼ νηστείαν, καὶ πᾶσαν ἐγκράτειαν· οἱ ὁποῖοι, διὰ ὀλίγον ξεφάτωμα, ἐπώλησαν τλὼ ψυχλύτας τῦ διαβόλῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ σαυρὸς, ὅπε εἰς τὴν ἀέρα ἔχει νὰ προπορεύεται ἔμπροσθεν τῦ φοβερῦ Δικαςῦ, μὲ διάφορα σχήματα, εἰς διαφόρυς θέλει φανῆ.

Μετὰ τλὼ φοβερωτάτλω ἐκείνλω βροντλὼ τῆς σάλπιγγος, μὲ τλὼ ἀδιάδοξωτάτλω ἐκείνλω Ἀνάστασιν τῦ νεκρῶν σωμάτων, μὲ τὸν φρικτὸν ἐκεῖνον, ἡ θλιβερὸν διαχωρισμὸν τῦ ἁμαρτωλῶν ὑπὸ τὸς Δικαίυς, δύω θέλει φανῆ ἐν τῷ οὐρανῷ σημεῖον μέγα, ἐκεῖνο σημαδὶ τὸ ἴδιον, ὅπε μίαν φορὰν ἀνωρθώθη εἰς τὸν τόπον τῦ Κρανίυ, ὑπὸ τὸ ὁποῖον θέλυσι λάβη οἱ μὲν Δίκαιοι, παρηγοριάν, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, τιμωρίαν. Καὶ τῦτο, εἶναι σαφέσατον ὑπὸ τὸς λόγυς τῦ Κυρίυ, ὅπε εἶπεν εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν τε·

Ματθ. 24. 30. „ Τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τῦ υἱῦ τῦ ἀνθρώπυ ἐν τῷ „ οὐρανῷ. „ Τὸ ὁποῖον σημεῖον, οἱ θεῖοι Πατέρις θέλυσι νὰ εἶναι ὁ σαυρὸς τῦ Χρισῦ, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον αὐτὸς, διὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν Κόσμον τῆς τυραννίας τῦ διαβόλυ, κλίνας τλὼ Κεφαλλὼ,

λλὼ, παρέδωκε τὸ Πνεῦμα· ὁ ὁποῖος, θέλει βασάζεται ὑπὸ τὸς Ἀγγέλυς. Καὶ πρὶν νὰ φανῆ ὁ ὕψιστος Δικασὴς, ἔχει νὰ προπορεύεται, καὶ θέλει δειχθῆ εἰς ὅλυς ὡσὰν σῶα σημεῖον τῆς ἡμῶν τῦ ἀνθρώπων σωτηρίας, ἡ ὡσὰν σῶα λαμπρὸν τρόπαιον τῆς κατὰ τῦ Δαιμόνων νίκης, ἡ ὡσὰν σῶα σαφέσατον γνώρισμα τῆς τε Θεῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης. Θέλει δὲ φανῆ τῦτο τὸ ὑπερμέγιστον φλάμπουρον τε σαυρῦ εἰς ὅλλον τλὼ οἰκουμβίλλον κατ' αὐτλὼ τλὼ ἡμέραν τῆς Κρίσεως· πλλὼ, ὀλίγον προπτέρα, ἀφοῦ ὅπε ὁ Κριτὴς καθίσῃ διὰ νὰ κρίνῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερώτατον βῆμα. Εἶναι τινες Θεολόγοι, ὅπε λογιάζυσιν, ὅτι ὁμὲ μὲ τὸν σαυρὸν ἔχειν νὰ φανῶν ἡ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα, ἡ σύμβολα τε Πάθυς τε Κυρίυ μας, φιλαδὴ, ἡ λόγχη, τὰ φραγγέλια, ἡ Κολόνα, τὰ Καρφία, ὁ Ἀκάνθινος στέφανος, ἡ ὁ Κάλαμος. Τινὲς πάλιν λέγυσιν, ὅτι ἀφοῦ ὅπε φανῆ ὁ σαυρὸς, ἔχυσι νὰ ἐντυπωθῶσιν εἰς ὁλοιῶν τῦ Δικαίων τὰ μέτωπα, σαυροί. Καὶ δανείζονται ταύτλω τλὼ γνώμλω, ὑπὸ τε Θεολόγυ Ἰωάννε τλὼ Ἀποκαλυψιν· ὁ ὁποῖος, προφητεύων ἀναφέρει τὸς Ἀγγέλυς, ὅτι συνομιλῶσι πρὸς ἀλλήλυς, καὶ λέγυσι. „ σφραγίσωμεν τὸς δέλυς τε Θεῦ ἐπὶ τῦ με- Ἀποκ. 7. 3. „ τώπων αὐτῶν. „ Καὶ ὑπὸ αὐτὸν τὸν σαυρὸν, θέλυν γνωρίσει οἱ Ἀγγέλοι νὰ συνάξωσι τὸς ἐκλεκτύς· καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος „ εἰς ἀπάντησιν τε Κυρίυ εἰς ἀέρα. „ Ἀπὸ αὐτὸ τὸ σημεῖον, ἡ ὁ Ποιμὴν θέλει γνωρίσει τὰ λογικά τε ἀρνία· ὁ Διδάσκαλος, τὸς μαθητάς· ὁ στρατηγὸς, τὸς στρατιώτας· ὁ κριτὴς, τὸς δικαίυς· καὶ ὁ Πατὴρ, τὸς υἱύς. Πολλοὶ θεοσέβιοι Πατέρις ἔχυσι γνώμλω, ὅτι αὐτάμα μὲ τὸν σαυρὸν εἰς τὸν ἀέρα, μέλλει νὰ προπορευθῆ, ἡ ἡ Κιβωτὸς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὡσὰν ὅπε ἦτον τύπος, ἡ προοικόνισμα τε σαυρε. Βεβαιόνει τλὼ γνώμλω των πάλιν ὑπὸ τλὼ Ἀποκάλυψιν τε Θεολόγυ, ὅπε λέγει· „ Καὶ Κεφ. 11. 19. „ ἰδοίγη ὁ Ναὸς τε Θεῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡ ὤφθη ἡ Κιβωτὸς τῆς „ Διαθήκης αὐτε, ἐν τῷ Ναῷ αὐτε. „ Καὶ τῦτο ἀκολυθεῖ, διὰ νὰ γένῃ φανερὸν εἰς ὅλυς, πῶς ὁ νέος Νόμος τῆς χάριτος, εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν παλαιόν· καὶ ὅτι, ἡ τὸς δύω Νόμυς ὁ αὐτὸς Θεὸς τὸς διέταξε. Λοιπὸν, ἀφοῦ λαμπροφανῶς προπορευθῆ ὁ σαυρὸς, εἰς τὰ ὄμματα πάντων, ἐν μέσῳ τε ἀέρος φθεγγόμενος μὲ ἄμετρον φωταυγίαν, ἡ ὑπερθαύμασον λαμπηδόνα (λέγει ὁ Εὐαγ- „ γελιστὴς) τότε κόπτονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· „ ἤγυν, ὅλοι οἱ ἀσεβεῖς θέλυν καταβροντηθῆ ὑπὸ ἐκείνλω τλὼ ἀκτινοβολίαν τε σαυ-

σαυρῆ, ὡσαὶ ὑπὸ ἄλλε ἀτροπελέκι, κὴ θέλυσιν ἐκφωνήσει ὅλοι κοινῶς σὰν θρλωεδέσατον ὀδυρμόν, κὴ κοπετὸν παναθλιων μὲ τόσον πικρώτατον ἄλγος, πόνον, κὴ θλίψιν, ὁπῆ, ὁ κὴρ ὅλος ὑπὸ ἐκείνας τὰς συγκεχυμβύας βοὰς, εἰς κάθε μέρος θέλει ἀντιβομβήσει. Γράφει ΦΞ τῆ τοιᾶτε θρλώκ κὴ ὁ ἱερὸς Αὐγυστῖνος, λέγωντας. „ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, βλέποντες τὸν κατήγορόν τες, δηλαδὴ τὸν σαυρόν. „ Ἀπὸ τὸν ὁποῖον, φανερῶς ἐλεγχόμβοι, θέλκσι γνωρίσει τὴν ἁμαρτίαν των, κὴ θέλυσιν ὁμολογήσει τὴν μωρίαν, κὴ τύφλωσίν τες· ἀλλὰ ΦΞ ἀκαιρα, κὴ ἀωφέλβτα. Πάντες λοιπὸν οἱ ἄπιστοι, θέλκν ὀδύρονται, βλέποντες ἐφθαλμοφανῶς τὰ ὄργανα τῆ Πάθες, κὴ σαυρῆ, κὴ θανάτε τῆ Κυρίε ἡμῶν· τῆ ὁποίαν ὀργανῶν, ἐσκόθικαν ἀφορμὴ τὰ πονηρὰ ἐκείνων ἔργατα κὴ ἀνόσια. Θέλει δηλαδὴ ἰδῆ ὁ Γὰδης, πῶς μὲ τὴν προδοσίαν τε ἔσυρεν εἰς τὸν σαυρὸν τὸν Χριςόν. Θέλει ἰδῆ ὁ ὑπερήφανος, πῶς μὲ τὴν ὑπερηφανείαν τε τὸν ἐπλήγωνεν εἰς τὴν Κεφαλήν· πῶς ὁ πόρνος, μὲ τὰς πορνείας τε τὸν ἐφραγκέλωνε· πῶς ὁ ζυφιλὸς, μὲ τὰ ξεφαντώματά τε τὸν ἐπότιζε χολὴν, κὴ ὄξος· πῶς ὁ φθονερὸς, μὲ τὸν φθόνον τε, κὴ ὁ μνησίκακος μὲ τὴν μνησικακίαν τε τὸν ἐκαρφάρδωνε, κὴ τὴν Πλδυρὰν τᾶ ἐξέχιζαν· πῶς ὁ φιλάργυρος, μὲ τὰς ἀδικίας, κὴ ἁρπαγὰς, κὴ κέρδη τε τὸν ἐκάρφωνε χεῖρας, κὴ πόδας· κὴ ΦΞ νὰ εἰπῶ μὲ σωστομίαν, κάθε ἁμαρτωλὸς ἢ τὸν ἐρράπιζεν, ἢ τὸν ωὐέβαζεν εἰς τὸν σαυρὸν, ἢ τελείως τὸν ἐθανάτωνε. Τότε κοινῶς ὅλοι θέλκσι τὸν ἰδῆ, ὄχι πλέον ωσὰν σὰν κατάδικον δεδεμβύον ἔμπροσθεν τᾶ κριτᾶ Πιλάτε, ἀλλὰ ὡσὰν σὰν ἔνδοξον κὴ φοβερὸν Κριτὴν, χωρὶς νὰ δείχνῃ κἀμμίαν συμπάθειαν εἰς τὰ σφάλματα τῆ ἁμαρτωλῶν. Κόψονται λοιπὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ, κὴ τὰ γήθικα θέλκσι κρύει. Κόψονται, ἐπειδὴ κὴ δὲν εἶναι ἐκεῖ πλέον δυνατὸν νὰ μετανοήσωσι, μήτε νὰ φύγωσι τᾶ Θεᾶ τὴν δικαιοσύνην, μήτε νὰ ΦΞμειέσωσιν ὑπὸ τὴν ὑπόφασιν τῆς κατάρας· κόψονται, ΦΞ τὰς περασμβύας τῶν ἁμαρτίας, ΦΞ τὰς ἐνεχώσας φοβερὰς εἰς τὴν ΦΞάσασιν τᾶ Κριτᾶ ἀνάγκας, ΦΞ τὰς μελλώσας τιμωρίας. Θέλκσι κλαύσει τὴν ἀλεημόνων μοῖραν, τὴν κακότυχόν των γθίνησιν, τὴν δυσυχισμένην των τελείωσιν. Ὁ σαυρὸς λοιπὸν, ὁπῆ πρότερον ἦτον ἀγάπης κὴ εἰρήνης σημεῖον, ἐλπὶς τῆ ἁμαρτανόντων, παρηγορία τῆ θλιβομβύων, καταφυγὴ τῆ ἀπελπισμβύων, τότε θέλει εἶναι σημεῖον ὅλων τῆ κακῶν, ξέμος τῆ ἁμαρτωλῶν, ὄλεθρος τῆ ἀσεβῶν. Δοκ

Θέλεις,

Θέλεις εὕρη τότε, ἄθλιε ἁμαρτωλὲ, πυθενὰ κάμμίαν καταφυγὴν, κάνενα σήγυρον τόπον νὰ κρυφθῇς. Καὶ αὐ ὁ σαυρὸς, τὸ δένδρον τῆς ἐλδθερίας, τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, θέλει ἀσράψει τότε κῆ σὲ, ὄχι καθὼς τώρα φωνὴ σωτηρίας, ἀλλὰ βροντὴ ἐκδικήσεως· ὑπὸ ποῖον ἄλλον λοιπὸν, ἔχεις νὰ βοηθηθῇς; Ἂν ὁ σαυρὸς σὲ φοβίζη, ποῖος ποτε θέλει σε παρηγορήσει; Ἂν τῆς δικαιοσύνης τὸ σύμβολον σὲ ὑποκρούῃ, ποῖος θέλει σε ζωντανέψει; Ἂν τὸ αἷμα τᾶ Χριςᾶ βοᾷ κατεπάνω σε, ποῖος θέλει σε δικαιώσει; Ἂν εἰς τὰ πολυέλεα σπλάγχνα τᾶ Χριςᾶ, δὲν ἀρέσκεται ΦΞμικρὸν ἔλεος ΦΞ λόγε σε, ἁμαρτωλὲ, ποῖος ἄλλος θέλει σε ἐλεήσει; εἰς ποίαν ἄλλην παρηγορίαν θέλεις προσδράμῃ; Λοιπὸν, ὁ σαυρὸς θέλει φανῇ πρὸς μεγαλητέραν θλίψιν, κὴ ἀδυνάμην τῆ ἁμαρτωλῶν. Διὰ τᾶτο θέλει παρρησιασθῇ εἰς τὸν ἀέρα, ΦΞ νὰ γνωρίσῃ, βέβαια, ὄχι μόνον οἱ Ἑβραῖοι, ἀλλὰ κὴ οἱ ἁμαρτωλοὶ Χριςιανοὶ, ὁπῆ τὸν ἐσαύρωσαν, ἐκεῖνοι μὴ μὲ τὴν ἀπιςίαν τες, κράζοντες, „ σαύρωσον, σαύρωσον αὐτόν· ἔπι δὲ πάλιν, μὲ τὴν κακήν τες ζωὴν, κὴ πολιτείαν, θέλκσι, λέγω, γνωρίσει, πῶς αὐτὸ τὸ ἴδιον ξύλον εἶναι ἐκεῖνο, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἐσαύρωσαν. Πῶς ἀράγε τότε θέλει βεβαθῇ ὁ Πιλάτος! ὁ ὁποῖος, ἀφ' ἕ τὸν ἔδειρε μὲ τὸ φραγγέλιον, τὸν παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα τῆ θεοκτόνων Ἑβραίων, νὰ τὸν σαυρώσωσι. Τί θέλει κάμη ὁ Ἄννας; τί ὁ Καϊάφας; τί οἱ πρεσβύτεροι; τί οἱ γραμματεῖς, κὴ φαρισαῖοι, κὴ ὅλον τὸ συνάθροισμα τῆ Γεδαίων! Οἱ ὁποῖοι, τί δὲν ἐμήργησαν; τί δὲν ἐπεχειρήθηκαν, ἕως νὰ τὸν καρφώσωσι ἐπάνω εἰς τὸν σαυρόν; Ἄρα γε, μὲ τί λογῆς θρλιῶν, κὴ κλαυθμὸν ἀπαρηγόρητον θέλκσι κλαύσει, κὴ ἐποδύρονται οἱ πανάθλιοι; Βεβαιώσε τὸν τοιᾶτον θρλιῶν μὲ μίαν νέαν θαυματργίαν αὐτὸ τὸ σαυρὸ, ὁπῆ εἰς τὰς καιρὰς μας ἠκολάθησεν. Εἰς μίαν χώραν τῆς Γνδίας, σὰν ἀπὸ τὰς Χριςιανὰς ἐκείνας, ὁπῆ τότε ἀπ' ἐκείνην ἀπιδειάχθησαν, ἔτυχε νὰ λησμονήσῃ σὰν σαυρὸν, ὁπῆ εἶχε τὸν Χριςὸν ἐζωγραφισμβύον· τὸν ὁποῖον, ἀνεύρισκοντας ἄλλες Γνδὸς εἰδωλολάτρης, τὸν ἔδειχνεν εἰς τὸ πλῆθος· κὴ ἐπειδὴ τὸ πλῆθος αὐτὸ ἐθαύμαζε, κὴ δὲν ἐγνώριζε τί πρᾶγμα εἶναι, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος ὁ Γνδὸς, ὁπῆ τὸν εὕρηκε, κὴ εἶπεν, ὅτι τᾶτος εἶναι ὁ Θεὸς τῆ Χριςιανῶν. Ἔφθασεν ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ κὴ ἕως εἰς τὰ ὦτα τᾶ Βασιλέως, ὁ ὁποῖος, κὴ προσκαλεσάμβος τὸν εὑρετὴν ἐκεῖνον, τὸν ἐπρόσταζε νὰ τᾶ τὸν δείξῃ· ἦσαν δὲ κὴ ὡς ἑκατὸν σὶ ἄνδρες γύρω

Ἀπὸ

θέντα, ὅπῆ τὸν ἐπαδάσεκαν. Πέρνωντάς τον λοιπὸν ἐκεῖνος εἰς τὰς χεῖράς τα, ἢ περιεσοχαζόμυος αὐτὸν ἀκεριβῶς, ἠρώτα τὸν Γνδὸν, αὖ ἀληθινᾶ ἐκεῖνος εἶναι ὁ Θεὸς τῆ Χρισιανῶν; Οἱ δὲ, ἀπεκρίνατο· ναὶ, αὐτὸς εἶναι, βέβαια. Τότε λέγει ὁ ἡγεμών· τατος εἶναι λοιπὸν ὁ Θεὸς, ὅπῆ βοηθεῖ τὰς Χρισιανὰς, εὖας κατάδικος, ἢ κρεμασμυός, ἢ ὑπέταξεν ἐκεῖνοι πολὺ μέρος τῆς Γνδίας, καὶ μαλίσα τὸ βασίλειόν μας; Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐνέπτυσεν εἰς αὐτόν· ἢ ὕπω, τὸν ἔδωκεν ὀπίσω εἰς τὰς χεῖρας τῆ Γνδῆ. Ἀλλ' ὢ τῆ θαύματος! δι'θὺς ὅπῆ ὁ Γνδὸς τὸν ἔλαβεν εἰς χεῖράς τα, ἄρχισεν ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς τῆ Χρισῆ, ὁπῆ ἦτον ἐγερμυόν εἰς τὰ δεξιὰ, νὰ γυρίζεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ, καὶ νὰ βλέπῃ μὲ ἀνοικτὰ ἢ ζωπανὰ ὀμματια πρός τε τὸν ἡγεμόνα, ἢ πρὸς τὰς λοιπὰς περιεσῶτας! Οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ νὰ ἐκυεμὸθησαν ἀπὸ σὖα ἔξαφνον φόβον ἢ δέμον, ἔπεσαν δι'θὺς ὅλοι κοινῶς ἢ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν (χωρὶς ἐκεῖνον τὸν Γνδὸν, ὁπῆ εἰς τὰς χεῖράς τα τὸν σαυρὸν ἐβάσα) καὶ εἰς ὥρας ξεῖς ἐκείποντο ἄφωνοι, ἀναίσθητοι, ἢ χεδὸν ὡς νεκροί· τὰς ὁποίες νομίζωντας ὁ λαὸς πῶς ἀπέθαναν, ἐσήκωσαν εἰς ὅλην τὴν πόλιν μέγαν θρῆνον, ἢ ἀπαρηγόρητον ὀδυρμόν. μ' δὲ ὥραν ἱκανὴν, ἐρχόμυος πάλιν εἰς τὸν ἑαυτόν τα ὁ βασιλεὺς, ἢ οἱ ὑπόλοιποι, ἢ σηκωθέντες ὡς ὑπὸ βαθέως ὕπνυ, ἀνεβόησαν μεγάλῃ τῇ φωνῇ· „ Μέγας ἀληθῶς ὁ Θεὸς „ τῆ Χρισιανῶν!„ Οἱ δὲ λοιποὶ, δειλιῶντες, ἢ δέμοντες, ἐστέκοντο ἐκσατικοὶ, διδαχθέντες μὲ αὐτὰ, ὁπῆ ἔπαθαν, τόσον αὐτοὶ, ὅσον ἢ οἱ μεταγενέσεροι αὐτῶν νὰ μὴ ἀτιμάζωσι πλέον τὸν σαυρὸν τῆ Χρισῆ, ἢ νὰ βλασφημῶσι ῥᾳδιόμως τὸν Θεὸν τῆ Χρισιανῶν. Καὶ κτίσαντες μικρὰν Ἐκκλησίαν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἢ διεπίσαντες αὐτὴν καθὼς ἔπρεπεν, ἔσησαν εἰς αὐτὴν τὸν σαυρὸν, προσάξαντες ὅλες κοινῶς, νὰ τὸν τιμῶσι ἢ προσκυνῶσι μ' πάσης εὐλαβείας. Οἱ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὁμῆ μὲ τὸν υἱόν τα, διξάμυος τὰ Ἅγιον Βάπτισμα, ἢ ὁσίως πολιτευσάμυος, καλῶς ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ. Ἂν λοιπὸν οἱ Γνδοὶ, εἰς ἐκεῖνον τὸν τύπον τῆ σαυρῆ ἐδοκίμασαν πιαύτην φοβερὰν δυσυχίαν, εἰς ἕπον ὅπῆ ἔμειναν ἄφωνοι, ἢ ἐκσατικοὶ, ἢ ὅλως εἰπεῖν, μισανθρωμυοι, τί θέλασι πάθῃ εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς Κρίσεως οἱ Γνδαῖοι, οἱ ἐθνικοὶ, ἢ οἱ ἄπισοι, ὅταν ἰδῶν αὐτὸ τὸ ἴδιον ξύλον τῆ Παναγίᾳ σαυρῆ, ὁπῆ νὰ προπορεύεται εἰς τὸν ἀέρα μὲ τόσην ὑπέρλαμπρον ἀκτινοβολίαν; Ἄρα γε, δὸν θέλειν

λειν εἰπῇ, τοῦτο εἶναι τὸ ξύλον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἦτον Γνδαίοις μὴ σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρία. Τοῦτο εἶναι τὸ ξύλον, μὲ τὸ ὁποῖον συνεξέβησαν αἱ πύλαι τῆ ᾅδε, ἀδείασαν τὰ καταχθόνια, ἀνεῴχθησαν τὰ οὐράνια, κατεξοπώθησαν τῆ ἐχθρῆ αἱ δυνάμεις, ἐσκιάθησαν οἱ δαίμονες, κατεβλήθη τῆ θανάτα τὸ κράτος, ἐκρημνίσθησαν τὰ ἀναίσθητα εἴδωλα, ἐξωρίσθη ἀπὸ τὸν Κόσμον ἡ ἀσέβεια. Τοῦτο εἶναι τὸ ζοπαιοφόρον ξύλον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Παντοκράτωρ Θεὸς τῆ Χρισιανῶν ὑπέταξεν εἰς τὸ κράτος τῆς ἐξυσίας τα, καὶ ἔσυρεν εἰς προσκυνῆσιν τῆ Ὀνόματός τα ὅλην τὴν οἰκυμένην· ᾗ μέσα τῆ ὁποίᾳ, κλίνυσι γόνυ λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὰ ἐπυράνια, τὰ ἐπίγεια, ἢ τὰ καταχθόνια.

Η'θικόν.

Ἐκ τύπων ἔγινε φανερὸν, πῶς ὁ σαυρὸς εἶναι τῆς σωτηρίας τὸ δένδρον· ἐπειδὴ ἢ εἰς αὐτὸν ὁ Χρισὸς, ὁπῆ εἶναι ἡ σωτηρία, ἐξύπλωσε τὰς χεῖράς τα πρὸς ἡμᾶς, ᾗ νὰ μᾶς ἐναγκαλίσῃ· εἰς αὐτὸν ἔκλινε τὴν Κεφαλήν τα, ᾗ νὰ μᾶς φιλίσῃ, ἢ νὰ καπανδύῃ παύποτε εἰς τὰς προσδυχάς μας· ἀπ' αὐτὸν ἐσάλαξε τὸ βάλσαμον τῆ Παναγίας αἵματος, ᾗ νὰ θεραπδύσῃ τὰς αἰσάτας πληγὰς τῆς ψυχῆς μας· εἰς αὐτὸν ἐπαύω αὐοιξε τὸ σῆθός τα, ᾗ νὰ μᾶς κρύψῃ μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα τα, ἢ νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀβλαβεῖς ἀπὸ τὴν ὀργὴν τὴν μέλλυσαν. Ἀλλὰ ταῦτα μὴν, τώρα· εἰς ἐκείνην ὅμως τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, καθεὶς δὲν θέλει δύνᾳθῇ πλέον ἀπὸ αὐτὰ εἰς τὸν σαυρόν. Πῆ τότε τὸ αὐοίγμα τῆ χειρῶν τῆ Χρισῆ; Πῆ ἡ κλίσις τῆς Κεφαλῆς τα; Πῆ ἡ ἐσκαμμυὴ πλυρά τα; Πῆ τὸ Αἷμά τα; Πῆ αὐτὸς ὁ Χρισός; Ἄκυσον τῆ προφήτα Ὡσηὲ λέγοντος· „ Πορδύσονται τὰ ἐκζητήσαι 5. 6.
„ τὸν Κύριον, ἢ ἐμὴ εὕρωσιν αὐτὸν, ὅτι ἐκκέκλικεν ἀπ' αὐ-
„ τῶν. „ Ὢ λόγος πικρός! ὢ φαρμακερὰ ὁμιλία! Ἡμεῖς ὅμως, ᾗ νὰ δύρεθῶμυ χαρέμυοι εἰς ἐκείνην τὴν θεαμβυτικὴν ἐπιφάνειαν, ἢ παρυσίαν τῆ σαυρῆ, ἢ νὰ καυχώμεθα εἰς τὴν σωτηρίαν, ὁπῆ ᾗ μέσα αὐτῆ ἀπηλαύσαμυν, ἂς λέγωμυν τώρα καθ' Γαλ. 5.
εὖας μ' τὸν Παῦλα· „ Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰμὴ ἐν 14.
„ τῷ σαυρῷ τῆ Χρισῆ. „ Ἂς τιμῶμυν, ἢ ἂς σεβώμεθα αὐτὸν τὸν σαυρὸν, ἕως ὅπῆ ἀναπνέωμυν τὸν παρόντα ἀέρα. Ἂς ἐπιφωνῶμυν πρός τε αὐτὸν τὸν σαυρὸν, ἢ πρὸς τὸν ἐν αὐτῷ σαυρωθέντα Χρι-

Χειτὸν, καὶ ἂς εἰπῶμεν ἐξ ὅλης μας τῆς καρδίας · Σὺ Κύριε, ὁπῦ ἐζήτησάς με ζητήσεις, ἐκοπίασες · καὶ ἐζήτησάς με λυτρώσεις ἀπὸ τῆς δηλείας τῆ διαβόλε, ἐταυρώθης · δέομαι, καὶ παρακαλῶ σε, ἐζήτησάς αὐτὸν τὸν σαυρὸν, ὁπῦ συρόμβος ἐβάσασας φιλανθρώπως ἐζήτησάς μας σωτηρίαν μας · ὁπῦ τὸν ἔβρεξες μὲ τὸν ἱδρωτά σε, μὲ τὰ δάκρυά σε, μὲ τὸ Αἷμά σε · ἐπαίω εἰς τὸν ὁποῖον ἐπαρεκάλεσας τὸν Πατέρα σε, ἐζήτησάς τὴν ἐχθρῶν σε, ὑπεχέθης εἰς τὸν λῃστὴν τὸν Παράδεισον, παράδωκες τὸ πνεῦμά σε τῷ Πατρί σε · δέομαι, λέγω, νὰ γένῃ πρὸς ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως αὐτὸς ὁ σαυρὸς ὄργανον ζωῆς, καὶ ὄχι θανάτε · σωτηρίας, καὶ ὄχι ἀπωλείας · καὶ εἰς σᾶς λόγον, κλειδίον ἐν ἀρανῷ τῆ Παραδείσε, ἐζήτησάς νὰ συμβασιλεύωμεν μὲ σᾶς εἰς τὸς αἰῶνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἡ ἀπ' ὐραμῶν τῆ ὑψίσε Κριτῆ κατάβασις ἀμὴ θεωρηθῇ καλῶς, θέλει γένῃ πρὸς ὐραμὸς αμάβασις τῆ καιμῆ ἀνθρώπε.

Ὅσα ἕως ἐδῶ ἢ ὑπὸ λόγε μας ἐλαλήθησαν, ἢ ὑπὸ λόγε σου ἀνεγνώσθησαν περὶ τῆς τελευταίας ἐκείνης φοβερᾶς Κρίσεως, περὶ τῆς μεγάλης καὶ ἐπιφανῆς ἡμέρας τῆ Κυρίε, περὶ τῆς δυσχερεσάτης καὶ βομερᾶς ἐκείνης συμφορᾶς, ὁπῦ ἔχει νὰ ἀκολυθήσῃ ὑπὸ τὴν θείαν Δικαιοσύνην εἰς ὅλον τὸν Κόσμον · ἀμὴ συγκεντρῶσιν ὅλα αὐτὰ μὲ τὰ ἐφεξῆς καὶ ἀκόλυθα, δὲν θέλει ἦσαι ἄλλο τί, παρὰ, ὡσὰν σᾶς ἐλαφρὸν καὶ παμικρὸν προοίμιον, ἢ προπαίδεια. Ἐπειδὴ καὶ, ἐκεῖνο ὁπῦ θέλει φανῇ περιστότερον ὑπὸ ὅλα εἰς τὴν ἐφεξῆς μας δήγησιν φρικωδέσατον πρὸς τὸς παλαιπόρες ἁμαρτωλὲς, θέλει εἶναι τὸ φοβερώτατον πρόσωπον τῆ Ἀδεκάσε Κριτῆ. Καὶ σοχάσε το νὰ τὸ καταλάβῃς ὑπὸ τὸ προφητικὸν ῥητὸν, ὁπῦ ἔχω τώρα νὰ ἀναφέρω. Ἀφ' ὗ ὁ Δικαιοκρίτης τῆς ὅλων Θεὸς ἐπροξένησε βαρυτάτας ἀνάγκας, καὶ φοβερὰς τιμωρίας εἰς τὸς Σαμαρίτας, καὶ δὲν ἐδιορθώθησαν ὑπὸ τὰς κακίας των, τὸς φοβερίζει μὲ τὰ ἀκόλυθα λόγια, λέγωντας · „ μὴ δὲ τὸ ποιῆσαί „ μέσοι παῦτα πάντα, ἑτοιμάζε τῆ ὑπαλείφθαι τὸν Θεόν σε. „ ὡσὰν νὰ ἔλεγεν, ἡ πεῖνα, ἡ πυρκαϊὰ, ὁ πόλεμος, ἢ καθ' ὑμῶν ἀρχαίνησα ὀργὴ τῆς στοιχείων μς, καὶ αἱ ἄλλαι παρόμοιαι πληγαὶ, μὲ

Ἀμὼς 4, 12.

μὲ τὰς ὁποίας τώρα σὲ ἐπαίδθα, εἶναι ἀρχαὶ τῆς τιμωριῶν σε, εἶναι δοκιμασήρια τῆς καταδίκης σε · ὑποπόρα, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλει ἦσαι ἡ διωρισμένη συμφορά σε, θέλει ἦσαι ἡ καθολικὴ τιμωρία σε · τώρα λοιπὸν, ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ ἐμὲ τὸν Θεόν σε, καὶ ὄχι μὲ τὰ ποιήματά μς, ἑτοιμάζε εἰς συναπάντησιν τῆ Θεᾶ σε · ὅσας ἕως τώρα ὑπέμεινας τιμωρίας, συγκεντρώθησαι μὲ τὰς τιμωρίας, ὁπῦ ἔχει νὰ σᾶς ἐπανεβῇ εἰς τὴν συναπάντησιν τῆ Θεᾶ σε, ἦσαν ὅλαι ὡσὰν σκιαί τινες, ἢ ζωγραφίαι · ἕως τώρα, ἐπειδὴ ἐδέχεσαι πληγὰς ὑπὸ τὰ ἀθανῆ καὶ ἀδύναμα ποιήματα τῆ Θεῆ, ἦσαν ἐκεῖναι αἱ πληγαὶ ἐλαφρόταται, ὑπὸ τώρα δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὁπῦ εἰς τὴν συναπάντησιν τῆ Θεᾶ σε τὸ φρικώδες καὶ ἀσυμπαθὲς Κριτῆ, ἔχεις νὰ δοκιμάσῃς, θέλεν εἶναι ἀνέκφρασοι, καὶ ἀκατανόητοι βάσανοι καὶ τιμωρίαι · ἐπειδὴ καὶ ὑπφέρονται ἐκ παντοδυνάμε χειρός. „ Κύριος Θεὸς, Σαβαὼθ ὄνομα αὐτῷ. „ ὁπῦ θέλει νὰ εἰπῇ, Κύριος ὅλων τῶν Δωνάμεων. Ἑτοιμάσε λοιπὸν, παναθλιε ἁμαρτωλὲ, εἰς συναπάντησιν πιὰ τε φοβερᾶ Θεᾶ · καὶ συλλογίσε, τί λογῆς φοβερωτάτας κολάσεις ἔχεις εἰς τὸ ἐξῆς νὰ δοκιμάσῃς, ὄχι ἐμμέσως διὰ τῶν κτισμάτων τε, ἀλλὰ ἀμέσως ὑπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεόν. Καὶ λοιπὸν, μὲ πόσων, καὶ ποταπὴν φοβερὰν παῤῥησίαν, καὶ δόξης μεγαλοφρέπειαν μέλλει νὰ ἔλθῃ, βόμος εἶναι νὰ τὸ ἀκέσῃ τινὰς, ἔκασις νὰ τὸ συλλογισθῇ, ζάλη νὰ τὸ νοήσῃ. Βέβαιον εἶναι, ὅτι διὰ νὰ φθάσῃ ἀσύγκριτος φόβος καὶ βόμος τὸς παλαιπόρες ἁμαρτωλὲς, μέλλει νὰ προπορευθῇ προτήτερα ὑπὸ τὴν φοβερὰν ἐκείνην Κρίσιν, (καθὼς τὸ προφητεύει ὁ προφητάναξ Δαβὶδ) πύρινος ποταμὸς, καὶ σία δεμυτάτη „ πῦρ ἐνώπιον αὐτῆ „ προπορεύσεται, καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τὸς ἐχθρὲς αὐτῆ · καὶ πάλιν · „ πῦρ ἐνώπιον αὐτῆ καυθήσεται, καὶ κύκλῳ αὐτῆ καταγὶς σφοδρά. „ Ὁ δὲ ῥητορικώτατος Ἡσαΐας, μὲ περισσοτέραν δύλωττίαν, καὶ πλατυτέραν δήγησιν περιγράφει τὴν φοβερὰν καὶ μεγάλην παράταξιν τῆς παρσίας τῆ Κυρίε · „ Ἰδὲ Κύριος „ (λέγει) ὡς πῦρ ἥξει, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐτῆ, ἀπο„ δῶναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν, καὶ ἀποσκορακισμὸν αὐτῆ ἐν φλογὶ πυ„ ρός · ὅτι ἐν τῷ πυρὶ Κυρίε κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν „ τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῆ πᾶσα σάρξ. „ Ποῖος τώρα νὰ μὴ φρίξῃ, ἀκέωντας τὸν Κύριον ὡς πῦρ, τὰ ἁμάξια τε ὡσὰν ἀνεμοβρόφυλον, φλόγας ὁλόγυρά τε, ἀναθία, καὶ ἄλλα παρόμοια τιμωρητικὰ ἐργαλεῖα ἐκείνης τῆς θείας Δικαιοσύνης; ἀπὸ τὰ ὁποῖα, ἠμπορεῖ

Ψαλμ. 96. 3.

Ἡσ. 65. 15.

νὰ ἐνοήσει καθ' ὅλας ὅσα ἔχει νὰ ἀκολυθήσουν εἰς ἐκείνη τὴν φοβερὰν ἡμέραν. Ἀφ' ἧς ὥρας τὸν οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι θέλουν προπορευθῆ μὲ τὸ λαμπρὸν, καὶ ἀκτινοβόλον φλάμπουρον τῆ σαρκὸς, καὶ μὲ τὰ λοιπὰ γνωρίσματα τῆ ἁγίων Παθῶν τῆ Χριςῆ, ἔχει νὰ καταβῆ ὑρανόθεν φωτία μὲ ὑπερβολικὴν ὁρμὴν, καὶ νὰ τινάζωνται εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς φοβερὰ ἀσραποπελέκια· τὰ ὁποῖα μέρη τῆς γῆς, τότε θέλουν εἶναι παντάπασιν ἔρημα, καὶ ἀκατοίκητα ἀπὸ ἀνθρώπους· καὶ μὲ τόσον σφοδρὸν, καὶ καυσικώτατον καταφλογισμὸν θέλουν ἐνεργεῖ, ὅπε καὶ αὐτὰ τὰ βυνὰ νὰ ἀνάλισωσιν ὡς κηρίον· καὶ εἰς τόσον βάθος θέλουν ἐξαπλωθῆ ἡ φλόγες, ὅπε θέλουν πλησιάσει καὶ ἕως εἰς αὐτὸν τὸν φοβερὸν θρόνον τὰ Κριτῆ, καὶ νὰ καταφλογίσουν τὰς παλαιπώρες ἁμαρτωλὰς, καὶ δυσεβεῖς, καὶ ἀπίσυς· μὲ τὰ ὁποῖα τὸν φοβερὰν ὑπόφασιν, θέλουσιν ὑποτιναχθῆ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον πῦρ· ἐπειδὴ καὶ χάσκωντας φοβερώτατα ἡ γῆ, θέλει τὰς ῥοφήσει ὁλοπελῶς εἰς αὐτὰ τὰ καπνότατα απλάγχνα της, καὶ σκοτεινότατα καταχθόνια· μέσα εἰς τὰ ὁποῖα, μὲ ὀγλιγωροπάτιν καπάπωσιν ἔχουν νὰ καπακρεμιδῶσιν. Ὁ δὲ ποταμὸς ἐκεῖνος τὰ πυρὸς, ἀφ' ἧς μὲ ἀδάδοξον καὶ φρικώδη κτύπον, διὰ μέσα ἐκείνα τὰ χάσματος τῆς γῆς ἐγκαταβύσῃ καὶ ξέξῃ μέσα εἰς αὐτὴν τὸν ἄβυσσον τῆς γῆς, τότε θέλει κάμῃ μὲ ταῖς φλόγαις τα πολλὰς λίμνας, ὑπὸ σίαν, πίασαν, καὶ θειάφι, ὅπε νὰ εἶναι δεκτικαὶ τόσων κορμίων, ὅσα εἰς αὐτὰς θέλουσι βυθισθῆ μέσα, διὰ νὰ καπαφλογίζωνται ἀκαπαπαύσως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἡ δὲ μεγαλοπρεπεσάτη δόξα, καὶ διαταξία τῆς ἐξ ὑρανῶν παρυσίας τῆ Κριτῆ, θέλει χθῆ μὲ τὸν ἀκόλυθον τρόπον· Πρῶτον μὲν πάντων, θέλουσι προπερεύονται οἱ Ἄγγελοι, ἔπειτα οἱ Ἀρχάγγελοι· μετὰ δὲ τύτες, αἱ Ἐξυσίαι· κατόπιν, αἱ Ἀρχαὶ, καὶ οἱ λοιποὶ τῆ θείων Ἀγγέλων χοροὶ κατὰ τάξιν. Πρὸ δὲ τύτων ἁπάντων, θέλει προπορεύεται ὁ Ἀρχισράτηγος Μιχαὴλ, ἀνεζωσμένος φλογίνιν, καὶ ἀσραπόμορφον ῥομφαίαν, ὡσὰν πρωτοπαθάριος τῆ Μεγάλη Βασιλέως. Κατόπιν ὑπὸ αὐτὸς τὸς Ἀγγέλυς, θέλουν ἀκολυθεῖ οἱ Ἀπόσολοι, ὄχι πλέον νὰ ἔχωσιν ἐπάνω τυς τὰ σημεῖα τὰ μαρτυρεία, ὅπε διὰ τὸν Χριςὸν ὑπέμειναν, ἀλλὰ μὲ σοβαρὸν, καὶ φοβερὸν βλέμμα, καὶ μεγαλειότητα ἐξυσίας, ὡσὰν ἄλλοι δικασαί· καθὼς λέγει καὶ ὁ Δαβίδ· „ Καὶ ῥομφαῖαι δίσομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, τὰ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμὸς ἐν τοῖς λαοῖς. „ Τ'ερον δὲ ἀπὸ τὸς Ἀποσόλυς, θέλει εἶναι ἡ

149. 9.

Θεοτόκος Μαρία μὲ τὸν τιμιώτατον χῆμα, ὅπε νὰ φαίνεται ὄχι πλέον ὡς Μήτηρ ἐλέυς καὶ συμπαθείας, ὄχι καταφυγὴ τῆ ἁμαρτωλῶν, ὄχι Μεσίτρια τῆ μετανοούντων, ὄχι ἐλπὶς τῆ ἀπηλπισμένων· ἀλλὰ φοβερὰ καὶ ἀσυμπαθὴς, αὐσηροτάτη καὶ ὀργιλωτάτη· ὡς καὶ τὸ κόκκινον ἐκεῖνο φόρεμάτης, θέλει σημαδεύει πῶς, ἐκείνη ἡ ἡμέρότης, ὅπε ἔδειχνε πρότερον εἰς ἡμᾶς, ὡσὰν μία ἄχολος μήτηρα, ἔχει νὰ μεταστραφῆ ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ τῆ ἁμαρτωλῶν, ὡσὰν εἰς αἱματώδη ἀχειότητα φοβερᾶς λεαίνης. Προβλέπωντας καὶ ὁ προφήτης Μαλαχίας, καὶ θαλογιζόμενος μάλιστα τὸ πυρῶδες καὶ θυμοειδὲς ὄμμα τὰ Δικαίυ Κριτῆ, ἐδραμώδος, πυκνοαναστενάζωντας, καὶ ἀνατειχιάζωντας ἀπὸ τὸν ὑπερβάλλοντα φόβον, ἔκλεισε τὰ ὀμμάτιά τα, διὰ νὰ μὴ τὰ σερηθῆ· καὶ τὸ πρόσωπόν τα ἐγύρισεν εἰς ἄλλο μέρος, διὰ μὴν ἐκλίπῃ εἰς τέλος. Καὶ θαυμαίνωντας τὸ αἴτιον τὰ τοσάτα φόβα, λέγει· „ Τίς ὑποσήσεται ἐν τῇ ἐπιδημίᾳ αὐτῆ; Μαλ. 3. 2.
„ διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίυ. „ ὡσὰν νὰ ἔλεγεν· εἶδον, καὶ φωτία ἦτον, φλόγα, καὶ πυρκαϊά· μάλιστα δὲ ὁ φόβος, ὅπε ἐκείνη ἡ φωτία, καὶ ἡ φρικώδης μεγαλοπρέπεια τὰ Κυρίυ προξενεῖ, πόσος εἶναι μέγας, ὅπε καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἀναγκάζεται νὰ λέγῃ· „ εἰσέλθετε (οἱ ἁμαρτωλοὶ δηλονότι) εἰς β'. 10.
„ τὰς πέτρας, καὶ κρύπτεσθε εἰς τὸν γῆν ἀπὸ προσώπα τὰ φόβυ
„ Κυρίυ, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰχύος αὐτῆ, ὅταν ἀνασῇ θραύσαι τὸν γῆν. „ Ποῖος δὲν ἐκπλήττεται, καὶ δὲν φρίττει, ὅταν ἀκύσῃ καὶ αὐτὸν τὸν Γὼβ νὰ λέγῃ δι' ἐκεῖνο τὸ ἀνυπόφορον Κριτήριον· " εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ᾅδῃ με ἐφύλαξας, ἔκρυψας δέ με, ἕως Γὼβ 14.
„ ἂν παύσηταί σε ἡ ὀργή. „ Τί δηλῶσιν οἱ λόγοι ἔτοι; Ἄκουσον μετὰ προσοχῆς· σωτήρια εἶναι εἰς ἐκείνυς ὅπε δείσκονται εἰς μεγάλην ἀνάγκην, καὶ φανερὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς των, νὰ προσφύγωσιν εἰς τόπον σίγυρον, καὶ νὰ κρύπτωνται εἰς αὐτὸν, σκεπαζόμενοι ἀπὸ τὴν βοήθειαν τῆ φίλων των, διὰ νὰ γλυτώσωσιν ἀπὸ τὸν τοιῦτον κίνδυνον· ἀλλὰ, ποίαν σηγυρότητα καὶ ἀσφάλειαν ἠμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ τινὰς εἰς τὸν ᾅδην; Ἐκεῖνος εἶναι ὁ φρικωδέσατος λάκκος τῆς θείας δικαιοσύνης· ἐκεῖνος εἶναι, τὸ καπικιπήριον ὅλων τῆ κακύργων ἀνθρώπων· ἐκεῖ μέσα δείσκονται, ὅσα ἠμπορεῖ νὰ φοβηθῆ ὁ ἄνθρωπος· εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὁ Δεσπότης τῆ ὅλων Θεὸς ἔχει ἀναμιχθῆν ὅλην τὴν θυμόν· ἔχει ὑπολαμβάνει ὅλην τὴν ἀγανάκτησιν· εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, δὲν δείσκονται ἄλλοι τινὲς, θαὶ μόνον οἱ ἀφιλίωτοι καὶ παντοτινοὶ ἐχθροὶ τὰ Θεὰ, οἱ

αὐπλεήες βασανισαὶ τῇ ψυχῶν μας, οἱ ὠμοὶ τύραννοι τῇ σωμάτων μας, οἱ συχαμεροὶ, λέγω, κ᾽ ξομεροὶ δαίμονες. Εἰς σᾶ τέτοιον τόπον λοιπὸν, ποίαν καταφυγὴν ἐλπίζει νὰ εὕρῃ ὁ μακάριος Γ᾽ώβ; ποίαν φύλαξιν; ποίαν παρηγοείαν ἀπὸ τὰς ἐκεῖσε ἐχθρύς τε; οἱ ἐποῖοι ἐδῶ εἰς τὴν γῆν μὲ τόσας συμφορὰς τὸν ἐπλάκωσαν, ἀπὸ τὰ ὑποστατικά τε τὸν ἔγδυσαν, ἀπὸ ταῖς δ᾽τυχίαις τε τὸν ἐγκρέμνισαν, μὲ πληγὴ ὀδυηρὰ τὸν ἐκαταπλήγωσαν ἀνελεημένητα; Ἐκεῖνοι, ἔχεν σωτήθειαν νὰ ἀφανίζωσι τὰς ἀνθρώπας, κ᾽ ὄχι νὰ τὰς σώζωσι· νὰ τὰς διαφθείρωσι, καὶ ὄχι νὰ τὰς βοηθῶσι· νὰ τὰς ἐνξοπιάζωσι, κ᾽ ὄχι νὰ τὰς φθισκέπωσι· τέλος πάντων, νὰ τὰς θανατόνωσι, κ᾽ ὄχι νὰ τὰς ψυχογονῶσιν. Ὁ μακάριος ὅμως Γ᾽ώβ, ἐπειδὴ ἐγνώριζε τὸν ἀσύγκριτον φόβον, καὶ ὑπερβάλλουσαν τιμωρείαν, ὁπᾶ φρυέρχεται ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἀσραποειδὲς Πρόσωπον τᾶ θυμωμένε Κριτᾶ, τᾶ ἐφαίνκεν ἐλαφρότερον κακὸν, νὰ κατοικῇ μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν φρικωδέσατον τόπον τᾶ ᾅδε, κ᾽ νὰ συναναστρέφεται μὲ ἐκείνες τὰς κακοδαίμονας ἐχθρύς τε, καὶ νὰ βασανίζεται πικρῶς ἀπὸ ἐκείνες τὰς ἀνελεήμονας δημίες πῶντε ψυχῶν ἡμῶν, καὶ τῇ σωμάτων, φθρὰ νὰ ἀτενίσῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ θυμωμένον Πρόσωπον τᾶ Θεᾶ, κ᾽ νὰ φθασαθῇ εἰς ἐκεῖνο τὸ παγκόσμιον θέαξον.

Η᾽θικόν.

Ποῖος ὑπὸ ἡμᾶς δὲν φοβᾶται τᾶτο, ὁπᾶ θέλω νὰ εἰπῶ; Α᾽χ, ἄθλιε ἁμαρτολέ! Ἴσως μ᾽ ξεῖς ἡμέρας ἁρπαχθῇς ὑπὸ τὴν παρᾶσαν ζωὴν εἰς τὴν ἄλλην· καὶ τότε μὴν ἠμπορῶντας πλέον νὰ μετανοήσῃς, δὲν φθελήσεις ἄλλο, φθρὰ τὸ νὰ φθασαθῇς εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερώτατον Κειτήριον, ὁπᾶ νὰ λάβῃς τὰς αὐταμοιβὰς τῇ ἔργων σε, ἤγουν, νὰ καταποντισθῇς εἰς τὴν γέενναν τᾶ αἰωνίε πυρὸς, ὁπᾶ νὰ κολάζεσαι ἐκεῖ ἀτελευτήτως· καὶ ὅμως, μὲ ὅλον ὁπᾶ εἶσαι τόσον σιμᾶ εἰς τὸν θάνατον· μὲ ὅλον ὁπᾶ εἶσαι ἐπαίω εἰς τὸ σύφορον τῆς φροσκαίρε ταύτης ζωῆς, καὶ αἰωνίε· μὲ ὅλον ὁπᾶ εἶσαι εἰς αὐτὸ τὸ ναυάγιον, καὶ τὴν τελευτήαν· μὲ ὅλον τᾶτο, γελᾷς, χορδύεις, ξαγῳδεῖς, ἀσωτδύεις, ἀκολασαίνεις, μισθύεις, ζεφαντόνοις, καὶ πᾶσαν ἄλλην ὀπθυμίαν τῆς καρδίας σε τελειόεις· καὶ ὅτε βαίνεις ποτὲ βαθειᾶ μέσα εἰς τὸν νᾶν σε τὴν ἀνυπόφορον ὀργὴν τᾶ Κριτᾶ, ποτὲ δὲν πάχεις νὰ τὸν κάμῃς ἵλεων, καὶ συμπαθητικὸν εἰς τὰ σφάλματά σε· ἀλλὰ τί σὲ γίνεται;

ται; Ὁ ποικιλόμωρφος καὶ πολυμήχανος σατανᾶς, μὲ τὰς ψυχοβλαβεῖς συμβελάς τε, καὶ ὀλεθείας πανυργίας τε σὲ πλανᾷ, καὶ πάχει μὲ κάθε τρόπον καὶ μηχανὴ νὰ ξεριζώσῃ τελείως ὀπὸ τὴν ψυχήν σε τὴν ψυχωφιλεσάτην ἐνθύμησιν τῆς τελευταίας φρικτῆς Κείσεως, καὶ ἀνταποδόσεως· τὴν ὁποίαν αὐτὴν δολιότητα τὲ ἐχθρᾶ, σῦας δ᾽λαβὴς μὲ θαυμασὴν παρομοίωσιν τὴν ὀξήγησε· τὰ σκωλήκια (λέγει) ὁπᾶ ἐργάζονται τὸ μπάξι, τόσον δυνατὰ φοβᾶνται τὴν βροντὴν, ὥστε, δ᾽θὺς ὁπᾶ τὴν ἀκούσωσιν, ἀποκρόνονται, καὶ φοβᾶσι· κ᾽ ἐκεῖνο τὸ κακέλιον, ὁπᾶ τὸς εἶναι ἀνάπαυσις καὶ κατοικία, τὸς γίνεται μὲ τὴν βροντὴν τάφος αἰώνιος. Ἐκεῖνοι ὅμως, ὁπᾶ τὰ ξέφυσι, κ᾽ ἔχυσι τὴν ὀπμέλειαν τὸς, ὀξεῦρον τρόπον ὀπόδειον δᾷ νὰ τὰ κάμουν νὰ μείνωσιν ἄβλαβα ὀπὸ ταῖς βρονταῖς· καὶ καθ᾽ ἡμέραν ἐμπροθσὴ, εἰς αὐτὰ σωτηθίζεν νὰ κάμνωσι μικρόν τινα κτύπον· ἔτζι ὕστερον, ἂν καὶ βροντὴ ὀξ ὑρανᾶ ἀκολυθήσῃ, ἐκεῖνα σέκονται ἄφοβα, ἄβλαβα, καὶ ἀκίνδυνα. Τᾶτον τὴν ὀπόδειότητα κ᾽ πανυργίαν ἐπουνόησε κ᾽ ὁ ἐχθρὸς ἡμῶν διάβολος, κ᾽ τὴν μεταχειρίζεται εἰς ἡμᾶς· ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ νὰ καταλαμβανῇ καλῶς, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο δυνατώτερον εἰς τὸ νὰ ἀφανίζῃ τὴν ἁμαρτίαν, καθὼς εἶναι ὁ ἦχος κ᾽ κτύπος ὁ συνεχὴς εἰς τὸν νοῦν μας τῆς μελλόσης Κείσεως τᾶ Θεᾶ, ὁπχειρίζεται κάθε τρόπον κ᾽ μέθοδον διᾷ νὰ σωτηθίζῃ τὴν ἀκοὴν τῇ ἀνθρώπων εἰς τὸς κτύπος, κ᾽ ταραχὰς τᾶ ματαίε τότε Κόσμε, ὡσὰν εἰς ἐλαφρὰς κ᾽ μικρὰς βρονταῖς, λέγω, εἰς τὰς κωδωνισμὰς τῆς κενοδοξίας, εἰς τὰς κρότος τῆς φιλοτιμίας, εἰς τὰς ἦχος τῆς πλεονεξίας καὶ τᾶ πλούτε· εἰς τρόπον ὅτι, ἐξαλείφοντες ὀπὸ τὴν ἐνθύμησίν των ἐκεῖνον τὸν λογισμὸν τῆς μελλόσης Κείσεως, ἂν ἤθελαν ἀκούσῃ καὶ ὀπὸ σόμα δ᾽αγγελικᾶ τινος κήρυκος νὰ ἐνιχῇ τὴν βροντὴν ἐκείνης τῆς Κείσεως, ἢ δὲν τὴν δέχονται δύθὺς εἰς τὰ αὐτία τες, ἢ ἂν τὴν δεχθῶν, δὲν κινῶνται εἰς φόβον κ᾽ συσολήν. Καὶ τᾶτο τὸ κάμνει, διᾷ νὰ τὸς κατασαίνῃ, νὰ ἀπερνᾶν τὴν ζωήν τες χωρὶς νὰ ἔχεν καμμίαν φροντίδα κ᾽ μέριμναν τῆς σωτηρίας των. Καὶ κ᾽ ἀλήθειαν, σωτήθειαν ἔχυσιν οἱ κτύποι τᾶ Κόσμε τότε, εἰς τὰς ὁποίας ὁ διάβολος μᾶς σωτηθίζει, νὰ βελλόνωσι τὰ ὠτία μας, διὰ νὰ μὴν ἠμπορῶμεν νὰ ἀκούωμεν τὸν κτύπον τῆς θείας Κείσεως, κ᾽ τὴν βροντὴν, ὁπᾶ καθ᾽ ἡμέραν ὀπὸ τὸ ἱερὰ Εὐαγγέλια, κ᾽ τὰς λοιπὰς θείας Γραφὰς, κ᾽ βιβλία τῇ ἁγίων μας Πατέρων ὀποτελεῖται. Τί δὲ ἡμεῖς; Α᾽ς καύχωμεν ὅλον τὸ ἐναντίον, κ᾽ ἔχ-

μόνον μὲ προσοχὴ ἂς ἀκροαζώμεθα τὰς βροντὰς ἐκείνων τῶν θείων λογίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν στοχασμόν μας νὰ καλῶς ἂς τὰς ἐγχαράττωμεν· βαθύντες συχνὰ εἰς τὴν ἐνθύμησίν μας πῶς, ἐξ ἀνάγκης θέλομεν ὑποδώσει λογαριασμὸν μὲ μεγάλην ἀκριβολογίαν, ὄχι μόνον διὰ τὰ βαρέα πταίσματα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐλαφρότατα· ὄχι μόνον διὰ τὰ μεγάλα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἀθροσμικρότατα· τόσον, ὁπῶ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει, ὅτι „ Καὶ ἡ δικαιοσύνη „ τῶ δικαίω ἀνθρώπω, ἂν ἐξεταθῆ μὲ τὴν ἀκριβεστάτην ἐξέτασιν „ ἐκείνω τῶ Ἀδικάστω Κριτῆ, ὅτε αὐτὸ δὲν θέλει εὑρεθῆ ἀσφαλὲς καὶ ἀκίνδυνος· μάλιστα, ἂν ὁ Θεὸς ἤθελε θαυματρίσῃ „ καὶ πάρῃ λεπτὸν λογαριασμὸν ἀπὸ τὰς θελησεασμὰς τῆς καρδίας „ μας, ἀπὸ τὸν ξελογιασμὸν, καὶ τὰς ῥεμβασμὰς τῶ νοός μας, ὁπῶ „ καίρωμεν εἰς τὰς προσδοκίας, καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἀτόπως ἐνθυμή„ σεις καὶ συγκαταθέσεις τῆς ψυχῆς μας, καὶ τὴν καταφρόνησιν, ὁπῶ „ δείχνωμεν εἰς τὸ ἐπάγγελμά μας, ἀδυνάτον εἶναι νὰ σωθῶμεν. Ἐκεῖ, δὲν εἶναι ὅτε τόπος, ὅτε ξόπος, ὁπῶ νὰ ἠμπορῶμεν νὰ μετακεισθῶμεν τὴν γνῶσίν μας, τὴν ὑπεκήμησίν μας, ἢ τὴν παιρνγίαν μας· ἀλλ' ὅτε θέλει δυνηθῆ νὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀδέκαστον Κριτήριον, ὅτε τὰ σοφίσματα τῆ διαλεκτικῆ, ὅτε τὰ ἐπιχειρήματα τῆ Φιλοσόφων, ὅτε οἱ λόγοι αὐτοὶ τῆ ῥητόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ε'.

Τῶ Κριτῆ καταβαίνοντος ὑραμόθεν, καὶ ἐπὶ θρόνω καθεζομένω, μεγαλοπρεπεστάτη παράταξις.

ΤΕλος πάντων, ἀφ' ἧ ἡ τρομερὰ ἐκείνη τῶ πυρὸς, καὶ τῆς φλογὸς τεκμηρία προπορευθῆ, ὡσὰν νὰ ἀνοίγετο κάνενα θαυμπέπασμα, (μπερδὶς) εἰς τὰς ὑρανὰς, θέλει ἔλθῃ ὁ Κριτὴς ἀπ' αὐτὰ, καὶ θέλει καπέβῃ εἰς τὸ παγκόσμιον θέατρον. Τὴν παράταξιν ὅλων καὶ προπομπὴν, μὲ τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ ἔλθῃ, σωστόμως μὲν οἱ Πνευματοφόροι Εὐαγγελισαὶ, θαυμασίως ὅμως τὴν ὑπέγραψαν. Ὁ μὲν Ματθαῖος, εἰς δύω τόπους τῶ Εὐαγγελίου „ Ὀ- 44. 30.
„ φείται τὸν υἱὸν τῶ ἀνθρώπω ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τῶ ὑ„ ρανῶ, μὲ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· καὶ κατωτέρω πάλιν „ ὅ„ ταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τῶ ἀνθρώπω ἐν τῆ δόξῃ αὐτῶ, καὶ πάντες οἱ „ ἅγιοι Ἄγγελοι μετ' αὐτῶ, τότε καθίσῃ ἐπὶ θρόνω δόξης αὐτῶ.

Ὁ

Ὁ δὲ Μάρκος, τὸν ἀκολουθεῖ, ἐρχόμενον μὲ δυνάμεως πολλῆς 13. 26.
„ καὶ δόξης. Ὁ δὲ Λουκᾶς, ὁμοίως „ μὲ δυνάμεως, καὶ δόξης
„ πολλῆς. Ἡμεῖς λοιπὸν, θεωρήσαντες εἰς ἕνα σωρὸν ὅσα εἶναι διεσπαρμένα εἰς ἐφόρους τόπους τῶν Εὐαγγελίων, ἂς εἰσέλθωμεν, ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ, ὡρῶτον μὲν, ἐν νεφέλαις, δεύτερον δὲ μὲ τῶν Ἀγγέλων· τρίτον, μὲ δυνάμεως· καὶ τέταρτον, μὲ δόξης· καὶ ταύτης, πολλῆς. Ὅλα ταῦτα θέλομεν τὰ ἑρμηνεύσει μὲ μέρος μὲ τὴν δυνατὴν καὶ σαφήνειαν, καὶ ἀκρίβειαν. Καὶ ἂς ἀρχίσωμεν ὅτι τὸ ὡρῶτον, δηλαδὴ τὰς νεφέλας, ἔρχονται τὸν υἱὸν τῶ „ ἀνθρώπω ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις· Ἐδὼ παρευθὺς ξεφυζόνει μία ὑποψία. ποῖον] ὑπὸ τὰ δύω, εἰς ἕνα σωρὸν ἔχει νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστός; ἢ εἰς πολλά; καὶ τὸ αἴτιον τῆς ὑποψίας, φανερώται ὑπὸ τὸς λόγως τῶ θείω Λουκᾶ· οἱ ὁποῖοι, διαφέρουσιν ὑπὸ τὸς λόγως τῶ Ἱερῶ Ματθαίω, καὶ Μάρκω. Ἐπειδὴ, ὁ μὲν Λουκᾶς, γράφει τὸν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ· οἱ δὲ λοιποὶ Εὐαγγελισαὶ, ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις. Εἶναι κοινὴ γνώμη πᾶς, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μέλλει νὰ κατέβῃ εἰς ἕνα σωρόν· ἀλλὰ τοῦτο, νὰ εἶναι περικυκλωμένον καὶ ὑπὸ ἄλλα πολλὰ σωρόφα, διὰ δόξαν, καὶ παρρησίαν μεγαλητέραν. Ἄλλος δὲ πάλιν, θέλει ὅτι, τὰ σωρόφα ἐκεῖνα, νὰ εἶναι σκοτεινὰ, καὶ νὰ σαγιτεύσουν εἰς ὅλα τὰ μέρη φωτίας δεμάταις, καὶ φοβερὰ ἀστραποπελέκια· διὸ καὶ γράφει, „ ὅτι δὲ θέλουσιν εἶναι σωρόφα, ὁπῶ νὰ σκαλλάζουσι δροσόδη βρο„ χὴν, καὶ νὰ ποτίζουσι τὴν γῆν, ἀλλὰ σκοτεινὰ, καὶ φερτουνιασ„ μένα, ὁπῶ νὰ πνέουσι πῦρ, καὶ νὰ τινάζουσιν ὀλόγυρα κεραυνούς. Ἀληθεστέρα θέλει γενῆ τότε ἡ γνώμη, αἰσως εἰπωμὲν ὅτι, τὰ σωρόφα ἐκεῖνα, ὑπὸ μὲν τὸ ἄνωθεν μέρος, νὰ εἶναι λαμπρὰ καὶ γαλανὰ, ὑπὸ δὲ τὸ κάτωθεν μέρος τὸ φρὸς τὴν γῆν, νὰ εἶναι σκοτεινὰ, καὶ πυροβόλα, καὶ φοβερά. Θέλουσι λοιπὸν θεωρηκλόνοι τὸν φοβερώτατον ἐκεῖνον Κριτὴν σωρόφα γεμάτα ἀνεμοστρόφυλλας, ὁπῶ πανταχῆ νὰ σκορπίζωσι βροντὰς, καὶ ἀστραπάς. Τὸ ἄλλο, ὁπῶ σωρεύει φρὸς μεγαλοπρέπειαν τῆς θεμελιάξεως ταύτης, εἶναι ὁ θρόνος τῶ Κριτῆ. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς μόνος τὸ τὸ εἶπε, πῶς μέλλει νὰ καθίσῃ εἰς θρόνον μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἄξιον τῆς μεγαλωσύνης τω. Διότι, ὅπως ἠμπορῶμεν νὰ ἑρμηνεύσωμεν ἐκεῖνο τὸ ῥησύνης τω. Διότι, ὅπως ἠμπορῶμεν νὰ ἑρμηνεύσωμεν ἐκεῖνο τὸ ῥητὸν τῶ Εὐαγγελίου, καὶ καθίσει ὀπὶ θρόνω δόξης αὐτῶ. Ὁμοίως καὶ τὸ τῶ Δαβὶδ λόγιον, ἡτοίμασεν ἐν Κυρίω τὸν θρόνον αὐτῶ. Θέλει εἶναι ἀκόμη ὁ θρόνος ἐκεῖνος θεωρεπὴς καὶ θαυμάσιος· διότι

τι θέλει εἶναι σωθεμύος ἀπὸ σωίφα· πλιὼ, μὲ τόσιω λεπτιὼ τεχνυργίαν, καὶ ἐξαίσιαν μεγαλοπρέπειαν, ὁπῦ νὰ ὑπερβαίνῃ καὶ αὐτιὼ τιὼ ἄχραν ἐπιπεδειότητα τῆ Ἀ᾽γγέλων· καὶ νὰ εἶναι ἁρμόδιος καὶ ἄξιος δι᾽ αὐτὸν τὸν Βασιλέα τῆ βασιλευόντων, Κύριον τῆ κυριευόντων, καὶ Ἄρχοντα πάντων τῆ ἐκλεκτῆ, ὁπῦ κατ᾽ ἐκείνιω τὴν ἡμέραν μέλλει νὰ καθίσῃ Κριτὴς πάντων ἐθνῶν ὑπερύψιστος, καὶ νὰ ἐνδείξῃ τὸ μεγαλεῖον τῆς δόξης τυ εἰς ὅλα τα τὰ ποιήματα. καὶ μὲ τιὼ μεγαλωσυνίω τῆς δυνάμεώς τυ, τῆς ἀξίας, καὶ ὡραιότητός τυ, νὰ ἐμπαίζῃ ξόπου τινὰ ἐκείνης, ὁπῦ μίαν φορὰν ἀοσίως τὸν ἐπαίζαν. Ἂς παύσωσι πώρα ὅλα τὰ παλαιὰ καὶ φοβερὰ βήματα καὶ κριτήρια ἐκείνων τῆ ἐξοχωτάτων δικαιῶν, κριτῆ, ἐπάρχων, ὑπάτων, καὶ προβύλων· ἂς κρυφθῶσιν οἱ πολυέξοδοι καὶ ἀξιοθέατοι ἐκεῖνοι θρόνοι τῆ Βασιλέων, τῆ Παξιαρχῶν καὶ Αὐτοκρατόρων· ὡς καὶ αὐτὸς ὁ πολυέπαινος καὶ λαμπρὸς θρόνος τῆ Σολομῶντος, ἂς κατασκιπαθῇ, μὲ ὅλον ὁπῦ μὲ ἄχραν καὶ ἀμίμητον ἐπιπεδειότητα καὶ τέχνιω ἀρχιτεκτονήθη ἐξ ἐλέφαντος καὶ χρυσὸ· ἴδιὸν τὸν ὁποῖον,

3. Βασι. 10. 20. Λευκᾶς. 21. 12.

καὶ ἡ Θεία Γραφὴ μαρτυρεῖ ὅτι „ οὐκ ἐγένετο ὅπω πάσῃ βασιλείᾳ. Ἂς μεταβῶμεν δὲ ἤδη εἰς τὰ ἀκόλυθα. „ Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς „ τῆ ἀνθρώπυ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι μετ᾽ „ αὐτῆ. Οἱ λοιποὶ Εὐαγγελισαὶ ὅταν λέγωσι „ μὲ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, τότες τὰς Ἀ᾽γγέλως ἐννοῦσιν, ἤγουν ὅτι θέλει ἔλθῃ μὲ πλῆθος Ἀ᾽γγέλων ἀναρίθμητον. Αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ λεγεῶνες τῆ Ἀ᾽γγέλων, τὰς ὁποίας εἶχεν ὁ Χριστὸς εἰς τιὼ ἐξουσίαν τυ τιὼ ὥραν ἐκείνιω, ὁπῦ τὸν ἐπίασαν οἱ στρατιῶται τῆ ἡγεμόνος, καὶ τὸν ἐκρατῆσαν δεδεμύον, καὶ ἔλεγὸ εἰς τὸν Πέτρον „ Ἢ δοκεῖς, ὅ-

Ματθ. 26. 33.

„ τι ἠ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μυ, καὶ παραστήσει „ μοι πλείως, ἢ δώδεκα λεγεῶνας Ἀ᾽γγέλων; Ἀναρίθμητα πλήθη, δηλαδὴ ἀπὸ αὐτὰς, ὁπῦ θέλυν προπορεύονται μὲ ὑπερθαύμασον τάξιαν, καὶ μεγαλοπρεπῆ ἔλαμψιν· τόσον ὁπῦ, κατ᾽ ἐκείνιω τιὼ ἡμέραν τῆς Κρίσεως, δὲν θέλει ἀπομείνῃ κανένας Ἄγγελος εἰς τὸν οὐρανὸν, ὁπῦ νὰ μὴ συνοδεύσῃ τὸν Δεσπότιω καὶ Κριτιὼ τῆ ὅλων. Ὅλοι, ὅλοι μετ᾽ αὐτῆ θέλυν συγκατέλθῃ ἀπὸ τὰς οὐρανὰς, καὶ θέλυν τὸν συνοδεύσει ὡς Θεόντας καὶ Κύριον, τιμῶντές τυν ὡς λειτυργοί, καὶ ὑπηρέται τυ, τόσον ὁπῦ, καθὼς ὁ Θεῖος Χρυσόσομος λέγει, ἔχει νὰ μείνῃ ἄδειος τότε ὁ οὐρανὸς, διότι δὲν θέλει μείνῃ τότε εἰς αὐτὸν ὅτε Ἄγγελος, ὅτε Ἅγιος, ἀλλ᾽ οὐδὲ αὐτὸς σωματικῶς ὁ Χριστός. Θέλει λοιπὸν εἶναι εἰς τὸν οὐρανὸν μόνον αὐτὸς

ὁ Θεὸς, ὁ τὸν οὐρανὸν, καὶ τιὼ γιὼ, καὶ τὰ πάντα πληρῶν. Ἂς συλλογισθῇ λοιπὸν καθ᾽ ἑνᾶς, πόση ὑπερθαύμαστος ἀνωφία θέλει εἶναι ἐκείνιω τὴν ἡμέραν, νὰ βλέπῃ τινὰς μυριάδας ἀναρίθμητες Ἀ᾽γγελικῶν Ταγμάτων ἐξαπλωμύας ἄνω, καὶ κάτω, εἰς ὕψισμα τὸ ἀέρος ἄμετρον, ὁπῦ, τώρα μὲν, νὰ δοξολογῶσι μὲ ὕμνως ἀνεκλαλήτως τὸν Κριτὴν, τώρα δὲ, νὰ ἐγκωμιάζωσι τῆ ἁγίων τὰ θεοφιλῆ κατορθώματα, καὶ τώρα νὰ εὐαγγελίζωσι καὶ νὰ χλευάζωσι τῆ ἁμαρτωλῶν τιὼ κακιὼ πολιτείαν! Τότε θέλει τελειωθῇ καὶ ὁ λόγος τῆ Κυρίυ, ὁπῦ εἶπεν εἰς τὸν Καϊάφαν, „ Ὄψεσθε τὸν υἱὸν τῆ Ἀνθρώπυ καθήμυον ἐκ δεξιῶν Ματθ. 26. „ τῆς δυνάμεως τῆ Θεῆ. Ἀξιοπρεπέστατον θέαμα θέλει εἶναι, νὰ βλέπῃ τινὰς ὑψηλᾶ εἰς τὸν αἔρα τὸν υἱὸν καὶ λόγον τῆ Θεῆ, νὰ κάθηται εἰς ὑπέρλαμπρον θρόνον, μὲ σῶμα δεδοξασμύον σωμυπλέμυος καὶ δορυφορέμυος ἀπὸ τάξεις ἀναρίθμητων Ἀ᾽γγέλων· οἱ ὁποῖοι, νὰ γεμίζωσιν ὅλον τὸ ἡμισφαίριον τῦτο, ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν· καὶ νὰ τῆ σωσεκῶνται δεξιόθεν ἀναρίθμητα πλήθη Ἁγίωντε, καὶ Δικαίων, λαμπόντων ὥσπερ ὁ Ἥλιος· κάτωθεν δὲ πρὸς τιὼ γιὼ, νὰ βλέπῃ ἐξ ἀριστερῶν τῆ Κριτῆ, πλῆθος ἄπειρον καταδίκων, ὁπῦ νὰ κείτωνται χαμαὶ ὀπὶ πρόσωπον εἰς τὴν γιὼ, θρηνῶντες, κλαίοντες, ὀλοφυρόμυοι γοερᾶς μὲ πικρὰς σπαγμὰς, καὶ ἀπαρηγόρητα δάκρυα, καὶ ἐλεεινὰς οἰμωγάς· οἱ ὁποῖοι, θέλυν γεμίζει εἰς πολὺ μάκρος, καὶ πλάτος ὅλιω χιδὼν τιὼ ἐπιφανείαν τῆς οἰκυμψίης. Τότε θέλει ἰδῇ τινὰς, πόσον ἀχρίως οἱ δαίμονες φέρονται κατ᾽ τῆ ἁμαρτωλῶν, μὲ ποίαν ὁρμὴν καὶ ἀγαπάκρισιν, μὲ ποίαν ὑπέρμετρον καὶ λυσσώδη μανίαν. Ἐκεῖ τότε θέλυν σωσαθῇ ὅλα τὰ λογικὰ κτίσματα· τόσον, ὅτι νὰ μὴ μείνῃ κἀνένα παθος, ὅτε εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅτε εἰς τὴν γιὼ, ὅτε εἰς τὰ καταχθόνια· διότι, θέλυν σωσαθροισθῇ αὐτοπροσώπως εἰς ἐκείνιω τὴν Κοιλάδα τῆ Γωσαφάτ, τόσον ἄνθρωποι, ὅσον Ἄγγελοι, καὶ δαίμονες. Σήκωσαι τώρα ἐδὼ τὰ ὀμμάτιά σε εἰς τὸ ὕψος, καὶ νὰ ἰδῇς τιὼ ἐξοχωτάτιω καὶ ἀνερμήνυτον τιμιὼ, καὶ λαμπρότητα, ὁπῦ τότε ἔχει νὰ δίδωται μετ᾽ ἀληθείας εἰς τὸν Χριστόν· ἡ ὁποία, ποτὲ δὲν ἐφάνθη, ὅτε μὲ παῦτα ποτὲ θέλει φανῇ. Διότι, ἀνθὺς ὁπῦ ὁ Χριστὸς κατέλθῃ οὐρανόθεν δῶ τὰ ἀέρος, καὶ φωνῇ παῤῥησίᾳ ἐνώπιον παντὸς ἐκείνης τῆ παγκοσμίυ συναθροίσματος, καὶ καθίσῃ βασιλικῶς εἰς μεγαλοπρεπέστατον θρόνον, Κριτὴς ζώντων, καὶ νεκρῶν, ὅλοι ὅσοι τότε ἐκεῖ παρόντες εὑρεθῶσιν, Ἄγγελοι, ἄνθρωποι, καὶ δαί-

δαίμονες, κλίναντες τὸν αὐχένα, κάμψαντες τὰ γόνατα, καὶ κύψαντες εἰς τὸ ἔδαφος μὲ παρείνωσιν τῆς ψυχῆς των, μὲ χῆμα δελικόν, θέλησι λαβέσει καὶ προσκυνήσει αὐτὸν τὸν Χριστὸν, ὡς φύσει υἱὸν τῦ Θεῦ, ὡς βασιλέα τῆ βασιλευόντων, καὶ Κύριον τῆ κυριευόντων, ὡς ὑπέρτατον Δεσπότην, καὶ Δημιεργὸν τῦ Οὐρανῦ καὶ τῆς γῆς. Τότε θέλει πληρωθῆ καὶ τὸ ῥητὸν τῦ μακαρίε Παύλε, ὁπῦ λέγει πρὸς Χριστόν. „ Παῦ γόνυ κάμψει ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, „ καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος „ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεῦ Πατρός. Περὶ παύτης τῆς κοινῆς καὶ παγκοσμίε προσκυνήσεως, καὶ ὁ Δαβὶδ προφητεύει λέγων. „ Πάν- Ψαλ. 58 „ τα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἥξυσι, καὶ προσκυνήσυσιν ἐνώπιόν „ σε Κύριε, καὶ δοξάσυσι τὸ Ὄνομά σε. Καὶ πάλιν ὁ θεῖος Α'- Ρωμ. πόστολος· „ Παύτες σφαγησόμεθα τῆ βήματι τῦ Χριστῦ, γέγρα- 14.10. „ πται γάρ, ζῶ ἐγὼ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει παῦ γό- „ νυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ. Πῦ εἶσαι τώρα, καπραμβὲ Πιλάτε; Α'νάκυψαι ἀπὸ τὴν βδέλυρὰ λάσπην τῆ καταδικασμένων ἀπίσων, ἀνάγειρε ἐδῶ τὴν κεφαλήν σε, ἄνοιξον τὰ ὀμμάτιά σε, καὶ ἐνατένισαι. Τὰ ἴδιά σε λόγια ἔχω νὰ μεταχειρισθῶ καὶ ἐγὼ τώτην τὴν ὥραν, τὰ ὁποῖα μίαν φορὰν καὶ ἐσὺ ἐξεφώνησας τὴν ἡμέραν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ μεγαλοπρεπὲς κριτήριον τῆς Γερσαλὴμ, ἐμπρὸς εἰς ἐκεῖνο τὸ πολυάριθμον πλῆθος τῆ Ἑβδαίων, ὅταν ὁ Χριστὸς παρέστατο ἐμπροθέν σε ὡς κατάδικος, δεδεμένος τὰς χεῖρας, σεφωμένος μὲ ἀκάνθας, τεθραυματισμένος ἀπὸ πληγὰς, εἰς ὅλον τὸ κορμὶ καταιμαπωμένος, εἰς ὅλον τὸ πρόσωπον κατεπτυσμένος, τότε, λέγω, ὁπῦ ἔκραζες Γωάν ἐνώπιον παντὸς τῦ λαῦ· „ Ἰδὲ ὁ ἄνθρωπος. „ τῦτό σοι λέγω καὶ ἐγὼ ἤδη, γύσεσαι τὰ ὀμμάτιά σε „ Ἰδὲ ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁ- ποῖον ἐδόθη πᾶσα ἐξυσία ἐν Οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς· „ Ἰδὲ ὁ ἄν- „ θρωπος, ὁ ἐποῖος ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τε κατέση Κριτὴς ζώντων, καὶ νεκρῶν. Α'νεγείρατε καὶ ἐσεῖς τὰς κεφαλάς σας, ὦ ἄν- „ νομοι Ἑβδαῖοι, νὰ ἀκύσετε „ Ἰδὲ ὁ ἄνθρωπος· τὸν ὁποῖον, μὲ θυμὸν μανιώδη καὶ ἄχριον ἐγυρέλετε νὰ σαυρωθῆ, κράζοντες μὲ φωνὰς ἀτάκτες καὶ λυσσώδεις „ Σταυρωθήτω. „ Ἰδὲ ὁ ἄνθρωπος, ἀ- „ σεβέσατοι, τὸν ὁποῖον ἀθετήσατε, καὶ ἀπεδείξατε κατώτερον ἀπὸ τὸν ἀρχιλῃστὴν Βαραβᾶν, κράζοντες εἰς τὸν Πιλάτον „ ἀ τῦτον, ἀλ- „ λὰ τὸν Βαραβᾶν· ἤγεν, δὲν θέλομεν τὸν Χριστὸν νὰ ἐλευθερώ- σῃς, ἀλλὰ τὸν Βαραβᾶν. Γνωρίσατε τώρα καλῶς, πῶς ἔχετε μαζύ

σας

σας τὸν φονέα, τὸν λῃστὴν ἐκεῖνον τὸν Βαραβᾶν, καὶ συγκαταδικάζε- σε μὲ αὐτὸν ἐν τῇ γεέννῃ. τὸν δὲ Χριστὸν, ἔχετε Κριτήν σας, καὶ βασιλέα τῆ ἀπάντων. Ε'σεῖς ἐκράζετε „ Οὐκ ἔχομεν ἄλλον βα- „ σιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα· προσρίξατε λοιπὸν τώρα εἰς αὐτὸν σας τὸν Καίσαρα, νὰ σᾶς βοηθήσῃ· δὲν θέλετε ἔχει πλέα τὸν Χρι- στὸν βασιλέα σας, εἰς τὸ νὰ σᾶς βοηθήσῃ, ἀλλὰ Κριτὴν ἀσυμπά- θητον εἰς τὸ νὰ σᾶς καταδικάσῃ. Ἰδὲ, πῶς τώρα κάθηται εἰς με- γαλοπρεπέστατον θρόνον, ἐκεῖνος, ὁπῦ κατώκησε σφαλισμένος ἐνέα μιλῶας μέσα εἰς τὴν Κοιλίαν τῆς Παρθένε. Ἰδὲ, πῶς τώρα κά- θηται εἰς ὑψηλὸν θρόνον, ἐκεῖνος ὁπῦ σὲ καιρὸν ἐκείτετο ὡς βρέ- φος εἰς φάτνην ἀλόγων. Ἰδὲ, πῶς κάθηται εἰς τὸ Ὄρος τῆς δόξης, ἐκεῖνος ὁπῦ μὲ πολλὴν ἱδρῶτας ἔπεσε κατὰ γῆς ὅπου πρόσωπον ἐπά- νω εἰς τὸ ὄρος τῆς Ἐλιᾶς, δηλαδὴ τῆ ἐλαιῶν. Ἰδὲ, πῶς κάθε- ται εἰς τὸ κριτήριον τῆς δικαιοσύνης, ἐκεῖνος ὁπῦ τόσαις φοραῖς πα- ρεστάθη δεδεμένος ἐμπρὸς εἰς τὸ δικαστήριον τῆ κεφῆ τῆς ἀδικίας. Α'λλά, τί αἱματοπλημένα τὰς ξισαθλίες Ε'βραίας μὲ τόσας μὲ τὰς ἐλεγκτικὰς λόγυς; τὰς ὁποίες, ἀρκετὰ θέλει κοπιάσει, καὶ δεμένος θέλει κοπήσει ἡ θεία Δικαιοσύνη κατ' ἐκεῖνο τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδικήσεώς. Στρέφω δὲ τὸν λόγον μὲ πρὸς τὰς ὀρθοδόξυς Χρι- στιανάς· καὶ μάλιστα, πρὸς σὲ τὸν ἀναγνώστην τῆς παρύσης βίβλε, καὶ σὲ παρακαλῶ ἐξ ὅλης μὲ τῆς καρδίας, νά μοι κάμῃς παύτην τὴν χάριν, ὥστε, εἰς τόσα ὁπῦ ἐδῶ μὲ ὀλίγην μάθησιν συγγράφω περὶ τῆς παρύσης ὑποθέσεως, ὄχι τόσον νὰ εἶσαι ἀναγνώστης, ὅσον κριτὴς νὰ παρασταθῇς.

Η'θικόν.

Α'Νέγνωσες ὅτι εἰς ἐκείνην τὴν μεγαλοπρεπεστάτην παρυσίαν τῦ Δεσπότε μας, ὅλοι οἱ Α'γγελοι, οἱ Α'νθρωποι, οἱ δαίμονες, ἀνακυκλέμενοι καὶ σεσέμενοι παντόθεν ἀπὸ σὲ ὑπερβολι- κὸν τρόμον δέχθε τὴν δόξαν, καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῦ τῦ Κριτῦ, θέ- λων πέσει πρηνεῖς εἰς τὴν γῆν δέχθε νὰ τὸν προσκυνήσωσι. τώρα, ζητῶ νὰ μάθω ἀπὸ λόγε σε, ὦ ἀναγνῶσα, τίνα γνώμην ἔχεις ἀπὸ τότων; ἢ, πῶς τὸ κρίνεις; εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ γενῇ καθὼς ἐγὼ γράφω, ἀπὸ τῆς μεγαλοπρεπείας τῦ Κριτῦ, καὶ τῆς φοβερᾶς καταδίκης τῆ ἁμαρτωλῶν; Τῦτο, ὄχι μονάχα νὰ τὸ εἰπῇ τινὰς, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ συλλογισθῇ μόνον, εἶναι ἀληθῶς ἀσεβέσατον· μᾶλ-

λετε

λισα ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, ὅπῆ ἀδιακόπως πίσδομεν, ὅτι ὁ Χριςὸς ὅπῆ μὴ ταῦτα ἔχει νὰ ἔλθῃ μὲ ἐκείνῃ τὴ φοβερὰ ἀφάταξιν, ἀφ' ἃ κείνη ὅλῃ τὴ Οἰκεμβρίῃ, αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι ἡ πόρα παρὼν ὡς Κριτὴς καθεζόμενος εἰς τὸ Ἐκκλησίαν, ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαςήριον τῆς ἁγίας Τραπέζης. Καὶ μ' ὅλον τᾶτο, ἡμεῖς σκόμε θα ἐμπροδεν ἐκείνε τᾶ Θυσιαςηείε, μὲ τόσῃ ἀνδλάβειαν, ἀνδιαξοπίαν, ἡ ἀταξίαν, ὁπῆ ἤθελεν ἐνδαπῆ, βέβαια, τινὰς ὁπωσδὴν δχαριτικὸς, νὰ φδαςαθῆ μὲ τοιαύτῃ ἀνδλάβειαν, εἰς κάνεα ἀξιωματικὸν ἡ τιμημένον ὑποκείμενον. Ὅλη ἡ Ἐκκλησία εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἁγίες Ἀγγέλες, ἡ Δυνάμεις φοβερὰς ἀσωμάτες, ἡ ἔπε αὐτὸς ὁ ἀέρας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶναι γεμάτη αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, δὲν ἔχει μέσα τε τόσα ἄτομα, ὅσες ἔχει Ἀγγέλες. Κοκκινίζει τὸ θυσιαςήριον μὲ τὸ πανακήρατον Αἷμα τᾶ Κυρίε μας, προσφέρεται ἱλαςήριος Θυσία πρὸς τὸν Ἄναρχον Πατέρα εἰς κάθαρσιν τῆ ἁμαρτημάτων ὅλε τᾶ Κόσμε. Καταγίνεται ὁ Ἱερεὺς εἰς ὑπηρεσίαν τᾶ Ἀπορρήτε Μυςηρίε τῆς εὐχαριςίας, τίποτε ἄλλο δὲν γίνεται ἐδῶ εἰς τὸ ἱερὸν, φδὲ ὅ,τι εἶναι θεῖον, ἅγιον, ἡ οὐράνιον. Καὶ ὅμως, ὅταν αὐτὰ ὅλα ἐνεργῶνται, ἴσως σέκει κάνενας ἀσωμείδητος, ὁπῆ τοντέστι τὰ ποδάρια τε, χασμᾶται μὲ τὸ σόμα τε, φλυαρεῖ μὲ τὴν γλῶσσάτε, ἀκεμβίζει εἰς τὸ σασίδι τε· γελᾷ, χορατεύει, κατηγορεῖ, ἡ μὲ ἀκαθάρτες δχαλογισμὲς τῆς καρδίας τε, ἡ ἐπιθυμίας ἀτόπες φδιπλανᾶται ἐδῶ ἡ ἐκεῖ, νομίζοντας ὡσὰν νὰ δὲν σκεται εἰς κάνεα γελοιώδες θέαξον, ὁπῆ τέραπε ἡ παίγνια δραματεργῶνται· μάλιςα, ὦ φιλῆ ἡ ἀπὸ κάνενα μέρος κάνενα ὡραῖον πρόσωπον γυναικὸς, ἡ ἤ τὰ φορέματά της ἤθελαν ἐκζοβολᾶν, ἤ μὲ τὰ ποδάρια της κρύει τὸ ἔδαφος τῆς Ἐκκλησίας· ὁ πιᾶτος ἀσωμείδητος, γρέφει τὸ πρόσωπόν τε εἰς αὐτὴν, γυρίζει τὴν ῥάχην τε πρὸς τὸ θυσιαςήριον, ἡ ἀκολάσως φδιεργάζεται μάταιον κάλος εἰς κόλασιν τῆς ψυχῆς τε. Λοιπὸν δχὶ ταῦτα, τί θέλει ἀπολογηθῆ, ὅταν φδιασαθῆ ἐνώπιον ἐκείνε τᾶ ἀδεκάςε Κριτᾶ; Πῶς δὲν τὰ ἐπίσδε ταῦτα; λοιπὸν, ἤτον ἄπιςος. Πῶς τὰ ἐπίσδε; λοιπὸν, ἤτον δυσεβὴς, ἡ καταφρονητὴς τῆ θείων λογίων. Καὶ δχὶ τὸ σῶα, ἡ δχὶ τὸ ἄλλο, δίκαιον εἶναι νὰ καταδικαθῆ.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ε'.

Προτήτερα ἀπὸ τὴν φοβερὰν Ἀπόφασιν τᾶ Κριτᾶ, παρασαίνομαι εἰς τὸ μέσον διάφοροι κατήγοροι ἐκείνων, ὁπῆ μέλλει νὰ καταδικαθῶσιν.

Ἔως τώρα ἐφέρομεν τὰς καταδίκας ἔμπροδεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα ἡ οἰκεμβρικὸν Κριτήριον, τὸ φοβερώτατον Βῆμα, τὸ πολυανθρωπότατον θέαξον, δχὶ νὰ καταγελαθῶσι, νὰ φδιαχθῶσι, ἡ νὰ ἐλεγχθῶσι δικαίως ἐνώπιον πάντων ἀπὸ ὅλες τὰς ἀνθρώπες, ἀπὸ ὅλες τὰς δαίμονας, ἀπὸ ὅλες τὰς Ἀγγέλες, ἡ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεὸν, ὡσὰν ὁπῆ εἶναι σῶοχοι εἰς πολλὰ ἡ μεγάλα ἐγκλήματα. Γέρον ἀφ' ἃ ὁ οὐρανὸς, ἡ γῆ, ὁ ἥλιος, οἱ ἀςέρες, τὰ στοιχεῖα, ἡ ὅλα τὰ κτίσματα, ἀνωίδητα, ἄψυχα, ἡ κωφὰ ἤθελαν ἐλέγξῃ τὰς ἀσεβῆς μὲ ποινὴ συμφωνίαν καὶ σύμπνοιαν, καὶ ἤθελαν ἀνακράξῃ ἐκεῖνο τὸ ἴδιον, ὁπῆ μίαν φορὰν ἐκραύγαζον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὸ κῆ Χριςῆ συμβέλιον. „ σῶοχος θανάτε ὄςι· „ τότε θέλει σκωθῆ ἐναντίον τῆ ἁμαρτωλῶν ἡ ψευδοχρίςων χριςιανῶν, οἱ Ἕλληνες, οἱ Ἀγαρηνοὶ, ἡ κοινῶς οἱ ἄπιςοι ὅλοι· τῆ ὁποίων, ἡ ἐκ φύσεως μόνη ἀρετὴ, ἐκάθη μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν πολιτείαν τῆ ψευδωνύμων ἐκείνων Χριςιανῶν· μ' ὅλον ὁπῆ αὐτοὶ κοντᾶ εἰς τὸ φῶς τῆς φύσεως, εἶχον ἡ τὸ φῶς τῆς χάριτος σωτηριασμένον καὶ βοηθόν. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν, ἔχει νὰ ἐλέγξῃ ὁ ἄπιςος τὸν Ψευδοχριςον· Χριςιανὸς εἶσαι ἐσύ; ἡ, πῶ εἶναι ἡ πίςις σε, καὶ ἡ συμφωνία τῆ ἔργων σε, μὲ τὴν ὑπόχριςιν ὁπῆ ἔκαμες εἰς τὸ βάπτισμά σε; Σὺ Χριςιανός; ὁπῆ, ὅτε Ἐκκλησίας, ὅτε θυσιαςήρια, ὅτε Ἱερὰ, ὅτε Ἱερεῖς, ὅτε καλογριάς, ὅτε καλογήρες δὲν λαβάθης ποτέ; σὺ Χριςιανός; ὁπῆ τὸς θείος Ναὸς, τὸς ἐμένας ὡσὰν κοινὰ σπίτια; ἡ ἀπὸ τί νὰ σὲ ὀνομάσω Χριςιανόν; ὁπῆ ἐφκάνης χειρότερος ἀπὸ ἄπιςον; Ἐσὺ, ὤμυες ψευδῶς ἐπάνω εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, εἰς τὸν σαυρὸν, εἰς τὰς εἰκόνας, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν. Ὅταν ἐσφίγκωσαν ἀπὸ κάμμιαν ςενοχωρίαν, ἡ φδιμικρὰν δυσυχίαν, ἐγέμιζες τὸ σόμα σε ἀπὸ πολλὰς βλασφημίας, καὶ μὲ γλῶσσαν ἀναιδεςάτην ἐξύβριζες τὸν Θεὸν ἡ Πλάςην σε. Ἐναντίον τῆ τοιούτων ψευδοχρίςων ἡ βλασφήμων, θέλει σκωθῆ ἡ οἱ Ἀγαρηνοὶ, διότι

διότι αὐτοὶ μ' ὅλον ὅπῦ εἶναι ἄπιστοι, μ' ὅλον τῦτο, καθὼς ᾄδεται, ὅπαν τὸς ἀκολουθήσῃ καμμία δυσυχία, κἄν τε μικρὰ, κἄν τε μεγάλη, ἄλλο δὲν δυγάζυσιν ἀπὸ τὸ στόματς, ἀλλὰ τὸ, δόξα σοι ὁ Θεός· καὶ αὐτὸ μὲ τόσην γλυκάδα, ὅπῦ φαίνονται φανερὰ πῶς ὅτε συγχίζονται, ὅτε παράττονται, ὅτε ὅλως ἀνασπάζυσιν, ἀλλ' ὑπομένυσι καρτερόψυχως. Ἐναντίον δὲ πάλιν τῦ ψεύδοχρίστυ, ὅπῦ καταφρονῦσι καὶ ἀτιμάζυσι τὸς Ἐκκλησιαστικὸς, ἤγυν Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Διακόνυς, καὶ Μοναχὸς, ἀλλὰ σύροντες ἀλλήλυς τὰ ὀνόματς μὲ διαφόρυς κατηγορίας, καὶ πάχοντες νὰ σβύσωσι τὴν αὐτῶν φήμην, καὶ ἀγαθὴν ὑπόληψιν, ὅπῦ εἶχον οἱ ἄνθρωποι· ἐναντίον αὐτῶν, λέγω, θέλει σηκωθῆ καὶ ἐκεῖνος ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος ἀγκαλὰ καὶ ἦτον εἰδωλολάτρης, ὅμως βλέποντας μακρόθεν τὸν Γαδὼδ Ἀρχιερέα τῦ παλαιῦ νόμυ τῦ Ἑβραίων, κατέβη καὶ τὸν ἐπροσκυύνησε γονατισῶς μὲ δυλάβειαν, καὶ ἐζήτησε νὰ τὸ βάλῃ τὴν δεξιάν του εἰς τὴν κεφαλήν του, διὰ νὰ τὸν δυλογήσῃ. Θέλει συκωθῆ καὶ οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι Πέρσαι, ὅπῦ ἐκράτησαν εἰς ἄκραν τιμὴν καὶ δυλάβειαν τὸς μάγυς των, καὶ οἱ ἀρχαῖοι Κελτοὶ τὸς Δρυΐδας των. Ἐναντίον δὲ ἐκείνων τῦ Χριστιανῶν, ὅπῦ μὲ ἀχόρταστον ἐπιθυμίαν πάχυν νὰ θησαυρίσυν, καὶ πλεονεκτῦν, καὶ ζῶσιν ἐντρυφῶντες μὲ λαμπρὰ καὶ πολυέξοδα φορέματα, καὶ πολυειδῆ καὶ πολυποίκιλα φαγητὰ, θέλει σηκωθῆ ὅλοι οἱ παλαιοὶ Φιλόσοφοι τῦ Ἑλλήνων, ὅπῦ ἔρριψαν τὰ πλούτη, καὶ ἔζησαν μὲ ἀκτημοσύνην, καὶ μάλιστα ὁ Φιλόσοφος Κράτης, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ νὰ ἐμποδίζετο εἰς τὴν Φιλοσοφίαν ἀπὸ τὰ χήματα, τὰ ἔρριψεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, μὲ τοιῦτον λακωνικὸν ὑπόφθεγμα „ ὁ „ Κράτης ρίπτει τὰ χήματα τῦ κράτητος, διὰ νὰ μὴ κρατήσωσι „ τὸν Κράτητα αὐτὰ τὰ χήματα τῦ Κράτητος. „ Διότι, κάλλιον ἐπροτίμα νὰ βυθίσῃ αὐτὸς τὰ χήματά του εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ ἐκεῖνα νὰ βυθίσυν αὐτὸν εἰς καμμίαν κακίαν· καθὼς πολλάκις συμβαίνει τῦτο εἰς τὸς πλησίον καὶ πλεονέκτας. Θέλυσι σηκωθῆ ἀπὸ τάπις ἄνδρες Νινεῖται, Ῥωμαῖοι, Σκῦθαι, Ἄραβες, καὶ ὅλα τὰ βάρβαρα ἔθνη, ἐναντίον τῦ τοιῦτων ψευδωνύμων Χριστιανῶν. Ἀλλ' ἰδὲ ὅπῦ ἑτοιμάζονται ὕστερα ἀπὸ αὐτὸς τὸς Ἐθνικὸς καὶ βαρβάρυς, νὰ σηκωθῦν ἐναντίον τῦ τοιῦτων ψευδορθοδόξων οἱ ἐκλεκτοὶ ὀρθόδοξοι καὶ Δίκαιοι. Ἀπὸ τὸς ὁποίυς, ὦ καὶ ποτὲ πὰς Ἀγωγὰς ἐκκλησιαστικὰς! πόσυς ἐλέγχυς, ποίυς ἐλεγξισμὸς θέλυσι δοκιμά-

σει! Ἀπὸ τὸ σῶμα μέρος θέλυν φανῆ χῆραι, ὀρφανὰ, δῆλοι, παιδίσκαι, τεθλιμμένοι, δαρμένοι, θανατωμένοι, καὶ μὲ παντοίας τρόπυς ἀδικημένοι, οἱ ὁποῖοι ὅλοι θέλυν ζητῆ ἐκδίκησιν. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πάλιν, θέλυν φανῆ δεσπόται πικροὶ, ἀδικοπρᾶται, σφοδροὶ δανεισταὶ, δεινοὶ λογισταὶ, τύραννοι, ἀνθρωποκτόνοι, λῃσταὶ, κερδάροι, καὶ ἄλλοι παρόμοιοι· οἱ ὁποῖοι ὅλοι θέλυν μένει ἀναπολόγητοι. Τότε θέλυν ξεκεπασθῆ ὅλων τὰ πταίσματα, ὁπῦ ἦτον σκεπασμένα ἀπὸ τόσυς αἰῶνας· τότε θέλει βροντοφωνεῖ παντοχόθεν τὸ Κεκτήριον, ἀπὸ τὰς πικρὰς στεναγμὰς τῦ χηρῶν, ἀπὸ τὰς θρηνῦς τῦ τεθλιμμένων, ἀπὸ τὰ δάκρυα τῦ πτωχῶν, ἀπὸ τὰς ὀλοφυρμὰς τῦ ὀρφανῶν, ἀπὸ τὰς πληγὰς τῦ πεφονευμένων, ἀπὸ τὰ αἵματα τῦ Μαρτύρων. Τότε θέλυν εὔγῃ εἰς φῶς αἱ πανουργίαι καὶ δολιότητες, καὶ στροφαὶ τῦ πονηρῶν ῥητόρων· αἱ σκληρότητες καὶ ἀσπλαγχνίαι ἐκείνων, ὁπῦ δὲν ὑνόμιζον διὰ ἁμάρτημα νὰ ῥίψωσι διὰ παντὸς ὀβολὸς ἄνθρωπον εἰς δεσμωτήριον· αἱ καταδυνασεῖαι καὶ τυραννίαι τῦ μισανθρώπων ἡγεμόνων. Τότε οἱ ἰσχυροὶ θέλυν εὕρῃ τὸν Θεὸν ἐναντίον τους, τὸν ὁποῖον ἐδῶ εἰς τὸν γῦν ὑνόμιζον διὰ βοηθόν τους· καθὼς ἐναλλάξ οἱ ἀδύνατοι θέλυν τὸν εὕρῃ ὑπερασπιστὴν, τὸν ὁποῖον ἐδῶ ὑνόμιζαν ὅτι τὸν ἔχυν αὐτικείμενον, διὰ τὰς συμφορὰς καὶ θλίψεις, ὁπῦ ἔβλεπον ὅτι ἐπεφέροντο εἰς τὸ λόγυστας. Τέλος πάντων ὅλα αὐτὰ, καθὼς λέγει ὁ Ἱερὸς Αὐγυστῖνος, θέλει ἔλθῃ εἰς τὸ μέσον ὁ πικρότατος πάντων κατήγορος, ὁ μισόκαλος καὶ αὐτίδικος πάντων διάβολος· ὁ ὁποῖος, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῦ μίσυς, ὁπῦ ἔχει πρὸς τὸς ἀνθρώπυς, ὑνομάζεται κατήγορος τῦ ἀδελφῶν· καὶ πολλὰ σφοδρότερον καὶ πολλὰ πικρότερον θέλει κατηγορήσει αὐτὸς τὸς ψευδοχρίστυς, καθὼς ὁπῦ ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος ῥήτωρ τῦ Ἑλλήνων ὁ Δημοσθένης, ἐκατηγόρησε τὸν Φίλιππον, καὶ τὸν Αἰσχύλην· καὶ θέλει ἀναγνώσει τὴν Χριστιανικὴν ὁμολογίαν, ὁπῦ κάμνομεν εἰς τὸ Βάπτισμα, καὶ τὴν ἀθέτησιν καὶ καταδίκασιν τῦ τότε ὑποχρεώσεών μας, καὶ θέλει καταδείξῃ τὸ πρόσωπόν μας ὅσα ἁμαρτήματα ἐπράξαμεν καὶ ὅσα ἀγαθὰ δὲν ἐπράξαμεν καὶ ὅσα κακὰ ἐκάμνησαμεν ἄλλυς νὰ κάμωσι, καὶ ὅσα καλὰ ἐμποδίσαμεν ἄλλυς νὰ τελειώσωσι· καὶ μαζὺ μὲ αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα, θέλει προθέσει καὶ ὅλας τὰς θελήσεις των. Καὶ διὰ νὰ πληροφορηθῆτε καλίτερα τὸς λόγυς ἐκείνυς τὰ καταράτα, ὁπῦ θέλυν ῥῦμῆ πανὸς σατύρυς καὶ ἰάμβυς πικρότεροι, ἀκύσατέ τυς ἐξυ-

Ψαλμ. 88. „ (λέγει ὁ Θεὸς) „ κεῖνε δίκαια· διότι, ἐγὼ τὸν Προφήτων
„ σε, δικαιοσύνη καὶ κεῖμα ἑτοιμασία τῶ θρόνω σε· κεῖνε, καὶ
„ ὐποφάσισε, ὅτι εἶναι ἐδικός μω ἐκεῖνος, ὁπῶ δεν ἠγάπησε νὰ
„ εἶναι ἐδικός σε. Καὶ ἐπειδὴ ἐδικός μω εἶναι, μὲ ἐμβύα πρέπει
„ νὰ καταδικάζεται· διὰ τί, ἀφ' ὧ μὲ ἀπαρνήθη εἰς τὸ βάπτισ-
„ μα, ἐγὼ εἶπεν· „ Ἀπεταξάμω τὸν σαταναν, πάλιν ὡσαὶ νὰ
„ ἐμετανόησε, καὶ ἐπρόσδραμεν εἰς ἐμβύα, καὶ ὑπεπάχθη εἰς τὼ
„ ἐδικώ μω σκέπω καὶ προσασίαν. Ἠξεύρεις, Κριτὰ δικαιότατε,
„ τί ἐνεργᾶσεν εἰς αὐτὸν ἡ ἀναισχυντία, τί ἡ ἀκρασία, τί ἡ
„ πλεονεξία, τί ἡ ὀργὴ, τί ἡ ὑπερηφάνεια, ἐγὼ τὰ λοιπὰ, ὅσα
„ εἶναι ἐδικά μω γνωρίσματα, τὰ ὁποῖα, αὐτὸς πρότερον εἶχεν
„ ἀρνηθῆ, ἐγὼ ὕστερον πάλιν τὰ ἐπατέλαβεν εἰς τὸν ἑαυτόν τε, καὶ
„ τὰ ἐβασᾶσεν ὡς ἀκριβά τινα, ἐγὼ πολύτιμα πράγματα· ἐγὼ χω-
„ εἰς χάνσα ἀπὸ αὐτὰ, δεν ἔκαμε τίποτε. Ἐγὼ τὸ ὁμολογῶ
„ ὅτι μὲ ἀρνήθη, καὶ ἐπρόσρεξε εἰς ἐσένα τὸν Ποιητὼ ἐγὼ Θεόν
„ τε· ἀλλὰ πάλιν μετενόησε, ἐγὼ ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς ἐμὲ τὸν πρῶ-
„ πντα διασότω, καὶ θεληματικῶς ὑπεπάχθη εἰς ἐμέ, καὶ ὡς
„ Θεόν τε μὲ ἐλάξδσεν. Ἦλθε πάλιν εἰς τὼ αὐλώ μω, διότι
„ ἠγάπησε θλασότερον ἐκεῖνα ὁπῶ ἐγὼ ἔχω, θλὰ τὰ ἐδικά σε.
„ Κεῖνε δίκαια, Κριτὰ δικαιότατε· διότι, ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον
„ ἐσὺ ἐλδυθέρωσες μὲ τὸ ἰδιόν σε Αἷμα, αὐτὸς ὕστερον αὐτοθε-
„ λήπως ἐδεδλώθη εἰς ἐμέ· ἐγὼ λοιπὸν, δεν ἠμπορεῖς νὰ θλαβλέ-
„ ψῃς τὸ ζύγι τῆς μεγαλωτάτης σε δικαιοσύνης, καὶ νὰ ὑποφασί-
„ σῃς τὸ ἐναντίον. Δεν εἶναι δυνατὸν, λέγω, νὰ μὴ μᾶ δώσῃς
„ δικαίως αὐτὸς τὸς ἐδικήσε μω θλαβάτας, ἐδικής μω δὲ δάλες·
„ διότι, εἰς ὅλα μὲ χαρᾶς ἐτελείωσαν τὰ θελήματά μω. Ὁμολο-
„ γῶ ὅτι ἐδικοί σε ἦτον, διότι τὸς ἔπλασας ἐκ τῶ μὴ ὄντος εἰς
„ τὸ εἶναι κατ' εἰκόνα σω, καὶ ὁμοίωσιν, καὶ πάλιν μὲ τὸ νὰ
„ ἐδεδλώθησαν εἰς ἐμὲ θλὰ τῆς ἁμαρτίας τῶ Προπάτορος, ἔχυ-
„ σες τὸ Αἷμά σε ἐπάνω εἰς τὸν σαυρὸν, καὶ τὸς ἐξαναγόρασας·
„ ἀλλ' αὐτοὶ, τῶ ὑποταγῶ ὁπῶ ἐχρεώσαν εἰς ἐσένα, τὸν ἐκλό-
„ τζισαν, καὶ εἰς ἐμβύα ἐγὼ πάντα μὲ χαρᾶς ὑπεπάχθησαν. Ἐῤ-
„ ῥίφθη ἀπὸ παύωθεν τὸς τὸν ἐλαφρότατόν σε ζυγὸν, ἐγὼ ὑπέκλιναν
„ τὸν αὐχένα των εἰς τὼ ἐδικώ μω δελείαν· τὰς ἐδικάς σε ἐντο-
„ λὰς παρέβησαν μὲ μεγάλω ἀναισχυντίαν καὶ ἀθεότητα, ἐγὼ πὰς
„ ἐδικάς μω θλαγγελίας ἐγὼ πλανάς, μὲ ὅλω τως τῶ ὄρεξιν καὶ
„ προθυμίαν ἐφύλαττον. Ἴδε λοιπὸν, Κριτὰ Δικαιότατε, πόσω
„ θλεσ-

„ θλασοτέραν δεισιδαιμονίαν καὶ δίκαιον ἔχω ἐγὼ ἐπάνω εἰς αὐτὸς,
„ θλὰ σύ! ἐγὼ τίποτε δεν τὸς ἔπαιξα, τίποτε δεν τὸς ἐχάρι-
„ σα· Σὺ, καὶ τὸ σῶμά σε παρέδωκας εἰς θανάτον θλὰ ἀγάπω
„ τως ..... ἐγὼ αἰώνιον βασιλείαν τὸς ἔταξες θλὰ ἀνάπαυσίν τως·
„ καὶ μ' ὅλον τῦτο, αὐτοὶ ὅτε θλαμικρὸν κίνδυνον δι' ὅλα αὐτὰ
„ ἠθέλησαν νὰ βασάσῃ. Πόσως φορᾶς ἤλθες εἰς τὰς θύρας των
„ πτωχὸς, πεινασμένος, καπηλυγωμένος, ὀλίγον ζητῶντας ψωμί·
„ ἀλλ' ἐκεῖνοι, θλασότερον ἐφρόντιζον νὰ θρέψωσι σκυλία, καὶ
„ νὰ χορτάσωσιν ἄλογα, θλὰ νὰ δώσωσιν εἰς ἐσένα θλαμικρὸν
„ τίποτε ἀπὸ τὰ πλούτη των· θλασότερον ἐνοιάζοντο πῶς νὰ ἐν-
„ δύσωσι τὸς πίχας, πῶς νὰ στρώσωσι τὸ ἔδαφος τῶ ἁπαντίων τως
„ μὲ μεταξωτὰ καὶ χρυσοΰφαντα πδύκια, θλὰ νὰ σκεπάσωσι τὼ
„ ἐδικήν σε γύμνωσιν μὲ σῶα πενιχρὸν σπδυμα· καὶ τὸ θλασότε-
„ ρον, πολλάκις καὶ σε ὕβριζον, καὶ σε ἐδίωκον μὲ μεγάλω μά-
„ νιαν. Δικαιότατον εἶναι λοιπὸν, κὰν τώρα νὰ κάμῃς εἰς αὐτὸς
„ τὼ πρέπουσαν ἐκδίκησιν, θλὰ τὼ πόσω θλάβατον, ὅπου σε
„ σίαν, καταφρόνησιν καὶ ἀτιμίαν, ὁπῶ ἔδειξαν εἰς τὼ ὑπερύ-
„ δοξον καὶ ὑπερύψιστον μεγαλειότητά σε, μὲ πόσω ἀχαριστίαν.
„ Τοιαύτη, βέβαια, θέλει εἶναι ἡ πικρὰ ἐκείνη καὶ ἀριωτα-
„ των δαιμόνων κατηγορία. Τᾶτα ὅλα, ὁπῶ τώρα ἐδῶ παρ' ἐμῶ λέ-
„ γονται, ἐξάπαντος ἔχειν νὰ λαληθῆ σῶα καιρὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ φο-
„ βερώτατον καὶ οἰκουμενικὸν Κριτήριον, μὲ ἀσύγκριτον ὅμως καὶ πολλὰ
„ θλαφορετικὼ τεχνεργίαν, καὶ δυνάμιν.

Η' Εἰκόν.

ΛΕίπεται, θλὰ νὰ μὼ ὀνειδισθῶμεν ἀπὸ τὸς Νινεβίτας, διότι
δεν ἐμετανοήσαμεν τώρα, ὁπῶ ἔχομεν τὼ δυνάμιν, καὶ
τὼ ἐξουσίαν· λείπεται, λέγω, νὰ μετανοήσωμεν· μήπως καὶ
ὕστερον ἐπάνω εἰς τὸν ἀγῶνα τῶ θανάτε μετανοήσωμεν πῶς δεν ἐμε-
τανοήσαμεν. Τὸ ὁποῖον, συνέβη μίαν φορὰν εἰς σῶα φιλάργυρον,
καθὼς τινες ἱστοροῦσι. Τᾶτος, ἐδανείζε χρήματα μὲ τὸ θλάφορον·
καὶ σῶας πισδματικὸς τε παπᾶ, πολλαῖς φορᾶς τὸν ἐνθέτει νὰ
παύσῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἁμάρτημα, ἐγὼ νὰ διορθώσῃ θλὰ τῆς μετανοίας
τὼ πολιτεύματα. Ἀλλ' αὐτὸς, ὡς ἀνόητος, πώποτε μὲ ἀνδίαν τῆς
καρδίας τε ἐδέχετο τὼ συμβολὼ τὼ πνδυματικὼ, φοφαιζόμενος
φοφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, καὶ τὸ ἔλεγε· ἔχω καιρὸν πισδματικὸ,

δὶ αὐτὸν τὸν μετάνοιαν · μὴ φοβεῖσαι , ἀκόμη δὲν ἀνέτειλεν εἰς ἐμὲ ἡ ἐλεύθερη ἡμέρα τῆς ζωῆς μα , ὅταν βασιλεύῃ ὁ ἥλιος , δὲν μᾶς φοβερίζει ὅτι πάλιν δὲν θέλει ἀνατείλῃ · καὶ λοιπὸν , τίς ἠβία εἰς τὸν μετάνοιαν ; Καὶ ἔτζι μὲ πίστις λόγως , ἡμέραν καθ' ἡμέραν απρόχειωπας ἐκεῖνος τὸν καιρὸν τῆς μετανοίας , ἐφθασεν εἰς μίαν ἀνέλπιστον ἀθανασίαν · ὄχι ἐλαφρὰν καὶ ὀλίγην , ἀλλὰ θανάσιμον καὶ ὀλεθρίαν . Τρέχει πάλιν , ἀκόωντας ὁ πνευματικός τα πάρ · τὸν συμβουλεύει μὲ θερμότερον ζῆλον καὶ προθυμίαν , εἰς τὸ νὰ μετανοήσῃ · λέγει εἰς αὐτὸν , μετανόησον , τέκνον , μετανόησον · διατί , ὅταν εἶναί τινας ἄρρωστος , δὲν πρέπει νὰ θαρρήσῃ , ὅτι πάλιν βίβαια ἔρχεται εἰς τὴν προτέραν τα ὑγίειαν . Ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ φιλάργυρος , καὶ ἔντως ἀναισθητεσεν εἰς τὰς συμβουλὰς τᾶ πνευματικᾶ , καθὼς ὁ γαΐδαρος εἰς τὰ ἄσματα τῆς λύρας . Ὅθεν καὶ ἐμπαχειρίζετο πάλιν τὰ συνειθισμένα τα πρῶτα λόγια , καὶ ἐκλωθογύριζεν εἰς τὴν γλῶσσάν τα τὰς πρώτας προφάσεις · μὴ φοβεῖσαι , πνευματικέ μα , ἀκόμη δὲν ἐπλείωσαν αἱ ὧραις τῆς ζωῆς μα · ἐγὼ ὅταν ἴδω τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον , θέλω μετανοήσει . Ταῦτα ἐκεῖνα λέγοντος αὐτοῦ , ἔφθασε καὶ ἡ ὥρα τᾶ θανάτα . Ὅθεν ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ βάθος τῆς καρδίας τα μὲ φωνὰς κλαυθμηρὰς , πλὴν , ἀνωφελῶς καὶ ἀπηλπισμένα · ὦ μετάνοια , μετάνοια , πῦ εἶσαι ; πλέον νὰ μετανοήσω δὲν δύναμαι , διότι ὁ Δίκαιος Κριτὴς ἔπως ὥρισεν · ἐπειδὴ , ὅταν εἶχα τὸν καιρὸν νὰ μετανοήσω , δὲν ἠθέλησα νὰ μετανοήσω. Λοιπὸν , ἐκεῖνος ὁ δυσυχέσατος , ἔτζι χωρὶς μετάνοιαν ἀπῶλεσε εἰς τὸς αἰῶνας . Ἐλᾶτε πόρα ἐσεῖς , ὁπᾶ μὲ βάρος τῆς καρδίας σας ἀκόετε κάτσια ὁπᾶ σᾶς συμβουλεύει , καὶ σᾶς παρακινεῖ εἰς μετάνοιαν , καὶ διόρθωσιν τῆς ζωῆς σας · τὴν ὁποίαν ἡ θέλησις προς αὐτὸν τὸν μετάνοιαν , εἶναι μαραμμένη , καὶ ἄημπορος , καὶ μεδιασμένη · πισεύσατέ μοι , ὅτι θέλει ἔλθῃ καιρὸς καὶ εἰς ἐσᾶς , νὰ σοχάζεσθε αὐτὸ τὸ βάρος τῆς καρδίας , ὁπᾶ ἔχετε πόρα εἰς τὸν μετάνοιαν , καὶ καταδικάζοντες τὸν ἑαυτόν σας εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν , θέλετε φωνάζει πικρότατα ὡσὰν ἐκεῖνον τὸν φιλάργυρον · ὦ μετάνοια , μετάνοια , καὶ πᾶ εἶσαι ;

ΚΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἀποφασίζεται εἰς τὰς Δικαίους ἡ παραδαιμονεςάτη καὶ χαμεςάτη Ἀπόφασις.

ΠΡὶν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς τὸ μέσον ἐκεῖνον τὸν παραδαίμονα ἀπόφασιν , μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Δίκαιοι ἔχαν νὰ ἀπολαύσουν τὸν αἰώνιον μισθόν , καὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης των , καὶ νὰ στεφανωθοῦν μὲ τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς αἰδίας Δόξης , ἠδυνάτο τινὰς νὰ ἀπορήσῃ , διατί θέλει ἐκφωνηθῇ ἡ μακαρία ἀπόφασις τῶν Δικαίων προτήτερα ἀπὸ ἐκείνην τῶν ἁμαρτωλῶν ; καὶ διατί τί πρότερον οἱ μακάριοι εἰσέρχονται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν , καὶ ὕστερον οἱ παλαίπωροι ἁμαρτωλοὶ απρόχονται εἰς τὰ τάρταρα τᾶ Ἅδε ; Ἀλλ' ἂς ἀκόσῃ ὁ ταῦτα ἐρωτῶν , πῶς τᾶτο θέλει γένῃ διατί νὰ φανερωθῇ φανερᾶς ἡ θεία Δικαιοσύνη . Διότι οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ποικὲς τρόπως ἔχαν νὰ λυπηθῶσιν , ὄχι μόνον διατὶ τὴν ἐδικήν τας συμφορὰν καὶ δυσυχίαν ὁπᾶ πάχασιν , ἀλλὰ καὶ διατὶ τὴν δόξαν καὶ εὐτυχίαν τῶν Δικαίων , ὁπᾶ καὶ αὐτοὶ ἠμπορῶντες , δὲν τὴν ἀπόκτησαν · καὶ πάλιν , ὄχι μόνον θέλουν πονέσει ἀπαρηγόρητα διατὶ ἐκεῖνα τὰ στέφανα , ὁπᾶ δὲν ἀπόκτησαν , ἀλλὰ θέλουν πικραν θῇ εἰς τὴν καρδίαν , καὶ ἐπειδὴ μέλλουν νὰ καταγελῶνται ἀπὸ ἐκείνους , ὁπᾶ αὐτοὶ πρότερον κατεγέλων , καὶ νὰ θεμπαίζωνται ἀπὸ ἐκείνους , ὁπᾶ αὐτοὶ εἰς ἐκεῖνα καιρὸν τὸς εἶχον παίγνιον . Ἀλλὰ , ἡ θεία πρόνοια ἔτζι θέλει οἰκονομήσει τὸ πρᾶγμα , ὁπᾶ οἱ Δίκαιοι , διατὶ θερμοτέραν τας χαρὰν , νὰ ἰδοῦν τὴν καταδίκην τῶν ἀδίκων · καθὼς καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ , διατὶ θερμοτέραν τας λύπην , νὰ ἰδοῦν τὴν μακαριότητα τῶν Δικαίων . Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος εἰς τὰς φίλας τα παύτας ἔτζι ἔπαξεν , ὅτι νὰ ἰδοῦν μὲ τὰ ὀμματιά τας τὴν ἐκείνων ἐκδίκησιν ,, τοῖς ὀφθαλμοῖς σα κατανοήσεις ,, καὶ ἀνταπόδοσιν ἁμαρτωλῶν ὄψει . ,, Καὶ , καθὼς ἡ συμφορὰ τῶν ἁμαρτωλῶν , συγκεινομένη πρὸ τὴν μακαριότητα τῶν Δικαίων , αὐξαίνει τὸν πόνον καὶ τὴν βάσανον εἰς αὐτὸς τὸς ἁμαρτωλὸς , ἔτζι καὶ ἡ δυτυχία τῶν Ὁσίων , συγκεινομένη πρὸς τὴν κόλασιν τῶν ἁμαρτωλῶν , θέλει αὐξαίνει τὴν ἀγαλλίασιν καὶ ἀπόλαυσιν εἰς αὐτὸς τὸς ὁσίους . Καὶ θέλ μὲν πάτων , ἀρκεῖ . Ἂς ἔλθωμεν δὲ πόρα νὰ λαλήσωμεν διατὶ τὴν μακαριωτάτην ἀπόφασιν , ὁπᾶ ἔχει νὰ ἐκφω-

Ψαλμ. ι. κ.

ἐκφωνήση ὁ Δίκαιος Κριτὴς εἰς ὅλους τοὺς Ἁγίους τε. Ἀφ' ὅ καθαρῶς ὅλοις ἡ ἁμαρτίαις τῶ καθ' εἷς παρρησιασθῶσι κ' ἐλεγχθῶσι, κ' ἀκολούθως, νικήση λαμπρῶς ἡ ἀλήθεια, τότε ὁ ἀδέκαστος πάντων Δικαστὴς, γυρίζωντας μὲ ὄμμα ἱλαρώτατον καὶ ἡμερώτατον, πρῶτον πρὸς τὴν Μητέρα τε, τὴν Δέησιναν, κ' Βατίλισσαν πάντων τῶν ἐκλεκτῶν Χεισιανῶν, ἔπειτα καὶ πρὸς τοὺς ὑπολοίπους Δικαίους, γλυκύτατα θέλει ὁμιλήση μὲ τοιαύτην φωνὴν, ὁπὲ ὄχι μόνον νὰ ἀκουθῆ εἰς ἐκείνες, ὁπὲ εὑρίσκονται γύρωθεν τὲ θρόνε τε, ἀλλὰ κ' εἰς τὰ καταχθόνια, κ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν· διότι, δὲν εἶναι δύσκολον εἰς αὐτὸν, νὰ κάμη ὥσε ὁπὲ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς τε νὰ φθάση εἰς ὅσον διάσημα θέλει, καθὼς κ' εἰς τὰς σάλπιγκας τῶν Ἀγγέλων, ὁπὲ προπτέρα ἐλέγομεν, ἦτον ἡ τοιαύτη δύναμις τῆς βοῆς· τὸ ὁποῖον, κ' ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἐφανέρωσε λέγωντας· „ ἰδὲ, δώσει τῇ φωνῇ αὐτῦ φωνὴν δυνάμεως. „ Ἀλλὰ, πρὶν νὰ προφέρωμεν εἰς τὸ μέσον ἐκεῖνα τὰ πανδυτυχέσατα λόγια τῦ Κειτῦ, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐρευνήσωμεν δι' νὰ μάθωμεν, μὲ ποίαν γλῶσαν ὁ Κύριος ἔχει νὰ λαλήση τότε τὴν ἀπόφασιν τῆς Κρίσεώς τε, τόσον εἰς τοὺς Δικαίους, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἁμαρτωλούς· μὲ ἑλληνικὴν, ἢ λατινικὴν; ἑβραϊκὴν, ἢ ἀραβικὴν, ἢ ἄλλην τινὰ διάλεκτον ἔξω ἀπὸ αὐτάς; Τινὲς Θεολόγοι γνωματεύσασιν, ὅτι ἔχει νὰ ὁμιλήση μὲ γλῶσαν συριακὴν, τὴν ὁποίαν λέγωσιν ὅτι ἐμπαχειρίσθη καὶ ὅταν σωματικῶς ἀνεσύρφετο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἄλλοι δὲ πάλιν βεβαιόνωσιν, ὅτι μὲ ἑλληνικὴν προφορὰν ἔχει νὰ λαλήση ὁ Κύριος. Καὶ τοῦτο τὸ συμπεραίνωσιν, ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψιν τῦ Θεολόγε, ὁπὲ λέγει. „ Ἐγώ εἰμι τὸ Ἄ, κ' τὸ Ὦ. „ τὰ ὁποῖα εἶναι γράμματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν φωνὴν ἔχει νὰ λαλήση ὁ Κύριός μας πρὸς τοὺς Δικαίους, λέγωντας· ὦ ἐκλεκτοί με κ' Δίκαιοι, ἐγω, κινήμβρος ἀπὸ τὴν ἄπειρον Ἀγαθότητά με, ὄχι μόνον πρὶν, ἀλλὰ κ' πρὸ πάντων τῶν χρόνων σᾶς ἐγνώρισα, καὶ μὲ ἀπλαγχνικώτατα ὄμματα σᾶς ἐκύταζα, κ' μὲ ὑπερβάλλωσαν ἀγάπην σᾶς ἠγάπησα, καὶ ἀπὸ τοὺς ἀποδεδοκιμασμένους ἁμαρτωλοὺς σᾶς ἐξεχώρισα, κ' εἰς τὸν φίλους κ' συγκληρονόμους καὶ ἀδελφούς με σᾶς ἐσωαρίθμησα. Διὰ ἐσᾶς, κ' δι' τὴν ἐδικήν σας σωτηρίαν ἐκατέβηκα ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ ἔγινα ἄνθρωπος εἰς τὴν γῆν· δι' ἐσᾶς ἐξωρίσθηκα εἰς τὸν Κόσμον, δι' νὰ συμβασιλεύσετε μετ' ἐμὲ εἰς τὸν οὐρανόν. Δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἀγάπην, κ' ἐλεημοσύνην με νὰ σᾶς δώσω τὴν σάρκα με εἰς βρῶσιν, κ'

Ψαλμ. ξδ'.

κ' τὸ Αἷμά με εἰς πόσιν, κ' τὴν ψυχήν με εἰς ἐξαγόρασιν τῆς ἐλευθερίας σας, ἀλλὰ ἔτερξα πάλιν νὰ κατέβω εἰς τὴν γῆν, δι' νὰ σᾶς χαρίσω κ' τὴν βραβεῖόν με βασιλείαν, εἰς τελευταίαν ἀνταμοιβὴν τῆς πρὸς ἐμὲ ἀγάπης σας. Ὁρίσατε λοιπὸν, " δεῦτε οἱ Ματθ. Κε. „ εὐλογημένοι τῦ Πατρός με, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑ- „ μῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς Κόσμε. Βαβαὶ, ἀθανάτε Κύριε, πόσην μεγάλην κ' ἀσύγκριτον χαρὰν θέλει ἐμβάλη εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν Δικαίων ἐκείνη ἡ πολυπόθητος, καὶ εὐδαιμονεστάτη φωνήσε, ἡ ὁποία δίκαιον εἶναι νὰ συγκρίνεται μὲ ὅλας ταῖς εὐτυχίαις κ' τὸς θησαυρὸς τῆς παράσης ζωῆς! διότι εἶναι φωνὴ, ὁπὲ θέλει ἀνοίξει ὅλαις ταῖς πόρταις τε οὐρανε, πρὸς θριάμβον τῶν Δικαίων· θρίαμβον, βέβαια, ὑπερθαύμασον, τόσων φίλων τε Θεῦ, τόσων κληρονόμων τῆς ἀφθαρσίας ἐκείνης βασιλείας, τόσων ἱεροπαιοφόρων στρατιωτῶν, ἀπὸ τὸς ὁποίους πολλάκις ἐνικήθη ὁ διάβολος, κατεπατήθη ἡ ἔπαρσις τε Κόσμε, κατεδαμάσθη ἡ σάρκα, κατεφρονήθη ὁ θάνατος, κ' τὰ θανάτε βέλη. Δεῦτε ἀπὸ τὸ σκότος, εἰς τὸ φῶς· ἀπὸ τὴν δουλείαν, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν τέκνων τῦ Θεῦ· ἀπὸ τὸν πόλεμον, εἰς τὴν εἰρήνην, ἀπὸ τὸν θάνατον, εἰς τὴν ζωήν· ἀπὸ τὸς ἀγῶνας, εἰς τὰς θριάμβας· ἀπὸ τὰς ξενιτείας, εἰς τὸν λιμένα· ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· ἀπὸ τὴν γῆν, εἰς τὸν οὐρανόν· κ' ἀπὸ τὰ φρόσκαρα, εἰς τὰ αἰώνια. Ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὁ μακάριος Ἱππόλυτος παθητικώτατα τὴν μακρύνει κ' τὸ τέλος εἰς ἕνα λόγον, ὁπὲ κάνει περὶ σωτελείας τε αἰῶνος τότε, ἀπαριθμῶντας κ' μέρος ὅλας τὰς τάξεις τῶν Ἁγίων. Δεῦτε (λέγει) Προφῆται, ὁπὲ ἐδιώχθητε· Δεῦτε Πατριάρχαι, ὁπὲ κ' πρὸ τῆς πα- „ ρουσίας με μὲ ὑπακούσατε, καὶ τὴν βασιλείαν με ἐπεθυμήσατε· „ Δεῦτε, Ἀπόστολοι, οἱ συμμέτοχοι τῶν θλίψεών με· Δεῦτε, „ Μάρτυρες, ὁπὲ διὰ τὸ Ὄνομά με πολλὰς βασάνας ὑπομείνατε „ ὑπὸ βασιλέων, κ' τυράννων· Δεῦτε, Ἀρχιερεῖς, ὁπὲ ὁσίως, „ καὶ ἀμέμπτως ἐποιμάνετε τὰ λογικά σας ποίμνια, καὶ εἰς τὰς „ ἐντολάς με τὰ ὠδηγήσατε, πόσον μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, ὅσον „ κ' μὲ τὸ καλόν σας παράδειγμα· Δεῦτε, ὅσοι, κ' Ἀσκηταί, „ ὁπὲ δι' ἀγάπην με ἠρνήθητε κάθε ἀπόλαυσιν τὰ προσκαίρε Κόσ- „ με, κ' κατεδαμάσατε τὸ σῶμά σας, κ' εἰς τὰ ἀσήλαια, κ' εἰς „ τὰς ῥύπας τῆς γῆς, μὲ ἡσυχίαν, ἀγρυπνίαν καὶ προσδοκὴν εἰς „ τὸ θέλημά με ὑπηρετήσατε· δεῦτε, κοράσια, ὁπὲ ἐφοτίμησατε „ δι'

„ δῶ συμφέρουσας ἐμοὶ τὸν Θεόν σας, καὶ ὄχι τινὰ ἄνθρωπον. Δεῦ-
„ τε πάντες, ὅσοι ἐφυλάξατε τὴν ἀγάπην μου, καθὼς ἐγὼ εἶμαι ἡ
„ ἀγάπη. Δεῦτε, ὅσοι ἐπρήσατε τὴν εἰρήνην, διότι ἐγὼ εἶμαι
„ ἡ εἰρήνη. Καὶ ταῦτα μὲν γράφει ὁ Ἱππόλυτος· ἡμεῖς δὲ, ἂς
προχωρήσωμεν καὶ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, διὰ νὰ μάθωμεν τὰ περὶ τῆς
Δικαίων λόγια, δεῦτε οἱ δυλογημένοι. ὦ, καὶ μὲ πόσην χαρὰν
καὶ ἀγαλλίασιν θέλετε περιπατεῖ τότε οἱ Δίκαιοι, ὅταν ἀκούσουσι
ταῦτα τὰ ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον γλυκύτερα λόγια τοῦ Κυρίου! Ὢ
φωνὴ καὶ ἀληθειαν νίκης καὶ θριάμβου! ὦ τέλος πάσης ἐπιθυμίας,
καὶ δυτυχίας! ὦ λιμὴν τῆς καλῆς καὶ βεβαίας ἐλπίδος! „ Οἱ δυ-
„ λογημένοι μου· ὦ ἁγιότης! τοῦ Πατρός μου· ὦ θειότης! „ Κληρονο-
„ μήσατε. ὦ ἀσφάλεια! „ τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν. ὦ ἀγάπη! „
„ βασιλείαν, ὦ μεγαλειότης! „ ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου· ὦ ἀρ-
χαιότης! Ἀλλὰ, τί τὸ αἴτιον ἔβραδυνε, ὅπου τοὺς χαρίζει τοσαύτην
„ δυδαιμονίαν; Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα,
„ καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμουν, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς, καὶ
„ περιεβάλετέ με· ἠθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμουν,
„ καὶ ἤλθετε πρός με. Ὢ μεγαλωπάτη, καὶ πλουσιόδωρος ἀντάμοιβή,
διὰ μίαν τόσην μικρὰν, καὶ δυτελῆ δυστυχίαν, καὶ χάριν! ὦ ἄμε-
τρος καλοσυνή, διὰ σῶμα τόσον μικρότατον δῶρον! ὦ δῶρον ὑπέρ-
τιμον, διὰ μίαν πόσην ἐλαφρὰν καὶ ἀκήρατον δόξαν! Τότε δὴ
τότε, θαυμαζόντων ἁπάντων διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀντάμοιβῆς, καὶ τὴν
βραβείων, καὶ ἀπορούντων πῶς, καὶ πότε, καὶ πῶ ἐτέλεσαν τὰς το-
σαύτας ὑπηρεσίας καὶ χάριτας οἱ Δίκαιοι, ἀποκριθήσεται ὁ μισθα-
ποδότης καὶ μεγαλόδωρος ἐκεῖνος Δίκαιος Κριτὴς τὰ ἀκόλουθα τῆς
Εὐαγγελίου. „ Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ
„ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Σποχα-
σθῆτε τώρα λοιπὸν, ποίαν δυσαμιν ἔχει ἡ πρὸς τὰς πρώτας ἐλεη-
μοσύνη; Πῶς διὰ ὀλίγον τίποτε, ὅπου δίδοται εἰς ἐκείνους, γίνε-
ται ἡ ἀντάμοιβή διὰ τὸ Κυρίου μὲ ὁλοκλήρους Παραδείσους. Ἁρ-
μόδιον εἶναι νὰ ἀφέρω ἐνταῦθα ἐκεῖνο, ὁπὸ ἐσορεῖται διὰ τὸν
Καίσαρα. Ἕνας στρατιώτης εἶχε μὲ κάποιους κρίσιν, οἱ ὁποῖοι ἔ-
παιρνον νὰ τὸ ἁρπάσωσιν ἀδίκως τὰ χωράφιά του. Παρίσωνε ἔμ-
προσθεν τοῦ Καίσαρος καὶ τὰ δυο μέρη· ὁ στρατιώτης καὶ φοβούμενος
μήπως νικηθῇ ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους, καὶ χάσῃ τὸ δίκαιόν του, τί κά-
μνει; Ἄρχισε νὰ παθυμίζῃ τὸν Καίσαρα διὰ μίαν παλαιὰν ὑ-
πηρεσίαν καὶ χάριν, ὁπὸ τοῦ ἔκαμε σῶα καιρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον

αὐ-

αὐτὸς ὁ Καῖσαρ δρίσκετο ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ. Ἐνθυμᾶσαι (τοῦ
λέγει) μίγιστε Καῖσαρ καὶ Αὐτοκράτωρ, ὅταν μίαν φορὰν ἤθελες
νὰ ἀπαυθῇς ὑποκάτω εἰς σῶα δένδρον ἐν ὥρᾳ τοῦ μεσημεριοῦ, εἰς
ὑπερβολικὸν καύσωνα τῆς ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὁ δὲ τόπος ἦτον βα-
χὺς πολλὰ καὶ ἀνώμαλος, πῶς σῶας δὲν τοὺς ἐδικάσατε στρατιώτας
σᾶς ἔρωσεν ὑποκάτω τὸ ἐπανωφόρι σόντα; Ἐνθυμᾶμαι, τὰ ἀπεκρί-
θη ὁ Καῖσαρ· μάλιστα ἐνθυμοῦμαι ἐκείνην τὴν ὥραν καὶ ἀπὸ
μίαν δίψαν ὑπέρμετρον, καὶ δὲν μὲ ἦτον δυνατὸν νὰ ὑπάγω εἰς
τὸ βρύσιν, διότι, ἐκεῖ πλησίον οἱ ἐχθροί ἦτον κρυμμένοι· καὶ
σῶας μὲ στρατιώτης καὶ εἰς τὴν ψυχήν, καὶ εἰς τὸ σῶμα ἀνδρείος,
ἐτόλμησε, καὶ βαστάντας σπουδαίως, μοῦ ἔφερε ἱκανὸν ὕδωρ μέσα
εἰς τὸ σκεφαλάιόν του, καὶ ἔπιον. Ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης· δύνα-
σαι, ὦ Αὐτοκράτωρ, νὰ γνωρίσῃς ἐκεῖνον τὸν στρατιώτην, ἢ τὸ
σκεφαλάιον ἐκεῖνο; Λέγει ὁ Καῖσαρ· τὸ μὲν σκεφαλάιον,
δὲν δύνασαι νὰ γνωρίσω· τὸν δὲ ἄνθρωπον, ὁμολογῶ ὅτι δύνα-
μαι. Καὶ ἐπρόφθασε εἰς τοῦτα τὰ λόγια ὁ Καῖσαρ, ὅτι σὺ, βέ-
βαια, δὲν εἶσαι ἐκεῖνος. Ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης εἰς τὸν Καίσαρα·
Δικαίως δὲν μὲ γνωρίζεις, ὦ Καῖσαρ· διότι, τὸν καιρὸν ὁπᾶ ἐσυ-
νέβη τοῦτο ἦμουν ὅλος ὑγιὴς, καὶ ἄρτιος εἰς τὰ μέλη μου, ὕστερον ὅ-
μως εἰς τὸν πόλεμον, ἔχασα τὸν σῶα μου ὀφθαλμόν. Ταῦτα ἀκού-
σας ὁ Καῖσαρ, ἀναγνώρισε τὸν στρατιώτην· καὶ ἐνθυμηθεὶς τὰς
δυστυχίας, ἐμόνον ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καὶ μὲ
δῶρα μεγαλοπρεπῆ, καὶ χαρίσματα πολύτιμα τὸν ἀντιμείψε, καὶ
μὲ ἀξίωμα τὸν ἐτίμησε. Πόσον ἀσυγκρίτως θέλει εἶναι μεγαλο-
πρεπέστερα ἀπὸ ἐκείνου τοῦ Καίσαρος ἡ μισθαποδοσία, καὶ μεγαλοδωρία,
καὶ ἀξία, καὶ χάρις τοῦ Θεοῦ, ὁπᾶ θέλει κάμῃ πρὸς τοὺς φίλους
του, διὰ κάμμίαν σμικρὰν ὑπηρεσίαν, ὁπᾶ τοῦ ἔκαμαν κάνενα καιρὸν εἰς ταύτην τὴν ζωήν; ἐπειδὴ καὶ, εἶτι δυνηθοῦσι τινὰς κατόρθωμα
πνευματικὸν, εἰς αὐτὸν τὸν Δεσπότην Χριστὸν, τὸν ὑπεραπισθοῦντα τῆς πε-
νήτων τὸ χαρίζει· ὅθεν, δύναται καὶ αὐτὸς νὰ λέγῃ τὰ ἴδια, ὁπᾶ
ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ στρατιώτης πρὸς τὸν Καίσαρα, καὶ νὰ παθυμίζῃ καὶ
αὐτὸς τὸν Βασιλέα τῆς βασιλευόντων, καὶ Κύριον τῆς κυριευόντων·
καθὼς ἐκεῖνος τὸν Αὐτοκράτορα λέγοντας, ἐνθυμᾶσαι, Κύριε, ὁπᾶ
μίαν φορὰν δρίσκεσαι εἰς ψυχρότατον χειμῶνα, κρυοδόμενος ἀπὸ
δεμνότατον κρῦος, καὶ ἤλθες βρεμένος, καὶ παγωμένος, καὶ ἐκτύπας
τοῦ θύρου μου, καὶ ἐγώ σε ἐδέχθην μέσα εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ σε
εὔδυσα, ὁπᾶ ἦσαν γυμνὸς, καὶ σε ἐζέσανα, ὁπᾶ ἦσαν κατάψυχα-
μένος;

μβος; Ἐνθυμᾶσαι ἐκ ἄλλου φορὰν, ὁπῆ σὲ ἔρριπτε εἰς τὸν δρόμον, ἐκ ἦσαν καταμαραμβίος ὑπὸ τὴν πεῖναν, καὶ σὲ ἐπῆρε εἰς τὸν οἰκόν μας, ἐκ σὲ ἡτοίμασε τράπεζαν, ἐκ φιλοῦντας σὲ ἀνέπαυσε κ᾽ τὴν δυνάμιν μας; Καὶ τότε, βεβαιότατα, ὁ Κύριος ἐμαράκπως κάμνοντας τὴν ἀπαμοιβὴν, ἔχι μόνον θέλει συγχωρήσει ὅλα σε τὰ ἁμαρτήματα, ἀλλὰ κὰι μὲ μεγάλην φωνὴν θέλει κηρύξει εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ἐκείνας πὰς κ᾽ μίρος φιλοξενίας σε· ἐκ προσκαλῶντάς σε εἰς ἀπόλαυσιν τῆ ἀγαθῶντε, θέλει σὲ εἰπῆ μ᾽ τῆ ἄλλων· „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆ Πατρός με, κληρονομήσατε τὴν „ ἡτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς Κόσμε· ἐπείνασα „ γὰρ, ἐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐκ τὰ ἀκόλουθα τῆς χαριεστάτης ἐκείνης φωνῆς τῆ Σωτῆρος Χριστῆ.

Η᾽Ηχόμ.

Ὅλοι ἐπιθυμῶν, βέβαια, διὰ νὰ ἀξιωθῶν νὰ ἀκούσω ἀπὸ τὰ στόμα τὰ εὐσπλάγχνα ἐκείνα τῆ ὅλων Κριτῆ τὰ παντέρπνα καὶ γλυκύτατα λόγια, ὁπῆ θέλει ἐκφωνήσει πρὸς τὰς Δικαίους· ὅλοι ὀρέγονται διὰ νὰ ἀξιωθῶν τὰ σαθῶν εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆ Κριτῆ, ἐκεῖ ὁπῆ ἔχει νὰ στέκωνται οἱ Δίκαιοι. Ἀλλὰ, ποῖον τρόπον ἄραγε, νὰ ἐμεταχειρίζετο τινὰς ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, ὁπῆ νὰ ἤθελεν ἀξιωθῆ τότε, κὰι εἰς ἐκεῖνον τὸν δεξιὸν τόπον νὰ σαθῆ, ἐκ ἐκείνην τὴν γλυκυτάτην φωνὴν νὰ ἀκούσῃ, τὴν „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι; Ἐκεῖνος ὁ ἦχος τῆς φωνῆς, ὁπῆ ἐβόα συχνάκις ὁ Κύριος μεγαλοφώνως διὰ τῆ Ἱερῆ τε Εὐαγγελίε „ Δεῦτε πρός με πάντες οἱ Matθ. κα. „ κοπιῶντες ἐκ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς, „ ἐξῆλθε χεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη· εἰς τὰς θλιμμένας ὅμως, ἔτι ἀκούεται ἐκεῖνος ὁ λόγος, ὁπῆ εἶπέ ποτε εἰς τὸν Ἀνδρέαν, ἐκ Πέτρον. „ Δεῦτε „ τε ὀπίσω με, ἐκ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. τὸ ἴδιον κὰι σήμερον λαλεῖ πρὸς ἐσᾶς μεγαλοφώνως αὐτὸς ὁ Χριστός· „ Δεῦτε πρός με πάντες ἐσεῖς οἱ κριταὶ, ἐκ ἄρχοντες, διὰ τῆς δικαιοσύνης κ᾽ εὐσπλαγχνίας· δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ Γαζοὶ, διὰ τῆς φιλοξενίας ὁπῆ ἐκάμετε, ἐκ θεραπείας τῆ πτωχῶν ἐκ ὀπόρων ἀρρώστων· δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ πλούσιοι, διὰ μέσε τῆς ταπεινοφροσύνης, ἐκ ἐλεημοσύνης πρὸς τὰς πένητας· δεῦτε πρός με ἐσεῖς οἱ πτωχοὶ, διὰ τῆς ὑπομονῆς ἐκ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν. Δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ οἰκοδεσποται, μὲ τὸ μέσον τε καλε παραδείγματος, καὶ τὴν ἀγα-

ἀγαθὴν πολιτείαν πρὸς τὰς ἰδίας τὰ ἐσαντίε σας· Δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ διδάσκαλοι, ἐκ τεχνίται, μὲ τὸ μέσον τῆς ἐπιμελείας πρὸς τὰς μαθητάς σας, ἐκ τῆς ἀφθόνε μεταδόσεως τῆς τέχνης ἐκ τῆ γραμμάτων, τὰ ὁποῖα ὡς ἄλλα τάλαντα θεθεν εἰς ἐσᾶς ἐνεπιστεύθησαν· δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ νέοι, μὲ τὸ μέσον τῆς σωφροσύνης σας, ἐκ τῆς καθαρότητος τε κορμίε σας· δεῦτε πρός με ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ, μὲ τὸ μέσον τῆς ἐργασίας τῆ ἐντολῶν με. Ἀλλὰ, διατί τόσον πολλὰ ὀλίγοι προσέχουσιν εἰς τὴν φωνὴν ταύτην τὰ Κυρίε μας, μάλιστα δὲ κὰι κλείουσι τὰ ὦτά τους εἰς τὸ, δεῦτε πρός με; Διότι, ὁ Κόσμος τῆτος μὲ τὴν ἀπάτην τῆς ματαιότητός τε, βαπώτερον φωνάζει πρὸς ἡμᾶς ἐναντίον ἐκείνης τῆς θείας φωνῆς· καθὼς μὲ τὰ ἐφεξῆς λόγια τὸ σοφαίνει ἡ σοφία τε Σολομῶντος. „ δεῦτε, ἀπολαύσωμεν τῆ ὄντων ἀγαθῶν, ἐκ χρησώμεθα τῇ 2. 6. „ κτίσει, ὡς ἐν νεότητι σπουδαίως οἶνε πολυτελε, ἐκ μύρε πλη- „ σθῶμεν· ἐκ μὴ παρελθέτω ἡμᾶς ἄνθος ἔαρος. Αὐτὴ μάλιστα ἡ φωνὴ ἀνοίγει, ἐκ γλυκαίνει τὴν ἀκοήν μας· ἡ δὲ τε Κυρίε, μᾶς τὴν κλείει, ἐκ τὴν πικραίνει. Ἀλλ᾽ ὅποιος ὀρέγεται κὰι ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ τότε τὴν γλυκυτάτην αὐτὴν φωνὴν πρὸς τὰς Δικαίους, ἤγουν τὴν „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆ Πατρός με, ἂς ἀκούσῃ τώρα τὴν ἄλλην φωνὴν τῆ Χριστῆ, ὁπῆ κράζει· Δεῦτε πρός με πάντες „ οἱ κοπιῶντες κὰι πεφορτισμένοι. Καὶ ἐκείνη μὲν ἡ φωνὴ, ἡ, δεῦτε οἱ εὐλογημένοι, εἶναι φωνὴ τῆς Δικαιοσύνης· τώτη δὲ ἡ φωνὴ, ἡ, Δεῦτε πρός με πάντες, εἶναι φωνὴ τῆς ἐλεημοσύνης. Ἀχ, κὰι πόσοι ἀπὸ τὰς εἰδωλολατρίας ἀκούοντες ἐκείνην τὴν φωνὴν, τὴν, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆ Πατρός με, τὴν ἐθεμελίωναν καλὰ εἰς τὴν καρδίαν τες· κὰι πιστεύοντες, ἐβαπτίζοντο, κὰι ἀκολούθως παρέδιδον τὸν ἑαυτόν τες εἰς διάφορα κολαστήρια διὰ τὸ Ὄνομα τῆ Χριστῆ· κὰι ἔτζι ἀποτελειόμενοι πὰς κεφαλὰς, παρετίθεν εἰς αὐτὸν πὰς ψυχάς των. Ἄμποτε κὰι ἡμεῖς νὰ ἀνοίγωμεν καλὰς τὰ αὐτία μας εἰς ἐκείνην τὴν μακαρίαν φωνὴν, ὁπῆ συχνὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον μᾶς κηρύττει τὴν „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆ Πατρός με, κὰι νὰ τὴν ἐγερεώναμεν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μας, διὰ νὰ ἀφήσωμεν, τέλος πάντων, τὴν πλατείαν κὰι εὐρύχωρον ὁδὸν, κὰι νὰ ἐμπατήσωμεν τὴν στενὴν κὰι τεθλιμμένην· κὰι τοιουτοτρόπως ἀκολουθήσαντες τώρα εἰς τὸν δρόμον αὐτῆ τε Κυρίε μας, νὰ ἀξιωθῶμεν νὰ ἀκούσωμεν κὰι πότε παρ᾽ αὐτῆ τε ἰδίε Χριστῆ, λέγοντος· „ Δεῦ- „ τε

„ τε οἱ ἐλογημένοι τῦ Παιδός μυ, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμέ-
„ νην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς Κόσμυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀγραπτοκεραυνόμοι τὰς ἁθλίας ἁμαρτωλὰς ἡ τρομερὰ τῦ Δικαίυ Κριτῦ καταδίκη.

Ὕστερον ἀφ' ὃ ὁ Μέγας Κριτὴς καὶ Θεὸς τῦ ὅλων, λαλήσῃ ἐκείνην τὴν χαριεσάτην καὶ δικαιοτάτην ἀπόφασιν πρὸς τὰς φίλας τυ Δικαίας, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπόφασιν, αὐτοὶ μὲν οἱ Δίκαιοι, θέλουν ἀπολαύσει τὴν αἰώνιον δόξαν καὶ ἀγαλλίασιν, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ θέλουν σκάζει ἀπὸ τὸν φθόνον τως, μανίαν, ἔχθραν, δεινοπάθειαν, λύπην, καθ' ὅλην εἰπεῖν, ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν τως, πότε παρευθὺς ὁ αὐτὸς Κριτὴς θέλει κάμῃ μέσα εἰς τὴν κοιλάδα τῦ Γωσαφάτ, τὴν ἐλεεινοτάτην καὶ ἀθλιωτάτην κατασροφὴν τῆς θείας Δικαιοσύνης πρὸς τὰς ἁμαρτωλάς· τὴν ὁποίαν θέλοντας νὰ τὴν διηγηθῶ καὶ πλάτος, τῇ ἀληθείᾳ, βέμει, καὶ ἀγωνιᾷ ἡ ψυχήμυ, καὶ τὰ μέλη μυ συμπαράσονται, ὡσὰν ὅπου θέλει χυθῇ μὲ ἄμετρον φρίκην καὶ ἔκσασιν ὅλης τῆς οἰκειμένης· ἐπειδὴ, καθὼς εἶπα, ὕσερον ἀπὸ ἐκείνην τὴν χαρίεσσαν ἀπόφασιν, παρευθὺς ἐκεῖνος ὁ φοβερὸς Κριτὴς καὶ Βασιλεὺς τῦ ἑπάντων, θέλει θυμάζώξει ὅλας τὰς Δυνάμεις τῦ θυμῦ, τῆς ὀργῆς, τῆς ἀγανακτήσεως, καὶ δικαιοσύνης τυ, διὰ νὰ τὰς ἐκχύσῃ ἐπάνω εἰς τὸς ἐχθρούς τυ ἁμαρτωλὰς μίαν φορὰν ὅλας ὁμῦ· καὶ λοιπὸν θέλει χυρίσει τὸ φοβερώτατον, θυμωμένον καὶ φλογοειδὲς Πρόσωπόν τυ ὁ Χριςὸς εἰς αὐτὰς τὰς ἁμαρτωλὰς, ὅπου τότε κείτονται πεσμένοι κατὰ γῆς, βέμοντες ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν φόβον, ὅπου ἔχει κυκλωμένην τὴν κατάξιον καρδίαν τως, καὶ χεδὸν διρίσκεται μισοπεθαμένοι· καὶ αὐτηρότατα θέλει ἐλέγξει τὰς μιαρὰς των φράξεις καὶ ἀχαριστίας. Καθὼς τὸ λέγει ὁ ἴδιος μὲ τὸ σόμα τῦ Προφήτυ Δαβίδ· „ ἐλέγξω σε, καὶ παρα-
„ στήσω κατὰ πρόσωπόν σε τὰς ἁμαρτίας σε. Ἀλλὰ καὶ ὁ μεγαλοφωνότατος Ἡσαΐας διηγεῖται πῶς τὰ ἐφάνη ὁ Κύριος, ὅτι μακρόθεν ἤρχετο μὲ ὀμμάτια σπινθηρίζοντα, καὶ μὲ σόμα, ὅπου ὅλον φλόγας ἔπνεον, φοβερώτερον ἀπὸ ὅπου ἠμπορᾶσέ τινας νὰ τὸν ὑποφέρῃ, ἢ καθ' ὅλα νὰ τὸν ἀπαντήσῃ μὲ ἦχον βροντοφωνεσάτης φω-

φωνῆς ἐμβριμώμενον (ὡσὰν ὅπου ἔρχεται μὲ θυμὸ, νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν) καὶ τὴν γλῶσάν τυ εἶχεν ὡσὰν μίαν μεγάλην φλόγα πυρὸς καιομένην, ὄχι νὰ φλογίζῃ καὶ νὰ καπακαίῃ ὅλα τὰ πέριξ. καὶ θέλει ὀνειδίζει αὐτὰς τὰς ἁθλίας ἁμαρτωλὰς, μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· ὦ θρύα ἄπιστος, καὶ διεσραμμένη, θρύμματα Ἐχιδνῶν, πανωλέθριαι κεφαλαὶ, πῶς τόσας δυσγνωσίας, καὶ χάσπες ὅπου ἀπηλαύσατε ἀπὸ τὴν ἐμὴν ἀγαθότητα, τὰς ἐλπιμονήσατε, καὶ ἐφάνητε εἰς ἐμὲ τοσοῦτον ἀχάριστοι, ἄπιστοι, καὶ αὐόσιοι; τί ἔπρεπε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς, καὶ δὲν τὸ ἔκαμα; Δι' ἀγάπην σας, καὶ διὰ τὴν ἐδικήν σας σωτηρίαν, ἐσαρκώθην ὅπου γῆς, τὴν ἐδικήν σας φύσιν ἐνεδύθην, διὰ νὰ σᾶς ζητήσω μὲ αὐτὴν, ὅπου ἤθελαν χαθῆναι· καὶ νὰ σᾶς ἐλευθερώσω, ὅπου ἤθελαν δεθῆναι· πεῖναν, καὶ δίψαν ὑπέφερα, διὰ νὰ σᾶς θρέψω μὲ βρῶσιν ἀφθαρσίας, καὶ νὰ σᾶς ποτίσω μὲ πόμα πνευματικόν. Ἐκοπίασα, καὶ ἱδρωσα, διὰ νὰ σκηνώσω ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας σας τὸ ὀδυνηρὸν καὶ βαρύτατον φορτίον τῦ ἁμαρτημάτων σας. Ἐπροσδόθηκα, διὰ νὰ σᾶς φυλάξω· ὑπάδθηκα, διὰ νὰ σᾶς ἐλευθερώσω· ἐδέθηκα, διὰ νὰ σᾶς λύσω· ἐρραβδίσθηκα, διὰ νὰ ἀποδιώξω ἀπὸ λόγου σας τὴν σκληρὰν μάσιγα τῆς ὀργῆς καὶ ἐκδικήσεως τῦ Παιδός μυ. Λέγω πάλιν· τί ἔπρεπε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς, καὶ δὲν τὸ ἔκαμα; μὲ σέφανον ἀκάνθινον ἐσεφανώθηκα, διὰ νὰ σᾶς σεφανώσω μὲ δόξαν ἀφθαρσίου· ἐπληγώθηκα, διὰ νὰ ἰαξεθίσω τὰς πληγὰς τῦ ἁμαρτιῶν σας· τὸ Αἷμά μυ ἔχυσα, διὰ νὰ σᾶς ξεπλύνω· τὰς ἀγκάλας μυ εἰς τὸν σαυρὸν ἄνοιξα, διὰ νὰ σᾶς ἀναγκαλιάσω· τὰς χεῖράς μυ ἐξήπλωσα, διὰ νὰ σᾶς ἐλογήσω. τέλος πάντων, ἀνέστην ἐκ τῦ νεκρῶν, διὰ νὰ βεβαιώσω τὴν ἐδικήν σας ἐκ τῦ μνημάτων Ἀνάσασιν. Τί ἔπρεπε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς, καὶ δὲν τὸ ἔκαμα; Ἐσεῖς, εἰς τὸ Πάθος μυ ἐφάνητε ἀχάριστοι· εἰς τὰς δυεργεσίας μυ, ἀγνώμονες· εἰς τὴν φιλίαν μυ, ἐχθροί· τὸ μυσήριά μυ κατεφρονήσατε· τὸ Αἷμά μυ, κατεπατήσατε· τὸν θάνατόν μυ, ἐμπαίξατε. Τότε θέλει ὑπφέρει πρὸς αὐτὰς καὶ τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα λόγια τῦ Ἰεζεκιήλ· „ νῦν τὸ πέρας πρὸς σὲ, καὶ ἀποστελῶ Ἰεζ. 7.
„ ἐγὼ ὀπὶ σὲ, καὶ ἐκδικήσωσε ἐν ταῖς ὁδοῖς σε, καὶ δώσω ὀπὶ σὲ 3.
„ πάντα τὰ βδελύγματά σε· νῦν ἐγγύθεν ἐχχῶ τὴν ὀργήμυ
„ ὀπὶ σὲ, καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μυ ἐν σοὶ, καὶ κρινῶ σε ἐν
„ ταῖς ὁδοῖς σε. καὶ ὀπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ Κύριός εἰμι ὁ τύπτων. „
Ὅθεν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ μήτε θυμικρὰ ἐλπὶς μετανοίας εἰς αὐτὰς τὰς δυσυχεῖς, θέλει ἀνακηρύξει μεγαλοφώνως τὴν δυτυχίαν καὶ

δύδαι-

δ' δδυμονίαν τῆς Δικαίων, καὶ τὴν δυσυχίαν καὶ παλαιπωρίαν τῆς
Ησαΐα ἁμαρτωλῶν, μὲ τὰς ἐφεξῆς λόγους τοῦ Ησαΐα. „ Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου
65. 13. „ πίομαι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσετε· Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου,
„ πίονται, ὑμεῖς δὲ διψήσετε· Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου εὐφρανθήσον-
„ ται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθήσεσθε· Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου ἀγαλλιά-
„ σονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς
„ καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ὀλολύξετε·
„ ταῦτα εἰπὼν, θέλει σπουδῇ ἀπὸ τὸν θρόνον τε, ἐξεγερθήσεται
Ψαλμ. „ ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατὸς καὶ κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου,
77. „ κατὰ τῶν Δαβὶδ, καὶ ἐμέσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ, καὶ θέλει
„ ἐκχύσει ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ· τοὺς ὁποίους ἐσώ-
„ ξων εἰς τόσους αἰῶνας ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου ἕως τότε· καὶ ὡς ἡ
„ ὠδίνουσα ἔπη τὴν ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέκραγεν, ὕπω θέλει κράξει καὶ
„ ἀναβοήσει τὴν φοβερωτάτην καὶ μεγαλωτάτην φωνὴν τῆς ἀποφά-
„ σεως· εἰς τὴν ὁποίαν φωνὴν, ἀφ' τὴν σφοδρότητα τοῦ ἤχου, θέλει
„ σὐτιβομβήσει καὶ τὰ δυο ὠτία τῆς κατακεῖτον. Αὐτὴν τὴν φωνὴν
37. 1. καὶ ὁ πολυπαθὴς ἐφοβήθη Γὼβ, καὶ ἔλεγε μὲ βόμβον. „ Ἀπὸ
„ τούτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου, καὶ ἀπερρύη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς·
„ ἄκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ Κυρίου, καὶ μέλετε ἐκ στόματος αὐτοῦ
„ ἐξελεύσεται· ὀπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνὴ, βροντήσει ἐν φωνῇ ὕβρεως
„ αὐτοῦ, βροντήσει ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια. Περὶ ταύ-
Ψαλμ. „ της τῆς φωνῆς λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ· „ φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν
76. „ τῷ τροχῷ· τότε ἡ φωνὴ, ὡσὰν σὰς τροχὸς θέλει σβέσει-
φορυσίζει τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ βασάνων εἰς βάσανα. Καὶ κα-
θὼς ἐκεῖνος συχνὰ μετακινούμενος καὶ σιωπαρασόμβρος ἀπὸ σφοδρό-
τατον ἄνεμον, ἀφανίζει ὅσα ἤθελε ἀπαντήσῃ· τοιουτοτρόπως καὶ αὐ-
τὴ ἡ φωνὴ θέλει εἶναι φρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς αὐτοὺς εἰς αἰῶνα τὸν
ἄπαντα. Ἡ φωνὴ αὐτὴ, θέλει εἶναι ἀπὸ κάθε ἀνεμοσρόφυλλον
βιαιοτέρα· ἀπὸ κάθε σάλπιγγα καὶ τρομπέταν, ἠχητικωτέρα· ἀπὸ
κάθε θρήνου, λυπηροτέρα· ἀπὸ κάθε βροντὴν, δυναμωτέρα, καὶ
ἀπὸ κάθε ἀστραπὴν φοβερωτέρα. Ἀκούσατε λοιπὸν, καὶ τρομάξατε!
Ἀλλὰ, πῶς ἤθελε γένῃ δυνατὸν, ἐκείνη ἡ φοβερὰ ἀπόφασις ἢ νὰ
ἐκφωνηθῇ, ἢ νὰ ἀκουσθῇ ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄνθρωπον; ὁπὸ, μόνον
νὰ τὴν ἐνθυμηθῇ τινας, παγώνει τὸ αἷμά του μέσα εἰς τὰς φλέβας,
καὶ τὰ μέλη του νεκρόνονται; Φεῦγε, Ἥλιε· σύθητι, ἡ γῆ· φύγε,
ἡ θάλασσα! Ἐδῶ θέλει βροντήσει ὁ ἀὴρ· οἱ ἀέρες θέλουν πέσει
ἐπὶ τὰ ἄρουα, τὰ ὄρη, τὰ βουνά· καὶ ἁπλῶς, ἡ πέτρα θέλει

χισθῇ

χισθῇ εἰς λεπτὰ κομμάτια. Ἐδῶ, τὰ χόρτα, τὰ δένδρα, καὶ
ὅλα τὰ φυτὰ θέλουν ξηρανθῇ· τὰ ζῶα, θέλουν μυγγίσει· καὶ κοι-
νῶς, ὅλα τὰ κτίσματα ὁμοῦ, θέλουν δώσει μίαν φωνὴν λυπηρὰν,
πικρὰν, καὶ θρηνώδη, καὶ θέλουν συμπονέσει εἰς τὴν ἀθλιωτάτην
καὶ ἐλεεινοτάτην δυσυχίαν τῆς ἁμαρτωλῶν. Ω φωνή μου φοβερο-
βισμένη, καὶ τρομερὴ, τί ἀργοπορεῖς, καὶ δὲν βγαίνεις νὰ φανάξῃς
εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Αὐτοκράτορος, εἰς τὰ παλάτια τοῦ αὐθεντῶν,
καὶ τὰ σωνέδρια τῆς μεγιστάνων, εἰς τὰ συμβούλια τῆς ἀρχόντων, εἰς
τὰς Ἀκαδημίας τῆς Διδασκάλων, εἰς τὰ μυστήρια τῆς φιλολόγων, εἰς
τὰ δικαστήρια τῆς κριτῶν, εἰς τὰ ἐμπόρια τῆς πραγματευτῶν, καὶ
εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν τεχνίτων, ἀφ' νὰ ἀκούσουν, καὶ νὰ σκωθοῦν
αἱ βίχες τῆς κεφαλῆς των ἀπὸ τὸν φοβερὸν ἦχον ταύτης τῆς φωνῆς.
Καὶ λοιπὸν, καιρὸς εἶναι πῶρα ὁ φοβερὸς Κριτὴς, ὁ Κύριος τῶν
Δυνάμεων, ὁ ἐρχόμενος ὅπ τῆς φλογοειδεστάτων νεφελῶν τὸ ἁρα-
τὸν θυμωμένος, νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του, καὶ νὰ βροντήσῃ τὴν φωνὴν
ταύτην, τὸ „ πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ
„ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ, καὶ τοῖς Ἀγγέλοις αὐ-
„ τοῦ. Ἐξεργασαι, τετέλεσαι, καὶ ἀπήλπισαι. Ω ἀποφασις
ἀμετάβλητος! ὦ ψήφισμα ἀμετασάλευτον! πορεύεσθε. ὦ ῥῆμα πι-
κρόν! „ Ἀπ' ἐμοῦ· ὦ συμφορά! „ οἱ κατηραμένοι. ὦ δυσυχία!
„ εἰς τὸ πῦρ· ὦ βάσανος! „ τὸ αἰώνιον· ὦ διαμονή! „ τὸ ἡτοι-
„ μασμένον τῷ διαβόλῳ, καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ὦ φρίκη, πό-
„ νος, καταιχυνη, καὶ λύπη! „ Πορεύεσθε, ἀναχωρεῖτε· ὦ δυσυ-
„ χὴς ἀναχώρησις! „ οἱ κατηραμένοι· ὦ σκληροτάτη ἀποδοκιμα-
„ σία! „ εἰς τὸ πῦρ. ὦ πόνος φρικτός! τὸ αἰώνιον· ὦ δεξ-
„ μυτάτη παιδεία! „ τὸ ἡτοιμασμένον. ὦ ἄχαρις ἑτοιμασία! „
„ τῷ διαβόλῳ· ὦ τέρας φοβερώτατον! „ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐ-
„ τοῦ· ὦ ἀσύγκριτος θλῖψις! Πᾶσα μία λέξις τῆς παρούσης
ἀποφάσεως, φέρει αὔξησιν ἀμετρήτου πικρίας καὶ βασάνων ἀνυ-
ποφόρων. Ἀλλ' ἂς τὰ ἑρμηνεύσωμεν μὲ τάξιν καὶ μέρος, ἀφ'
νὰ μὴν ἠθέλωμεν τὰ ἀκούσῃ κἀμμίαν φορὰν μὴ θέλοντες. „ Πο-
„ ρεύεσθε, φέρει τιμωρίαν ζημίας· „ οἱ κατηραμένοι, τιμωρίαν
„ ὕβρεως· „ εἰς τὸ πῦρ, τιμωρίαν αἰσθήσεως· τὸ αἰώνιον, τιμω-
„ ρίαν ἀπελπισίας. τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ; τιμωρίαν
„ ὄψεως. „ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· τιμωρίαν κακίσης καὶ ἀχρειο-
τάτης συνοφρίας. Καὶ ἐγὼ μὴν, πλατύτερον ἀκόμη θέλω ἑρμη-
νεύσει καθ' ἕνα ἀπὸ αὐτά· σὺ δὲ, ὁ ἀναγινώσκων μὴ φρονοχῆς,

τύ-

τύπωσε αὐτὰ εἰς τὸν νᾶσε. „ Πορδύεδε ἀπ' ἐμᾶ, ὅπᾶ ἐγώ εἰμι ὁ Θεός σας, ἡ ωρώτη κὴ ἀνάρχος Ἀρχὴ, κὴ τὸ ἔχατον τέλος σας. Πορδύεδε ἀπὸ τὴ ἀγάπη μᾶ. ἀπὸ τὴ ὄπίσκεψη καὶ βοήθειά μᾶ, ἀπὸ τὴ βασιλείαν μᾶ, ἀπὸ τὸν ὐρανόν μᾶ, ἀπὸ τὴ θεωρείαν τῆς λαμπροτάτης μᾶ, ἀπὸ τὸν ἀσύνορον ποταμὸν τῆς ἐδικῆς μᾶ ἀκαταπάυστε ζυφῆς. Πορδύεδε ἀπὸ τὴ χαριεστάτη συνομιλίαν τῆς Ἁγιωτάτης μᾶ Μητρὸς, ἀπὸ τὴ σωφροσύνη τῦ Ἐκλεκτῶν κὴ Δικαίων, ἀπὸ τὰς Ἱεραρχίας ὅλων μᾶ τῦ Ἀγγέλων, ἀπὸ τὰς Ἀποστόλας, τὰς Μάρτυρας, τὰς Ὁμολογητὰς, κὴ τὰς Παρθενίας. Βαβαὶ, πόσος πόνος εἶναι εἰς ἄνθρωπον πλούσιον, ὁ ὁποῖος λάμπωντας εἰς τὴ ἀγάπη καὶ δόξαν τῦ συμπαθιοπῶντε, ἤθελεν ἐξεριθῆ ἕξαφνα ἀπὸ τὴ παθίδα τε χωρὶς νὰ ἔχη ἐλπίδα νὰ γυρίση εἰς αὐτὴν δεύτερον, ἤθελεν δυγαλθῆ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῦ γονέων καὶ συγγενῶντε, ἤθελε σεριθῆ ἀπὸ τὴ σωναγροφιὰ τῦ φίλωντε, ἤθελε χωριθῆ ἀπὸ τὸν γλυκύτατον δεσμὸν τῆς ἀθεποθήτε γυναικὸς, κὴ ἤθελε δγαπαθῆ ἀπὸ τὴ παρηγορίαν τῦ φιλτάτωντε τέκνων. Ἀκούσατε τί γράφει ἐκεῖνος ὁ ῥήτωρ Ἀἰχμὴς δγὰ τὴν ἐξορίαντε· „ ὅταν μᾶ ἔρχεται εἰς τὸν νᾶν (λέγει) ἡ „ ἐνθύμησις, ὲ μόνον τῦ φίλων, ὅπᾶ εἶχα εἰς τὴ Παθίδα μᾶ, „ ἀλλὰ κὴ τῦ συγγενῶν, κὴ τῆς σωναγροφῆς, καὶ τῆς συνομι„ λίας ὅπᾶ μὲ λόγε τὰς εἶχόν ποτε, καὶ μὲ τὸν φιλῖνον, ὅλον μᾶ „ τὸ αἷμα ἀναχυίεται εἰς ἄλλον τόπον τῦ σπλάγχνων μᾶ. „ Ἀθάνατε Κύριε· αὐ δγὰ τὴ ἐξορίαν τῆς Παθίδος τε, κὴ τὸν χωρισμὸν τῦ συνειθισμένωντε φίλων, τόσον φαρμακύεται ἀπὸ τὴν λύπη ὁ Ἀἰχμὴς, ὅπᾶ κὴ τὸ αἷμά τε εἰς ἄλλον τόπον ἀναχυίεται ἀπὸ τὰ σπλάγχνατε, ποταπὸν ἄραγε ἄλγος, κὴ πόνος θέλει κυριεύσει τὰς παλαιπώρας ἁμαρτωλὰς, ὅταν ἐξορισθῶσιν ἀπὸ τὴν ὡράιον Παθίδατες, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλδυον, κὴ τὰς νόμας τῦ Θεῖε βαπτίσματος· καὶ μάλιστα, ἡ ἐξορίατες νὰ μὴν εἶναι εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἀλλ' εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα! Ἀλοίμονον, πόσοι ἀπ' ἐκεῖνες ὅπᾶ ξέκονται εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, θέλασιν ἰδῆ τὰς γονεῖς των, τὰ τέκνατων, τὰς ἀδελφὰς, τὰς ἀδελφὰς, τὰς φίλας, τὰς οἰκιακὰς κὴ ἠγαπημένος των, νὰ ξέκωνται εἰς τὰ δεξιὰ τῦ Κριτῦ ἐστεφανωμένοι κὴ εὐδόξοι· καὶ αὐτοὶ, νὰ ξιπασῶνται, κὴ νὰ χωρίζωνται ἀπὸ τὰς ἀγκάλας ἐκείνων εἰς ἀτελδυτήτες αἰῶνας! Πόσον θέλει πονέσει, ὅταν ποῖοι ἀπ' ἐκείνες, ὅπᾶ ἦσαν ἀπὸ μίαν καὶ τῦ αὐτῦ πόλιν, ἀπὸ σία σπῆτι, ἀπὸ μίαν συγγένειαν! Καὶ τί

τί λέγω τᾶτο; ἐκεῖνοι ἐπᾶ ἦσαν σία καιρὸν, δγὰ πολλὰς χρόνας εἰς μίαν κὴ τὴν αὐτὴν ζάπεζαν, νὰ δγαχωρίζεται σίας ἀπὸ τὸν ἄλλον· κὴ ὁ σίας, νὰ μὴν εἰς τὰ δεξιὰ μὲ τῦ Δικαίων· κὴ ὁ ἄλλος, εἰς τὰ ἀριστερὰ μὲ τῦ κακέργων! Ἀλλὰ, εἰς ὅλα αὐτὰ, τὸ νὰ ξεμακρυίεταί τινας ἀπὸ τὸ Πρόσωπον τᾶ Θεῦ, καθὼς εἶπομὴν κὴ δγάνω, εἶναι ἀπὸ ὅλα τὰ ζομερὰ τὸ πλέον ζομερώτερον, ὅπᾶ ἤθελε ζοχαθῆ τινὰς, κὴ ἀπὸ ὅλα τὰ δυσυχῆ τὸ πλέον δυσυχέστερον. Διότι, αὐίσως καὶ κὲ τὴν γνώμην τῦ Φιλοσόφων εἶναι ἀληθινὸν (καθὼς κὴ εἶναι,) ὅτι τῦ ἐναντίον, ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἐπιστήμη· ἀληθέστατον εἶναι καὶ ἐκεῖνο, ὅπᾶ λέγασιν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας· ὅτι δηλαδὴ, καθὼς ὁ μισθὸς κὴ ἡ ἀπόλαυσις τῆς Βασιλείας τῦ ὐρανῶν καὶ ἡ μακαριότης τῦ Δικαίων, δὲν εἶναι ἄλλο, δγὰ ἡ θεωρία τᾶ Θεῦ· ἔτω κὴ ἡ πόλασις, ἡ καταδίκη κὴ τὰ βάσανα τῦ ἁμαρτωλῶν, δὲν εἶναι ἄλλο, δγὰ ἡ στέρησις τῆς θεωρίας τᾶ Θεῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ κορυφὴ, καὶ τὸ τέλος ὅλης τῆς παλαιπωρίας των. Λοιπὸν, ὑπερβολικὴ τιμωρία εἶναι ἐκείνη, μὲ τὴν ὁποίαν εἰς τότε τὴν ἀπόφασιν ὁ Κριτὴς μέλλει νὰ παιδύσῃ τὸς καταδίκας, λέγωντας· „ Πορδύεδε ἀπ' ἐμᾶ. Ἀλλ' ὰς ἔλθωμὴν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἀποφάσεως· „ οἱ κατραμῦοι. Ἀπὸ τὴν σιγμὴν ἐκείτην ὅπᾶ λαλήθη αὐτὴ ἡ λέξις, καθὸλε, ἕως εἰς ὅλην τὴν αἰδιότητα, θέλει εἶναι κῆ παῦτα κατραμῦοι, κατραμῦοι τὴν ψυχὴν, κατραμῦοι τὸ σῶμα, κατραμῦοι τὸν νᾶν, κατραμῦοι τὴν ἐνθύμησιν, κατραμῦοι τὴν θέλησιν, κατραμῦοι τὸς ὀφθαλμὸς, τὰ ὦτα, τὸς πόδας, τὰς χεῖρας, τὴν ὄσφρησιν, τὴν γεῦσιν, τὴν ἁφὴν· κατραμῦοι ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, κατραμῦοι κὴ ὑποκάτω τῆς γῆς, κατραμῦοι καὶ πῦρα, κὴ πάντοτε, κὴ εἰς τὸς αἰῶνας. Ἀναγινώσκομὴν εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, ὅτι ὁ Ἡσαῦ πικρῶς ἀθασκάξε, καὶ μεγάλως ἀνέκραξεν, ὅταν ὁ Ἰακὼβ ὁ ἀδελφός τε ἥρπασε τὴν Παθικὴν δλογίαν. Γενεσ. 27. 34.
„ Ἐγένετο δὲ, ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήματα τᾶ Παθὸς αὐτᾶ „ Ἰσαὰκ, ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην κὴ πικρὰν σφόδρα, κὴ εἶπεν, „ δλόγησόν δὴ κἀμὲ, Πάτερ. „ Ἄχ, ποταπὸν ϛεναγμὸν καὶ θρῆνον, καὶ ποταπὴν κραυγὴν θέλει κάμῃ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ὅταν ἴδωσι πῶς ὄχι μόνον ὑστεροῦνται ἀπὸ τὴν δλογίαν τῦ Παθὸς καὶ Θεῦ τες, ἀλλὰ κὴ καταρῶνται ὑπ' αὐτῦ αἰωνίως· κὴ τότε, δγὰ μίαν δαμικρὰν ἀπόλαυσιν· δγὰ μιᾶς σιγμῆς ἡδονήν· δγὰ μίαν ὀλιγοχρόνιον δόξαν· δγὰ σία ἐλάχιστον κέρδος· δγὰ μίαν αὔραν τῆς μαται-

Porta di Penitenza.

ταιότητος· ᾗ νὰ εἴπω ἔτζι, ᾗ ὀλίγα ξυλοκέρατα χοίρων! Ἀλλ' ἂς ἰδωμὲν ᾗ τὰ ἀκόλυθα τῆς ὑποφάσεως. „ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. εἰς τοῦτο σωίζεται ἡ τιμωρία τῆ αἰθήσεων. ὕτω λοιπὸν θέλει τὸς ὑποπέμψει ἀπέναντι θεὸν τὰ εἰς ἐκεῖνο τὸ πῦρ τῆς γεέννης, ὄχι εἰς προσκαιρον καῦσιν, ἀλλ' εἰς ἀκατάπαυστον φλόγωσιν ᾗ βάσανον. διότι, ἐκεῖνο τὸ πῦρ καίει, ἀλλὰ δὲν καταξώγει· φλογίζει, ἀλλὰ δὲν μεταβάλλει εἰς σάκτην· βασανίζει, ἀλλὰ δὲν ἀφανίζει· πόνον φέρει δεινότατον, ἀλλὰ δὲν θανατόνει· δὲν θλίβει ἀκτῖνας φωτὸς ᾗ λαμπρότητος, ἀλλὰ σκότος ᾗ ζόφωσιν· δὲν ἐκχυνει φλόγα τελείως φωτεινὴν, ἀλλὰ καπνὸν μαῦρον καὶ βρωμερόν. Προσέτι, αὐξαίνει τὴν τιμωρίαν ἐκείνων τῶν πυρὸς εἰς ἄπειρον, ἡ ἀκόλυθος λέξις τῆς ὑποφάσεως, ἤγεν „ τὸ αἰώνιον. τοῦτο τὸ ῥῆμα, ᾗ ἀλήθειαν, θέλει φυτῆ εἰς ἐκείνες, ὡσανὰ μία βροντὴ ραγδαία, ὁπῶ θέλει καταπλήξει τὴν ἀκοήν τὸς, συσφίγξει τὸν νοῦν τὸς, παράξει τὸ σῶμά τὸς, ᾗ ὅλα τὰ μέλητς ᾗ τὰ ἔξωθεν, ᾗ τὰ ἔσωθεν. Διηγεῖται κάποιος ἁγιὸς, πῶς εἶχεν ἰδῆ δύω ἀνθρώπες, ὑγὸν, ᾗ Πατέρα· οἱ ὁποῖοι, μὲ τὸ νὰ ἀπέρασεν ὀλίγον ἀπὸ κοντά τες ἀέριον ἀσραποπελέκι, τόσον ἔμειναν ἀκίνητοι ᾗ νεκρωμένοι ὑπὸ τὸν φόβον τες, ὁπῶ, εἰς ἑπτὰ ἡμέρας δὲν ἠμπόρεσαν ὔτε νὰ φάγωσιν, ὔτε νὰ πίωσιν, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως κἂν νὰ σαλεύσωσιν ὑπὸ τὸν τόπον τες. Καὶ αὖ τόσον ἐφόβισεν ἐκείνες αὐτὴ ἡ κοινὴ ᾗ συνειθισμένη βροντὴ, ὁπῶ δὲν ἔχει ἄλλην δύναμιν, ᾗ μόνον νὰ βλάψῃ, ἢ νὰ θανατώσῃ τὸ σῶμα, τί ἀράγε θέλει χρῆ ὅταν ἀκούσῃ τινὰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν βροντὴν, καὶ τὸ ἀσραποπελέκι, ὁπῶ ἔχει δύναμιν ὄχι μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν νὰ καταβιβάσῃ εἰς τὴν γέεννην τῶ πυρός·; τέλος δὲ πάντων, θέλει εἶναι ὅλων τῆ κολάσεων τὸ ὄπισθράγισμα ᾗ πέρας, ἡ πικρὰ, ᾗ φοβερὰ, ᾗ ἀπαίσιος, ᾗ κακίστη συντροφία μὲ τῆ πονηρῶν δαιμόνων. „ τὸ ἑτοιμασμένον τῆ διαβόλῳ, ᾗ τοῖς ἀγγέλοις αὐτῆ. Οἴμοι, Χριστὲ Βασιλεῦ, τίς φόβος, τίς ζόμος! ποία δειλία ᾗ φύκη θέλει εἶναι, τὸ νὰ συναναστρέφεται τινας καὶ νὰ συναυλίζεται ἀκαταπαύσως μὲ ἐκεῖνα τὰ φοβερώτατα, καταπληκτικώτατα, ᾗ ἀχριώτατα πνεύματα τῆ πονηρῶν δαιμόνων; τὰ ὁποῖα, μὲ πολύμορφα εἴδη, αἰχρὰ, ᾗ ἄχρια, καὶ μὲ ποικίλας θέας τερατώδεις ᾗ δυσειδεῖς θέλυσι συμβιγυείζει αὐτὰς τὰς ἀθλίας ἁμαρτωλάς! ᾗ ἀνίσως μία ᾗ μόνη σκιὰ κάνενὸς ὑποθαμβύνε φαντάζομαι, μᾶς προξενῇ φόβον μέγαν ᾗ ζόμον, καὶ διὰ τοῦτο δειλιά-

λιάζομεν νὰ ἀπεριτύμεν ταῖς νύκτας ὑπὸ τὰ κοιμητήρια ᾗ μνήματα, ἢ χωρὶς φῶς νὰ ἔμβωμεν μέσα εἰς σπήλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελεν διείσκεται λειψανον ἀκίνητον κάνενὸς ὑποθαμβύνε, ὑποπτεύοντες μήπως καὶ ἠθέλαμεν ξομάζῃ ὑπὸ τὴν σκιάν τε· καὶ αὖ λάχῃ ᾗ ἐκεῖνο τὸ λείψανον ᾗ κατὰ συμβεβηκὸς ἤθελε σαλεύσῃ ὀλίγον τι, διὰ θὺς πήζει τὸ αἷμά μας ὑπὸ τὸν φόβον, πιάνεται ἡ φωνή μας, συκόνονται αἱ ῥίζες τῆς κεφαλῆς μας, ᾗ ὅλα τὰ κορμία μας· ποταπὸς φόβος, ποταπὸς ζόμος θέλει εἶναι ἐκεῖνος τῆ ἁμαρτωλῶν, ὅταν ἤθελαν βλέπῃ τὸν ἑαυτόν τες ὑπὸ δυσμόρφως, ᾗ ἀχρίως ᾗ φοβερὰς δαίμονας πανταχόθεν συμβιγυεισμένες μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν σκοτεινότατον τόπον τῆ ᾅδε; Ἀφ' ὃ λοιπὸν ἀνακηρυχθῇ εἰς ὅλας τὰς ἁμαρτωλὰς αὐτὴ ἡ ὑποβόπαιος ὑπόφασις τῆ Κριτῆ, καὶ ἴδωσιν οἱ ταλαίπωροι πῶς παντελῶς ἀπελπίθηκαν ὑπὸ τὴν σωτηρίαν τες, ᾗ εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαυτα δὲν ἀπαυδέχασι καμμίαν ἐλθυθερίαν τες, τότε δὴ τότε μὲ ἀχρίας κραυγὰς, μὲ πεύθος ᾗ ὀδυρμὸν, μὲ βολὴν καταπληκτικὴν καὶ αὐτιβομβέσαν εἰς ὅλα τὰ πέρατα τῆς γῆς, ὅλοι ὁμῶ μὲ μίαν φωνὴν θέλυν θρήνει τὴν ταλαιπωρίαν τες· ᾗ ὄντες ἀπελπισμένοι, θέλυν αὐοίξει τὸ μιαρόν τες στόμα, ᾗ τὸ γραφικὸν ἐκεῖνο, „ τότε θήσωσιν εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ „ θέλυν ξεράσει βλασφημίας ἀθεωτάτας ἐναντίον τῆ ζῶντος Θεῆ. „ τότε θέλυν καταρῶνται τὴν ἡμέραν ᾗ ὥραν, ὁπῶ ἐγεννήθησαν, τὲς γονεῖς ὁπῶ τὲς ἐγέννησαν, τὰ βυζία ὁπῶ τὲς ἐγαλακτοβόφησαν, τὸν ἀέρα ὁπῶ αὐέπνευσαν, τὴν γῆν ὁπῶ ἐπάτησαν· ᾗ μὲ φωνὴν δυνατὴν ᾗ μεγάλην, ὠρυόμενοι ὡς λέοντες, θέλυν ἀναβρυμῶνται ἀχριοφώνως, ᾗ ὡς σκύλοι μαινόμενοι θέλυν γαυγίζει λυσασμένα, καὶ πτιγόμενοι μέσα εἰς τὰ ῥεύματα τῆ δακρύων, καὶ θρηνῶντες ἀπαρηγόρητα, θέλυσι κράζει μεγαλοφώνως· ὦ οὐρανοὶ, κλαύσατε μὲ ἡμᾶς τὲς ἀπηλπισμένους· ὦ σοιχεῖα, συνελεεινολογήσατε τὴν ἐδικήμας ἐλεεινότητα· ὦ πῦρ, κατάκαυσόν μας, νὰ μὴ φαινώμεθα· ὦ ὕδατα, καταποντίσατέ μας, νὰ μὴ ὀφθώμεθα· ὦ γῆ, χάσθητι, ᾗ κατάπιέ μας, νὰ μὴ βλεπώμεθα· ὦ ὄρη, καὶ βουνὰ, ᾗ πέσατε, πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, πλακώσατέ μας, θανατώσατέ μας, ὁπῶ νὰ σωνβιβῶμεν ὁλοτελῶς, καὶ εἰς τὸ μηδὲν νὰ ἀφανισθῶμεν. Τὰ ὅλα, καὶ ἄλλα φοβερώτερα καὶ βαρύτερα ὑπὸ αὐτὰ ὑπεραπείρως θέλυσι μᾶς ἐπανέβῃ, ὦ ἁμαρτωλοί, ἴσως εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν δὲν διορθώσωμεν τὸν ἑαυτόν μας μὲ τὴν μετάνοιαν.

Η'θικόμ.

Ἄχ, καὶ ναὶ ἦπον τρόπος εἰς κάθε καιρὸν, ὁπῶ ὁ ἄνθρωπος ἀποφασίζει νὰ καταπατήσῃ κ᾽μμίαν ἐντολὴν τῶ Θεῶ, φράττοντας τὴν ἁμαρτίαν, νὰ ἐνηχῶσαν εἰς τὰ αὐτία τε ἐκεῖνα τὰ ξομπρὰ λόγια τῶ Κριτῶ „ Πορδίεσθε ἀπ᾽ ἐμῶ· διότι, βέβαια, ἤθελε φροκείνῃ τὸν θάνατον, ἐδῶ νὰ πατήσῃ τὴν ἐντολὴν, καὶ νὰ ὑβρίσῃ τὸ μεγαλεῖον ἐκεῖνε τῶ φοβερωτάτε Κριτῶ, ὁπῶ ἔχει νὰ κάμῃ τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς αἰωνίε τε καταδίκης. „ Πο„ ρεύεσθε ἀπ᾽ ἐμῶ· ὦ, πῶς χλομωμελανίζω, ὅταν συλλογίζωμαι „ τὰ τοιαῦτα λόγια! „ ἀπ᾽ ἐμῶ· φεύγουμαι. „ οἱ κατραμμένοι· „ σκιόνονται αἱ βίχες τῆς κεφαλῆς με. „ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον· „ ὅλος ἄφωνος μένω. „ τὸ ἡτοιματμένον· αἱ ἁρμονίαι με συντα„ ράσσονται. „ τῆ διαβόλῳ· βρέμει ἡ καρδία με. „ καὶ τοῖς ἀγ-
Ἑβραί. ι. 13. „ γέλοις αὐτῶ· ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ξομάρας ἀπονεκρόνομαι· „ Ἀλήθια „ φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεῶ ζῶντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Καὶ τῆ δύω ἀποφάσεωμ ἡ τελείωσις, ἓ τῶ Κόσμε παντὸς ἡ σωτέλεια.

Ἀ'Φ' ἓ λοιπὸν τελειωθῶσιν ὅσα ἀνωτέρω μέχρι τῶ δεκάτε πλάτος διερμηνεύσαμεν, ἀκόλουθον εἶναι νὰ λάβῃ τὴν τελείωσιν καὶ ἡ ἄλλη ἀπόφασις τῶ Κριτῶ. Διότι, δὲν πρέπει τινὰς νὰ λογιάσῃ ὅτι εἰς ἐκεῖνο τὸ Θεῖον Συνέδριον τῶ Ἄκρε Βασιλέως γίνεται, καθὼς καὶ ἐδῶ εἰς πολλὰ ἀνθρώπινα κριτήρια· εἰς τὰ ὁποῖα, ἢ ἡ ἀλήθια αὐτία δὲν ἐξετάζεται· ἢ ἀφ᾽ ἓ ἐξετασθῇ, σιωπᾶται, ἢ ὑποκάτω εἰς τὰ χρήματα καὶ δῶρα κρύπτεται, καὶ καταθάπτεται, ἢ ἀπόφασις δὲν γίνεται. ἢ, τέλος πάντων, ἀφανθερόμενοι οἱ κεφαλαὶ ἀπὸ τὰ δῶρα, σύρνουσι τὴν ἀπόφασιν εἰς πολὺ καιρὸ ἀφήνημα, ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀργοπορεμένην. Ἀλλ᾽ ἐδῶ, ἀλήθια ἡ ἀπόφασις, ἀλήθια καὶ ἡ ἐμπρακτος αὐτῆς τελείωσις. Διότι, ἐπειδὴ καὶ, ὁ Κριτὴς εἶναι Παντοδύναμος, ἀφ᾽ τοῦτο καὶ ὁ λόγος τε ἔχει τὴν δύναμιν, ὁπῶ παραθὺς νὰ καπαντήσῃ εἰς ἔργον. Εἰς τοῦτο τὸ θεῖκὸν Κριτήριον, δὲν εἶναι κἀνεὶς, ὁπῶ νὰ μετιτθύσῃ, ἢ κἂν νὰ ἀντι-

ἀντιλαλήσῃ. ὅθεν ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἀφιερώφωνας καὶ τὰς δύω ἀποφάσεις τῶ Χριτῶ, ἀφ᾽ τε τῆ Δικαίων, καὶ τῆ ἁμαρτωλῶν, ἀλλήλως ξανακέγει· „ Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι μὲν, εἰς κό„ λασιν αἰώνιον· οἱ δὲ Δίκαιοι, εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ θέλουσι τελειωθῆ αἱ ἀποφάσεις κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν τρόπον καὶ τὴν τάξιν, ὁπῶ οἱ εὐαγγελισαὶ μᾶς διδάσκουσιν. ἤγουν, πρῶτον μὲν, θέλει εἰπῆ ὁ Κριτὴς πρὸς τὸς ἐκλεκτὸς τε „ Δεῦτε· ὕστερον δὲ ἀπὸ τοῦτο, πρὸς τὸς ἁμαρτωλὸς τε „ Πορεύεσθε. Καὶ οὕτω, πρότερον μὲν, θέλων εἰσέλθῃ εἰς τὴν χαρὰν τῶ Κυρίε οἱ Δίκαιοι· ὕστερον δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ θέλων ἀποριφῆ εἰς τὸν τάρταρον τῶ ἅδε. Καὶ τότε θέλει πληρωθῆ τὸ Γραφικὸν ἐκεῖνο τῶ ψαλμῶ, ὁπῶ λέγει· „ ἁ„ μαρτωλὸς ὄψεται, καὶ ὀργισθήσεται· τοὺς ὀδόντας αὐτῶ βρύξει, καὶ „ τακήσεται. ἐπιθυμία ἁμαρτωλῶ ἀπολεῖται. Βαβαὶ, Παντοπέρπατε Κύριε, ποταπὴ θέλει εἶναι τότε ἡ φροπομπή! Τί λογῆς ἡ θεωρία! ὅταν δηλαδὴ τόσοι οὐράνιοι μεγισῆνες, τόσοι υἱοὶ τῶ Θεῶ, μὲ αὐτὸν τὸν Θεὸν Βασιλέα πων θριαμβεύοντες, θέλουσιν ἀναφέρονται ἀπὸ τὸ ἀέρος εἰς τὸν οὐρανὸν, καθήμενοι ἐπάνω εἰς ὁλόχρυσον ἅμαξαν, μὲ βασιλικὸν σχῆμα, μὲ χάρες δεδοξασμένε σώματος, μὲ ὑπερθαύμασον λαμπρότητα, μὲ χαρὰν ἀκατάπαυσον καὶ ἀνέκφρασον· ὁπῶ, αἱ μὲν δεξιαὶ καὶ ἀγκαὶ αὐτῆ χεῖρες, νὰ φέρωσι φοίνικας, σύμβολα νίκης, καὶ δάφνας ἀειθαλεῖς καὶ ἀμαράντες· ἡ δὲ λαμπρὰ καὶ ἀξιοθέατος αὐτῆ Κεφαλὴ, νὰ εἶναι ἐζολισμένη μὲ στέφανον ἀπὸ μυείες πολυτίμες λίθες φωταυγεῖς καὶ ἀκτινοβόλες! Ἀλλὰ, καὶ εἰς τὰ αὐτία πων, τί ἄλλο χαριέστερον, καὶ τερπνότερον ἤθελεν εἶναι ἀπὸ ἐκείνην τὴν εναρμόνιον μελῳδίαν; Ἡ ὁποία θέλει συγκροτεῖται καὶ ψάλλεται ἀπὸ τὰς μελιρρύτας ὑμνολόγας, τὰς ἐννέα, λέγω, χορὰς τῆ Ἀγγέλων, ὁπῶ ᾄδουσι μὲ φωνὰς ἀρ„ ρήτε διφροσυύης ἐκεῖνο τὸ τῆς Ἀποκαλύψεως „ Ἡ εὐλογία καὶ „ ἡ δόξα, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ εὐχαριστία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ ἰσχὺς „ τῶ Θεῶ ἡμῶν εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Καὶ τότε ψαλλόντων τῆ Ἀγγέλων, ἀμοιβαίως θέλων ἀποκείνονται καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ ἅγιοι· „ ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐν τῶ Αἵματί σε, ἐκ „ πάσης φυλῆς, καὶ γλώσσης, καὶ λαῶ, καὶ γενέας, καὶ ἐποίησας ἡ„ μᾶς βασιλεῖς, καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς γῆς. Βαβαὶ, ποταπὴ ἀνάβασις θέλει γενῇ τότε! ποταπὸς δρόμος! ὁποῖαι φωναί! ποταπαὶ ὁμιλίαι! ποταποὶ λόγοι συγχαρισήμιοι! ποταπαὶ δοξολογίαι Ἀγγέλων τε, καὶ ἀνθρώπων! ποταπὸν τερπνότατον θέα-

Porta di Penitenza.

μα τῆ Παρθενών! ποταπὴ εἴσοδος! ποταπὴ δ' ρυχωρότης ἐκείνης
τῆς ἄνω πόλεως! ποταπαὶ τῆ μακαρίων ἐκείνων αἱ καθέδραι!
ποταπὴ κοινολογία μυσηείων! ποταπὴ χάρις, μηδέποτε ὀλιγοδύ-
σα! ποταπὴ ῥυφή! ποταπὴ δόξα! παύστε, αἰδίως, καὶ εἰς αἰῶ-
νας αἰώνων ἐξαπλωμήν, καὶ εἰς τὰ ἔμπροσθεν ὑπεραπείρως ἐπαύ-
ξουσα. Ἐδῶ θέλει εἶναι ὁ ἔπαινος ὅλης ἐκείνης τῆς χαριεστάτης
κωμῳδίας· τὴν ὁποίαν θέλει δραματαργήσει ὁ Ποιητὴς καὶ Δικαστὴς
τῆ ἀπάντων· ὁ ὁποῖος καὶ θέλει φωνάξει εἰς τὲς Ἀγγέλες τε· „
λύσατε τὴν Σκιὴν, σηκώσατε τὸν θρόνον, χαλάσατε τὸ θέα-
τρον. ἰδὲ τετέλεσαι τὸ Κειτήειον, πέρας ἔλαβε τὸ δράμα. Καὶ
μ' τῦτο, θέλει γυρίσει τὸ πρόσωπόν τε μὲ φλογοειδῆ καὶ φοβερω-
πάτην ὄψιν πρὸς τὲς ἀθλιωτάτες ἁμαρτωλὲς, εἰς τὲς ὁποίες καὶ
θέλει λαλήσει, καὶ θέλει ἐκτελίσει τόσας κατάρας, συμφορὲς, καὶ
δυσυχίας εἰς αἰώνιον αὐτῆ ἀπώλειαν καὶ καταστροφὴν, ὅσας ἀνωτέρω
ἀπηριθμήσαμεν. Καὶ ὕπω, συμπαλαβὼν μεθ' ἑαυτῆ τὲς Δικαίες,
θέλει ἀναβαίνει εἰς τὸν ὐρανὸν μὲ τὴν φάτξιν, ὁπῦ προείπο-
μεν. ὁπότε, βλέποντες οἱ παλαίπωροι ἁμαρτωλοὶ μὲ αὐτὰ τες τὰ
ὄμματα τὴν δόξαν ἐκείνων, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τὸ ἀέρος ἀναβαίνε-
σιν εἰς τὸν ὐρανὸν, καὶ σοκαδῆν, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ θύρα τῦ ὐρανῦ
ἐκλείσθη, τότε (ἀλοίμοιον!) ποταπὸς θρῆνος θέλει σηκωθῆ ἀπὸ
αὐτὲς τὲς ἀπηλπισμένες! ὁποῖαι κραυγαί! ποταπὸς κλαυθμώδης ὀ-
λολυγμὸς θέλει ἐξακούεται μεταξύτων! ποταπαὶ βρύσες δακρύων
θέλυσι πλημμυρεῖ εἰς τὰ ὀμμάτιά των, τὴν γλῶ καταβρέχυσαι!
ποταπὸν ἐλεεινότατον θέαμα θέλει εἶναι ἐκεῖνο! Διότι, θέλυσι
τρελτεγυρίζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τύπτοντες τὰ σήθη μὲ τὲς χρόνθες των,
καταξεχίζοντες τὰ πρόσωπα μὲ τὲς ὄνυχας, ξεριζώνοντες τὲς τρί-
χας των μὲ τὰ δάκτυλα, κρύοντες τὰ γόνατά των, καὶ ὅλα τὰ μέλη
τρέμοντες τῦ κορμιῦ των. Ἄλλοι θέλυσι πίπτει πρωτὲς εἰς τὴν
γλῶ, κτυπῶντες τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον· ἄλλοι, μὲ πέδας
θέλει δέρονται· ἄλλοι, ὡσὰν ξελογιασμένοι καὶ ξελοὶ ἀὲν, καὶ κά-
τω ἄτακτε θέλει φέρονται. Κτύπος, καὶ παλμὸς θέλει εἶσαι εἰς
τὴν καρδίαν τες, ἄλγος εἰς τὴν ψυχήν τες, ἴλιγγος καὶ σκοτύρα εἰς
τὸν νῶν, τρόμος καὶ φρίκωσις εἰς τὰ μέλη, μυγγισμοὶ καὶ ἀνα-
σεσμοὶ ἄπειροι. Καὶ πάλιν, βλέποντες τὴν λαμπρὰν ἐκείνην καὶ
ὑπερένδοξον δορυφορίαν τῆ Δικαίων, θέλυσι λέγει μὲ ἔκπληξιν
ἐκεῖνο τὸ Σολομώντιον· "ὅτι εἰσὶν, ὃς εἶχομέν ποτε εἰς γέλωτα, καὶ
„ εἰς ὑπόβολὴν ὀνειδισμῦ οἱ ἄφρονες; τὸν βίον αὐτῆ ἐλογισάμεθα

Σοφ. 5. 3.

„ μα-

„ μαίαν, καὶ τὴν τελδυτὴν αὐτῆ, ἄτιμον· πῶς κατελογίσθησαν ἐν
„ υἱοῖς Θεῦ, καὶ ἐν Ἁγίοις ὁ κλῆρος αὐτῆ ἔστιν; Ἀμὴ ἡμεῖς, πῶ
ἐξεπέσαμεν οἱ ἄθλιοι; Πῦ μᾶς ἐκρήμνισαν αἱ ψυχοφθόροι ἐπι-
θυμίαι; αἱ ἀπαλαὶ, καὶ γλυκεῖαι ῥυφαί; τὰ λαμπρὰ, καὶ πολυτελῆ
συμπόσια; οἱ ἀσελγεῖς ἔρωτες; ἡ ἀχόρταστος φιλαργυρία; ἡ πο-
λυϋπνία, καὶ ἀμέλεια; τὰ μετεωρίσματα, καὶ τὰ γέλοια; αἱ ἀσω-
τεῖαι, καὶ γασερμαργίαι; καὶ ἁπλῶς, ἡ φιλήδονος, καὶ διεφθαρμένη
πολιτεία· τὰ ὁποῖα ὅλα, ποὺ λὰ ὀγλίγωρα ἔπαυσαν, καὶ κάνενα
ὑπὸ αὐτὰ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν φαίνεται· μόνον δὲ εἰς ἡμᾶς ἐπροξένη-
σαν συμφορὰς, δυσυχίας, καὶ βάσανα αἰώνια. Αἴ, καὶ ὄφ τί νὰ
συλλιφθῶμεν παντελῶς εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός μας; ἢ, ἀφ' ἑ
συωλήφθημεν, ὄφ τί νὰ μὴν ἐποβαλθῶμεν νεκροὶ ὑπὸ τὴν κοι-
λίαν της; ἢ, ἀφ' ἑ ἠλθομεν εἰς τὴν ζωὴν, ὄφ τί δὲν θὲς ἐμᾶς
ἐθέρισεν ὁ θάνατος; ἢ, ὄφ τί δὲν μᾶς ἐκατεδάμασεν εἰς τὴν νεό-
τητά μας κάμμια μεγάλη ἀθρόα· ὄφ τῆς ὁποίας, ἠμπορέσαμεν
μὲ δυκολώτερον τρόπον νὰ ἐπυκτήσωμεν τὴν τόσην μεγαλωτάτην
μακαριότητα. τώρα δὲ, ὄφ μίαν ὀλιγοχρόνιον ἡδονὴν, εἰς πόσας
ἀναριθμήτες σφοδρὰς καὶ αἰωνίες κολάσεις ἐμπεσάμεν; Ταῦτα
ἐκείνων λεγόντων, καὶ πικρῶς θρηνολογέντων, θέλει καταφθάσει
δὲ θὺς ἐκεῖνο τὸ κολασήειον πῦρ, (τὸ ὁποῖον, μὲ πολλὴν ὀγλι-
γωρότητα κατέκαυσε καὶ ἠφάνισεν ὀλίγον προτήτερα πᾶσαν τὴν Οἰ-
κουμβίλην·) καὶ ἐμπυκλόνοντάς τες παντοχόθεν, θέλει τὲς κατακαίει
ἀκατατάυστως, καὶ τὸ Προφητικὸν λόγιον· „ Πῦρ ἐνώπιον αὐτῆ Ψαλ. 96. 3.
„ προπορδύσεται, καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τὲς ἐχθρὲς αὐτῆ. Ὁπότε, καὶ
μὲ τὸ νὰ μὴν ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τὸ κέντρον τῆς γῆς, καὶ τὸ
βάθος, ὅπῦ εἶναι ἡ γέεννα, καὶ ὁ τάρταρος, ἐμπρὸς ἐμᾶς ἐ-
δηγῦμαι τὲς θρηνῳδίες των ἀλαλαγμὲς καὶ ἀτάκτες φωνὰς, ὁπῦ ἔ-
χυν νὰ ἀκύωνται ὑπὸ αὐτὲς τὲς ἀπηλπισμένες· ἐπειδὴ, ὅ, τι μέ-
γα καὶ αὖ εἰπῆ τινὰς ἐμπρὸς τύπων, τίποτε χρέος δὲν λέγει. Τῦτο
δὲ μόνον τὸ ἀκόλυθον λέγω, ὅτι μ' τὸν καταχλυσμὸν τῆ ἁμαρ-
τωλῶν, θέλει σώθῆ καθὼς καὶ πρότερον ἡ γῆ, καὶ θέλει κλεισθῶ-
σει παντοχόθεν τὲς θύρας τῆς αἰωνίε ἐκείνης φυλακῆς μὲ ἰσχυρὲς
μοχλὲς, καὶ κλειδία ἀδαμάντινα, ὄφ νὰ μὴ δύνανται, ὅσοι δύσι-
κονται εἰς τὸν ᾅδου, νὰ ἰδῶν ποτὲ τὸν ὐρανὸν, ἢ ὅλως τὸ φῶς τε,
ἢ καὶ ὄφ νὰ μὴ ἰδῶν ποτὲ ἀνοικτὴν κάμμίαν θυρίδα, καὶ νὰ λο-
γιάσῶν, πῶς ἔχει νὰ τὲς δοθῆ ποτὲ θάνατος· ἢ καὶ ὄφ νὰ μὴ νομίζῶν, ὅτι οἱ θρῆνοι
εἰας, ἢ ὀδυνολαγχνίας· ἢ καὶ

καὶ οἱ ἀσεσεγμοίτες, ἡ φωνῆς καὶ κραυγαῖς τες ἤθελαν φθάσῃ κἀμμίαν φορὰν εἰς τὰ αὐτία τῦ μακαρίων Δικαίων εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἤθελαν τὰς ἀνοίξῃ νὰ μεσιτεύσωσιν εἰς τὸν Θεὸν, νὰ τὰς ἐλεηθῇ ὀλίγιτις ἀνέσις.

Η'Θικόν.

Ε'Δὼ θέλει εἶναι τὸ τέλος ὅλης τῆς προσκαίρε ταύτης ζωῆς, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς αἰδιότητος τὲ μέλλοντος αἰῶνος. Διὰ νὰ κάμω λοιπὸν καὶ ἐγὼ τέλος τὲ πικρὲ τέτε καὶ λυπηρὲ ἐγχειρήματος ὁμὲ μὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς ταύτης, σᾶς ἐνθυμίζω ἐκεῖνο, ὁπὲ ἕνας σοφώτατος διδάσκαλος καὶ θεοσεβὴς, ὁμιλῶντας ἐπ' ἄμβωνος, ἔλεγε πιστοτρόπως· Ἀνίσως καὶ τινὰς εἰς τῦτα ὁπὲ διδάσκομεν ἐδὲ τῆς φοβερᾶς Κρίσεως τὲ Θεὲ, δὲν κινῆται εἰς κατάνυξιν, ὁμὲ καὶ φόβον· ἀλλ' ἀφ' ἕ τὰ ἀκέσῃ, δὲν εἶσκεται εἰς μίαν ἀλλάξεσιν τοιαύτην, ὥσε ὁπὲ ἢ τελείως δὲν ἤκεσεν, ἢ ἐδὲ μικρὰν καὶ ὀλίγην ἰδέαν ἐζωγράφισαν εἰς τὴν διάνοιάν τε· μάλιστα αὖ εἶναι βεβυθισμένος εἰς ἁμαρτίας, τῦτο εἶναι μία βεβαιοτάτη ἀπόδειξις τῆς τυφλότητος, καὶ σκληρότητός τε· διότι, ἂν οἱ δίκαιοι ἀκέοντες τοιαύτην διδασκαλίαν φείττωσι, καὶ δειλιῶσι, καὶ ὅλως μὴν ἐκπατικοί· πῶς οἱ ἁμαρτωλοὶ, εἰς τὴν ὁποίων τὰς κεφαλὰς κρέμαται τόσων κακῶν κίνδυνος, ὄχι μόνον μὲ ὀμμάτια σεγνὰ νὰ ἀκέσῃ τῦτα ὁπὲ διδάσκομεν, ἀλλὰ καὶ μὲ λιθίνην καρδίαν; ταῦτα ἔλεγεν ἐκεῖνος, καὶ πρεπόντως· ἐπειδὴ τί ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον φοβερώτερον, ὁπὲ νὰ τὸν κάμῃ νὰ ζέμῃ, ὡσὰν νὰ δέχεται εἰς τὰ αὐτία τε τὴν καταπληκτικωτάτην ἐκείνην, καὶ δυσυχεσάτην βροντὴν, τὴν, πορεύεσθε ἀπ' ἐμὲ οἱ καταραμένοι.

ΠΡΟΟΙ-

Προοίμιον ἄδ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ Α, ΔΟΥ.

Ο' Παλαιὸς ἄνθρωπος καταβαίνει μὲ τὸν λογισμόν τε εἰς τὰ καταχθόνια, διὰ νὰ ἀνέβῃ ἐκεῖθεν μέσος μὲ τελειότητα, εἰς τὰ ἐπουράνια.

Ε'Κεῖνο ὅπου μίαν φορὰν ὁ Προφήτανξ Δαβὶδ ἡ ἐνχόμενος ἐπεθύμησεν, ἢ ὠφελίμως ἐσυμβούλευσεν, ὅτι, ὅσοι ξέφυσιν εἰς τὸ ςήθητος ἔρωτα νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὰ οὐράνια, οἱ πιστοὶ, πρότε νὰ ἀποθάνωσιν, καταβήπωσαν εἰς ἅδε ζῶντες. „ Τοῦτο τὸ ἴδιον Ψαλμ.
συμβουλεύω καὶ ἐγὼ ἐδῶ, πάντες ἄνθρωποι, ὅπου κατοικοῦσιν εἰς 55.
ὅλα τὰ μέρη τῆς Οἰκουμένης. „ Καταβήτωσαν εἰς ἅδε ζῶντες, διὰ νὰ μὴ κατέβωσιν ἀποθανόντες. Ἂς κατέλθωσιν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὅσον εἶναι ἀκόμη ὑγιεῖς, καὶ χωρὶς ἀσθένειαν· μήπως ὕστερον κατέβωσιν, ὅταν εἶναι χωλοὶ ζωλοί. Ἢ πάχα θέλεις μὲ ἀποκριθῇ, πῶς, τὸ νὰ κατέβῃ τινὰς, εἶναι παντελῶς δυσκολοκατόρθωτον, καὶ μάλιστα ἀσωμάτων; Ἀλλ' ἴσως ἐξαλείφθηκεν ἀπὸ τὴν πλάκα τῆς ἀνθυμήσεώς σε ἡ εὐαγγελικὴ ἐκείνη Παραβολή. „ Ἄν- Λουκ.
„ θρωπός τις, κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ. „ Ἡ πα- 10. 30.
ραβολὴ αὕτη τὸ Λουκᾶ εἶναι Ἱστορία διὰ τὴν σωτηρίαν σε. Σὺ εἶσαι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅπου δὲν ἔκαμες ἀρχὴν νὰ εὔχῃς εἰς τὸ φῶς ταύτης τῆς ζωῆς πρότερον, πρὶν διὰ νὰ κατέβῃς εἰς ἐκείνην τὴν μίξιαν τῆς μιξικῆς σε συλλήψεως, ἔζησεν ἐν ἁμαρτίαις ἐγνώθης, καὶ ἀκολούθως ἐκατέβης ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἱεριχώ. „ Ἐν Ψαλμ.
„ τῇ ἁμαρτίαις ἐκίσησέ σε ἡ μήτρα σε. „ Τί δὲ ἄλλο εἶναι ἡ ἁμαρτία, διὰ μία κατάβασις ἀπὸ τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, εἰς τὸ ἄκρον κακόν; Ὅσάκις ἁμαρτάνεις, τοσάκις καὶ καταβαίνεις. Δὲν εἶναι λοιπὸν δύκολώτερον, ἢ σωτηριθέστερον ἀπὸ τὸ καταβαίνειν· ἔπε ἠμπορεῖς νὰ μάθῃς τὰ οὐράνια, ἂν δὲν καταβαίνῃς μὲ συχνὴν θεωρίαν εἰς τὰ καταχθόνια. „ Ὁ' καταβὰς αὐτὸς ἔξι, καὶ ὁ ἀναβὰς Ἐφεσ.
„ ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν. „ σοχάσε καλῶς τὴν τάξιν, διὰ 5. 10.
νὰ μὴ κατέβῃς ἀθελήτως ἐκεῖ ὅπου τάξις δὲν εἶναι. Πρῶτον ὁ

Χειρὸς κατέβηκεν εἰς τὸν ᾅδλω, καὶ ὕστερον ἀνέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἂν δὲν θέλῃς νὰ πλανηθῇς ἀπὸ τὴν στράταν τοῦ οὐρανοῦ, ἀκολούθα κατόπιν ἐκείνων, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ὁδὸς πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἂν ἀγαπᾷς μὲ ὅλην σου τὴν καρδίαν νὰ ἀνέβῃς εἰς τὸν οὐρανόν, κατάβα πρότερον εἰς τὸν ᾅδλω· θεώρησον ἐκεῖ τὰ ἄκρα κακὰ τὰ ἄκρα κακά, καὶ δὲν θέλεις νομίσει ἄλλο διὰ κολώτερον, ὡσὰν τὸ „ ἐκκλί-„ νειν ἀπὸ κακὰ, καὶ ποιεῖν ἀγαθόν. „ Διότι, θεωρῶντας ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ, θέλεις φύγῃ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ ἔτζι θέλεις ἀπο-φύγῃ μαζὺ καὶ τὴν ἁμαρτιῶν τὰς τιμωρίας. Ὅταν θεωρήσῃς καλῶς τὰς τιμωρίας ὁποῦ θέλουν τὰς ἁμαρτάνοντας, τότε θέλεις ὀκνοῦσει νὰ ἁμαρτάνῃς, καὶ θέλεις μετανοεῖ πῶς ἥμαρτες. Ἐπειδὴ καὶ, κατὰ τὴν παροιμίαν. „ Ἐκεῖνα ὁποῦ τινὰς φοβεῖται, ταῦτα καὶ ἀποφεύ-„ γει· καὶ, ἐκεῖνο ὁποῦ μᾶς βλάπτει, τοῦτο καὶ μᾶς διδάσκει. „ Σὺ λοιπὸν, τοῦτα ὁποῦ ἐδῶ σημειόνομαι, ἀναγίνωσκε ὄχι μίαν φο-ρὰν, ἀλλὰ πολλάκις μετὰ πολλῆς προσοχῆς, διὰ νὰ τὰ γράψῃς βα-θύτερον εἰς τὰς μεμβράνας τῆς διανοίας σου· καὶ ὅτε πρέπει νὰ ἀμ-φιβάλλῃ τινὰς ὅτι, μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, εὔκολα ἀναβαίνει εἰς τὰ οὐράνια.

ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΑ.

Ἄδης, εἶναι χώρα τοῦ θανάτου, βασίλειον τῶν δαι-μόνων· τὸ ὁποῖον, πόρτα εἶναι ἡ ἀπελπισία· αὐ-λὴ, τὰ δεσμά· παράθυρα, τὸ σκότος· τράπεζα, ἡ δυσωδία· φαγητὸν, ἡ πεῖνα· ποτὸν, ἡ δίψα· ὡρολόγιον, ὁ κλαυθμός· τρῶμα, ἡ φλόγες· τάξις, ἡ ἄτακτος σύγχυσις ἐκείνης τῆς χώρας. Εἶναι ἀφεγγέστατον ἐργασή-ριον, κεκλεισμένον παντοχόθεν μὲ κλειδία, μὲ ἀλύσεις, καὶ μὲ δεσμὰ ἄλυτα· ἐπαίνω εἰς τὰ ὁποῖα δείσκεται βεβαίως ἡ ἀσυμ-πάθητος ὀργὴ τοῦ Κυρίου. Διὰ τὸν ὁποῖον τόπον, καὶ σὰς διδά-σκαλος γλυκύλαλος καὶ εὐάρεστος, ὡσὰν νὰ ἤθελε κατέβῃ εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ εἶδεν ὅσα ἐκεῖ γίνονται, καὶ νὰ ἤκουεν ὅσα λαλοῦνται, μὲ τοιαῦ-τα λόγια λυπηρῶς ἐφώναξεν· “Ὦ χώρα πικρὰ καὶ ὀδυνηρὰ, „ χώρα φοβερὰ, χώρα φρικτὴ, γῆ τῆς ἀλησμονησίας, γῆ τῆς θλί-„ ψεως, γῆ τῶν συμφορῶν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δείσκεται κἀμ-„ μία χαρὰ, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, λύπη ἀκατάπαυστος, τόπος θα-„ νατηφερὸς, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ πῦρ εἶναι ἄσβεστον, τὸ ψῦχος κρυε-„ ρώτατον, ὁ σκώληξ ἀκοίμητος, τὸ σκότος ψηλαφητὸν, ἡ δυσω-„ δία καὶ ἀλήθειαν ἀνυπόφορος, τὰ σφυρία ποτὲ δὲν παύουσιν ἀπὸ „ τοῦ νὰ κτυπῶσι, τὰ πρόσωπα τῶν δαιμόνων ἄγρια! ὅλος φρίττω „ καὶ τρέμω, ἐνθυμούμενος ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ ὅλα τὰ μέλη μου „ συνταράσσονται! „ Καὶ ἄλλος δὲ πάλιν διδάσκαλος, ὁμιλεῖ συντομώτερον· „ Δὲν εἶναι εἰς ἐκεῖνον τὴν τόπον καμμία ἐλπὶς „ καλὴ, μαλίστα δὲ παντὸς καλοῦ καὶ εὐτυχίας. Ἐκεῖ, οἱ ἐχθροὶ „ τοῦ Θεοῦ, ὑστεροῦνται ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἠμπορεῖ τινας νὰ „ ἐνθυμήσῃ. Βασανίζονται μὲ ὅλα τὰ κακὰ, ὅσα ἠμπορεῖ τι-„ νας νὰ ξομάξῃ. „ Ποῖος εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον θέλει εἶναι ἄρ-χων τῶν παλαιπώρων ἁμαρτωλῶν; Ποῖος δεσπότης; ποῖος ἡγεμών; ἕδεις ἄλλος, βέβαια, ὤδε ἐκεῖνος ὁποῦ, διὰ τοῦ ἀχνιοτάτου τε μορφοῦ, καὶ φοινικοῦ ὑγριότητα, λεγέται δράκων· διὰ τοῦ πανουρ-γίαν καὶ φαρμακάδας τε, ὀνομάζεται ὄφις· διὰ τοῦ θρόθυμον ὁρ-μοῦ, ὁποῦ ἔχει εἰς τὸ νὰ βλάπτῃ, καλεῖται λέων ὠρυόμενος· διὰ τὸ

τὸ μεγαλεῖον τῆς δωμάμεως, προσαγορδύεται Βεεμώθ· διὰ τὴν αὐτὸ
μερον ὀργὴν, δυσφημίζεται διάβολος. Ποίους δὲ θέλουσιν ἔχει τὴν
φίλες αὐτοὶ οἱ καταδικασμένοι; κάνενα παντελῶς εἰς αἰῶνα τὸν
ἅπαντα· μάλιστα δὲ, πάντες ἁπλῶς καὶ Ἄγγελοι, καὶ Ἅγιοι, καὶ
δαίμονες θέλουν τὸς καταβέχει μὲ μῖσος ὑπερβολικὸν καὶ ἀφιλίωτον·
θέλουν εἶναι ἀπέραμμένοι ἀπὸ ὅλα τὰ κτίσματα, μισητοί, ἀκά-
θαρτοι, συχαμεροί, ἀποβλητοι, καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν βδελυρίαν
(διὰ νὰ εἰπῶ ἔτζι) θανατότερον ἐβδελυγμένοι. Τίνας δὲ, καὶ
ποταπὲς θέλουσιν ἔχει συντρόφους; Ἄχρι· μοχθηροτάτους εἰς τὴν
πονηρίαν, φρικωδεςάτους εἰς τὴν ὄψιν, ἀθλιωτάτους εἰς τὴν σάσιν,
καὶ πεισματικωτάτους εἰς τὴν κακοποίησιν. Σὺ λοιπὸν, ἂν θέλῃς
νὰ εἶσαι φρόνιμος, μάλιστα ἂν θέλῃς τὴν ὠφέλειαν σε, τώρα, ἐν
ὅσῳ ζῇς, κατάβαινε συχνὰ μὲ τὴν νῦν σε εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, εἰς
τὸν ὁποῖον κάνενα χαροποιὸν δὲν δείσκεται· ἔχει ἐκεῖ ὥρας πολλὴν,
θεωρῶντας καὶ συλλογιζόμενος, καὶ κάνενα ἐκεῖ ποτὲ δὲν θέλει σὲ ἀρέ-
σει ἀπὸ ὅσα δείσκονται ἐνταῦθα εἰς τὴν γῆν. μιμήσε ἐκεῖνον τὸν
„ ἐρημίτην ἀσκητὴν, ὁπὲ ἔλεγε, ὅτι, ἐγὼ θέλω τὰς ἁμαρτίας με,
„ πρὶν τῆς ἀποφάσεως τὲ Δικαίε Κριτὲ, μόνος με καθ' ἡμέραν
„ καταδικάζω τὸν ἐμαυτόν με εἰς τὸν ᾅδην, καὶ ὅλος μὲ τὴν θεω-
„ είαν τὲ νοός με ἐκεῖ σέκομαι, καὶ λέγω συχνὰ κατ' ἐμαυτόν με·
„ ἐκεῖ δείσκε, ἄθλιε μοναχὲ, μὲ ἐκείνης τὲς καταδίκες, διότι
„ μὲ αὐτὲς εἶσαι ἄξιος νὰ σωασεθμῆσαι. Ὢ, πόσον εἶσαι σι-
μᾶ εἰς τέτον τὸν τόπον τὲ ᾅδε, ἁμαρτωλέ! Ἤκουσε ἐκεῖνα, ὁπὲ
εἶπεν σὰς Φιλόσοφος, ὅτι, ὅσοι ταξιδδύσι τὴν θάλασσαν, μόνον
„ τρία δάκτυλα εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὸν θάνατον; Ὅσον δηλαδὴ, εἶ-
ναι χονδρὸν τὸ σανίδι τὲ καραβίε. Ἀλλ' ἔτε εἶναι κοντᾶ τόσον οἱ
πλέοντες εἰς τὸν θάνατον, ὅσον εἶναι οἱ ζῶντες πλησίον εἰς τὸν τό-
πον τὲ θανάτε, δηλαδὴ τὸν ᾅδην αὐτόν. Θέλεις ἀκόμη, ἁμαρτω-
λέ, νὰ μάθῃς ἀκριβέσερον πόσον ἀπέχεις ἀπὸ τὸν ᾅδην; Λέγω
σοι, ὅτι τόσον, ὁπὲ, ἂν τέτην τὴν σιγμὴν παύσῃς ἀπὸ τὴν ζωὴν,
εἰς τὴν ἀκόλεθον ἄλλην σιγμὴν, δὲν θέλεις προσμένει ἄλλο τί-
ποτε, ἀμὴ τὰς φλόγας τὲ ᾅδε. ὥσε, ὅλος ὁ ᾅδης, μὲ ὅλας τὰς
τὲς βασάνες, δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἐσένα θανατότερον, ἀπὸ ὅτι
εἶναι μακρὰν μία καὶ μόνη σιγμὴ τὲ χρόνε. Ἂν λοιπὸν φοβῆσαι,
μήπως καὶ ἀποθνήσκωντας ἤθελες καταβῇ εἰς αὐτὸν τὸν ᾅδην, πρό-
σεχε καλῶς εἰς τὴν παρένσαν ζωὴν, νὰ μὴν ἀναβαίνῃς ὑψηλᾶ
ἀλαζονικῶς καὶ ὑπερηφάνως. Πρῶτος εἰς τὸν τάρταρον τὲ ᾅδε κατα-
βαίνει

βαίνει ἐκεῖνος ὁπὲ σὰν κυρὸν ἐσάθη πρῶτος τὴν ἀρχαίων Ἀγγέ-
λων. καὶ τέτο τὸ ἔπαθε, μὲ τὸ νὰ εἶπεν ὑπερηφάνως, "Ἀναβήσομαι Ησ. ιδ. 13.
ὑπεράνω τῆς νεφελῶν. Τέτον τὸν ξεπεσμὸν τὲ Ἑωσφόρε ἐνθυμέρθης καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ, ἐφώναξε λέγων· μὴ ἐλθέτω μοι πῦς ὑ- Ψαλ.
„ περηφανείας, καὶ χεὶρ ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με. ἐκεῖ ἔπεσον 35.
„ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. ἐξώσθησαν, καὶ δὲν μπο-
„ ταν σηθῆναι. Τὰ ὁποῖα λόγια, ἔτζη ἐξηγεῖ ὁ Θεῖος Ἀμβρόσιος·
„ Ἂς μὴ γενῶ ὑπερήφανος, διὰ νὰ μὴν ἁμαρτήσω· ἂς μὴν ἁ-
„ μαρτήσω, διὰ νὰ μὴ σαλεθῶ· ἂς μὴ σαλεθῶ, διὰ νὰ μὴ
„ πέσω· ἂς μὴ πέσω, διὰ νὰ μὴ καταπωθῶ εἰς τὸν ᾅδην.
„ καὶ πάλιν ὀλίγον ὕστερον ἀπὸ αὐτὰ τὰ λόγια, λέγει· ἡ ὑπερη-
„ φάνεια, δὲν ἐξεύρει νὰ στέκεται· καὶ ἂν πέσῃ, δὲν ἐξεύρει νὰ
συκώνεται. Θέλεις, ἀκροατὰ, νὰ μάθῃς τὲς ἀκολέθες καὶ μιμητὰς
τέτε τὲ Ἑωσφόρε; ἄκεσον τὸν ἴδιον Ἅγιον, ὁπὲ μὲ τὰ αὐτὰ ση-
μεῖα καὶ γνωρίσματα ἐκείνε τὲ Ἑωσφόρε τὲς ζωγραφίζει λέγων·
„ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ὑπερήφανοι, καπνηρμένοι τὰ ὀφρύδια, ὑπέρογγοι τὴν
„ καρδίαν, πεφυσημένοι τὸ σῶμα, ὑψαύχενες, καὶ ἀλύγιστοι. μόλις
„ ἐγγίζεσι τὸ ἔδαφος τῆς γῆς μὲ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν τες· ζυγιά-
„ ζεσιν ὅλον τὸ σῶμά τες, μὲ σὰν ζυγίασμα καὶ χῶμα πολλὰ
„ φθάξειον καὶ ἀλλόκοτον· ἐπειδὴ, τὲς μὲν πόδας των, τεντώνεσιν
„ εἰς τὰ ἔμπροσθεν· τὸν δὲ τράχηλον, γέρνεσιν εἰς τὰ ὀπίσθεν·
„ πάντοτε εἰς τὰ ὑψηλὰ κοιτάζεσιν, εἰς δὲ τὰ χαμηλὰ, ὑπερηφά-
„ νως βλέπεσι· ποτὲ δὲν σαλεύσι τὸν λαιμόν τες, ἀλλὰ τὸν κρα-
„ τοῦσιν ἀλύγιστον, ὡσὰν νὰ ἦτον καρφωμένος ἀπὸ σὰν σφοδρότατον
„ πόνον, ἢ πρίσμα. Ἐπειδὴ καὶ, ὁ λόγος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὁ
καπνραμένος ἐκεῖνος ἐξέρασεν, (ἤγεν τὸ, ἀναβήσομαι εἰς τὸν ἀ-
ρανὸν), ἦτον γεμάτος ἀπὸ ἀλαζονίαν καὶ ὑπερηφάνειαν· ὁ ὁποῖος
λόγος διῆλθε καὶ ἐξεχύθη εἰς ὅλες χιλιάδες τὲς ἀνθρώπες. Δὲν εἶ-
ναι κάνενας ἀπὲ νὰ μὴ αἰσθάνῃ ἀπὸ νὰ ἀναβαίνῃ. Ἂν εἶναι κά-
νενας ἰδιώτης καὶ κοινολαΐτης, καὶ ἤθελεν ἰδῇ τινὰ ἄλλον, ὁπὲ δεί-
σκεται εἰς ἀξίωμα, καὶ κάθηται εἰς θρόνον, παρευθὺς μέσα τε
λέγει καὶ αὐτὸς μόνος τε· ἄχ, καὶ νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ ἐκεῖ. Ἂν
κάνενας φθαμικρὸς καὶ πτωχὸς βλέπῃ ἄλλον μὲ πλέτον καὶ μὲ φο-
ρέματα, διὰ θὺς ἀπομέσα τε λέγει μόνος τε· Ἄχ, νὰ ἀνέβαινα καὶ
ἐγὼ εἰς αὐτὴν τὴν πλεσιότητα. Ἂν κάνενας ἀμαθὴς καὶ ἀγράμματος
ἤθελεν ἰδῇ ἄλλον, ὁπὲ νὰ φιλοσοφῇ καὶ νὰ δημηγορδῇ, παρευθὺς
ἀπομέσα τε λέγει μόνος τε· ἄχ, καὶ νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ εἰς αὐτὴν

τὴν

τὴν προκοπήν. Ἂν κάνεις Ἱερεὺς, ἢ δάσκαλος ἤθελεν ἰδῇ ἀρχιερέα, ὅπου νὰ δοξάζεται καὶ νὰ τιμᾶται, διὰ τοῦτο μέσα τὸ λέγει μόνος του· Ἄχ, καὶ νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ εἰς ἐκεῖνον τὸν δόξαν. Καὶ δᾷ νὰ ὁμιλήσω μὲ συντομίαν, ὅλοι κοινῶς οἱ ἄνθρωποι χεδὸν, ἐπιθυμοῦσι τοῦτο τὸ, ἀναβάσομαι τὴν Ἐωσφόρα. Διὰ τὸ ὁποῖον, καὶ πολλοὶ καταβαίνουσιν εἰς τὸν ᾅδην. καὶ λοιπὸν, μακρύνονται ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ὅσοι ὀρέγονται αὐτὸ τὸ ἀνέβασμα. Ἂν ὅμως ζητᾷς, καὶ μὲ τί τρόπον νὰ ἀνέβῃ τινὰς εἰς τὸν οὐρανόν; σὲ ἀποκρίνομαι· ὅτι μὲ τὴν καταβασιν ἠμπορεῖς νὰ ἀνέβῃς· καθὼς ἐξ ἐναντίας, μὲ τὴν ἀνάβασιν, ἀκολουθεῖ νὰ κατέβῃς εἰς τὸν βαθύτατον ᾅδην. Εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, δὲν κάμνουν χρεία πολλὰ παραδείγματα· φθάνει ἐκεῖνο ὅπου προείπομεν τῆς Ἐωσφόρα, ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ νὰ ἐβουλήθηκε νὰ ἀνέβῃ εἰς τὰ οὐράνια, κατεκρημνίσθη εἰς τὰ καταχθόνια. Οἱ δρόμοι λοιπὸν τῆς οὐρανῆς, εἶναι δᾷ καταβάσεως, καθὼς καὶ ὁ δρόμος τῆς ᾅδης, δι' ἀναβάσεως. Καὶ ἀγκαλὰ ὁ οὐρανὸς εἶναι ὑπερμέγα ὑπὸ τὴν κορυφήν μας, ὁ δὲ ᾅδης ὑποκάτω ὑπὸ τὰς πόδας μας· μ' ὅλον τοῦτο, δᾷ νὰ φθάσῃς ἐκεῖ εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνάγκη εἶναι νὰ ταπεινωθῇς, καὶ νὰ καταβῇς· διότι, γέγραπται εἰς τὴν θείαν Γραφήν· „ Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ τα-
Λυκ. ιδ. ια. „ πεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

Σκότος.

Κεφ. 22. Σκότος καὶ ψηλάφησις (γράφει Ἡσαΐας ὁ Προφήτης) „ ἐγκρέτο ὅπου τῆς ἀπηλαίων ἕως αἰῶνος. εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑπόγειον τυρτάριον ἀπήλαιον, τὸν ὑπόγειον καὶ βαθύτατον λάκκον, λέγεται ὅτι δείσκεται σκότος ἐξώτερον, καθὼς τὸ ὀνομάζει ὁ ἁγγελιστὴς
Κεφ. 32. Ματθαῖος. Καλεῖται δὲ ἔτζι ἐξώτερον, διότι εἶναι ἄλλα γοῦς, καὶ ὄχι κατὰ τὸ συνειθισμένον σκότος τῆς Κόσμα τούτα· ἤγουν, ἐκεῖνο τὸ σκότος, δὲν εἶναι ἀμυδρότης ἀέρος, ἀλλὰ εἶναι σκότος φελκτὸν, βρωμερὸν ὑπὸ τιάφι, καὶ πίσαν· κατάμαυρον, παχύτατον, καὶ μὲ τόσην πυκνότητα, ὅπου χεδὸν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸ πιάσῃ μὲ τὰς χεῖράς τα· καὶ τόσον βόμον καὶ ἔκπληξιν προξενεῖ, ὅπου καταπλήττει τοὺς παραθλιωτάτους ἁμαρτωλοὺς, νὰ βέμνσιν ὅλοι δι' ὅλα· ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν φρικτὸν χιγμὸν, ὅπου ἤθελεν ὑποχωρεθῇ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Κόσμα τούτα, ὡσὰν νὰ ἤθελεν ὑποχαιρετίσῃ τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην, καὶ ὅλα τὰ ἄστρα, πλέον δὲν

θέλει

θέλει ἰδῇ τελείως ὅτι φωμικρὰν ἀκτῖνα φωτὸς, καὶ θέλει ἁρμόσει τότε εἰς αὐτὴν ἐκεῖνο τὸ τῆς Γὼβ λόγιον· „ Ἀπελθύσομαι, καὶ „ οὐκ ἀναστρέψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ γνοφερὰν, εἰς γῆν σκότος „ αἰωνίου, ἔ οὐκ ἔστι φέγγος, οὐδὲ ὁρᾶν ζωὴν βροτῷ. Λέγεται δὲ γῆ σκότος· διότι, ἐκεῖ ὡσὰν εἰς χρυσθλιον ἔδαφος, χρυσᾶται ἀργυγέσατος σκοτασμὸς, ὡσὰν ἀπὸ μίαν πηγὴν ζοφώδη· καθὼς λέγεται καὶ γῆ χρυσίου, ἢ ἀργυρίου, εἰς τὴν ὁποίαν χρυσῶνται αὐτὰ τὰ μέταλλα. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ σκοτεινότατον ἀπήλαιον τῆς ᾅδης, ὡσὰν ἀπὸ καμένα καμίνι, ἀνέδωκε, καὶ ἐπλημμύρησεν εἰς τὰς Αἰγυπτίους ἐκεῖνο τὸ ψηλαφητὸν σκότος ὅπου τῆς Μωϋσέως· ὅθεν καὶ ὁ σοφὸς Σολομὼν, ἐκεῖνο τὸ Αἰγυπτιακὸν σκότος, τὸ ὀνομάζει ἔτζι· Α-„ δύνατον ὄντως νύκτα, καὶ ἐξ ἀδυσώπου ᾅδου μυχῶν ἐπελθοῦσαν. Καθὼς εἶναι καὶ κάποιαις ἀνασόμωσις, λάκκοι, καὶ χάσματα, ὅπου ξερνοῦν φλόγα ἀπὸ θειάφι, καὶ καίουσι τοῦτον τὸν τόπον, εἶναι θανατερὸν καὶ αἰώνιον σκότος. Τὰς ὁποίας λάκκους σωνηθίζομεν νὰ ὀνομάζωμεν, σόμα τῆς Ἡφαίστα, καὶ πόρταις, καὶ θεμέθυρα τῆς ᾅδης. εἰς ἐκεῖνο τὸ σκότος, ἔχει καὶ ὁ τυφλὸς θανάτος τὴν καθέδραν, καὶ τὸ βασίλειόν τα· μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκότος, συχνοδιαβαίνουσιν ἐμπρὸς εἰς τὰ ὀμμάτια τῆς κολασμένων θεάματα ζομερά· εἴδωλα φρικτά· ὁμοιώματα ξυπασερά· εἰκόνες ἀχριοθηελόμορφοι, τέρατα φοβερὰ, σκάσματα θανατηφόρα. Ἐκεῖνα τὰ σκότος, εἰς κανένα πρᾶγμα δὲν δείσκεται κόμμια τάξις, ἀλλ' ἀνερμήνευτος σύγχυσις· καὶ ὁποία σωνηθίζει νὰ συμβαίνῃ εἰς ἐκείνας μάλιστα τὰς διανοίας, ὅπου ἀτάκτως κινοῦνται καὶ συγχύζονται. Διότι, εἰς ἕνα τοιοῦτον πυκνότατον σκότος, ἀνάγκη ἀκολουθεῖ, ὅπου, ὅσα πλησιάζουσιν εἰς αὐτὸ, νὰ εἶναι συγκεχυμμένα, τεθορυβημένα, συμμεμιγμένα. εἰς αὐτὸ δὲ τὸ ἐσώτερον σκότος, καὶ τὸ ἐξώτερον, οἱ κατάδικοι ἁμαρτωλοὶ δὲν δύνανται νὰ συλλογίζωνται θεῖτινος ἄλλης ὑποθέσεως, θεοῦ μόνον διὰ τὰ ἐδικά τας πικρὰ, καὶ δυσκολοβάστακτα βάσανα. Διότι, ὅπου αἰσθάνονται τὴν ὑπερβολὴν τῆς πόνων, ἐκεῖ προσηλόνουσι καὶ τὸν ὁρμὸν τῆς διανοίας των. ὅθεν καὶ γράφει τις Ἰσοσικὸς, πῶς, ἀποθνήσκοντας σέας μαθητὰς, ἐφανὴ τοῦ νύκτα ὑπὸ τὸν ᾅδην εἰς τὸν διδάσκαλόν τα· ὑπὸ τὸν ὁποῖον μανθάνοντας ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, ὅτι εἶναι κολασμένος, ἠρώτησεν αὐτὸν αὖ εἰς τὸν ᾅδην γίνωνται τίποτε ζητήματα, καὶ προβλήματα ἀναμεταξὺ εἰς τὰς κολαζομένους; καὶ ἀπεκρίθη ὁ μαθητὴς, ὅτι, ἀπάνισα εἰς τὰς κολαζομένους, δὲν γίνεται ἄλλο ζήτημα, θεοῦ μόνον τὸ, τί δὲν εἶναι

 θά-

βάσανος· ἤγουν, ἂν εἶναι ζόφος τὰ δίρειθῆ κακὰ πράγματα, ἀπὸ
τὸ ἐποῖον, ἢ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ βάσανος, ἢ αὐτὸ τὸ ἴδιον νὰ μὴν
εἶναι βάσανος. Διὰ νὰ φύγητε λοιπὸν, παλαίπαροι ἄνθρωποι, τὸ
Γαλ. 12. ποιῶν σκότος ,, Περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία
,, ὑμᾶς καταλάβῃ. ,, Περὶ τούτου τοῦ σκότους, ὅπως ἔγραψε καὶ ὁ
Ἱερὸς Αὐγουστῖνος· ,, Ἀλοίμονον εἰς ἐσένα, ὅποιος εἶσαι ἁμαρτω-
,, λὸς καὶ ἄσωτος, ὁποῦ σωσπιθίζεις μὲ ταῖς ἀκολασίαις καὶ κακίαις
,, σου, ὄχι μόνον νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν νύκτα καὶ τὸ σκότος, ἀλλὰ
,, καὶ μ' ὅλην νὰ τὸ ζητῇς· ὁποῦ σωσπιθίζεις νὰ χαίρεσαι ἀπὸ
,, σότερον ὅταν σβυνίουσι ὁ λύχνος, ἀπὸ ὅταν ἀνάπτῃ· ἴδυ-
,, ρε, ὅτι δὲν θέλεις εὕρῃ ἐκεῖ τοιοῦτον σκότος, ὁποῦ νὰ χαίρεσαι
,, καὶ νὰ ξεφαντόνῃς εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός σου. Τί λογῆς δὲ
Ματθ. ,, σκότος θέλει εἶναι; ,, ἐκεῖ ἔσαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
ιγ. 50. ,, ὀδόντων· ,, ἐκεῖ, ὁ βασανισμὸς ἐδέποτε κοπάζεται· ἡ βάσανος,
ἐδέποτε καταπαύει. Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν λοιπὸν αὐτὰ τὰ παγκά-
Ρωμ. λεπα κακὰ, καθὼς συμβουλεύει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. ,, Ἀποθώ-
ιγ. 12. ,, μεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ἔργα τοῦ φωτός,
,, ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐχυμόιως περιπατήσωμεν· ,, διείσκονται τῶν σή-
μερον περισσοὶ, ὁποῦ, ἂν θελήσωσι νὰ ὁμολογήσωσί τὴν ἀλή-
θειαν, θέλουσιν εἰπῇ χωρὶς ἄλλο ἐκεῖνο ὁποῦ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας
ϛ'. 10. γράφει ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. ,, ψηλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον,
,, καὶ ὡς ἐχ' ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσι· πεσοῦνται ἐν
,, μεσημβρίᾳ, ὡς ἐν μεσονυκτίῳ· καὶ ὡς ὑποθνήσκοντες σκάξου-
,, σιν. Εἰς πολλοὺς ἀληθεύει τοῦτο, δηλαδὴ τὸ, ψηλαφήσουσιν ὡς τυ-
φλοὶ τοῖχον. Ἐπειδὴ, ἀγαλὰ καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Πίστις, ἡ χά-
ρις, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐξεπλώθη παντοχοῦ, καὶ ἐξύπνησε κατὰ
πλάτος καὶ μῆκος ὅλης τῆς οἰκουμένης· ἡμεῖς μ' ὅλον τοῦτο, ὡσὰν
τυφλοπόντικα δὲν τὰ ἴδαμεν, καὶ ὡσὰν ἀόμματοι, ψηλαφῶντες τὰ
ἐπεράσαμεν. (Διατί, καὶ ὁ τυφλὸς, αὐτὶ τῶν ὀμμάτων ἔχει τὴν
χεῖρα ὁποῦ τὸν ὁδηγεῖ· ἀπὸ τοῦτο, καὶ πρότερον μὲ τὴν χεῖρα ψηλα-
φᾷ, καὶ ἔτζι ὕστερα σεριόνει τὸ περιπάτημά του.) συχνὰ ὁ Προφή-
της ἀναφέρει τὸ λόγιον τοῦτο ,, ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροί. τὸ ὁποῖον,
κάποιος ἑρμηνευτὴς ἔτζι τὸ ἑρμηνεύει, εἰς τὰς πάσας κυλιόμεθα
καθὰς τὰ λείψανα· ὡσὰν νὰ ἔλεγε· καθὼς οἱ νεκροὶ διείσκονται
εἰς γῆν βρωμερὰν καὶ σεσαπημένην, καὶ εἰς ἀφιγγέστατα μνήματα·
ἔτζι καὶ ἡμεῖς εἰς τὰς ἐδικάς μας ἀλαζονίαις καὶ κακίαις, ὅλοι δι'
ὅλα περιεδεμένοι, μένομεν συγκεκολλημένοι· κείμεθα κυλιόμενοι·

πίπτο-

πίπτομεν κατολισθαίνοντες· βυθιζόμεθα καταποντιζόμενοι· ἀδέποτε
μᾶς φέγγει τὸ φῶς τῆς χάριτος, ἡ λάμψις τῆς ἀφροσύνης, ἡ ἀκ-
τὶς τὴν ἀληθῆ ἀγαθὴ, ἀλλὰ εἴμεθα ὡσὰν παντάπασιν ἀνόσθη-
τοι, νεκρωμένοι, καὶ ἄψυχοι. Πόσοι διείσκονται εἰς ἀφορμὰς ἐπαρ-
χίας, ἄθεοι, ἄφρονες, μέσα εἰς τὰ βασίλεια ἀξιωματικοὶ, εἰς
τὰς πολιτικὰς αὐλὰς ἄρχοντες, εἰς τὰ σχολεῖα μὲ φαντασίαν σο-
φίας, χωρὶς νὰ εἶναι σοφοί! οἱ ὁποῖοι, δὲν ἔμαθον ὄχι μόνον νὰ
εἶναι διδάσκαλοι εἰς τὰ δόγματα τῆς πίστεως, εἰς τὰ Μυστήρια τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὰς ἐρωτήσεις κατηχήσεως, εἰς τὰς εὐαγγελικὰς ἀνθ-
σίας· ἀλλ' ὅτε κἂν ἁπλῶς νὰ κυβερνήσωσι λαὸν, ἢ νὰ διορθώσω-
σι πολιτείας, ἢ νὰ φυλάξωσι κανόνας καὶ νόμους· εἶναι δὲ, ὡσὰν
βρέφη ἀναλφάβητα, ὡσὰν τυφλοὶ ψηλαφῶσι τὸν τοῖχον, εἰς καιρὸν μεσημβρίας προσκόπτουσιν, ὡσὰν νὰ ἦταν εἰς τὸ μεσονύκτιον.
Ἡ κατάθεσις τῆς σωτηρίας εἰς ἐκείνους, εἶναι μία ὁμίχλη σκοτει-
νοτάτη· τὰ θεῖα ἔργα, εἶναι μία βαθεῖα νύκτα· ἡ κατανόησις
τῆς αἰωνίου μακαριότητος, εἶναι σὰν κιμμέριον σκότος· τυφλοὶ καὶ
ἐσκοτισμένοι πρὸς τὸν νοῦν· στρεβλοὶ εἰς τὴν φρόνησιν, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ
λογικόν· καλὸν λέγουσι τὸ κακὸν, καὶ κακὸν τὸ καλὸν· ἀτιμάζουσι
τὰ τίμια, καὶ τιμῶσι τὰ ἄτιμα· προκρίνουσι τὰ ὑπήγεια, ἀπὸ τὰ
οὐράνια· τὰ πρόσκαιρα, ἀπὸ τὰ αἰώνια· τὰ σωματικὰ, ἀπὸ τὰ πνευ-
ματικά· τὰ βλαβερὰ, ἀπὸ τὰ σωτήρια. Καὶ τόσον εἶναι τυφλοὶ,
μωροὶ, ἀσυνέτοι, μανικοὶ, καὶ διεστραμμένοι, ὁποῦ δὲν τὰς ὠφελεῖ
τίποτε, ὅτε δηλαδὴ ἡ συχνὴ διδαχὴ, ὅτε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ὅτε
ἡ ἀνάγνωσις τῶν θείων βιβλίων, ὅτε ἡ νουθεσίαις τῶν γονέων, ὅτε
αἱ συμβουλαὶ τῶν φίλων, ὅτε ὁ σκάνδαλος τῆς σωτηρίσεως· ὄχι ὁ
φόβος τοῦ θανάτου, ὄχι ὁ ζόφος τῆς γεέννης· ὅτε κολακείαις, ὅτε
ἀπειλαῖς, ὅτε ἐπιτίμησις, ὅτε ἡμερότης· ἀλλ' ὡς τυφλοὶ καὶ ἀσυνέ-
τοι, ζέχασι μὲ πλατὺ καὶ ἀοίκτιρμα εἰς τὸν πάθον· καὶ
ἀπὸ ἐκεῖ, καταντοῦν εἰς τὸν βαθύτατον λάκκον τοῦ ᾅδου. Ἐγὼ δὲ,
διὰ νὰ μὴ συγκατακυλισθῶ μὲ αὐτοὺς εἰς ἐκεῖνο τὸ σκότος τὸ ἐξώ-
τερον, φωνάζω ἐκ βάθους μου τῆς καρδίας πρὸς σὲ τὸν πατέρα τῶν
φώτων μ' τὸ Προφήτου Δαβίδ· ,, Κύριε ὁ Θεός μου, φώτισες τὸ Ψαλμ.
,, σκότος μου· καὶ ,, ἐπίφωσον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου. ,, ριζ'. 21.
Σὺ Θεέ, φῶς τῆς ἐσκοτισμένης μου καρδίας, πῶς ἀπὸ τόσην τυ- καὶ λ'. 17.
φλὴν νύκτα περικυκλώμενος τῆς ἁμαρτίας, ἠμπορῶ κἂν ὀλίγον νὰ
ζήσω, ἐὰν δὲν μὲ φωτίσῃ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου; Πιστὰ σκοτ-
πίβω, καθὼς οἱ ἐν σκότει περιπατοῦντες, καὶ δὲν δύναμαι νὰ βρί-

κείνω τὴν ἀρετὴν ἀπὸ τὴν κακίαν· ἀλλὰ, πόρα μου, εἰς σέ, πόρα δὲ εἰς ἄλλον λάκκον τῆς ἁμαρτίας καταχρημίζομαι, μὲ μεγαλώτατον κίνδυνον τῆς δυσυχισμένης μου ψυχῆς. Ἄχ, Θεέ μου, Ἥλιε τῆς Δικαιοσύνης, ἀνάτειλε ἐπάνω καὶ εἰς τὸν ὁρίζοντα τῆς καρδίας μου. Ἀπόδιωξον κάθε σκότος ἀπὸ τὴν ψυχήν μου· ζωή, ἔρως, καὶ φῶς ἐδικόν μου, ἔλλαμψόν μοι τῷ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένῳ· δός μοι νὰ ἐξάπτωμαι, καὶ νὰ λάμπω· νὰ ἐξάπτωμαι μόνον, εἰς τὸν θεῖόν σου ἔρωτα· νὰ ἐλλάμπω δὲ, μὲ τὸ φῶς τῆς ἀγαθῶν πράξεων, ἕως ὅπου νάσε ἰδῶ ἐν ταῖς λαμπρότησι τῆς Ἁγίων σου· ὅπου οἱ Δίκαιοι ἐκλάμψουσιν, ὡς τὸ αὔριον σερεώματος ἡ διαφάνεια, καὶ λαμπρότης, καὶ οἱ παμφαίσατοι ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ εἰς ἀπεράντους αἰῶνας.

Δυσωδία.

Κεφ. 34. Ὁ Προφητικώτατος Ἡσαΐας, ἔλεγέ ποτε περὶ τῆς Ἀσσυρίων· „ ἐκ τῆς νεκρᾶς αὐτῶν ἀναβήσεται δυσωδία. „ Ἁρμοδιώτερον ὅμως ἤθελον εἰπῆ τινὰς τὸ ἴδιον λόγιον περὶ τῆς κολαζομένων· διότι, ὅσα σώματα εἶναι εἰς τὸν ᾅδην, τόσα βρωμισμένα πτώματα διεύρισκονται ἐκεῖ. Τῶν ὁποίων τὰ σωμάχια, εἶναι καταφορτωμένα ἀπὸ πολλὰς φθοροποιὰς χυμὰς· καὶ ἀδιακόπως ἀναβράζονται μὲ τὸ καυσικώτατον ἐκεῖνο πῦρ τῆς γεέννης, ὁπού τὰς ἔχει περικυκλωμένας, διὰ γάζησιν ἀκαταπαύστως βρωμερωτάτας ἀναθυμιάσεις, καὶ μεμολυσμένας καπνούς. καὶ κοντὰ εἰς τοῦτο ἐπειδὴ ἐκεῖνα τὰ σαπισμένα, ἐμπυασμένα, καὶ συγχαμεροβρωμισμένα λείψανα θέλουν εἶναι προσκολλημένα σῶμα μὲ τὸ ἄλλο, ὡσὰν σῶμα ἔμπλαστρον ἐπάνω εἰς ἄλλο, χωρὶς ποτὲ νὰ ἠμπορῶν νὰ ξεκολληθῶν, θέλουν διὰ γάζει τόσην ἀνυπόφορον βρώμαν, ὥστε, ἂν σὲ μόνε κολασμένα βρωμισμένον κορμὶ ἤθελεν ἀναβιβασθῇ, καὶ θείαν ἄδειαν, ἀπὸ τὸν ᾅδην εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ὑπάρχοντος ἤθελε καταμολυνθῇ καὶ καταφθείρῃ ὁλοτρόπως, μὲ τὴν φαρμακερὴν ἐκείνην βρώμαν τὴν θανατηφόρον, ὅλας τὰς οἰκίας, τὰς χώρας, τὰς πόλεις, τὰς ἐπαρχίας, τὸν ἀέρα ὁπού ἀναπνέομεν· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, πᾶσαν πνοὴν ἤθελε θανατώσῃ ἐκείνη ἡ βρῶμά του· τί ἀράγε ἤθελεν κάμῃ ἀναρίθμητα χιλιάδων κορμία καταδικασμένα ἐν τῇ φλογῇ τῆς γεέννης τυγχανιζόμενα; ποταπὴ δυσωδία θέλει εἶναι ἐκείνη ἡ δυσωδία, ὁπού ἔχει νὰ ἀνακαπνίζῃ ἀπὸ ταῖς θειαφενίαις φλόγες τοῦ πυρὸς τῆς γεέν-

γεέννης! ἀπὸ τὰς μεμολυσμένας καπνές! ἀπὸ ταῖς βδελυκτικῆς σήψες! ἀπὸ τὸν μιαρώτατον βόρκον! ἀπὸ τὸ ἐμπυασμένα ἀποσήματα! ἀπὸ τὸν βορβορώδη κεφῶνα! ἀπ' ἐκεῖ, ὁπού τὰ σκωληκόβροτα τέρατα ἐκεῖνα συγκατακυλίονται, ὡσὰν εἰς βρωμερώτατον ἀπόπατον, καὶ συγκατασήπονται μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ βαραθρῶδες καὶ ὀλέθριον χάσμα! μάλιστα ὁπού θέλει αὐξάνει μὲ ἀσύγκριτον καὶ παντοτεινὴν αὔξησιν ἐκείνη ἡ δυσωδία, ἀπὸ τὸ πυροθειαφενίον πῦρ τῆς γεέννης· τὸ ὁποῖον χάσμα, ἔχει νὰ γεμίζῃ ὅλον, καὶ ἀπὸ παχύτατον καὶ καταμαυρισμένον καπνόν. Ἐκείνη μοναχὴ τὸ ᾅδου ἡ βρῶμα, ἔφθασε νὰ θανατώσῃ τελείως τὰς ἐν ᾅδῃ κολαζομένας, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἐμπόδιζε τοῦτο, διὰ παντοτεινὴν τους παιδείαν καὶ βάσανον. Ἐσυγχαίνετό ποτε ἡ Μάρθα τὸν ἀδελφόν της Λαζάρε τὸ λείψανον, διότι διέρισκετο ἡμέρας τέσσαρας εἰς τὸν τάφον· τόσον, ὁπού μόλις ἐδύνετο νὰ βασάξῃ τὴν βρώμαν του· καθὼς φαίνεται ὑπὸ τὰ ὀλίγα λόγια ὁπού εἶπε πρὸς τὸν Δεσπότην· „ Κύριε, ὄζει· τε- Γέν. κεφ. „ ταρταῖος γάρ ὄζει. „ Πεπιτὸς λοιπὸν βρῶμος καὶ συχασία θέλει εἶναι, νὰ βλέπῃ τινὰς, καὶ νὰ πλησιάζῃ, καὶ νὰ ὀσφραίνεται τὰ δυσωδέσατα ἐκεῖνα λείψανα, ὁπού ἀπὸ τόσας χιλιάδας χρόνων, ὅλα ὁμοῦ ἤθελαν βράζῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑποταρτάριον βάραθρον τοῦ ᾅδου! Περὶ τῶν ὁποίων, μὲ μίαν Ἱστορίαν ὁπού ἀνέγνων εἰς σέα πατερικὸν βεβαιόνω τὸν λόγον μου. Εἰς μίαν χώραν, εὑρίσκοντο δύω λαμπροὶ καὶ εὐγενεῖς ἄνδρες πολὺ φιλιωμένοι· οἱ ὁποῖοι, ἀπερχόμενοι μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ νὰ ἀκούσωσι τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, ἔτυχε καὶ σέας ἱεροκήρυξ ἐπ' ἄμβωνος, δηγεῖτο τὰ φοβερώτατα καὶ ἀνυπόφορα κολαστήρια τοῦ ᾅδου, μὲ τὰ ὁποῖα τυραννοῦνται οἱ ξεσάθλιοι ἁμαρτωλοί. Ὅμως, μὲ τέτοιαν ὀπτικὴν ἰσότητα, καὶ δύναμιν διγλωττίας, καὶ διφραδείας, ὁπού καὶ αὐτὰς τὰς λίθους χεδὸν ἐκίνησεν εἰς φόβον ὁμοῦ τε καὶ πόνησιν· διήγησεν εἰς τὰς ἀκροατάς του καὶ βαθυτάτην καὶ ἄφθαστον ἄβυσσον τῆς κολάσεως, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἁμαρτωλοὶ καταφρονηταὶ τῆς θείας μεγαλειότητος, μὲ ἀτελεύτητον καταδίκην καταπίνοινται· ἐφορβάλλει τὰ διάφορα εἴδη καὶ χήματα τῶν κολαστηρίων, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ ταλαίπωροι βασανίζοιται μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκοτεινόμορφον χάσμα τοῦ φαρμακερῦ ᾅδου· ἔδειχνε πῶς, ὁ τόπος ἐκεῖνος, εἶναι μία ὑποθήκη πάσης δριμύτητος, μία λίμνη βρωμερωτάτη πίσσης καὶ θειαφίου, σέα καπνιστήριον δυσωδέσατον, σέας ἀπόπατος πάντων τῶν ἐκεῖσε, σέα βαθύτατον χάσμα τοῦ βορβόρου, τῶν σκυβάλων καὶ κοπρίας ὅλου

τῆ Κόσμε· καὶ πολλὰ ἄλλα παρόμοια ἐδίδασκεν ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, δυάμιν ἔχοντα νὰ ἐμβάλωσιν εἰς φόβον μέγαν τὰς ἀκροωμένας. Ἀλλὰ, τί ἀκολουθεῖ ἐκ τούτων; ὁ σὰς ἀπὸ ἐκείνες τὰς δύω φίλες, ἐπειδὴ ἐνόμισε τὰ λόγια τῆ διδασκάλε μὲ ὑπερβολὴν λαλούμενα, καὶ ὅτι φθασότερον ὑπαρδιδόθησαν ἀπὸ ἐκεῖνον, διὰ νὰ δείξῃ τὴν δυάμιν τῆς ῥητορικῆς τε τέχνης καὶ δ' γλωττίας, φθᾶ νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν, ἐπερίπαιζεν ἐκεῖνα τὰ λόγια τῆ διδασκάλε, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεμγέλα. Οἱ δὲ ἄλλος, ἐκ τῆ ἐναντίε, μὲ πολλὴν κατάνυξιν τῆς καρδίας τε παρεδέξατο τὴν διδαχὴν ἐκείνην, καὶ ὡσὰν νὰ ἦσαν δι' αὐτὸν διωρισμένα καὶ ὑποφασισμένα ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ κολαστήρια τῆ ᾅδε, ἂν δὲν μετανοήσῃ, ὅλος ἔμφοβος καὶ ἔξομος γλυόμενος, δ' ὅτις μὴ τὴν τελείωσιν ἐκείνε τῆ λόγε, ὑπορρίπτοντας κάθε ἀνάπαυσιν, καὶ ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς ταύτης, εἰσέβη εἰς μοναστήριον, ὡσπασάμενος εἰς πάντα τὴν φροιεῶτι. Ἀλλὰ, βλέπετε τί σωέβη μεταξὺ εἰς τὴν αὐτὸν πολιτείαν τούτων τῶν δύω φίλων. Ὁ μὲν καταφρονητὴς ἐκείνης τῆς Θείας διδασκαλίας, ἀθετήσας κακῶς ἀπέθανε· τὸ ὁποῖον, μανθάνωντας ὁ φίλος τε, παρεκάλεσε θερμῶς τὸν Θεὸν νὰ τὸ δείξῃ εἰς ποίαν κατάσασιν εὑρίσκεται ἡ ψυχή τε. Ἐν μιᾷ δὲ ἐν τῶν νυκτῶν, ἐφάνη ὁ τεθνηκὼς εἰς τὸν φίλον τε τὸν καλόγηρον, μὲ ἀθλίαν καὶ φοβερὰν μορφήν· ἐρωτᾶται παρ' ἐκείνε νὰ εἰπῇ πῶς εὑρίσκεται, καὶ αὐτὸς ὑποκρίνεται ὅτι κακῶς βασανίζεται εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Πρὸς τὸν ὁποῖον πάλιν λέγει ὁ μοναχός· πῶς σὲ ἐφάνησαν τὰ κολαστήρια τῆ ᾅδε; εἶναι ἄραγε καὶ τὰ λόγια, ὅπε ἐδίδασκεν ἐκεῖνος ὁ διδάσκαλος; ἢ ὑπερβολικὰ ἐλάλει ἀπὸ τὸν ἄμβωνα; Ἀποκρίνεται ὁ κατάδικος· ἄχ, ἀδελφὲ, ὅτε ὅλαις αἱ γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων δυνάνται, ἢ νὰ ἀπαριθμήσουν τὸ πλῆθος τῶν ᾅδε, ἢ νὰ φθάσήσωσι τὴν δριμύτητα, καὶ τὸ μεγαλεῖόν τες. Ἐρωτᾷ πάλιν ὁ μοναχός· τάχατε, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὲ κάμῃς μὲ τὴν δοκιμήν, νὰ καταλάβω μικρόν τι ἀπὸ ἐκείνας τὰς βασάνες; Ἀποκρίνεται ἐκεῖνος· ναὶ, εἶναι δυνατόν· ὅμως, εἰπέ μοι, πῶς ἀγαπᾷς νὰ τὰς δοκιμάσῃς; βλέπωντας; πιάνωντας; ἢ γδύμενος αὐτάς; Ἀπεκρίθη ὁ μοναστής· δὲν θέλω νὰ τὰς ἰδῶ, διότι εἶμαι φυσικᾶ δειλοκάρδος· καὶ βλέπωντάς τας, ἴσως ἀπὸ τὸν φόβον με ξεψυχήσω· ἀλλ' ὅτε θέλω νὰ ταῖς πιάσω, ἤγουν εἶμαι πολλὰ λεπτόσαρκος εἰς τὴν ἁφήν· ὅτε νὰ ταῖς γδυθῶ σέργω, διότι τὸ σωμάχι με εἶναι πολλὰ ἀχαμνὸν καὶ ἀδύνατον· Ἀλλὰ,

Ἀλλὰ, κάμε τρόπον, ὅπῶ μὲ τὴν ὄσφρησίν με καὶ μόνον τὰ ταῖς καταλάβω μικρόν. τότε ὁ κολασμὸς ἐκεῖνος, ἀνοίγωντας ὀλίγον τι τὸ ἐπαναφόρι τε, ἔδειξεν δ' ὅλους τὰς βρωμερὰς καὶ καπνισμένας πληγάς τε· καὶ δ' ὅλους ἐξέβηκεν ἀπ' αὐτὰς τόσην βρῶμα ἀνυπόφορος, τόσος μολυσμὸς ἀνερμήνευτος, τόση συχασία σκωληκόβρωτος, τόση δυσωδία θανατηφόρος, ὅπῶ, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῶ μοναστηρίε ἐζαλίσθησαν· καὶ ἐξυπνῶντες, ὡς ξελογιασμένοι καὶ ξελλοί, ἔξεχον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, κράζοντες μὲ ἀπάκτας φωνάς· τόσον, ὅπῶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀφήσουν τὸ μοναστήριον τες, καὶ νὰ κτίσουν μακρὰν εἰς ἄλλον τόπον κατοικίαν· ἤγουν, ἐσοχάζοντο ὅτι, ἐὰν δὲν ὑπομακρυνθῶσιν, ἐκινδύνευον εἰς θάνατον. Ἂν λοιπὸν, οὐδὲ καὶ μόνε κολαζομένε βρωμισμένον σῶμα ἀπέβλυσε τόσην δυσωδίαν, πόσην ἄραγε βρῶμαν θέλει ἀναδίδει ἐκεῖνα τὰ χεδὸν ἀναζήμιτα σώματα τῆ ἐν ᾅδῃ κολαζομένων; Τί θέλεις κάμῃ τότε ἐκεῖ, ἁμαρτωλὲ σὺ, καὶ ξυφιλὲ χαδεμένε; Πῶ τότε οἱ μόσκοι σε καὶ ἄμπαρες; πῶ τὰ δ' μορφομυρισμένα λελέδζα, καὶ ἄνθη; πῶ τῆς Ἰνδίας τὰ πολυποίκιλα θυμιάματα, ἀρώματα, καὶ βάλσαμα· ὅπῶ μὲ αὐτὰ κατεθήλυνες καὶ τὴν ἐδικήν σε ὄσφρησιν, καὶ τὴν ἄλλων; Ἀλλ' εἰς αὐτὰ, ἂς σὲ ὑποκειθῇ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „ Καὶ 3. 23.
„ ἔσαι ἀντὶ ὀσμῆς ἡδείας, κονιορτός· Τί ἤθελες κάμῃ, ταλαίπωρε ἁμαρτωλὲ, ἂν σὲ σωέβη νὰ ὑποτιναχθῇς μέσα εἰς ἐκεῖνην τὴν καταφλεγομένην κάμινον· τὴν φοβερωτάτην, καὶ ξομερωτάτην διὰ τὴν ὑπερβολὴν τε σκότες, τε καπνε, τῆς πίσσης, τε θειαφε, τῆς βρώμας καὶ δυσωδίας; λοιπὸν, διὰ νὰ μὴ φθεπέσῃς εἰς ἐκείνην τὴν ὑποταρτάριον, ἀνυπόφορον, βορβορώδη, καὶ ἄπαυσον δυσωδίαν, ὄπμελήσε εἰς τὴν παρῶσαν ζωὴν, τὴν φρόσκαιρον καὶ ὀλιγοχρόνιον, νὰ χύσῃς κῆ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον „ φύω- 3. Κορ.
„ δία Χριστῶ. „ 2. 15.

Κλαυθμός.

„ Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε, καὶ κλαύσε- Λουκ. 6.
„ τε. „ Ἔτζι μὰς φοβερίζει ὁ Δικαιοκρίτης Θεὸς, εἰς τὸ 26.
καῆ Λουκᾶν αὐτῶ Θεῖον Εὐαγγέλιον. λέγουσί τινες, ὅτι τὴν κολασμὸν ὁ κλαυθμὸς θέλει εἶναι τόσος πολὺς, ὅπῶ, ἂν ὅλων τῶν μῶν ὁ κλαυθμὸς θέλει εἶναι τόσος πολὺς, ὅπῶ, ἂν ὅλων τῶν καταδικασμένων ἁμαρτωλῶν τὰ δάκρυα ἤθελαν σωναχθῶσιν εἰς σὰν τόπον, καὶ φυλαχθῶσι, βέβαια, ἤθελαν κάμῃ μίαν ἄλλην θάλασσαν

σαν ἀκεανὸ βυθοχωροπάτιλον καὶ βαθυπάτιλον. Πλιὼ, ὅτε αὐτοὶ ἐδυνήθησαν τὰ ἐξαγίσωσι τὶν ἀληθινὶν των ποσότητα. σὺ ὅμως, πρόθες εἰς αὐτὶν τὶν θάλασσαν καὶ ἄλλας τόσας σαλαγμὰς ὑδάτων, ὅπου, ὄχι μόνον ὁ Νεῖλος καὶ Δάναβις, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ποταμοὶ τῆς οἰκουμένης κατεβάζουσι. καὶ ταῦτα, ὄχι εἰς μίαν ἡμέραν, οὐδὲ εἰς σύα χρόνον, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς τὸ Κόσμου, ἕως τῆς σήμερον, ὅπου ἐξεφορτώθησαν εἰς τὸ πέλαγος· προσέτι, καὶ ὅσοι σαλαγμοὶ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως πόρα κατέβησαν ἀρανόθεν, καὶ ἔχει νὰ κατέβει εἰς τὶν γὶν ἕως τῆς συντελείας τὸ Κόσμου· ἀκόμι, καὶ ὅσον ὕδωρ διείσκετο εἰς ἐκείνην τὶν ἀμέτρητον ἄβυσσον κατ' ἀρχὰς τῆς δημιργίας, πρὶν νὰ διαχωρίσῃ ὁ Θεὸς τὰ ὕδατα· ὅλα αὐτά, λέγω, τὰ ὕδατα, αὖ τὰ συναξῇς μὲ τὸν λόγον, ἔχι μόνον ἀρκετὰ δὲν δύνανται νὰ βασήσῃς ὅλην τὴν ποσότητα τῆς ἐν τῇ κολάσει δακρύων, ὅπου χύνονται ἀπὸ τὰς ἁμαρτωλάς· ἀλλ' οὐδὲ κἂν ἐνὸς καὶ μόνου κολαζομένου. διότι, τότε ὅλα συγκεκομένα μὲ τὸν ἀπαρηγόρητον ἐκείνων θρηνον, καὶ μὲ τὰ ὑπεραίθεμά των δάκρυα, δὲν εἶναι ὄχι μόνον τὸ πολυσημότερον καὶ μικρότατον μέρος, ἀλλ' οὐδὲ κἂν τὸ μηδέν. Ἐπειδὴ καὶ, ἐκεῖνα μὲν ὅλα, εἶναι πεπερασμένα, ὅπου θέλει νὰ εἰπῇ φανερώτερον, ἔχουν τέλος· ὁ δὲ κλαυθμὸς τῶν κολαζομένων, δὲν ἔχει τέλος, εἶναι ἀπέραντος, παντοτινὸς, ἀκατάπαυστος καὶ αἰώνιος. „ Ὁ Ἅγιος Μακάριος ἔλεγεν, „ ὅτι, τὰ δάκρυα τῶν κολαζομένων εἰς τὸν ᾅδην, θέλουν εἶναι „ πύελναι, ὅπου νὰ κατακαίσουν τὰ σώματα ἐκεῖνα, ἐπάνω εἰς τὰ „ ὁποῖα ἤθελαν σάζη. „ Ἔξω ἀπὸ τότε θέλουσι ξεφωνίζει ὀλολυγμοὺς, ἀνασεναγμοὺς, κραυγὰς, καὶ ἀπέκτους βοάς· αἱ ὁποῖαι, θέλουν ἀντιβομβεῖ ὡσὰν φρικώδεις βρονταὶ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκοτεινότατον χάσμα. Καὶ ἀληθινᾶ, τότε θέλει ἀκούεται τὸ λόγιον
Ἐφ. 5. 6. ἐκεῖνο τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος. „ Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδὸν ἀληθείας, καὶ τὸ τῆς Δικαιοσύνης φῶς δὲν ἀνέτειλεν ἡμῖν.„ Ἀκόσατε δὲ προσέτι τὰς ἐλεεινολογίας αὐτῶν τῶν κολασμένων, ὅπου ἐσημείωσεν εἰς τοὺς λόγους τα καὶ ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ λέγοντας. „ Τότε „ πικρῶς κλαίοντες, δακρυρροοῦντες, καὶ ὀλολύζοντες θέλουσι λέγει· „ ὦ, πῶς μὲ ἀμέλειαν καὶ ἀκηδείαν ἐπεράσαμεν τὸν καιρόν μας! „ ὦ, πῶς ἐπλανήθημεν! ὦ, πῶς ἀκούοντες τὰς θείας Γραφὰς, „ καὶ γελῶντες, τὸν ἑαυτόν μας (ἀλοίμονον) ἐπεριγελάσαμεν! Ἐκεῖ „ πόρα, ὁ Θεὸς ἐλάλει μὲ ἡμᾶς διὰ τῆς Γραφῶν, καὶ δὲν ἐφροντίσαμεν· πόρα, ἡμεῖς ἐδῶ κράζομεν πρὸς αὐτὸν, καὶ αὐτὸς δι-

„ καίως

„ καίως ὑποστρέφει τὸ πρόσωπόν τα ἀφ' ἡμῶν. τί μᾶς ὠφέλησαν „ τὰ ἡδέα τοῦ Κόσμου, καὶ αἱ ζωαί; Πῦ πόρα ὁ πατὴρ, ὁπου „ μᾶς ἐγέννησε; πῦ ἡ μήτηρ, ὁπου μᾶς ἐκυοφόρησε, καὶ μὲ ὀδύ„ νας μᾶς ἀνέθρεψε; πῦ τὰ φίλτατα τέκνα μας; πῦ οἱ φίλοι; „ πῦ ὁ πλοῦτος; πῦ τὰ ὑποσατικὰ, καὶ κτήματα; πῦ ἡ συμο„ δία, καὶ τὰ συμπόσια; πῦ οἱ πολυειδεῖς, καὶ μάταιοι δρόμοι; „ πῦ οἱ βασιλεῖς, καὶ δυνάσαι; ὢ, πῶς πόρα ἐδεύας ὁπου ἐκεί„ νας δὲν εὑρίσκεται, οὐδὲ δύναται νὰ μᾶς λυτρώσῃ, ἢ καὶ νὰ „ μᾶς βοηθήσῃ, ἀλλὰ παντελῶς καὶ ὁπου τὸν Θεὸν, καὶ ὁπου τὰς „ Ἁγίας ἐγκαταλείφθημεν! „ Ταῦτα θέλουσιν εἶναι τὰ λόγια, ὁπου μέλλουν νὰ ἐλεεινολογοβραγχήσουν οἱ δύστυχοι κολασμένοι. Πόση ἀγνωσία εἶναι λοιπὸν εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴ προλαμβαίνωμεν μὲ ὀλιγοχρόνιον κλαυθμὸν τὰς αἰωνίας κλαυθμὰς, ἀλλ' εἰς τοῦτο κοιλάδα τῶν δακρύων ὅ,τι λογῆς εἶναι ἐτοῦτος ὁ τόπος, νὰ γελῶμεν ἀδιαντρόπα, ἀκράτητα, καὶ ἀσύητα; Καὶ μαλίσα ὁπου, διὰ τὰς ἁμαρτίας μας ἐχάσαμεν τοῦτο θείαν χάριν· καὶ αὖ δὲν μετανοήσωμεν θέλομεν σφριθῇ καὶ τῆς οὐρανίου δόξης.„ Ἔλεγε καὶ σύας Ὅσιος· Θαυ„ μάζω, ἀδελφοὶ, πῶς σύας ὁπου γνωρίζει τὸν ἑαυτόν τα ὑποκεί„ μενον εἰς κἀνενὰ θανάσιμον ἁμάρτημα, τολμᾷ νὰ γίνεται κἀμ„ μίαν φορὰν θαρχαρὴς καὶ εὔθυμος, ὡσὰν ὁπου γνωρίζει καλῶς „ ὅτι εἶναι σύοχος εἰς τόσους κλαυθμὰς, καὶ πικρὰ δάκρυα! „ Ἀλλὰ πόρα, θλιατότερον ἐκείνα τὰ Ὅσια ἀνδρὸς πρέπει νὰ θαυμάζῃ κάθε θεοσεβὴς ἄνθρωπος, βλέποντας φανερᾶ, πῶς τόσοι θλιατοὶ Χεισιανοὶ διάγουσι τοῦτο ζωλύτως, ὡσὰν νὰ ἦτον βέβαιοι πῶς, τὰ κολασήρια τοῦ ᾅδε, ὁπου ἡ θείαις Γραφαῖς μᾶς φοβερίζουν, εἶναι μῦθοι, καὶ ὀνείρατα, καὶ ἁπλῶς Ἱστορίαι· καὶ ἀγαπῶν νὰ ἤρχετό τινας ἀπὸ τὸν ᾅδην, διὰ νὰ βεβαιώσῃ εἰς αὐτὰς τοῦτο ἀλήθειαν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ γενῇ οἰκονομικῶς, διὰ τοῦτο σωτηρίαν μας. Ὅθεν καὶ σύας ἄνθρωπος διεφθαρμένος εἰς τοῦτο ζωλύ, καὶ εἰς τὸν λογισμὸν καταπολλὰ διεστραμμένος, ἐθαρκινεῖτο πολλὰ ἀπὸ τοῦτο γυναῖκά τα, νὰ μακρυνῇ ἀπὸ τοιαύτην ζωλύ, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ ἄσβεστον πῦρ τῆς κολάσεως· καὶ ἐκεῖνος, ἔχι μόνον τοῦτο παρήκουσεν εἰς ταῦτα, ἀλλὰ καὶ μωρὸν τοῦτο ὠνόμαζε· λέγοντας, ὅτι, ὅσα διδάσκουσιν οἱ διδάσκαλοι ἐπ' ἄμβωνος, αὐτοὶ τὰ πλάττουσιν ἀπὸ λόγου τους, καὶ σωρεύουσι πολλὰς ἀτιμωσίας ἐν τῷ ᾅδῃ, διὰ νὰ φοβίζουν τοὺς ἁπλοῦς καὶ αὐόητους ἀνθρώπους, ὡσὰν καὶ ἐσενά· Κύριος οἶδεν, ἂν εἶναι ᾅδης, ἢ ὄχι.

παῦ-

ταῦτα λέγωντας (ὢ τὰ θαύματος!) ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν παρ-
θὺς τεκρὸς, καὶ ἄρχισε νὰ ἀναδίδῃ καπνὸν μαῦρον καπνὸν, καὶ βρω-
μερὸν ὡσὰν ἀπὸ ἀσφαλτόπισσαν. Ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὸ στρῶμα
ἡ γυνή· φέρει φωτιὰ· βλέπει θέαμα ἐλεεινὸν τὸν ἄνδρα της, ὡσὰν
σῶμα ξηρὸν κάτζουρον, ἢ δαυλὸν μαυρισμένον, καὶ ἐβάσα εἰς τὰς
χεῖράς της σῶμα χαρτίον γεγραμμένον μὲ κάρβουνα τῆς κολάσεως, τοιαῦ-
τα λέγωντας· τώρα ἐβεβαιώθηκα μὲ τὸ ἔργον, ὅτι εἶναι ἄδης, καὶ
κόλασις. τόσον, ὅτι ἐκεῖνοι ὁπὰ δὲν πιστεύσι, νὰ διδαχθῶσι
κἂν μὲ ἐτοῦτο τὸ ἐδικόν μου παράδειγμα· ὅταν θελαθῇ καταβῇ πῦρ
εἰς αὐτὰς ἀπ' ὑπάνω. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· „ Ἐξ
„ ὕψους αὐτὸ ἀπέστειλε πῦρ· ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγαγεν αὐτό. „
Δὲν εἶναι ἄλλος ἐπιπλειότερος διδάσκαλος, ὁπὰ νὰ μᾶς παιδεύ-
σῃ, καὶ νὰ μᾶς διδάξῃ τὸν θεῖον φόβον δι' κολώτερα, καθὼς εἶναι
τὸ, νὰ θεραπεύσωμεν συχνὰ ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὀμμάτια τῆς ψυχούλας
μας τὸ πῦρ τῆς γεένης. Τώρα εἶναι ἡ ὁλοῦθερη ἰαξεία, ὁπὰ ὁ
ἐράστιος ἐκεῖνος ἰαξὸς ἔπιφέρει εἰς τὸ νὰ φυλάξωμεν τὴν θείαν χά-
ριν, ὅταν τὴν ἔχωμεν μαζύμας· καὶ πάλιν νὰ τὴν ξαναλάβωμεν,
ὅταν τὴν ὑστερηθῶμεν διὰ τῆς ἁμαρτιῶν. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πολ-
λάκις ἴδετε ἔμπειρας ἰαξούς· οἱ ὁποῖοι, ὅταν θεωρήσωσι κάμμίαν
πληγὴν, ὁπὰ δὲν τὴν ὠφελῶν ἡ γλυκεῖς καὶ ἥμεραις ἀλειφαῖς,
φοβοῦμαι μήπως καὶ μεταχυσίσῃ εἰς ἀνίατον γάγγραιναν, ἤγουν
φάγεσαν, κατακαίουσι τὸ σαπισμένον ἐκεῖνο μέλος τοῦ σώματος, μὲ
πυρωμένον καὶ ἀναμμένον σίδηρον. Ἔτζι καὶ ὁ παράγαθος καὶ φι-
λάνθρωπος Θεός, ἀφ' ὧν τοσαυτὴν ὅτι τὰ λόγια τῆς διαλαγχνίας
του, τῆς ἀγάπης καὶ μακροθυμίας του, ὁπὰ λαλοῦνται εἰς ἡμᾶς διὰ
τῆς θείωντε Γραφῶν, ὁμοίως καὶ τὰ παράχαντά του μυστήρια, δὲν
ὠφέλησαν, διὰ τὴν ἄκραν κακίαν ὁπὰ
ἐφθάσαμεν· τότε λοιπὸν προσάζει νὰ ἐνεργηθῇ εἰς ἡμᾶς τὸ πῦρ,
καὶ τὸ σίδηρον. τὸ ὁποῖον, διὰ νὰ μὴ συμπέσῃ, ἂς ἀνοίξωμεν εἰς
τὴν παρέσαν ζωὴν τὰ ὀμμάτια τῆς πίστεως, ὁπὰ ἕως τώρα μᾶς
ἔχει σφαλισμένα ἡ ἁμαρτία· καὶ ἂς θεωρήσωμεν μὲ ἀκρίβειαν
ἐκεῖνα τὰ αἰώνια κολαστήρια, ὁπὰ ὁ Δίκαιος Κριτὴς μᾶς φοβερί-
ζει· καὶ ἀκολούθως, ἂς ἐπιμεληθῶμεν νὰ τὰ ἀποφύγωμεν· μήπως
καὶ ἀνοίξωμεν τότε εἰς τὸν ᾅδην τὰ ὀμμάτιά μας μὲ ἀνωφέλευτα
δάκρυα. Προσέτι, ἐνδέχεται καὶ εἰς ταύτην τὴν ζωὴν νὰ μᾶς παιδεύσῃ
κἂν μέρος ὁ Κύριος, βλέπωντας τὸ ἀμεταποίητον τῆς ψυχῆς μας,
ὡσὰν ἐκεῖνον τὸν ἁμαρτωλὸν, ὁπὰ ἀνωτέρω ἐδιηγήθημεν.

Λιμός.

Λιμός.

ΓΡάφει ὁ Προφήτης Δαβὶδ εἰς τὸς ψαλμούς του. „ Καὶ λιμώξε- Ψαλμ.
σιν ὡς κύων. „ Καθὼς τὰ σκυλία, διὰ τὴν μεγάλην της 58.
καὶ ἀυπόφορον πεῖναν θροξιγυρίζουν εἰς τὰς κοπριάς, εἰς τὰ ψοφί-
μια, καὶ εἰς τὰς συχασίας τῆς μακελίων, καὶ εἰς τὰ σαπισμένα καὶ
βρωμερὰ, ὁπὰ διὰ τὴν ἀχρησίαν της ῥίπτονται ἔξω τῆς πόλεως·
τοιουτοτρόπως καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τότε, ὡσὰν λιμασμένα σκυλία,
σὰν τὸν ἄλλον τους ἀπανθρώπως θέλουν δαγκάσει καὶ καταξώσει.
Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας τοῦτο ἐσημείωσε, λέγωντας·
„ Καὶ ἔσαι ὁ λαὸς ὡς κατακεκαυμένος ὑπὸ πυρὸς, ἄνθρω- 9. 19.
„ πος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσῃ, καὶ ἐμὶ ἐμπλησθῇ ἄνθρω-
„ πος ἔφθων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος αὐτοῦ. „ Ποῖος δὲν ἰξυ-
ρεῖ, ὅτι, οἱ ἄνθρωποι ἀναγκαζόμενοι ὑπὸ πεῖναν ὑπερβολικὴν,
καταξώνουσι καὶ τὰ πλέον ἀκάθαρτα· κάτας, ποντίκια, καὶ σεσα-
πισμένα σκυλάκια; Καὶ τί λέγω; καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια μέλητας, καὶ
αὐτὰ τὰ τέκνα, καθὼς ἱστορεῖται καὶ εἰς τὴν ἀχμαλωσίαν τῆς
Ἱερουσαλήμ. Δὲν θέλουσι λείψει εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ὑπὸ τὸς
λιμασμένους ἁμαρτωλὸς, βρωμερὰ, πικρὰ, καὶ ἀκάθαρτα φαγιά.
Διότι, ἐν καιρῶτοις ἡ γλῶσσα τῆς κολασμένων, καὶ τὰ ὀλόγυρα τῆς
φάρυγγος, θέλουν εἶναι παίτοτε βεβαμμένα εἰς βάθος, καὶ κατακυ-
ειδωμένα ὑπὸ χυμόν τινα, τόσον πικρὸν, ὁπὰ νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν
καπνιὰν, τὴν χολὴν, καὶ αὐτὸ τὸ ἄψινθιον· καὶ ὅτε θέλει εἶναι,
βέβαια, κάμμία ἄλλη ὑπερβολικωτέρα δίψα καὶ πεῖνα, ὡσὰν ἐκεί-
νην, ὁπὰ κάθε κολασμένος μὲ ἀνερμήνευτον τῆς καρδίας του καῦ-
σιν, καὶ φλόγωσιν, ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπολαμβάνῃ, δηλαδὴ τὸν Θεόν,
καὶ τὴν ἀρώνιον τράπεζαν. Καὶ λοιπὸν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁ δίκαιος
ἔρωτας τῆς ψυχῆς οὐδέποτε χορτάζεται, διὰ τοῦτο, δὲν δύναται ἀλ-
λέως νὰ ἐξηγηθῇ, παρὰ μὲ τὴν ὁμοίωσιν σὸς σκύλα, ὁπὰ πεινᾷ
μὲν ἀμέτως, εἶναι ὅμως σφικτὰ δεδεμένος· ὁ ὁποῖος, ὅταν κοπτέ-
ται ὑπὸ ἐκείνην τὴν ὑπερβάλλουσαν πεῖναν, καὶ ὀσφραν θῇ τὴν κνί-
σαν καὶ μυρωδίαν τῆς φαγιπῶν, ἢ καὶ θεωρήσῃ αὐτικρὺς τοιαυτότι-
να, τότε ἤθελες ἰδῇ ἐκεῖνο τὸ ἄλογον ζῶον, μ' ὅλον ὁπὰ δεδεμέ-
νον, πῶς ὁρμᾷ ἀχριώτατα, καὶ πάλιν γυρίζει ὀπίσω, δαγκάνει
τὴν ἄλυσιν, ἔχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σκάπτει τὴν γῆν μὲ τὰ ποδάρια
του, γαυγίζει μὲ μεγάλας καὶ φοβερὰς φωνάς· καὶ ὡσὰν νὰ
ἤθελεν

ἤθελον εἶναι λελυμμένον, ἔχει πρὸς τὴν ὁρμήν, καὶ πηδᾷ μὲ ὁρμητικὰ πηδήματα χωρὶς κρατημόν· τότε, μήτε ἡ φωναῖς τῶν αὐθόντων, μήτε φοβερισμοί, μήτε ῥάβδος ἠμπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ τὴν ἀχαλίνωτον ἐκείνην ὁρμὴν τῆς ὀρέξεως· τόσον, ὅπου πολλαῖς φοραῖς ὑπὸ τὴν ὑπερβάλλουσαν ὁρμὴν, καὶ αὐτὴν τὴν ἄλυσιν σωβίβει. Ἐνθυμᾶσαι τὸν ξισάθλιον ἐκεῖνον, ὅπου διηγεῖται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὸν μὴ ἔχοντα ἔνδυμα γάμου, πῶς διωχθεὶς ὑπὸ τὸν νυμφικὸν οἶκον τῶν θείων ἐκείνων συμποσίων, ἀπερρίφη εἰς τὸ σκότος (φεῦ!) τὸ ἐξώτερον, δεδεμένος χεῖρας καὶ πόδας! ςοχάσθητι λοιπὸν πόσα ἐκ τότε, ὦ ψυχὴ ἐκάστου χριστιανῆ, ποῖος εἶναι ὁ ἀλυσοδεμένος σκῦλος. Δὲν εἶναι ἄλλος, βέβαια, ὄχι ἐκεῖνος, ὅπου πρὶν νὰ μετανοήσῃ, καταντήσῃ εἰς θάνατον, καὶ δεδεμένος ἤθελε ῥιφῆ εἰς τὸν ἀφεγγέστατον λάκκον τοῦ ᾅδου. εἰς τὴν ὁποίαν κατάσασιν αἴσως σὺ ἤθελες φθάσῃ, καὶ εἰς ἐκείνην τὴν θείαν αὐλὴν τοῦ ἀτελευτήτου συμποσίου ἤθελες ὀσφρανθῆ τὴν πανδωδεκάτην ὀσμὴν ἐκείνης τῆς ἀθανάτου ςοᾶς τραπέζης, αὖ ἰδῆς τοὺς ἐκεῖσε ςοᾶς τραπεζοκαθημένους, νὰ ποτίζωνται ἀπὸ τὸν χείμαῤῥον τῆς ςυφῆς, αὖ θεωρήσῃς τὸν ὕψιστον Θεὸν, νὰ ὑπηρετῇ ὁ ἴδιος ὡμέζωσμένος, τί ἤθελες κάμῃ τότε; μὲ ποταπὴν ὁρμὴν ἤθελες δράμῃ τότε πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν; μὲ πόσην ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας ἤθελες ὀρέγεσαι, νὰ συγκαθίσῃς εἰς ἐκείνην τὴν ςοᾶς τράπεζαν; Ἀναμφίβολον εἶναι, ὅτι μὲ ἄπειρον καὶ αὐτομόνητον, καὶ καθόλα εἰπεῖν, μὲ ἀχαλίνωτον καὶ ἀκαταπόνητον ὁρμησιν. Ἀλλὰ, κάσε· ματαίως ὁρμᾷς· ὠφελοῦσα κοπιάζεις. δὲν θέλεις ἰδῆ τὸν Θεὸν ἐν γῇ ζώντων· ἀλλὰ θέλεις εἰπῆ· καὶ ποῖος εἶναι αὐτὸς, ὅπου μὲ κρατεῖ ἐδῶ δεδεμένον; σὲ ὑποκείομαι, ἔτι, ἡ ἁμαρτία. Ποῖος ἔτζι μὲ κατεδίκασεν; ὁ Δικαιοκρίτης Θεός. Καὶ δὲν εἶναι αὐτὸς, ὅπου μὲ ἔπλασε; ναί. Διὰ τί λοιπὸν, τόσον πικρᾶ βασανίζει τὸ πλάσμα του; διότι, εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θέλει νὰ τὸ ἰζδίρῃ ὄχι ἐδικόν του. Καὶ, πῶς πλέον δὲν θέλει νά με ἰζδίρῃ ὁ Θεὸς, μήτε φροντίζει πλέον ὄχι ἐμέ; ἐδαμῶς. Ἔτζι λοιπὸν ἐκεῖνοι οἱ μιαροὶ κατάδικοι, ὡσὰν σκύλοι σφιχτὰ δεδεμένοι, καὶ εἰς τὴν ὀσμὴν ἐκείνης τῆς ἐρωτικῆς τραπέζης τῶν Δικαίων, ὁρμητικοὶ, καὶ ἐπιθυμητικοὶ, βλέποντες τὸν ἑαυτόν τους πῶς, χωρὶς νὰ θέλουν, ἐμποδίζονται καὶ κρατοῦνται ὑπὸ τὴν πανύσχυρον ὁρμὴν καὶ ἐπιθυμίαν τους, θέλουν γαυγίζει μὲ θυμὸν μανιώδη, καὶ πεῖναν λυσασμένην καὶ ἀκατάσχετον, καὶ θέλουν βλασφημεῖ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ αὐθόπτως, εἰς κακὸν ὄχι σφαλερώτερον αἰωνίως τῆς κεφαλῆς των.

Ὀ Θεὸς,

Ὀ Θεὸς, προσέχε καλῶς σὺ, ὦ ἀναγνῶσα· διότι, πολλοὶ τὴν ὥραν ὁπου εἶναι τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖράς των, τὸ χρασὶ εἰς τὰ χείλη των, τὸ φαγητὸν εἰς τὸν φάρυγγά τους, ὅταν ἀκόμη ἀχώνευτον ξερνῶσι τὴν κραιπάλην καὶ μέθην, παρευθὺς ἔξαφνα φράζεται ἡ πνοή τους, καὶ ἀποπνίγονται. Καὶ ἐκεῖ ὁπου εἶναι χορτασμένοι καλὰ, καὶ μεθυσμένοι δυνατὰ, ἐμβαίνουσι τὸν ἑαυτόν τους μέσα εἰς τὴν πικρίαν τοῦ ᾅδου, ἐκεῖ ὁπου θέλουσι λιμώξει ὡς κύνες. Ἀλλ' ἤθελον ἐρωτήσῃ τινὰς, διὰ τί δικαίως πρέπει νὰ βασανίζωνται οἱ τοιοῦτοι μὲ τοιαύτην ἀνυπόφορον τιμωρίαν πέτρας, καὶ ξίφας; εἰς τὸν ὁποῖον ὑποκείομαι, ὅτι εὔκολα ἠμπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ, ἴσως καὶ παρομοιάσῃ τὴν ἄσωτον πολιτείαν ἐκείνων τῶν ςυφιλῶν καὶ ξεφωτωτῶν, θλασότερον μὲ τὴν ζωὴν τῶν ἀλόγων καὶ ἀνοήτων κτιλῶν, θλαμὲ τὴν πολιτείαν τῶν ἀνθρώπων. Μᾶς θλυχαίνει τὴν τοιαύτην ζωὴν ὡσὰν εἰς εἰκόνα ζωγραφισμένην, ὁ τὴν γλῶτταν χρυσῆς Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος μὲ τόσον καθαρὰ χρώματα μᾶς ἱςόρησε ἐκείνας τὰς πολυφάγους λιμάργους, καὶ πολυπότας διψάδας, ὁπου δὲν εἶναι δυνατὸν ἔτε νὰ προθέσῃ τινὰς, ἔτε νὰ ὀλιγοςύσῃ ὑπὸ αὐτὰ, ὄχι νὰ τὰς θλασήσῃ ἀληθέστερον καὶ σαφέστερον. „ Εἰς ποῖον (λέ- Εἰς τὴν
„ γει ὁ Ἅγιος) δὲν εἶναι βαρετὸς ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὁπου ἐπι- ἀρχὴ ἐμιλ.
„ μάζει παχύτατον τὸ κορμί του, συριόμενος ὥσπερ θηρίον θαλάσ- 35.
„ σιον; Δὲν ὁμιλῶ ὄχι ἐκείνους, ὁπου ἐκ φύσεως εἶναι ποιμένες, Κεφ.
„ ἀλλὰ ὄχι ἐκείνους ὁπου ἔτζι ἐπάχυναν τὰ κορμιά των μὲ τὴν ιβ.
„ ςυφιλὴν καὶ σατάλην. Ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ λαμπρὰς παπαχὲ
„ διεκχέει ἀκτίνας, καὶ διεγείρει καθ' ἕνα εἰς ἐργασίαν. ὁ γεωρ-
„ γὸς, ἁρπάζει τὸ δικέλλιόν του, καὶ βγαίνει· ὁ χαλκεὺς πιάνει τὸ
„ σφυρί του, καὶ κάθε τεχνίτης, ἐκεῖνο ὁπου ἁρμόζει εἰς τὴν ἐργα-
„ σίαν του· ἡ γυνὴ, τὸ ἀδράχτι, ἢ τὸ πανί· καὶ ἄλλος, ἄλλο τι
„ ἀναγκαῖον ἐργαλεῖον. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ςυφιλὸς, ὡσὰν σῶας χοί-
„ ρος, διὰ τὸ ὑπὸ τὴν πρώτην ὥραν δύγαινει νὰ βοσκήσῃ τὴν
„ κοιλίαν του, καὶ παιδάζει πῶς νὰ ἑτοιμάσῃ τραπέζαν πολυέξοδον
„ καὶ λαμπράν. μ' ὅλον ὁπου τοῦτο εἶναι ἴδιον τῶν κτιλῶν, νὰ βγαί-
„ νουσι θλαδὴ ὑπὸ τὸ πρωΐ, ἐπειδὴ καὶ δὲν χρησιμεύουσι διὰ ἄλλο τι
„ εἰς ἐκείνους ὁπου τοὺς ἔχουσι, θλαμὲ ὄχι σφαγήν. ἐκεῖνα δὲ τὰ
„ ζῶα, ὁπου δίχονται φορτία, καὶ εἶναι ὑποπόδια πρὸς ὑπηρεσίαν,
„ ὡσὰν κοπιασκὰ, δύγαίνουσιν εἰς τὴν ἐργασίαν ὑπὸ αὐτὴν ἀκό-
„ μη τὴν νύκτα, πρὶν νὰ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος. Αὐτὸς ὅμως ὁ ξυ-
„ φιλὸς, σκώνεται ὑπὸ τὸ κριββάτι του, ὅταν ὁ ἥλιος χέδον γεμί-

„ σῃ

„ σῃ ὅλῳ τῳ̃ ἀγορᾳ̃, κ᾽ ὅλοι οἱ ἀνθρωποι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ
„ τὰς κόπως τῆς ὑπηρεσίας των. σκύπτεται δὲ, τεντώνωντας πρῶτον
„ τὸν ἑαυτόν του, ὡσαν χοῖρος ὁπῦ βόσκεται εἰς σφαγὴν, ἐξοδεύ-
„ ζωντας τὸ καλλιώτερον μέρος τῆς ἡμέρας εἰς τὸ σκότος τῆς κοι-
„ μήσεως. ἔπειτα, κάθεται ὥραν πολλὴν ἐπάνω εἰς τὸ στρῶμα,
„ χασμώμενος κ᾽ τανιζόμενος, κ᾽ μὴ δυνάμενος, ἀπὸ τὴν χθεσι-
„ νὴν κραιπάλην κ᾽ μέθην κ᾽ν᾽ ἐνδυθῇ τὰ φορέματά του. ὅθεν
„ κ᾽ ἐξοδεύει ὥραν πολλὴν εἰς αὐτά. τέλος, κτενίζεται, κ᾽ χολί-
„ ζεται, κ᾽ διγαίνει ἔξω τοιῦτος, ὁπῦ συγχαίνεταί τινας νὰ τὸν
„ βλέπῃ, ἐπειδὴ κ᾽ δὲν ἔχει ἐπάνω τα κάνενα σημεῖον ἀνθρώπυ.
„ ἀλλ᾽ ὅσα σημεῖα εἶναι θηρίε, αὐτὰ φαίνονται ἐπάνω τα εἰς εἶδος
„ ἀνθρώπινον. τὰ ὀμμάτιά του τζιμπλιασμένα, τὸ στόμα του βρωμι-
„ σμένον ἀπὸ τὴν μέθην· ἡ δὲ παλαίπωρος τα ψυχὴ, ἐπειδὴ κ᾽
„ μέσα εἰς αὐτὴν ἔχυσεν ἀμέτρως πολλὰ κ᾽ διάφορα φαγητὰ,
„ κεῖται εἰς ἐκεῖνο τὸ σῶμα ὡσὰν εἰς σπα κρεββάτι, κ᾽ κινεῖ,
„ κ᾽ συγκινεῖται ὡς ἄλλος ἐλέφας, φορτωμένος μὲ σάρκας ἀνωφε-
„ λεῖς· τέλος δὲ πάντων, διγαίνωντας ἀπὸ τὸ διαπήτιόν του, κάθηται
„ εἰς διάφορους τόπους τοιαῦτα λέγων κ᾽ πράττων, ὅ,τι λογῆς κάλλιόν
„ του ἦτον νὰ ἐκοιμᾶτο ἀκόμη, διὰ νὰ ἐθεμπάτει ἔξυπνος. Ἂν
„ τὲ δινηθῇ τινὰς λυπηρὰ δινήματα, γίνεται δειλότερος ἀπὸ
„ κάθε κορασιδάκι· αὐίσως χαμόσωμα, κυριεύεται ἀπὸ τὴν χα-
„ ρὰν θεμασότερον διὰ κάθε ἀπαλὸν νήπιον. μὲ μόνους ἐκείνους
„ συναναστρέφεται, ὅσοι τὸν θέλυσι νὰ ζῇ μίαν ζωὴν διεστραμ-
„ μένην. Πῶς νὰ μὴ καταδικάζωσι τὸν τοιοῦτον κ᾽ οἰκιακοὶ, κ᾽
„ φίλοι, κ᾽ συγγενεῖς; Ποῖος δὲν θέλει εἰπῇ δικαίως θεμὶ αὐτὸ,
„ ὅτι τοῦτος εἶναι, σὰν μάταιον βάρος τῆς γῆς, κ᾽ ὅτι ματαίως ἐ-
„ φάνη εἰς τὸν Κόσμον, ὢν τας τοιοῦτος; μάλιστα δὲ, ὄχι ματαίως,
„ ἀλλ᾽ εἰς κακὸν τῆς κεφαλῆς του, εἰς ἐδικήν του ζημίαν, κ᾽ εἰς βλά-
„ βην ἄλλων πολλῶν. Κεῖνα, θεμακαλῶ, ὦ Χριστιανοὶ, μὲ
κρίσιν ἐδικήν σας τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν. Ὁ θεῖος Χρυσόστομος
παρομοιάζει πρεπόντως αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον μὲ χοῖρον, μὲ θηρίον
θαλάσσιον, μὲ ἐλέφαντα, κ᾽ μὲ κάθε ἄλλο ἀκόπτον κτῆνος· λοι-
πὸν, θέλει σαθῇ ἄξιος ὁ τοιοῦτος νὰ εἰσέβῃ εἰς τὰς θείας γάμους
τὲ κρανίυ Ἀρνίυ, εἰς τὸν μέγαν ἐκεῖνον κ᾽ μυστικὸν Δεῖπνον,
κ᾽ τέλος πάντων εἰς τὸ παλάτιον τῆ θείᾳ συμποσίᾳ, κ᾽ τῆς ζυ-
φῆς ἐκείνης; Θαυμάσια ὁ αὐτὸς θεῖος Χρυσόστομος ὀνειδίζει κ᾽ συ-
λυτθύει τὰς τοὺς φυσκομαγέλλας, τὰς πτνακογλύφυς, τὰς θεμσίτας,
κ᾽

κ᾽ σπαταλοζόφυς, λέγων ταῦτα. ὦ ζυφηλὲ ἄνθρωπε, καιρὸς πολέ-
„ μυ εἶναι, καιρὸς ἀγῶνος κ᾽ παλαίστρας· κ᾽ σὺ, κάθεσαι εἰς
„ τὰς ζυφάς, κ᾽ εἰς τὰ ξεφαντώματα; Καὶ ὄντας πρέπον νὰ ἀ-
„ γωνιθῇς, σὺ παχύνεις τὸν ἑαυτόν σα; σίκει ὁ αὐτικείμενος ἐχ-
„ θρὸς ἐπάνω σα, κ᾽ ζίζει κ᾽ σὲ τὰ ὀδόντιά του, κ᾽ σὺ σκύπτεις
„ κ᾽ προσκολλᾶσαι ἐπάνω εἰς τὰ τραπέζια, κ᾽ καταπίνεσαι ἀπὸ
„ τὰ ἐκ τέτων φαγητά. Ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν πεῖναν καταξηραίνε-
„ ται, κ᾽ σὺ σκάζεις ἀπὸ τὴν πολυφαγίαν; μὴ νὰ ἔχεν νὰ μᾶς
„ σφάξυν διὰ θυσίαν, κ᾽ διὰ τᾶτο ἔτζι παχυώμην τὰ κρμία
„ μας; τί ἑτοιμάζεις εἰς τὰς σκώληκας τόσω λαμπρὰ κ᾽ παχεῖαν
„ τράπεζαν; τί θεμασότερον θησαυρίζεις εἰς τὸν ἑαυτόν σα θεμὰ,
„ σαπήλαν, κ᾽ ἔμπυον; Διὰ τί φορτόνεις τὸν ἑαυτόν σα μὲ βρύ-
„ σες ἐδρώτων, κ᾽ μὲ κόπρον ἀκαθαρσίας; Διὰ τί ἔτζι κατα-
„ βυθίζεις τὴν ἀσώματον ψυχήν σα; Διὰ τί τὸν παχὺ τοῖχον
„ τῆς σαρκός σα πάχεις νὰ τὸν κάμῃς παχύτερον; Διὰ τί τὸν
„ μέγαν κάπνον τῆ ἐν σοὶ ἀναθυμιάσεων, σπεδάζεις νὰ τὸν κά-
„ μῃς νεφέλας; Ἂς μὴν ἐλπίζῃ λοιπόν τινας, ὅτι μὲ τοιαύτην κατα-
καλώδη κ᾽ ζυφηλὴν ζωὴν, θέλει ἀποκτήσει τὴν ἀρμόζιον ἐκείνην
τράπεζαν, κ᾽ δόξαν τῆ Δικαίου· ἀλλὰ μάλιστα, ἂς τέμῃ τὴν
ἀτελεύτητον κ᾽ αἰωνίαν νησείαν τα, κ᾽ πεῖναν τῆ κολασμῶν.

Εἰς τὰς παραβολὰς 27. Κεφ. 17.

Σκώληξ τῆς συνειδήσεως.

„ Ἐκδίκησις ἀσεβῶς (λέγει ὁ Σολομὼν) πῦρ, κ᾽ σκώληξ.
Ὅλοι συμφώνως οἱ Πατέρες, κ᾽ θεολόγοι τῆς ἁγίας μας
Ἐκκλησίας θέλυσιν, ὅτι, οἱ καταδεδικασμένοι εἰς τὸν ᾅδην, βα-
σανίζονται μὲ ἀληθινὰς σκώληκας, κ᾽ ἀτελευτήτως καταβρώγονται
ἀπὸ αὐτὰς, κ᾽ διρίσκονται ἐκεῖ χεδὸν ἀναρίθμητα πλῆθη ἀπὸ αὐ-
τὰς τὰς σκώληκας· οἱ ὁποῖοι εἶναι φοβεροὶ εἰς τὸ εἶδος, μικροὶ,
ἄφθαρτοι, ἀχόρταστοι, ὁπῦ μὲ ξεχωρισθῇ βάσανον, ἔξω ἀπὸ τὸ
πῦρ, τυραννᾶσι τῆ παλαιπώρων κολασμένων τὰ σώματα, κ᾽ προ-
ξενᾶσι δριμύτατον πόνον κ᾽ βάσανον. Διὰ τὰς ὁποίας τάτας σκω-
λήκας, γράφει ὁ μέγας Βασίλειος· „ ὅτι, θέλει εἶναι εἰς τὸν ᾅ-
δην σὰν κάποιον γῆρος σκωλήκων φαρμακερὸν κ᾽ σαρκοφάγον· τὸ
„ ὁποῖον θέλει βρώγει ἀχόρταστα, κ᾽ ποτὲ δὲν θέλει γεμίζει τὴν
„ κοιλίαν του· κ᾽ ὅταν βρώγῃ, προξενεῖ ἀνυπομονήτως πόνους εἰς τὸν
„ ἄνθρωπον. Καὶ ἄλλος πάλιν διδάσκαλος, εἶπεν· „ ὅτι, βέ-

Εἰς τὸν ριγ. Ψαλμ.

„ βα-

„ βασάνες τὰ ᾅδη, εἶναι σκώληκες ἄφθαρτοι, ὀφίδες δηλονότι, καὶ
„ δράκοντες φοβερώτατοι, καὶ εἰς τὴν θεωρίαν, καὶ εἰς τὸ σύριγμά
„ της. οἱ ὁποῖοι, ζῶσι μέσα εἰς ταῖς φλόγες τὰ ᾅδη, καθὼς τὰ
„ ὀψάρια εἰς τὰ ὕδατα. Καὶ λοιπὸν, θέλουσιν ἀναβλύζει ἀπὸ
τὴν μίτραν, ἀπὸ τὰ ὦτα, ἀπὸ τὰ ὄμματα, ἀπὸ τὸ στόμα, ἀπὸ
τὰ ἐντόσθια, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἀπὸ κάθε μέρος ἐκείνων τῶν ἀ-
θλίων, ἀναρίθμητον πλῆθος σκωλήκων. οἱ ὁποῖοι, ἀκατάπαυστα
καὶ δριμύτατα νὰ δαγκάνωσι τὰς σάρκας, καὶ ὅλα τὰ ἐντόσθια τῶν
ταλαιπώρων ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἡ βάσανος αὐτὴ τῶν ἀκοιμήτων σκω-
λήκων, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἶναι θανατηφόρος, ἀπὸ τὸ ἄλλο
δὲν σηκόνει τὸν ζωλὸν τῶν βασανιζομένων, μ' ὅλον ὅπου ἐκεῖνοι εἰς
κάθε στιγμὴν αὐτὸ τὸ ὀπιθυμοῦσι· διὰ τοῦτο, θέλει εἶναι ἡ μεγα-
λητέρα καὶ δριμυτέρα βάσανος, παρὰ ὅλας τὰς ἄλλας βασάνες. ἔξω
ἀπὸ τούτες τὰς αἰσθητὰς σκώληκας, εἶναι καὶ ἄλλος σκώληξ· ὁ ὁποῖος,
ὄχι σάρκας ἀλλὰ τὴν ψυχὴν αὐτὴν καταξώγει, καὶ καταδαπανᾷ,
τοῦτον ἐκεῖνος τῆς συνειδήσεως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλουν φθάκι-
νῶνται οἱ κολασμένοι, νὰ ταλαντίζει τὸν ἑαυτόν τους, διὰ τί ὅταν
ἔζησαν, ἀθέτησαν τὸν ὀπιτήδειον καιρὸν τῆς σωτηρίας των, καὶ καθ'
ὅλα τὸν παράδεισον, γνωρίζοντες βέβαια, πῶς δὲν εἶναι πλέον
δυνατὸν νὰ ξαναγυρίσῃ ὀπίσω ὁ καιρὸς ἐκεῖνος. Διηγεῖται κάποιος
ὁλάβις αὐτὸν πῶς, σὲ μοναχὸς ἐνάρετος, μίαν τὴν ἡμερὸν διεσκέμμος εἰς καταύγειαν, ἐμελέτα κατὰ νοῦν, ποία ἄραγε βάσανος τῶν
κολαζομένων ἐν ᾅδῃ θέλει εἶναι ἡ πλέον πικροτέρα; Καὶ σκεπτόμε-
νος εἰς προσευχὴν μὲ πολλὴν διάβειαν, ἔχοντας κατὰ αὐτὸν τὸν
συλλογισμὸν, βλέπει μακρόθεν σὲ ἕνα ἴσκιον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀκούει
νὰ δύγαινῃ καὶ μία φωνὴ γοερά τε καὶ λυπηρὰ, μὲ μεγάλας ἀνα-
σεναγμὰς καὶ κλαυθμὰς, καὶ ἔλεγε· " Ἐγὼ εἶμαι ἕνας ἀπὸ ἐκεί-
„ νους ὁποῦ κολάζονται δικαίως εἰς τὴν γέενναν. Τὸ ὑποκείνεται ὁ
„ Ὅσιος· καὶ διὰ τί ἔτζι κλαίεις πικρῶς, καὶ λυπηρῶς ἀνασενάζεις;
„ Ἀποκρίνεται ἐκεῖνος· διότι, Πάτερ ὁσιώτατε, ὄχι μόνον ἐγὼ,
„ ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κολασμένοι δὲν θρηνοῦμεν διὰ ἄλλό τι πρᾶγ-
„ μα τόσον πικρῶς, ὅσον διὰ τὶ ἐχάσαμεν τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν
„ τῆς σωτηρίας μας εἰς τὰς ματαιότητας τοῦ ἀπατηλοῦ αὐτοῦ καὶ πρόσ-
„ καιρα Κόσμε, καὶ εἰς τὰ ψυχόλεθρα αὐτοῦ ξεφαντώματα· καὶ τώ-
„ ρα, πλέον καιρὸς ἄλλος τοιοῦτος νὰ μᾶς δοθῇ, δυνατὸν δὲν εἶναι.
Καὶ μὴ ταῦτα, ἔγινεν ἄφαντος ἐκεῖνος ὁ ἴσκιος, ἀφίνοντας τὸν Ὅ-
σιον ὅλον θορυβημένον καὶ ἐκστατικόν. Ὅταν λοιπὸν ἐκεῖνοι οἱ ἄθλιοι

συλ-

συλλογίζωνται πῶς ἀπέρασαν ἀωφελῶς καὶ ματαίως αἱ ἡμέραι τῆς
σωτηρίας των, καὶ ὅτι ἐφυγὲ ἀπὸ λόγου τους ὁ διαφορετικὸς καιρὸς,
εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον δυνατὸν νὰ σπείρωσι, διὰ νὰ θερίσωσιν ἔπειτα·
καὶ ἐξοδεύσωσι, διὰ νὰ ἀπολαύσωσιν ὕστερον· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, νὰ
πραγματευθῶσι τὴν σωτηρίαν των, νὰ ἐξιλεώσωσι τὸν Θεόν, καὶ
νὰ κερδίσωσι τὰ ἐρημία· ὅταν ταῦτα, λέγω, συλλογίζωνται, δι-
καίως ἐκλύονται ὅλως εἰς δάκρυα, θρηνοῦσιν ἀπαρηγόρητα, πλήττα-
σι τὸ στῆθος, ξεχείζουσι τὸ πρόσωπον, κτυπῶσι τὰ γόνατα, σκυά-
ζοντες, ὀλολύζοντες, καὶ ὀλεεινῶς ὑποδυρόμενοι. Φθαίνει λοιπὸν, ὦ
φθαρτοὶ καὶ ματαῖοι ἄνθρωποι, φθαίνει ὁ καιρὸς, ὁπὸ ἐχάσετε ἕως
τώρα· φθαίνει ὅσα ἐξοδεύσατε εἰς τὰ μάταια τοῦ Κόσμου· φθαίνει ὅ-
σα ἐχαρίσατε εἰς τὴν ἁμαρτίαν· καὶ ἐκεῖνον τὸν ὀπίλοιπον καιρὸν,
ὁπὸ σᾶς ἀπέμεινε, μ' ὅλον ὁπὸ πολλὰ ὀλίγος, παιδάσατε νὰ τὸν
παρασφέρετε εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ εἰς τὸν Θεόν. διότι θέλετε ἀκόμη
σωτήρως ἀπὸ τὴν θείαν Ἀποκάλυψιν τοῦ Θεολόγου, ὅτι „ Χρόνος 10. 6.
„ οὐκ ἔσται ἔτι. Δὲν θέλει εἶναι καιρὸς πλέον νὰ σπείρῃς, διὰ νὰ
θερίσῃς· δὲν θέλει εἶσαι καιρὸς νὰ ἐξοδεύσῃς χρήματα, διὰ νὰ
ἀγοράσῃς ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, δὲν θέλει
εἶναι καιρὸς πλέον νὰ μετανοήσῃς, νὰ φραγματευθῇς τὴν σωτηρίαν
σε, νὰ ἀποκτήσῃς τὴν θείαν χάριν, νὰ θησαυρίσῃς τὴν οὐράνιον
δόξαν, νὰ ἐξιλεώσῃς τὴν θείαν Δικαιοσύνην. „ Ἆρα ἔτι, (διὰ
νὰ εἰπῶ μὲ τὸν θεῖον Παῦλον) ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργα- Φαλ.
„ ζώμεθα τὸ ἀγαθόν. Ἂς μὴν ἀφήσωμεν νὰ πεπαύσῃ ἀπὸ τὰς χεῖ- 6. 10.
ράς μας ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ὁπὸ τώρα μὴν εἶναι δύκολοπίαστος, ὕστε-
ρον ὅμως θέλει εἶσαι ἀμεταγύειστος, καὶ ἡ ζημία τὰ ἀδιόρθωτος.
Τοῦτος ὁ καιρὸς, εἶναι ἀπὸ κάθε τίμιον καὶ ἀκριβὸν πρᾶγμα πλέον
τιμιώτερος καὶ ἀκριβώτερος· ἡμεῖς ὅμως, τὸν τομίζομεν σκαπολὺ
ἀπερρίμματον καὶ δίκαταφρόνητον. Καὶ ἄκουσον τὸν ἅγιον Γρηγόριον,
πῶς χαίφει διὰ τὴν ἀφροντισίαν καὶ ἀμέλειαν, ὁπὸ δείχνομεν διὰ
τοῦτον τὸν καιρὸν, τὸν ἄξιον τῆς σωτηρίας μας· „ Τρέχουσι, ξανα-
„ ζέχασιν οἱ φθαρτοὶ, καὶ ματαῖοι ἄνθρωποι εἰς τὰς πολιτείας καὶ
„ ῥύμας, καὶ σκοπιὰς, καὶ δρόμους· ἀναβαίνουσιν ὄρη, ἀναπηδῶσι
„ βράχους, διαπερῶσι κρημνὺς, διαβαίνουσι βυθὰ, διέρχονται χαν-
„ δάκια, εἰσεβαίνουσι σκοτάδια, διαπηδῶσι φραγμὺς, ἐξερευνῶσι τὰ
„ σπλάγχνα τῆς γῆς, τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, τὰ ἄδυτα τῆς πο-
„ ταμῶν, τὰ σωσσκιασμένα τῆς λαγκαδίας· εἰς τὴν ἔρημον, ἀν-
„ τιπολεμοῦσι μὲ τὰς ἀέρμες· καταφρονοῦσι βάραθρα, καὶ κρημνὺς·

„ τὰς βροχὰς, καὶ ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ ἀστραποπελέκια δὲν
„ τὰ ψηφοῦσι ὅλα τί ποτε. Κύματα δὲ, καὶ ἀνεμοσρόφυλλας, παιγνί-
„ ὅλα τὰ σοχάζονται. Κόπτουσιν ὄρη, καὶ σκάπτουσι μέταλλα, καὶ
„ αὐτὰ ἀναλύουσι, καὶ χαράττουσι· γλύφουσι, καὶ ξέουσι λίθους· χί-
„ ζουσι, καὶ λεπίζουσι ξύλα· ὑφαίνουσι πανία· ψαλιδίζουν, καὶ ῥάπ-
„ τουσι φορέματα· ἀνεγείρουσιν οἴκους· οἰκοδομοῦσι παλάτια· φυτεύ-
„ σι κήπους· ἀροτριῶσι χωράφια· σκάπτουσιν ἀμπελῶνας· ἀνάπτου-
„ σι φόρνους· κατασκευάζουσι μύλους· ψαρεύουσι· κυνηγοῦσι· μελε-
„ τοῦσι· φροντίζουσι· βελεύονται· ἁρπάττουσιν· ἐγκαλοῦσι· μαλόνου-
„ σιν· ἀπατῶσιν· ἁρπάζουσι· κλέπτουσιν· ἀγωνίζονται· τραυμα-
„ τεύονται· κυρσεύουσι, καὶ ἄλλα πάμπολλα, καὶ ἐνεργοῦσιν ἀναρίθμη-
„ τα, μόνον διὰ νὰ σωάζουσι χρήματα, νὰ πολυπλασιάζουσι τὰ
„ ὑπάρχοντά των, νὰ εὑρίσκουσι κέρδη, νὰ ἀπολαύουσι δόξαν, νὰ
„ ἀναβοῦσιν εἰς ἀξιώματα, νὰ κάνουν ἐκδίκησες. Καὶ τῶρα εἶναι
„ ὁ καθημερινὸς κόπος τῶν κορμίων των· ἡ συχνὴ, καὶ πολύκοπος διά-
„ βασις τῆς ψυχῆς των. Ἐντζὶ περνοῦσιν εἰς τοὺς παλαιπώρους ἀνθρώ-
„ πους αἱ ἡμέραι τῆς σωτηρίας των, ἕως ὁπού νὰ φθάσουσιν ἔξαφνα
„ εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θανάτου. Καὶ δὲν συλλογίζονται
„ οἱ ἄθλιοι, ὅτι, ὅσον περνοῦσιν αἱ ἡμέραι χωρὶς καρπὸν, τόσον
„ αὐτοὶ μέλλουν νὰ κολάζωνται μέσα εἰς τὸν ᾅδην χωρὶς σωσμόν.

Πῦρ.

ΤὈσον θέλει εἶναι σφοδρότατον καὶ καυσικώτατον ἐκεῖνο τὸ πῦρ, εἰς τρόπον ὁπού, ὅλα τὰ δάκρυα τῆς ἀνθρώπων, ὅλοι τῆς γῆς οἱ ποταμοὶ, ὅλαις αἱ λίμναις, ὅλαις αἱ θάλασσαις, καὶ αὐτὴ ἡ ἄβυσσος τῆς ὑδάτων, συνερχόμενα εἰς σὲ δὲν θέλουν δυνηθῆ νὰ σβέσουσι τοσοῦτον μικρὸν σπινθῆρα ἐκεῖνο τὸ αἰωνίως πυρός. Εἰ δὲ καὶ θαυμάζεσαι, ἄνθρωπε, εἰς τοῦτο τόσον ἀκατανόητον ἐκεῖνο δύναμιν, θέλεις παύσει θαυμάζωντας, ἂν ὑπὸ τὸν Προφήτου Ἡσαΐαν
Isa. 33. ἀκούσῃς τὸ αἴτιον· „ Ὁ θυμὸς Κυρίου, ὡς φάραγξ ὑπὸ θείου
„ καιομένη. „ ἢ καθὼς ἄλλος ἑρμηνευτὴς ἐκφράζει τὸ τοιοῦτον ῥη-
τὸν ὕπος. „ Ἐμφύσημα Κυρίου, ὡς χειμάῤῥους θείου ἐκκέει αὐ-
„ τόν. „ ὡσὰν νὰ ἔλεγε. ὅτι, τὸ ἀκατανόητον τοῦ ἐμφυσήματος
τοῦ θείου θυμοῦ, θέλει πλημμυρήσει ῥεύματα ὑπὸ θειάφι, καὶ νὰ
κάμῃ ὁπού τὸ πῦρ ἐκεῖνο, κάμμίαν φορὰν νὰ μὴ καταπέσῃ, ἢ
ὅλως νὰ ἀδυνατήσῃ· ἀλλὰ, νὰ κατακαίῃ μὲν τὰ κορμία τῶν κο-

λαζο-

λαζομένων, ὅμως νὰ μὴ τὰ καταδαπανᾷ, ὥστε νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ μηδέν· μάλιστα δὲ μήτε κἂν μίαν τελείως, ὥστε νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ μηδέν· μάλιστα δὲ μήτε κἂν μίαν ζίχαν, εἰς τόσας μυριάδας χρόνων, καὶ εἰς ὅλον τὸν ἀτελεύτητον ἐκεῖνον αἰῶνα θέλει ἀφανίσει. Τὸ πῦρ ἐκεῖνο, θέλει εἶναι μία φυλακὴ, ὁπού νὰ μὴ δυνατὰι τινας νὰ τοῦ ὑποφύγῃ· θέλει εἶναι σῶας δεσμὸς, ὁπού νὰ μοῦ ὑμπερῇ τινὰς νὰ τὸν ἀφαρπάξῃ. Ἐκεῖ, τὰ σώματα τῶν κολαζομένων θέλουν σωθλίβονται καὶ συνωχωρεῖται μέσα εἰς ἐκείνου τοῦ φοβερὰν γέενναν. Ἐκεῖ ὁ νοῦς ἔχει νὰ ἀναγκάζεται νὰ συλλογᾶται τοῦ δεμύτατα τῆς βασάνων. Ἐκεῖ ἡ θέλησις μέλλει νὰ βιάζεται, νὰ θέλῃ ἐκεῖνα ὁπού ποτὲ δὲν ἠμπορῶν νὰ ἔλθουν εἰς ἔκβασιν· ὑπὸ τὰ ὁποῖα αὐτὰ, θέλει γνιάται λύπη θανατηφόρος, μεγαλοβόητοι κραυγαὶ, ἀκατάπαυστος θρῆνος, ἀπαρηγόρητος ὀδυρμὸς, ὀλολυγμὸς ἀξάκουστος, δάκρυα θερμὰ, καὶ θυμὸς μανιώδης. Καὶ σὺ, ὦ ἄνθρωπε, ὁπού σὲ φαίνεται βασανίσως ἀνυπόφορος, ἀνίσως ἐπανῶ εἰς τοῦ ὑπερφύειαν τῆς σαρκός σε, ἐν μιᾷ στιγμῇ δεχθῇς μικρόν τινα σπινθῆρα φωτίας, ὁπού εἶναι καῦσις ἀθανασίας φλογός, πῶς θέλεις ὑποφέρει, νὰ κείτεσαι ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς ἀναμμένον τυγάνι, καὶ κάμινον πυρίκαυσον; Ἐσὺ (πάλιν λέγω) ἄνθρωπε, ὁπού ἀνίσως εἰς σῶα καὶ μόνον μέλος τοῦ κορμίου σου ἤθελον ἐγγίξῃ τινὰς κάνενα κομμάτι σίδηρον πολλὰ πυρωμένον, ὄχι ὥραν πολλὴν, ἀλλὰ μίαν στιγμὴν, χάνεις τὸν νοῦν σου, καὶ ὅλος τρέμεις ὑπὸ τὸν δεμύτατον πόνον· πῶς ἤθελες ὑποφέρῃ, ἀνίσως καὶ εἰς ἀτελεύτητος αἰῶνας ἀξάκουστος ἤθελες φλογίζεσαι μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον τῆς κολάσεως; Καὶ τοῦτο, ὄχι εἰς σὺ μέλος, ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ μέλη τοῦ σώματος· λέγω, εἰς φλέβας, εἰς ἀρτηρίας, καὶ ἁρμοὺς, εἰς σπλάγχνα, εἰς ἐντόσθια, καὶ κόκκαλα. καὶ εἰς σῶα λόγον, νὰ κείτεσαι μέσα εἰς ἐκείνου τοῦ λίμνου τῆς ἀκατασβέστου φλογὸς, ὡσὰν σῶα σπογγάρι μέσα εἰς τὸ μεσαίτατον τοῦ ὠκεανοῦ πελάγους. Λοιπὸν, διὰ τί δὲν μυρίζεσαι ἄλλο, διὰ βάλσαμα, καὶ μόσκους, καὶ ῥόδα, καὶ μανουσάκια; Διὰ τί δὲν καταγίνεσαι εἰς ἄλλο, διὰ εἰς ζυφὰς, καὶ ζαπέζια; Διὰ τί δὲν ἀπερνᾷς εἰς ἄλλο τοῦ ζωοῦ σου, διὰ, τὰς μὲν ἡμέρας, εἰς ἀναπαύσεις· τὰς δὲ νύκτας, εἰς ἀσελγείας; Προσέχετε, διὰ καλῶ, εἰς τὰ λόγια τοῦ Ἱερὸ Αὐγουστίνου, καὶ συλλογισθεῖτε τα καλῶς, ὅσοι θέλετε νὰ φύγετε τὰς φλόγας ἐκείνου τοῦ ἀσβέστου πυρός. „ Δὲν θέλει εἶναι, λέγει, ἐκεῖνο
„ τὸ πῦρ τῆς κολάσεως, ὡσὰν τοῦτο ὁπού ὑπηρετούμεθα· μ' ὅλον

„ τῶτο, ἀνίσως τινὰς σὲ βιάσῃ λέγωντας, μαρτύρησαι κ᾽ τῆς κε-
„ φαλῆς τὰ παθόσα· μαρτύρησαι κ᾽ τῆς ζωῆς τ᾽ φιλτάτων σα
„ τέκνων, διότι αὐ δὲν τὸ κάμης, βάνω τὸν χεῖρά σα μέσα εἰς
„ ἐκεῖνῶ τὸν καμβῶλῶ κάμινον τὰ πυρὸς, βέβαια, ἤθελες κάμῃ
„ τὸν λόγον τα, διὰ νὰ γλυτώσῃς τὸ καύσιμον τῆς χειρός σα. Καὶ
„ λοιπὸν, διὰ τί μεταχειρίζεσαι τόσῶ ἀδικαιοσίαν; κ᾽ διὰ τρόσ-
„ καιρον βάσανον, κ᾽ ἐλαφρὰ, ὁπὰ σὲ φοβερίζῶν οἱ ἄνθρωποι,
„ σέργεις νὰ κάμῃς τὸ κακόν· κ᾽ ἐδῶ, ὁπὰ σὲ φοβερίζει ὁ Θεὸς
„ μὲ μίαν ἀπελθύτον βάσανον, δὲν θ᾽χαρισεῖσαι νὰ κάμῃς τὸ
„ καλόν; „

Α᾽πόγμωσις.

Matt. 25. „ Τὸ᾽ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἀναφέροντας διὰ τὰς μωρὰς παρθέ-
„ νες, λέγει ὅτι. „ Ε᾽κλείθη ἡ θύρα. Ο᾽ βασιλεὺς Βαλ-
τάσαρ, ὅταν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα συμπόσιον θ᾽εἰσκόμβος, εἶδε τὰ
ξία ἐκεῖνα λόγια, ὁπὰ ἐγράφησαν· εἰς τὸν τοῖχον, ὡσὰν ἀπὸ
χέρι ἀνθρώπα, „ μανὶ, θεκὲλ, φαρὲς, καθὼς λέγει ἡ θεία
„ Γραφὴ, ἡ μορφὴ τὰ βασιλέως ἠλλοιώθη, κ᾽ οἱ διαλογισμοὶ αὐ-
„ τὰ σωτεπάρασον αὐτὸν, καὶ οἱ σωίδεσμοι τῆς ὀσφύος αὐτὰ διε-
„ λύοντο, κ᾽ τὰ γόνατα αὐτὰ συνεκροτῶντο. „ τόσῶ ξομάραν κ᾽
φόβον ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς ἀπ᾽ ἐκείνας τὰς ξεῖς λέξεις, μ᾽ ὅλον
ὁπὰ ἀκόμη δὲν τὰς εἶχεν ἐξηγήσῃ ὁ Δανιὴλ. Τρεῖς εἶναι αἱ λέ-
ξεις, ὁπὰ παράτησι κ᾽ θλίβῶσι πικρῶς κ᾽ τὰς κολαζομβύας ἐν τῷ
ᾅδῃ. „ Ε᾽κλείθη ἡ θύρα. „ δ᾽θὺς ὁπὰ ἡ δύσῶλος ψυχὴ τὰ κο-
λαζομβύα σφαλιθῇ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑπόγειον δέσμωτήριον, τὸ
δοχεῖον πάσης δυσῶχισμβύης ὀδῶύης, εἰς τὸν ἴδῖαν σιγμὸν τὰ
κλείεται κ᾽ ἡ θύρα τῆς ἐλπίδος, τῆς δ᾽σπλαγχνίας, τῆς ἀναπαύ-
σεως, τῆς δ᾽ῤῥοσῶύης, τῆς χάειτος, τῆς ἐλεημοσῶύης, κ᾽ ἁπλῶς,
παντὸς ἀγαθὰ. ὅλαις ἡ θύραις τῆς παρηγοείας καὶ ἀδιακλίσεως
σφαλίζονται μὲ ἀδαμαντίνα κλειδία, καὶ μοχλὰς σιδηρᾶς καὶ ἀῤ-
ῥήκτας, κ᾽ κλοίγονται ὅλαις ἡ πόρταις τῆς θρῶῳδίας καὶ λύπης.
ὅθεν, οἱ ἀπεγνασμβύοι μηδεμίαν ἔχοντες εἰς τὸ ἑξῆς ὑπὸ κανονά
μέρος ἐλπίδα, ἄρχονται νὰ ξερνᾶν βλασφημίας ἐναντίον τὰ ὐρα-
νᾶ, τ᾽ Α᾽γγέλων, τ᾽ Α᾽γίων, τῆς Θεοτόκα, καὶ αὐτὰ τὰ Δι-
καίῶ Δικαιοκρίτα Θεᾶ. Καὶ ἔρχονται εἰς μίαν τοιαύτῶ ὀθυμίαν,
ὁπὰ νὰ ἀγαπᾶν νὰ κολάζωνται ὅλοι μίσα εἰς τὸν γέενναν ὁμᾶ

μὲ

μὲ αὐτάς. Διότι, τ᾽ῦ κολαζομβύων ὁ νᾶς, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ
θεωρῇ τὸν Θεὸν, ἀλ᾽ δ᾽ρίσκεται εἰς βάσανα κ᾽ θλίψεις φοβερὰς,
ὅτε ἔχασι τίποτες ἄλλο, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ παρηγορῶσι τὸν θέλη-
σίντων, θέλων φέρονται κ᾽ τὰ Θεᾶ μὲ σὰν μῖσος αὐτίθεον, ὀρ-
γὸν ἀκατάσχετον, θυμὸν ἀ᾽φθίαρτον, κ᾽ μανίαν λυσσώδη, διὰ τὰς
τιμωρίας κ᾽ βάσανα, ὁπὰ δικαίως πάχεσι· κ᾽ ἀκολάθως θέλει
ἀνάπτει εἰς αὐτὰς μίαν ζέσις ἀνεκδιήγητος, ὁπὰ, ἂν τὰς ἦτον δυ-
νατὸν, νὰ κάμωσιν ἐκδίκησιν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ ᾅβλέψωσι
τὸν ἐκείνα μεγαλειότητα, μὲ παντελῆ ἀφανισμὸν, κ᾽ αἰωνίαν ὀλ-
λόθρδσιν. Δὲν θέλει λοιπὸν διαρήσει τότε ἡ δίκαια κάνένα πράγ-
μα, ὁπὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ προξενήσῃ εἰς αὐτὰς κἂν μικροπάτλῶ πα-
ρηγοείαν. τὸ ὁποῖον φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ παράδειγμα σὰς ἐθνικῆ
φιλοσόφα· διὰ τὸν ὁποῖον, γράφει τινες ὅτι, μ᾽ τὸν θάνατόν τα,
ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον σὰς τα μαθητὰ, κ᾽ εἶπεν, „ ὅτι ὅλα, ὅσα
„ ἔμαθον κ᾽ ἤξδρα, τὰ ἀλησμόνησα· τόσον δὲ μόνον μὲ ἔμει-
„ νεν ἐδῶ νὰ ἰξδρῶ, ὅτι ἀπωλέσθω εἰς τὸν αἰῶνα. „ Λοιπὸν,
διὰ νὰ μὴ συλλογίζεσαι κ᾽ σὺ τὰτο αἰωνίως, πρέπει τώρα νὰ συλ-
λογισθῇς καλᾶ, διὰ νὰ ἐφδρῃς κάθε τρόπον καὶ μέθοδον, μόνον
νὰ μὴν ἀπολεσθῇς εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι, τότε μέλλεις νὰ ζητῇς
μ᾽ πολλῆς προθυμίας κ᾽ σπουδῆς, ἐκεῖνα ὁπὰ ἦτον ἄξια μεγάλης
σπουδῆς κ᾽ προθυμίας· καὶ βεβαιότατα δὲν θέλεις τὰ εὕρῃ· ἐπειδὴ
κ᾽, καθὼς σοφώτατα γράφει ὁ ἱερὸς Ε᾽πιφάνιος, „ μ᾽ τὸν θάνατον
„ τὰ ἀνθρώπα, τὰ ταμεῖα ἐσφράγισαι, ὁ χρόνος πεπλήρωται, ὁ
„ ἀγὼν τετέλεσαι, τὸ σπέρμα κεκένωται, οἱ σπόροι ἐμοιράθησαν.
„ κ᾽ ὅσοι μὲν ἠγωνίθησαν, ἀναπαύονται· ὅσοι δὲ πάλιν δὲν ἠγω-
„ νίθησαν, δὲν εἶναι ποσῶς εἰς τὸ μέσον. κ᾽ ὅσοι ἐνικήθησαν εἰς
„ τὸ σπέρμα, ἀπεδιώχθησαν, καὶ τὰ πάντα καθόλα σωτετελέθη-
„ σαν. „ Ε᾽δῶ λοιπὸν, ὦ ἁμαρτωλὲ, πρὶν νὰ φθάσῃ τὸ τέλος·
μετανόησον, μήπως ὕστερον ὡς μωρὸς ἀκόσῃς καὶ ἐσὺ ἐκεῖνο ὁπὰ
ἄκουσαν αἱ μωραὶ παρθένοι. „ Ε᾽κλείθη ἡ θύρα. „ Ποία θύρα;
ἡ θύρα πάσης παρηγοείας. ὦ θρῆνοι! πάσης χάειτος· ὦ ζημία!
παντὸς βραβείῶ· ὦ δυσῶχία! παντὸς ἐλέῶς· ὦ ἀθλιότης! πάσης
ἐλπίδος· ὦ ὑπόγνωσις! παντὸς ἀγαθὰ· ὦ κακόν! σὺ μόνος σα
συλλογίσα, ὅτι, ἂν εἰς ἐκεῖνῶ τὸν σιγμὸν, εἰς τὸν ὁποίαν κλειον-
ται τὰ πάντα, ἤθελον δύνεθῇ ἡ ψυχή σα ἐσερνιμένη τῆς θείας χά-
ειτος, ἐξάπαντος θέλει ἀκόει πάντοτε, τὸ „ Ε᾽κλείθη ἡ θύρα. „
Διηγοῦνται τινες καὶ κάποιον μοναχὸν, ὅτι, νικηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀμέ-

λειώτε, ἐμελέτα νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριόν τε. καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐπιφάσισεν εἰς τὸν λογισμόν τε, φαίνεται, μὲ θείαν οἰκονομίαν, εἰς τὸν ὕπνον τε ἡ μήτρε, ὅπου πρὸ ὀλίγε εἶχεν ἀποθάνῃ. ἡ ὁποία, καὶ μὲ ὅλον ὅπου ἔπαρχε μὲ μυρίας λόγυς νὰ δυσωπήσῃ τὸν υἱόν τε, δὲν νὰ ὑπομείνῃ εἰς τὸ μοναστήριον ἕως τέλυς, δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν καταπείσῃ· διότι, ἐκεῖνος τῆς ἐπροβάλλε, ὅτι οἱ κόποι, καὶ σκληραγωγίαις τε μοναστηρίε, εἶναι ἀνυπόφοραις. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ μήτρε· ἂν σὲ ἐπροβαλλέ τινας, τέκνον με, τὰς φοβερὰς τιμωρίας τὰ ᾅδε, δηλαδὴ τὰς ποταμίας φλόγας, τὰς ἀνυποφορήτυς δυσωδίας, τὴν ἀκατάπαυσον πεῖναν καὶ δίψαν, τὰς δεινοτάτας πληγὰς καὶ μάσιγας, ὅπου ἐκεῖ εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα δοκιμάζυσιν οἱ βρισάθλιοι κολασμῶοι, τί ἤθελες κάμῃ τότε; ὅθεν, ἂν σὲ ἀρέσκῃ, δοκίμασον τώρα μίαν μικροτέραν βάσανον ἀπὸ ὅλας ἐκείνας, διὰ νὰ πληροφορηθῇς. Λέγει τῆς ὁ υἱός· καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ γενῇ τοῦτο; εἶναι, λέγει ἡ μήτρ· καὶ πρόσεχε. Τότε ἀνάβει δύο μίαν βολὴν, καὶ σῶμα χοιρώδη χρυλισμὸν τόσον φοβερὸν, ὅπου τὸ ἐφύη, καθὼς ἔλεγεν ὕστερον, πῶς, ἐπαύωθεν ἀπὸ τὴν κεφαλήν τε ἐχύθη ὅλος ὁ ἰχνὸς, καὶ συνετρίβη εἰς μέρη λεπτότατα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸν ὑπερβάλλοντα κρότον, ἔφθασεν εἰς μίαν τόσην δειλίαν, ὅπου ἐκινδύνευε νὰ ξεψυχήσῃ. ὅθεν, κράζωντας τὴν μητέρα τε, ἔλαβε παρ' αὐτῆς χεῖρα βοηθείας. τόσω λοιπὸν τὸν ἐτάραξεν αὐτὸς ὁ κτύπος καὶ ἡ φωνὴ (ὡσὰν νὰ ἦσαν χοῖροι, καὶ ἐκολάζοντο εἰς τὸν ᾅδην) ὅπου, παρηθὺς ἔπειτα ἀπὸ τοῦτο ἀναγκάσθηκε νὰ προσκαρτερήσῃ ἕως τέλυς εἰς τὸ μοναστήριόν τε μὲ ἄκραν ὑπομονήν· καθ' ὃν τρόπον καὶ ἀπεθνήσκωντας, παρέδωκε τὴν ψυχήν τε εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Ἀ ΐδιότης.

ΑΝάμεσα εἰς τὰ ἀναρίθμητα εἴδη τῆς κολάσεως, ὅπου οἱ παντάλαοις ἁμαρτωλοὶ πάσχυσιν, εἶναι τὸ πικρότατον πάντων καὶ δεινοπαθέσατον. τὸ ὁποῖον, ὁ Προφήτης Ἱερεμίας θρηνῳδῶς μὲ ὀλίγας λέξεις τὸ ἐξεφώνησεν. „ εἰς ἀφανισμὸν ἔσῃ εἰς 51. 26.
„ τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος. „ Μεγάλην καὶ φοβερὰν παιδεύαν τὴν δίδει ἐκεῖνο τὸ βαθὺ καὶ παχύτατον σκότος τῆς κολάσεως, μὲ τὸ νὰ μὴ δοκιμάζῃ ἀπὸ κάνενα μέρος ἅτε ἀβλεμικρὰν ἀκτῖνα φωτός· μεγαλητέραν τιμωρίαν τὴν ἐπάγει, ἡ ἀνυπόφορος ἐκείνη βρῶμα καὶ δυσω-

δυσωδία, ὁπῦ ἀνακαπνίζει ἐκεῖθεν μέσα, ἀπότε τὴν θεμαφόπισσαν, καὶ ἀπὸ τὸν κοπρῶνα τῆς καταχθονίων· ἀνυκδιήγητον συμφορὰν τὴν προξενεῖ ὁ κλαυθμὸς, καὶ ὁ θρῆνος, ὁπῦ ὡσεὶ πῦρ καταφλέγει τὰ κορμία των. ἀσύγκριτον ταλαιπωρίαν καὶ συμφορὰν τὴν κάνει ἐκεῖνο τὸ δεινότατον πῦρ τῆς γενύνης, ὁπῦ μὲ ὑπερβολικὴν σφοδρότητα τὴν καταπυραυνεῖ· μ' ὅλα αὐτὰ δὲν δοκιμάζυν τόσην πικροτέραν καὶ δεινοτέραν βάσανον, ὅσην δοκιμάζυν ἀπὸ τὸ βαρύτατον φορτίον τῆς ἀϊδιότητος, τὸ ὁποῖον καταπλακόνει ὅλας τὰς ἄλλας βασάνυς μὲ τὸ ἄπειρον βάρος τε. Τοῦτο τὸ ἄπειρον βάρος ἐζυγίασε καλῶς εἰς τὸν νοῦν τε σᾶς ἀκόλασος νέος, καὶ ἐλθὼν εἰς μεγίσην κατάνυξιν, ἄρχισε νὰ λέγῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τε παιδεύτε· Ἀδύνατον εἶναι, νὰ εὑρεθῇ τινὰς νέος εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ ἔχωντας ὀλίγας φρονύας, νὰ σέρξῃ εἰς μίαν τέτοιαν συμφωνίαν, ὥσε ὁπῦ νὰ κείτεται βιάκοντα, ἢ τεσσαράκοντα χρόνες ἐπάνω εἰς σᾶν σῶμα μαλακώτατον καὶ ξυφιλότατον μὲ ῥόδα καὶ κρίνες καταπλακωμένον, χωρὶς νὰ σηκωθῇ ποτὲ ἀπὸ αὐτό· καὶ ὕστερον ἀπὸ αὐτὰς τὰς χρόνες, νὰ δεχθῇ τὴν ἐξυσίαν, καὶ τὸ βασίλειον ὅλης τῆς οἰκυμένης· τὸ ὁποῖον, ἂν εἶναι ἔτζι, ποταπὴ λοιπὸν ξέλπα, καὶ ἀνοησία, ποταπὴ μωρία καὶ ἀφροσυνὴ εἶναι, νὰ θέλῃ τινὰς διὰ παραμικρὸν ἁμάρτημα, καὶ ὀλιγοχρόνιον ἡδονὴν, νὰ προτιμήσῃ ἐν τῇ ᾅδῃ σᾶν σῶμα καυόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ τυγχανίζεται εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Τοῦτος ὁ λογισμὸς, τόσον ἐκέντησε τὸν νέον ἐκεῖνον, ὁπῦ τὸν ἐκατάσησε νὰ λέγῃ μὲ φόβυ καὶ θρήνους εἰς πολλὴν ὥραν· ὢ ἀϊδιότης! ὢ ἀϊδιότης! Καὶ μετ' ὀλίγον, διαμοιράσας τὰ ὑπάρχοντά τε εἰς τὰς πτωχὰς, ἐπῆγε καὶ ἐμόνασεν εἰς σᾶν Κοινόβιον, καλῶς καὶ ὁσίως πολιτευσάμενος, καὶ μὲ σᾶν καλὸν λογισμὸν, τὰ αἰώνια ἀγαθὰ ἐκληρονομήσατο. Λέγω λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὡσὰν ἐκεῖνος τώρα· ὢ ἀϊδιότης, ἀϊδιότης! τῆς ὁποίας ἡ μελέτη, ὅποιον δὲν δύναται νὰ ἐξυπνήσῃ πρὸς ἀρετὴν, ἐκεῖνος, βέβαια, ἢ γνῶσιν, ἢ πίστιν δὲν ἔχει. Καὶ εἰ μὴν δὲν ἔχει πίστιν, δὲν πιστεύει λοιπὸν ἅτε εἰς Εὐαγγέλια, ἅτε εἰς Προφήτας, ἅτε εἰς Ἐκκλησίαν, ἅτε εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν· εἰδὲ πάλιν καὶ δὲν ἔχει γνῶσιν, εἶναι λοιπὸν ἄξιος πληγῶν καὶ μασίγων, ἢ εἰς τὴν παρᾶσαν ζωὴν, ἢ εἰς τὴν μέλλυσαν. λοιπὸν, εἴτε ὕπος, εἴτε ἐκείνως, ἄξιος εἶναι κολάσεως. Ἀλλ', ὢ ἀθλιότης αὐτὴ εἰς ἡμᾶς! ὢ μεγάλη συμφορὰ καὶ δυσυχία, ὁπῦ νὰ κρέμαται ἐπάνωθέν μας τοιοῦτος φρικτὸς κίνδυνος, καὶ ἡμεῖς νὰ κοιμώμεθα! ἢ ὀλίγον εἶναι

αὐτὸ, νὰ διείσκεται τινας καταβυθισμοὺς μέσα εἰς ἐκείνην τὴν ἀναβράζουσαν λίμνην τῆς πίστης, καὶ τὰ θεωρῇ, ὡσὰν σῶμα θύμα καὶ ὁλοκαύτωμα; νὰ εἶναι ὑποφασισμένος, νὰ πληρώσῃ τὰς τιμωρίας τῶν ἁμαρτιῶν του μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄσβεστον πῦρ τῆς γεέννης· τὸ ὁποῖον ξεκάπνεται πλέον, καὶ πλέον μὲ τὸ ἐμφύσημα τῆς θείας ὀργῆς· καὶ εἰς πᾶσαν στιγμὴν τὰ καιρὰ νὰ ἐξαλογίζεται, πῶς, ὅλον τὸ κακὸν τοῦτο, ὁποῦ πάσχει τώρα εἰς τὰ βάσανα, μέλλει νὰ τὸ δοκιμάζῃ ἀκαταπαύστως, αἰωνίως, ἀτελευτήτως, χωρὶς νὰ ἰδῇ ποτὲ, ποτὲ κἀνένα τέλος; Καὶ τοῦτο εἶναι (ἀλοίμονον!) τὸ φοβερώτατον ἀπ' ὅλων τὸ φοβερώτατον. Τοῦτο συλλογιζόμενος ὅσας θεοσεβὴς, ἔλεγεν, ὅτι ἂν ὅσας καὶ μόνος ἄνθρωπος, ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὁποῦ ἐκάθησαν ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, ἔμελλε νὰ κολασθῇ, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες νὰ σωθῶσιν, ἐγὼ ἤθελα βάλῃ ὅλας μου τὰς δυνάμεις, νὰ μὴν ἁμαρτήσω ποτέ· μήπως ἤθελα εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ ὅσας. Τί καρδίαν λοιπὸν, πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς οἱ ξισάθλιοι εἰς αὐτά; Ἂς ξεκαλέξωμεν ἀπὸ τὰ δύω τοῦτα τὸ ὅσα· ἢ νὰ βασανιζώμεθα ἀκατάπαυστα μὲ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ δαίμονας, ἢ νὰ δοξάζωμεθα αἰώνια μὲ τοὺς Ἁγίους, καὶ τοὺς Ἀγγέλους· ἐπειδὴ, τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν, ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος κεῖνται ἐμπρὸς εἰς τὰ ὀμμάτιά μας, διὰ νὰ ἁπλώσωμεν τὰς χεῖράς μας εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ μᾶς ἀρέσῃ. μεγαλωτάτην σκέψιν καὶ εἰς τὰ δύω πρέπει νὰ κάμῃ ὁ Χειστιανὸς, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὰ δύω εἶναι αἰδιότης. Ἀλλ' ἡ μὲν αἰδιότης τοῦ ἀραοῦ, εἶναι μακαρία· ἡ δὲ αἰδιότης τοῦ ᾅδου, εἶναι ξισαθλία. Εἰς τὴν προαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου κεῖται, ποίαν νὰ προτιμήσῃ, καὶ νὰ ἐγκαλιαθῇ. Ἀλλ' ὅποιος θέλει νὰ διαλέξῃ ὀρθῶς καὶ γνωσικῶς,

Ψαλμ. χρεία εἶναι νὰ μιμηθῇ τὸν Προφήτην Δαβὶδ, ὁποῦ λέγει· „ Διε-
77. 5. 6. „ λογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτη αἰώνια ἐμνήσθην, καὶ ἐμε-
„ λέτησα νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου. „ Θαυμασὴ γύμνασις εἶναι καὶ ἄσκησις, ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἰδιώτας καὶ χυδαίους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς καὶ σοφοὺς, τὸ νὰ μελετῶσιν ἡμέραν καὶ νύκτα μὲ τὸν λογισμὸν τοὺς τὴν μέλλουσαν αἰδιότητα. Ἕνας ἁμαρτωλὸς ἀμετανόητος, καὶ καταπολὰ ἄσωτος, ἔβγαλεν εἰς τὸν οἰκόν του σῶα κόρακα ἥμερον· καὶ μίαν τὴν ἡμέραν, φιλεργαζόμενος αὐτὸν, ὡσὰν ἦτον φιλόπονος καὶ συλλογισμὸς, τὸν βλέπει δίθους καὶ ἄρχισε νὰ δυάζῃ τὰ πτερά του ὁπού σῶα, σῶα μὲ τὴν μίτην του, καὶ ἐχηματίζετο ὡσὰν νὰ τὰ ἐμέβεσεν· ἔπειτα, ἐκυλίετο ἐπάνω εἰς αὐτά. Ἦλθεν εἰς νοῦν του αὐθέντου του, καὶ θείαν οἰκονομίαν, ὁποῦ

νὰ

νὰ ρωτήσῃ αὐτὸν τὸν κόρακα, διὰ τί διείσκεται ἔτζι φιλύπος, καὶ μαδᾷ καὶ αὐτὰ τὰ πτερά του; ὁ κόρακας καὶ ὑποκρίνεται (ὦ τοῦ θαύματος!) μὲ ἀνθρωπίνην λαλιάν· „ διελογισάμην ἡμέρας ἀρ-
„ χαίας, καὶ ἔτη αἰώνια ἐμνήσθην, καὶ ἐμελέτησα μετὰ τῆς καρδίας
„ μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, δίθους ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ αὐθέντου του. Τοῦτο τὸ θαυμάσιον, εἰς μεγάλην μετάνοιαν καὶ συντριβὴν καρδίας ἐκίνησε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον· ἐπειδὴ καὶ, χωρὶς ἀργοπορείαν καιρὸν, ἔδραμεν εἰς τὸν πνευματικόν του· ἐξομολογήθη τὰς ἁμαρτίας του μὲ μεγάλην κατάνυξιν, ἐδέχθη τὸν κανόνα του μὲ προθυμίαν καρδίας, ὑπεχρέωθη νὰ ζήσῃ εἰς τὸ ἑξῆς μὲ μετάνοιαν· καὶ ἀκολούθως, δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ νὰ λέγῃ συχνὰ τὰ λόγια τοῦ κόρακος μὲ πολλὰς ἀναστεναγμοὺς τῆς καρδίας του. ὅθεν καὶ μὲ τοιαύτην καλὴν κατάσασιν, μελετῶντας δηλαδὴ προσκαίρως ἐκεῖνα τὰ δαβιτικὰ λόγια, ἔφθασε νὰ ἀποκλαύσῃ τὴν αἰώνιον βασιλείαν. Τοῦτον τὸν κόρακα, πολλοὶ τὸν ἐσοχάθησαν, ἢ πνεῦμα κεκρυμμένον ὑποκάτω εἰς χῆμα κόρακος, ἢ ἄνθρωπον ἀληθινὸν εἰς τοιαύτην μορφήν. Ἐγὼ ὅμως, δὲν ἔχω τώρα σκοπὸν διὰ νὰ ἐρευνήσω τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ μάθω ἀσφαλῶς, τί ἄραγε νὰ ἦτον ἐκεῖνος ὁ κόρακ. Ἠγάπων ὅμως συμφώνως μὲ αὐτὸν τὸν μετανοημένον ἁμαρτωλὸν, κάθε στιγμὴν τῆς ζωῆς μας, νὰ λέγωμεν εἰς τὸν ἑαυτόν μας ἐκείνους τοὺς λόγους τοῦ κόρακος, καὶ ἀκολούθως, νὰ μελετῶμεν διὰ τὸν χρόνους τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν ἔχει νὰ λάβῃ τέλος. Καὶ τοῦτοι, θέλουν εἶναι εἰς ἡμᾶς ἢ διὰ τὴν ἀνεκδιήγητον ἐκείνην ἐν οὐρανῷ χαρὰν, ἢ διὰ τὰ δυσκολοϋπόφερτα κολασήρια εἰς τὸν ᾅδην. τέλος πάντων, μελέτα, χριστιανὲ, καθ' ἡμέραν μέσα εἰς τὴν ψυχήν σου τοῦτα, ὁποῦ γράφω ἐδῶ· ὅτι δηλαδὴ, μὲ τὴν ὁλοϋχτερινήν σου ἀπνοήν, σὲ ἀνάγκης θέλει εἶσαι βέβαια, ἢ ἀείποτε εἰς τὸν Παράδεισον, ἢ ἀείποτε (ὃ μὴ γένοιτο) εἰς τὴν κόλασιν. Λοιπὸν, ἂν διαλέξῃς καλῶς, θέλει εἶσαι παύτοτε εἰς τὸ αἰώνιον ἀγαθόν· ἐὰν δὲ κακῶς, θέλεις εἶσαι παύτοτε εἰς τὸ αἰώνιον κακόν. Διὰ νὰ ὑποφύγῃς τὰ ὅσα ἕως ἐδῶ ἀνέγνωσας, συλλογίσου θεοφρόνως τὰ ὀλίγα τοῦτα ῥητά.

Τιμωρία.

Τί ἄλλο εἶναι βαρύτερον; Πάρεξ νὰ θέλῃ τινὰς πάντοτε, ἐκεῖνο ὁποῦ ποτὲ δὲν γίνεται· καὶ νὰ μὴ θέλῃ πάντοτε, ἐκεῖνο

ὁποῦ

ὅπου πάντοτε ἐξ ἀνάγκης γίνεται. Ὁ ἁμαρτωλὸς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκεῖνο ὅπου θέλει· ὅτε νὰ ἀποφύγῃ ἐκεῖνο, ὅπου δὲν θέλει. Διὰ τοῦτο ἀναγκάζεται νὰ πάσχῃ εἰς τὸν αἰῶνα δεμύπατα, μὲ πόνον ἀνείκαστον τῆς καρδίας.

Ἄλλη, πάλιν τιμωρία.

Τί ἄλλο εἶναι λυπηρότερον καὶ πικρότερον; ἀφοῦ εἰς ἐκεῖνα, ὅπου σὺ ζητεῖς πάντοτε ἀπὸ κάτοικα, νὰ σὲ ἀποκλείεται αὐτὸς πάντοτε τὸ, ὄχι· καὶ εἰς ἐκεῖνα, ὅπου σὺ μισεῖς πάντοτε, νὰ σὲ λέγῃ πάντοτε τὸ, ναί.

Εἰς τὴν Δικαιοσύνην τοῦ φοβεροῦ καὶ Ἀδεκάστου Κριτοῦ εἶναι ἴδιον, ὥστε νὰ μὴ λείπῃ ποτὲ τιμωρία ἀπὸ ἐκείνους, ὅπου εἰς τὴν παροῦσαν φρόσκαιρον ζωὴν δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοῦ νὰ ἁμαρτάνωσι. Καὶ πάλιν, ἴδιον εἶναι τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ δίδωται ποτὲ τέλος, καὶ ὅρος κολάσεως εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἠθέλησε καὶ ἐκεῖνος εἰς ταύτην τὴν ζωὴν νὰ δώσῃ τέλος καὶ ὅρον τῆς ἁμαρτίας. Ὅταν ὁ ἁμαρτωλὸς ἰδῇ εἰς τὸν ᾅδην πῶς κολάζεται διὰ τὰ κεκρυμμένα τοῦτα ἁμαρτήματα, τότε θέλει καταλάβῃ πῶς ὁ Θεὸς βλέπει τὰ πάντα· καὶ ἀκολούθως, τότε θέλει ἀνοίξει αὐτὸς ὁ ἁμαρτωλὸς τὰ ὄμματά του εἰς τὰς τιμωρίας, τὰ ὁποῖα εἶχε κλείσῃ ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ εἰς τὰς ἁμαρτίας.

Βασανίζεται, καὶ δὲν ἀφανίζεται· ἀποθνήσκει, καὶ πάντοτε ζῇ· φθείρεται, πλὴν διαμένει· τελευτᾷ, καὶ αἰώνιος εἶναι.

Παράδειγμα.

Ἕνας σοφὸς καὶ ἐνάρετος Πνευματικὸς Πατὴρ, ἐπεχείρησε μίαν φορὰν μὲ τὴν ψυχωφελῆ του διδασκαλίαν, νὰ φέρῃ εἰς μετάνοιαν ἕνα δυσμενῆ νέον, ὁπού ἐκινδύνευε πολλὰς χρόνους εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας. Ἠγωνίσθη διὰ πολλὰς ὥρας αὐτὸς ὁ Θεῖος Πατὴρ, νουθετῶν αὐτὸν καὶ διδάσκων· πλὴν, εἰς ὅτι κωφὰ ἔπαλλε, καὶ εἰς τυφλὸν ἐφιλοσόφει περὶ χρωμάτων, καὶ ἐπαίνω εἰς πέτρας ἔσπειρε· διότι, ἐκεῖνος ὁ νέος, ὢντας πολυκαιρισμένος εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ὄχι μόνον δὲν ἐκατανύγετο ἀπὸ τὰ διδάγματα ἐκείνα τοῦ διδασκάλου· ἀλλὰ καὶ εἰς γέλωτα τὰ ἐμεταχειρίζετο. Τέλος, βλέποντάς τον ὁ πνευματικὸς, ὅτι ἦτον χαμένος εἰς τὸ εἶδος, ὡραῖος εἰς τὸ πρόσωπον, λαμπρὸς εἰς τὴν μορφὴν, ἀνειδὴς εἰς τὴν ὄψιν, ἄρχισε

χισε νὰ τοῦ ὁμιλῇ μὲ τοιαῦτα λόγια· ὦ φιλτατώτατε νέε, μίαν χάριν σοῦ ζητῶ νὰ μοῦ κάμῃς· κάθε φορὰ ὁπού θυμηθεῖς εἰς τὸν καθρέπτην τὴν ὡραιότητά σου, καὶ φιλεργάζεσαι τὴν ἀνδρυσμένην εὐαρμοστίαν τῆς μελῶν σου, νὰ συλλογίζεσαι, δι' ἀγάπην μου, μὲ ἀκριβῆ σχασμὸν, μήπως καμμίαν φορὰν πικραινθῇς, μὲ τὸ νὰ συνέβῃ εἰς ἐσένα, καὶ αὐτὰ τὰ ὡραιότατα μέλη σου, νὰ κυλίωνται μέσα εἰς τὸν βαθύτατον ἐκεῖνον λάκκον τοῦ ᾅδου, εἰς τὸν ὁποῖον δύσκεται πῦρ ἄσβεστον, σκώληκες ἀκοίμητοι, καὶ δυσωδία ἀνυπόφορος· μήπως, λέγω, καὶ αὐτὰ τὰ γαλανὰ ὀμμάτια, τὰ χρυσᾶ μαλλία, τὸ ἐλαφάντινον μέτωπον, τὰ ῥοδόχροα μάγουλά, τὰ κοραλλόχρωμα χείλη, ὁ χιονώδης τράχυλος, ὁ γαλακτιώδης λαιμὸς, καὶ ὅλον τὸ ἀνδρυσμένον καὶ πάγκαλλον τοῦτο σῶμά σου, ἤθελον ἐξ ἀνάγκης κατατιαχθῇ εἰς τὸν καγχλάζουσαν πίσσαν, καὶ συμβράζῃ μὲ τὸ θειάφι, καὶ τυγανίζεται μὲ τοὺς σκώληκας· καὶ ταῦτα ὅλα, νὰ γίνωνται αἰωνίως, ὡσὰν ὁπού, ὁ Θεὸς, θέλῃ νὰ τιμωρήσῃ ἐκείνους, ὁπού εἰς τὸν παροῦσαν ζωὴν δὲν ἔβαλαν τέλος εἰς τὰς ἁμαρτίας τους, ἔχει διωρισμένα εἰς τὸν ᾅδου φοβερὰ κολασήρια, χωρὶς κανένα τέλος. Αὐτὰ λέγοντας ὁ Πνευματικὸς, καὶ ὑποχαιρετίζοντας τὸν νέον, ἀνεχώρησεν. Ὁ δὲ νέος, ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ στρεφογυρίζοντας πολλαῖς φοραῖς εἰς τὸν λογισμόν του τὰ λόγια τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς, ἄναψεν εἰς τὴν ψυχήν του τὴν λαμπροτάτην ἀντίληψιν τῆς ψυχοσώστου μετανοίας. Καὶ λοιπὸν, καταφρονήσας πάντα τὰ τερπνὰ, καὶ ἡδέα τοῦ ματαίου τούτου Κόσμου, καὶ ἀρνησάμενος συγγενεῖς, πλοῦτον, δόξαν, καὶ ἀνάπαυσιν, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον, ζήσας ἐκεῖ μὲ τοὺς λοιποὺς Πατέρας ὁσίως· διότι, ἐφρόνησε κάλλιον νὰ σχοινοχωρήσῃ ὀλίγους χρόνους ἐνταῦθα τὸ σῶμά του μὲ σκληραγωγίαν, παρὰ νὰ βασανίζεται αἰωνίως εἰς τὸν ᾅδου μὲ ἄπειρα καὶ πικρὰ κολασήρια. Τόσον δὲ ἐφρόντισεν εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, ὁπού καὶ παράδειγμα ἔγινε τῆς ἀρετῆς εἰς ὅλους ὁπού ἐκεῖνον ἐμάναζον· διότι, δὲν ἔλειπεν ὑπὸ τοῦ νὰ φέρῃ συχνὰ εἰς τὸν λογισμόν του, ἐκεῖνον τὸν ὑστερινὸν παραγγελίαν τοῦ πνευματικοῦ του Πατρὸς, ὁπού τοῦ ἔκαμε, νὰ ἐνεργῇ ὅταν βλέπῃ εἰς τὸν καθρέπτην. Λοιπὸν, καὶ σύ, ἀμεπανόητε ἀναγνῶστα, πάρε τὸ συμπαθιμένον νὰ διορθώσῃς τὴν ψυχήν σου· ὅσον ἔχεις καιρὸν διαβίας, φώναζε πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν. ὅσον καιρὸν ἔχεις τὸν νοῦν σου σῶον καὶ ὑγιαίνοντα, κλαῦσον πρὸς τὸν Δεσπότην Χριστόν. ὅσον ἔχεις τὴν ψυχήν σου ἀκόμη μὲ τὸ σῶμα, πόνεσαι, λυπήσου, συντρί-

βίφθητι, μετανόησον· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ ζῇς ἀκόμη, ζήτησον τὴν Πνευματικὴν ἀξρείαν, πρίν σε καταπίῃ τὸ βάθος τῆς πλάγης, πρίν σε καταρροφήσῃ ἡ ἄβυσσος τοῦ ᾅδου. Διότι, ἐκεῖ μετάνοια δὲν εἶναι· ἄφεσις, δὲν γίνεται· συγχώρησις, δὲν διδόσκεται. Ἂν ἤθελες ἔχη τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος, τὴν ὡραιότητα τοῦ Ἀβεσαλὼμ, τὴν ἀνδρείαν τοῦ Σαμψὼν, τὸν πολυχρόνιον ζωὴν τοῦ Μαθουσάλα, τὰ πλοῦτη τοῦ Κροίσου, τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἁπλῶς, πάσας τὰς εὐδαιμονίας καὶ δόξας ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀφ' οὗ ἐκτίσθη ὁ Κόσμος, τί ἤθελαν σὲ ὠφελήσῃ ὅλα αὐτὰ, ἀνίσως μὴ θανάτου ἤθελες καταυγανίζεσαι, καπνικαίεσαι, καὶ πικρῶς βασανίζεσαι αἰωνίως μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ βομβρὸν πηγάδι τοῦ ᾅδου, μὲ τόσα, καὶ τόσα φρικτὰ κολαστήρια; ἐπειδὴ, τότε θέλει ἀνοιχθῇ ἐκεῖνο τὸ πυρίφλεγέστατον πηγάδι τοῦ ᾅδου· ἂς τὸ ὁποῖον, καταβασις μὲν, θέλει εἶναι· ἀνάβασις δὲ, οὐδέποτε θέλει φανῇ. ἐκεῖ μέσα, γεγυμνωμένοι θέλων καταποντισθῇ πάντες οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἁμαρτωλοὶ μὲ τοὺς δαιμόνων, διὰ νὰ κείτωνται βεβυθισμένοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ ποτὲ νὰ μὴ δύνανται νὰ σπασθοῦν, ἀλλὰ πάντοτε νὰ εἶναι ὀπίσωμα, καὶ κεκολλημένοι σῶμα μὲ τὸν ἄλλον, χοχλάζοντες μέσα ἐκεῖ, καὶ ἀναβράζοντες. Περὶ τούτου τοῦ βαθυτάτου πηγαδίου ἔλεγε καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, δέομαι πρὸς Κύριον· „

Ψαλμ. ξθ'. 15. „ μὴ καταπιέτω με βυθὸς, μηδὲ συχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ. εἶπε, μηδὲ συχέτω· διότι, τὸ πηγάδι ἐκεῖνο, ἀφ' οὗ δεχθῇ τὰς τελευταίας ἁμαρτωλὰς μέσα του, σκοτώνεται καλὰ ἐπάνωθεν, καὶ βαθύνεται ὑποκάτωθεν· ὅπου, εὐδαιμία ὅλως ἀναπνοὴ διέλκεται, εὐδαιμία ἀναψυχὴ καὶ ἄνεσις φαίνεται, εὐδαιμία ἐλευθερία ἐλπίζεται, εὐδαιμία· διότι ἐσκοτώθη, καὶ ἐσφραγίσθη πολλὰ δυνατὰ τὸ μέγα ἐκεῖνο καὶ ἄρρηκτον στόμιον, καὶ θεμελιοβράχθη ὑπὸ ὅλα τὰ μέρη ἀσφαλέστατα. Θέλων λοιπὸν ὑποτιναχθῇ εἰς ἐκεῖνον τὸν φοβερὸν, καὶ πυριφλεγέθοντα βόθυνον οἱ τελευταῖοι, καὶ τελευταῖοι ἁμαρτωλοὶ, ὑποχωρεγμένοι ὅλοι πάντα μὲ τὸν ὁλοῦσερον χαιρετισμὸν πᾶσαν τὴν φύσιν τῶν ὄντων, καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ. Δὲν θέλων γνωρίζονται πλέον ὑπὸ τὸν Θεὸν ἐκεῖνοι, ὁποῦ ἐδῶ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον δὲν ἠθέλησαν καθὼς πρέπει νὰ γνωρίσουν τὸν Θεόν. ἐκεῖ μέλλων νὰ εἶναι ὑποθαμβοὶ ὅλοι εἰς τὴν ζωὴν, καὶ μέλλων νὰ εἶναι ζωντανοὶ ὅλοι εἰς τὸν θάνατον, καὶ ὅλοι νὰ μὴν ἐδώκων τέλος εἰς τὰς ἁμαρτίας των ἐδῶ, δὲν θέλουσιν ἰδῇ τέλος ποτὲ ἐκεῖ εἰς τὰ βάσανα.

ΠΡΟΟΙ-

Προοίμιον Βασιλ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΥΡΑΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Ε'Θεωρήσαμεν, ἕως ἐδῶ, τὰς ὑποπαραπαρίσας ἐκείνας, καὶ φοβερὰς φωλεὰς τῶν δρακόντων· ἐκάμαμεν μίαν ἀρκετὴν θεώρησιν εἰς τὰ παταχθόνια, καὶ σκοτεινὰ χάσματα, καὶ λάκκους τοῦ ᾅδου· διεπεράσαμεν ἐκεῖνα τὰ ὑπόγεια σπήλαια, τὰ κατεσκεπασμένα μὲ τὸ ἀμαυρότατον σκότος, καὶ τῶν δμίχλων τὰ θανάτια· ὡσφράνθημεν ἐκείνων τῶν συχαμερῶν καὶ θανατηφόρων δυσωδίαν, ὁποῦ ἀπὸ τὰς πισοθιαφορίας λάκκους τοῦ ᾅδου, μὲ τὸν ἀναβρασμὸν ἐκεῖνον ἐξατμίζεται· ἠκούσαμεν τὰς θρηνώδεις ὀλολυγμὰς, τὰς βροντοφώνους θρηνῶς, τὰς φρικτὰς ἀναμογγισμὰς, τὰς βρυγμὰς τῶν ὀδόντων, ὁποῦ γίνονται ἀπὸ ἐκείνας τὰς παναθλίας κατάδικας· ἐπλεύσαμεν διὰ μέσου τῆς πικροτάτης καὶ φαρμακερᾶς ἐκείνης λίμνης, ὁποῦ μὲ τῶν ἀσφαλτόπισσαν, καὶ τὸ κοπροθείαφον τότε κατακαίεται. Καιρὸς εἶναι τώρα λοιπὸν, καὶ τὸ ἀποδειγμα τοῦ Κυρίου μας, ὁ ὁποῖος, πρῶτον κατέβηκεν εἰς τὰ καταχθόνια ἀτίμως, καὶ ὕστερον, ἐνδόξως ἀνέβηκεν εἰς τὰ ἐπουράνια· καιρὸς εἶναι, λέγω, νὰ ἀνεβάσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὸν νοῦν μας εἰς τὸν ὑπέρλαμπρον καὶ πολύφωτον οὐρανόν. Ἂς ἐπάρωμεν εἰς τὰ ὕψη τὰς ἰφθαλμές μας· ἂς θεωρήσωμεν νοερῶς τὸ παλάτιον ἐκεῖνο τοῦ βασιλέως τῶν βασιλευόντων Θεοῦ· τὸ ὁποῖον εἶναι ἐζωγραφισμένον μὲ ἄστρα φωτοβόλα καὶ λαμπροσίλβοντα, ὡσὰν μὲ πολυτίμους λίθους, σαπφείρους δηλαδὴ, σμαράγδους τε καὶ ἀδάμαντας· ἐκεῖ ὁποῦ μέλλουν νὰ ἐντρυφῶσι, καὶ νὰ ἀγαλλιάσουσι χαρέμενοι καὶ ἐσφιγμένοι οἱ Δίκαιοι, εἰς ὅλους τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ κυρίως ἴδιον, καὶ ἁρμόδιον τοῦ ἀνθρώπου (ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται ξενιτεμένος ἐδῶ εἰς τοῦτο γῆινο ἀπὸ τὸν Θεὸν, ὡσὰν εἰς μακρὰν καὶ ἄχαρην ἐξορίαν.) νὰ ἐπαρασταθῇ πάλιν, καὶ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, διὰ τοῦ πρώτου καὶ γλυκυτάτου τοῦ πατρίδα. Διὰ τοῦτο καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον εἰς ὄρθιον σχῆμα, καὶ ἔθεσε τὰς ὀφθαλμὰς καὶ τὸ στόμα του ἐπάνω εἰς τοῦ κεφαλιοῦ, ὡσὰν ἐπάνω εἰς μίαν κορυφὴν, καὶ ἀπρόφαινε· τὰ δὲ λοιπὰ ζῶα, ἐδημιούργησε σκύπτοντα χαμαὶ εἰς τοῦ γῆινο. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ἔπλασεν εἰς τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ

νὰ σηκόγῃ πάντοτε τὰς ὀφθαλμὰς κ᾽ τὸν νοῦν τοῦ πρὸς τὰ οὐράνια, κ᾽ νὰ φαντάζεται κ᾽ νὰ θεωρῇ τὴν ὡραιοτάτην ἐκείνην, κ᾽ ἀληθῶς παντυχὴ παρίδατε, κ᾽ νὰ ἐξάπτεται καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, καὶ ὥραν ἀπὸ ἐμὲ ἀσύγκριτον, κ᾽ θερμὸν ἔρωτα, κ᾽ πόθον, διὰ τὴν ἀπόλαυσιν, κ᾽ ὁπτυχίαν ἐκείνης τῆς ὑπερφώτου κ᾽ θειϊκῆς χάρας. Ἀπὸ τῆς ὁποίας, ὅσον εἶναι μακρὰν τὸ διάστημα ἕως εἰς ταύτην τὴν γῆν, τόσον ὑπερέχει κ᾽ ἡ διαφορὰ ἐκείνης τῆς χώρας πρὸς ταύτην τὴν γῆν. Εὑρίσκονται εἰς ταύτην τὴν γῆν, τινὲς εὐμορφάδες, καὶ ὡραιότητες· εἶναι ὅμως ἀνταμωμέναις ἐξ ἀνάγκης μὲ ἀμορφίας κ᾽ ἀχνιμάδες. Κρύπτεται τὸ χρυσίον εἰς τὸν πηλὸν, κεῖνται οἱ πολύτιμοι λίθοι εἰς τὸν κονιορτὸν, ἀνθεῖ τὸ ῥόδον εἰς τὰς ἀκάνθας· ἐσὺ ὅμως, ἡ οὐράνιος χώρα „ ὅλη καλὴ εἶ παρίσμα, ὅλη καλ„ λὴ, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ὅλως ἐν σοί. „ καὶ χωρὶς ἐκεῖνα τὰ ἐξαίρετα καλὰ, ὁποῦ κρύπτεις μέσα σε, εἶσαι κ᾽ ἀπὸ τὰ ἀπέξω σε ὅλα, ὡραιοτάτη κ᾽ θελκαλής. Δὲν ὠνομάσθη χωρὶς ἀφορμὴν ὁ οὐρανὸς ὕψηλος, ἀλλὰ διότι δὲν ἐξεύρομεν τί κρύπτει μέσα τε, διὰ τοῦτο ἔτζι ὠνομάσθη. Βλέπομεν τὴν ποθεινοτάτην παρίδα μας· ἀλλὰ μακρόθεν κ᾽ μόνον τὴν χαιρετῶμεν. Ἐπαινοῦμεν ἐκείνας τὰς θείας ζυφάς· ἀλλὰ, δὲν τὰς ἀπολαμβάνομεν. Λοιπὸν, ἐγὼ τώρα σᾶς διηγεῖρω νὰ ἀναβῶμεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν, μὲ τοῦτα τὰ σωτήρια λόγια τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας μας. „ Ἄνω χῶμεν τὰς „ καρδίας. „ Ἕως πότε ἡ καρδία σας, ἤτον κάτω εἰς τὸν νοῦν τοῦ θανάτου, εἰς τὸν βαθύτατον λάκκον τῆς ταρτάρων, εἰς τὸ κέντρον τῆς γῆς, δηλαδὴ εἰς τὸν ᾅδην· τώρα ὅμως, ἀφήσαντες τὸν κάτω τόπον, „ ἄνω χῶμεν τὰς καρδίας· ὑπεράνω, λέγω, τῆς γῆς· ὑπεράνω ἀπὸ κάθε ἀνώγειον πλησίον· ὑπεράνω, ἀπὸ κάθε παλάτιον βασιλέων· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὑπεράνω ἀπὸ κάθε θέαμα, ὁποῦ ἐπλάσθηκεν ἀπὸ τὴν γῆν· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὴν σελήνην· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὴν χύσιν τοῦ ἀέρος· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὸ στοιχειὸν πῦρ· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὰς οἴκους τῆς σφαίρας τῶν πλανωμένων Ἀστέρων· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ ὅλα τὰ Ἄστρα, δηλαδὴ τὸν Ἥλιον, κ᾽ πάντας τὰς οὐρανίους κύκλους, κ᾽ τὸ Στερέωμα. εἰσέλθετε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου· ἐμβῆτε εἰς τὴν χαρὰν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν τινὰς δὲν δύναται νὰ σᾶς ὑστερήσῃ· σαθῆτε ὥσπερ ἄνδρες Γαλιλαῖοι, ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανὸν· κ᾽ προσεχαθῆτε μὲ προσοχὴν ὅλα τὰ τάγματα τῆς

Ἀγ-

Ἀγγέλων, τὰς Ἱεραρχίας τῆς Παρχιαρχῶν, τὰς χορείας τῆς Προφητῶν, τὰς ὁμηγύρεις τῆς Ἀποστόλων, κ᾽ ὅλον τὸ συνέδριον τῆς Δικαίων. Ἀναθεωρήσατε ἐκεῖ τὰς ὑπερενδόξους στεφάνας τῆς Μαρτύρων, μὲ τὰς ὁποίας ὁ Δίκαιος Κριτὴς τὰς κεφαλάς των ἐστεφάνωσε. προσεχαθῆτε τὰ αἵματα, κ᾽ τὰς κλίνας, ὁποῦ βαστῶσιν εἰς χεῖράς των, ὅσοι ἐνίκησαν τὴν ἁμαρτίαν· δόσετε προσοχὴν διὰ νὰ ἀκούσητε κ᾽ τὰς γλυκυτάτας, μελιῤῥύτους, κ᾽ λιγυρὰς ὕμνους δοξολογίας κ᾽ εὐχαριστίας, ὁποῦ ὅλοι οἱ Ἄγγελοι, κ᾽ οἱ λοιποὶ Ἅγιοι ἀκαπαύστως κράζουσιν εἰς τὸν Θεόν. Καὶ καθὼς εἶναι πολὺ τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς ξηῶν τόπων τόπου, λέγω τὸ οὐρανὸ, τῆς γῆς, κ᾽ τὸ ᾅδου, ἔτζι κ᾽ ἡ ἀλήθεια ἀμέτρητος εἶναι κ᾽ ἡ διαφορὰ τῆς ἀξίας κ᾽ κατασάσεως αὐτῶν. Διότι, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ φαινόμενος τοῦτος Κόσμος θεμελιωμένος ἀνάμεσα εἰς τὸν οὐρανὸν, κ᾽ εἰς τὸν ᾅδην, διὰ τοῦτο, βέβαια, διέσκονται εἰς αὐτὸν τὸν Κόσμον, ὅσα θεμερατοῦνται ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν, κ᾽ ὅσα συγκλείονται κάτω εἰς τὸν ᾅδην. εἰς τὴν δόξαν ἐκείνα τὰ οὐρανὰ, εὑρίσκεται χωρὶς τὸν θανάτον ἡ ζωὴ, εἰς τὸν ᾅδην, ἐξ ἐναντίας, ὁ θανάτος, χωρὶς τὴν ζωήν. Ὁ δὲ μεταξὺ τούτων Κόσμος, ἔχει κ᾽ τὰ δύω, κ᾽ τὴν ζωὴν δηλαδὴ, κ᾽ τὸν θάνατον. εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶναι ὑγίεια, χωρὶς ἀῤῥωσίαν· εἰς τὸν ᾅδην, εἶναι ἀῤῥωσία, χωρὶς ὑγίειαν. εἰς δὲ τὴν γῆν, εἶναι ἀναμεμιγμένη ἡ ὑγεία μὲ τῆς ἀῤῥωσίας. εἰς τὸν οὐρανὸν, βασιλεύει ἡ δόξα χωρὶς παλαιπωρίαν· εἰς τὸν ᾅδην, ἡ παλαιπωρία, χωρὶς καμμίαν δόξαν. εἰς τὴν γῆν, εὑρίσκονται καὶ τὰ δύω. εἰς τὸν οὐρανὸν, εὑρίσκεται χαρὰ, χωρὶς λύπην, χωρὶς χαράν. Ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, καὶ χαρὰ, καὶ λύπη ὁμοῦ. Τελευταῖον, εἰς τὸν οὐρανὸν εὑρίσκονται τὰ καλὰ ἅπαντα, χωρὶς κανένα κακόν· εἰς τὸν ᾅδην, ἅπαντα τὰ κακὰ, χωρὶς κανένα ἀγαθόν· εἰς δὲ τοῦτον τὸν Κόσμον, τὰ καλὰ εἶναι ἀναμεμιγμένα μὲ τὰ κακά. Καὶ λοιπὸν, ἕως ὁποῦ ζῶμεν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, εἰς τὴν ἐξουσίαν μας εἶναι, (διὰ τὸ αὐτεξούσιον ὁποῦ ἔχομεν ἀπὸ Θεοῦ) νὰ διαλέξωμεν ἐκεῖνα ὁποῦ μᾶς ἀρέσουν, ἢ τὰ αἰώνια ἀγαθὰ, ὁποῦ δὲν μετέχει ἀπὸ κανένα κακόν, ἢ τὰ αἰώνια κακὰ, ὁποῦ δὲν μετέχει ἀπὸ κανένα καλόν. Ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴ σφάλωμεν πλανηθέντες εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐκείνων, κ᾽ προτιμήσωμεν τὰ κακὰ ἀπὸ τὰ ἀγαθά· κ᾽ ἀκολούθως, ζημιώσωμεν τὴν ψυχήν μας μὲ ζημίαν τοιαύτην, ὁποῦ δὲν δύνανται νὰ τὴν διορθώσουν μὲ ζημίαν τοιαύτην, ὁποῦ δὲν δύνανται νὰ τὴν διορθώσουν οὔτε πλοῦτη, οὔτε δυνασεῖαι, ἀλλ᾽ οὔτε ὅλη ἐκείνη ἡ μέλλουσα αἰδιό-

ἀϊδίους. διὰ τῦτο, ἀφ' ὅ σᾶς ἐπαράσησα τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα κα-
τικητήρια τῦ ᾅδε, καὶ πικρότατα κολασήρια, καὶ βάσανα, θέλω
πόρα παχίσει νὰ σᾶφ ὦ τὸν πόθον σας ὅλον, ἀνοίγωντας ἐκεῖνα
τὰ θησαυροφυλάκια τῆς οὐρανίᾳ ἀτυχίας καὶ δόξης, ὄφρα νὰ ἀγα-
πήσετε μόνον αὐτὰ, καὶ νὰ ῥιζωθῇ σαθερώτατα ἡ καρδία σας εἰς
τὸν τόπον ἀπύλαυσιν, καὶ ὄξ ἐναντίας, νὰ καταφρονήσετε τῆς γῆς
τὰ ὀπίκηρα καὶ φθαρτὰ φράγματα· καὶ ἂς μὴ μιμήσθα καὶ ἡμεῖς
τὰ θηρία, ὁπῦ σκύπτουσι κάτω εἰς τὸν γλῶ. τὰ ἑρπετὰ, ὁπῦ
σύρονται χαμερπῶς εἰς τὸ ἔδαφος· τὰς χοίρας, ὁπῦ ἀνακατόνουσι
τὸν δυσωδέσατον βόρβορον καὶ τὸν λάσπω· τὰς ἀσπάλακας, ὁπῦ
σκάπτουσι τὸν γλῶ, καὶ εἰς ζοφώδεις αὐτὸν μεταχειρίζονται· τὰς
ποντικὰς, ὁπῦ τῆς γῆς τὸ χῶμα μυρίζονται· τὰς καθάρας, ὁπῦ
τὸν κόπρον τρογγυλόνουσι καὶ ἀναγκαλίζονται, καθὼς κάμνουσιν
ἀσυλλόγισα πάντοτε οἱ ἀξιοδάκρυτοι ἁμαρτωλοὶ, οἱ αἱρετικοὶ, καὶ
οἱ ἄπιστοι. οἱ ὁποῖοι, δὲν προαιρῦνται νὰ ἀνυψόνουσιν εἰς τὸν
οὐρανὸν τὸν νῶν, καὶ τὰ ὄμματα, ἀλλὰ ὅλοι δ' ὅλα χάσκουσι πρὸς
τὰ χαμαίζηλα βρομεράτε, καὶ γῆϊνα· καὶ πρὸς μὴ τὰ φωτεινότατα
καὶ οὐράνια, εἶναι συγχαμεραὶς νυκτερίδες· πρὸς δὲ τὰ σκοτεινὰ καὶ
ὄπίγεια, εἶναι ἀετοὶ ὀξυδερκέσατοι. ὅσοι δὲ, χάριτι Θεῦ, εἶναι
υἱοὶ Θεῦ, καὶ ζητῦσι τῇ ἀληθείᾳ τὸν Θεόν, ὄχι εἰς τὰ ᾅδαμι-
κρὰ τῦτα πράγματα τῦ κόσμω, ἀλλὰ εἰς τὰ ὑπερμέγισα τῦ οὐρα-
νῦ· ὄχι εἰς τὰ ταπεινὰ, καὶ χαμερπῆ, ἀλλὰ εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ
μετέωρα. (διότι, ἔχυν εἰς τὸν λογισμόν τυς ἐρῥιζωμμένον ἐλπίδα
καὶ πίσιν βεβαίαν τῆς μελλόσης αἰωνιότητος) οἱ τοιῦτοι, βέβαια,
συκόσιν τὰ ὄμματά τυς πρὸς τὰς ἀσέρας, ἀναβιβάζυσι τὸν ψυχήν
τυς εἰς τὰς οὐρανίυς σφαίρας· ὑφώνυν τὸν νῶν τυς πρὸς τὸν Θεότη-
τα, καὶ ἀκολόθως, ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸν ποθεμμένον Παξίδατος
φαντάζονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Α'.

Ὁ καιμόργιος ἄνθρωπος παραβλέπει τὰ μεγάλα τῆς γῆς, μὲ τὸ μὰ θεωρῇ τὸ μεγαλεῖον τῦ ὁραμῶν.

Σ ἀρχίσωμεν λοιπὸν νὰ λαλῶμεν περὶ τῦ οὐρανῦ, διὰ
νὰ σᾶς ὀξάφω μὲ ὑπερβολὴν τὸν ἔρωτα καὶ πόθον, εἰς
τὸ νὰ προτιμήσετε τὰ οὐράνια παντόρπνα καὶ ἀπελλύτα
ἀγαθὰ ὑπὲρ τῦτα τὰ ὄπίγεια, καὶ εἰς ἐκεῖνα νὰ εἶναι
ἐρῥιζωμμένη, καθὼς προεῖπον, ἡ καρδία σας. Θέλω δὲ φθάσησει
εἰς ἐσᾶς μὲ συντομίαν τὸ μεγαλεῖον αὐτῦ τῦ οὐρανῦ, εἰς ξόπον ὅτι,
καθὼς ὑπὸ τὴν παλλὴν ποικιλότητα τῆς ἀστέρων τε ὀρέγεσθε τὴν
καπικίαν τε, ὕτω καὶ ὑπὸ τὸ μεγαλειότατά τε, νὰ λάβετε ἐκείνε
διπλασίονα ὄρεξιν. Τὸ μεγαλεῖον λοιπὸν τῦ οὐρανῦ, καὶ τὸν γνώ-
μμον ὅλων χεῖρον τῆς σοφῶν ἀστρονόμων τὰ παρόντος αἰῶνος, ὑπο-
δείχνεται ὑπὸ τὸ ὕψος τε. Αὐτὸ δὲ τὸ ὕψος τε, φθαίνεται πά-
λιν, ὑπὸ τὸ μεγαλεῖον τῦ Ἡλίε. ὕπος ἔν ὁ Ἥλιος, ὁπῦ δὲν φαί-
νεται μεγαλήτερος ὑπὸ μίαν σφαίραν μεταχειρίσιμον, πόσον με-
γαλεῖον λογιάζετε νὰ ἔχῃ; Ἑκατὸν ἑξήκοντα φοραῖς ὑπερβαίνει
ὅλην τὴν φθιμεξον καὶ τὸν γύρον τῆς γῆς. τόσον μέγας εἶναι αὐ-
τὸς ὁ Ἥλιος, ὁπῦ φαίνεται εἰς ἡμᾶς σῦα ἀπιθαμιαῖος ἢ ποδιαῖος
καὶ τὸ μεγαλεῖόν τε. Ἐκ τῦτα λοιπὸν, ἠμπορῦτε νὰ σωνεικάσετε,
καὶ νὰ εἰπῆτε πόσον εἶναι μακρὰν ὑπὸ τὴν γῆν. Ὅθεν καὶ ἀκολου-
θεῖ ἀναγκαίως, νὰ εἶναι σῦα διάσημα ὑψηλότατον, καὶ ὑπέρμεξον
μακρὰν ὑπὸ λόγεμας· ἐπειδὴ καὶ σῦας τοιῦτος ὑπερμεγεθέσατος ὄγ-
κος, φαίνεται εἰς ἡμᾶς σῦας μικρότατος δίσκος. ἀλλ' ἀκόσατε,
καὶ θαυμάσατε τὸ διάσημα ὁπῦ ἀπέχει ὑπὸ ἡμᾶς. Ὁ Ἥλιος, εἶ-
ναι μακρὰν ὑπὸ τὴν γῆν εἴκοσι μιλλιόνια μίλια Ἰταλικὰ (τὸ δὲ
μιλλιόνιον, φθλέχει δέκα φοραῖς τας ἑκατὸν χιλιάδας) ὅθεν ἀκο-
λυθεῖ, ὅτι τόση ἐὰ εἶναι ἡ φθιφέρεια, καὶ τὸ κατ' γύρον μέγεθος
ἐκείνης τῆς οὐρανίε σφαίρας (εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἐσπριγμένος ὁ
Ἥλιος) ὥσε ὁπῦ, εἰς εἰκοσιτέσαρας ὥρας αὐτὸς ὁ Ἥλιος διαπερῶν-
τας ὁλόγυρα τὸν οὐρανὸν, νὰ διαπερᾷ εἰς μίαν ὥραν, πέντε μιλ-

λιόνια, καὶ ἑπτακοσίας χιλιάδας μίλια. τὸ ὁποῖον εἶναι, ὡσὰν νὰ
φθάγυειση ὅλην τὴν φθίμετρον καὶ τὸν γύρον τῆς γῆς, πεντήκοντα
φοραῖς εἰς μίαν καὶ μόνην ὥραν. Ἐπειδὴ καί, ὅλη ἡ φθοχὴ, καὶ ὁ
γύρος τοῦ ἄνω κυρτώματος τοῦ ἡλιακοῦ ὁράματος, συνέχει ἑκατὸν ἑβδομήκοντα
ἕξ μιλιόνια, καὶ ὀκτακοσίας χιλιάδας μίλια. Πάλιν, τὸ κάτω κοί-
λωμα τοῦ στερεώματος, ὅπου τὸ ὀγδόον καὶ πολυάστρου οὐρανοῦ, ἀπέχει ἀπὸ
τῆς γῆς, τετρακόσια δύω μιλιόνια, καὶ πεντακοσίας χιλιάδας μίλια.
Λέγουσι δὲ οἱ αὐτοὶ ἀστρονόμοι, νὰ μὴν εὑρίσκεται κἀνένα ἀπὸ τὰ
ἀπλανῆ ἄστρα τὰ ἐν τῷ στερεώματι, ὅπου νὰ μὴν εἶναι δεκαοκτὼ
φοραῖς μεγαλήτερον ἀπὸ ὅλην τὴν σφαῖραν τῆς γῆς. καὶ ὅμως, τὰ
ἄστρα εἶναι χιλιὸν ἀναρίθμητα. Κάθε δὲ ἄστρον, ὁπου κινεῖται
καθ' ἡμέραν φθὶ τὸν Γνωμονικὸν, διαπερᾷ εἰς μίαν ὥραν φθιστότερον
ἀπὸ διακόσια δέκα μιλιόνια μίλια. Ἂς ἐλθωμεν τώρα
καὶ εἰς τὴν φθιέργειαν τοῦ ἐμπυρίου οὐρανοῦ, ὁπου εἶναι ἡ διδαι-
μονεστάτη κατοίκησις τῶν Δικαίων. τὸ κοῖλον καὶ ὑποκάτωθεν μέρος αὐ-
τοῦ τοῦ ἐμπυρίου οὐρανοῦ (καθὼς λέγουσιν ὅλοι οἱ ἀστρονόμοι) ἀπέ-
χει ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς γῆς, ἓξ χιλιάδας μιλιόνια, καὶ τετρακό-
σια ἑβδομήκοντα πέντε μιλιόνια, καὶ διακοσίας ἐννενήκοντα ἑπτὰ
χιλιάδας, καὶ πεντακόσια μίλια. λοιπὸν, ἀπίστως καὶ κατὰ τὰς ἀρ-
χὰς, ὁπου βάνουσιν ἐκεῖνοι οἱ ἀστρονόμοι ἤθελες ὑποθέσῃ, ὅτι καὶ
τὸ πάχος τοῦ νὰ εἶναι ἄλλο τόσον, ἀκολουθᾷ ὅτι τὸ κυρτὸν μέρος
τῆς ἀνωθεν ἐπιφανείας τοῦ ἐμπυρίου οὐρανοῦ, νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ
κέντρον τῆς γῆς, τὸ διπλάσιον, ὁπου εἶναι τῆς ὅλης σφαίρας ἡ
ἡμιδιάμετρος. ὅλη δὲ σωστὴ ἡ διάμετρος ὁπου διαπερᾷ διὰ μέσου τοῦ
κέντρου τῆς γῆς καὶ εἰς τὰ δύω κυρτὰ μέρη τῆς ἔξωθεν ἐπιφανείας
ἐκείνου τοῦ οὐρανοῦ, θέλει συνέχει, εἰκοσιπέντε χιλιάδες μιλιόνια,
καὶ ἐννακόσια μετὰ ἑνὸς μιλιόνια, καὶ πεντακοσίας ἐννενήκοντα χι-
λιάδας μίλια. ὅλη δὲ ἡ κυρτὴ φθιφέρεια τούτου τοῦ οὐρανοῦ, ἡ ὁποία
συνέχει ἓξ φοραῖς τὴν διάμετρον, καὶ ὀλίγον τι φθιστότερον, εἶ-
ναι (χωρὶς τοῦτο τὸ φθιστότερον) μίλια ἑβδομήκοντα ἑπτὰ χιλιά-
δων μιλιόνια, καὶ ἑπτακόσια τέσσαρα μιλιόνια, καὶ ἑπτακόσιαις
ἑβδομήκοντα χιλιάδες. Βαβαὶ τὸ μεγαλεῖο! ἁρμόζει, καὶ ἀλή-
θειαν, νὰ ἐπιφωνήσῃ τινὰς ἐδῶ μὲ θαύματος ἐκεῖνο τὸ τῆς θείας
Βαρὺχ 3. 15. Γραφῆς· „ ὦ Γσραὴλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπλήκνης
„ ὁ τόπος τῆς κτίσεώς αὐτοῦ! μέγας, καὶ οὐκ ἔχει τελευτὴν, ὑψη-
„ λὸς, καὶ ἀμέτρητος.! Ποῖος λοιπὸν, ταῦτα συλλογιζόμενος,
ἤθελεν εἶναι τόσον μωρὸς καὶ ἀνόητος, ὁπου νὰ ἁρπάζῃ ἀδίκως ἀπὸ
τὸν

τὸν γειτονά του σῶν θλιμμικρὸν κομμάτι ἀπὸ τούτα τὰ κομμάτια, σπι-
λάδι τῆς γῆς, ὅ,τι λογῆς εἶναι, χάσιν λόγου, χωράφιον, ἢ
ἀσσήτιον, ἢ ἀμπέλιον, ἢ ἄλλο τι παρόμοιον, καὶ νὰ ἀποκλειθῇ
ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἄμετρα πλάτη, καὶ μεγέθη τῶν οὐρανῶν; Καὶ
ὅμως, μὲ πόσαις φιλονεικίαις πολλοὶ ῥήτορες ἐβρόντησι καὶ κεράζον-
ται θλὰ μιᾶς ἀσπιθαμῆς τόπον. θλὰ δὲ τὸν οὐρανὸν, μεγάλη σιωπή.
ὡς καὶ ὁ περίφημος ἐκεῖνος Βοήθειος ἔλεγεν ὅτι, „ ὅλη ἡ γῆ, ὄχι
„ μόνον εἶναι σιγμὴ, ἀλλὰ καὶ σιγμὴ τῆς σιγμῆς, τόσῳ μικροπρε-
πὴ εἶναι, ἂν συγκριθῇ μὲ τὸν οὐρανόν. μὲ τὸ κίτρισμα αὐτὸ τοῦ
οὐρανοῦ, ἐπαρακίνει εἰς τὸ μαρτύριον τὸν νέον Συμφοριανὸν ἡ μη-
τέρα του, λέγουσα· „ σήκωσαι, τέκνον μου, εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ὄμ-
„ ματιάσου, καὶ θεώρησαι ἐκεῖ τὸν ἀεὶ βασιλεύοντα Θεόν. „ Ἐσή-
κωσε τὰ ὄμματα, εἶδε τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς τὸ ἕξῆς καπεφρόνησε
ὅλας τὰς βασάνους μὲ μεγάλην ἀνδρείαν, τέλος πάντων, ἅπλωσε
καὶ τὸν λαιμόν του χαρέμβρος εἰς τὴν σφαγήν. σχάσε, χριστιανέ, αὖ
χάσης τὸ δικαιόνσε εἰς τὰ κριτήρια· αὖ σὲ ἁρπάξῃ τὰ ὑποσα-
τικά· αὖ δυσφημήσῃ τὸ ὄνομάσου· αὖ χάσῃς τὸν πλεῖόνσε· αὖ
ξεπέσῃς ἀπὸ τὸ ἀξίωμάσου· αὖ καύσῃ τὰ ἀλώνιάσου· αὖ παι-
σῃ τὸ σπίτισου· καὶ ἁπλῶς, αὖ ὅλονσε γυμνώσῃ· λάβε ἰαξείαν
εἰς αὐτὰς τὰς ἀθυνείας, καταφύγιον εἰς τὰς συμφορὰς, βοήθειαν
εἰς τὰς πειρασμὰς, τὸ νὰ ἀτενίσῃς εἰς τὸν οὐρανόν· τὸ νὰ θεωρή-
σῃς τὴν μεγαλειότητά του, καὶ μὲ τὸ μέσον αὐτῶν, νὰ φαντασθῇς
τὴν ἐλπιζομένην ζυφὴν τοῦ Παραδείσου. Ἀχ! καὶ πόσοι εὑρίσκον-
ται τὴν σήμερον, ὁπου θλὰ σῶν δακτυλιαῖον καλυβάκι, θλὰ σῶν
ποδιαῖον χωραφάκι, πολεμῶν πικρότατα μὲ ἐχθραις ἀδιάκοπους,
ξεχίζουσι τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην, καὶ μάνην ἕως θανάτου ἀφιλιώ-
του. Πάσχει καὶ νόμον, θλαγόμου, μὲ μυρίας ζέσεις καὶ τέχνας,
νὰ ἁρπάζῃ τὰ ξένα· νὰ πτωχεύῃ τὸν γειτονάτου· ὀργίζονται,
φωνάζῃ, ἀπαιτοῦσι, καὶ χεδόν, σῶν τὸν ἄλλον νὰ ξεχίζουσιν, αὖ
ὄχι μὲ τὰ ὀνύχια, μὲ ὕβρεις ὅμως καὶ λοιδορείας, δὲν παύουσι.
Ἄκουσον τί λέγει ὁ θεῖος Αὐγουστῖνος· „ Ἐμβῆκες μέσα εἰς τοῦτον
„ τὸν Κόσμον, θλὰ νὰ εὐγῇς ὀλίγωρα· θλαβάτης εἶσαι προσωρι-
νός. „ ξενοδοχεῖον πρόσκαιρον εἶναι ἡ παροῦσα ζωὴ τοῦ Κόσμου·
τί λοιπὸν ἀθάνατα μελετᾷς; δὲν θέλει περάσει πολὺς καιρὸς, καὶ
θέλεις μετοικισθῇ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον, εἰς τὴν καθολικὴν Κατοι-
κίαν· ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, εἰς τὴν Παρρίδα· ἀπὸ τὴν φυλακὴν,
εἰς τὸ βασίλειον. καὶ ἀγκαλὰ, καθὼς προείπαμεν, ἄμετρον εἶναι
τὸ

τὸ δῴγμα, ὅπου ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν· αὖ ὅμως δίρεθῇ ἀξία ἡ ψυχήσα τῆς οὐρανίας δόξης, εἰς μίαν στιγμὴν θέλει φθάσει ἐκεῖνον τὸν χαειέσατον καὶ εὐτυχέσατον Κόσμον. Καὶ καθὼς ὁ νοῦς μας εἰς μίαν στιγμὴν ἔχει ὅπου θέλῃ, καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ εἰς τὴν δύσιν· καὶ καθὼς τὰ ὀμμάτια μας, ὅταν τὴν νύκτα εἶναι ξασεία, διόδους ὅπου ἀπενίσουν ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν, βλέπουν ἐν τῷ ἅμα τὴν σελήνην, καὶ τὰς ἀστέρας, ἔτω καὶ ἡ ψυχήμας, ὅταν λυθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα, διόδους διείσκεται εἰς τὸν ἐμπύρεινον οὐρανὸν, εἰς τὴν κατοικίαν τῶν Δικαίων. μὲ αὐτὴν τὴν ὀγλίγωρην ἀνάβασιν εἰς τὰς οὐρανὰς, ἐπαρηγόρει τὸν ἑαυτόν της ἐκείνη ἡ θεοσεβεστάτη γυνὴ, ὅταν τὴν ἐτιμώρων μὲ φοβερὰς κολάσεις ἀπὸ τὴν δυσέβειαν. Ἐκείτετο ἡ Ἁγία ὀξυπλωμένη ἐπάνω εἰς λίθον ὀξύτατον καὶ κοφτερόν· ἐθλίβετο καὶ ἀποπνίγω μὲ βάρος δυσβάσκτον· καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, ἐμελῳδοῦσε μὲ χαρὰς λέγουσα·

„ Συύτομον εἶναι τὸ αἰέβασμά μου εἰς τὸν οὐρανόν· ὕστερον ἀπὸ ὀλίγην
„ ὥρας, ἔχω νὰ αἰεβῶ ὑπεράνω ἀπὸ τὴν Σελήνην, καὶ τὸν Ἥλιον,
„ ἔχω νὰ πατήσω τὰ ἄστρα, καὶ νὰ ἔμβω εἰς τὸν ἐμπύρεινον, „
Ὦ, καὶ τί κάμπος ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς ἀνοίγεται εἰς ἡμᾶς, αὖ συλλογισθῶμεν, ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας, ἢ ἀπὸ ἑβδομάδας, ἢ ἀπὸ μηῶας, ἢ ἀπὸ χρόνες ξιάκοντα, ἢ ὀξάπαντος ἑβδομήκοντα! Τᾶτα ὅλα, ὅπου ἐδῶ πώρα βλέπομεν, θέλομεν τὰ ἰδῇ βλεποφάνερα, ὅταν αἰαβῶμεν εἰς τὸν αἔρα, εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ πυρὸς, εἰς τὴν σελήνην· ὅταν σαθῶμεν ἐπάνω ἀπὸ τὰς πλανήτας, ἀπὸ τὸν Ἥλιον, καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ στερέωμα. τὰ ὁποῖα, βέβαια, θέλει ἀκολουθήσει εἰς κάθε χρισιανὸν, καθὼς λέγομεν, αὐίσως θεωρῇ τὸν οὐρανὸν ὄχι τόσον μὲ τὰ παχέα τοῦ σώματος ὄμματα, ὅσον μὲ τὰ τῆς πίστεως καθαρώτατα βλέμματα. καὶ τὸν ὁποῖον ἔχουν φθαλμὸν βλέπει ὅλα τὰ βάσανα τοῦ σώματος, καὶ καταφρονεῖ ὅλα τὰ ἡδέα καὶ χαρμόσυνα τῆς παρούσης ζωῆς.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὁ καμμένος ἄνθρωπος, ἀνεβάζει τὸν ἑαυτόν του μερῶς εἰς τὰς οὐρανὰς, θεωρῶντας τὴν ἐκείνε ἀμορφάδα καὶ ἀπρέπειαν.

„ Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίε (διὰ νὰ φωνάξω καὶ
„ ἐγὼ καθὼς τὸν Προφήτην Μιχαίαν) καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ
„ Θεοῦ. „ Ἐλᾶτε ὅσοι εἶσε δύσεβεῖς καὶ θεόφοβοι, καὶ ἂς πλησιάσωμεν νὰ ἰδοῦμεν αὐτὸ τὸ ἴδιον παλάτιον τοῦ οὐρανίε Βασιλέως· τὸ ὁποῖον, δὲν εἶναι κατασκευασμένον ἀπὸ λίθες τιμίες, καὶ ἀπὸ χρυσίον καὶ ἄργυρον, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ δόγενέσατα τόπων, καὶ πολὺ τιμιώτερα πράγματα. Ἂς ἐμβάσωμεν τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν μας εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγεν ὁ Προφήτης Δαβίδ· Ψαλμ. ρτ'. 3.
„ δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ. „ Αὐτὴ εἶναι
„ ἡ πόλις τῶν ἀθανάτων πολιτῶν, τῶν ἀρχόντων, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, τῶν ὑιῶν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὁποῖοι, ὁμοῦ μὲ τὰς ἁγίας Ἀγγέλας, μὲ μίαν κοινὴν, καὶ ὁμόψυχον θέλησιν, μὲ δίκαιη καὶ ἀνίκητον ἔρωτα ὑμνολογοῦσιν ἀκαταπαύστως τὸν παντοκράτορα Θεὸν, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἀγαθὰ ἐπιφραίνενται. αὕτη ἡ πόλις, εἶναι ἡ ἡμέτερα πατρὶς καὶ ἀρχαία παλαίς· τῆς ὁποίας τὰ θεμέλια, εἶναι βαθέα· τὰ τείχη, ὑψηλά· αἱ πλατεῖαί της, εὐρύχωροι· τὸ ἔδαφός της, κατεσρωμένον τεχνικώτατα ἀπὸ διαφόρους λίθες τιμίες. ἡ στράτα της, ἀστράπτουσιν ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ὑπερτάτε φωτός. Ἀλλὰ, ματαίως ἀγωνιζόμεθα νὰ ἐρμηνεύσωμεν ἐκείνα τὰ τόπα τὴν ἀνερμήνευτον μεγαλειότητα, καὶ μεγαλοπρέπειαν, πολλῷ μᾶλλον νὰ ὀξηγήσωμεν τὸν ἀνεξαίτλητον πλοῦτον, ὅπου εἰς αὐτὸν εἶναι τεθησαυρισμένος, καὶ τὰς ἡδονὰς καὶ διαφορὰς, ὅπου εἰς αὐτὸν ἐκείχωνται. Δὲν ἠμποροῦσιν ἀξίως νὰ ἐπαινέσωσι, καὶ καθαρῶς νὰ ἐξηγήσωσιν ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ μήτε οἱ ἀριθμητικοὶ μὲ τὰς ψήφους των, μήτε οἱ Γεωμέτραι νὰ τὰ μεξήσωσι μὲ τὸν πῆχυν των, μήτε οἱ διαλεκτικοὶ καὶ ῥήτορες νὰ τὰ διηγήσωσι μὲ τὴν δύγλωττίαν των, μήτε οἱ γραμματικοὶ μὲ τὴν γλαφυρότητα τῆς λέξεών των νὰ τὰ σολίσωσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐδῶ μάλιστα διαλαμβάνομεν περὶ μόνης τῆς ὡραιότητος καὶ λαμπρότητος αὐτοῦ τοῦ τόπε, ποτὲ μὲ ἀράγε θέλει εἶναι ἐκείνη ἡ καθ' αὐτὸ καλλονὴ καὶ ὡραιότης, διὰ τοῦτο δὲν εἶναι

εἶναι ἀδύνατον, ἀείσως μικρὸν ἐνδιαφέρομαι καὶ περὶ τούτου ἴσως ῥᾴδιον. Ἀλλὰ πρῶτον ἂς ἐπιμένωμεν τὸ τέλος καὶ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν Οὐρανὸν καὶ αὐτὸν τὸν Παράδεισον, διὰ ποίαν αἰτίαν, καὶ εἰς τί ὑποβλέποντας· ὄχι δ' ἄλλο τί, βέβαια, μόνον διὰ νὰ φανερώσῃ καὶ νὰ ὑποδείξῃ εἰς Ἀγγέλους τε, καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἁπλῶς, εἰς ὅλον τὸ πᾶν, πόση, καὶ ποταπὴ εἶναι ἡ Σοφία, ἡ Δυνάμις, ἡ Ἀγαθότης, τὸ Μεγαλεῖον, καὶ ἡ Μεγαλοπρέπειά του. Καὶ αὖ λοιπὸν τοῦτος ἦτον ὁ σκοπός του, ὅπου νὰ ὑποδείξῃ αὐτός του τὰς ἰδιότητας εἰς αὐτὰ τὰ δημιουργήματα, ὡσὰν εἰς σῶα φανερώτατον θέατρον, συλλογιθῆτε τώρα ἐσεῖς ὦ ἄνθρωποι, καὶ καταλάβετε, ποταπὴ ἀράγε νὰ εἶναι ἡ Δυνάμις ἐκείνου τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Παντοκράτορος Θεοῦ! ὁποῖος, καθὼς μὲ σῶα καὶ μόνον νεῦμα τῆς Παθοκρατικῆς αὐτοῦ θελήσεως ἐδημιούργησε τόσον τὸν Κόσμον, ἔτζι καὶ ἄλλους μυρίους Κόσμους τοιούτους μὲ τὸ ἴδιόν του νεῦμα ἠμπορεῖ νὰ κτίσῃ μὲ σῶα λόγον, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ὀκολώτατα· καὶ πάλιν, εἰς μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἠμπορεῖ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ παντελῶς εἰς τὸ μηδέν. Προσέτι, ὅ,τι ὁ Θεὸς κάνει, τὸ κάνει χωρὶς τινος ἀγωνίας καὶ κόπου μὲ τὴν ἰδίαν ὀκολίαν ὁποῦ ἔκαμε σῶα κόκκον τῆς ἄμμου, δύναται νὰ κάμῃ καὶ σῶα πάμμεγαν οὐρανόν. Δὲν κοπιάζει περισσότερον ὁ Θεὸς εἰς τὸ νὰ δημιουργήσῃ σῶα Σεραφεὶμ ἀπὸ μύρμηκα, καὶ σῶα Ἄγγελον ἀπὸ μῦαν. Δὲν ἐκουράσθη περισσότερον ὁ Θεὸς, ὁποῦ ἔκτισε τὸν πρῶτον τῶν Ἀγγέλων Ἑωσφόρον ἀπὸ τὸν χαμερπέστατον καὶ μικρώτατον τῆς γῆς σκώληκα, ἀπὸ ὅταν δημιουργῇ μεγάλα κτίσματα κουράζεται καὶ ἱδρώνει· ἀπὸ ὅταν μικρὰ, ἐλαφρώνεται· ἀπὸ ὅταν ἐδημιούργει τὸν Κόσμον, ἀπέκαμε· ἀπὸ ὅταν τὸν ἐτελείωσεν, ἐξαπάνωσεν. Ὅλα, ὅσα θέλει, τὰ δύναται· καὶ ὅσα βέλτιστα, τὰ τελειόνει μὲ μόνην αὐτοῦ τὴν αὐτεξούσιον παντοδυναμίαν καὶ βούλησιν. τώρα λοιπὸν, εἰς τοῦτον τὸν τρόπον, ἂς συλλογιθῶμεν ἡμεῖς, ὅτι, τόση εἶναι ἡ Δυνάμις τοῦ Θεοῦ, ὅσην ἀμέσως ἠκούσατε· καὶ τόση εἶναι ἡ Δόξα του, ὅσον εἶναι τὸ μεγαλεῖον τοῦ Κτίσματός του, μὲ τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ φανερώσῃ τὴν τοιαύτην Δόξαν καὶ Δυνάμιν. Διότι, τί θέλει χρειασθῇ ἀπὸ κανένα ἄλλον, εἰς τὸ νὰ τελειώσῃ καθὼς θέλει τὸ ἔργον του καὶ πᾶσα τέλειον; χεῖρας, καὶ μηχανὴν τεχνίτου; Καὶ αὐτὸς εἶναι ἀσύγκριτος εἰς τὴν Δύναμιν. μάθησιν; καὶ αὐτὸς εἶναι ἄπειρος εἰς τὴν σοφίαν. Πλοῦτον; καὶ αὐτὸς πλουτίζει τοὺς πάντας. Ποταπὸν ἔργον νομίζετε, νὰ εὐγῇ ἀπὸ

ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ Ἐργαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀρχιτέκτονες εἶναι, ἡ Παντοδυναμία τοῦ Πατρὸς, ἡ Σοφία τοῦ Υἱοῦ, καὶ ἡ Ἀγαθότης τοῦ Πνεύματος; ὅπου ἡ Ἀγαθότης καὶ βάλλεται καὶ προσάζει, ἐκεῖ ἡ Σοφία καὶ διατάττει καὶ διαθέτει, ἡ δὲ Παντοδυναμία καὶ ὑπερισχύει καὶ κτίζει. ὅ,τι βάλλεται ἡ ἄμεμπτος Ἀγαθότης, τοῦτο καταναοεῖ καὶ ῥυθμίζει ἡ ἄπειρος Αὐτοσοφία, τὸ αὐτὸ τελειόνοι ἡ ἀκαπανόπτος Παντοδυναμία. Καλῶς λοιπὸν ἔψαλλεν ὁ Προφήτης περὶ ἐκείνης τῆς ὡραιοτάτης καὶ ὑπερμεγεθεστάτης πόλεως. „ δεδοξασμένα ἐλα-„ λήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ. „ Ἐκείνη ἡ πόλις, ἡ ὁποία, διὰ τοῦ ἱεροῦ ὁμήγυρι τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν Ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, εἶναι, ὡς ἀληθῶς, μακαρία· ἐκείνη, λέγω, ἡ πόλις, μὲ ὑπερφώτας χάριτας, καὶ ἀγαθότητας φεγγοβολεῖ· εἰς ἐκείνην, πλουσιοπαρόχως χαρίζεται ἡ αἰώνιος σωτηρία· ἡ ἀλήθεια, βασιλεύει. δὲν εἶναι ἐκεῖ κανένας, ὁποῦ νὰ ἀπατᾷ, ἢ νὰ ἀπατᾶται· κανένας ἀπὸ αὐτοὺς μακάριος δὲν διώκεται· κανένας πονηρὸς καὶ δόλιος, εἰς αὐτοὺς δὲν ἐμβαίνει. Ἐκεῖ εἶναι βεβαιοτάτη ἀσφάλεια· γαλήνη ἀπαράκοπος· εὐδαιμονία αἰώνιος, καὶ ἄκρα μακαριότης. Ἐκεῖ εἶναι ἀγάπη τελεία· φόβος κανένας δὲν εἶναι· ἡμέρα αὐτέσπερος ἀπατέλει· ὁμόνοια χαριεστάτη, καὶ συμπαθρόφη πανευφρόσυνος. Περὶ ταύτης τῆς ἀνερμηνεύτου Μακαριότητος καὶ εὐδαιμονίας, ἔγραψεν σῶας πολυμαθὴς τοιουτοτρόπως. „ Ἐκεῖ, ὁ μακά-„ ριος βλέπει τὸν Θεὸν μὲ τοῦτο θέλησιν· τὸν ἔχει μὲ τοῦτο κόπο-„ λαυσιν· τὸν ἀπολαμβάνει μὲ τοῦτο χαράν· μένει νέος εἰς ὅλους „ τοὺς αἰῶνας· ὑπερλάμπει εἰς τοῦτο ἀλήθειαν· χαίρεται εἰς τοῦτο „ ἀγαθότητα· καθὼς ἔχει αἰώνιον τοῦτο θρονοῦτο, ἔτζι ἔχει τοῦτο „ εὐκολίαν εἰς τὸ νὰ καταναοῇ τοῦτο εὐδαιμονίαν εἰς τοῦτο ἀπάπαυ-„ σιν. „ Ἀλλ' ἐκεῖνο ὁποῦ κάμνει αὐτοῦτο τοῦτο Πόλιν τοῦ Θεοῦ εὐ-δαιμονεστάτην, εἶναι ἡ αἰώνιος καὶ ἀδιάλυτος εἰρήνη. Διὰ τοῦτο ἔλεγεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ἐννοῶντας τοῦτον Ἱερουσαλήμ· „ ὁ τιθεὶς τὰ ὅριά σου εἰρήνην. „ Τίς δύναται ἀξίως νὰ θρη-σήσῃ μὲ λόγια, ποταπὴ θέλει εἶναι ἡ ἀγαλλίασις καὶ χαρὰ ἐκεί-νης τῆς μακαρίας ψυχῆς, ὅταν εἰς ἐκείνην τοῦτον πόλιν κατοικήσῃ, ὅπου ἀληθῶς ὁποίας τὰ σύνορα τὰ ἔκαμεν ὁ Θεὸς εἰρήνην! Τότε ἐξάπαν-τος, ἡ τοιαύτη ψυχὴ, ὅλη σωθεῖσα τῷ Θεῷ, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἔτζι, μέσα εἰς αὐτόν τὸ κέντρον ἐγκατοικήσασα, θέλει κράξει μὲ τὸν Δαβίδ· „ Ἐν εἰρήνῃ ὅτι τὸ αὐτὸ κοιμηθήσωμαι, καὶ „ ὑπνώσω. μεταχειρίζεται ὁ Δαβὶδ εἰς τοῦτον εἰρήνην τὸ „ ὅτι

τὸ

τὸ αὐτό· ἤγεν, ἀμεπικινήπως, καὶ ἀμεταβέπτως. Καθὼς ὁ Κασιόδωρος τὸ ἐμιλιόδιεν, εἰρλιύην, ὁπὲ εἰς τλὺ ἰδίαν κατάσασιν νὰ δύείσκεται παύπα· εἰρλιή, ὁπὲ ποτὲ νὰ μὴ δχκόπτεται, ἀλλ' εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαυπα νὰ ἐξαπλᾶται. Τότε θέλομλυ εὕρη τλὺ αἰώνιον εἰρήνλυ, καὶ ἀδχκοπον ἀνάπαυσιν, ὅταν ἤδη καταντήσωμλυ εἰς τὸ ὁλοὺς ερον παντὸς ἀγαθὲ κεῖρον καὶ τέλος. Ὅταν γυμνωθῶμλυ ἀπὸ τὰ ἐνδύματα τῆς φθορᾶς καὶ θνητότητος, καὶ ενωθῶμλυ ἀχωρίσως μὲ τλὺ ἀρχικλύμας καὶ πρώτλυ αἰτίαν, ὁπὲ εἶναι ὁ Δημιεργός μας Θεός. Τοιαύτλυ παντέλειον εἰρλύλυ, ματαίως τινὰς ἤθελεν ἐλπίσει εἰς τὸν παρόντα Κόσμον, καὶ εἰς τὸν δρόμον τῆς παρύσης ζωῆς. Ἡ ψυχὴ, ὁπὲ δὲν ὑπόκειται ἐνταῦθα εἰς κἀμμίαν μεταβολλύ, ἢ τοιαύτ εὗρεν ἀσφαλῆ κατοικίαν εἰς τὸν ἑαυτόν της ὑπεραίω τλὺ ὠρανῶν. Ὅλος ἔπος ὁ Ἐπίγειος Κόσμος, καθὼς εἶναι συνθεμένος ὑπὸ ἐναντίας ποιότητας, ἔτζι καὶ καθ' ἡμέραν μᾶς δίδει ἀφορμὰς καὶ αἰτίας παραχῆς καὶ συγχύσεως· ὑπὸ τὰς ὁποίας, ἡ ζωὴ τλὺ παλαιπώρων ἀνθρώπων χεδὸν καταχώνεται, καὶ συμπίγεται. Πόσοι ἄνθρωποι δύείσκονται, ὁπὲ, κάλλιον φοτιμῶσι νὰ κατοικῆν εἰς τέτλω τλὺ πλίνλυ φωλεὰν τὲ Κόσμε, ἐδὰ εἰς ἐκείνλω τλὺ ὠρανίαν αὐλλύ· καλλίτερα, λέγω, φοκείσεσι νὰ δύείσκωνται εἰς τὲτον τὸν φόσκαιρον, καὶ τεθλιμμῆρον Κόσμον, ἐδὰ εἰς τὸν αἰώνιον καὶ χαρμόσυνον ὠρανόν! Ποῖος ποτὲ λογιάζει δχὰ φρόνιμον καὶ γνωσικὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὕστερον ἀφ' ἧ ἤθελεν ἰδῆ ὅλον τὸ ὀσπίτιον ὁπὲ ἦτον καμωμῆρον μὲ κάθε λογῆς δύμορφίαν καὶ τέχνλω θαυμάσιον· τὲ ἀμπαειάτε ὑπὸ δχφόρες ζοφὰς· τὰ σεντέκια τε πεπληρωμῆρα ὑπὸ ἀργύριον, καὶ χρυσίον· τὰ ταμεῖά τε σεσωρδμῆρα ὑπὸ πολυειδῆ φορέματα καὶ πολύτιμα, ὅτι κατεκαύθησαν αἰφνιδίως ὑπὸ πυρκαϊὰν, νὰ μὴ δακρύση, ἢ παντελῶς νὰ μὴν ἀπασνάζη; ἔπειτα, ἐνθυμηθεὶς δχὰ ενα μικρὸν ἀηδονάκι, ὁπὲ αὐτὸς εἶχεν εἰς κλεβίον κεκλεισμῆρον, τὸ ὁποῖον ἐσωνήθιζε πολλάκις νὰ τὸν δύφραίνη μὲ τὰ γλυκύτα κελάδισμα· καὶ μαθὼν ὑπὸ τὲς δλλυτε, ὅτι καὶ ἐκεῖνο κατεκαύθη εἰς τλὺ πυρκαϊὰ, τότε δὴ τότε νὰ ἤθελεν ἀρχίση νὰ θρλυῆ ἀπαρηγόρητα, νὰ κόπτεται ἀδχκειτα, καὶ νὰ ξενάζη ἀνόπτα, διότι ἔχασε τοιᾶτον ἠγαπημῆρον πελάκι; βέβαια, ὄχι μόνον δὲν ἤθελαν τὸν ξοχαδῆ οἱ ἄνθρωποι φρόνιμον καὶ γνωσικὸν, ὡς φοείπομλυ τὸν τοιᾶτον· ἀλλὰ καὶ μωρὸν, καὶ ἀνόπτον. Διότι, ἂν καὶ τὸ κελάδισμα τῆς γλυκυφώνε ἐκείνης ἀηδόνος χαροποιῆ καὶ δύφραίνη τλὺ ἀκοὺὰ, ἀλλὰ, τίς δὲν θρηνεῖ καὶ

καὶ κλαίει θελασόπορον δχὰ τλὺ φθορὰν καὶ γέρησιν τόσων πολλῶν καὶ πολυτίμων φραγμάτων; Ἀλλὰ πόρα, χεδὸν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τλὺ ἰδίαν μωρίαν, ἀναιδησίαν, καὶ δχκειρσίαν ἔχομλυ. ὅλοι παρόμοιοι φαινόμεθα τὴν σήμερον μὲ ἐκεῖνον τὸν βασιλέα τῆς Ρ'ώμης Ὠ'νόριον· ὁ ὁποῖος, καθὼς ἱστορεῖσιν, δύείσκετο θελασεισμῆρος ὑπὸ τὲς ἐχθρὲς πολλὰ καιρὸν μέσα εἰς τλὺ Ρ'ώμλυ· καὶ ἐπειδὴ εἰσέβη μέσα εἰς τλὺ βασιλικλύτε κάμεραν ενας φίλος τε, καὶ τὲ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐχάθη ἡ Ρ'ώμη, ἔπεσε χαμαὶ γῆς ὑπὸ τὴν λύπλυτε, καὶ δὲν ἠμπορᾶσε νὰ παρηγορηθῆ· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς, εἶχεν εἰς τὸ παλάτι τε ενα μικρὸν σκυλάκιον, τὸ ὁποῖον ἠγάπα πολλὰ καὶ ἐθελιποιεῖτο, καὶ δχὰ τᾶτο τὸ ὠτόμαζε καὶ Ρ'ώμλυ· ὅθεν, ἀκέωτας ὑπὸ τὸν μλυστὴν τλὺ ἀπώλειαν τῆς Ρ'ώμης, ὅλος ενθομος ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἔτζι ἔξαφνα ἐχάθη ἡ Ρ'ώμη, ὁπὲ αὐτὴ ὀλίγον φροτήτερα μετ' ἐμὲ ἔπαιζεν; Ὁ μαντατοφόρος καὶ τὲ ὑποκείνετα, ὅτι, δὲν ἐχάθη, βασιλεῦ, ἡ σκύλα Ρ'ώμη, ἀλλὰ ἡ Πόλις. τότε ὁ βασιλεὺς ἄρχισε νὰ γελᾷ, καὶ νὰ δχαεισῆ τὸν φίλον τε, ὁπὲ δεὶ τὸν ἐλύπησε μὲ τὸ ὀλέθριον μήνυμα τῆς σκύλας. Πόσοι τλὺ σήμερον Ὠ'νόριοι δύείσκονται, ὁπὲ γενάζεσι, λυπᾶνται, χύνεσι δάκρυα, ὅταν τὲς κλέψωσι χρυσίον, ἢ ἀργύριον· τὲς πάρωσι τὰ φορέματά τε, τὲς καύσωσι τὸ ὀσπίτιόν τε· καὶ διὰ νὰ εἰπῶμλυ μὲ ενα λόγον, ὅταν γεριθῶσιν ὑπὸ τὸν πλοῦτον, καὶ τὸν βόρβορον τέτε τῆ Κόσμε, ὁπὲ ὑπεραγαπῶσιν· αὐίσως ὅμως καὶ γεριθῶσι τῆς ὠρανίε βασιλείας, χαίρεσιν, ἀγάλλονται, ξυφῶσι, καὶ χορδίεσι, χωρὶς νὰ τὸ ψηφῶσι τελείως διὰ τίποτες. Ὄχι ὀλίγοι φαίνονται, ὁπὲ μὲ ἄκραντες ὀπθυμίαν ενάγκαλίζονται τλὺ ἀσωτείαν τε καὶ ἀκολασίαν, ὡσὰν μίαν δύαιμονίαν· τὰ δὲ ἄλλα, ἔχεσιν εἰς δεύτερλω τάξιν· φαίνονται, λέγω, πολλοὶ ὄχι μόνον ἄφρονες καὶ μωροὶ ὡσὰν τὸν Ὠ'νόριον, ἀλλὰ καὶ ὡσὰν τὸν Γαλιῆνον, καὶ αὐτὸν βασιλέα τῆς Ρ'ώμης, ὁ ὁποῖος, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Τρεβέλλιος, ἐπειδὴ τὲ ἐμιλύθη πῶς ἡ Αἴγυπτος ἀπεσάτησεν, ἀπεκρίνατο· καὶ τί; δὲν ἠμπορεμλυ νὰ ζήσωμλυ καὶ χωρὶς τὸ λινάρι τῆς Αἰγύπτε; ὅταν δὲ πάλιν ἐβεβκιώθη, πῶς ἡ Ἀσία ὅλη χεδὸν ἐρημώθη λέτε τὰς ὁρμὰς καὶ συγχύσεις τλὺ στοιχείων, καὶ ὑπὸ τὰς καταδρομὰς καὶ λεηλασίας τλὺ Σκυθῶν, εἶπε· καὶ τί; δὲν ἠμπορεμλυ νὰ πλυύωμλυ τὲ ποκάμισά μας καὶ χωρὶς τὸ σαπούνι τες; Διότι, ἐχάθη ὑπὸ τὰς χεῖράτε ὅλη χεδὸν ἡ Φρανζία, λέγεται, πῶς νὰ ἐγέλασε, καὶ εἶπεν· ἔχομλυ τί νὰ φορέσωμλυ, καὶ χωρὶς

τὰς

τὰς ἀλυσίδας, καὶ χλαμύδας τῆς Φραντζας. Ὦ, πόσας ὁ πα-
ρὼν βίος αἰῶν ζέφει Γαλιλίνας, ἴσως δὲ καὶ χειροτέρας, καὶ βδε-
λυρωτέρας ὑπὸ ἐκεῖνον. Διότι, ἄλλος μὲν, δὲν συλλογίζεται,
ὅτι ὀρέγεται παντελῶς ἄλλο καινὸν καλὸν, πάρεξ πλοῦτον· ἄλ-
λος δὲ, δόξαν· ἕτερος, ἡδονὰς, καὶ ἄλλος, ἄλλο τί τῆς μα-
ταίων. καὶ αὐτινας τὰς τοιάτας ὀνθυμίσῃ μὲ ὀλίγα λόγια περὶ
τῆς οὐρανίου βασιλείας, ἢ περὶ τῆς ὁδοῦ καὶ τῶν μέσων, μὲ τὸ ὁποῖον
δύνεται νὰ κληρονομήσῃ αὐτὴν τὴν βασιλείαν, τὸν κάνει νὰ συγ-
χίζεται καὶ ἀγανακτῇ, καὶ νὰ ἀναχωρῇ μὲ μεγάλλω σκληρότητα τῆς
καρδίας του, καὶ θελιπαπῶντας νὰ μερμηρίζῃ, λέγωντας. „ Ὁ οὐρα-
„ νὸς τοῦ οὐρανοῦ, τῷ Κυρίῳ· τὴν δὲ γῆν, ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν
„ ἀνθρώπων. „ Προκρίνουσιν ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν γῆν, νὰ
ἔχωσιν σίαν μικρὸν καλυβάκιον, παρὰ εἰς τὸν οὐρανὸν σίαν ὁλόχυ-
σον παλάτιον. Ὅθεν, δι' αὐτὸ καὶ μόνον τὴν ἀδιάκριτον προ-
τίμησιν, πρέπει νὰ ξεριθοῦν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· διότι,
μόνοι τους ἔκλεισαν τὰ ὀμμάτια τους, διὰ νὰ μὴν ἰδοῦν ὑψηλά· μό-
νοι τους ἔκλεισαν τὰ αὐτία τους, διὰ νὰ μὴν ἀκούσιν κἀμμίαν νουθε-
σίαν περὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας· μόνοι τους κάνουσιν ἀνάξιους τὸν ἑαυ-
τόν τους ὑπὸ αὐτὴν· ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠθέλησαν ποτε νὰ κάμουσι δι'
αὐτὴν κἀμμίαν μελέτην καὶ φροντίδα. Ἀλλ' ἡμῶν, πρέπει νὰ κα-
τατάξῃ ἡ ψυχή μας εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἂς ὑπάγῃ ἔμπροσθεν ἡ ὀπ-
θυμία δι' ἐκείνης· πρέπει νὰ εἰσέβωμεν πανευδαίμονες καὶ μακάριοι
εἰς τὸ οὐράνιον βασίλειον, ἂς ἀναζέχωμεν ὑπὸ τώρα νοερῶς μὲ
πρόθυμον σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς αὐτὸ, διὰ νὰ ὑπολαύσωμεν
ἐκεῖ εἰς ὅλην τὴν αἰωνιότητα ἐκείνα, ὁποῦ ἀπ' ἐδῶ μὲ τόσον θερμὸν
ἔρωτα ἐποθήσαμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὅταν ὁ καημένος ἄνθρωπος θεωρῇ τὰς χάριτας τοῦ δεδοξασμένου σώματος, παραβλέπει τὸ ἐδικόν του σῶμα.

Ἕως ὧδε ἐλαλήσαμεν ἀρκετὰ περὶ τῆς οὐρανίου κατοικίας τῶν
Δικαίων, λείπεται τώρα νὰ στρέψωμεν τὸν λόγον μας εἰς αὐ-
τοὺς τοὺς Δικαίους, οἱ ὁποῖοι, ἐκεῖ αἰωνίως ἔχουν νὰ ἀναπαύωνται.
Ἀλλὰ, πρῶτον ἂς ὁμιλήσωμεν, περὶ τῶν σωμάτων ἐκείνων τῶν

μακα-

μακαρίων, ἔπειτα θέλομεν προχωρήσῃ καὶ εἰς τὰς ἐκείνων ψυχάς.
Ὅλος ὁ ἄνθρωπος συνίσταται, ἀπὸ δύω μέρη· τὸ σῶμα, ἀπὸ τὰ
ὁποῖα ἄλλο δὲν εἶναι ταπεινότερον· καὶ τὴν ψυχὴν, ἀπὸ τῆς ὁποίας
ἄλλο δὲν εἶναι ὑψηλότερον, καὶ εὐχωρότερον εἰς τὸν τὸν Κόσμον·
καὶ διὰ τοῦτο τὸ καθ' εἷς θέλει ἀπολαύσει ξέχωρα ἐδικήν του δόξαν,
καὶ χάρην, καὶ διαφοσιώσιν εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἀγκαλὰ ἡ σαρξ,
μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀπὸ πηλὸν καὶ λάσπιν τῆς γῆς, καὶ ὕστερον ἐκυλί-
σθη εἰς διάφορα πάθη τῆς ἀτιμίας, „ καὶ παρασυμβληθεῖσα τοῖς
„ κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις ὡμοιώθη αὐτοῖς, „ καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἔφριπε
νὰ εἶναι δεδεμένη εἰς φάτνην ἀλόγων, καὶ ὄχι νὰ ἀνέβῃ εἰς τοὺς
οὐρανοὺς, καὶ νὰ ἀναπαύεται μὲ τόσην δόξαν εἰς τὸ Παλάτιον τοῦ
Αἰωνίου Βασιλέως, καὶ νὰ συγχορδίῃ μὲ τοὺς Ἀγγέλους· μ' ὅλον
τοῦτο, ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἔτζι ἠδόκησε. Καὶ, καθὼς τότε διὰ
τὸν υἱὸν τῆς Ἄγαρ τὸν Ἰσμαὴλ, ἀγκαλὰ καὶ ἦτον σκλάβας υἱὸς,
μ' ὅλον τοῦτο, ἠθέλησε νὰ τὸν αὐξήσῃ φιλαγάθως, λέγωντας. „ Αὐ- Γενεσ.
„ ξανῶ, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα· „ ἔτζι καὶ διὰ τὰ σώματα 17. 20.
τῶν μακαρίων Δικαίων ἔκρινεν εὔλογον, νὰ τὰ τιμήσῃ μὲ τὸν
ἀρχαῖον αὐτὸ εὐκλειαν, ἐπειδὴ καὶ συναπεγράφησαν μὲ τὰς ψυχὰς
τῶν, καὶ ὁμοῦ ἔξισα ἐβάσασαν τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐκοπίασαν,
καὶ ἐπαλαιπωρήθησαν εἰς ταύτην τὴν γῆν. Καὶ τοῦτο εἶναι, ἐκεῖνο
ὁποῦ εἶπεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Προφήτου· „ Διπλᾶ κτήσονται ἐν τῇ
„ γῇ αὐτῶν, ἤγουν ψυχῆς καὶ σώματος δόξαν. „ Διότι, ἐκεῖ, βέ-
βαια, θέλει ἀπολάβῃ ὁ μαθητὴς τὸ ἰδιαίτερον· ὁ στρατιώτης, τὸ
ὀνόμιον· ὁ νικητὴς, τὸν στέφανον· ὁ ἀνδραγαθητὴς, τὸ βραβεῖον·
ὁ φίλος, τὰ δῶρα· καὶ ὁ υἱὸς, τὴν κληρονομίαν. Ἀνάμεσα δὲ
εἰς τοῦτα, μὲ τέσσαρες χάριτες θέλουσι στολισθῇ τὰ σώματα ἐκείνων
τῶν μακαρίων· μὲ λαμπρότητα· μὲ ἀπάθειαν· μὲ ἐλαφρότητα, καὶ
μὲ λεπτότητα. Καὶ ἂς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν πρώτην χάριν, ὁποῦ
εἶναι ἡ λαμπρότης. Ἀλλὰ, πρέπει νὰ καταλάβωμεν καλῶς αὐτὴν τὴν
χάριν τῆς λαμπρότητος, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ὅτι δύω λογιῶν
λέγεται ἡ λαμπρότης· ἢ ὡσὰν τὰ φανῇ, καθὼς εἶναι ὁ κρύ-
σταλλος, καὶ τὸ ὕδωρ· ἢ ὡσὰν τὰ αὐτόφωτα, καθὼς εἶναι ὁ Ἥλιος,
καὶ τὰ ἄστρα. τὰ σώματα τῶν Ἁγίων, καὶ κατὰ τοὺς δύω τρόπους θέ-
λουσιν εἶναι λαμπρὰ, καὶ ὡς φανῇ, καὶ ὡς αὐτόφωτα. Καὶ πρῶ-
τον μὲν, ὅτι θέλουσιν εἶναι φανῇ, ἔχεις τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἁγίου
Γρηγορίου, λέγοντος· „ Τῶν μακαρίων Πολιτῶν τὰ σώματα θέλου-
„ σιν ἀστράπτει ἀναμεσόν τους μὲ τὴν λαμπρότητα, καὶ θέλουσι φαί-

„ γε-

„ γάζονται μὲ τὴν καθαρότητα· τόσον, ὅτι θέλει εἶναι ἀόρατη
„ καὶ ὁλόβλεπτος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἁπάντων καὶ αὐτὴ τὸ σῶμα-
„ τος ἡ ἁρμονία καὶ συνθεσις· καὶ θέλει εἶναι καθ' ὅλας ὁλοφώτε-
„ ρος καὶ διάβλεπτος εἰς τὸν ἄλλον, καθὼς τὸν ὁποῖον τρόπον ἐδῶ εἰς
„ τὴν γῆν δὲν δύναται νὰ εἶναι διαφανὴς οὐδὲ εἰς τὸν ἑαυτόν του. „
Καὶ λοιπὸν, χωρισὰ ἀπὸ ἐκεῖνο, ὁποῦ ἡ ἐξωτερικὴ ὡραιότης τοῦ
σώματος θέλει εἶναι ὑπερθαύμαστος, καὶ παντεξαίρετος, ὡς ὑδέμια
ποτὲ ἄλλη εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον. αὕτη ἡ ἐσωτερικὴ ὡραιότης καὶ
δόμορφία, ἀσυγκρίτως θέλει ὑπερβαίνει ἐκείνην· καὶ τὸ σῶμα βλε-
πόμενον, τόσον θέλει εἶναι διαφανέσατον, ὁποῦ νὰ μὴ μένῃ εἰς
αὐτὸ κἀμμία φλέβα, νεῦρον, ἀρτηρία, ἶνες, χόνδροι, τένοντες,
ἢ ὀσέα· τῶν ὁποίων ἡ ὡραιότης, ἡ σωθεσις, ἡ τάξις, ἡ σωμά-
φεια, ἡ θέσις, καὶ ἡ διάρμοσία νὰ μὴν εἶναι ὁλοφάνερος εἰς τὰ
ὀμμάτια πάντων, καὶ καταπλὰ γνωρίμη. Δεύτερον δὲ, ὅτι θέ-
λειν εἶναι ὄχι μόνον διαφανῆ καὶ διειδῆ, καθὼς εἴπομεν, ἀλλὰ καὶ
ὑπέρλαμπρα καὶ φωτεινότατα, καὶ τοῦτο γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὸν
Ματθ. 13. 14. λόγον τοῦ Κυρίου μας, ὁποῦ εἶπεν. „ Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψω-
„ σιν ὡς ὁ Ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου. „ Ἐκείνη δὲ
ἡ λάμψις, ἔχει νὰ αἰαβλύσῃ ἀπὸ τὴν ὡραιότητα καὶ καλοσύνην τῆς
ψυχῆς, καὶ νὰ πλημμυρήσῃ πλουσίως εἰς τὸ κορμὶ, τόσον, ὁποῦ
νὰ γένῃ λαμπρότατον, εἰλικρινέσατον, διαυγέσατον, φωτοειδέσατον,
καὶ ἀκτινοφεγγοβόλον. βαβαί! ποταπὴ χαρὰ, καὶ ἀγαλλίασις θέλει
εἶναι ἐκείνη, νὰ βλέπῃ τινὰς τοσούτους καὶ τηλικούτους Ἡλίους εἰς σὲνα
τόπον σωσμηθρισμένους! Διότι, ἂν σὲνας καὶ μόνος Ἥλιος, μὲ ὅλον
ὁποῦ ἀπέχει τόσον ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ποτὲ δὲν σέκει, ἀλ-
λὰ πάντοτε ἔχει, μ' ὅλον τοῦτο χαροποιεῖ τόσον πολὺ τὰ ὄμματα
τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς ψυχὰς καθηδύνει καὶ κατευφραίνει, ὅταν ἐξα-
πλόνῃ τὰς φιγγοβόλους καὶ ζωογόνους ἀκτῖνάς του, πόση ἄραγε τερ-
πνότης, ἀγαλλίασις, καὶ χαρὰ θέλει εἶναι ἐκείνη, νὰ βλέπῃ τινὰς
χιλιάδας καὶ μυριάδας ἀναριθμήτους γύρωθέν του Ἡλίους! τοσαύτη
θέλει εἶναι τῶν μακαρίων ἐκείνων, καὶ δεδοξασμένων σωμάτων ἡ
λαμπροτάτη φωτοχυσία, ὁποῦ τινὲς τῶν Θεολόγων ἐτόλμησαν νὰ εἰ-
πῶσιν, ὅτι, ἂν σὲνὸς καὶ μόνος Δικαίου σῶμα ἤθελε κατέβῃ εἰς τὴν
γῆν ἀπὸ τὰ οὐράνια μὲ τοιαύτην λαμπρότητα, ἐξάπαντος ἤθελαν
θαμπώσειν, καὶ χάσειν τὴν λάμψιν των ὅλα τὰ ἄστρα, καὶ ὁ Ἥλιος.
Αὕτη ἡ φωτοχυσία, θέλει εἶναι ὡσὰν σὲνα σύδυμα εἰς ὅλον τὸ
σῶμα τοῦ Δικαίου, σύδυμα τερπνότερον καὶ θαυμασιώτερον ἀπὸ κάθε

χρυ-

χρυσοκέντητον καὶ ἀργυροκόλλητον ὕφασμα. Ἂν ἦτον τρόπος νὰ ἐφαί-
νετο εἰς τὰ ὀμμάτιάσας ὁλιγμικράτις ἀκτὶς ἐκείνα τὰ δεδοξασμένα
σώματος, πισεύσατέ μοι, ὅτι ἐκείνη ἡ ὡραιότης, πόσω φλόγα
ἔρωτος ἤθελεν ἐξάψῃ εἰς τὴν ψυχήν σας, ὥστε ὁπὰ, ἀπὸ τὴν ὑπερ-
βολὴν τῆς χαρᾶς καὶ τὰ θαύματος, δὲν ἤθελε σᾶς ἔλθῃ ὄρεξις,
ὁπὰ νὰ στρέψετε ποτὲ τὸ ὀμμάτι σας εἰς ἄλλο κἀνσὲνα γλυκὺ, καὶ
περπνὸν πρᾶγμα τούτου τοῦ Κόσμου· ἀλλὰ πληγωμένοι, τρόπον τινὰ,
ἀπὸ τὴν σαγίτταν ἐκείνης τῆς ἐκστατικῆς θεωρίας, ἀπὸ ὅλας σας
ἤθελεν ἀκούεται μία καὶ μόνον φωνὴ, καθὼς σὲνα καιρὸν ἀπὸ τὸν
Ἀπόστολον Πέτρον ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ. „ Καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε
εἶναι. Δεύτερα χάρις εἶναι, ἡ ἀθανάτος ἀπάθεια, ἡ νὰ εἰπῶ
καλλίτερα, ἡ ἀπαθεσάτη ἀθανασία. Καὶ λοιπὸν, τὸ δεδοξασμέ-
νον σῶμα, δὲν θέλει εἶναι δεκτικὸν κἀνσὲνος πάθος, τόσον κατὰ τὴν
ἐνέργειαν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν δύναμιν. καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐνέργειαν,
ἐπειδὴ, ὑδέμια φθορὰ, ὑδέμια ἀκμάδα, ἡ ἀδυνέια καὶ ἀδυναμία,
ὑδέμια κολοβότης, ἢ ἔλλειψις, ἢ λέρα θέλει ἀπομείνῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ
σώματα· κατὰ δὲ τὴν δύναμιν, ἐπειδὴ δὲν θέλουσιν εἶναι δεκτικὰ
τινος πάθους, τὸ ὁποῖον ἤθελεν εἶναι ὀχληρὸν εἰς αὐτὰ, ἢ ἤθε-
λεν ἠμπορῇ ποτὲ κἂν ἀπομικρὸν νὰ τὰ ἀμβλάψῃ· καὶ ἐπειδὴ,
ποτὲ τὸ ἰσχυρώτερον δὲν πάσχει ἀπὸ τὸ ἀδυνέσερον, ἀπὸ τοῦτο εἰς
ἐκείνην τὴν μακαρίαν κατάσασιν, ὄντας ἐκεῖνα τὰ σώματα τῶν
Ἁγίων ἰσχυρώτερα ἀπὸ κάθε τί, ἀπὸ τοῦτο ποτὲ δὲν θέλουν πά-
σχει μήτε ἀπομικρὸν ἀπὸ κἀνσὲνα ἄλλο τί. Περὶ δὲ τῆς δυνά-
μεως καὶ ἀνδρείας τῶν τοιούτων σωμάτων, ἔχομεν μαρτυρίαν ἀπὸ τὸν
Ἀπόστολον Παῦλον; σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. Κεφ. ιε.
συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο καὶ ἄλλοι νεώτεροι Θεολόγοι, οἱ ὁποῖοι λέγου-
σιν, ὅτι οἱ Ἅγιοι θέλουσιν ὑπερέβῃ κατὰ τὴν δύναμιν καὶ ἐκείνους
τοὺς ἀθλοφόρους εἰς τὴν ἀνδρείαν, ὅ, τι λογῆς ἦτον εἰς μέρη τὴν ἐδι-
κήν μας θείαν Γραφὴν, οἱ Σαμψῶνες, καὶ Γολιάθες· εἰς δὲ τὰ
βιβλία τῶν Ἑλλήνων, οἱ Ἡρακλεῖς, καὶ Ἄτλαντες. καὶ ὅτι, πόση
θέλει εἶναι ἡ δύναμις, καὶ ἡ ῥωμαλαιότης ἐκείνων τῶν Ἁγίων, ὥστε
καὶ ὁ μικρότερος ἀπὸ ἐκείνους θέλει ἠμπορεῖ νὰ διασείσῃ ὅλον τοῦτο
τὸ πᾶν, καὶ ὡσὰν μίαν μεταχειρίσιμον σφαῖραν, ἀπὸ τὴν τοποθε-
νὰ τὸ μετακινήσῃ, καθὼς καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἐκεῖνος Ἀρχιμήδης ὁ
μηχανικὸς, ἐκαυχᾶτο σὲνα καιρὸν ὅτι, ἂν ἠμποροῦσε νὰ στήσῃ τὸν
σὲνα τόπο ἔξω ἀπὸ ὅλον τοῦτον τὴν γῆν, ἤθελε τινάξῃ αὐτὴν
σὲνα πόδα ἔξω ἀπὸ ὅλον τοῦτον τὴν γῆν μὲ τὸν ἄλλον του πόδα ὡς σὲνα μῆλον. Ὅθεν καὶ ἔλεγεν

ὑπε-

ὑπερηφανεύμενος· δὸς πᾷ σῷ, καὶ τὰν γαῦ κινήσω. καὶ εἰς ἐκεῖνον μὰν τὸν Ἀρχιμήδεα, ἦτον μία ξερὴ ὑπερηφάνεια· εἰς δὲ τὰς δεδοξασμένας Δικαίας, εἶναι ἁρμοδιώτατον τὸ παρ' ἐκείνε εἰρημένον. κοπτὰ εἰς τὰς ὁποίας, τὸ δύρυχωρότατον τᾶτο τεχνύργημα τᾶ Θεᾶ, δηλαδὴ ὁ φαινόμενος Κόσμος, εἶναι ὡσαὐ σῦα μῆλον μικρότατον. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοιαύτεν Δυύαμιν καὶ ἀνδρείαν ἔχουσι τᾶ Ἁγίων τὰ σώματα, τί φᾶγμα ἐδυύετό ποτε νὰ τὰ βλάφῃ, ἢ νὰ τὰ ἀλλοιώσῃ; καὶ αὖ εἶναι ἔτζι, βέβαια, ἀκολυθεῖ νὰ εἶναι καὶ ἀπα-
7. 16. θέσατα. καὶ λοιπὸν „ ἐ πειράσουσιν ἔτι (καθὼς λέγει ἡ Θεία „ Ἀποκάλυφις) ἐδὲ δίψησουσιν ἔτι, ἐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτὲς ὁ „ Ἥλιος, ἐδὲ παῦ καῦμα. καὶ πάλιν ὡδακάτω λέγει. „ καὶ ἐξα„ λείψει ὁ Θεὸς παῦ δάκρυον ἀπὸ τᾶ ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ „ θάνατος ἐκ ἔσαι ἔτι, ἐδὲ πένθος, ἔτε κραυγὴ, ἔτε πόνος ἐκ „ ἔσαι ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. „ Ὅθεν, καὶ εἰς τὸ μέσον τᾶς φλογὸς, μὲ κάθε δίκαιον νὰ μὴ καίωνται· εἰς τὰ νερὰ, νὰ μὴ πήγωνται· ἀλλ' ἔτε κάμμία μάχαιρα φονέως ἠμπορεῖ νὰ τὲς πληγώσῃ, ἐδεμία τυρράνε χεὶρ θέλει ἠμπορέσει νὰ δ'γάλῃ κἂν μίαν βίχαν ἀπὸ τὸν κεφαλύτες. Ἐκεῖ, δὲν ἔχει ἐξυσίαν εἰς τὲς πόδας ἡ ποδάγρα, εἰς τὰς χεῖρας ἡ χειράγρα· ἡ σεύωσις, εἰς τὸ σῆθος, καὶ ὁ κώλυκας εἰς τὸν κοιλίαν. Ἐκεῖ, ἡ ἀνδρεία τᾶ σώματος, ποτὲ δὲν μαραίνεται ἀπὸ ἀῤῥωσίαν, ἔτε ἀχαμνύνει ἀπὸ πολυκαιρίαν. ἡ ὑγίεια θέλει εἶναι πάντοτε σωστὴ, καὶ παντέλειος· ἡ ὡραιότης, ἀειθαλὴς καὶ νεάζυσα, χωρὶς νὰ δοκιμάζῃ κατ' ἐδενὰ τρόπον κάμμίαν φθορύν. Ἔξω ἀπὸ τύτεν τὸν ἀπάθειαν καὶ ἀναλοίωτον κατάσασιν, θέλυσιν ἔχῃ ἀκόμη ἐκεῖνα τὰ σώματα μίαν λεπτότητα ἀνερμήνευτον καὶ ἀπίστευτον· μὲ τᾶς ὁποίας τὸν δυύαμιν καὶ βοήθειαν, θέλυσιν ἐμβαίνει εἰς κάθε τόπον, καὶ θέλυσιν δ'γαίνῃ ἀπὸ κάθε τόπον δ'κολώτατα· μάλιστα θέλυσι δ'απερνᾶν δ'ὰ μέσε κεκλεισμύων θυρῶν, χωρὶς κάμμίαν δυσκολίαν, καὶ θέλυσι διέρχονται δ'ὰ μέσε τᾶ τοίχων χωρὶς κάτεθέν ἐμπόδιον, καθὼς τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ἀκτῖνες τᾶ Ἡλίε δ'απερῶσι τὰ κρυσάλλινα ὡδάθυρα, καὶ ἁπλῶς, τὰ δ'αφανῆ σώματα. καὶ δ'ὰ νὰ λαλήσω μὲ σωστρίαν, ἐκεῖνα τᾶ Ἁγίων τὰ σώματα, δ'ὰ μέσε ὅλων τᾶ σωμάτων θέλυν δ'αβαίνει ἀνενοχλήτως. καὶ τᾶτο φανερῶται ἀπὸ τὲς λόγυς τᾶ Ἀποσόλε· „ σπείρεται σῶμα ψυχι„ κὸν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.„ τὸ ὁποῖον, εἰς τὸν λεπτότητα, δὲν θέλει ἔχῃ κάμμίαν δ'αφορὰν ἀπὸ τὰ Πνεύματα, καὶ

τὲς

τὲς Ἀγγέλυς. Τελευταία χάρις εἶναι, ἡ κυφότης, ἤγυν ἡ ἐλαφρότης τε, καὶ ἡ δ'κινησία, ἡ ὁποία τόσον ἐξυσίαν καὶ δύταμιν θέλει χαρίσει εἰς τὸν ψυχὸν, ὅπε νὰ κινᾷ τὸ σῶμα, καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ ἀπὸ σῦα εἰς ἄλλο τόπον μὲ ἄῤῥητον δ'κολίαν· μάλιστα εἰς μίαν στιγμὴν νὰ τὸ ἀνεβάζῃ ἀπὸ τὸν γᾶν εἰς τὸν ὐρανὸν, καὶ νὰ τὸ κατεβάζῃ ἀπὸ τὸν ὐρανὸν εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ ἠμπορῇ τὸ σῶμα αὐτὸ, ὡς ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμᾶ, νὰ διαβέχῃ ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν, ἕως εἰς τὸν ἄλλην ἄκραν τᾶς γᾶς, χωρὶς κἀμμίαν κόπασιν, ἢ ἀργοπωρίαν. Ἔχουμεν δὲ τὸν βεβαίωσιν καὶ εἰς ταῦτα, πάλιν ἀπὸ τὸν Ἀπόσολον Παῦλον· „ σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, „ ἐγείρεται ἐν δυυάμει. „ Ἀλλὰ, καὶ ὁ λογαριασμὸς μᾶς τὸ βεβαιόνει, ὅτι τοιαῦτα θέλυν εἶναι τὰ σώματα τᾶ Δικαίων, ἐπειδὴ ἡ ἀργοκινησία καὶ ἡ βραδύτης, εἶναι ἀνάρμοσα εἰς τὸ πνεῦμα, καὶ ὅλως ἐναντία· τὰ δὲ σώματα τᾶ Ἁγίων, ὄντας πνευματικὰ καὶ δεδοξασμένα, ὀξ ἀνάγκης πρέπει νὰ εἶναι καὶ κυφότατα καὶ δ'κίνητα. Τύτη ἡ ὀξυκινησία, συμπεραίνεται καὶ ἀπὸ ἄλλα ῥητὰ τᾶς Θείας Γραφῆς, ἡ ὁποία Γραφὴ παρομοιάζει αὐτὸν τὸν ὀξυκινησίαν τᾶ ψυχῶν, μὲ τὰ ἐλαφρότατα καὶ δ'κινητότατα πράγματα τᾶ κόσμε. Ὁ σοφὸς Σελομὼν παρομοιάζει αὐτὸν μὲ τυὶς σπίθας τᾶ πυρὸς „ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμῦνται. Ὁ Προφή- Σοφ. 3.
της Ἰεζεκιὴλ, μὲ τὸν ἀστραπὸν τᾶ ἀκτίνων, καὶ τᾶτο μὲ αἴνιγμα βοχῆ, ὅπε ἀμπώθεται μὲ σφοδρὸν ἄνεμον. „ ἔξεχον, καὶ „ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος ἀκτῖνος ἀστραπῆς. „ Ὁ μεγαλεφωνότατος Ἡσαΐας, μὲ τὰ πτερνά, ὅπε εἰς τὸν ἀέρα πετῶσιν ὀξύτατα· „ πτεροφυήσουσιν ὡς ἀετοὶ, δραμῦνται, καὶ ὐ κοπιάσουσι, βαδιῦν„ται, καὶ ὐ πεινάσουσιν.„ ὢ ἄῤῥητος γλυκυθυμία, καὶ ἀνερμήνευτος ἀγαλλίασις! νὰ προκαταλαμβανῇ τινὰς, καὶ νὰ προδιαβαίνῃ τὴν φωτίαν, καὶ τὰ πτερνὰ, καὶ τὴν ἀστραπὴν εἰς τὴν ὀγλίγωρον καὶ ὀξυτάτην ὁρμὴν τᾶς ἐλαφροτάτης δ'κινησίας. Ἀλλὰ, δ'ὰ νὰ μὴ σᾶς φαίνεται τᾶτο ἀπίστευτον, ἂς τὸ βεβαιώσωμεν μὲ μίαν παρομοίωσιν. Ἂν ἐκεῖνοι οἱ ὐρανιοὶ ταχυδρόμοι, καὶ κινητικοὶ νόες τᾶ ὐρανίων σφαιρῶν, οἱ διωρισμένοι, λέγω, δ'ὰ Θεῦ Ἄγγελοι, εἰς τὸ νὰ κινέσι τὲς ὐρανίες ἀστέρας, καὶ νὰ τὲς διδυώσουσιν, ὥστε ὅπε νὰ διαπερῶσιν ὅλην τὴν δ'ίγειον λῆξιν, εἰς εἴκοσι καὶ τεσσάρων ὡρῶν διάσημα, καὶ νὰ τὴν διαβαίνεσι ταχύτατα, τόσον ὅτι εἰς πᾶσαν ὥραν νὰ διέρχωνται εἴκοσι καὶ ἓξ χιλιάδας γεωμετρικὰ βήματα, καὶ μὲ ὅλον ὅπε τὰ ἀστρῶα αὐτῶν σώματα, εἶ-

ναι ξένα καὶ ὄχι αὐτῶν τῶν κινούντων Ἀγγέλων, μὲ ὅλον τοῦτο, κάνει τόσην ὀξεῖαν κίνησιν· τώρα, πῶς τὰ μὴ πιστεύσωμεν ἡμεῖς, ὅτι ἐκεῖναι τῶν Δικαίων αἱ ψυχαί, ὡσὰν φυσικαῖς καὶ ἐνδογενεῖς τῶν ἐδικῶν τες σωμάτων, καὶ αἰτίαι κινητικαί, θέλουν ἐμβάλλει εἰς αὐτὰ τες τὰ σώματα ὀγλιγωροτέραν δύκινησίαν ἀπὸ ἐκείνην τῶν ἀσέρων; βεβαιότατα λοιπὸν, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σιγμὴν τὸ χρόνε, θέλουν τὰ μεταφέρει καὶ μετακινεῖ ἀπὸ τὸν σῶα πόλον τὸ ἀράτε, εἰς τὸν ἄλλον. Ὡς καὶ ὁ Ἄγγελος, ὁπὸ ἥρπαξεν ἀπὸ τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς τὸν Προφήτην Ἀββακούμ, καὶ τὸν μετέφερεν εἰς μίαν σιγμὴν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὸν λάκκον τῶν λεόντων, ὁπὸ ἀπέχει ὁ σῶας τόπος ἀπὸ τὸ ἄλλο, πεντακοσίων χιλιάδων βήματα· καὶ αὖ ἐκεῖνος εἰς ξένον σῶμα, καὶ παχὺ, καὶ βαρὺ, καὶ παθητὸν, καὶ θνητὸν ἐδυνήθη νὰ ἐνεργήσῃ τοσαύτην ὠφέλιμον ὀγλιγωρότητα, ἂς τί ἡ ψυχὴ ὁπὸ ἔχει νὰ γένῃ παρομοία εἰς τὴν δόξαν μὲ τὲς Ἀγγέλους, νὰ μὴν ἠθέλουν ἠμπορέσῃ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἴδιον εἰς τὸ ἐδικόν τες σῶμα, καὶ μάλιστα δεδοξασμένον, μακάριον, πνευματικὸν, σιγνὸν, ἐλαφρὸν, λεπτὸν, ἀπαθὲς, ἀθάνατον· καὶ δὲν νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, θεοειδές. Ὁ Ἱερὸς Αὐγυστῖνος καὶ ἔτι θαυμαστότερον αὐξάνει τὸ πρᾶγμα· ἐπειδὴ καὶ λέγει, ὅτι, τόση θέλει εἶναι ἡ ὀξυκινησία τῶν δεδοξασμένων ἐκείνων σωμάτων, ὥστε ὁπὸ νὰ προφθάνωσι καὶ αὐτὰ χρέος τὴν ψυχὴν, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον νοῦν. „ Ὅθεν καὶ γράφει ἔτζι· ὅπου „ βέλεται τὸ πνεῦμα, ἐκεῖ πάρεσι καὶ τὸ σῶμα. „ καὶ ὅμως, τόση ταχυτάτη εἶναι ἡ κίνησις τὰ πνεύματος, καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ὥστε ὁπὸ, ἐν μιᾷ ῥοπῇ, δύεισκεται μὲ τὸν θέλησιν παραδύσις εἰς τὸν ἀρανὸν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὲς καταχθονίους. Λοιπὸν, ἐπειδὴ καὶ ἔχει νὰ φέρεται τὸ σῶμα μὲ τὸν ἴδιαν ταχύτητα ὁπὸ κινεῖται τὸ πνεῦμα, καὶ τὸν Αὐγυστῖνον, πρέπει ὀξάπαντος νὰ πιστεύωμεν, πῶς τὰ σώματα ἐκείνων τῶν μακαρίων Δικαίων, θέλουν ἔχῃ μεγαλωτέραν ὀγλιγωρότητα καὶ ὀξυκινησίαν. Τέταις εἶναι ἡ ἀκειβέσταις καὶ ὀξαίρεταις χάριτες, καὶ καλοναῖς, μὲ ταῖς ὁποίαις σολίζονται πλουσιοπαρόχως τὰ σώματα τῶν Δικαίων. Λοιπὸν, ποῖος συλλογιζόμενος τὰ τοιαῦτα, ἤθελε τολμήσῃ ποτὲ νὰ καταπατήσῃ καὶ μίαν θαυμικρὰν ἐντολὴν τὰ Θεῦ; ἢ, ποῖος δὲν ἤθελε βδιλυχθῇ κάθε λογῆς ἀπολαυσιν καὶ γλυκυθυμίαν τὰ σώματος; καὶ σοχαζόμενος ὅτι τὸ σῶμά τα θέλει ἀνέβῃ μίαν φορὰν εἰς τοσαύτην ὀξαίρετον δόξαν καὶ τιμὴν, δὲν ἤθελε καταφρονήσῃ μυρίας κόσμες μὲ ὅλα τες

τες τὰ πλούτη καὶ τὰς δόξας; Ἂς πληροφορηθῇ καθ' ἕνας, ὅτι τὰ τοιαῦτα σώματα, ἀντὶ σήψεως, ἔχει νὰ τὰ δεχθῇ καθαρότης· ἀντὶ κοπριᾶ, λίθοι λαμπροὶ καὶ πολυτελεῖς· αὐτὶ ῥέοντος χάνε, αἰωνιότης· αὐτὶ σκότες, λαμπρότης· αὐτὶ συμφορῶν καὶ κινδυίων, εὐδαιμονία, δόξα, καὶ βεβαία μακαριότης. Ὦ χάεις παμμακαρία! τῶν ὁποίαν, εἶναι μὴ δυνατὸν νὰ σκιαγράφῃ τινὰς μικρὸν, καθὼς καὶ ἡμεῖς τῶν ἐσκιαγράφαμεν· νὰ τῶν ἐξηγήσῃ ὅμως, καὶ νὰ τῶν θαυμάσῃ ἀξίως καὶ καθὼς τῆς πρέπει, καὶ εἰς ὅλες τὲς ῥήτορας τὰ κόσμε, εἶναι ἀδύνατον. Ἀλλ' ὦ ὑπερβολικὴ τυφλότης τῶν ὑῶν τὰ Ἀδὰμ, καὶ τῆς Εὔας τῶν θυγατέρων, οἱ ὁποῖοι καταγίνονται καὶ αὐθρίζονται εἰς μάταια κέρδη, εἰς ἀπόκτησιν φρεσωεινῶν φραγμάτων, εἰς δόξης ἀπόλαυσιν, εἰς συζύγε δύμορφίαν, εἰς ὀσπιτίων μεγαλειότητα, εἰς ὀρέξεων θεραπείαν, εἰς συγγενῶν πλουτισμὸν, καὶ εἰς βρωμάτων ποικιλότητας· εἰς δὲ τὰ πνευματικὰ καὶ ἀθάνατα, καὶ τὰ κάλλη ἐκεῖνα τὰ ὡραῖα, τόσον ἀμελοῦσι καὶ χασωῶνται, ὥστε ὁπὸ γίνονται παντελῶς καταψυχροὶ καὶ δυσκολοκίνητοι· καὶ ὅτε κἂν βαίνωσι θαμικρὸν εἰς τὸν νεῦντας, πῶς νὰ ἀποκτήσωσιν ἐκείνας τὲς ὑπερθαυματίες χάειτας τὰ σώματος, θέλω τῶν ὁποίων ὠφέλιμον εἰπομεν. Διηγοῦνταί τινες ὅτι, τὰ χελιδόνια δὲν κτίζουν ποτὲ τῶν φωλεών τες εἰς τοῖχον σαθρὸν, ὅπε εἰς ὀσπίτιον ὁπὸ κινδυνεύει νὰ πέσῃ· οἱ δὲ ἄνθρωποι, τόσον εἶναι ἀνοητότεροι ἐκείνων, ὁπὸ θεμελιόνουσι τῶν εἰκίαντες καὶ τῶν κατοίκησιν, ἐκεῖ ὁπὸ βλέπουν πῶς εἶναι ὅλα σαθρὰ, καὶ μέλλουσι κάμμίαν φορὰν ἔξαφνα νὰ κριμνισθῶσι, καὶ νὰ πλακώσουν καὶ ἐκείνες ὁπὸ τὰ ἐδημάλεξαν. Ἤθελαν κάμῃ ὅμως πλέον καλλίτερον, ἂν ἐκείνων τῶν οἰκοδομῶν τὰ σώματος, τὸ ὁποῖον μὲ τόσαις χάριτες ἔχει νὰ δοξασθῇ, ἤθελαν σπουδάζῃ πῶς νὰ τῶν στερεώσουν, καὶ νὰ τῶν δυναμώσουν μὲ ἰχυρὰ θεμέλια τῶν ἀρετῶν καὶ ἀγαθῶν πράξεων. Καένσίας ποτὲ φρόνιμος δὲν ῥίπτει ἀφ' ἑαυτῆ τε τὸ μάλαγμα, ἂς νὰ ἀποκτήσῃ μολυβί· ὅτε δ' χαρισεῖται, νὰ ἀκυμβίζῃ καλλίτερα εἰς κάλαμον, θαὰ εἰς ῥάβδον ἐλεφαντίνου· καένσίας δὲν ἐξαλείφει τὰ κάρβουνα καὶ ἀφίνει τὲς πολυτίμες λίθες· ὅτε δ' εἰσκεταί τινας νὰ κυνηγᾷ ἀνέμες, θαὰ ἐλάφες· ἢ νὰ ἀθετῇ τὸ βασιλικὸν καὶ μαρμαρόκτισον παλάτιον, καὶ νὰ προτιμᾷ ἐκεῖνο τὸ ὀσπιτάκιον, ὁπὸ τὰ μικρὰ παιδία κτίζουσιν εἰς τὸν ἄμμον. Τελευταῖον, κάνενας γνωστικὸς δὲν ξετιμᾷ ἀκριβώτερα τὸν σαλαγμὸν, ἀπὸ τὴν πηγὴν· τὸν ῥαπίδα, ἀπὸ τὸ ῥεῦμα· τὸν κόκκον τὲ σίτε, ἀπὸ τὸν θη-

μονίαν· τὴν σιγμὴν τὰ κύκλα, ἀπὸ αὐτὸν τὸν κύκλον. Καὶ ὅμως, ἡμεῖς προτιμῶμεν τὰς μολυβδίνας ταύτας καὶ ψευδεῖς ζυφὰς καὶ ἡδονάς, αὐτὶ τῆν ὁλοχρύσων ἐκείνων καὶ ἀληθινῶν ἡδονῶν καὶ ἀγαλλιάσεων. Προκείνομεν τὰς ἴσκιας τῆν ματαίων τιμῶν τότε τὸ κόσμε, αὐτὶ τῆν ὑρανίων ἐκείνων τιμῶν καὶ προνομίων· βγαλέγομεν τὰς αὐέμους τότες, τὰ ασπόπαλα, τὴν ἄμμον, τὸν σαλαγμὸν, τὴν ῥατίδα, τὸν κόκκον, καὶ τὴν σιγμὴν, αὐτὶ τῆν βεβαίων ἐκείνων καὶ αἰδίων ἀγαθῶν καὶ τερπνῶν, τὰ ὁποῖα ἔχομεν νὰ ζυγῶμεν καὶ νὰ ἀπολαμβάνωμεν μὲ μεγάλην πλησιότητα ἀπὸ μόνα ἐκείνα τὰ σώματος τῆν μακαριότητα. ὢ, καὶ αὐίσως ἠθέλαμεν συλλογισθῆ καλῶς τῶτα τὰ μάταια, καὶ ἐκεῖνα τὰ ἀληθέσατα, καὶ νὰ συγκείνωμεν ταῦτα τὰ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα μὲ ἐκεῖνα τὰ ἄφθαρτα καὶ αἰώνια! βέβαια, αὖ τὸ ἐκατάμαθεν, καθαρώτερα ἠθέλαμεν θεωρήσῃ καὶ καταλάβῃ, πῶς, ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα ἐδῶ εἰς τὴν γῆν ἀχρύπνως καὶ μὲ μεγάλης ασυδῆς καὶ προθυμίας ὀρεγόμεθα καὶ κυνηγῶμεν, ἐδὲ φαίνονται μικρᾶς τινος τιμῆς ἄξια εἶναι εἰς τὸς ὑρανός· μάλιστα, αὐίσως καὶ τὰ συγκείνωμεν μὲ τὸν ὑρανὸν, καὶ μὲ τὰ παντοτεινὰ καὶ ἀκήρατα ἀγαθὰ, ὁπῦ εἶναι φυλαγμένα εἰς ἐκείνες τὰς ἀποθήκας, ὁλοτελῶς καὶ κῆ παῦτα ζόπον ἠθέλαμεν τὰ καταφρονήσῃ· ἐπειδὴ καὶ κάθε φθαρτὸν πρᾶγμα ἔχει νὰ ἀπεράσῃ. Ἐκεῖνο δὲ ὁπῦ ἔχει νὰ ἀπεράσῃ, τὸ ἴδιον εἶναι ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον τελείως εἰς τὴν ἀρχήν. διότι, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελειωσίνητα, μήτε τὸ ἴδιον ὁπῦ ἦτον προτήτερα ἀπὸ τὴν ἀρχήν τε. προτήτερα ἀπὸ τὴν ἀρχήν τε δὲν ἦτον ποτὲ, καὶ ὕστερον πάλιν ἀπὸ τὴν τελειωσίνητα δὲν μένει ποσῶς. Λοιπὸν, τίποτε δὲν ἦτον· καὶ ἀκολούθως, τίποτε δὲν θέλει εἶναι. Ἂς ἔλθῃ τώρα ἐδῶ καμνέας μας, νὰ εἰπῇ μὲ τὸν Σολομῶντα. „ εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μȣ, δεῦρο δὴ πειράσω σε ἐν δ-
Ἐκκλ. 2. 1. „ φροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ· καὶ παρὰθὺς θέλει αὐταμώσει καὶ τὸ ἀκόλυθον ῥητὸν τῆ Ἐκκλησιαστῆ „ καίγε, ἰδὲ τῶτο ματαιότης. „ Διότι, αὖτινας καὶ μὲ ὅλας τὰ κόσμε τὰς ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις ἤθελεν ὑπερπλημμυρήσῃ, καὶ μέσα εἰς αὐτὰς ὁλοτελῶς ἤθελε συμβυθισθῆ· αὖ κὶ μὲ τὸν Σαρδανάπαλον ἤθελε κολυμβᾶ μέσα εἰς τὸ πέλαγος τῆς ζυφῆς καὶ σπατάλης, ἢ μὲ τὴν Κλεοπάτραν ἤθελε δειπνᾶ ἐπάνω εἰς ῥόδα, καὶ λίθες πολυτίμες· αὖ μὲ ὅλες τὲς τίτλες καὶ τὰ προνόμοια χαιρετᾶται, καὶ μὲ ὅλας τὰς δόξας καὶ τιμὰς δοξάζεται καὶ ὑπερυψᾶται· αὖ μὲ ὅλες τὲς ὕμνες καὶ τὰ ἐγκώμια προσκυνᾶται· αὖ κὶ ἀπὸ ὅλες τὲς βασιλεῖς τῆς Οἰκυμένης προκάθη-

κάθηται κὶ προτιμᾶται, κὶ τότε ὅλα, ὅσα εἰπομεν, τὰ ἀπολαμβάνῃ μὲ κάθε λογῆς δαιμονίαν εἰς χιλίας κὶ ἐπέκεινα χρόνες· μ' ὅλον τῶτο, αὖ ἤθελεν ἀναγκαθῆ ἀπὸ τὸν θάνατον (καθὼς κὶ ἐξάπαντος θέλει ἀναγκαθῆ, κὶ θέλει τὰ ἀφήσει ὅλα αὐτὰ σαυικῶς τε,) εἰς τὸν τοιῦτον, ἐξάπαντος, δὲν θέλει μένῃ τίποτε, τίποτε, ὁπῦ νὰ τὸν διφράνῃ, ἢ ὅλως νὰ τῆ προξενῇ κάμμίαν παρηγοριάν. Σὰς βεβαιόνω, ἀδελφοὶ, πῶς σῦας παρόμοιος συλογισμὸς, πολλὲς ἐδιόρθωσε, κὶ μεγάλες εἰς τὴν ἀρετὴν ἀπέδειξε. κὶ μάλιστα πρὸ ὀλίγων χρόνων, σῦα λαμπρὸν εἰς τὸ χῆρος, κὶ θαῤῥέδοξον εἰς τὴν πολυμάθειαν. Οὗτος, ἐπειδὴ ἤκȣσε μίαν ἡμέραν σῦα ἱεροκήρυκα διδάσκαλον, ὁπῦ ἐξηγᾶτον ἀπὸ τὸν Ἄμβωνα, ἐκεῖνα τὰ Πρωτομάρτυρος κὶ Ἀρχιδιακόνȣ Σπεφάνȣ τὰ λόγια. „ Γὰδ' „ θεωρῶ τὲς ὑρανὲς ἀνεωγμένες, κὶ ἔλεγεν εἰς αὐτὴν τὴν ἐξήγησιν, τώρα κῆ ἀλήθειαν εἶναι ἀνεωγμένας ἡ πυλαις τῆς ὑρανίȣ βασιλείας, κὶ καθ' σῦας ὁπῦ θέλει, δύναται νὰ ἐμβῇ εὔκολα· ὅσοι ὅμως εἶναι ἀμελεῖς, κὶ προτιμῶντες τὴν πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ἀπὸ τὴν αἰώνιον, κλείȣσι τὴν καρδίαν τȣς δι' νὰ μὴν ἐνθυμήσῃν τὸ τοιῦτον ἔμβασμα, εἰς τὲς τοιῦτες ὁμοίως κλείεται καὶ ὁ ὑρανός, διὰ νὰ μὴ δυνηθῦν νὰ ἔμβȣν εἰς αὐτόν. Δὲν ἐχειάθη ποθεμιὰ διδασκαλίαν ὁ Δῆμος ἐκεῖνος τέος εἰς τὸ νὰ διορθωθῆ· ἀλλ' ἀρκεθεὶς εἰς αὐτὰ τὰ ὀλίγα λόγια, ἄρχισε νὰ αὐοίγῃ πρὸς τὸν Θεὸν τὴν καρδίαν τȣ, κὶ πρὸς τὴν ὑρανίαν αὐτῆ βασιλείαν τὸν πόθον τȣ· κὶ ἔτζι, καταφρονῶντας ὅλα τὰ τῆ κόσμȣ ἡδέα, χωρὶς ἀναβολῆς καιρῆ, ἔγινε μοναχὸς, κὶ ἐκλείθη εἰς κοινόβιον, ὅπȣ κὶ ἐτέλεσε βίον θεάρεσον. Σοχάσȣ λοιπὸν καὶ σὺ, ὁπῦ ἀναγινώσκεις τὰ παρόντα, νὰ λέγῃς μ' τὸ Πρωτομάρτυρος Σπεφάνȣ· „ Γὰδ' θεωρῶ τὲς ὑρανὲς ἀνεωγμένες· „ θεωρῶ ὄχι μὲ ἐκεῖνα τὰ παχύτατα ὄμματα τῆ σώματος, ἀλλὰ μὲ τῆς διανοίας μȣ τὰ ὀξυδερκέσατα, ὁπῦ μοὶ ἐχάρισε τὸ Ἅγιον Βάπτισμα εἰς τὴν Ἱερὰν κολυμβῆθραν, λέγω μὲ τὴν πίσιν. „ θεωρῶ τὲς ὑρανὲς „ ἀνεωγμένες. εἰς κάθε σῦα εἶναι ὁ ὑρανὸς ἀνοικτὸς· ἐδεὶς ἀπὸ αὐτὸν ἀποκλείεται, ὅστις ζῇ μὲ ἐλπίδα νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτόν. σπουδάζετε ὅλοι νὰ ἐμβῆτε, πρὶν νὰ κλειθῆ. Δὲν εἰσέρχεταί τινας εἰς τὴν βασιλείαν τῆ ὑρανῶν, πάρεξ ἀπὸ τὴν θύραν τῆς μετανοίας. Δὲν κατεβοδόνεταί τινας εἰς αὐτὸ τὸ βασίλειον ἀπὸ τῆς πλανοίας. Δὲν κατεβοδόνεταί τινας εἰς αὐτὸ τὸ βασίλειον ἀπὸ τῆς πλανοίας, τῆς ἀκηρεσίας ὁδῦ, τῆς ὑπερηφανείας, τῆς ἀσελγείας, τῆ φθόνȣ, τῆς ἀκηρείας ὁδῦ, τῆς ὑπερηφανείας, τῆς ἀσελγείας, τῆ φθόνȣ, τῆς ἀκηρείας, τῆς φιλαργυρίας, τῆς μέθης, κὶ τῆν λοιπῶν σαρκικῶν ἐπιθυ-

θυμιῶν· ἀλλὰ διὰ τῆς σεμνῆς καὶ τελλιμβύνης ὁδοῦ, τῆς ταπεινώσεως, τῆς σωφροσύνης, τῆς ἀγάπης, τῆς προθυμίας, τῆς πτωχείας, τῆς ἐγκρατείας, καὶ τῶν λοιπῶν ἐναρέτων πράξεων· ἀσυδάσετε, (λέγω πάλιν,) τὸ ὀλιγωρότερον· διότι, ὁ καιρός μας εἶναι ὀλίγος, καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς μας ἀγνώριστον. Θέλει ἔλθῃ ὥρα, εἰς τὴν ὁποίαν, τὸν ὁ οὐρανὸς, ὅπου τώρα σοῦ εἶναι ὁλάνοικτος, νὰ τὸν εὕρῃς κλεισμένον, αὖ δὲν ταχυνδύσῃς νὰ εἰσέβῃς εἰς αὐτὸν ἐν ὅσῳ εἶναι ἀνεῳγμένος. Θέλεις ἀκούσει μὲ τὰς μωρὰς ἐκείνας παρθένας καὶ σὺ, τὸ „ ἐκλείσθη ἡ θύρα· καὶ τότε, δὲν ἠμπορεῖς πλέον νὰ εἰπῇς μὲ τὸν Ἀρχιδιάκονον Στέφανον, ὅτι, „ ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους· ἀλλὰ μάλιστα θέλεις λέγει „ ὀδυρόμενος, ἀλοίμονον „ ἐκλείσθη μοι ἡ θύρα· καὶ ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀσφαλέστατα κεκλεισμένους. εἰς ἐκεῖνον τὸν σιγμὸν, ὅπου ὁ θάνατος πλακώσῃ τὰ βλέφαρά σου, ἂν δὲν θρεθῇς ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἀμετανόητος, σοῦ κλείεται παρευθὺς ὁ οὐρανὸς, καὶ τότε, ματαίως καὶ ἀνωφελῶς θέλεις φωνάζει ἀπὸ τὰ βάραθρα τοῦ ᾅδου, πλήρης θρηνῶν τε καὶ δακρύων, διὰ νὰ σοῦ ἀνοιχθῶσιν αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ. Διότι, πάντοτε θέλεις ἀκούει ἐκείνην τὴν πικρὰν καὶ ἐπέδεινον ἀπόκρισιν, τὸ „ Ἐκλείσθη ἡ θύρα. κράζε, φώναζε, θρήνει ὕστερον ἀπὸ χίλιες χιλιάδων χρόνων, ὕστερον ἀπὸ μύριας μυριάδων αἰώνων σβυθρομένων, πάλιν θέλεις ἀκούει τὸ „ Ἐκλείσθη ἡ „ θύρα. „ Κλείω καὶ ἐγὼ τώρα, καὶ τελειόνω μὲ ὀλίγα λόγια τὸν λόγον μου, λέγωντας μόνον ἐκεῖνα, ὁποὺ εἷς σοφώτατος ἄνθρωπος ἔγραψε· „ Ποτὲ μὴ ἀμέλεια εἶναι ἐκτὸς ἡ ἐδική μας, ποτὲ μὴ ὀκνηρία, καὶ ἀκηδία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, μωρία, καὶ ἀναισθησία! „ Διὰ τί δὲν ἀσυδάζομεν ἀκαταπαύστως μὲ κάθε λογῆς προθυμίαν καὶ ζῆλον θερμότατον, νὰ ἀναπαύσωμεν τὸν νοῦν μας ἀπὸ τοῦτα, καὶ νὰ τὸν προσηλώσωμεν τὸ ὀλιγωρότερον εἰς ἐκείνας τὰς ἀνεκλαλήτους καὶ αἰωνίους εὐφροσύνας; πῶς δύναμαι, ἀκροατά μου, νὰ σὲ ὀνομάσω ἄνθρωπον λογικὸν, ὅταν σὲ βλέπω καὶ θέλεις καλήτερα νὰ γλυκάνῃς μίαν ῥαγίδα μέλιτος, καὶ ὕστερα νὰ σὲ ποτίζουν εἰς ὅλας τὰς χρόνους τῆς ζωῆς σου πικρότατα, καὶ φαρμακερά; πάλιν νὰ μὴ θέλῃς νὰ γλυκάνῃς μίαν πικρὰν ῥαγίδα, καὶ νὰ σὲ ποτίζουν ὕστερα εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ποτὰ γλυκύτατα, καὶ τερπνότατα; Ἂν ἔχωμεν λοιπὸν ὀλίγον νοῦν εἰς τὴν κεφαλήν μας ἀνθρώπινον· ἂς φροντίσωμεν τὸ καλόν μας, διὰ νὰ χαίρωμεν πάντοτε.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Δ'.

Ὅταν ὁ καιρὸς ἀνθρωπος γυρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ θεωρῇ τὴν ἄῤῥητον τρυφὴν καὶ ἡδίσταν τερπνότητα τῆς Δικαίων, ὁποὺ ἀπολαμβάνουν διὰ τῆς ὁράσεως, ἀποστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰ μάταια.

Ἐδιηγήθημεν ἕως ὧδε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς δόξης του, καὶ μακαριότητος, ὁποὺ ἀπὸ τὰς ψυχὰς τῶν Δικαίων ἔχει νὰ πλημμυρῇ εἰς τὰ ἐκείνων σώματα· μὲ τὸ νὰ ὑπηγήσαμεν ἐκείνας τὰς τέσσαρας χάριτας, μὲ τὰς ὁποίας μέλλουν ἐκεῖνα νὰ δοξασθῶν, καὶ νὰ σολιδωθῶν δοξοδόξως· καιρὸς λοιπὸν εἶναι νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ διὰ τὰς χάριτας ἐκείνας καὶ δωρεὰς, ὁποὺ αἱ πρώτες αἰσθήσεις τοῦ σώματος θέλουσιν ἀπολαύσει. καὶ ἂς ἀρχίσωμεν πρῶτον ἀπὸ τὴν ὅρασιν, ὡσὰν ὁποὺ αὐτὴ εἶναι ἀνώτερα πασῶν τῶν ἄλλων αἰσθήσεων. Τόσην τελειότητα θέλει λάβει αὐτὴ ἡ αἴσθησις, ὁποὺ καμνόμενα πρᾶγμα νὰ μοῦ ἠμπορῇ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, ἢ νὰ τὴν συγχύσῃ, ἢ ὅλως νὰ τὴν θαμβώσῃ. Τέσσαις λοιπὸν θέλουσιν εἶναι ἡ χάριτες καὶ τελειότητες τῆς ὁράσεως. Πρώτη εἶναι αὐτὴ· κάθε μακάριος, μὲ τὴν ὅρασίν του, θέλει διαπερᾷ ὅλα τὰ σώματα, καὶ αὐτὰ τὰ πυκνότατα, καὶ θέλει βλέπει καθαρώτατα, ὄχι μόνον τὰ ἔξωθεν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν ἑαυτόν του βαθύτατα, ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἁρμονίαν καὶ συνθεσιν ὅλου τοῦ σώματός του. Δευτέρα πάλιν εἶναι τελειότης, ὅτι δὲν θέλει δυσκολεύεται εἰς τὸ νὰ βλέπῃ καὶ τὰ πολλὰ μακρὰν ἀπὸ λόγου του, ἀλλ' ὁμοίως θέλει τὰ βλέπει, καθὼς καὶ τὰ πολλὰ πλησίον του. Τρίτη, θέλει εἶναι αὐτὴ· μυρίοντος τοῦ σώματος εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν καὶ θέσιν, ἀσυλλάκτως, θέλει βλέπει τὰ ὄπισθεν μέρη τοῦ σώματός του, καθὼς καὶ τὰ ἔμπροσθεν, χωρὶς νὰ γυρίζῃ τελείως τὰ ὀμματιά του, ἢ νὰ τὰ σαλεύῃ. Προσέτι, θέλει βλέπει τὰ ἐπάνωθεν του, χωρὶς νὰ σηκόνῃ ἐπάνω τὰς ὀφθαλμούς, καὶ πάλιν τὰ κάτωθεν του, χωρὶς νὰ γυρίσῃ εἰς τὰ κάτω. τετάρτη τελειότης θέλει εἶναι τὸ νὰ βλέπῃ διαφόρα ὁρατὰ, καὶ χεδὸν ἀπείρους γραμμὰς καὶ ἀκτίνας, ὡσὰν μίαν ἀκτῖνα καὶ γραμμὴν, κατὰ τίνα τρόπον, δηλαδὴ ἰσωμένας· καὶ τὸ θαυμασιώτερον ἀπὸ ὅλα, ὁ-

μοίως θέλει βλέπει μὲ κεκλεισμένα ὀμμάτια, ὡσὰν νὰ μὲ ἀνοιγμένα. Διότι, ἂν τὰ ὀμμάτια τῆς Δικαίων ἔχαν νὰ βλέπωσι μακρόπαπα, καὶ νὰ ὑπερῶσι μὲ τὴν ὅρασιν καὶ αὐτὰς τὰς παχυτάτας πύργας, τὰ χάλκινα τειχεῖα, τὰ ὑπερμεγεθέσατα ὄρη καὶ βουνά, καὶ ἁπλῶς, ὅλα τὰ πυκνότατα, καὶ παχύσκια σώματα, πῶς ἔπειτα ἤθελαν ἐμποδισθῆ ἀπὸ τὰ μικρὰ ὀμματόφυλλα, κεκλεισμένα ὄντα, ὁπὲ αὐτὰ εἶναι σὰν λεπτὸς χιτών, καὶ μία τζίπα, ἢ πέτζα παραμικρή; μάλιστα, ἐκεῖνα τὰ ὄμματα, ὄντας δεδοξασμένα ὑπὸ τῆς Θείας χάριτος, δὲν ἤθελαν ἐμποδισθῆ μὲ κἀνένα τρόπον ἀπὸ τὲ νὰ βλέπωσι τὰ πάντα. Καὶ ταῦτα μὴ, εἶναι ἀρκετὰ διὰ τὴν εὐκολίαν καὶ τὸν τρόπον τῆς ὁράσεως, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ Δίκαιοι θέλυσι βλέπῃ· ἂς ἔλθωμεν δὲ τώρα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ὁρατὰ, ἤγουν τὰ ἀντικείμενα τῆς ὁράσεως· αὐτὰ, λέγω, ὁπὲ προκειντται νὰ βλέπωνται ἀπὸ τὲς Δικαίως, οἱ ὁποῖοι μέλλυν νὰ ἐξαπλόνωσι τὴν ὅρασιν καὶ τὸν πόθον τως διὰ νὰ τὰ βλέπωσι, καὶ βλέποντες τα νὰ ἀγάλλωνται μὲ ἄρρητον εὐφροσυνὴν καὶ ἀγαλλίασιν. Προπέρα ἀπὸ ὅλα, ἔχει νὰ χαροποιῇ καὶ καθηδύνῃ τὴν ὅρασιν, εἰκόνη ἡ ἀνέκφρασος εὐκοσμία, ὡραιότης, σολισμὸς, λαμπρότης, καλλονὴ, καὶ μεγαλοπρέπεια τὲ τόπε, ὁπὲ ἔχαν νὰ κατοικήσυν οἱ Δίκαιοι, ἤτοι αὐτὸς ὁ ἐμπύριος καὶ θεοκαλλέσατος οὐρανός. Καὶ λοιπὸν, λέγομεν μὲ βραχυλογίαν ἐκεῖνα ὁπὲ βλέποντες τα οἱ Δίκαιοι, ἔχαν νὰ εὐφραίνωνται ἀνεκδιηγήτως. Ὁ Δίκαιος, θέλει ἰδῆ μὲ τὲς σωματικὲς τε ὀφθαλμὲς, τὸν ποταμὸν ἐκεῖνον τῆς ζωῆς, καθαρώτερον ἀπὸ κυψελοπάγι, καὶ διαυγέστερον ἀπὸ κρύσταλλον· ὁπὲ νὰ καμῇ ἀξιοθέατα κινήματα, καὶ γύρες, καὶ στροφὰς, καὶ κυκλογυρίσματα τέρπνότατα, εἰς ὅλον ἐκεῖνο τὸ εὐρυχωρότατον ἔδαφος, καὶ τὴν πλατυτάτην πλάδα τὰ οὐρανῦ· θέλει βλέπει βρύσες, ὁπὲ νὰ ἀναπηδῶσι καὶ νὰ ἀναβρύσυν εἰς σὲα καὶ ἄλλο μέρος τῆς Οἰκουμένης γῆς· καὶ ὅλα, ὅσα γίνονται εἰς αὐτὸν, θέλει τὰ ἰδῆρει, ἔξω μόνον ὑπὸ τὲς αὐτεξουσίως λογισμὲς τῆς ἀνθρώπων. ἔτι, θέλει βλέπει (διαπερῶντας τὸν ὅρασίν τα διὰ μέσε τῆ κοίλε τῆς γῆς) καὶ ἕως εἰς τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον, φθαίνοντας καὶ εἰς τὴν ἄλλον δείζοντα. Διότι, ἀγκαλὰ καὶ ὁ ἐμπύριος οὐρανός, ὁπὲ εἶμαι ἡ κατοικία τῆς Δικαίων, ἔχει πάχος χεδὸν ἀμέτρητον, καὶ εἶναι στερεώτερος καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀδάμαντα· μ' ὅλον τέτο, εἶναι καθ' ὑπερβολὴν διαφανέσατος καὶ διειδέσατος. Ποταπὸν δὲ χαρὰν θέλει ὑποδεχθῆ ἀπὸ τὸν θεῖον τῆς ἀναριθμήτων χεδὸν ἁγίων Ἀγγέλων! Ἀλλ' ὑπὸ κἀν-

κανένα ποτὲ ἄλλο πρᾶγμα δὲν θέλυν ὑποδεχθῆ τόσην χαρὰν, τόσην θυμηδίαν, τόσην ἀγαλλίασιν καὶ τερπνότητα, ὅσην θέλει ὑποδεχθῆ ὑπὸ ἐκεῖνο τὸ ὑπερδοξασμένον, τεθειωμένον, καὶ πανυπέρλαμπρον σῶμα τῆ Κυρίε μας· εἰς ἐκεῖνο ὅλων τὰ ὀμμάτια ἔχαν νὰ ἀνατενίζωσιν· εἰς ἐκεῖνο ὅλων ἡ ὄρεξις καὶ ἐπιθυμία ἔχει νὰ ἐξαπλόνεται. Ἀλλὰ, τί πάχω νὰ φλυαρήσω μὲ ὀλίγα λόγια, ἃ ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε. Τῆτο δὲ μόνον λέγω, ὁπὲ εἶπεν ὁ Κύριός μας εἰς τὲς Ἀποστόλως· „ ὅπως μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ „ ὑμῶν, οἱ βλέποντες, ἃ βλέπετε. Ποῖος τώρα ὑπὸ ἡμᾶς, δὲν ἤθελε σέρξη νὰ κάμῃ, ἢ νὰ ὑποφέρῃ κάθε τι κοπιαστικὸν, δύσκολον, καὶ βαρύ, μόνον διὰ νὰ ἰδῆ εἰς κἀνένα καιρὸν, ὅσα ἡμεῖς ἕως ὧδε ἀπαριθμήσαμεν, πῶς μέλλυν νὰ βλέπωσι οἱ Δίκαιοι; Γεμάτως δείσκομεν τὰς ἱστορίας τῆ ἐθνῶν, ὅτι πολλοὶ ὑπὸ αὐτὲς διὰ φήμην, ἢ διὰ ἔπαινον, ἢ διὰ κέρδος, ἢ καὶ διὰ ἔρωτας ἀκολάσως, ὑπέμειναν καρτερικῶς μεγάλας κόπως, καὶ μόχθως, καὶ τιμωρίας, ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον· τὲς ὁποίας ἂς συγκαπαμεν ἡμεῖς, ὁπὲ δειλιάμεν, καὶ φοβάμεθα νὰ ὑπομείνωμεν ὑπὲρ τῆς οὐρανίε βασιλείας, καὶ αἰωνίε μακαριότητος ἐκεῖνα, ὁπὲ προθύμως ὑπέμειναν ἐκεῖνοι ὑπὲρ ματαιότητος, καὶ τῆς ἀπωλείας των! ἂς συγκαπαμεν ἡμεῖς, ὁπὲ προτιμάμεν τὸν πηλὸν, καὶ τὸν βόρβορον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ ὑπὸ αὐτὸν τὸν Κτίσαντα Θεόν. Περὶ τῆ τοιάτε ἔγραψεν ὁ ἱερὸς Αὐγυστῖνος μὲ τὸν ἐφιξῆς τρόπον. „ Ὁ στρατιώ„ της καταδαμάζεται εἰς τὲς πολέμως μὲ ἄκραν παλαιπωρίαν, ἐξο„ διάζοντας τὸν θεμασότερον καιρὸν τῆς ζωῆς τε εἰς μόχθως, καὶ „ κόπως, πολυτάραχος, θεδὲ εἰς ἄδειαν, καὶ εἰρήνην ἀτάραχος. „ οἱ γραμματεῦται, εἰς πόσας ἀνεμοζάλας, κινδύνως, καὶ τσακυ„ μίας ὑποτολμῶσιν! εἰς πόσας φελονεικίας, καὶ ζημερὰς ἀγριότη„ τας, καὶ ἐπαναστάσεις τὸ ἀέρος, καὶ τῆς θαλάσσης ἐπιρρίπτυσι τὸν „ ἑαυτόν τως, μόνον διὰ νὰ ὑποκτήσωσι πλῆτον ῥυσὸν, καὶ φθει„ ρόμενον! Οἱ κυνηγοὶ, πόσην πεῖναν, καὶ δίψαν ὑπομένυσι! „ ποταπὰ καύματα, πάγως, πεσμὸς ὑπὸ ἄλσεα· κινδύνως κρι„ μνῶν, χαντακίων, ποταμῶν, καὶ θηρίων, μόνον διὰ νὰ πιάσω„ σιν σὲα θηρίον! Οἱ χολῖται, μὲ πόσας ἀηρύπνως ὁλονυκτίας, „ σκληραγωγίας, ἐγκρατείας, καὶ πόνως ἀσκάζυσιν ὑπομονητικῶς „ εἰς τὰ χολεῖα, διὰ τὴν ὑπόκτησιν τῆς φιλοσοφίας! καὶ αὐτοὶ, „ ταῖς θεμασότεραις φοραῖς, ἢ διὰ κέρδος, ἢ διὰ φήμην ματαίαν, „ καὶ ἔπαινον. Καὶ ἐκεῖνοι, ὁπὲ ἀγαπῶσι τὰ τοιαῦτα, δὲν τὲς

„ φαί-

„ φαίνεται πῶς πάσχουσι βαρέα τινὰ, καὶ σκληρά· διότι, ὅλα τὰ
„ δεινὰ καὶ ἐπίπονα, ὁ πόθος τὰ δείχνει ἐλαφρὰ, καὶ χεδὸν μηδὲ
„ τίποτε. Πόσον λοιπὸν δυναμόνει καὶ δὲν κολώτερα, καὶ ἀσφαλέστερα
„ ὁ ἔρωτας πρὸς τὴν ἀληθινὴν μακαριότητα, ἀπὸ ὅπου ἐνεργεῖ ἡ
„ κακὴ ἐπιθυμία πρὸς τὴν ἐλεεινότητα! Πόσον δὲν κολώτερα εἶναι
„ δυνατὸν νὰ ὑποφέρῃ τινὰς κάθε πρόσκαιρον δυστυχίαν, διὰ νὰ
„ ὑποφύγῃ τὴν ἀτελεύτητον κόλασιν, καὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν αἰώνιον
„ ἀνάπαυσιν εἰς τὸν Παράδεισον! Τοῦτο εἶναι ἀληθέστατον, ὅτι ὁ
Θεὸς δὲν ζητᾷ ἀπὸ ἡμᾶς τόσους κόπους διὰ τὴν οὐράνιον βασιλείαν,
ὅσους ζητᾷ ὁ διάβολος διὰ τὸν ᾅδην. Ἀσυγκρίτως εὐκολότερον κο-
πιάζει οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, διὰ νὰ καταντήσουν εἰς ἀπώλειαν, καὶ
νὰ ξεπέσουν ἀπὸ τὴν σωτηρίαν τους, παρὰ οἱ ἐνάρετοι, διὰ νὰ ἐπι-
τύχουν αὐτὴν τὴν σωτηρίαν, καὶ νὰ ἀπολαύσουν τὴν ἄληκτον χαρὰν
καὶ εὐφροσύνην. Εὑρίσκονται πολλοὶ, ὁπὸ κοπιάζουσι περισσότερον
διὰ νὰ καλλιεργήσουσι τὸ χωραφάκι τους, ἢ τὸν κῆπον τους, παρὰ διὰ
νὰ ἀποκτήσουν τὸν οὐρανόν. μάλιστα εἶναί τινες τόσον πνιγμένοι μέσα
εἰς τὰ ῥοῦχά, καὶ μάταια τοῦ Κόσμου τερπνά, ὁπὸ εἶναι ἕτοι-
μοι νὰ καταφρονήσουσι μὲ κάθε τρόπους δυχαρίστησιν, καὶ τὸν τόπον ὁπὸ
ἀποκτήσαν εἰς τὸν οὐρανόν, ἂν μόνον ὁ Θεὸς ἤθελε τοὺς ἀφήσῃ νὰ
ἀπολαμβάνουσιν αἰωνίως τὰς παρούσας ῥοῦχάς καὶ χαμερπεῖς τοῦ
Κόσμου ξυφάς. Τοιοῦτος εὑρέθη εἰς τοὺς καιρούς μας ἕνας εὔγλωττος
καὶ πλούσιος ἄρχων, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἕνα μεγάλον ἔξω εἰς τὸ
προάστειον, ἀξιοθέατον, καὶ πολὺ μεγάλον· ὅσον εὔφορον εἰς τοὺς
καιροὺς καὶ πολύγονον, τόσον εἰς τὰς εὐωδίας τῶν ἀνθέων περισσότατον
καὶ ἐπίχαρι· ἐπίγειον παράδεισον ἤθελε τὸ ὠνομάσῃ τινὰς δικαίως.
εἰς αὐτὸ τὸ μεγάλον, ἐσυνείθιζε πολλάκις ἕνας ὅ, εὔγλωττος, καὶ
ἐπήγαινε νὰ περιπατήσῃ, καὶ νὰ ἀναπαύεται ὅταν ἤθελε ἐσυνχωρι-
θῇ ἀπὸ τὰς πολλὰς φροντίδας τῆς πόλεως, καὶ βαρείας ὑποθέσεις·
τόσον ὅπου, ἐσύχναζεν εἰς αὐτὸ ὡς ἀπὸ ζάλης καὶ φορτίνας, εἰς
εὔδιον, καὶ ἀκίνδυνον λιμένα. Τοῦτος, μίαν τῶν ἡμερῶν, περνώντας
μαζὺ εἰς σπουδαῖα τοῦ ἕνα πνευματικὸν πατέρα εὐλαβέστατον, καὶ
περιπατῶντας μετ' αὐτοῦ ἐπαίνω εἰς ἐκείνας τὰς φρασινάδες τοῦ
κήπου χαρέμενος, καὶ μεταξὺ εἰς ἐκεῖνα τὰ εὐωδέστατα ἄνθη, ἄρχισε
νὰ ἐπαινῇ καταπολλὰ τὴν θέσιν, τὴν τάξιν, καὶ εὐμορφίαν τοῦ κή-
που. Τότε ἄρχισε καὶ ἐκεῖνος ὁ θεῖος παπὴρ ἀπὸ τὴν ὡραιότητα ἐ-
κείνα τὰ ὑπογεῖα κήπου, νὰ τοῦ ἀναθυμίζῃ τὴν ξυφὴν, καὶ ὡραιότη-
τα, καὶ καλλονὴν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἀειθαλοῦς Παραδείσου· καὶ τὸν ἐβε-

βαιω-

βαίωνεν ὅτι, ἐκεῖνος ὁ τόπος εἶναι ἀσυγκρίτως περισσότερος εἰς τὴν
ὄψιν, καὶ χαριέστερος εἰς τὴν ψυχὴν, τόσον, ὁποῦ μιᾶς σιγμῆς θεω-
ρία εἰς ἐκεῖνον, ὑπερβαίνει μυρίων αἰώνων περιγραφὴν εἰς τοῦτον
τὸν κῆπόν σου. λέγει του ὁ ἄρχων· ἀληθινὰ, πάτερ, δὲν ἠμπορεῖ
νὰ τοιαῦτα εἰς τὴν ψυχήν σου, καὶ πιστεύεις διὰ τὸν ἐν οὐρανοῖς σου
Παράδεισον; σφαλεροὶ εἶναι οἱ λογισμοί σου. Πίστευσόν μοι, ὅτι
κάνεις τοιοῦτον τι, ὅταν περὶ τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀγνώστων πραγμάτων
διδάσκῃς, καθὼς κάνει εἷς τυφλὸς φιλοσοφῶντας περὶ χρωμάτων.
ἀλλ' ὅσον εἰς τὴν γνώμην τὴν ἐδικήν μου, πάτερ, ἂν ὁ Θεὸς διὰ
μισθὸν ὅλων τῶν καλῶν ἔργων ὁποῦ ἔπραξά ποτε, ἢ μέλλω νὰ πρά-
ξω, ἤθελε μὲ ἀφήσῃ εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας, νὰ χαίρωμαι, καὶ νὰ
ἀπολαμβάνω τοῦτο μου τὸ περιβολάκι, ἐγὼ βέβαια, μὲ πάσης μου
χαρᾶς ἤθελα ἀφήσῃ τὸν παράδεισον, καὶ ὅλας αὐτὰς τὰς ἡδονὰς καὶ τερ-
νότητας, νὰ ταῖς χαίρωνται, καὶ νὰ ταῖς ἀπολαμβάνουσιν οἱ Ἄγγε-
λοί του. Ταύτας τὰς βλασφήμους φωνὰς ὡς ἤκουσεν ἐκεῖνος ὁ ἱερὸς
ἀνὴρ, ὁποῦ ἐκεῖνος ὁ εὐγενὴς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, δυσγενὴς ἄρχων
ἐξηρεύξατο ἀπὸ τὸ μιαρόν του στόμα, ἄρχισε πολλὰ νὰ τὸν ὀνειδίζῃ,
καὶ νὰ τὸν ἐλέγχῃ μὲ λόγους δεινοὺς, βλασφημοῦντάς του, ὅτι ἀσε-
βῶς ἐβλασφήμησεν. ἐκεῖνος δὲ εἰς ἀδὲν λογισάμενος τὰ λόγιά του,
ἐκαβαλίκευσε, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἀλλ' ἡ θεία Δίκη, δὲν ἀργο-
πώρησεν· ἐπειδὴ, ὀπισθοφώνησε τὸν παλάτιόν του, καὶ βαβαίνοντας
ἀπὸ ἕνα γεφύρι, ἐκρημνίσθη κατακέφαλα μέσα εἰς τὸν ποταμόν, καὶ
ἀθλίως τὴν ψυχήν του παρέδωκε, χωρὶς νὰ λάβῃ καιρὸν εἰς μετά-
νοιαν· καὶ τοιουτοτρόπως ὁ τρισάθλιος, καὶ τὸν κῆπόν του ἔχασε, καὶ
τὸν οὐρανὸν δὲν ἀπόλαυσε. Πῶ εἶδε πώρα ἐσεῖς, ὅσοι ἀπὸ τὴν
γλῶσσάν σου ἀνεχωρήσατε, ἀπὸ δὲ τὰ ἔργα, βαπαντοῦ ἐξωσιδήκετε;
Ἁρμοδιώτατα διὰ τοὺς τοιούτους γράφει ὁ θεῖος Γρηγόριος· „ Ὅλοι
„ (λέγει) ὅσοι ἀγαπῶν τὸν παρόντα αἰῶνα, εἰς μὲν τὰ γήϊνα
„ πράγματα, εἶναι ἀνδρεῖοι· εἰς δὲ τὰ οὐράνια, δύσκολα εὑρίσκονται κατα-
„ πολλὰ ἀδύνατοι. διότι, ὅσον μὲν διὰ πρόσκαιρον δόξαν, εἶναι
„ πρόθυμοι νὰ ἱδρώσουσι, καὶ νὰ κοπιάσουσιν ἕως θανάτου· διὰ δὲ
„ τὸν αἰώνιον βασιλείαν, οὐδὲ ὀλίγον κόπον δύνανταί ποτε
„ νὰ βασάξουσι. Καὶ διὰ μὲν χαμαίζηλα κέρδη, εὐχαριστῶνται νὰ
ὑποφέρουσι κάθε ὕβριν καὶ ἀτιμίαν, διὰ δὲ τὰ οὐράνια χαρίσματα
καὶ βραβεῖα, δὲν στέργουσιν οὐδὲ μικρότατον λόγον ὕβρεως νὰ
ἀκούσουσιν. Ἔμπροσθεν εἰς τὸν ἐπίγειον κεντῶν, εἶναι δυνατοὶ νὰ
ἀνέβουν καὶ ὅλην χεδὸν τὴν ἡμέραν, εἰς δὲ τὴν προσευχήν τους,

ὑπο-

ἀποκαύσει, καὶ ἐκλύονται κἂν μίαν ὥραν νὰ φθασαθῶσιν ἔμπροσθεν τῆ οὐρανίε Δικασῆ. ὑπομένουσι πολλαῖς φοραῖς γυμνότητα, ξενιτείαν, πεῖναν, καὶ δίψαν, μόνον νὰ ἀποκτήσωσι πλοῦτον, ἢ δόξαν· τὰ δὲ θεῖα καὶ ἐπουράνια, τόσον ἀποφεύγει νὰ τὰ ζητήσει μὲ ὀλιγοστὸν κόπον, ὅσον λογιάζουσι πῶς τὰς δίδονται δυσκολώτατα καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὰς χρόνους. ἐξ ἐναντίας ὅμως φέρονται ἐκεῖνοι ὁπῆ συρίζουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ὀμματιά των, ἐπειδὴ ἀμελοῦσι νὰ ἀποκτήσωσι πρὸς καιρὸν τὰ ἐπίγεια, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐνδυφῶσιν ἀτελευτήτως τὰ οὐράνια. Δὲν ψηφοῦν νὰ παιδεύθῶσιν ἐδῶ μὲ διάφορα εἴδη κολάσεων, μόνον διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἐκεῖ νὰ εὐφραίνωνται εἰς τὴν τῆ Θεῆ θεωρίαν· ὅλα τὰ ἐπίγεια δεινὰ μὲ μεγάλην ὑπομονὴν ὑποφέρουσι, διότι ὀπθυμοῦν χωρὶς ὑπομονὴν τὰ οὐράνια ἀγαθά. Λοιπὸν, κάθε ἄνθρωπος ὃς πάσχει νὰ ἀποκτήσῃ τέτοιαν δόξαν· ὃς ὑποφέρῃ κάθε βάρος διὰ νὰ φερθῇ εἰς αὐτήν. ὃς προσκαρτερήσῃ εἰς τὰς βασάνας, διὰ νὰ τὰ καταντήσῃ εἰς τὰς ἀγαλλιάσεις. Καθὼς ἔλεγε καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγυστῖνος· „ ὑποφέρε τώρα ἐκεῖνο „ ὁπῆ δὲν θέλεις, διὰ νὰ ἀποκτήσῃς τότε ἐκεῖνο ὁπῆ θέλεις· διότι, κάλλιον εἶναι μὲ ὀλίγην παλαιπωρίαν ἐδῶ νὰ ἀγοράσῃς τὴν αἰώνιον μακαριότητα, παρὰ μὲ ὀλίγην δυτυχίαν καὶ ἀγαλλίασιν νὰ ἀγοράσῃς ἐκεῖ τὴν ἀτελεύτητον ἀθλιότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ε'.

Ὁ καιρὸς ἄνθρωπος, ὅταν θεωρῇ καὶ τὰς ἄλλας τῆ μακαρίαν τυφὰς, ὁπῆ ἀπολαμβάνει καὶ διὰ τῆ ἐπιλοίπων αἰσθήσεων, λογιάζει τὸν ἑαυτόν τε, ὅτι ἕως τότε ἦτον ἀφαίσθητος.

Περὶ μὲν τῆς τυφῆς, ὁπῆ λέγα τῆς ὁράσεως ἀπολαμβάνουσιν οἱ μακάριοι, ἀρκετὰ ἐγράψαμεν εἰς τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον· τώρα δὲ, θέλομεν εἰπῆσει τὰς τυφὰς καὶ τῆ ἐπιλοίπων αἰσθήσεων, μὲ τὰς ὁποίας καὶ αὐταὶ θέλουσιν ὑπερπλημμυρεῖ. Καὶ ἀφίνοντας τὴν δυσμίαν τῆ ἀρωμάτων τῆ θείε ἐκείνε Παραδείσε, τὴν ὁποίαν ἀναμφιβόλως μὲ ἄμετρον γλυκύτητα ἔχουν νὰ ἐκπνέωσι μέσα εἰς ἐκείνας τὰς ἀειθαλεῖς κήπας οἱ νάρκισσοι, οἱ ὑάκινθοι, τὰ κρίνα, τὰ ῥόδα, καὶ ἴα· ὁμιλῶ τώρα διὰ τὰς ζωογονικωτέρας καὶ ὑπερ-

ὑπερφερεστέρας δυωδίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας θέλουν περιχυθοῦνται ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι, καὶ θέλουν ἐκπνέει τὰ δεδοξασμένα σώματα. μάλιστα, τὸ σῶμα τῆς Κυρίας ἡμῶν καὶ Θεοτόκε Μαρίας· ἡ ὁποία, μὲ τὴν εἰς οὐρανὸς Ἀνάληψίν της, ὅλον τὸν οὐρανὸν τόσην ἐπλήρωσεν δυωδίας καὶ γλυκύτητος, ὁπῆ, ἐκπλητόμενοι ὅλοι οἱ Ἄγγελοι, καὶ θελχυώμενοι ἀπὸ τόσαυτὴν ἀρωματικὴν ὀσμὴν καὶ γλυκύτητα δυωδίας, ἔκραζον φρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ἐκεῖνο τὸ τῆ Ἄσματος· „ Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἐκ τῆς ἐρήμε, ὡς στέλεχη Ἆσμ. „ καπνῆ τεθυμιασμένη, σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ παντὸς κονιορ- 13. 6. „ τῶν μυρεψῶ; “ Καὶ αὖ τὰ λείψανα τῆ Ἁγίων δύνασκόμενα ἐδῶ εἰς τὰς τάφυς, πολλάκις ἐκπνέουσιν δυωδίαν ἄμετρον, μὴ ὄντας ἀκόμη ἐντελῶς δεδοξασμένα, ἢ ἀπαθανατισμένα· ποσπλὼ φρέπει νὰ λογίζωμεν πῶς μέλλουν νὰ ἀποδώσουν δυωδίαν, ἀφ' ὗ ἐνθῶσιν ἀπὸ τὴν θερμότητα τῆ Ἀκτίνε Ἡλίε, καὶ καθαριθῶσιν ἀπὸ κάθε βρωμερὸν σάπισμα; Καὶ, αὖ τόσην δυωδίαν ἤθελαν ἐκπνέῃ τὰ σώματα, ἀσυγκρίτως ὑπερέχουσαν ἤθελαν ἐκχέῃ αὐταὶ αἱ ψυχαί. Διὰ τοῦτο καὶ φρικτόντως ἔλεγε περὶ τέτων ὁ Ὡσηέ „ οἱ Ἅγιοί σε, Ὡσ. ιδ'. „ Κύριε, ἀνθήσουσιν ὡσεὶ κρῖνον, καὶ ἔσαι ἡ ὀσφρασία αὐτῆ ὡς „ λιβάνε. Ἂν μὲ τόσην τερπνοπάτην δυωδίαν οἱ Δίκαιοι θέλουν περιχυθοῦνται, καὶ ἀκόμη περισσοτέραν ἀσυγκρίτως ἡ βασίλισσα τῆ Κόσμε Μαρία, ποσπὴ ἀράγε θέλει εἶναι αὐτὴ τῆ Χριστῆ; Ὁ ὁποῖος λέγει διὰ τὸν ἑαυτόν τε εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν· „ ὡς Κινά- Σειρ. κδ. 17. „ μωμον, καὶ ὡς πάλαθος ἀρωμάτων, καὶ ὡς σμύρνα ἐκλεκτὴ δέ- „ δωκα δυωδίαν. “ Μόνοι σας κάμετε τὴν διάκρισιν· ἐπειδὴ, ὅ,τι καὶ ἂν τοχαθῇ τινὰς διὰ νὰ εἰπῇ, ὀλίγον θέλει εἰπῇ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γεῦσις, θέλει εἶναι γεμάτη ἀπὸ χυμὸν ἀνερμηνεύτε νοσιμάδας, καὶ θέλει δύφραίνεται μὲ κάποιον χορτασμὸν καὶ δυωδίαν πνευματικήν· τόσον ὑπέρμετρον, ὁπῆ, ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπινοήσῃ τινὰς ὅλα ὁμῆ τὰ ἐκλεκτότατα καὶ γλυκύτατα φαγητὰ τέτε τῆ Κόσμε, καὶ αὐτὸ τὸ μάννα τῆ Ἑβραίων, δὲν θέλει εἶσαι τὸ ἀδὲν ἡ γλυκύτητων, συγκρινομένη μὲ ἐκείνην τὴν οὐρανίαν γλυκυτάτην γεῦσιν, ἡ ὁποία, ὅτε θέλει εἶναι γεῦσις τινὸς φαγητῆ, ἢ ποτῆ αἰσθητῆ καὶ σωματικῆ, καθὼς φυλαρῶσιν οἱ Ἐθνικοί· ἀλλὰ θέλει εἶναι μέρος μὲν, ἀπὸ κάποιαν οὐρανίον ἀμβροσίαν, ἢ νοτίδα, καὶ καλόχυμον δρόσον θεῖαν θεῦ ἐκχεομένην· ἡ ὁποία θέλει διαχεῖται διὰ μέσε τῆ σωμάτε, καὶ τῆ λοιπῶν ἐνδοτέρων μερῶν, καὶ νὰ γεμίζῃ τὰ ὄργανα τῆς γεύσεως, τὴν γλῶσσαν δηλαδὴ, τὸν οὐρανίσκον,

Ψαλ. 35. νίσκον, καὶ τὰ λοιπά. Διὰ τοῦτο, καὶ ὁ Προφητάναξ ἔψαλλε πρὸς τὸν Δικαίων· „ μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος οἴκου σου, καὶ τὸν χει- „ μάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς. “ μέρος δὲ πάλιν αὐτῆς τῆς γλυκυτάτης γεύσεως, θέλει ἀναπηγάζει ἀπὸ τὴν ἀείσωμον σύγκρασιν τοῦ σώματος. Διότι, ἂν ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον ὁ ἄνθρωπος, ὅπου εἶναι καλῆς κράσεως, καὶ ἔχει εἰς ἀκριβῆ μερίδιόπτε τὰς συ- σατικὰς χυμὰς τοῦ σώματός του, καὶ εἶναι εὔρωστος εἰς ὅλα τὰ μέλη του, καὶ αὐτὸς αἰσθάνεται κάποιον νόσιμον χυμὸν εἰς τὸ σῶμα του, ὄντας ἀκόμη νηπιάκος· πόσω μᾶλλον νοσιμώτερον θέλει αἰσθάνεται, ὅταν εἰς ἐκείνην τὴν ἄλλην καταπαύσῃ ζωήν, ὁπόταν ἡ κράσις θέ- λει ἐλθῃ εἰς ἄκραν εὐκρασίαν καὶ τελειότητα; Ἡ τῆς ἁφῆς πάλιν αἴσθησις, θέλει ἀπολαμβάνει καὶ αὐτὴ τὴν ἁρμοδίαν της ἡδονὴν καὶ ἀπόλαυσιν, τόσον ἀπὸ τὴν ἐπερυμένον αὔραν καὶ τὴν ἐπαφὴν τῶν ἀρμονίων σωμάτων, ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν συναίσθησιν τῆς ἀείσης αὐτῆς εὐκρασίας. Διότι, ὁ ἄνθρωπος ὅπου εἶναι ὑγιαίσατος εἰς ἄκραν εὐεξίαν, αἰσθάνεται εἰς τὸν ἑαυτόν του μὲ πολλὴν γλυκύ- τητα τὴν εὐχάριστον αὐτοῦ εὐαρμοσίαν, καὶ εὔκρατον συνθεσιν τῶν σωματικῶν του χυμῶν καὶ στοιχείων. Τότε ἡ ἡδονή, ὅπου οἱ μακά- ριοι ἀπολαμβάνουσι ἐκ μέσα τῆς ἁφῆς, θέλει εἶναι καταπολλὰ με- γαλητέρα καὶ γλυκυτέρα ἀπὸ τὰς ἡδονὰς τῶν ἄλλων αἰσθήσεων. Διό- τι, μὲ τὸ νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἁφὴ καταπαρμυρὴν εἰς ὅλον τὸ σῶμα, θέλει εἶναι καὶ ἡ καθαρωτάτη καὶ παντερπνος ἡδονή, τρυφή, καὶ γλυ- κύτης εἰς ὅλον τὸ σῶμα αὐτὸ θρμεχυμένη· μάλιστα, καθὼς λέγει „ εἷς σοφὸς καὶ πολυμαθὴς διδάσκαλος, ἡ ἁφὴ, εἰς ἄκρον θέ- „ λει διφράνεται, ἐκ μέσα τοῦ ἀμοιβαίου φιλήματος καὶ ἀσπασμοῦ „ τῆς εἰρήνης, τόσον τῶν Ἁγίων, ὅσον μάλιστα καὶ αὐτοῦ τοῦ σε- σαρκωμένου Θεοῦ. Μένει ὁλοΰσερος αἴσθησις, ἡ ἀκοή. Καὶ λοιπὸν, θέλουσιν ἀκούει ἀκαταπαύστως τὰ ἀφτία, τὰς αἰωνιλαλήτους ἐκείνας ψαλμῳδίας τῆς ἐρανίου μυσικῆς καὶ μελουργικῆς ἁρμονίας, τῆς ὁποίας μία καὶ μόνη φωνὴ, εἶναι ἱκανὴ νὰ γεμίσῃ τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ ἄῤῥητον ἡδονὴν καὶ ἀγαλλίασιν. Διότι, καθὼς λέ- γει ὁ Ἱερὸς Αὐγερῖνος „ ἠχοῦσιν ἐκεῖ πάντοτε τὰ μελῴῤῥυτα τῶν 19. 1. ὑμνῳδιῶν ὄργανα. “ τότε θέλει πληρωθῇ καὶ ἐκεῖνο, ὅπου ἔγρα- ψεν ὁ Θεολόγος Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψίν του „ καὶ ταῦτα, „ ἄκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλου ἐν τῷ ἐρανῷ λέγοντος, Ἀλ- „ ληλούϊα· αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ Δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ „ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ, καὶ οἱ μεγάλοι· καὶ ἤκουσα ὡς „ φω-

„ φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φω- „ νὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντος Ἀλληλούϊα, ὅτι ἐβασίλευσε „ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ· χαίρωμεν, καὶ ἀγαλλιώμεθα, „ καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου. Ἐκεῖ, καθὼς διδάσκουσιν οἱ Θεολόγοι, θέλει φάλλει καθ' ὅλας Δίκαιος, μὲ ἰδίαν καὶ ξεχωριστὴν φωνὴν, ἡ ὁποία νὰ ἐξακούεται εἰς ὅλους, καὶ νὰ ξεχωρίζῃ καθαρώτατα ἀπὸ ταῖς ἄλλοις. Τὸ ὁποῖον, θέλοντας νὰ φανερώσῃ καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ἔλεγε. „ Καυχήσονται Ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῆς κοίτης Ψαλ. „ αὐτῆς· αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν. “ ὑψώσεις 149. δὲ τοῦ Θεοῦ ὀνομάζει, τοὺς ὕμνους, μὲ τοὺς ὁποίους θέλουσιν αὐτοὶ τὸν Θεὸν, ἀνακηρύττοντες τὸν ὑπερύψισον ἐκεῖνο ὑπεροχὴν, καὶ ὅλα τὰ μεγαλουργὰ καὶ παντοίμασα ἔργα. λέγει δὲ καὶ ὅτι οἱ τοιοῦτοι ὕμνοι καὶ ἔπαινοι, θέλουν εἶναι ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν. λοι- πὸν, ὄχι μόνον μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν θεωρίαν θέλουν ἐπαινεῖ καὶ δοξά- ζει τὸν Θεὸν, ἀλλὰ δὴ καὶ μὲ φωνὴν σύαρθρον. ὥστε, δὲν ἀφέπει νὰ ἀμφιβάλῃ τινὰς, ὅτι εἶναι ἐκεῖ ἐκφωνητικὴ ψαλμῳδία, καὶ μουσουργία. Καὶ καθὼς τινες λέγουσιν, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος συνέστη- κεν ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ἀνάγκη εἶναι νὰ δεδόξῃ καὶ τὸν Θεὸν, ὄχι μόνον μὲ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σῶμα. ἡ δόξασις δὲ τοῦ Θεοῦ συνίσαται χρεών, εἰς τὸ νὰ ἐπαινῇ τινὰς, νὰ δοξολογῇ, καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὸν Θεόν· μάλιστα, εἰς ἐκείνην τὴν ἀρχαίαν καὶ φιλτάτην πατρίδα, ἐκεῖ ὅπου παύουσιν ὅλα τὰ ἔργα τῆς μετανοίας. Καὶ τοῦτο ἀκολουθεῖ, διότι, ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν ἔρωτα, καὶ τὴν ἀμέτρον χαρὰν, φυσικὰ παρακινεῖται ὁ ἄνθρωπος εἰς δοξολογίας καὶ ὑμνῳδίας, καθὼς ἡ καθημερινὴ δοκιμὴ τὸ βεβαιώνει· διότι, ἡ ἐσωτερικὴ χαρὰ, ὅταν πλημμυρῇ μὲ ὑπερβολὴν μέσα εἰς τὴν καρ- δίαν τοῦ ἀνθρώπου, τότε καὶ ἐκ μέσα τῶν φωνητικῶν ὀργάνων τοῦ σώματος ἐκχεῖται πλησίως καὶ εἰς τὰ ἔξω. ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἅγιοι ἐξάπαντος ἀπὸ θεῖον ἔρωτα εἶναι γεμάτοι, ἀπὸ χαρὰν ἀνέκ- φρασον, καὶ ἀγαλλίασιν καθ' ὅλα, καὶ παντοχόθεν, ὁρμῶσι σφο- δρότατα ἐκ τῆς εὐδοθεν εἰς δοξολογίαν, ψαλμῳδίαν, καὶ ὕμνον τῆς θείας μεγαλειότητος. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος, ἐξηγοῦντας ἐκεῖνο τὸ ῥητὸν τοῦ Γὼβ „ Ἀληθινῶν δὲ σόμα ἐμπλήσει γέλωτος, Γὼβ. „ χεῖλος ὕπω· καλῶς λέγει, ὅτι τὸ σόμα θέλει γεμίσει ἀπὸ γέ- 8. 21. „ λωτα, καὶ τὰ χείλη ἀπὸ ἀγαλλίασιν· ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐκείνην τὴν „ παντοτινὴν πατρίδα, ὅταν ὁ νοῦς τῶν Δικαίων ἁρπάζεται εἰς τὴν „ ἀγαλ-

„ ἀγαλλίασιν, τότε ἡ γλῶσσά τες ὑφένεται εἰς ἄσματα, ἐπαίνες,
„ καὶ ὑμνῳδίας. “ Περὶ τέτε, καὶ ὁ μακάριος Αὐγεστῖος λέγει·
„ πᾶν ἔργον αὐτῇ, (ἦγεν τῇ Δικαίων) ὕμνος Θεᾶ, καὶ ἔπαι-
„ ος· χωρὶς νὰ ἔχῃ τέλος, χωρὶς κυρασμόν, καὶ χωρὶς κόπον.
μακάριος ἐγὼ, καὶ ἀληθῶς εἰς αἰῶνα μακάριος, ἀνίσως καὶ μ᾽
τὴν ἀνάλυσιν τέτεμε τὸ σώματος, ἤθελα ἀξιωθῇ νὰ ἀκέσω ἐκείνας
τὰς ἐρανίες μελῳδίας κὶ ἄσματ· τὰ ὁποῖα ψάλλονται εἰς ἔπαινον,
καὶ δοξολογίαν τῦ Ἀθανάτου Βασιλέως ὑπὸ ἐκείνης τὴς Πο-
λίτας τῆς ἄνω Παξίδος, κὶ ὑπὸ τὰς ὁμηγύρεις τῇ μακαρίων πνευ-
μάτων· πανευδαίμων, καὶ ἔισόλβιος, ὢν ἤθελα κριθῇ καὶ ἐγὼ
τότε ἄξιος νὰ ψάλω τὰ ἴδια ἄσματα, καὶ νὰ παρασέκωμαι ἔμπρο-
θεν τῦ παμβασιλέως Θεᾶ. Καθ᾽ σῖας ἐκεῖ ψάλλει τὰς θείας ἐπαί-
νες καὶ τὰ ἐγκώμια ἁρμοδίως, καὶ ἀναλόγως εἰς τὸν ἑαυτόν τε, καὶ
κατὰ τὴν κατάσασίν τε· καθὼς καὶ οἱ Ἄγγελοι μῶ μὲ φωνὴν μό-
νον Πνευματικὴν, οἱ δὲ ἄνθρωποι, καὶ μὲ σωματικὴν. Πόση δὲ
ἀράγε, καὶ ποταπὴ νὰ εἶναι ἡ ἡδύτης καὶ νοσιμάδα ἐκείνης τῆς ἐπι-
ρρείας μυσικῆς καὶ ἁρμονίας, ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὴν συνειλάβῃ καὶ
νὰ τὴν καταλάβῃ, ὅταν τὴν συγκρίνῃ μὲ τὴν γνίνην ἡδύτητα, καὶ
νοσιμάδα τῆς ἐνταῦθα ἀνθρωπίνης ψαλμῳδίας· διότι πολλάκις,
ὅταν ἀκέσθῶ φωναῖς μιλῳδικαῖς ἀνθρώπων, κὶ ενωθῶ μὲ τὰς λι-
γυρὰς ἁρμονίας μυσικῶν καὶ ἐντέχνων ὀργάνων, ὡσανὰ κιθάρας, χέ-
ρνη λόγε, καὶ λύρας, καὶ τῶν τοιέτων, τόσην πάντερπνον γλυκύ-
τητα καὶ ἡδονὴν προξενᾶσιν εἰς τὸν ἀκροατὴν, ὅτε, χεδὸν, αὐτὸν τὸν
νῶν ξεπῶσιν ὑπὸ τὸ σῶμά τε· μερικαῖς δὲ φοραῖς, κὶ μὲ βίαν
κρατεῖ τὸν ἑαυτόν τε ὁ τοιέτος ἀκροατὴς, εἰς τὸ νὰ μὴ λιγοθυμή-
σῃ ὑπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ἡδονὴν κὶ ἀγαλλίασιν· μ᾽ ὅλον τέτο, ὅλοι
οἱ καλόφωνοι τῆς γῆς· ὅλα τὰ μυσικὰ, καὶ σύντεχνα ὄργανα· ὅλοι
οἱ τέλειοι ἐπισήμονες τῆς ἁρμονικῆς τέχνης· ὅλοι οἱ ἄριστοι μελῳδοί, κὶ
ἄκροι ἁσματομελῳδοὶ, εἰς σῖα συνελθόντες, ὢν συγκριθῶν μὲ
τὰς ἐρανίες αὐλητὰς, τὰς λιγυφθόγγες τέττιγας, τὰς ἀθανάτες ἀη-
δόνας, βέβαια, ἤθελαν φανῇ πῶς μυρμηζέσι μὲ κάποιαν βρα-
χνιασμὸν φωνὴν ἀγελαίαν, ἄτοσον, καὶ ἀδύφωνον. Ἐπροθέσατε ἀκέ-
μη, πῶς ἀκέετε κὶ τὰ εὔρυθμα, καὶ γλυκύτατα κελαδίσματα ὅλων
τῶν πετεινῶν, κὶ ὀρνέων τῆς γῆς· κὶ ὅμως, ἤθελαν φανῇ σῖα βδέ-
λυγμα, καὶ μία συχασία ἔμπροσθεν ἐκείνης τῆς ἐρανίε μυσικῆς,
καὶ ἡδίσης τερπνότητος. Ἤξερε ὅμως, ὅτι ἐκεῖνοι θέλεν κριθῇ ἄ-
ξιοι νὰ ἀκέσωσιν ἐκείνε τὴς μακαρίαν ψαλμῳδίαν, τῇ ὁποίων τὰ
ὠτία

ὠτία σέκονται πάντοτε ἀνοικτὰ, νὰ δεχθῶσι προθύμως τὰ Θεᾶ τὰ
λόγια, τὰς ἐμπνεύσεις καὶ διδασκαλίας τῦ Ἁγίε Πνεύματος, τὰς
ὁδηγίας τῦ φύλακος Ἀγγέλε, τὰς θεοσεβεῖς συμβελὰς καὶ ψυχω-
φελεῖς παραινέσεις. Ἐξεναντίας δὲ πάλιν, ὅσοι κλείσσι μὲ τὰ ὠ-
τία τες εἰς τὰ τοιαῦτα ψυχοσωτήρια λόγια, τὰ ἀνοίγυσι δι᾽ εἰς ἀ-
σεϊσμὲς, μύθες, φλυαρίας, κακολογίας, ἀργολογίας, καὶ ἄλλα
παρόμοια, οἱ τοιῦτοι, δὲν θέλεν ἀξιωθῇ νὰ ἀκέσωσιν ἐκεῖνα τὰ
θεῖα καὶ ἐράνια ἄσματα. Μᾶς διδάσκυσιν οἱ Κοσμογράφοι, ὅτι
ὅλοι, ὅσοι κατοικῶσι πλησίον εἰς τὰς καταράκτας τῦ ποταμῦ Νείλε,
εἶναι ὅλοι τελείως κωφοὶ, διότ τὰς ὑπερβολικὰς κτύπας τῇ ῥευμά-
των ἐκείνε τῦ ποταμῦ, ὁπῦ κρημνίζονται ὑπὸ ὑψηλότατα ὄρη. Ἀλ-
λὰ, μήπως καὶ τῶτος ὁ Κόσμος δὲν εἶναι σῖας μέγας ποταμὸς
βροντώδης; μήπως δὲν ἔχει κτύπας μεγαλητέρας καὶ ὑπὸ αὐτὸν τὸν
βροντοηχοδέσατον ποταμὸν Νείλον; μήπως κὶ αὐτὸς δὲν εἶναι μία
θάλασσα πολυκυμκτῶσα; ὦ, πόσαις εἶναι ἡ ξικυμίαις τῇ φροντί-
δων εἰς τῶτο τὸ πέλαγος! πόσαι αἱ σφοδραὶ καταιγίδες τῇ μεε-
μνῶν! πόσαι αἱ παραχαὶ καὶ σπιλάδες τῇ ἀχείων παθῶν! πόσαι
φωναὶ, καὶ βρονταὶ τῇ ἡγεμονδιόπτων, τῇ φραγματοδομῶν, τῇ
λιθοκτύπων, τῇ χαλκοτύπων, τῇ τεκτόνων, τῇ παιζόντων, τῇ
χορδόντων, τῇ χασκογελώντων, κὶ τῇ θρηνέντων! Τέτων δὲ εἶναι
τὸ αἴτιον, ἐπειδὴ καὶ κάθε ἁμαρτωλὸς, καὶ παράνομος, ἢ τελείως
δὲν θέλει νὰ ἀκέσῃ τῇ τὰ ἄλλα Κόσμε, κὶ τῆς μελλέσης ζωῆς·
ἢ καὶ ἂν ἀκέσῃ, χωρὶς ὄρεξιν καὶ προθυμίαν δέχεται τὰς πε-
ρὶ ἐκείνων λόγες. Διότι, ὅλος τε ὁ λογισμὸς εἶναι βυθισμένος, εἰς
τὸ νὰ διαθέτῃ, καὶ νὰ κυβερνᾷ ἀσφαλτα τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ
πράγματα τῦ Κόσμε τέτε· καὶ, ἢ νὰ φυλάξῃ τὴν ὑγείαν τε
ἐπιμελεῖται, ἢ νὰ πλουτίσῃ τὸν πλέτον τε πάχει, ἢ νὰ μεγα-
λωύῃ τὴν τιμήν τε ἀπαιδάζει. Ὅθεν κὶ ὑπὸ τὰς τοιέτες φρονημα-
σμὲς, δύσκολα χεδὸν ἀναίσθητος, ἐσκοτισμένος, κωφὸς εἰς ἐκεῖ-
να τὰ ἐράνια, κὶ δὲν ἔχει ὄρεξιν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἀκέσῃ τὰς σωτη-
ρίας συμβελὰς, καὶ ψυχωφελεῖς νεθεσίας τῇ διδασκάλων. Ἴσως
δὲ καὶ ὑπὸ σωπαναστροφὰς διεστραμμένων, καὶ κακοζόπων ἀνθρώ-
πων, κωφθεῖ εἰς τὰ μεγαλόφωνα Κηρύγματα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς
τὴν ἀνακάθαρσιν τῆς συνειδήσεώς τε, εἰς τὰς φρικτὰς φοβερισμὲς
τῆς μελλέσης κολάσεως, καὶ εἰς τὰς ὁπλοίπες καθημερινὰς παραι-
νέσεις. Ἀλλὰ, τί λέγει ὁ τοιῦτος; ὅταν πλησιάσῃ ἡ τελευταία
ὥρα τῆς ζωῆς με, τότε θέλω ἀνοίξει πλατύτατα καὶ τὰ δύω με

ἀφτία, διὰ νὰ ἀκούσω μὲ προθυμίαν ὅλας ἐκείνας τὰς σωτηρίας συμβουλὰς, ὁποῦ ἤθελαν μοὶ κάμῃ οἱ πατέρες· σφάλλει ὅμως ὁ τοιοῦτος πολλά· διότι, εἰς σὲ τοιοῦτον καιρὸν, δὲν θέλει δυνηθῇ, ὁπὸ νὰ ἀκούσῃ τοιαύτας βροντὰς θεϊκάς· εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐσυνείθισεν ἡ ἀκοή του εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς του· ὅθεν, ἂς εἶναι βέβαιος, ὅτι ἀμετανόητος ἔχει νὰ μισθώσῃ ὑπὸ παύτην τὴν ζωήν· καὶ ἀκολούθως, ὅτε πρέπει νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι ἔχει νὰ ἀκούσῃ ἐκεῖνα τὰ ὑράνια ἄσματα, καὶ τὰς ψαλμῳδίας τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ τὰ λοιπὰ ἐκλεκτὰ τοῦ Θεοῦ. Ὅποιος λοιπὸν ἀγαπᾷ νὰ ἀκούσῃ ἐκείνας τὰς ψαλμῳδίας, ἂς προθυμοποιηθῇ ἐδῶ νὰ ἀκούσῃ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς σωτηριώδεις συμβουλὰς, καὶ νὰ τὰ φυλάξῃ ἕως τέλους. Ἐπειδὴ „ μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυ-
Λεκ. 12.28. „ λάσσοντες αὐτόν. “

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ε'.

Πλησιωτάτη ἀπόλαυσις χαρᾶς, καὶ ὠφροσύνης προξενεῖται ἐκ τῆς ἀμοιβαίας δόξης, καὶ θεωρίας τῶν μακαρίων Δικαίων.

Ἀ Νίσως καὶ γυρεύῃ τινὰς μέσα εἰς τὸν παρῶσαν κοιλάδα τῶν δακρύων σπογγάει, διὰ νὰ σπογγίσῃ μὲ αὐτὸ ὑπὸ τὰς ὀφθαλμούς του παῦ δάκρυον, αὐτὸς σήμερον μὶ τὸ λόγημα, ἂς μὴν ὑψώσῃ εἰς τὰς ὑρανὰς τὸ ὄμματόν του, ἀλλ' ἂς τὸ χαμηλώσῃ εἰς τὴν δυσεσάτην ἐκείνην κοπρίαν τοῦ Ἰὼβ. Ἂν συλλογισθῇς καλῶς μέσα εἰς τὸν διάνοιάν σου ἐκεῖνα τὰ λόγια, ὁπὸ ἤθελες ἀκούσῃ εἰς τούτην τὴν κοπρίαν, ὅλα τὰ γήϊνα θέλεις τὰ σοχαθῇ μὲ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον σκύβαλα, καὶ κοπρίαν. Ὁ Ἰὼβ ἐκεῖνος, τὸ ἀληθέσατον πέρας τῆς ὑπομονῆς, κείμενος ἐπάνω εἰς τὴν δυσώδη κοπρίαν ὡσὰν σῶμα θέαμα θλιβερὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος, καὶ θέλοντας νὰ γλυκαίνῃ τοὺς πόνους του, καὶ τὰ ἀυτυχήματα βάσανα τοῦ πληγῶν του, νὰ ἡμερώσῃ δὲ ὀλίγον καὶ τὴν ἄλλων ἀνθρώπων τοὺς πόνους, ὅσοι δυείσκονται εἰς διαφόρους συμφορὰς, καὶ θλίψεις, καὶ δυσυχίας, ἐξεφώνησε κάποιους μυστηριώδεις λόγους, ὁπὸ νὰ διαμέσωσιν εἰς παντοτινὴν ἐνθύμησιν ὅλων τῶν μεταγενεστέρων ἀνθρώπων.
19.23. Ἀκούσατε λοιπὸν τοὺς λόγους αὐτούς· „ Τίς ἂν δοίῃ γραφῆναι τὰ ῥή-
„ μα-

„ ματά μου, τεθῶσι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα, ἐν γρα-
„ φείῳ σιδηρῷ, καὶ μολίβδῳ, ἢ ἐν πέτρᾳ ἐγγλυφῆναι; οἶδα
„ γὰρ, ὅτι ἀνάναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς· καὶ ἀνα-
„ στήσαι τὸ δέρμα μου, τὸ ἀναπτλὲν ταῦτα. Τίς ἂν δοίῃ; Ἀλλά, τί θέ-
„ λεις, ὦ Ἰὼβ, νὰ σὲ δοθῇ; τί εἶναι τὸ ζήτημά σου; θέλω νὰ
γραφῶσι τὰ ῥήματά μου, καὶ δὲν ἔχω ὕλην ἁρμοδίαν, ὁπὸ νὰ τὰ
γράψω· ἐπειδὴ, εἰς τόσην πτωχείαν κατελήτησα, ὁπὸ, ὅτε καὶ μι-
κρὸν κεραμίδιον δὲν ἔχω, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπαίω νὰ τὰ ἐγχαράξω· ὡς καὶ τὰ δάκτυλάμου ἐστριβλώθησαν, τὰ νεῦρά μου συνεκάλησαν, αἱ χεῖρές μου παρελύθησαν, καὶ ὅλος εἶναι παρειμβλὸς ὑπὸ τὸ ψύχος, ξέμυσαι, πληγωμένος, καὶ καθηλωμένος· μ' ὅλον τοῦτο, θέλω βιάσει ἐμαυτὸν διὰ παρηγορίαν μου, νὰ σημειώσω ἐπάνω εἰς στερεὰν ὕλην διὰ γραμμάτων λόγους τινὰς συντόμους, καὶ ὀλιγοσυλάβους. Ἰδὲ, ὁπὸ σὲ ἐφέρθη χαρτίον· ὄχι, ὄχι, ἀδελφὲ· διατί, αὐτὸ ἢ ξεχίζεται, ἢ σήπεται εὐκολα· θέλω τεθῶσι αὐτὰ, ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ λοιπὸν, ἂ μόλιβδον φέρετέ μοι, ἢ χαλκὸν, ἢ πέτραν πελεκητὴν, διὰ νὰ δυείσκωνται αἰωνίως τὰ λόγιά μου. Ἰδὲ ἡ πέτρα, ὁπὸ ἐπιθυμεῖς, γράψον λοιπὸν. „ οἶδα
„ (λέγει)· ὅτι ἀνάναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς· καὶ ἀνα-
„ στήσαι τὸ δέρμα μου, τὸ ἀναπτλὲν ταῦτα. “ Ἐλπίδα στερεὰν ξέφω εἰς τὴν ψυχήν μου, ὅτι θέλω ἰδῇ κάμμίαν φορὰν τὸν σωτῆρα, καὶ λυτρωτήν μου Χριστόν· ἡ ὁποία ἐλπὶς, ἐ μόνον τὴν τεθλιμμένην καὶ καπόδωσον ψυχήν μου ἐθελχύνει παντοχόθεν μὲ ὑπερβάλλουσαν χαρὰν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμά μου αὐτὸ παρηγορεῖ ὑπὸ τὰς πολλάς του βασάνους· καὶ κείνω κάλλιον, νὰ κείπωμαι ἐπάνω εἰς τὴν τὴν βρωμερὴν κοπρίαν, ξέφωντας τὴν αὐτήν ἐλπίδα, ὁπὸ εἶπα, ἐδῶ νὰ κάθωμαι εἰς βασιλικὸν θρόνον. Ἐδὼ λοιπὸν, ἂς συλλογισθῇ καλῶς καθ' σύας ὑπὸ ἐσᾶς, αὐ ἐκείνη ἡ μικρὰ, λέπτη, καὶ ἀμυδρὰ ἐλπὶς τῆς θεϊκῆς Δόξης, τὴν ὁποίαν μακρόθεν ὁ Ἰὼβ ἐθεώρησε προτήτερα ὑπὸ τόσες χρόνες, ἔκαμνε ἐλαφρὰ, καὶ εὐκολοϋπόφερτα, διὰ νὰ μὴ λέγω εὐφροσυνα, τὰ τοσαῦτα βάσανα, δηλαδὴ τὴν γυμνότητα, τὴν ἀσθένειαν, τὰς πληγὰς, τὸ ἔμπυον, τὸ ἀνεμοπύρωμα, τὴν λέπραν, τὴν ψώραν, τὴν ἐλεφαντίασιν, τὰς ἀρθριτικὰς πόνους, τὴν σῆψιν τῆς ἐντοσθίων, τὰ ἀποσήματα, τὴν δυσωδίαν, τὴν μωρὴν γυναῖκα καὶ βλάσφημον, τὸν δαίμονα, τὰς ὀνειδισμὸς, καὶ καταφρόνησιν τῶν φίλων, τὴν πεῖναν, τὴν δίψαν, τὸν κάυσωνα τῆς ἡμέρας, τὸν παγετὸν τῆς νυκτὸς· καὶ ὅλα αὐ-

τὰ, τὰ ἐμπέβαλλεν εἰς μορφὴν Παραδείσου. Ἂν, λέγω, τόσον ἐδυνήθη μοναχὴ ἡ ἐλπὶς, ὁπὰ ἔμελλε νὰ ἰδῇ τὸν Χριστόν· τί θέλει εἶναι, ὅταν τὸν ἀπολαμβάνῃ τινὰς πραγματικῶς, καὶ αὐτοπροσώπως; Τί θέλει εἶναι (πάλιν λέγω) ὅταν καρπᾶται ὅλην ἐκείνην τὴν μακαριότητα καὶ δυσδαιμονίαν, ἡ ὁποία δὲν λαμβάνει τέλος ποτέ; „ Καὶ, καθὼς ὁ θεῖος Γρηγόριος λέγει, ἐκεῖ θέλει εἶ-„ναι τὸ φῶς, χωρὶς ἔκλειψιν· ὁ ἔρωτας, χωρὶς τιμωρίαν· ἡ ἔφεσις, „ χωρὶς λύπην· ὁ χορτασμὸς, χωρὶς ἀποσάδα· ἡ σωτηρία, χωρὶς „ ἐλάττωμα· ἡ ζωὴ, χωρὶς θάνατον· ἡ ὑγιεία, χωρὶς ἀῤῥωστίαν. „ Ἐκεῖ, καθὼς λέγει καὶ ὁ Αὐγουστῖνος, βατιλδὺς εἶναι, ἡ ἀλή-„θεια· νόμος, ἡ ἀγάπη· ἀξίωμα, ἡ δικαιοσύνη· εἰρήνη, ἡ δι-„αιμονία· ζωὴ, ἡ αἰδιότης. Ἐκεῖ, καθὼς ἔλεγε καὶ ἄλλος τις δι-„δάσκαλος, μισθὸς διὰ τὴν τίμιον τῆν Δικαίων εἶναι, τὸ νὰ θεω-„ρῶσι τὸν Θεὸν, τὸ νὰ ζῶσι σὺν Θεῷ, τὸ νὰ βιῶσιν ἐν Θεῷ, „ τὸ νὰ ὑπάρχωσι μὲν Θεὸν, τὸ νὰ εἶναι ἐν Θεῷ· ὁ ὁποῖος, θέ-„λει εἶναι τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. “ Ἀλλ᾽ ἡμεῖς, ἐπειδὴ ἐχομεν συνήθειαν, ὅταν βλέπωμεν πολλὰς ἀνθρώπους πλησίον μας, ἀπὸ τὰς ὁποίας δυνάμεθα νὰ λαμβάνωμεν ἐφόδους ἀφορμὰς παρηγοείας, χαίρομεν, καὶ ἀγαλλόμεθα· ποταπὴ ἄραγε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, θέλει μᾶς προξενηθῇ, ὅταν συναναστρεφώμεθα μὲ τὸ ὑπερβολικὸν πλῆθος ἐκείνων τῆν μακαριωτάτων Ἀγγέλων, καὶ ἁγιωτάτων Δικαίων, ὁπὰ θεωροῦσιν ὅλας τὸν ἄλλον μὲ ἀνεκλάλητον χαρὰν καὶ θυμηδίαν; Ἀλλ᾽ ἂς ἐξετάσωμεν πρότερον τὸ πλῆθος τῶν μακαρίων Ἀγγέλων, καὶ ὕστερα τῶν Δικαίων. Παράδοσις εἶναί τινων, ὅτι ἡ Παναγία Θεοτόκος ἐφάνη ποτὲ εἰς μίαν ἁγλαβεστάτην Ὁσίαν, καὶ τῆς εἶπε, πῶς, τόσος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀγγέλων, ὁπὰ, ἂν ἐμετροῦντο ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς συντελείας τὸ Κόσμου, ἀκόλουθον ἦτον, νὰ βάλωνται δέκα Ἄγγελοι εἰς ὅλα ἄνθρωπον. Ὁ δὲ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, θαμβόμενος ξόπου τινὰ εἰς τὸ πλῆθος, λέγει, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀγγέλων, „ εἰς μόνον τὸν Θεὸν εἶναι γνωστὸς, τὸν ποιήσαντα τάτες. Ὁ Ἅ-„γιος Ἀμβρόσιος, πάλιν λέγει, ὅτι, οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸ ἑκατοστὸν „ μέρος τὸ ἀριθμὸ τῶν Ἀγγέλων, καὶ ὅτι αἱ τέσσαρες τάτων ἀνώ-„τεραι τάξεις, δηλαδὴ αἱ Κυριότητες, οἱ Θρόνοι, τὰ Χερουβὶμ, καὶ „ τὰ Σεραφὶμ, εἶναι πλέον πολυάριθμα, ἀπὸ τὰ κατώτερα πάντε „ Τάγματα. Ἕτερος δὲ τῶν θεολόγων, εἶπεν· “ ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀγγέλων, συγκρινόμενος μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνθρώπων, ἠμπορεῖ δικαίως

δικαίως νὰ λέγεται ἄπειρος καὶ ἀναρίθμητος. Λοιπὸν ἂν καὶ τὴν φανερωθεῖσαν Ἀποκάλυψιν τῆς Διανοίας ἡμῶν Θεοτόκε, δίδουσιν δέκα Ἄγγελοι εἰς ὅλα ἄνθρωπον, ἂς τοχαθῇ καθ᾽ ὅλας, τί πλῆθος δυσκολομέτρητον, καὶ πολυάριθμον εἶναι αὐτοὶ οἱ Ἄγγελοι. Καὶ ἀκολούθως, ἂς ὑπολογισθῇ, τί χαρὰ θέλει εἶναι εἰς τὸν καθ᾽ ὅλα, νὰ βλέπῃ τόσα στρατεύματα Ἀγγέλων, μὲ ἀνεκδιηγήτες διαφορίας καὶ ὡραιότητας, καὶ νὰ συνομιλῇ, καὶ νὰ συναναστρέφεται μὲ αὐτές! Ἕνας θεοσεβὴς ἀρχιτέκτων (καθὼς διηγοῦνται) εἶδε, διὰ τὴν ἀρετήν τε, Ἄγγελον εἰς εἶδος παγκάλε καὶ ὡραιοτάτε νέε· ὁ ὁποῖος ἔλεγεν, ὅτι διὰ χαρισεῖτο νὰ χάσῃ τὸ ὅλα τε ὄμμα, μόνον νὰ τὸν ἔβλεπε καὶ ἄλλην μίαν φοράν. Καὶ ἐγὼ, λέγω· ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ ἔβλεπέ τινας ὅλας, καὶ μόνον Ἄγγελον, καὶ νὰ συνομίλῃ μὲ αὐτὸν, καὶ νὰ τὸν ἀκροάζετο, ὅταν μεγαλοπρεπῶς ἤθελεν ὁμιλῇ καὶ διαλέγεται περὶ ὑπερφύσεων καὶ θείκων πραγμάτων, καὶ νὰ ἐκπιπτεζε τὴν πανδέμορφον καὶ ὡραιοτάτην καλλονὴν τε προσώπε τε, νὰ ἐβάθυνε τὸν νοῦν τε, καὶ νὰ ἐγνώριζε τελειότατα τὰς χάριτάς τε, τὴν ἁγιωσύνην τε, καὶ τὴν θειοτάτην γνῶσιν καὶ βάθυνσιν, μὲ πόσαις ἄραγε χαρᾶς καὶ εὐφροσύναις ἤθελε θαυμάσῃ, καὶ ἤθελε μείνῃ ὅλος ἐκστατικός; Κατὰ ἀλήθειαν, κάθε Δίκαιος, ὅταν συγκώσῃ τὰ ὀμμάτιά τε εἰς ἐκείνην τὴν φωταυγεστάτην καὶ παυπέρλαμπρον τῶν Ἀγγέλων, καὶ τῶν Ἁγίων χορείαν, καὶ τὴν συναναστροφὴν, εἰς τὴν ὁποίαν (διὰ νὰ δανεισθῶ τὰς λόγας τε μεγάλε Βασιλέως) εἶναι τῶν Ἀγγέλων αἱ μυριάδες, τῶν Προπατόρων τὰ συνέδρια, τῶν Ἀποστόλων οἱ θρόνοι, τῶν Προφητῶν τὰ συναθροίσματα, τῶν Πατριαρχῶν τὰ σκῆπτρα, οἱ στέφανοι τῶν μαρτύρων, οἱ ἔπαινοι πάντων τῶν Δικαίων, συμφώνως ὑφαινομένων, μόλις θέλει δυνηθῇ νὰ κρατήσῃ τὸν ἑαυτόν τε, ὁπὰ νὰ μὴν ἀναπηδήξῃ μὲ χαρὰν μεγάλην, καὶ νὰ χορεύσῃ ἀγαλλόμενος. Ὡς καὶ ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος φιλόσοφος Σωκράτης, μέλλοντας μετ᾽ ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ, ἐχαίρετο μὲ ὑπερβολὴν, λέγοντας, πῶς ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ ὑπάγει εἰς τοὺς Ἥρωας εἰς τὸ θεῖκους καὶ ἀείστους ἄνδρας τῆς ἀρχαιότητος, μὲ τοὺς ὁποίους ὁμοῦ ἔλεγεν ὅτι ἔχει νὰ πολιτεύεται εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· τὸ ὁποῖον, ἂν ἤθελεν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τε καθ᾽ ὅλου, δηλαδὴ νὰ συνομιλῇ καθ᾽ ὅλας μὲ ὅποιον θέλῃ, βεβαιότατα καθ᾽ ὅλας ἀγαπᾶσε νὰ συνομιλῇ, μὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐδικῆς τε τέχνης καὶ τε ἐπαγγέλματος· δηλαδὴ, οἱ φιλόσοφοι, μὲ τὸν Ἀριστοτέλην· οἱ μαθηματικοὶ, μὲ τὸν Ἀρχιμήδην·

δλω· οἱ ῥήτορες, μὲ τὸν Δημοσθένη· οἱ ζωγράφοι, μὲ τὸν Ἀπελλῆ· οἱ ἰατροὶ, μὲ τὸν Ἱπποκράτη· οἱ νομοδιδάσκαλοι, μὲ τὸν Τριβωνιανόν· καὶ οἱ στρατιῶται, μὲ τὸν Ἀλέξανδρον. Καὶ ἂν ἐκεῖνοι, ἀφ' μόνην ὁμοιότητα κοσμικῆς τινος τέχνης, ἢ ἄλλου ἐπαγγέλματος, ἔχεν τέτοιον ἔρωτα καὶ πόθον νὰ σωναναστρέφωνται μὲ τὸν ὁμοτέχνους· πόση χαρὰ θέλει εἶναι εἰς ἕνα Χριστιανὸν δίκαιον, νὰ σωομιλῇ, καὶ νὰ ἀφιλέγεται θαρρετὰ μὲ τὰς μεγάλας ἐκείνας ἥρωας τῆ παλαιᾶ νόμε, τὸν Ἀδὰμ, λέγω, τὸν Νῶε, τὸν Ἰσαὰκ, τὸν Ἰακὼβ, τὸν Ἰωσὴφ; μὲ ἐκείνες τὰς Πνευματοφόρες Προφήτας, τὸν Ἡσαΐαν, τὸν Ἱερεμίαν, τὸν Ἰεζεκιὴλ, τὸν Δανιὴλ, καὶ τὰς ἄλλοι-πες; μὲ τὰς ἐκλεκτὰς βασιλεῖς; τὸν Δαβὶδ, τὸν Ἐζεκίαν, τὸν Ἰωσαφὰτ, τὸν Μανασσῆ, μὲ τὴν πάντιμον γερουσίαν τῶν Ἀποστόλων, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰωάννην, καὶ τὰς λοιπὰς· μὲ τὰς Θεοφόρους Ἁγίες Παπᾶς, τὸν Βασίλειον, τὸν Χρυσόστομον, τὸν Γρηγόριον, τὸν Ἀθανάσιον, τὸν Νικόλαον, τὸν Σπυρίδωνα, τὸν Ἐπιφάνειον, τὸν Ἱερώνυμον, τὸν Δαμασκηνόν· τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἀγιωσύνην σεβόμεθα, καὶ τὴν σοφίαν ὑπερθαυμάζομεν. Θέλεν χαίρονται λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι Δίκαιοι καὶ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἀναμεταξύ των θεωρίαν, καὶ εἰς τὴν γλυκυτάτην ὑπόλαυσιν καὶ σωομιλίαν. Ἐδῶ κινεῖται μία μεγάλη ἀντιλογία εἰς τὰ σχολεῖα τῶν θεολόγων, μὲ ποίαν τάχατε ἀφίλεκτον οἱ Δίκαιοι θέλεσι σωτυχαίνει εἰς τὸν Παράδεισον· μὲ ἑλληνικὴν δηλαδὴ, ἢ λατινικὴν, ἢ συριακήν. Τινὲς ἔχεσι γνώμην, πῶς θέλεσιν ὁμιλεῖ ὅλοι ἑλληνισί· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριός μας εἶπεν· ἐγώ εἰμι τὸ, Ἄ. καὶ τὸ, Ὦ. τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ πρῶτον, καὶ ὁλοὔτερον στοιχεῖον τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἄλλοι πάλιν λέγεσι, πῶς θέλει σωτυχαίνει καθ' ἕνας μὲ τὴν ἐδικήν τε πάτριον γλῶσσαν, καθὼς καὶ ἐδῶ εἰς τὸν γῦρον, ἀφ' νὰ δοξάζεται θεμισότερον ὁ Θεὸς μὲ τὰς γλώσσας ὅλων τῶν Ἐθνῶν. Γράφει ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Διάλογος ἕνα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει κάθε ἀνθρώπινον λογισμὸν, ὡς θαῦμα θεμάδοξον· βεβαιότοι δὲ τὸν λέγοντα, μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. „ ἕνα παιδίον „ (λέγει) τὸ ὁποῖον ἔβοσκε βόδια, ὕστερον ἀφ' ἃ ἀπέθανε, πά„ λιν κατ' οἰκονομίαν Θεῦ, ἀνέζησε· καὶ κράζωντας τὸν αὐθεντάτων „ τε, εἶπε πρὸς αὐτόν· ἴξδρε, ὅτι ἐγὼ ἀνέβηκα εἰς τὸν οὐρανὸν, „ καὶ ἔμαθον ἐκεῖ ποῖοι ἔχεν νὰ ἀποθνήσκουν ἀπὸ τὸ ὁποῖον σε „ εἰς ὀλίγας ἡμέρας, ὁ δεῖνα δηλαδὴ, καὶ ὁ δεῖνα· καὶ ἀφ' νὰ „ βεβαιωθῇς πῶς σὲ λέγω τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἤμεν εἰς τὸν οὐρα„ νὸν,

„ νὸν, ἰδὲ ἔλαβα τοιαύτην χάριν ἐκεῖθεν, νὰ ὁμιλῶ τὰς γλώσ„ σας ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἐνθυμᾶσαι πῶς ἐγὼ δὲν ἤξερα „ τελείως ἑλληνικά; καὶ ἔμως τώρα ἠμπορῶ δύο νὰ ὁμιλήσω ἑλλη„ νικὰ, ἀφ' νὰ πιστεύσητε ὅτι ἀληθινὰ ἐδιδάχθηκα ὅλας τὰς γλώσ„ σας τῶν ἐθνῶν. Τότε ὁ αὐθεντήσας τε ἄρχισε νὰ τὸν ἐρωτᾷ ἑλλη„ νιστί· καὶ αὐτὸς, εἰς ὅλα ἀπεκρίνατο μὲ τὴν αὐτὴν ἀφίλεκτον, „ τὴν ἑλληνικήν· τόσον, ὅπε ὅλοι οἱ παρεσῶτες ἔμειναν ἐκστα„ τικοί. εἰς τὸ ἴδιον ὁσπήτιον διέσκεπτο καὶ σὰς Βέλγαρες· τὸν „ ὁποῖον φέροντας ἔμπροσθεν τε τὸ παιδίον, τὸν ἐπρόσαξαν νὰ σωομ„ μιλήσῃ βελγαρικὰ μὲ αὐτὸ τὸ παιδίον· τὸ ὁποῖον, ἀγκαλὰ καὶ „ ἦτον γενήμα καὶ θρέμμα τῆς Ἰταλίας, μ' ὅλον τοῦτο, τόσον δύ„ μορφα ὡμίλησε τὴν βελγαρικὴν γλῶσσαν, ὥστε ὅπε ἐκεῖνος ὁ „ Βέλγαρες ἐβεβαίωνε μεθ' ὅρκε, ὅτι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ὁμιλή„ σῃ τινὰς καλήτερα τὰ βελγαρικὰ, μήτε αὐτὸς ὁ φυσικὸς Βέλ„ γαρες. Καὶ ἀπὸ τὴν δοκιμὴν λοιπὸν τούτων τῶν δύο γλωσσῶν, „ ἐβεβαιώθησαν ἅπαντες ὅτι αὐέβηκε τὸ παιδίον, (καθὼς ἐλέχθη) „ εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ταῦτα μὲν, ὁ θεῖος Γρηγόριος. Ἀλλὰ, μ' ὅλον ὅπε δὲν εἶναι φανερὸν εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, ποίαν ἀφίλεκτον ἔχουν νὰ μεταχειρίζωνται οἱ Δίκαιοι εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅταν μετ' ἀλλήλων σωομιλῶσι· μ' ὅλον τοῦτο, εὐλογώτερον φαίνεται, καὶ τὴν γιώμην τε θείε Ἱερωνύμε, νὰ εἶναι ἐκείνη ἡ ἀφίλεκτος, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἐχάρισεν εἰς τὸν Παράδεισον τὸν πρωτοπλάστην Ἀδὰμ· δηλαδὴ, ἡ Ἑβραϊκή. Διότι, καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς καὶ λόγος τε Θεῦ, ὁ σαρκωθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν αὐτὴν πολλάκις ἐμεταχειρίζετο, καὶ μὲ αὐτὴν παρέδωκε τὰ Μυστήρια τῆς Πίστεως, καὶ τὸ Κήρυγμα. Αἱ δὲ μεταξὺ τῶν μακαρίων σωομιλίαι, θέλεσιν εἶναι τοιαῦται, ὅ,τι λογῆς ἦσαν τῶν Ἀποστόλων μίαν φορὰν, ὅταν „ πληθυσθέντες Πνεύματος Ἁγίε εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς, „ ἐλάλεν ποικίλαις γλώσσαις, καὶ προεφήτευον. Καὶ τί τάχα ἐλά- Πραξ. β.
„ λεν; φανερὸν, ὅτι τὰ μεγαλεῖα τε Θεῦ. Καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι ἀναμεταξύ των θέλεν ὁμιλεῖ χαριέσατα, θεμὶ τῆς Ἀπείρε Τελειότητος τε Θεῦ, θεμὶ τῆς αὐτε ἀνεκφράστε Σοφίας, Δυνάμεως, Ἀγαθότητος, Ἐλεημοσύνης, Δικαιοσύνης, καὶ μάλισα ἐκείνης τῆς ὑπερθαυμασίε Προνοητικῆς τε Οἰκονομίας, ἀφ' τὴν σωτηρίαν μας, ὅπε ὠκονόμησε μὲ τὴν σάρκωσιν τε Ἀγαπητε υἱε· καὶ προσέτι, μὲ πόσας μηχανὰς ὑπερφυεῖς καὶ τρόπους μυστηριώδεις τὰς ὡδήγησεν εἰς τὴν σωτηρίαν· πόσαις φοραῖς μὲ τὴν χά-

εἶντα τὲς ἐπερέφθασε, μὲ θείαν ἐπίπνοιαν τὲς ἐκίνησεν εἰς
τὲς ἀρετὲς, καὶ παρὼν δρέθη βοηθὸς εἰς τὲς δεινὲς καταδρομὲς
τῦ ἀγρίων δαιμόνων· ἀπὸ τὲς ὑπκειμένυς κινδύνυς, τὲς ἠλεθέρω-
σεν· ἀπ' αἰῶνος μὲ τλὼ ἄκραντε δυσπλαγχνίαν καὶ τὸ ἔλεος, τὲς
ἐδόξλεξεν εἰς τλὼ δόξαντε. Βαβαὶ, μὲ πόσλω χαρὰν τῆς ψυχῆς
των θέλει ἀπαριθμεῖ τὲς κινδύνυς, ἀπὸ τὲς ὁποίυς ἀβλαβῶς ἐ-
πέρασεν μὲ τλὼ βοήθειαν τῦ Θεῦ, καὶ ἐσώθησαν! Πόσαις φοραῖς
θέλυσι λέγει, καὶ ξαναλέγει σωεχῶς ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, ἐ-
κεῖνο τὸ τῦ Προφιπάνακτος λόγιον „ εἰμὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι,
Ψαλμ. 93. „ ὀλίγυ παρέκεισε τῇ ᾅδῃ ἡ ψυχήμε! Πόσον τερπνὸν καὶ δυ-
φρόσυνον θέλει εἶναι, νὰ ἀκύη τινὰς ἀπὸ τὸ σῶμα τῦ Μεγίσε
Παύλε, ὅτι ὁπόταν αὐτὸς εἰς τὸν κάμπον τῆς Δαμασκῦ, πνέων
ὅλος ὀργῆς, καὶ φόνε κ' τῦ Μαθητῦ τῦ Χεισῦ ἐπορδύετο, ἔξαι-
φνα ἦλθε φωνὴ ἀπὸ τὸν ὐρανὸν φοβερὰ εἰς αὐτὸν, καὶ φῶς ὄξαν-
τραπτον, τὸν περικύκλωσε· καὶ παρευθὺς, ἀπὸ ἐκεῖ ὁπῦ ἦτον διώ-
κτης τῆς Ἐκκλησίας, μετεπάθη Μέγας τῦ Χεισῦ Ἀπόσολος! Πά-
λιν, νὰ ἀκύη ἀπὸ τὸ σῶμα τῦ θείε Πέτρε, μὲ τίνα τρόπον, ἐ-
παύω εἰς τλὼ ἄρνησίν τε, γυρίζωντας ὁ Γισῦς Χεισὸς πρὸς αὐτὸν
τὰ θεοχαείποτε αὐτῦ ὄμματα, τὸν ἔκαμψε δρθύς νὰ μετανοήσῃ καὶ
νὰ κλαύσῃ πικρῶς! Πάλιν, μὲ τί λόγια ἡ Μαγδαληνὴ Μαεία
ἔσυρσεν εἰς τὸν ἑαυτόν της τὴν δυσπλαγχνίαν καὶ δυμφοιαν τῦ Χεισῦ·
καὶ ὄχι μόνον τὰ δαιμόνια εὐγαλεν ἀπὸ λόγε της, ἀλλὰ καὶ θαυ-
μασλὼ Μαθήτριαν τλὼ ἀπεργάσατο! Πόσαις φοραῖς θέλει δίνη-
θῇ ὁ Δαβὶδ χαρμοσύνως τὸν ξεπεσμὸν καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ψυ-
χῆς ὁπῦ ἔπαθεν, ὅταν τὴν βδέλυραν μοιχίαν, ὁμῦ καὶ τὸν ἄδικον
φόνον κατέπραξε! Τότε, δὺ θέλει φάλει πλέον ἐκείνλω τὴν λυπη-
Ψαλμ. ρὰν θρλωφδίαν, τὸ „ Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, κ' τὸ μέγα ἔλεός
ν. „ σε, ἀλλὰ τὸν χαρεπσιὸν καὶ δυφρόσυνον ψαλμόν· „ τὰ ἐλέησε,
Ψαλμ. „ Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι. Ἔπειτα, ἄλλοι πάλιν ἔχυν νὰ
88. ψαλέγωνται περὶ τῆς ἀνεκφράσων Μυσηρίων τῆς ἡμετέρας Πίσεως,
τῆς ἐνσάρκε Οἰκονομίας τῦ Κυρίε μας, τῆς Γεννήσεως, τῆς Ἀνα-
ξοφῆς, τῆς Πολιτείας τε· περὶ τῦ ἐκείνε Παθῶν, καὶ βασάνων,
περὶ τῆς Ἀνασάσεως, τῆς εἰς ὐρανὺς Ἀναλήψεως, καὶ τῆς εἰς τὰ
Δεξιὰ τῦ Παπὸς Καθέδρας τε· ὁμοίως καὶ περὶ τῦ λοιπῶν τῦ
Θεῦ Μυσηρίων. Οἱ δὲ Μοναχοὶ, ἔχυν νὰ δινεῦνται πρὸς ἀλλή-
λυς κ' μέρος, μὲ ποταπαῖς ἔμπνδσες τὸ Θεῦ διεσώθησαν ἀπὸ
τὸ παρόντος πελάγος τὰ κύματα, καὶ κατλώτησαν εἰς τὸν ἀκύμαν-

τον

τον λιμένα τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ἀρνησάμενοι πατρίδα, γονεῖς,
καὶ πᾶσαν ἄλλλω καλοπάθειαν, ὁπῦ κατ' ἄλλον τρόπον, μεγάλως
ἤθελαν κινδυνεύσῃ. Τοιυτοτρόπως καθ' ὅλας θέλει δινεῖται ὅλης τε
τῆς ζωῆς τὰ ἔργα, τῆς πολιτείας τε τὰ κατορθώματα, κ' τὲς κιν-
δύνυς, κ' τὰ λοιπά! Καὶ τέλος πάντων, μὲ ἀνερμλύσην χαρὰν κ'
ἀγαλλίασιν τῆς τότε θριαμβεύσης ψυχῆς τε, θέλει ἀναφέρει τλὼ
ἄῤῥητον Οἰκονομίαν, κ' ὑπερθαύμασον πάξιν τῆς σωτηρίε Προνοίας,
ὁπῦ μεταχειρίζεται ὁ παντοκράτωρ Θεὸς εἰς ὅλα τε τὰ ποιήματα.
Ἀλλ' εἰς τῦτο τὸ ὑπέρμεγα παλάτιον τῦ Θεῦ, τελείως δὺ θέλυν
ἀκυθῇ αἱ φωναὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἰς τῦτον τὸν Κόσμον, τλὼ
γλῶσαν, ὁπῦ εἶναι ὁ εὐῤῥέσατος σολισμὸς τῦ ἀνθρώπε, τὸν ἐ-
σωπήθισαν ἢ νὰ βλασφημῶν εἰς τὸν Θεὸν, ἢ νὰ κατηγορῶν, ἢ νὰ
ὑβρίζων, ἢ νὰ φλιγελῶν, ἢ νὰ συκοφαντῶν, ἢ ἁπλῶς νὰ κενῥότωσι τὲς ἀδελφές των. Διότι, τὲς τοιύτες δὺ τὲς ἐμβάζυσιν εἰς ἐκ-
κεῖνο τὸ βελόπηριον τῦ ἐπυρανίων ῥητόρων, κ' θεολόγων. τὸ μαρ-
τυρεῖ ὁ Θεῖος Ἀπόσολος „ λοίδορει, βατιλείαν Θεῦ ὐ κληρονομῆσι. Σὺ λοιπὸν, ὁποις κ' ἂν εἶσαι, ἀδελφὲ Χρισιανὲ, φρόσεχε νὰ
μὴ σωαριθμηθῇς μὲ τὲς τοιύτες βλασφήμυς, ὑβρισὲς, κ' κακολό-
γυς, μὲ τὲς σκαπελάλες κ' συκοφάντας· ἐπειδὴ κ' δὺ εἶναι δυσα-
πὸν νὰ δρεθῇ κανένας τόπος ἐκεῖ ὁμῦ τὲς τοιύτες ὑβρισὲς, δὺ εἶ-
ναι τρόπος νὰ χωρέσῃς ἀνάμεσα εἰς ἐκείνες τὲς Δικαίες, ὁπῦ μὲ
τελείαν ἀγάπω, καὶ γλυκυτάτλω ὁμόιοιαν ἦσαν σωδεδεμένοι κ' εἰς
τῦτον τὸν Κόσμον. Ἂς ἀκύσωμεν κ' τὸν μυσολέκτλω τὸν ἐμπυρίνε
ἐκείνε παλατίε, τὸν ἀγγελισὼ, λέγω, Γωάνλω „ Ὅσις ὐχ'
„ εὑρέθη ἐντῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνλω
„ τῦ πυρός. Ἀπὸ τὲς ὁποίυς εἶναι αὐτοὶ, ὁπῦ αὐτερῶ ἀπιρι-
θμήσαμεν, οἱ ὁποῖοι διώκονται ἀπὸ τὲς ὐρανὲς, ὡσὰν δύσμορφοι
βάτραχοι, ὡς τερατώδεις ἰχθύες, κ' ὡς θαλάσσιοι δράκοντες· λε-
πισμένοι, βρωμόσομοι, κ' συχαμεροὶ, θέλυν καπακολυμβῶσι μέ-
σα εἰς ἐκείνλω τλὼ λίμνλω, ἀνελεημόνως βασανιζόμενοι εἰς αἰῶνας
τὸν ἄπαντα. Τώρα, ποῖος δὺ ἐξεύρει πῶς τῆς θαλάσσης, καὶ τῦ
λοιπῶν ποταμῶν, κ' λιμνῶν τὰ ὀψάρια λέγονται ἰδίως βωβά; τὸν
αὐτὸν τρόπον ὁ Δίκαιος Κριτὴς ἀπὸ τὲς καταλάλες κ' ὑβρισὲς, ὁ-
πῦ ἐβυθίθησαν εἰς ἐκείνλω τλὼ φοβερὰν λίμνλω ὁμῦ τλὼ φαρμα-
κώδη γλῶσάν τες, θέλει σπκώσει κ' φωνλὼ, κ' λόγον· τὸν ὁποῖον,
ὡς κονπιλμον ξίφος ἐμεταχειρίθησαν κ' τὸ πλησίον τες· καὶ ὅτε
θέλυσι φάλλει ποτὲ τὸ τερπνὸν ἐκεῖνο κ' γλυκύπατον, Ἀλληλεία·

ἀλλὰ

ἀλλὰ τὸ λυπηρὸν καὶ θρίωδες, ἀλοίμονον, ἀβάλε, οἴμοι, καὶ ὀαί. καὶ λοιπὸν εἰς τὸς φαρμακολόγυς, βλασφήμυς, κακολόγυς, θλιγελασάς, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, λοιδόρυς, ὅτι „ βασιλείαν Θεῦ ὐ κληρονομήσυσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἡ πρὸς ἀλλήλοις ἁπαντων Δικαίων ὁμόμοια καὶ ἀγάπη, γίνεται πρόξεμος ἀμπερβλήτυ ὠφροσύμης.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησῦς Χριστὸς, θὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸς ἐκλεκτὸς αὐτῦ, εἰς αὐτὴν τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς σωτελείας τῦ Κόσμυ τύτυ, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ τὸς λογισμὸς των, κατεπιγμένυς μέσα εἰς τὰς παραχὰς, ὁπῦ προξενεῦνται ἀπὸ τὰ φοβερὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα τότε μέλλυν νὰ ἀκολυθήσυν, μὲ τοιαῦτα λόγια τὸς δυ-
Λυκ. 21. 28. ναμένυς. „ Ἀρχομένων δὲ τύτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε, καὶ ἐπάρατε „ τὰς κεφαλὰς ὑμῶν. δὲν θέλει ὁπῦ ἐκεῖνοι νὰ κύπτυσι κάτω εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ νὰ ἀνακύπτυσιν ἐπάνω εἰς τὸν ὐρανόν. Ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, τετέστιν, ὑψώσατε τὰ ὄμματα τῦ νύς σας, ἀναχωρήσατε ἀπὸ ταύτην τὴν γῆν, καὶ λόγῳ, καὶ θράγματι, καὶ θβαβλέψατε πρὸς τὸν θμβλεπτον Κόσμον· τὸν ὁποῖον, δὲν πρέπει νὰ προσμείνωμεν, θὰ νὰ μᾶς καταχώσῃ, ἐπειδὴ καὶ, ἀνάγκη εἶναι αὐτὸς ποτε νὰ καταχωθῇ. „ Ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν ἀπὸ τὰ κύματα τῦ παραχώδυς τότε Κόσμυ πρὸς ἐκεῖνον τὸν γαλιωὸν λιμένα· ἀπὸ τὸν πηλὸν, εἰς τὸν Παράδεισον· ἀπὸ τὸ πῆν τῶν ὀδυνῶν φυλακὴν, εἰς τὴν ὐράνιον παρίδασας· ἀπὸ τὴν σκληρὰν ὀξυσίαν, εἰς τὴν ἀληθινὴν χώραν· ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸ ὄρος τὸ θεῖον, τὴν ὐράνιον Ἱερυσαλήμ. εἰς αὐτὸ τὸ τὸ κὶ ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ, μὲ πολαγχνικώτατα λόγια μᾶς
Ψαλμ. κιτᾷ· „ ὑοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε
4. 3. „ ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; „ ὑοὶ ἀνθρώπων, τῦ ὁποίων ὐράνιος εἶναι ἡ φυτεία, Θεὸς, ὁ φυτυργὸς, σὐθεος ἡ μορφὴ, ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, ὄρθιον τὸ κορμί. ὑοὶ ἀνθρώπων, τῦ ὁποίων, Παρδις εἶναι, ὁ ὐρανὸς· μισθὸς, ἡ τῦ Θεῦ ἀπόλαυσις· σὐδυμα, ἡ χάρις· ἐλπὶς, ἡ ἀπέραντος δόξα· ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ὁ νὺς σας, μὲ τὸ νὰ εἶναι πνεῦμα ἄὐλον, εἶναι καὶ τόσον λεπτότατος, ὁπῦ θέπερᾷ τὸς ὐρανύς· συγκείνεται μὲ τὸς Ἀγγέλυς, μιμεῖται τὸν

τὸν Θεόν· θὰ τί λοιπὸν τὸν καρφόνετε εἰς τὰ γήϊνα; Διὰ τί τὸν σύρνετε κάτω χαμηλὰ εἰς τὸ ἔδαφος; θὰ τί τὸν πρσκολλᾶτε εἰς τὰ ἄτιμα θράγματα; ὑοὶ ἀνθρώπων, ἂν ἠθέλατε ἦσαι ὑοὶ θηρίων, ἢ κτηνῶν, ἢ ἁπλῶς ζώων ἀλόγων, δὲν ἠθελεν εἶναι θξόδοξον τὸ νὰ κιτάζετε κάτω εἰς τὴν γῆν. Ἐσεῖς ἐκτίθητε λογικοὶ· ὁ τῆς σας λοιπὸν, πρέπει νὰ ὑψπλώνεται εἰς τὴν αὐταλήθειαν, ὁπῦ εἶναι ὁ Θεός. Ἐκτίθητε αὐτπερβλήτυ· ἡ βέλησίς σας πρέπει νὰ κινῆται εἰς τὸ αὐτάγαθον. Ἐσεῖς ἐκτίθητε ἄρχοντες πάσης τῆς γῆς· πρέπει λοιπὸν ἐσεῖς νὰ κυριεύετε τὴν γηΐων, καὶ ὄχι αὐτὰ νὰ κυριεύσιν ὑμῶν. Οἱ ὀφθαλμοί σας, ἐδιωρίσθησαν νὰ ἔχυν καθέδραν τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς κεφαλῆς· λοιπὸν, τὴν ὑψηλοτάτων θραγμάτων πρέπει νὰ ἤθε θεάμονες· „ ὅθεν, ἕως „ πότε, βαρυκάρδιοι; δὲν φθάνει ὁ καιρὸς, ὅσον ἀφιερώσατε εἰς τὴν ματαιότητα; ἕως πότε, βαρυκάρδιοι; ἡ βριφικὴ ἡλικία, ἐπέρασεν· ἡ παιδικὴ μωρία, ἀπῆλθεν· ἡ μειρακιώδης ἀφροσία, ἀπέπτη· ἡ ἀνδρικὴ, παρέθραμεν· ἡ γηραλία, ἔχει ὁλοσὰν μὲ μεγάλην ταχύτητα· ὁ θάνατος, ἔφθασεν· ἡ Αἰδιότης, ἐπλησίασεν. Ἐσεῖς λοιπὸν, ὁπῦ ἕως τώρα ὑπῆρχετε βαρυκάρδιοι, ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν ἐκεῖ, ὅπυ εἶναι ὁ μισθός σας, καὶ καταλάβετε πόσον θέλει εἶναι πλυσιώτατος, καὶ γλυκύτατος ἐκεῖνος ὁ μισθὸς, θὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγαλλίασιν, ὁπῦ οἱ ἐκλεκτοὶ μέλλυν νὰ ἀπολαύσιν αἰωνίως, θὰ τὴν ἔνδοξον συναναστροφὴν καὶ συμφόνιαν τῆς ὐρανίων, θὰ τὴν πρὸς ἀλλήλυς ἀμοιβαίαν ἀγάπην, θὰ τὴν ἄκραν καὶ ἀείζων σὐσιν, θὰ τὴν σύμψυχον καὶ παντέλειον ὁμόνοιάν των. Εἰς τὸν τὸν Κόσμον, οἱ ἄνθρωποι εἶναι θξβάται, ροικοι καὶ παρεπίδημοι, ὡσὰν εἰς ξενῶναν· εἶναι ὡσὰν εἰς ὁδοιπορίαν· εἶναι πάλιν ὡσὰν εἰς ὁδοιπορίαν· εἶναι πάροικοι καὶ παρεπίδημοι, ὡσὰν εἰς ξενῶναν· ἀλλὰ, ὅταν φθάσωσιν εἰς τὴν ἄνω παρίδα, τότε θέλυσιν ἀκύσει ἀπὸ τὸ σῶμα τῦ θρανίυ ἐκείνυ οἰκοδιαστύ, ἤδη „ ἐκέτι ἐσὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ Ἐφεσ. 2. 19. „ συμπολῖται τῆς Ἁγίων, καὶ οἰκεῖοι τῦ Θεῦ. „ Ἂς θεωρήσωμεν πόσοι τάχατε νὰ εἶναι ἐκεῖ δεκτοὶ συμπολῖται, καὶ οἰκεῖοι. Ἐρωτᾷ θὲ τότε ὁ προφητάναξ Δαβίδ. „ Κύριε, τίς παροική- Ψαλμ. 14. „ σει ἐν τῷ σκηνώματί συ; ἢ, τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει ἁγίῳ „ συ; Καὶ ἀποκρίνετε εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον „ πορδόμε- „ νος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσυνήν. „ Δὲν δ' εἰσκεται λοι- πὸν κἀνενὰς ἐκεῖ μὲ θμικρὸν ῥῦπον, ἢ λέρυν εἰς τὴν ψυχήν. Δὲν ἐμβαίνει ἐκεῖ μέσα κἀνενὰς ἀκάθαρτος καὶ μεμολυσμένος· ὅλα

ἐκεῖ

ἐκεῖ καθαρά, ὅλα λαμπρά, καὶ ὅλα παντέλεια. τὸν παλαιὸν καιρὸν, εἶχον εἰς τὰ ἔξω μέρη τὸ θεῖον Ναὸν βρύσες ἀπὸ καθαρὸν νερὸν, ὅθεν νὰ πίπτεται ὅς τις ἔμελλε νὰ ἐμβῇ μέσα. καὶ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ἡμεῖς, πρέπει νὰ ἐμβωμεν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐπουράνιον Ναὸν, ἀνάγκη εἶναι νὰ πλυθῶμεν ὅλας μας τὰς ἀκαθαρσίας. Αὐτὸν τὸν
21. 18. Ναὸν θεωρεῖ φωντας καὶ ὁ Θεολόγος Γιωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψίν του, λέγει, ὅτι τὰ τείχη του εἶναι κατεσκευασμένα ἀπὸ χρυσίον τόσον καθαρὸν, ὁποῦ εἶναι ὡσὰν τὸ γυαλί· εἰς τὸ ὁποῖον Ναὸν ταῖς αὐλαῖς, ἔπι μικρότατος κονιορτὸς δὲν δύεισκεται· εἰς ταῖς στράταις του, ἔπι ὀλίγος πηλὸς ὅλως φαίνεται. Ἐκεῖ εἶναι τὰ κενὰ χωρὶς ἤρων, τὰ ῥόδα χωρὶς ἀκάνθας, τὸ χρυσίον χωρὶς σκωρίαν, αἱ σαφυλαὶ χωρὶς ἀγκίδας, ὁ κόκκος χωρὶς ἄχυρον, ὁ σῖτος χωρὶς
52. 1. ζιζάνιον. τοῦτο, καὶ ὁ Ἡσαΐας προαναφώνησε λέγων. „ Ἱερουσαλὴμ, „ πόλις ἁγία, ἐκέτι προσθήσεται διελθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος, „ καὶ ἀκάθαρτος. Διότι πάλιν γέγραπται εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν „
22. 15 „ ἔξω οἱ κύνες· εἰς ἐκείνην τὴν ὄπως παρίδα, δὲν δύεισκεται τινας Καΐν, ὁποῦ νὰ φονεύσῃ τὸν Ἄβελ. εἰς ἐκεῖνο τὸ βασίλειον, δὲν εἶναι κανένας Σαὺλ, νὰ καταδιώκῃ τὸν Δαβίδ. εἰς ἐκείνην τὴν συγγένειαν, δὲν φαίνεται τινας Ἡσαῦ, νὰ ἐχθρεύεται τὸν Ἰακώβ. εἰς ἐκεῖνο τὸ μίγα ὁσπίτιον, δὲν συγκατοικεῖ τινὰς Ἰσμαὴλ, νὰ μάχεται τὸν Ἰσαάκ. εἰς ἐκεῖνο τὸ σεμνότατον Διδασκαλεῖον, δὲν εἶναι κανένας Ἰούδας μὲ τὴν Μαθητῶν τὴν Χειρὶ, νὰ προδίδῃ αὐτὸν τὸν Χριστόν. ἀδελς ἐκεῖ χωλὸς, κυλὸς, ἀλήθορος, τυφλὸς, καμπούρης, ἢ ἁπλῶς ἄχρηστος. ὅλοι εἶναι ἀρτιμελεῖς, ὅλοι ὡραῖοι, ὅλοι ἰσόχρονοι εἰς τὴν ἡλικίαν, ὅλοι ἰσομεγέθεις, ὅλοι ἄκακοι, παύσοφοι, γλυκυθύμοι, σεμνοπρεπεῖς, καὶ μὲ πᾶσα κοινωνικοί. Ἔπειτα, αὖ, μὲ τὴν κοινὴν παροιμίαν, εἰς κάθε πρᾶγμα, ἡ πολυποικιλία καὶ διαφορότης διφράνῃ, καὶ τέρπῃ τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων, ὁποῦ ἐκεῖ θέλουν εἶναι πολλαῖς ἀφορμαῖς καὶ αἰτίαις, ὁποῦ νὰ προξενοῦν τὴν τοιαύτην διφροσύνην καὶ τέρψιν εἰς τοὺς Δικαίους. πρῶτον εἶναι ἡ ποικιλία τῆς χρωῶν, ἄρσενες δηλαδὴ, καὶ θήλεαι οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀμφότεροι οἱ Ἄγγελοι. εἰς τοὺς ὁποίους Ἀγγέλους ἀνάμεσα, θέλει βλέπῃ τινὰς ξένης Ἱεραρχίας· καὶ εἰς κάθε μίαν ἀπὸ αὐτὰς, τοσαύτας χορείας παγμάτων. Δεύτερον, θέλει προξενεῖ τὴν διφροσύνην, ἡ ποικιλία τῆς διαφόρων
Λ'πεκ. ἐθνῶν, καθὼς λέγει πάλιν ὁ θεσπέσιος Γιωάννης· „ Ἐκ παντὸς
7. 9. „ ἔθνους, καὶ φυλῶν, καὶ λαῶν, καὶ γλωσσῶν. „ Ἀπὸ τοὺς ὁποίους,

κάθε

κάθε ἕνας θέλει λαλεῖ τὴν γλῶσσάν του, καὶ θέλει καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Τέτοιον, εἰς διφροσύνην θέλει εἶναι, ἡ ποικιλία τῆς φύσεων, καὶ χρωῶν. οἱ μὲν δηλαδὴ, Πατριάρχαι· οἱ δὲ, Προφῆται· ἄλλοι, Ἀπόστολοι· ἕτεροι, Μάρτυρες· Ἐπίσκοποι· Διδάσκαλοι· Μοναχοί· Ἐρημῖται· Παρθένοι· χῆραι, καὶ ὕπανδροι. Τέταρτον, θέλει εἶναι εἰς ἀγαλλίασιν τῆς Δικαίων, ἡ διαφορὰ τῶν βραβείων καὶ χαρισμάτων εἰς κάθε τάγμα. Διότι, καθὼς ἀστὴρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ, καὶ ἄλλη δόξα Ἡλίου, ἄλλη Σελήνης· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ μεσα εἰς τοὺς Ἁγίους, θέλει εἶναι διαφορὰ δόξης ἀπὸ δόξαν. λοιπὸν, ὡς ἡ διαφορὰ τῶν ἀστέρων εἰς τὸν οὐρανὸν, ἡ ποικιλία τῶν ἀνθέων εἰς τὸ ῥοδοβόλιον, τῶν χορταριῶν εἰς τὸ λιβάδι, τῶν δένδρων εἰς τὸν λόγγον, τῶν πετεινῶν, εἰς τὸν ἀέρα, τῶν φαγητῶν εἰς τὴν τράπεζαν, τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν γῆν, τῶν πτερῶν εἰς τὸ παγώνι, τῶν ὀψαρίων εἰς τὰ ὕδατα, τῆς ζωγραφίας εἰς τὰς εἰκόνας, τῆς ὁμιλίας εἰς τὰ βιβλία, τόσον διφραίνουσι καὶ τέρπουσι τὰς ὄψεις τῶν θεωρέντων· πόση ἀράγε ψυχαγωγία, καὶ ἀγαλλίασις μέλλει γενέσθαι, ἀπὸ τὸ νὰ ἰδῇ τινὰς τοσαύτας εἰς τὸ πλῆθος ποικιλότητας, καὶ διαφοράς; ποταπὴ θυμηδία τῆς ψυχῆς θέλει εἶναι τότε, νὰ βλέπῃ τινὰς παρόντας αὐτοπροσώπως ζωντανοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐκείνης, τῶν ὁποίων τώρα τιμῶμεν τὰ λείψανα εἰς τὴν γῆν! ἔχομεν τώρα διὰ πρᾶγμα πολύτιμον καὶ ἀξιέπαινον, νὰ βαπτῶμεν ἐπάνωμας, ἢ ὀλίγον χῶμα ἀπὸ τὸν πόδας του, ἢ κομμάτι ἀπὸ τὸ φόρεμά του! μάλιστα ὑπάγομεν πολλῶν ἡμερῶν δρόμον διὰ νὰ θεωρήσωμεν τὰς πάτους των, διὰ νὰ προσκυνήσωμεν τοὺς τόπους ὁποῦ ἐπάτησαν, καὶ τὰς καρδίας, ὁποῦ τὴν ἀρετὴν ἠγωνίζοντο· καὶ μὲ ζέσσαν πίστιν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀσπασώμεθα τὰ μνημεῖά του· μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, νὰ προσκυνήσωμεν τὰς εἰκόνας του, καὶ νὰ καταφιλήσωμεν τὸ ἔδαφος, ὁποῦ οἱ πόδες του ἐπάτησαν! πόσης τιμῆς ἄξια λογιζόμεθα τὰ Θεολόγα Γρηγορίου τοῦ λόγους, τὰ Χρυσοστόμου τὰς ὁμιλίας, τὰ Βασιλείου τὰ συγγράμματα, τὰ Ἀθανασίου τὰς βίβλους, τὰ Δαμασκηνοῦ τὴν διδασκαλίαν, τὰ Ἀρεοπαγίτου τὴν Θεολογίαν, καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίων Πατέρων μας! Τί χαρὰ λοιπὸν θέλει εἶναι, ὅταν ἀκούωμεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐκείνους τοὺς ἰδίους νὰ συνομιλοῦν μὲ ἡμᾶς, τῶν ὁποίων, τόσον πολλὰ θαυμάζομεν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν τὰ συγγράμματα; ποταπὴ ἄραγε ἡδονὴ θέλει εἶναι, νὰ ὑπολαμβάνωμεν μὲ θάρρος, καὶ παῤῥησίαν πολλὴν τὴν ἐκείνων συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν ἀγκαλὰ καὶ ποτε δὲν ἰδομεν,

ἑδομὴ, πανηγυρίζομεν μ' ὅλον τοῦτο τὸν μνήμων τῶν ἁγίων εἰς τὰς ἑορτα-
σίμους αὐτῶν ἡμέρας μὲ λιτανείας, δοξολογίας, καὶ ψαλμῳδίας;
Ἀλλ' ἡ ἐξαίρετος εὐφροσύνη, ὁποῦ θέλουν ὑπολαμβάνει ἐκεῖ οἱ Δί-
καιοι, εἶναι ἡ ἁπλούστερος καὶ ὁμόψυχος τῆς ἁπάντων πρὸς ἀλλήλους
συμφωνία καὶ ὁμόνοια· ἐπειδὴ καὶ, ἀναμεσα εἰς τοσοῦτον πολυαρίθμων
μεγαλοφρίπειαν τῆς ἐν οὐρανοῖς κατοικητόρων, δὲν θέλει διαίσκε-
ται οὐδὲ μία δυσαρμονίτος θόρυβος. Διότι, μὲ τοιοῦτον διαχώρισον
ἀγάπης καθαροτάτης καὶ φιλίας δεσμὸν θέλουν εἶναι συνδεδεμένοι,
καὶ ἰσοψυχοι ὁμοψύχως εἰς σὲ, ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι σῶας μὲ τὸν
ἄλλον, ὁποῦ καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια μέλη, καὶ μέρη τῆς ἀνθρώπων, δὲν
εἶναι τόσον πρὸς ἄλληλα συγκεκολλημένα συμφυῶς, καὶ συνδεδεμένα
ἁρμονίως μὲ κλείσσες ἀλληλοδέταις. Ἐπειδὴ καὶ, εἰς ἐκείνους,
τελείως δὲν διαίσκεται κἀμμία αὐτιλογία, φιλονεικία, σκάνδα-
λον, μῖσος, φιλοτιμία, φιλοφρωτεῖον, ἢ φθόνος. ὅλοι τὸ ἴδιον
ἀγαπῶσιν, ὅλοι τὸ ἴδιον μισοῦσιν· ἐπειδὴ καὶ, ὅλοι σῶα καὶ τὸν
αὐτὸν κανόνα ἔχουσι, καὶ κρατοῦσι, δηλαδὴ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, εἰς
τὸ ὁποῖον, ὅτε δύνανται παντελῶς νὰ αὐτιταθῶσιν. Ἐκεῖ, ὅσοι
μοῦ εἶναι αὐώτεροι εἰς τὴν δόξαν, καὶ τὴν λαμπρότητα, ἀγαπῶσιν
ἐγκαρδίως τοὺς κατωτέρους των. Ὅσοι δὲ πάλιν εἶναι χωδεστέροι,
ὁλοψύχως τιμῶσι, καὶ ὑλαβητικῶς φέρονται πρὸς τοὺς αὐωτέρους
των καὶ τὴν δόξαν· καὶ ὅλοι τους συνδιαιρονται, καὶ συγχαίρονται
μετ' ἀλλήλων εἰς τὰς χάρητας, καὶ τὰς μεγαλοδωρεὰς, ὁποῦ θεοθεν
ἀκατάπαυσα ὑπολαμβάνουσι. τὸ ἀγαθὸν τοῦ σῶός, εἶναι πάππων·
καὶ τῆς ἁπάντων πάλιν τὸ ἀγαθὸν, εἶναι τοῦ καθ' σῶός. Διότι, καθ'
σῶας τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἄλλου, τὸ νομίζει ὡς ἐδικόν του· ἐπειδὴ καὶ ἀγα-
πᾷ ἐκεῖνον, ὡσαὶ τὸν ἑαυτόν του. μάλιστα δὲ, τόσον χαίρεται καθ'
σῶας διὰ τὸ καλὸν τοῦ ἄλλου, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἐδικόν του. καὶ τοῦτο
ἀκολουθεῖ, διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγάπην, ὁποῦ πρὸς ἀλλήλους
ὑπερεκέχυται. ὅλοι τους εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θεϊκὴν τράπεζαν
κάθηνται· ὅλοι τους ἀπὸ τὸ ἴδιον Ποτήριον πίνουσιν· ὅλοι ἀπὸ τὴν
ἰδίαν βρύσιν σύρουσι τὸ θεῖον νέκταρ· ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἐν
πᾶσιν αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ πάντες, τὸ ἀπάλιν εἶναι ἐν τῷ Θεῷ,
καὶ αὐτὸς εἶναι εἰς ἐκείνους τὰ πάντα· ὅθεν καὶ δὲν σύνονται εἰς
ἄλλον τινὰ, παρὰ εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν· τόσον, ὅτι αὐτὸς ὁ τῶν
ὅλων Θεὸς σύνωντάς τους εἰς τὸν ἑαυτόν του, τοὺς ἀναμώνει καὶ ἀνα-
μεταξύ τους μὲ μίαν σῶσιν ἄῤῥητον ἀχωρίστου ἀληθείας, καὶ τὸ κοι-
νὸν ἀξίωμα τῆς φιλοσόφων, τὰ τοῦ αὐτοῦ ταὐτὰ, καὶ ἀλλήλοις εἶσι

ταὐτά. ὦ μακαριωτάτης συνοδίας, καὶ συναγωγῆς, εἰς τὴν ὁποίαν
τὸ πλῆθος εἶναι χαρὶς σύγχυσιν, τὸ μεγαλεῖον χαρὶς φιλοτιμίαν,
ἡ διαφορὰ χωρὶς ἀνατίθωσιν, ἡ αἰσότης χωρὶς ὑπεροψίαν! Ἀ, εἰπὲ
τε ζέουσα διαίσκεται ἡ ἀγάπη, χωρὶς κἂν ὀλίγον νὰ ψυχαίνεται.
Ὅθεν καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος, ἐξηγῶντας ἐκείνας τὰς λέξεις τοῦ Προ-
φήτου Δαβὶδ „αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν ταῖς Ἁγίοις αὐτοῦ, λέγει, ὅτι
αὐτοὶ οἱ Ἅγιοι εἶναι σάλπιγξ, ψαλτήριον, κιθάρα, τύμπανον,
χορδαὶ, χορὸς πηκτηρικὸς, καὶ κύμβαλα εὔηχα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκεῖ
λέγονται, ὅτι αἰνοῦσιν οἱ Ἅγιοι τὸν Θεόν. Ἐπειδὴ, αὐτοὶ ἁγια-
λοὶ καὶ εἶναι διάφορα ὄργανα, καὶ δὲν δίδουσι διαφόρους φωνὰς, καὶ
ποικίλας τόνους, καθὼς ἐν τῇ μουσικῇ, ἁρμονίως ὅμως ἀπαξά-
πάντες συμφωνοῦσι, καὶ μὲ σῶα ὁμόηχον μέλος πολυμιγέων ἑτερο-
φώνων συμφωνοῦσιν, ὑμνοῦσι, καὶ μεγαλύνουσι τὸν Παν-
τοκράτορα Θεόν. Ἐκεῖ λοιπὸν, διὰ τὸ τὰ εἶναι παντέλειος ἡ ἀγά-
πη, θέλει κάνει καὶ ὅλα ἐκεῖνα κοινά. Τότε ἡ χάρις,
διὰ νὰ μᾶς δοθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, τὴν ἐζήτησε διὰ προσευχῆς πα-
ρὰ τοῦ παρόντος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῷ καιρῷ τοῦ
Πάθους· „Δὸς αὐτοῖς, Πάτερ, ἵνα ὦσιν σὺ (δηλαδὴ τῇ ἀγά-
πῃ) καθὼς ἡμεῖς σὺ ἐσμὲν, (δηλονότι τῇ φύσει.) Καὶ λοι-
πὸν, ὅλοι, καὶ οἱ Ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ θέλουν εἶναι
σῶα. καὶ θαυμαστότερον αὐτοῦ θέλουν εἶναι σῶα, διὰ ὁποῦ εἶναι αὐ-
τὰ τὰ ἴδια μέλη, καὶ μέρη τοῦ ζωντανοῦ σώματος πρὸς ἄλληλα καθ'
σῶσιν σὺ. Ἐπειδὴ, πάντες μετέχουσι τοῦ αὐτοῦ σωτικοῦ καὶ σωμα-
πτικοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον χαρίζει τοῖς πᾶσι τὸ εἶναι,
τὸ ζῆν, τὴν σύστασιν, καὶ τὴν μακαριότητα. τὰ μέρη καὶ μέλη,
εἴτε ὁμοιομερῆ, εἴτε καὶ ἀνομοιομερῆ, σῶός καὶ τοῦ αὐτοῦ σώματος, φα-
νερὸν εἶναι, ὅτι τὴν ἀχώριστον σῶσιν, καὶ συμφυΐαν ὁποῦ ἔχουσιν
ἐν ἀλλήλοις, δὲν τὴν ἔχουσιν ἄλλοθεν, παρὰ ἀπὸ τὴν ψυχήν,
ἡ ὁποία εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸ μορφωτικὸν εἶδος αὐτῶν
τῆς μερῶν, καὶ μελῶν. καὶ αὖ ἡ ψυχὴ, ἢ τὸ εἶδος, καὶ πνεῦμα τοῦ
ἀνθρώπου ἔχει τόσην δυάμιν, νὰ προξενῇ θαυμασίως καὶ ζωὴν
εἰς τὸ σῶμα, καὶ τοιαύτην σφικτὴν σῶσιν, καὶ συμφυῆ κοινωνίαν
εἰς τὰ μέλητα (μ' ὅλον ὁποῦ πολὺ διαφέρουσιν ἀναμεταξύ των, καὶ
κατὰ τὴν φύσιν, καὶ κατὰ τὴν δυάμιν, καὶ κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ κατὰ τὴν
ἐνέργειαν, καθὼς εἶναι οἱ πόδες, ἡ κεφαλὴ, ἡ κοιλία, καὶ τὰ
λοιπά.) πόσον θαυμαστότερον ἤθελε δυνηθῇ αὐτὸ τὸ παράγιον πνεῦ-
μα, (ὁποῦ εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Δικαίων) νὰ ὑποτιλίσῃ μίαν ἀκατά-

λιπον εἴωσιν εἰς αὐτὰς τὰς Ἁγίας ! εἴωσιν πάγκοινον , εἴωσιν συμφυῆ , εἴωσιν ἀξιάπαυστον , εἴωσιν ὁμόψυχον , καὶ κτῆ πάντα ταὐτῶ ! Καὶ λοιπὸν ἂν μὲ τοῦτον τὸν ζόφον ὁ σωματικὸς πόθος , κὴ ἡ κοινὴ σύμπνοια σὺς ἔρωτος , κὴ ἐδῶ εἰς τὼ γῶ , κάμῃ τὰ πάντα κοινὰ , τόσον τὰ ἀγαθὰ , ὅσον κὴ τὰ ἐναντία · πόσῳ ἄραγε ἀγαλλίασιν κὴ χαρὰν λπολαμβάνει ἐκεῖ εἰς τὰ οὐράνια σὺς Δίκαιος λπὸ τῶ δόξαν πάντων τῆ ἁγίων ; Ε'πειδὴ , αὐτὸς ἀγαπᾷ μὲ τελειότητα κὴ τὸν καθ' σὺν ξέχωρα , καὶ ὅλως ὁμῶ τὰς σωμοικήπρας τε , καθὼς ἀγαπᾷ κὶ τὸν ἑαυτόν τε . Λέγει δὲ καὶ ὁ Θεῖος Γρηγόριος , ὅτι ἡ οὐράνιος Κληρονομία , εἶναι μία κὴ ἡ αὐτὴ εἰς ὅλα τὰ πάγματα τῆ Ἁγίων . Καὶ ὅλη πάλιν αὐτὴ ἡ Κληρονομία , εἶναι ὁλοτελὴς εἰς καθ' σὺν λπὸ ἐκείνης . Ε'πειδὴ , πᾶς σὺς πόσῳ τέρψιν , κὴ ἀγαλλίασιν θέλει δοκιμάζει λπὸ τῶ χαρῶ τῆ ὅλων , ὅσῳ ἤθελεν αἰσθανθῇ , ἂν αὐτὸς ἀπελάμβανε τῶν χαρῶ τῆ ὅλων . Τί ἄλλο ἀκόλυθον ἤθελεν εὕρῃ λπὸ αὐτὰ ὅπερ εἴπομῳ ; πάρεξ ὅτι , καθὼς τῆ Δικαίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι χρεδὸν ἄπειρος · ἕπ κὴ ἡ χαρὰ τῆ κτῆ μέρος ἁπάντων , θέλει εἶναι ἀληθῶς ἄπειρος . Διὰ νὰ λποκτήσωμῳ ὅμως τὸν οὐρανὸν μὲ ὅλας τε τὰς αἰωνίως ζυφὰς , φρίπει τὰ φυλάτπωμῳ ἀκριβῶς τὸν κανόνα τοῦτον τῆς σεμνοφρίπεσάτης φρονήσεως , τετέσι νὰ ὑποτροίωμῳ συχνότατα ἔμπροσθεν τῆ ὀφθαλμῶν μας τὰς λογαριασμὰς ὅλης τῆς πολιτείας μας , κὴ νὰ διδηθύωμῳ αὐτῶ τῶ πολιτείαν μας ἀκριβέσατα , κατ' ἐκεῖνον τὸν κανόνα κὴ τῶ σάθμῶ τῆς ὄντως φρονήσεως , λέγοντες · ἄραγε , τάτη μὲ ἡ ζωὴ , τῶ ὁποίαν διάγω κτῆ τοῦτον τὸν ζόπον πολιτευόμῳος , εἶναι ἀξία τῆς βασιλείας τῆ οὐρανῶν ; ἐγὼ , ἐκεῖνο ὅπερ ὁ Κύριος ἐμποδίζει , μᾶλλον ἐνεργῶ , κὴ ὑπομένομαι · εἴτι ὁ Κύριός μὲ φρογγέλλει νὰ κάμω , ἐκεῖνο μᾶλλον λποδιώκω κὴ λποτρέφομαι . ἀθετῶ τὰς συμβελάς τε , φρηκέω τὰς νεθεσίας τε , καταφρονῶ τὰς παραινέσεις τε , καταπατῶ τὰς ἐντολάς τε · ἔτζι τάχατες , ἀναβαίνει τινὰς εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐμπύρινον οὐρανόν ; Ε'πειτα , μὲ συμφέρει πολλὰ νὰ θεωρῶ συχνάκις , ἀναλογιζόμῳος μίαν πρὸς μίαν τὰς πράξεις μὲ , ἐρωτῶντας τὸν ἑαυτόν μὲ , εἶναι ἄραγε τάτη ἡ πράξις σύμφωνος μὲ τῶ χρισιανικῶ μὲ ὀνομασίαν ; πάχατες , ἡ τοιαύτη πράξις , ἀνάγει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν οὐρανόν ; εἶναι ἄραγε τοιαύτη , ὅπερ νὰ δίδῃ ἐλπίδα , πῶς δὶ αὐτῶ θέλει μὲ χαριθῇ λπὸ τὸν οὐράνιον ἀγωνοθέτῶ μισθὸς , κὴ βραβεῖον ; Α'ν ἐκεῖ δὲν λποβλέπῃ , ἀφρονέσατος κὴ παύτῃ ἄσοπος ἤθελα εἶμαι , ἐὰν

ἐὰν τῶν ἀκολυθήσω . Ὅλοις σε λοιπὸν οἱ λόγοι , τὰ ἔργα , κὴ ἐνθυμήσεις ἂς λποβλέπωσιν ὡσαὺ εἰς ἄριστον κεῖρον κὴ τελειότῶον σκοπόν , τὸν Θεόν . Α'λλ' ὅμως , ὁ γήϊος ἡμῶν πλανᾷ τῶν διάνοιαν τῆ ἀνθρώπων · προσφέρει τὸ μῆλον ὁ διάβολος πρὸς ἡμᾶς , διὰ νὰ ἁρπάξῃ λπὸ τὰς χεῖράς μας τὸν Παράδεισον · ωσαγει τὰς φθαρτὰς κὴ προσωρινὰς λπολαύσεις , διὰ νὰ μᾶς ὑσερήσῃ τὰς ἀφθάρτως κὴ αἰωνίως · μᾶς καπνίζει , μὲ τῶ ὀσμῶ τῆς ψεύδοφημίας δόξης , διὰ νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ τὴν ἀληθινὼ κὴ ἀθάναπον εὐκλειαν . Μὲ τελειοίοι τῶν ὑποθέσιν ταύτην σὺς πολυμαθὴς διδάσκαλος τῆς Ε'κκλησίας μας , ὁ ὁποῖος ἔλεγε ταῦτα · „ ὦ μάταιε , ἀληθι- „ νᾶ , ἄνθρωπε · διὰ νὰ θρέψῃς τὸ παλαίπωρόν σε σῶμα , νὰ τὸ „ εὐλίσῃς πολυειδῶς κὴ ποικίλως , κὴ νὰ λποπλαύσῃς τὰς ἡδονὰς „ τῆς σαρκὸς , ὁπὲ μετ' ὀλίγον ἔχει νὰ φαγωθῇ λπὸ τὰς σκώλη- „ κας , μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν κοπιάζεις , ωκοδάζεις κὴ ἀγρυπνεῖς · „ διὰ δὲ τῶν παλαίπωρόν σε ψυχὼ , ὁπὲ μετ' ὀλίγον καιρὸν μέλ- „ λει νὰ φθαρθῇ ἔμπροσθεν τὸ φοβερωτάτε Κριτᾶ , κὰν ὀλίγον „ δεν ἐννοιάζεσαι νὰ κοπιάσῃς , διὰ νὰ τὴν θρέψῃς , κὴ νὰ τῶν „ ἐνδύσῃς μὲ θεάρεσα ἔργα , διὰ νὰ μὴ φαίνεται εἰς πάντας ἡ „ γύμνωσίς τες ; Α'λοίμοιον , κὴ ἐαὶ εἰς ἐσὲ , κὴ εἶναι , κὴ θέλει „ σᾶ εἶναι · διότι εἰς σὸν καιρὸν θέλεις λποδώσει τὰ Καίσαρος „ Καίσαρι , κὴ ὄχι τὰ τῶ Θεῶ τῷ Θεῷ . Ἰδὲ ξεισάθλιε , ὅτι εἴτι „ ἤθελες πράξῃ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον , ὅλον εἶναι ματαιότης , ὅλον „ μωσία , ὅλον ἄνοια · ἔξω μόνον λπὸ ἐκεῖνο , ὁπὲ ἤθελες κάμῃ „ ἐν τῷ Θεῷ , διὰ τὸν Θεόν , κὴ εἰς δόξαν Θεῶ .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Η'.

Ο' Θεὸς καθαρῶς θεωρύμενος, ὑπερτελεία σωτηρία τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει.

Ο' Μεγαλοφωνότατος τῆ Προφητῶν Η'σαΐας , πλήρης ῥρόμῳος λπὸ θείαν ἔμπνοιαν , κὴ πολλὴν οὐράνιον δρόσον , μέλλωντας ἐνθυσιασικῶς , νὰ προαναπρύξῃ κὴ νὰ σαφηνίσῃ τῶν δυδαιμονεσάτην κατάσασιν τῶ Δικαίω , ὁπὲ τώρα ῥρὸ ὀλίγε ἐπελυπσε , πολλὰ νοήματα ἔβλεπλεισε μέσα εἰς τῶν ἐφεξῆς ὀλιγοσύλλαβον περίοδον , „ εἴπατε τῷ Δικαίῳ , ὅτι ἀγαθᾶς . μὲ αὐτῶ τῶν λέ- „ ξιν „ ἀγαθῶς , ὅλῳ ἔβλεπλεισε τῶν μακαριότητα τῶ Δικαίω. ὡσαὺ

ὡσὰν νὰ ἔλειφε· ἂν εἶναι καλὸν εἰς τὸν ξενιτεμμένον νὰ κατεβοδο-
θῇ εἰς τὴν πατρίδα του· ἂν εἶναι καλὸν εἰς τὸν ναύτην νὰ κατανυ-
κτῇ εἰς τὸν λιμένα· ἂν εἶναι καλὸν εἰς τὸν στρατιώτην ἀφ' ὅ νική-
σῃ, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ποθεμένην εἰρήνην· καὶ τέλος πάντων, ἂν
εἶναι καλὸν εἰς κάθε πρᾶγμα νὰ ἡρεμήσῃ καὶ νὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὸ
κρύφον του ,, εἶπατε τοῦ Δικαίου, ὅτι ἀγαθῶς· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς,
ὅταν θεωρῇ τὴν Θεότητα, ἡρεμεῖ καὶ ἀναπαύεται εἰς τὸ κρύφον
του· ,, Ἐχάρη ὁ τόπος αὐτὸς ἐν εἰρήνῃ, ἐχαρίσθη εἰς τὸν λιμένα,
καὶ κατοικεῖ εἰς τὴν παρίδα του. Θέλοντας ὁ τῶν ὅλων Θεὸς νὰ σε-
ρεώσῃ τὸν λογισμὸν τοῦ Μωϋσέως, καὶ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ ἐναντίον
εἰς ὅλας ἐκείνας, ὁποῦ κατ' αὐτοῦ ἐμελέτων πολλὰς συμφοράς, εἶ-
πεν εἰς αὐτόν· ,, Δείξω σοι πᾶν ἀγαθόν. ὡσὰν νὰ τοῦ ἔλεγε· ,,
Ex. προσέχε, νὰ μὴ καταβάλλῃς τὸ φρόνημά σου, μηδὲ νὰ παπάσῃς
εἰς τὰς δυσκολίας· σᾶσε στερεὸς εἰς τοὺς κινδύνους, καὶ ἀμετάβλη-
τος, καὶ μ' ὅλον ὁποῦ ἤθελαν εἶναι καὶ πολυπαθεῖσα οἱ κόποι
ὁποῦ ὑπομένεις, καὶ δριμεῖαι αἱ συμφοραὶ ὁποῦ πάσχεις, καὶ μεγά-
λοι οἱ κίνδυνοι ὁποῦ ἀντιμετωπίζεσαι, καὶ σκληραῖς ἢ ἐνοχλήσεις ὁποῦ
ὑποφέρεις· μὲ ὅλα τοῦτα, ὁ οὐράνιος μισθός σου θέλει εἶναι μεγα-
λήτερος. ,, Δείξωσοι πᾶν ἀγαθόν· ,, εὑρίσκονται ξένα χρήν τῆς
ἀγαθωσύνης· τίμιον, χρήσιμον, καὶ γλυκύ. τοῦτα ὅλα τὰ ἀγαθὰ,
θέλωσε δείξει. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ, ἄλλα μὲν εἶναι ἀγαθὰ τῆς ψυ-
χῆς, ὡσὰν ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἡ ἀρετή. Ἕτερα δὲ τοῦ σώματος· ὡσὰν
τὸ κάλλος, ἡ ὑγίεια, καὶ ἡ ῥώμη. Ἄλλα πάλιν, τῆς ἔξωθεν·
ὡσὰν ὁ πλοῦτος, ἡ ἡδυπάθεια, καὶ ἡ δόξα. Ταῦτα πάντα θέλω
σε δείξει, σὺ καὶ μόνον ἀγαθὸν δείχνοντάς σε. Καὶ ποταπὸν ἀρά-
γε θέλει εἶναι αὐτό; τὸ παντὸς, βέβαια, ἀγαθὸν ἀγαθόν· τὸ
ὁποῖον ὑπερβαίνει κάθε ἀγαθόν· εἰς τὸ ὁποῖον, δὲν εἶναι δυ-
νατὸν ὅτε νὰ προσθέσῃ τινὰς ἔξωθεν τίποτε, ὅτε νὰ ἀφαιρέσῃ ἔσω-
θεν τίποτε ἀπ' αὐτό. Εἰς τοῦτα τὰ ἀγαθὰ τοῦ Κόσμου, προσί-
θεται καὶ καποιόντι ἔξωθεν ἀγαθόν· διότι, ὅταν λέγωμεν, ἀγά-
θὸς ἄνθρωπος, ἀγαθὸς ἀρχὸς, ἀγαθὸς οἶκος, δυνάμεθα νὰ προ-
θέσωμεν καὶ ἄλλο τι ἔξωθεν ἀγαθὸν εἰς αὐτά. ἀγαθὸν ὅμως ἁπλῶς,
καὶ ἀγαθὸν, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται ὅλα τὰ ἀγαθὰ, εἶ-
ναι μόνη ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ. Περὶ ταύτης τῆς θείας θεωρίας, ἡ
ὁποία εἶναι αὐτὸ τὸ εἶναι, καὶ ἡ οὐσία τῆς αἰωνίου μακαριότητος
(χωρὶς τῆς ὁποίας, ἂν ἔχῃ τινὰς καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, δὲν λέγε-
ται μακάριος) θέλομεν ὁμιλήσει ὀλίγα τινὰ κατὰ τὴν δυνάμιν μας.

Ἕως

Ἕως ἐδῶ, ὅσα ὡμιλήσαμεν περὶ οὐρανοῦ μεγάλα, πολλὰ, καὶ
θαυμάσια, ὄχι μόνον θέλων νομισθῇ μικρὰ, ὀλίγα, καὶ ἀτιδανά·
ἀλλὰ καὶ χεδὸν, τὰ μηδέν· ὅταν δηλαδὴ συλλογισθῶμεν ἐκείνας τὰς
ἀπείρους φεγγοβόλους ἀκτίνας, ὁποῦ ἐκπέμπονται ἀπὸ τὴν ὑπεράπει-
ρον σοφίαν, καὶ ἀνερμήνευτον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ἡ ὁποίας, μὲ
τὴν λαμπρότητά της θέλει καταυγάζει καὶ φωτίζει τὸν νοῦν τῶν Δι-
καίων, καθὼς καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς θείας τρυφῆς, ὁποῦ μέλλει νὰ
ὑπερεκχυθῶνται ἀπὸ τὸν ὑπέρτατον ἐκεῖνον θρόνον τῆς θείας μεγα-
λειότητος, θέλων πλημμυρίζει, καὶ ὑπερχεμίζει ὅλον τὸν λογισμὸν,
καὶ τὸν πόθον τους. Ὅταν μίαν φορὰν ὁ βασιλεὺς τῆς Ῥώμης Τραϊα-
νὸς ἦλθεν εἰς τὸ συνέδριον, καὶ ἔδειξεν ὅπου τὸ βῆματος ἐκεῖνό του
τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ φύσις ἀπὸ τὸ σῶμα μέρος εἶχεν ἐσο-
λιτμένον μὲ κάθε λογῆς καλοκαλὸν καὶ ὡραιότητα, καὶ ἡ βασιλικὴ
ἀξία ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶχε κεκοσμημένον μὲ πολλὴν σεμνοπρέ-
πειαν καὶ σεβασμιότητα· ὅλοι οἱ ἄρχοντες, καὶ ὁ κοινὸς λαὸς ἀνε-
βόησαν μὲ μίαν φωνὴν, ὦ μακάριοι ἡμεῖς, ὁποῦ ἔχομεν τοιοῦτον
βασιλέα. Πόσον περισσότερον μακαρίως θέλει καλέσει τὸν ἑαυτόν
του οἱ Δίκαιοι, ὅταν ἐκεῖνος ὁ Μέγας βασιλεὺς τῶν βασιλευόν-
των Θεὸς, ἤθελε δείξῃ εἰς ὅλους τὸ ἐρασμιώτατον Θεϊόντα Πρόσω-
πον· τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο πρότερον εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, σκε-
πασμένον, καὶ ξόπον τινὰ, ἐν ἐσόπτρῳ καὶ αἰνίγματι! Διότι, βλέ-
ποντες, ἀγαπῶντες, καὶ ἀπολαμβάνοντες αὐτὸ, θέλομεν ἔχῃ ἄκραν,
ἀσύγκριτον, καὶ μακαρίαν εὐδαιμονίαν. Εἰς τοῦτον τὸν ζωὴν καὶ
ἐλιβερὰν ξενιτείαν, πάντοτε χεδὸν ἡ καρδία, ἤτον συγχυσμένη καὶ
τεθορυβημένη, καθὼς λέγει ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος, καὶ μὲ ἀκατα-
παυστον κίνησιν καὶ ὁρμὴν ἐφέρετο πρὸς Θεόν· ,, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον τὸν
,, ἄλλον ζωὴν, θέλει ἡσυχάσει καὶ ἀναπαυθῇ χαριέστατα. Λέγου-
,, σι καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ Φιλόσοφοι, ὅτι, ὅσα πράγματα κινοῦνται, Aristot. περὶ οὐρανοῦ Κεφ. ϛ'.
,, ὅταν φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον τους, παύονται εἰς τὸ ἑξῆς τὸ κι-
,, νεῖσθαι. ,, Ὁ ἴδιος τρόπος ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς Δικαίους· ἐπει-
δὴ ὁ Θεὸς εἶναι τὸ κρύφον παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ τὸ ψιλικώτατον
ἄθροισμα τῆς ὅλης μακαριότητος· διὰ τοῦτο, ἐκεῖνοι, ὁποῦ τελείως
τὸν ἀποκτήσωσι, δὲν δύνανται τίποτε ἄλλο νὰ ὀρεχθῶσι καὶ νὰ
ἀγαπήσωσιν, ἔξω ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεόν. Ἐκεῖ λοιπὸν, θέλει ἡρε-
μήσει καὶ χαματήσει ἡ ἔφεσις καὶ ὁρμὴ τῆς νοήσεώς μας· ὅτε θέλει
ἐπιθυμεῖ νὰ ἐννοῇ ἄλλο τίποτε πλέον· διότι θέλει ἔχῃ ἔμπρο-
σθέν της ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα εἶναι δυνατὸν καὶ γλυκὺ νὰ νοοῦνται, καὶ

νὰ γνιώσκωνται. Ἐκεῖ θέλει ἡσυχάσει ἡ κλίσις καὶ νεῦσις τῆς θελήσεως· διότι μέλλει νὰ βάλεται καὶ νὰ ἀγαπᾷ ἐκεῖνο τὸ ἀγαθὸν, εἰς τὸ ὁποῖον μέσα εὑρίσκονται ὅλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἔξω τὸ ὁποῖον δὲν ἀποκλείεται κἀνένα ἄλλο ἀγαθόν. Ἐκεῖ καὶ ἡ ὄρεξις αὐτὴ τῆς φαγητῶν καὶ τῆς ποτῶν, θέλει χορτασθῇ τελειότατα ἀπὸ τὴν πολυπλήθειαν τῆς ἀρρήτων τρυφῶν. Ἐκεῖ αἱ τρεῖς ἐκεῖναι θεολογικαὶ ἀρεταὶ, πίστις, ἐλπὶς, καὶ ἀγάπη, μὲ τὰς ὁποίας τὸ θέλημόν μας εἰς τὴν παρεῦσαν ζωὴν τιμᾶται ὁ Θεὸς, θέλουν λάβῃ πλουσιώτατα χαρίσματα· ἡ πίστις, τὴν θεωρίαν· ἡ ἐλπὶς, τὴν ἀπόλαυσιν· ἡ ἀτελὴς ἀγάπη, τὴν ἄκραν παντελειότητα. Καὶ δὲν εἶναι θαυμαστὸν, ἂν ἡ ψυχὴ ἀφιχνουμένη μὲ τόσα καλὰ, ἀποκλαύσῃ ἐκείνην τὴν ὄντως εὐδαίμονα χορτασίαν· ἡ ὁποία, πρότερον δὲν ἐδύνατο νὰ χορτάσῃ εἰς τοῦτον τὸν σύμπαντα Κόσμον, μὲ ὅλον ὅπου εἰς διάφορα πράγματα ἐξάπλωνε τὸν κόλπον τῆς ἀκορέστου ἐπιθυμίας της. Διὰ αὐτὴν τὴν χορτασίαν λέγει καὶ ὁ Δαβίδ· „ χορ- Ψαλμ. 16.
„ ταθήσομαι, ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου. „ ἤ, καθὼς τὸ ἑξηγεῖ ὁ Θεῖος Ἱερώνυμος, ἐμπλησθήσομαι, ἀντὶ τοῦ, χορταθήσομαι. Καὶ ἀληθινὰ, ἐκείνη εἶναι ἡ ἔνδοξος καὶ θεοφιλὴς πλήρωσις καὶ πλησμονὴ, ἡ ὁποία δὲν ἀφίνει τίποτε πόσως κενὸν καὶ ἄδειον, οὐδὲ ἀποκλείει κἀνένα τί, ἀπὸ ὅσα ἡ ὄρεξις ἤθελεν ἐπιθυμήσῃ μῆ παῦται νὰ ἀπολαύσῃ. μακάριος χορτασμὸς αὐτὸς, ὅπου εἶναι χωρὶς κἀμμίαν ἀνάγκην, ἡδονὴ χωρὶς ἀηδίαν, ἀπόλαυσις τρυφῆς ἀθανάτου χωρὶς χαυνότητος, εὐδαιμονία αἰώνιος χωρὶς πόνου καὶ κόπου. ποταπὴ λοιπὸν, θέλει εἶναι ἐκείνη ἡ ὡραιότης τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία καὶ μόνη θεωρουμένη, τόσον ἀποδείχνει τοὺς Δικαίους παντυχεστάτους, ὅπου νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ᾖσαν ἄλλοι δυτυχέστεροι ἀπὸ αὐτούς! Ἀλλὰ, τί θαυμαστὸν, ἂν ἡ θεωρία τῆς τοσαύτης καλλονῆς καὶ ὑπερθέου ὡραιότητος, ἤθελε κάμῃ εἰσευδαίμονας ὅλους τοὺς Ἀγγέλους, ὁμοίως καὶ Δικαίους, εἰς καιρὸν ὅπου ἀποδείχνει εὐδαίμονα καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον ὑπερτέλειον Θεόν; Διότι καὶ αὐτὸς ἔχει ἀείσεπτον παντευδαιμονίαν, νὰ θεωρῇ τὴν ἰδίαν του καλλονὴν, καὶ νὰ τὴν ἀπολαμβάνῃ ἀκαταπαύστως διὰ μέσα τῆς νοήσεως. ὡς καὶ ἐκεῖνος ὁ ἐξάκουστος Φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, μ' ὅλον ὅπου τετυφλωμένος ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν ζόφωσιν, ἔφθασε μὲ τὸ φυσικὸν φῶς νὰ ἐννοήσῃ τοιαῦτά τινα περὶ Θεοῦ, λέγοντας· „ τὸ ἄριστον ἐκεῖνο καὶ „ ἄκρον ἀγαθὸν, ἐπειδὴ καὶ ζῇ ζωὴν ἔχον, ἀνάγκη εἶναι καὶ νὰ „ ἐνεργῇ, καταγινόμενον ἔνιγρε εἰς κἀνένα ἔργον, καὶ νὰ μὴ σέκε-

„ ται

„ ται ἀργὸν ὅλως καὶ ἀνενέργητον. Ἀλλ' ἔτε κοιμᾶται· ἐπειδὴ ἐν„ ναι ἐλεύθερον ἀπὸ ὅλας τὰς ἀνθρωπίνας ἐργασίας (ὅ,τι λογῆς „ εἶναι τὸ ζώγειν, τὸ πίνειν, καὶ τὰ παρόμοια.) πρέπον εἶναι „ λοιπὸν ἀκατάπαυστα, νὰ μὴ σχολάζῃ εἰς ἄλλο τί παρὰ μόνον „ εἰς θεωρίαν καὶ νόησιν. Ἀλλὰ, ποῖον πρᾶγμα θέλει νοεῖ; „ Ἄραγε ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του κἀνένα τί καθ' αὐτὸ, μὲ τὸ „ ὁποῖον τὴν θεωρίαν νὰ εἶναι μακάριον; ὄχι, βέβαια. Διότι, „ ἂν τοιοῦτόν τι ὑπῆρχεν ἕτερον, ἐκεῖνο μάλιστα ἤθελεν εἶναι κάλ„ λιτερον ἀπὸ τοῦτο, καὶ ὅλως ἐξαιρετώτερον, ὡσὰν ὅπου ἡ νόησίς του „ ἤθελε κάμῃ μακάριον ἐκεῖνο τὸ ἄκρον καὶ ἄριστον ἀγαθόν· καὶ „ ἀκολούθως, ἐκεῖνο κυρίως ἤθελεν εἶναι Θεὸς, καὶ ὄχι τοῦτο. Ὁρ„ θῶς λοιπὸν συμπεραίνεται, ὅτι ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ἄκρου ἀγαθοῦ „ εἶναι αὐτὸ τὸ νοεῖν, καὶ τοῦτο τὸ νοεῖν δίδει εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄκρον „ ἀγαθὸν τὴν μακαριότητα, καὶ κἀνένα ἄλλο δὲν ἐννοῇ καθ' αὐ„ τὸ, ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του, ἕπεται νὰ τοῦ ἀΐδιος τὸν ἑαυτόν του „ καὶ μόνον κυρίως, καὶ διὰ τοῦτο νὰ εἶναι καὶ ἀΐδιος, μακάριον. „ Ποταπὸν λοιπὸν θέλει εἶναι ἐκεῖνο τὸ κάλλος, ὅπου μοναχὴ ἡ φρὸς ἐκεῖνο θεωρία, κάμει μακάριον καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν, καὶ γεμίζει τὸν ἀγέμιστον ἐκεῖνον κόλπον, καὶ τὸ ἄπειρον δοχεῖον τῆς ὑπερπεί„ρας μακαριότητος! ποταπὴ ὡραιότης καὶ κάλλος θέλει εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπ' αἰῶνος νοεῖ ὁ Θεὸς, καὶ εἰς τοὺς ἀπείρους αἰῶνας θέλει νοεῖ, χωρίς τινος κόπου, ἢ ἀηδίας, ἢ παύσεως! Ὅσον καὶ δέχεται τόσον αὐξάκφρασον τρυφὴν, καὶ ζωὴν παναφρόσωπον, ὥστε ὅπου, εἴτι ἐδημιούργησεν, ἢ δύναται νὰ δημιουργήσῃ, νὰ φαίνεται πῶς εἶναι τὸ μηδενίποτε, συγκριτόμενον μὲ ἐκείνην τὴν ἀκατάληπτον ἡδονὴν, καὶ ἀπόλαυσιν. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ κολυμβήσῃ ἄνθρωπος θνητὸς ἢ καὶ Ἄγγελος, μέσα εἰς τοῦτον τὸν ὠκεανὸν καὶ τὸ πέλαγος τῆς τοσαύτης ὑπεραπείρου μεγαλειότητος· εἰς τὸν ὁποῖον, αὐτὴ μόνη τοῦ Θεοῦ ἡ παυπερτάτη μεγαλειότης δύναται ἀξίως νὰ κολυμβᾷ. Ὦ Κάλλιστε τῆς ἀείσης καλλονῆς Ἀρχηγέτα Θεέ· ποίησον, δέομαι, νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ ὄμματα τοῦ νοός μου, διὰ νὰ θεωρήσωσι τοῦτο τὸ εἶδος καὶ κάλλος, καὶ νὰ κλειθῶσι τελείως εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ὁρατὰ „ τε, καὶ νοητὰ, ὅσα εἶναι ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ Κάλλος. Ἂς γέ„ νωσι, Κύριέ μου, ὅλα σου τὰ δημιουργήματα, σκιὰς καθρέπτης εἰς μία εἰκόνα, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ σὲ ἀτενίζω· σκάλα, διὰ τῆς ὁποίας θρὸς σὲ νὰ ἀναβαίνω· βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναγινώσκω τὰς

ὑπερτελῆ σε τελειότητας, καὶ φρόνησιν. Ἐπειδὴ καθὼς σὲ ἔλεγα, ἂν ἦτον ὅλος ὁ οὐρανὸς χαρτία, ὅλη ἡ θάλασσα μελάνη, ὅλοι οἱ καλαμῶνες κοντύλια, ὅλα τὰ ἄστρα διδάσκαλοι, καὶ ἀνόμη, ἄλλοι ἀπειράκις σοφώτεροι, δὲν ἤθελαν δυνηθῆ, ὅτε γράφοντες νὰ διδασκήσουν, ὅτε διδάσκοντες νὰ ἐξηγήσουν, ὅτε μελετῶντες νὰ καταλάβουν κατ' ἀξίαν, τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὴν τερπνότητα καὶ τὰς μικροτάτας χαρὰς, ὁποῦ μέλλουν νὰ ἀπολαμβάσουν οἱ μακάριοι ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ Θεοῦ· μέσα εἰς τὴν ὁποίαν, ἔχει νὰ φαίνεται καθαρώτατα ἡ ὡραιότης, καὶ δύναμις ἀπὸ ὅλων τῶν Κτισμάτων. Ἐκεῖ τότε ἡ μεγάλη καὶ πολλὴ σοφία τοῦ Σολομῶντος, θέλει φανῆ, ὡς μωρία· τοῦ Ἀβεσαλὼμ ἡ δυμορφία, ὡς ἀχρημάδα· τοῦ Σαμψὼν ἡ ἀνδρεία, ὡς ἀδυναμία. Τόση δὲ θέλει εἶναι ἡ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, ὁποῦ μέλλουν νὰ ἀπολαμβάνουσιν οἱ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεὸν τὴν θεωρίαν, ὁποῦ αὐτίνας ἤθελον ὑπομείνη δι' αὐτὸν ὅλα τὰ βάσανα τῶν Μαρτύρων, ἀπ' ἀρχῆς Κόσμου ἕως τῆς συντελείας του, βεβαιότατα ἤθελον ἀντιβαθυθῆ χι μόνον ἀξίως, ἀλλὰ καὶ μυριοπλασίως, διὰ τὴν ὑπομονήν του, οὐ μόνον ἤθελον ἀξιωθῆ νὰ θεωρήσουν ἐκεῖνο τὸ θεῖον πρόσωπον, καὶ νὰ τὸ ἀπολαύσουν διὰ τῆς θεωρίας κἂν μίαν καὶ μόνην στιγμήν· ἐπειδὴ καὶ ὑπερβαίνει πᾶσαν διήγησιν, μὴ ἠξαρκοῦσαν νὰ καταλάβη τὴν τοσαύτην ἀνυπέρβλητον εὐφροσύνην του καὶ χαράν· ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὸ νὰ θεωρῆ τινὰς, καὶ νὰ ἐσχάζεται, πῶς ὥτας ὁ Θεὸς ἀόρατος, καὶ ἀκατανόητος, καὶ ἐννοεῖ, καὶ βλέπει τὰ πάντα· ὢτας ἀμεταβλητος, τὰ μεταβάλλει· μόνον ἀκίνητος, τὰ μετακινεῖ· ἀναπαυόμενος αἰδίως, ἐργάζεται αἰδίως· μηδενὸς ἔχων ἐνδειαν, συνάζει· χωρὶς βάρος, βαστάζει τὰ πάντα· χωρὶς νὰ μοιρίζεται, πληροῖ τὰ πάντα· χωρὶς νὰ εἶναι ἀνόμοιος εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἀνομοίως ἐργάζεται τὰ ἀνόμοια. πάντοτε πανταχοῦ παρὼν, μόλις καταλαμβάνεται· ἐσάμπον, τὸν κυνηγοῦμεν, καὶ νὰ τὸν φθάσωμεν δὲν δυνάμεθα. εἰς τί λογῆς λοιπὸν διφροσύνη, καὶ χαρὰ δὲν βυθίζεται ὁ Δίκαιος; ἀπὸ ποταπὴν ἀγαλλίασιν πλημμυρίσμενος, δὲν φέρεται παντελῶς ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του; ἡ θεωρία λοιπὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ μισθὸς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἡ δόξα τῶν οὐρανίων πνευμάτων, ἡ ἀτελεύτητος εὐφροσύνη, ὁ στέφανος τῆς θείας εὐφορείας, τὸ βράδυμα τοῦ ἀμαράντου κάλλους, τὸ βραβεῖον τῆς εὐδαιμονίας, ἡ καλλονὴ τῆς εἰρήνης. Αὐτὸς μόνος εἶναι τὸ γέρας, καὶ ὁ μισθὸς τῆς ἀπανδοχῆς καὶ ἐλπίδος μας. Ὅθεν λέγει καὶ εἰς

εἰς τὸν Μωϋσῆν· „ ἔσομαι μισθός σου, μέγας σφόδρα. „ Ἐπειδὴ, εἰς τὸν μεγάλον μεγάλα καὶ πρέπουσι. Μέγας ἀληθῶς εἶσαι Κύριε, καὶ μέγας ὁ μισθός σου σφόδρα. ὄχι ὅτι σὺ μὲν εἶσαι μέγας, ὁ δὲ μισθός σου μικρός· ἀλλὰ, καθὼς εἶσαι σὺ μέγας, ἔπρεπε νὰ εἶσαι καὶ ὁ μισθός σου· ἐπειδὴ καὶ, δὲν εἶσαι σὺ ἄλλο, καὶ ἄλλό τι ὁ μισθός σου· ἀλλὰ σὺ μόνος σου εἶσαι μέγας σφόδρα· σὺ μόνος σου εἶσαι καὶ μισθὸς μέγας σφόδρα. σὺ στέφανος, καὶ στεφανοδότης· σὺ ὁ ἐπαγγελλόμενος, καὶ ἡ ἐπαγγελία· σὺ ὁ βραβεύτης καὶ τὸ βραβεῖον· σὺ ὁ μισθὸς, καὶ ὁ μισθαποδότης. Ἀφ' αὐτὴν τῆς Θεωρείας γράφει δυσεβέστατα καὶ εἷς Ἅγιος· „ μὲ θείαν φωτοχυσίαν, „ καὶ λάμψιν ἀκατανόητον θέλει ἀπαστράψει τότε ὅλη ἡ λογικὴ δύναμις, φανερὰ διὰ τὴν ἀλήθειαν, φωτογεγραμμένη διὰ τοῦ γαλήνιότητα, ἀφιερωμένη διὰ τοῦ Θεωρίαν. Θέλει ἐκλάμψει· „ διότι, μὲ τὸ νὰ εἶναι πεπληρωμένη ὅλη τὸν ὑὸν καὶ λόγον τοῦ „ Θεοῦ, καὶ ἰδωμένη καθαρὼς μὲ αὐτὸν διὰ μέσου νοερᾶς Θεωρίας, „ θέλει καταλάβη μὲ τὸν θεωρητικώτατον ὀφθαλμὸν τῆς ἐμφύσεως „ της τὰ ἀνέξερεύνητα κρίματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ ἀνέκφραστα μυστήρια „ τῆς ὑπερ οὐσιώσης σοφίας του. Θέλει βλέπει τὸν Θεὸν ἐν αὐτῷ τῷ „ Θεῷ, καὶ τὸν ἑαυτόν της ἐν τῷ Θεῷ, καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν της τὸν „ Θεόν. Θέλει θεωρεῖ τὸν Δημιουργὸν ἐν τοῖς δημιουργήμασι, καὶ „ πάντα τὰ δημιουργήματα ἐν τῷ Δημιουργῷ καὶ Κτίσῃ τῶν ὅλων „ Θεῷ. Καὶ ἔτω θέλει φανῆ ὡραιοτάτη καὶ ἀφθαρτοχυμένη μὲ ἄρρητον ἔλαμψιν· ὡσὰν ὁποῦ, φωτιζομένη παντοχόθεν τῷ φωτὶ „ τῆς θείας δόξης, θέλει βλέπει αἰωνίως τὸν πρὸ τῶν αἰώνων ἡμῶν „ νηθοῦσα αἰώνιον ὑὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ· καὶ λελαμπρυσμένη μὲ „ πολύφωτον ἀκτινοβολίαν, χωρὶς νὰ διακόπτεται ἀπὸ κἀνενα πε„ ρασμόν, ἢ ὅλως νὰ θαμπώνεται μὲ κἀνενα μέσον, θέλει „ καταναοῦ (ἐν μέρει) τὴν ἀκατανόητον θείαν οὐσίαν. „ Καὶ „ πάλιν κατωτέρω λέγει· „ Τότε οἱ Δίκαιοι συναρπαζόμενοι ὁλοτελῶς ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ὡραιότητα, ἀπὸ τὴν ἀκαπάλπτον „ δόξαν, ἀπὸ τὴν τερπνότητα τῆς θείας αὔρας, ἀπὸ τὸ ξεχείλισμα τῆς πλημμύρας τῆς χαρᾶς, „ ἀπὸ τὴν ἀχώριστον κλίσιν καὶ ἕφεσιν φωτὸς τὸ ἀκρότατον ἐκεῖνο „ τῆς ἐφετῶν· καὶ ἐνεκρατόμενοι ἀπὸ ἀδιάκοπον θεωρίαν, καὶ πλε„ τιζόμενοι μὲ ἀτάρακτον καὶ ἐνίδυτον εἰρήνην, θέλουσιν ἐνδυφῆ καὶ „ ἀπολαμβάνει αὐτὸν τὸν μακάριον Θεόν· καὶ ἔτω, πᾶσα πνοὴ λο„ γικὴ, λαμπρὰ καὶ ἐπίσημος πάντη, διὰ τῆς θείας εἰκόνος, θέλει „ με-

„ μεταμορφωθῇ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιόν της Δημιουργὸν καὶ Θεόν· χωρὶς
„ νὰ φοβηται, ἢ ὅλως νὰ ὑποπτεύηται, ὅτι θέλει μολυνθῇ εἰς
„ τὸ ἐξῆς μὲ κρίμιαν λέραν, ἢ νὰ ξεπέσῃ εἰς κανένα ἁμάρτω-
„ μα. „ συμφωνεῖ μὲ τάτας τὰς λόγυς καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγυστῖνος,
λέγωντας· „ ἐκεῖνα ὁπὰ ὁ Θεὸς ἠτοίμασεν εἰς τὰς ἀγαπῶντας αὐ-
„ τὸν, πίσις δ' χωρεῖ, ἐλπὶς δ' φυλαφᾶ, ἀγάπη δ' περικλείει·
„ πᾶσαν ἔφσιν ὑπερβαίνυσι, πάντα πόθον νικῶσιν· εἶναι μὴ
„ δυνατὸν νὰ ἐκτυπηθῶσιν, ἀδύνατον εἶναι ὅμως νὰ ξετιμηθῶσι.
Προσέτι δὲ, καὶ εἰς μίαν τε Ἐπισολὴν θαυμασιώτερον ὁ αὐτὸς πα-
τὴρ φθὲ τῆς αὐτῶν διηγεῖται. „ Τὴν ἔξαν, λέγει, ἡμέραν καὶ
„ ὥραν ὁπὰ ἀπέθανεν ὁ Ἅγιος Ἱερώνυμος, ἤμην εἰς τὴν Ἱπ-
„ πῶνα· καὶ ἡσυχάζωντας εἰς τὸ κελλίον μας, ἐδιελογίζεμαν μὲ
„ πολλὴν πόθον, ποταπὴν τάχα δόξαν θέλετιν ἔχει αἱ ψυχαὶ
„ τῆς Δικαίων, καὶ εἰς πόσην χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἔχεν νὰ εὑ-
„ ρίσκωνται, καὶ ποίας ἡδονὰς νὰ ἀπολαμβάνωσιν! ἔχωντας ἐπι-
„ θυμίαν, ἀπὸ τάτην τὴν ὕλην, νὰ γράφω σίνα βραχύλογον συγ-
„ γραμα. Καὶ δὴ, λαβὼν εἰς χεῖράς μας κοντύλιον καὶ χαρτίον,
„ ἐπεχείρησα πρότερον νὰ γράφω ἐπισολὴν πρὸς τὸν προειρημένον
„ Ἱερώνυμον (νομίζωντας ὅτι εἶναι ζωντανὸς) διὰ νὰ μὲ ἀντιγρά-
„ ψῃ καὶ αὐτὸς τί ἐννοεῖσε φθὲ τάτων. Ἐκεῖ ὅμως, ὁπὰ ἄρχησα
„ νὰ χεδιάσω τὸ προοίμιον τῆς Ἐπισολῆς, ἔξαφνα ἐγέμισεν ὅλον
„ μὲ τὸ κελλίον μία ἄῤῥητος φωτοχυσία, μὲ ἀνεκδιήγητον καὶ ἀπα-
„ ράβλητον δωδίαν, καὶ ὁσμὴν πάντερπνον, ὅ,τι λογῆς ἀνθρώπι-
„ νη γλῶσα δὲν δύναται νὰ τὲ ἑρμηνεύσῃ. τὰ ὁποῖα αἰσθανό-
„ μενος ἐγὼ, ἔγινα ὅλος ἔκθαμβος καὶ ἔμφοβος· ἔχασα παρευθὺς
„ καὶ τὰς δυνάμεις, καὶ τὰς κινήσεις καὶ τῆς ψυχῆς μας, καὶ τὲ σώ-
„ ματος· διότι, δὲν ἤξερα, ὅτι ὁ Κύριός μας, ἐκείνην τὴν
„ ὥραν, ἀνύψωσεν εἰς ὑρανὰς τὴν ψυχὴν τὲ δέλα τε Ἱερωνύμε.
„ Ἐπειδὴ λοιπὸν, καὶ τὰ ὀμμάτιά μας δὲν εἶδόν ποτε τοιῦτον φῶς,
„ ὔτε ἡ ὄσφρησίς μας ἐδέχθη ἄλλοτε τοιαύτην πάντερπνον δωδίαν,
„ τόσον διὰ τὸ νέον, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἀνήκεσον τὲ θαύματος, ἔμει-
„ να (πάλιν λέγω) σῶμος ὅλος, καὶ ἐκσατικός. μεταξὺ δὲ τά-
„ των, δύγηκε καὶ μία φωνὴ μέσα ἀπ' ἐκεῖνο τὸ φῶς, λέγωσά
„ μοι· Αὐγυστῖνε, τί ζητεῖς; διατί βάλλεις νὰ βάλῃς ὅλλην τὴν θά-
„ λασαν μέσα εἰς σέα σκυὴν ἀγγεῖον; νὰ φθικλείσῃς τὴν Οἰ-
„ κυμένην εἰς τὴν μικρὰν παλάμην σε; ἢ νὰ ἐμποδίσῃς τὸν ὑρα-
„ νὸν ἀπὸ τὴν σωτειθισμένην κίνησε; πῶς νὰ ἰδῇ ὁ ἐδικός σε

„ ὀφ-

„ ὀφθαλμὸς ἐκεῖνα ὁπὰ ἄλλος ἀνθρώπινος ὀφθαλμὸς ὔτε εἶδεν,
„ ὔτε δύναται ὅλως νὰ ἰδῇ; πῶς δύνανται τὰ ἐδικά σε ὦτα, νὰ
„ ἀκύσεν ἐκεῖνα ὁπὰ ἄλλα ἀνθρώπε ὦτα δὲν ἤκεσαν; πῶς δαρ-
„ ρεῖς, ὅτι σὺ μόνος θέλεις ἠμπορίσει νὰ καταποίσῃς ἐκεῖνα
„ ὁπὰ δὲν ἦλθαν εἰς ἀνθρωπίνην καρδίαν, ὔτε κατενοήθησαν ὅλως
„ ὑπὸ ἄλλον κανένα; ποῖον πέρας θέλει δοθῇ εἰς τὴν ἀπειρίαν;
„ ἢ, ποῖον μέτρον εἰς τὰ ἀμέτρητα; δύκολώτερον εἶναι, νὰ χωρέ-
„ σῃ ὅλη ἡ θάλασα εἰς σέα σκυώτατον ἀγγεῖον· δύκολώτερα ἤθε-
„ λε φθισφιχθῇ τὸ μέγεθος, καὶ ὁ ὄγκος ὅλης τῆς οἰκυμένης εἰς
„ μίαν παλάμην ἀνθρώπε· δύκολώτερον ἤθελεν ἐμποδισθῇ ὁ ὑρα-
„ νὸς ὑπὸ τὴν ἀῤῥάκοπόν τε κυκλοφορίαν, φθὲ ὁπὰ ἐσὺ ἤθελες
„ δυνηθῇ νὰ καταποίσῃς κἂν τὸ μικρότατον μέρος ὑπὸ ταῖς χάρι-
„ τες, δόξαις, καὶ χαραῖς, ὁπὰ θέλυσιν ὑπολαμβάνει ἀτελεύτητος
„ ἐν ὑρανοῖς αἱ ψυχαὶ τῆ μακαρίων. μὴ ἐπιχειρίζεσαι νὰ κα-
„ τορθώσῃς ἀδύνατα· καὶ μὴ ζητᾷς ἐδῶ, ἐκεῖνα ὁπὰ δὲν εἶναι
„ δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσι, φθὲ μένον εἰς τὸν ἁρμόδιόν τε τόπον,
„ φρὸς τὸν ὁποῖον τόσον εὔκολα ἔχεις μὲ ἀπιδῆς καθ' ἑκάσιν.
Τῶτο ἀπέδαζε, τοιαῦτα ἐργάζε, ὥσε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἰς
„ ταύτην τὴν ζωὴν ὀρέγεσαι ὁπωσδήποτε νὰ κατανοήσῃς, ἐκεῖ
„ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν νὰ τὰ ἐντρυφᾷς, καὶ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃς
„ αἰωνίως. „ Καὶ ταῦτα μὲν, διηγεῖται ὁ Αὐγυστῖνος· ἡμεῖς
ὅμως, διὰ τί δὲν ἀνορθώνομεν τὴν διάνοιάν μας εἰς τὸν ὑρανόν;
Διὰ τί δὲν φροσέχομεν εἰς τόσα ἀγαθά, ὁπὰ μᾶς ἔταξεν ὁ Θεὸς
μὲ μεγάλην πληροφορίαν, εἰς σέα καιρὸν ὁπὰ καὶ ἀῤῥισκόμεθα ὑπο-
κάτω εἰς τόσα δεινὰ καὶ ταλαιπωρίας, τὲ ὁποῖα μᾶς θλίβυσι καὶ
σκοχωρῦσι; Διὰ τί δὲν μιμώμεθα τὸν θαυμασὸν Δανιὴλ, τὸν
ἄνδρα τῆ ἐπιθυμιῶν, ὁπὰ δὲν ἀπεκόπτετο ἀπὸ τὴν πυκνὴν φρὸς
Θεὸν ἱκεσίαν τε καὶ δέησιν; ὁ ὁποῖος, ἀφ' ὅ ἐφέρθη αἰχμάλωτος
„ εἰς τὴν Βαβυλῶνα, λέγει ἡ Γραφὴ, ὅτι „ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶ- Δαν. 6.
„ κον αὐτῦ, καὶ αἱ θυρίδες ἀνεῳγμέναι αὐτῷ ἐν τοῖς ὑπερῴοις αὐ- 10.
„ τῦ κατέναντι Ἱερυσαλὴμ, καὶ καιρὰς ἔχεις τῆς ἡμέρας ἐπὶ κάμ-
„ πτων ὄπη τὰ γόνατα αὐτῦ, καὶ φθακαλῶντας τὸν ὑψιμέδοντα
„ Θεὸν, νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ αὐτὸν, καὶ ὅλον τὸ ἔθνός τε, ἀπὸ
„ ἐκείνην τὴν πικρὰν δυλείαν, καὶ νὰ τὰς ἀξιώσῃ τῆς γλυκυτάτης
„ αὐτῶν πατρίδος Ἱερυσαλὴμ, τὴν ὁποίαν ἐχαιρέτα, ἔπον τινὰ,
„ μακρόθεν, ἔχωντας ἀνεῳγμένα, καθὼς εἴπομεν, τῆς οἰκίας τε τὰ
„ φάθυμα, ὁπὰ ἀπέβλεπον εἰς τὴν Ἱερυσαλήμ· εἶχε δὲ σφα-

λισμέ-

λισμὸν τὸ Φάθουρα, ὅπου ἀγναντεύαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἂς κλείσωμεν λοιπὸν ἡμεῖς τὰ ὄμματά μας, τὰ μὴ ἰδοῦν ματαιότητα. Ἂς ξυπνήσωμεν κάθε κίτασμα, κάθε μέλημαν, κάθε πεῖσμα τοῦ παρόντος Κόσμου, ὅπου πικρῶς μᾶς ἔχει καταδουλώσῃ, καὶ ἂς τὸ αἰσθοῦμεν, διὰ νὰ ἀτενίσωμεν μόνον ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου εἶναι ἡ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀληθινὴ δηλαδὴ πατρίς μας, καὶ γλυκυτάτη μας κατοικία. Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς οἶκον, τὸν ἑαυτόν μας. Τὰ ὁποῖα, μέρος μὲν κατώτερον, εἶναι τὸ σῶμα. ἀνώτερον δὲ πάλιν, καὶ ὑπερῶον, εἶναι αὐτὴ ἡ ψυχή. Φάθουρα δὲ αὐτὰ τὸ οἶκα, εἶναι ἡ νόησις ἡμῶν, καὶ ἡ βούλησις. κινεῖται ἡ νόησις πρὸς παῦ ἀληθὲς, κινεῖται δὲ καὶ ἡ βούλησις πρὸς παῦ ἀγαθόν. πυθενὰ ὅμως ἀλλᾶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὕρῃ ἕτε ἡ νόησις τὴν ἀλήθειαν, ἕτε ἡ βούλησις τὴν ἀγαθότητα μὲ τόσην πληρεσάτην βεβαιότητα, καθὼς ἠμπορᾶν νὰ τὰ εὕρουν εἰς ἐκείνην τὴν ἄνω πατρίδα μας Ἱερουσαλήμ. Ἀπὸ τέτε λοιπὸν, τὰ δύω Φάθουρα, βλέπε, καὶ χαιρέτιζε τὴν ὄντως σε πατρίδα, δηλαδὴ τὰ οὐράνια. ἐγὼ τὸ Ἀδὰμ, αὐτὴ, (λέγω πάλιν) εἶναι ἡ πατρίς σας. πρόβατα τὸ Χριστοῦ, αὐτὴ εἶναι ἡ μάνδρασας. Φιλτερὰ πλανώμεναι, αὐτὴ εἶναι ἡ φωλεάσας, καὶ ἡ ἀληθινή σας ἀνάπαυσις. Τί πάχετε; πῦ βόσκετε; τί διώκετε; διὰ τί ἀμελῆτες ἀφίνετε νὰ ἁρπάζεται τόσον εὔκολα ὑπὸ τὰς χεῖράς σας τὰ τοσοῦτα ἀγαθά; Διὰ τί δὲν ἀγωνίζεσθε ἀδεικώτατα, νὰ λάβετε τὸν πλουσιώτατον μισθὸν, ὁπου σᾶς εἶναι ἡτοιμασμένος ὑπὸ καταβολῆς Κόσμου; Διὰ τί δὲν βόσκετε ὀλιγωρότατα εἰς τόσα βραβεῖα, ὁπου σᾶς πάζονται ὑπὸ τὸν Θεόν; ἐδῶ εἶναι καιρὸς ἀγῶνος, ἐκεῖ θεάμβα. ἐδῶ πολέμα, ἐκεῖ νίκης. ἐδῶ σπορᾶς, ἐκεῖ θερισμοῦ καὶ ὑποθήκης. Διὰ τί φυγάτε τὰ σαφύλια, πρὶν νὰ ὡριμάσουν; Διὰ τί χολάζετε πρὸ καιρῶ εἰς τὰς ψεύδεις ἡδονὰς, καὶ ἀναπαύσεις; Σχολάσετε εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ἐπάνω Ἱερουσαλήμ, ὅπου εἶναι αἱ ἀληθεῖς ἡδοναὶ καὶ ἀναπαύσεις, διὰ νὰ εἰσέλθητε καμμίαν φορὰν εἰς αὐτὴν, καὶ νὰ ἀκούσητε παῤῥησίᾳ. „ Γεύσασθε, καὶ ἴδετε, ὅτι Χρηστὸς ὁ Κύριος. Ψαλμ. 45.

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Τὸ ὁλούτερον τῦ ἀνθρώπου τέλος εἶναι, ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀπαύστων ἀϊδιότης αἰωνίως.

Ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ, θέλομεν βάλῃ τέλος εἰς τὴν ὑποθεσιν καὶ ὕλλην τῆς βασιλείας ἐκείνης, τῆς ὁποίας δὲν ἔσαι τέλος ποτὲ, καὶ θέλομεν δείξει, πῶς ἔχει νὰ φρατινίζῃ, νὰ χλοάζῃ, καὶ νὰ αὐξαίνῃ εἰς ὅλες τὰς μακαρίας τὸ εὔκαρπον χωράφιον τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ὑπὸ τὴν ἀϊδιότητα ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐρανίων ξυφῶν, ὁπου μέλλουν οἱ Δίκαιοι νὰ ἐνξυφῶσι, καὶ νὰ ὑπολαμβάνουν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἡ καθημερινὴ δοκιμὴ, μᾶς δίδει νὰ καταλάβωμεν ἀναμφιβόλως, ὅτι ὅλα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τὰ παρόντος αἰῶνος, εἶναι ὑποκείμενα εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους ἐναλλαγὰς καὶ μεταβοπάς· καὶ ὅτι ὀλίγορα φεύγουσιν ὑπὸ ἐκείνους ὁπου τὰ ὑπολαμβάνουσι, καὶ τόσον φθείρονται, ὁπου μετ' ὀλίγον ἕτε κἂν εἰς ἐνθύμησιν ἔρχονται τὰ ἀνθρώπου· μόνον δὲ τὰ ἐν οὐρανοῖς ἀγαθὰ εἶναι μόνιμα, βέβαια, σεβαστὰ, ἀμετάβεπτα, καὶ αἰώνια. Ὅθεν, καλῶς ἐξεφώνησε καὶ εἰς ταύτην τὴν ὑποθεσιν ὁ θεῖος Αὐγουστῖνος· „ ὦ βασίλειον ἀτελευτήτου μακαριότητος, εἰς τὸ ὁποῖον „ ἡ νεότης ποτὲ δὲν γηράσκει, ἡ εὐμορφία δὲν κιβδωίζει, ἡ „ ἀγάπη δὲν ψυχαίνεται, ἡ ὑγίεια δὲν μαραίνεται, ἡ χαρὰ δὲν „ ὀλιγοστεύει, ἡ ζωὴ τέλος δὲν γνωρίζει! „ Φεῦ ταύτης τῆς βασιλείας φάλει καὶ ὁ Δαβίδ· „ Ἡ βασιλεία σε, βασιλεία πάντων „ τῶν αἰώνων. εὐτυχισμένον (πάλιν λέγω) βασίλειον, εἰς τὸ „ ὁποῖον εἶναι τόσοι κληρονόμοι, ὅσοι οἰκήτορες· τόσοι βασιλεῖς, „ ὅσοι πολῖται! εὐδαιμονέσατον, καὶ ἀπεραντώτατον ὄν„ τως βασίλειον· τὸ ὁποῖον, πλῆτος μὲν εἶναι, ἡ ἀπειρία· με„ γαλοπρέπεια δὲ ἡ ἄμιξος εὐρυχωρία· καὶ ἀξίωμα, ἡ θεότης. „ Καὶ ταῦτα μὲν εἰσι, τὰ τὸ Αὐγουστίνου· ἡμεῖς ὅμως, θέλοντες νὰ διηγηθῶμεν φεῦ τῆς ἀϊδιότητος τότε τὸ βασιλείου, ἂς φέρωμεν συνηγόρους καὶ βοηθοὺς τοὺς πυθμαπφόρους πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁπου λέγουσι πῶς μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἀϊδιος, καὶ Κύριος τῶν αἰώνων, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ βασιλεία εἶναι βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων· τὰ δὲ λοιπὰ ἄλλα ὄντα, εἶναι ὀλιθρὰ, ῥύσα, θνητὰ, καὶ ὀλιγοχρόνια· καὶ φεῦ τὸ βάρος ὁπου ἔχουσιν, εὐκόλως εἰς τὸ μηδὲν ἀφα-

ἀφανίζονται. Διότι, ἀγκαλὰ καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι λέγονται ἀθάνατοι καὶ ἀΐδιοι, δὲν εἶχον ὅμως τὸ εἶναι ἐξ ἀϊδίου καὶ ἀπ' αἰῶνος, ἀλλ' ἔχουσιν ἀρχὴν κτίσεως· καὶ ὅτε ἠμπορῶσαν νὰ εἶναι οἱονοῦν καὶ ἀφ' ἑαυτῶν, τοῦτο μόνον ἐξωτερικῶς, ἀπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ δηλαδὴ ἐνεργείας καὶ χάριτος. Κηρύττουσι τοῦτο ἀφόβως καὶ μεγαλοφώνως οἱ Θεῖοι μυσταγωγοὶ τὸ πνεῦ-
Τιμόθ. μα, ὅτι δηλαδὴ ὁ Θεὸς, εἶναι κυρίως καὶ ἐξαιρέτως ἀΐδιος. Διὰ
ί. 7. εἰ- τοῦτο ὁποίαν αἰτίαν, καὶ ἀπὸ μὲν τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ὀνομά-
57. 15. ζεται Βασιλεὺς τῶν αἰώνων· ἀπὸ δὲ τὸν Προφήτην Δανιὴλ, παλαιὸς τῶν ἡμερῶν. Καὶ ἀπὸ μὲν τὸν Ἡσαΐαν, ἐν ὑψηλοῖς Κατοικητηρίοις ἀϊδίοις. καὶ ἀπὸ τοὺς Σύρους, Γίγας αἰώνων, διά τε τὸ μέγεθος τῆς Δυνάμεως, καὶ διὰ τοῦ ὑπερβολικοῦ ἐξαπλώσεως τῆς ἀϊδιότητος. Μόνος λοιπὸν ὁ Θεὸς εἶναι μόνιμος, καὶ σταθερὸς εἰς τοῦτο ἰδιαίτερα ἀϊδιότητα, ὅλος, καὶ ὁλοτέλειος. Καὶ δὲν δύσκεται τοῦτο μίαν φορὰν ἔπειτα, καὶ τοῦτο ἄλλο ἄλλως, ὅτε μεταβάλλεται τελείως. Ὁ ὁποῖος, πᾶσαν ῥοπὴν καὶ βέβαιον τὸν χρόνον, καὶ μεταλλαγὴν τῶν αἰώνων, ὁ αὐτὸς ἀεὶ ὢν, διαβαίνει. Διότι, καθὼς ἡ ὑπεράπειρος οὐσία τοῦ Θεοῦ, ὅλον τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ (τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ δέχεται τέλος, ἐξαπλώνεται παντοχοῦ εἰς ἄπειρον, ἅπαντα τόπον πληροῦν καὶ κατέχον) τὸ θεωροῦμεν εἰς οὐδὲν ἄτμητον κέντρον, ὥστε ὅπου νὰ μὴν δύσκεται ὀλιγώτερον εἰς τὸ κέντρον τοῦ τόπου, παρὰ εἰς τὸ ἄπειρον διάστημα, ἔτζι καὶ ἡ θεία ἀϊδιότης, ὁμοῦ μὲ τὸν ἄπειρον χρόνον, καὶ μὲ αὐτὰς τὰς ἀτελευτήτους αἰῶνας ἐξαπλώνεται, καὶ πάλιν συμπεριλαμβάνεται ὅλη εἰς οὐδὲν ἀκαρὲς, καὶ εἰς μίαν στιγμήν· τόσον, ὅτι νὰ τὴν ὑπολαμβάνῃ ἀχρόνως ὅλην ἐν ἀκαρεῖ, καὶ ἁπλῶς ἐν ἀτόμῳ στιγμῇ. Ἐπειδὴ, τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ἡ ἀπειρία πρὸς τὸ κέντρον τοῦ τόπου, ὅ,τι λογῆς ἔχει καὶ ἡ ἀϊδιότης πρὸς τὸ ἀκαρὲς τοῦ χρόνου, καὶ τὴν στιγμήν. Τοιαύτην ἀϊδιότητα, ἡμεῖς δὲν ὑποδιδόμεθα ὅτε εἰς τὰς ψυχὰς, ὅτε εἰς τοὺς Ἀγγέλους· μόνος δὲ ὁ Θεὸς εἶναι ὑψηλὸς καὶ μετέωρος, καὶ κατοικῶν αἰωνίαν
Ἀπον. ἀϊδιότητα. Διὰ νὰ ἤθελεν ὅμως καὶ ἡμεῖς, καὶ τὸν δυνατὸν ἡμῖν
10. 6. βέβαιον, ὅμοιοι μὲ αὐτὴν εἰς τὴν ἀμοιβὴν, καθὼς ἐκείνους ὁποὺ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ ἀϊδίως, ἐδόκησεν ἔπειτα, ὥστε ἡμεῖς ὅπου δὲν εἴμεθα ἀπ' αἰῶνος, κἂν μὲ ταῦτα νὰ ζῶμεν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ ἀϊδίως. Καὶ ἀγκαλὰ τοῦτο νὰ μὴν εἶναι κυρίως, καὶ καθολικὰ ἀϊδιότης, εἶναι ὅμως μεταδεδομένη εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸν Θεὸν, διὰ νὰ τὴν ὑπολαμβάνωμεν εἰς ἄπειρον ἀπειράκις ἐξη-

πλωμένην, καὶ κατὰ παντὸς ἀληθινὴν ἀϊδιότητα· ἡ ὁποία, εἶναι μὲν ὁμοία μὲ τὴν ἀϊδιότητα τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὴν εἰς τὸ ὄπισθεν ἄπειρον διάμοιρον, δηλαδὴ κατὰ τὸ ἄναρχον αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶναι ὅμως ὁμοία καὶ τὴν ἀνέξαντλητον, καὶ ἀπέραντον ἐξάπλωσιν τῶν εἰς τὸ μέλλον. ποταπὴ λοιπὸν ἀκολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ κατὰ πάντα ἐκείνην πλουσιωτάτη ἀφθονία τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως εἰς τοὺς Δικαίους, ἐκεῖ ὅπου ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἶναι εἰς οὓ ἅμα συμμαζωμένα, καὶ ὅλα αἰώνια· ἐκεῖ (λέγω) ὅπου ἡ ὑπόλαυσις τοῦ ἀπείρου καὶ αἰωνίου ἀγαθοῦ εἶναι ἀτελεύτητος, τὸ φῶς παντοτεινὸν, ἡ εὐωχία ἀκατάπαυστος, ἡ χαρὰ ἄλυπτος, ὁ ὕμνος ἀσίγητος, ὁ θρίαμβος διηνεκὴς, ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ αἰώνιος, καὶ κάθε ἄλλο τί τῶν ἐφετῶν καὶ ὀρεκτῶν ἀτελεύτητον! μακάριοι ἀληθῶς εἶναι ἐκεῖνοι, καὶ ἐπιμακάριοι· „ διότι, ἡ μακαριότης εἶναι (κατὰ τὸν Βοήθιον) μία σάσις ὁλοτέλειος, διὰ μέσου τῆς συναθροίσεως ὅλων τῶν ἀγαθῶν. „ Ἡ μακαριότης λοιπὸν εἶναι μία σάσις, κτῆσιν σία μόνιμον καὶ ἰσάξιον ἀγαθὸν, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ παιχνίδια τῆς τύχης δὲν ὑποτάσσεται, ὡσὰν ὅπου τὸν δικολογύρισον ἐκείνης ἔχον, τελείως δὲν ἀγνώριστε. Τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο ἀγαθὸν, δὲν ἠξιώρει ποτὲ παῦσιν, ἢ μεταλλαγὴν ἀμοιβαίαν. Ὅθεν ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος, ἀπορῶντας, πῶς ἄραγε μετὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, λέγεται καὶ ἐντοπίζεται τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ αἰώνιον (ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, οἱ μακάριοι δὲν ἔχουσι χρείαν ἐλέους) λέγει· „ Δικαίως ὁμολογοῦμεν, „ ὅτι τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ θέλει εἶναι αἰώνιον· ἔχει ὅτι πῶς οἱ Δί- „ καιοι θέλουν εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐλεημονοί, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν „ αἰῶνα θέλουσιν ἔχει χρείαν ἐλέους· ἀλλ' ὅτι, ἡ μακαριότης, μὲ „ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος πολυελέως ἐλεεῖ τοὺς ἐλεεινούς, διὰ νὰ „ παύωνται ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἐλεεινοὶ, καὶ νὰ ἀρχίζων εἰς τὸ νὰ „ εἶναι ἠλεημένοι, καὶ ὅλως μακάριοι, αὐτὴ ἡ μακαριότης δὲν θέ- „ λει ἔχει τέλος ποσῶς, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐ- „ τοῦ. „ Διότι, τὸ νὰ γενώμεν Δίκαιοι ἐξ ἀδίκων, ὑγιεῖς ἐξ ἀῤῥώστων, ζῶντες ἐκ τεθνεώτων, ἀθάνατοι ἐκ θνητῶν, καὶ μακάριοι ἐξ ἐλεεινῶν, τοῦτο εἶναι ἔργον καὶ ξεχωριστὸν ἰδίωμα τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δὲ ὅπου θέλομεν γενεῖ τοιοῦτοι, θέλει εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι, τὸ ἔλεος καὶ ἡ ἐνεργεσία, μὲ τὴν ὁποίαν ποτὲ λυσελέως μᾶς ἐλεεῖ ὁ Θεὸς, θέλει εἶναι αἰώνιος. εἶναι λοιπὸν ἡ μακαριότης, καθὼς εἴπομεν ἀνωτέρω, μία σάσις ὁλοτέλειος,

μάλι-

μάλιστα διὰ τὴν συναθροισιν καὶ συμπαθμάζωξιν ὅλων τῶν ἀγα-
θῶν. Ἐπειδὴ καὶ, δὲν δείσκεται παθενὰ κάνενα ἀγαθὸν, ὅπου
νὰ μὴν εἶναι ἐκεῖ. „ Ὡς, καὶ ὁ Φιλόσοφος Πλάτων, ἐκεῖνον
„ ἔλεγεν ὅτι εἶναι μακάριος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν λείπει κάνενα
„ ἀγαθόν. Καὶ πάλιν ἄλλος ἔλεγεν, ὅτι ἐκείνη εἶναι μακαριότης,
„ ὅπου δὲν εἶναι κάνενα εἰς αὐτὴν ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου δὲν θέλεις,
„ ὅλα δὲ εἶναι ὅσα θέλεις. „ Δὲν εἶναι κάνενα ἐκεῖ ἀπὸ ὅσα
δὲν ἀγαπᾷς· ἡ πεῖνα, ἡ δίψα, ἡ γυμνότης, ἡ κακοήθεια, ἡ κό-
πος, ἡ μόχθος, ἡ φόβος, ἡ πόνος, ἡ ἐχθρὸς, ἡ νόσος, ἡ
θάνατος. Δὲν δείσκεται ἐκεῖ κάνενα κακὸν, ἄτε τιμωρία, ἄτε
ἁμαρτία. Δὲν εἶναι ἐκεῖ κάνενα, ὅπου νὰ μὴ τὸ ὀρέγεσαι, ἀλλὰ
πάντα δείσκονται, ὅσα ποθεῖς. Τρυφὴ, πλοῦτη, τιμαὶ, φίλοι,
ὑγίεια, ζωή. Περὶ τούτων πάλιν πλατύτερον, ὁ Γέρος Αὐγουστῖνος
διδάσκει. „ ποταπὴ δαιμονία θέλει εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν
„ δὲν δείσκεται κάνενα κακὸν, δὲν ἐλείπει κάνενα ἀγαθόν!
„ ἐκεῖ θέλει ὑμνεῖται ὁ Θεὸς ἀκαταπαύστως, ὁ ὁποῖος μένει νὰ
„ εἶναι τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Διότι, τότε δὲν θέλει εἶναι καμμία
„ ἀνάγκη, ἀλλὰ πληρεξάτη, βεβαία, σερεὰ, καὶ αἰώνιος δαιμο-
„ νία. Αὐτὸς ὁ Θεὸς θέλει εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος ὅλων τῶν
„ ἡμετέρων ὀρέξεων· ὁ ὁποῖος, χωρὶς τέλος ἔχει νὰ θεωρῆται,
„ χωρὶς χόρτασιν νὰ ἀγαπᾶται, χωρὶς κόρασμα νὰ ὑμνολογῆ-
„ ται. Ἀληθινὰ μέγα σάββατον ἐκεῖνο, ἐπειδὴ καὶ δὲν θέλει
„ ἔχει ἑσπέραν. Ἐκεῖ χολάσωμεν, καὶ γνῶμεν· καὶ ἀφ' ὧν γνῶμεν
„ ἂς ἀγαπήσωμεν· καὶ ἀφ' ὧν ἀγαπήσωμεν, ἂς αἰνέσωμεν. ἰδοὺ
„ χάσε, τί ἀγαθὸν θέλει εἶναι εἰς τὸ τέλος σε χωρὶς τέλος. Διό-
„ τι, ποῖον ἄλλο εἶναι τὸ τέλος, καὶ ὁ σκοπός μας, ἀφ' οὗ νὰ
„ φθάσωμεν εἰς τὴν βασιλείαν ἐκείνην, τῆς ὁποίας δὲν ἔσαι τέ-
„ λος; Τοῦτο εἶναι ἡ αἰδιος ἀνάπαυσις· τοῦτο εἶναι ἡ ἀπέραντος
„ δόξα· τοῦτο ἡ αἰώνιος χαρά· τοῦτο ἡ ἀτελεύτητος ἀφθαρσία. Τὴν
„ ὁποίαν δλὰ νὰ ἀποκτήσωμεν, πόσων ἀράγε κόπων εἶναι αὐτα-
„ ξία; „ Ἀλλ' ἡμεῖς, ἂς βάλωμεν τέλος εἰς τοῦτην τὴν βασι-
λείαν, ἡς δὲν ἔσαι τέλος, ἀποδείχοντες πρότερον πῶς ἐκεῖνο τὸ
βασίλειον, μὲ ὅλας τὰς ἀπείρε τε θησαυρὰς, ὁπου περιλαμβάνει·
μὲ ὅλα τὰ ὑπερμέγιστα ἀγαθὰ, ὁπου περικλείει εἰς τὸν ἑαυτόν τε,
καὶ μὲ ὀλίγον τιμὴν ἀγοράζεται. Διὰ τοῦτο, ἀποδάσατε καὶ ἐπιμε-
λήθητε, μὲ ζέσεσαν προθυμίαν, καὶ δλικὴν ἔρωτα νὰ τὸ ἀγοράσε-

τε.

τε. Καὶ ἀκάσατε αὐτὸν πάλιν τὸν Αὐγουστῖνον, πόσον τὸ ξετιμᾷ.
„ Πωλεῖται σὰ πρᾶγμα, ὁπὰ ἔχω (σὰ λέγει ὁ Θεὸς), καὶ
„ ἂν ἀγαπᾷς, ἀγόρασαίτο. Αἰώνιον ἀνάπαυσιν ἔχω δλὰ πώλη-
„ μα, ἀγόρασαίτω. εἰ δὲ καὶ ἐρωτᾷς τί ἀξίζει, σὰ ἀποκρίνο-
„ μαι ὅτι, ἡ τιμή της πρέπει νὰ εἶναι καὶ αὐτὴ αἰώνιος κόπος·
„ ὅμως ἐγὼ δὲν χαρίζομαι νὰ τὴν ἀγοράσῃς μὲ πρόσκαιρον κόπον.
„ ὦ δὲ πλαγχνίας Θεὲ! Δὲν σὲ θέλει νὰ κοπιάσῃς δὶ αὐτὴν
„ αἰωνίως· δὲν σὰ λέγει νὰ κοπιάσῃς μυρίας χρόνας, ἢ χιλίας,
„ ἢ πεντακοσίας· ἀλλὰ μερικάς τινας χρόνας. ὅσας δηλαδὴ ζήσῃς·
„ καὶ ὕπω νὰ ἀπολαύσῃς ἐκείνην τὴν αἰωνίαν καὶ ἀτελεύτητον ἀνά-
„ παυσιν. Δίδομεν, ἀδελφοὶ, σὰ βόλον, καὶ ἀγοράζομεν θη-
„ σαυρὰς ἀνεξαντλήτες καὶ αἰδίας. „ Ἀλλ' ἴσως εἶναί τινες, ὁπὰ
ἀρνῶνται τοιαύτην ἀγοράν, λέγοντες, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀδυνατεῖς
εἰς τὴν δωάμιν, ἀχαμνοὶ εἰς τὴν κρᾶσιν, λεπτοὶ εἰς τὴν φύ-
σιν, ἀσωτεύθησοι εἰς τὰς κόπους, ἀδύνατον εἶναι εἰς αὐτὰς νὰ
ἀγοράσωσι μὲ κόπον τὴν ἐν οὐρανοῖς γλυκυτάτην ἐκείνην ἀνάπαυ-
σιν· ὅθεν, ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ἡ παρηγοριὰ τῦ ἁμαρτωλῶν,
σημειώνει κάθε δειλίαν εἰς τοιούτην τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὰ ἑφεξῆς λό-
για. „ Δὲν εἶναι χρεία (λέγει) νὰ κοπιάσῃς καὶ νὰ ἱδρώσῃς
„ πολλὰ, δλὰ σὰ τοιοῦτον μέγα καὶ θαυμάσιον ἀπόκτημα· ἐγὼ
„ σὲ βεβαιώνω, ὅτι αὐτὸ τόσον ἀξίζει, ὅσον ἔχεις. Καὶ πάλιν
„ μὴ ζητᾷς τὸ, τί ἔχεις, ἀλλὰ τὸ, τί λογῆς εἶσαι. Αὐτὸ τὸ
„ πρᾶγμα, τόσον ἀξίζει, ὅσον εἶσαι ἐσύ. Δὸς τὸν ἑαυτόν σε,
„ καὶ θέλεις τὸ λάβῃ, (τὴν ἀτελεύτητον δηλαδὴ ἀνάπαυσιν). τί
„ ἱδρώνεις; τί ἀγανακτεῖς, καὶ σκοχωρῆσαι; μήπως ἔχεις νὰ
„ ζητήσῃς ἀπὸ κάνενα ἄλλον τὸν ἑαυτόν σε; ἢ ἔχεις νὰ τὸν ἀγο-
„ ράσῃς; ἰδὲ σὺ εἶσαι ἀτός σε, ὁποιοσδήποτε εἶσαι. Δὸς λοιπὸν
„ τὸν ἑαυτόν σε εἰς τὸν Θεὸν, ὁπὰ πωλεῖ αὐτὴν τὴν ἀτελεύτητον
„ ἀνάπαυσιν, δλὰ νὰ λάβῃς αὐτήν. Ἀλλὰ θέλεις εἰπῆ, εἶμαι
„ κακὸς, καὶ δὲν με δέχεται. Ἀλλὰ μὴ φοβῆσαι, διότι, αὐ δώ-
„ σῃς τὸν ἑαυτόν σε εἰς ἐκεῖνον, ἐξ ἀπάντος θέλεις γένει καλός.
„ Καὶ ταῦτα μὲν τὰ λόγια τῦ Ἁγίε. ἡμεῖς δὲ, δλὰ νὰ ἀγορά-
σωμεν ἐκείνην τὴν βασιλείαν πάντων τῶν αἰώνων, ἀνάγκη εἶναι νὰ
σοχαζώμεθα μὲ ἀκρίβειαν πάντοτε, τί ζητᾷ τὸ ὁλοῦσερον τέλος
τῆς ζωῆς μας, καὶ τί τὸ ἄκρον καὶ ἄριστον ἀγαθὸν, ὁπὰ εἶναι ὁ
Θεός. πρὸς τὸν ὁποῖον χρεία εἶναι νὰ ἀναφέρωνται ὅλα τὰ ἔργα

μας

μας, οἱ λόγοι μας, καὶ τὰ νοήματά μας. Τί μᾶς διδάσκει εἰς τοῦτο ἡ σύμβολος πίστις, τί ἡ ἁγία Γραφὴ, καὶ ἁπλῶς, τι ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία; ὄχι, βέβαια, ὅ,τι ἀρέσκει εἰς τὰς ἀϊδιότητάς μας· ὄχι ὅ,τι ὀρέγεται ἡ κακή μας ὄρεξις, ἀλλ' ὅτε εἴτι φαίνεται πρᾶγμα ἀρεστὸν, εὔκολον, καὶ γλυκύ. Ἂς πιάσωμεν εἰς χεῖρας τὸ ζυγὶ τῆς αἰϊδιότητος, καὶ μὲ αὐτὸ ἂς ζυγιάσωμεν ἐπιμελῶς ὅλας τὰς λόγους, τὰς φράξεις, τὰς ἐνθυμήσεις. Ἔλεγε μία Ὁσία· „ Ἀπὸ πολὺ καιρὸν ἐπόθησα ὅλον τὸν ἐμαυτόν μου εἰς αὐτὸν τὸν „ Θεὸν, διὰ νὰ ἀγοράσω τὸν αἴδιον ζωήν. „ Ὁ αὐτὸς, ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν κακοπαθήσας εἰς τὸν ἄσκησιν μὲ βαρυπάτης πόνους, καὶ ταλαιπωρηθεὶς ἀπὸ διαφόρους θλίψεις καὶ βασάνας τῶ δαίμονος, τόσον, ὅπου μόλις ἀνθρωπίνη δύναμις ἤθελε δυνηθῇ ποτὲ νὰ τὰς βασάξῃ, ἔκραξεν εἰς τὸ τέλος φωνὴν οὐρανόθεν, ὅπου τὸ ἔλεγεν ὅτι „ Ἀληθινὰ νὰ χαίρεται, ἐπειδὴ καὶ διὰ τὰς τόσας „ θλίψεις ὅπου ὑπέμεινεν, ἔχει νὰ κτοκτήσῃ ποσὸν μέγιστον „ θησαυρὸν, ὅπου τινάς ποτε εἰς τὸν γῆν δὲν θέλει εὑρεθῇ ἄξιος „ νὰ συγκεισθῇ μὲ αὐτὸν, ἂν καὶ ὅλη ἡ γῆ μετεβέπετο εἰς χρυ„ σίον, ὅλαις ἡ πέτραις εἰς λίθες πολυτιμήτας, καὶ ὅλα τὰ ὕδατα εἰς βάλσαμον. „ Αὐτὴ ἡ φωνὴ, τόσον τὸν ἐνδυνάμωσε καὶ τὸν ἐπαρηγόρησεν, ὅπου εἰς τὸ ἑξῆς δὲν αἰσθάνετο τὸς πόνους. Καὶ παρρθὺς ἀπὸ τὸν χαρὰν τα, προσκαλῶντας ὅλας τὰς ἀδελφὰς, ἐδιηγήθη πρὸς αὐτὰς τὸν ὑρανίον φωνὴν, καὶ τὸν ἐξ ἐκείνης αὐ„ δρείαν τε καὶ παρηγοριάν. Οὕτως λοιπὸν, μακάριοι εἶναι οἱ κα„ τοικοῦντες ἐν τῇ οἰκῳσε, Κύριε· εἰς τὸς αἰῶνας τῆς αἰωίων αἰ„ νέσεσί σε. Ἡ αἰϊδιότης, εἶναι σὰς αἰὼν, σὰς χρόνος, μία ἡμέρα, μάλιστα μία στιγμὴ, καὶ σὺ ἀκαριὰς, διὰ τὸν ἀδιαίρετον καὶ ἄτμητον τὰ ἀπείρε ενότητα. Αἱ ἡμέραι ὅμως, εἶναι ἄπειροι· οἱ χρόνοι, ἀτελεύτητοι· καὶ οἱ αἰῶνες, ἀπέραντοι, διὰ τὸν εἰς ἄπειρον ἐξάπλωσιν. Δὲν εἶναι ἄλλο ἁρμοδιώτερον ἰδίωμα εἰς τὸν Θεὸν, καθὼς εἶναι ἡ αἰϊδιότης. Ἀνίσως λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἀποκαλύσωμεν ἐν ὑρανοῖς αὐτῶν τὸν αἰϊδιότητα, ἔχωμεν νὰ γενώμεθα θεϊκοὶ, πλήρεις Θεῦ, υἱοὶ Θεῦ· μέλλομεν νὰ συζήσωμεν μὲ τὸν Θεὸν, καὶ μέλλομεν νὰ εἰμεθα ὡσὰν Θεοί. Τὸ Θεῦ τὸ μεγαλεῖον, εἶναι ἄμετρον· ἡ ἀγαθότης τα, φυσική· ἡ Δύναμις, ἀπειρία· ἡ βάλησις, ἰσότης· ὁ νόμος, ἁγιωσύνη· ὁ βίος, εὐδαιμονία· ἡ διαμονή τα, αἰϊδιότης. Ὢ αἰϊδιότης τὸ Θεῦ ὑπερθαύμαστος! Αἰϊδιότης,

της, ὅπου δὲν διαβαίνει, δὲν ἔρχεται, δὲν περιχωρεύει· μάλιστα συμμετρεῖται μὲ τὸν Θεὸν, συμπλέκεται μὲ τὸν Θεὸν, καὶ συνεξαπλώνεται μὲ τὸν Θεὸν εἰς ἀπείρες αἰῶνας. Ἐπειδὴ, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι ἀκίνητος παντοτε, καὶ ὅμως τὰ πάντα κινεῖ· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ αἰϊδιότης, μένει μὲ ἀκίνητος αἰωνίως, ὡσὰν σᾶα κρέμον, ἢ ἄξων, κινεῖ μ' ὅλον τοῦτο καὶ ὁλογυρίζει καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὸν Κόσμον ὡσὰν σᾶα τροχὸν, ἢ καὶ μίαν σφαῖραν. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ αἰϊδιότης περικλείει μέσα της κάθε χρόνον, δηλαδὴ, καὶ τὸν ἀπεραντοσμὸν, διότι ἦτον· καὶ τὸν παρόντα, διότι εἶναι· καὶ τὸν μέλλοντα, διότι θέλει εἶναι. Δὲν θέλει εὑρεθῇ ποτὲ πιστὸς καιρὸς, ὅπου νὰ ἠμπορῇ τινὰς νὰ εἰπῇ, πῶς ἐκεῖνη ἡ αἰϊδιότης ἐπέρασεν ὡς ἡμέρα ἡ ἐχθές· ὅτε πάλιν, ὅτι τότε μὲν ἦτον, τώρα ὅμως δὲν εἶναι· ἀλλ' ὐδὲ εἶναι ὡσὰν τὰ ἐνεστῶτος χρόνου ὁ συμβεβηκὸς καὶ τὸ ἄτομον· τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, καὶ πλέον δὲν εἶναι. Δὲν θέλει εἶναι τοιαύτη, ὅπου νὰ λογιάσῃ τινὰς πῶς, καθὼς πρότερον δὲν ἦτον, ἔτζι καὶ τώρα δὲν εἶναι (διότι, τὸ μελλόμενον φυσικῶς, τώρα μὲν δὲν εἶναι, ἐπειδὴ μέλλει γενέσθαι· ἀλλ' ὐδὲ πρωτύτερα ἦτον, θέλει εἶναι ὅμως μετὰ ταῦτα, καὶ εἰς τὸ μέλλον, ὡς ἡμέρα ἡ αὐριανὴ) ἀλλ' αὐτὴ ἡ αἰϊδιότης τὸ Θεῦ, ἦτον χωρὶς ἀρχὴν, εἶναι χωρὶς μέσον, καὶ θέλει εἶναι χωρὶς τέλος, χωρὶς σωρὸν, χωρὶς συμπέλειαν, καὶ χωρὶς ἄκρον. Ὦ αἰῶν πρῶτε, καὶ ὁλοῦτερε· ἢ διὰ νὰ εἰπῶ καλύτερον, ὅτε πρῶτε, ὅτε ὕστερε! ὡσὰν ὅπου, μήτε ἀρχὴν ἔλαβες, μήτε τέλος θέλεις λάβῃ. Αἰῶν ἁπλώσατε, καὶ μοναδικὲ, καὶ ὡς μία ἡμέρα.„ Κρείσσων ἡμέρα μία, ὑπὲρ χιλιάδας. „ Ποῖος ἠμπορεῖ νὰ σὲ ὑμνήσῃ ἀξίως, μακαριωτάτη αἰϊδιότης; σὺ εἶσαι καὶ πρεσβῦτις, καὶ νεάζουσα. ὲ πρότερον πρεσβῦτις, διὰ νεάζουσα. ὲ πρότερον νεάζουσα, διὰ πρεσβῦτις. μάλιστα διὰ τοῦτο ἀρχαία καὶ πρεσβῦτις, διότι νέα καὶ ἀκμάζουσα, καὶ διὰ τοῦτο νέα, διότι ἀρχαία. πρεσβῦτις καὶ ἀρχαία ὑπάρχεις, ἡ αἰϊδιότης, διότι παντοτε ἐξαρχῆς καὶ ὡσέκαθεν ἦσαν. νεάζουσα εἶσαι, διότι παντοτε ἡ αὐτὴ ἦσαι. Δὲν τελειώνεσαι ποτὲ, ὦ αἰϊδιότης, ἀλλ' ὅτε παύεσαι. Δὲν μεταλλάττεσαι καμμίαν φορὰν, ὅτε μεταβέπεσαι. καθὲς κάθε ἡμέραν ἀκμάζεις κάθε ὥραν· θάλλεις κάθε στιγμὴν· παντοτε νεάζεις· μάλιστα δὲ καὶ τὰ παντα ξανανεώνεις. πρὸς αὐτὸν τὸν αἰϊδιότητα προσκαλῶ καὶ ἐγὼ τὸν ἀγαπήσασαν, φιλαίδιοι δίσεβεῖς· πρὸς αὐτὸν

τιμὴ σᾶς φθάνει· αὐτῷ εἰς ὅλους σας εὔχομαι. Διὰ τῆς ὁποίας πρέπει τῷ ὄντως καὶ μόνως ἀϊδίῳ, αἰωνίῳ, ἀπεράντῳ, καὶ τιμῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ μέσον, καὶ τὸ τέλος Θεῷ, δόξα, τιμὴ, καὶ κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τῷ συμπλεχθέντι ἀπαύστων τῶν ἀγαθῶν Θεῷ, τῷ ξισυποστάτῳ, καὶ ἀδιαιρέτῳ δόξα σοι, δόξα σοι, δόξα σοι.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Α'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ θανάτου. Φύλ. 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Τοῦ νέου ἀνθρώπου χρῖσις, ὅπου ἤθελε τὸ προξενηθῇ ἀπὸ τὸν φρικτικὸν σχασμὸν τοῦ θανάτου. Φύλ. 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἀποβλέπωντας εἰς τὸν τάφον, ἐξυπνᾷ· ὁ δὲ νέος, ἀγρυπνεῖ. Φύλ. 8

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Τοῦ ἀνθρώπου τὸ δίκαιον πταῖσμον, τοῦ καιροῦ τὸ ἀειῤῥύσιον. Φύλ. 12

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τί εἶναι ὁ θάνατος. Φύλ. 18

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, φιλεργαζόμενος τὸν τάφον, μεταφέρει τὴν ψυχήν του ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἄχρηστος, εἰς παράδεισον. Φύλ. 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Ὁ νέος ἄνθρωπος, ὅταν μὲ προσοχὴν θεωρῇ τὰ μνήματα, τότε καὶ βλέπει, καὶ ἀκούει, καὶ καταντοεῖ νέα πράγματα. Φύλ. 27

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΙΔΡΥΜΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἐπειδὴ ὁ θάνατος εἰς τοὺς πολλοὺς γίνεται ἀιφνίδιος, διὰ τοῦτο εἰς τοὺς πολλοὺς φαίνεται φοβερός. Φύλ. 31

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροτάτῳ καιρῷ τῆς ζωῆς μας σιγμὴ, εἶναι ἀκροτάτης τιμῆς ἀξία. Φύλ. 37

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Β'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως. Φύλ. 45

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἐξυπιάζει μὲ τὸν ἦχον τῆς ἐπιταφίου σάλπιγγος, ὅπου τὸν διεγείρει εἰς τὸ Κριτήριον. Φύλ. 48

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μετὰ τὸν βροντόφωνον ἦχον τῆς σάλπιγγος, ἀκολουθεῖ ἡ Ἀνάστασις τῶν σωμάτων. Φύλ. 53

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ σαυρός, ὅπου εἰς τὸν ἀέρα ἔχει νὰ προπορεύεται ἔμφροσθεν τοῦ φοβεροῦ Δικαστοῦ, μὲ διάφορα σχήματα, εἰς διαφόρους θέλει φανῆ. Φύλ. 60

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἡ ἀπ' οὐρανῶν τοῦ ὑψίστου Κριτοῦ καταβασις, ἂν θεωρηθῇ καλῶς, θέλει γενῇ πρὸς οὐρανὸν ἀνάβασις τοῦ καινοῦ ἀνθρώπου. Φύλ. 66

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Τοῦ Κριτοῦ καταβαίνοντος οὐρανόθεν, καὶ ἐπὶ θρόνου καθεζομένου, μεγαλοπρεπεστάτη ἔκβασις. Φύλ. 72

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Προπότερα ὑπὸ τοῦ φοβεροῦ Ἀποφασιν τοῦ Κριτοῦ, ἔκβαινουσι εἰς τὸ μέσον διάφοροι κατήγοροι ἐκείνων, ὅπου μέλλουν νὰ κατα-δικασθῶσι. Φύλ. 79

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἀποφασίζεται εἰς τοὺς δικαίους ἡ παναυδαιμονεστάτη καὶ χαριεστάτη Ἀπόφασις. Φύλ. 85

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀποκεφαλίζονται τοὺς ἀθλίους ἁμαρτωλοὺς ἡ βομφαία τοῦ δικαίου Κριτοῦ καταδίκη. Φύλ. 92

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Καὶ τῆς δύω Ἀποφάσεων ἡ τελείωσις, καὶ τοῦ Κόσμου παντὸς ἡ σωτ- Φύλ. 100
τέλεια.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Γ'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ τῆς ᾄδης· ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος καταβαίνει μὲ τὸν λογισμόν του εἰς τὰ καταχθόνια, διὰ νὰ ἀνέβῃ ἐκεῖθεν νέος μὲ τελειότητα, εἰς τὰ ἐπουράνια. Φύλ. 107
Τύπος καὶ σωδία. 109
Σκότος. 112
Δυσωδία. 116
Κλαυθμός. 119
Λιμός. 123
Σκώληξ τῆς συνειδήσεως. 127
Πῦρ. 130
Ἀπόγνωσις. 132
Ἀϊδιότης. 134
Τιμωρία. 137
Ἄλλη, πάλιν τιμωρία. 138

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Δ'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας. Φύλλ. 143

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὁ καινούργιος ἄνθρωπος βλέπει τὰ μεγάλα τῆς γῆς, μὲ τὸ νὰ θεωρῇ τὸ μεγαλεῖον τῶν οὐρανῶν. Φύλλ. 147

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὁ καινούριος ἄνθρωπος, ἀνεβάζει τὸν ἑαυτόν του νοερῶς εἰς τοὺς οὐρανούς, θεωρῶντας τὴν ἐκείνου ὠμορφάδα καὶ ὠμορφιάν. Φύλ. 151

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὅταν ὁ καινούριος ἄνθρωπος θεωρῇ τὰς χάριτας τῶν δεδοξασμένων σωμάτων, ἀναβλέπει τὸ ἐδικόν του σῶμα. Φύλλ. 156

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὅταν ὁ καινὸς ἄνθρωπος γυρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ θεωρῇ τὴν ἄῤῥητον ζωφὼ καὶ ἀδιήγητον περιστότητα τῶν Δικαίων, ὅπου ὑπολαμβάνουν διὰ τῆς ὁράσεως, ὑποστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰ μάταια. Φύλλ. 167

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὁ καινὸς ἄνθρωπος, ὅταν θεωρῇ εἰς τὰς ἄλλας τῶν μακαρίων ζωάς, ὅπου ὑπολαμβάνουσι καὶ διὰ τῶν ὑπολοίπων αἰσθήσεων, λογιάζει τὸν ἑαυτόν του, ὅτι ἕως τότε ἦτον ἀναίσθητος. Φύλλ. 172

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Πλησιωτάτη ὑπόλαυσις χαρᾶς, καὶ εὐφροσύνης προξενεῖται ἐκ τῆς ἀμοιβαίας δόξης, καὶ θεωρίας τῶν μακαρίων Δικαίων. Φύλ. 178

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἡ πρὸς ἀλλήλους ἁπάντων Δικαίων ὁμόνοια καὶ ἀγάπη, γίνεται πρόξενος ὑπερβλήτου εὐφροσύνης. Φύλλ. 186

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὁ Θεὸς καθαρῶς θεωρούμενος, ὑπερτελεία σωτηρία τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει. Φύλλ. 193

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Τὸ ὁλούτερον τῶ ἀνθρώπε τέλος εἶναι, ἡ τῆ ἀγαθῶν ἀπάντων ἀϊδιότης αἰωνίως. Φύλλ. 203

Καμόμες πρὸς τὸν Μυροβλύτην Δημήτριον, ψαλλόμενοι κῆ παῦ Σάββατον.

ΚΑΝΩΝ, Α'. ΠΑΛΑΙΟΣ. ΗΧΟΣ, Α'.

Ὠδὴ, ά. Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Ἀναστάσεως ἡμέρα, Δημητρίε σφαγή· πίπτει γὰρ ἡ πλάνη· ἡ δ' Ἐκκλησία τῶ Χριστῶ, ἐξεγήγερται λαμπρῶς, καὶ χαίρει χαρᾷ, ᾠδὴν χαριστήριον τῷ Θεῷ ἀναπράξασα.

Καθαρθῶμεν ῥύπον πᾶντα, καὶ συνδράμωμεν, σὺν δὸν λειμονιῶντες, τῶ Δημητρίε τῆς σορῶ, ἐξαστράπτοντα αὐτὸν, ὁρῶντες φανῶς, ὡς ἂν ἀπασώμεθα, πρὸς τὸ Μάρτυρος χαίρειν.

Ὀργανοι μὲν δικηγῶνται, ὅπως δέξωμαι Θεὸν, ἵνα τὸς πιστὸς δοξάζει· ποίησιν δ' αὐθις τῆ χειρῶν, τὸ σεράωμα ὑμνεῖ, ὁ Μάρτυς ἰδὼ, χειρῶν Θεῶ ποίημα, διὰ τῦτο γεραίρεται. Θεοτοκίον.

Πεῖραν ὅλως ἡ Παρθένος, μὴ εἰδῦῖα ἀνδρὸς, ἄσπορον τίκτεις βρέφος· ἄχραντον φέρεις τοκετὸν, τὸν τῆ ὅλων Ποιητὴν, Χριστὸν τὸν Θεόν. αὐτὸν ἐκδυσώπησον, εἰρηνεῦσαι τὰ σύμπαντα.

Ὠδὴ, γ'. Δεῦτε πόμα.

Δεῦτε πόμα πίωμεν καινὸν, ἐκ Πλευρᾶς Δημητρίε τὸ προχεόμενον, καὶ τῆς ὀσμῆς τῆ αὐτῶ, αὐθωμίθα Μύρων ἡδυλῶς, ἐν οἷς σεσύμεθα.

Πᾶν πᾶσα πεπλήρωται χαρᾶς, ἡ Χριστῶ Ἐκκλησία, Μνήμη τῶ Μάρτυρος· Θεσσαλονίκη δὲ κροτεῖ, καὶ μᾶλλον τοῖς μύροις τοῖς αὐτῶ· ἐν οἷς ἐσεράωται.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Χθὲς σωτηρίαν τῷ Χριστῷ, τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ Μέγας Μάρτυς Δημήτριος, καὶ σωτηρίαν ἐξαίτεται νῦν, λαμπρῶς στεφανούμενος Θεῷ· ἐν ᾧ ἑστήρικται.

Θεοτοκίον.

Ἐν βάτῳ Μωσῆς σε τυπικῶς, τὸ Μυσήριον πάλαι Σεμνὴ ἐώρακεν· ὡς γὰρ ἐκείνην ἡ φλόξ, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος τὴν σήν, νηδὺν ἐκάθαρεν.

Ὠδὴ, δ'. Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς.

Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς, τῇ Δημητρίου τῆς σορᾷ, σῶμα ἐλαβῶς καθορῶντες, φαεσφόρον σήμερον, τὸν Ἀθλοφόρον κράζοντα· ἤθητε ἰσοπτῶς εὐφροσύνης· καὶ ὕδωρ ὡς ἐκ πηγῆς μύρον ἀντλήσατε.

Ὡς ἐναύσιος ἀμνός, ὁ Μυροῤῥόας τῷ Χριστῷ, τέθυται σφαγῇ ἑκουσίῳ. τὸ πιεῖν γὰρ ἔπαθε, τὸ τοῦ Χριστοῦ Ποτήριον. πίνει δὲ καὶ πηγὴν τὴν τῶν μύρων, πιστὸς ποτίζει· διὸ καὶ μεγαλύνεται.

Τρυσὶν μὲν τὸ εἰς θυσίαν, προσαγόμενον ποτέ, ὑπ' ἐνδήλων τὸ ψηφαῖον, ἀρτίως καὶ γόιμον, τῷ προσαγόντων ἔπω γάρ, βέλεται ὁ Θεὸς ἔχειν πάντας. Ὅραμοι ταῦτα λοιπὸν τῷ θείῳ Μάρτυρι.

Ὁ Θεοπάτωρ μὲν Δαβὶδ, πρὸ τῆς σκιώδους Κιβωτοῦ, ἤλατο σκιρτῶν· ἡμεῖς δὲ Κιβωτοῦ τὸ Μάρτυρος, τῶν προσκιρτώντες κράζομεν· αἴτησις τῷ ἡμῶν χορηγοῦντι, λύσιν παθῶν καὶ χάριν εἶναι τῷ Μάρτυρος.

Θεοτοκίον.

Μόνη ἐφάνης γυναικῶν, ἅγνη πανθαύμαστον Ἀγνή· τράγμα φοβερόν· τὸν γὰρ φύσιν, σὺ ἐκύησας πάμπαν ἄνδρα πρὸ ἀκοῆς κυήσασα· μείνασα πάλιν ὡς πρὶν Παρθένος. ὁ γνωσθεὶς γὰρ ἐκ σοῦ, Θεός ἐστιν ἀληθής.

Ὠδὴ. ε'. Ὀρθρίσωμεν ὄρθρε.

Ὀρθρίσωμεν ὄρθρε βαθέος, καὶ ἀντὶ μύρων τοῖς μύροις προσέλθωμεν Δημητρίου· καὶ αὐτὸν ὀψώμεθα, ὡς ἐκ πασῶν ἀνίσχοντα, Ἥλιον πάντας φωτίζοντα.

Ἦν ἀμφιβόησε καρτερίαν, Χριστοῦ ὁπλῖται, καὶ Ἄγγελοι βλέποντες· ἰδοὺ σῶμα ἐκπλαγῶς ἀνέκραζον, ἀδάμαντος στερρότερον· Πνεῦμα χειρῶν Θεοῦ δ' ἄξιον.

Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι, τῇ μυροθήκῃ, Δημητρίου Μάρτυρος καὶ λαμπάδας, τὰς εὐοδον κοσμήσωμεν, τὸ μύρον ὡσεὶ ἔλαιον, ψυχῆς ἀγγείοις λαμβάνοντες.

Θεο-

Θεοτοκίον.

Κύησας φύσεως νόμῳ, ἀλλ' ὑπὲρ νόμον· σοῦ γὰρ μόνης ἄσπορος ἡ λοχεία. φρικτὸς καὶ τοκέμβολος ὁ τρόπος, καὶ λεγόμβολος, τὴν τοκετῶσαν Παρθένον.

Ὠδὴ, ς'. Κατῆλθες ἐν τοῖς.

Ἀπῆλθες ἐν μνήματι Μάρτυς καινῷ ὥσπερ Ἥλιος φαιδρός, ἀγιάζων τοὺς πίστει, ἀναδραμόντας τὴν σὴν, νυῦ πανήγυριν, καὶ αἰσίαν Ἑορτὴν, Δημήτριε ἐτησιάκαρ.

Φυλάξας τὰ σήματα σῶα σορᾷ, ὡραιότητος τροπὴν, ζωῆς ξύλῳ λαμπρῶς τετύχηκας, τὸν ἁρμόζοντα, καὶ ξυγᾶς ἐν τῇ Ἐδέμ, ἀγαθῶν παγκαρπίαν.

Ὦ σπάρμα καὶ ῥύσις ἐβόας Χριστὸς, ὃς ἐχθρῶν με ὀργίλων, τῶν ἀθέων εἰδώλων καταμωκώμενος· καὶ λελόγχωσαι, δι' ἅτου τὴν πλευρὰν, ἀθλητὰ ῥυσιάφορον.

Θεοτοκίον.

Θαυμάτων τὸ μέγιστον θαῦμα ἐν σοὶ, ὤφθη ἄσπιλε ἁγνά. τὸν γὰρ αἴροντα Κόσμου τὴν ἁμαρτίαν, ἀμνὸν ἀπεκύησας. ὃν δυσώπει ἐκτενῶς, ὑπὲρ τῶν σὲ ὑμνούντων.

Ὠδὴ, ζ'. Οὐ παῖδας ἐν καμίνῳ.

Νέσορα, καὶ Λέοντα Δημήτριος, ἀλείψας πρὸς ἄθλησιν, πάσχει ὡς ἄνθρωπος, καὶ δι' ἅπαθες τὸ ἄνθρωπον ἀφθαρσίας ἐνδύει δι' ὑπερέπειτα· σὺ μόνος εὐλογητὸς ὑπάρχων, Θεὸς καὶ ὑπερένδοξος.

Γυναῖκες, εὐσεβεῖς νῦν διδάχθητε, παρθενίας χάριτας· ἴδε ὁ κλεινὸς, Χριστὸν ὁπλίτης τὰ μύρα, τῆς καθάρσεως δείκνυσι μίγμα καρπὸν, ἃ βλύζει παρθενικῶν ἐξ αἱμάτων, ὑμνῶν τὸν τῶν Πατέρων Θεὸν ὑμνολογοῦσαν ἀληθῶς ἀεί.

Ὡς ὄντως, ἱερὰ ὦ Δημήτριε, σφαγὴ σου πλευρόρυκτος. ῥύσεις πλευρᾶς, τὸ ὑπερπέπον σαρκίον, καὶ γυμνοῖ τῷ Χριστῷ· ἃ κέκρυπται ὑπὸ σοῦ, τὸ σὸν με κρυφῇ, ὅπερ δεικνὺς ἔκραζες· ἃ κέκρυπται ὑπὸ σοῦ, τὸ σὸν με κρυφῇ, ὅπερ εἰργάσω Χριστέ.

Ὑπὲρ ἀντιλάζω Δημήτριε, ζωὴν τὴν αἰώνιον· ἀπείρεις δ' σαρκί, ἀλλὰ τῷ Πνεύματι δι' ὃ, καὶ θεοῖζεις ἐκ τάφου τὸ μύρημα, τὸν μόνον εὐλογητὸν μεγαλυνόμενον, Θεὸν τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Ὑπὲρ πάντων, Προφητῶν πολυώνυμον, σὺ ὑπάρχεις κήρυγμα. Πύλη γὰρ Θεοῦ· σάμιος χρυσῆ· γῆ ἁγία ἀνεδείχθης, Παρθένε Θεόνυμφε, κυήσασα ἐν σαρκὶ Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, τῶν Πατέρων Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον.

Ὠδὴ,

Ω᾽δὴ, ἡ. Αὕτη ἡ Κλητὴ, καὶ·

Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ Ἁγία ἡμέρα, ἐν ᾗ Θεσσαλονίκη, ὡς βατιλὶς καὶ Κυρία, ἑορτῶν ἑορτὴν, καὶ πανήγυριν αὐχεῖ πανηγύρεων, καθ᾽ ἣν δυλογοῦμεν, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δεῦτε τὸ καινὸν ἀνεβόας Δημήτριε, ἄρτι σαρκὸς τὸ λόγον, καταξυφήσωμεν πάντες, καὶ τὸ αἷματος, ζωηφόρον δ᾽λαβῶς κοινωνήσωμεν. λογχεύει δὲ ὁ, τὴν Πλευρὰν, καὶ μύρα βλύζει.

Τὸν κύκλῳ τὸν ὀφθαλμόν σε, φαιδρῶς καὶ ἴδε, πόλις Θεσσαλονίκη· λαοὶ ἐκ γῆς μακρόθεν, ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης, καὶ ἑῴας ἅμα πᾶσιν, ἐν σοὶ προσκυνῆσαι, Δημήτριον τὸν Μέγαν.

Πάτερ Παντοκράτορ καὶ λόγε καὶ πνεῦμα, Μοναρχικὴ Οὐσία, σὺ εἶ Θεός μου καὶ δόξα, ἀνεκραύγαζεν, ὁ Δημήτριος. δι᾽ ὃ καὶ μελογχεύται. καὶ νῦν τὴν Τελετὴν, δοξάζει μετ᾽ Ἀγγέλων.

Θεοτοκίον.

Μόνη ἐν μητράσιν ἐδείχθης Παρθένος, Θεόνυμφε Μαρία, ἀνδρὸς τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, τῆς ἀγνείας τὴν σφραγῖδα φυλάξασα· σὲ μακαριοῦμεν πιστοὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ω᾽δὴ, ϛ. Φωτίζει φωτίζει.

Φωτίζει φωτίζει, πᾶσα ἡ Ποίμνη Θετταλῶν. ὁ γὰρ σὸς πολιοῦχος, ὡς ἀστὴρ ἐπέφανεν, ἐξ ἀνατολῆς, πεμπόμενος, φωταγωγῶν, ἅπασαν τὴν κτίσιν, ὁ Μέγας Μάρτυς Δημήτριος.

Ὦ Θείας! ὦ φίλης! ὦ γλυκυπάτρας φωνῆς! τὸ Χριστῷ Ἀγλοφόρε, ἐπηγγείλω ἔσεσθαι, καὶ γὰρ κινδύνων καιρῷ μεθ᾽ ἡμῶν· ἵν᾽ σὸς λαὸς, ἄγκυραν ἐλπίδος, κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

Πάσχα τὸ θεῖον, ἡμῶν Δημήτριε σοφέ· ἐγὼ σὲ πάσης βλάβης, ἐξ Αἰγύπτου ἄντικρυς, βαίνομεν πᾶσα ἡ ποίμνη σε· ἵν᾽ ὁδηγῶν, τῇ ἐπηγγελμένῃ, ξυφῇ εἰσάγοις, πρεσβείαις σε.

Θεοτοκίον.

Ὄρος τὸ Μέγα, ἐν ᾧ κατῴκησε Χριστὸς, σὺ ὑπάρχεις Παρθένε, ὡς Δαβὶδ ὁ θεῖος βοᾷ· δι᾽ ἧς ἡμεῖς, ἀνυμνήσαμεν πρὸς ἑρμηνὸν, ὑποπεσόντες, τῷ Πνεύματι Παμμακάριστε.

ΚΑΝΩΝ, Β΄. ΠΑΛΑΙΟΣ. Η΄ΧΟΣ, Β΄.

Ω᾽δὴ, ά. Δεῦτε λαοί.

Γνοί φησι, Δαβὶδ ὁ Μέγας πρὸς Κύριον, φίλοι σε ἐτιμήθησαν, καὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. Σὺ δ᾽ ἀρχὴ Θεῷ φίλων, καὶ Κορυφὴ Μαρτύρων, ὅθεν τιμῶμέν σε.

Γεῖθρα ζωῆς, ἐκ τῆς Κοιλίας σε ῥέοντα, Μάρτυς σοφὲ Δημήτριε, ἀφθόνως ἤρδευσαν, καρδιῶν τὰς αὐχμώσας, Θεῷ τε καρποφόρους, ἐτελεσφόρησαν.

Τὸ ἐμβριθὲς, φρύαγμα τῆς τυραννήσης φρενὸς, ὡς παιδιὰν λελόγισαι· τὸν κενωθέντα δὲ, ἀραιόθεν δι᾽ οἴκτου, μιμούμενος εἰσῆλθες, εἰς τὸ Μαρτύριον. Θεοτοκίον.

Γῆ θεϊκῆς, πρόξενε καρποφορίας ἡμῖν· γῆ ζωηφόρε βρώσεως· σύμμιξον ἐκείζωσον, ἁμαρτίας τὴν βλάσιν, καὶ δός μοι ἀναθάλλειν, φυτὰ θεάρεστα. Ω᾽δὴ, γ΄. Ἐν πέτρᾳ με.

Γὴν μάρτυσιν, ἐδείχθης ὡς φωστὴρ Μέγας, ἐν ἄστρασιν, ἐπέχων ζωῆς τὸν λόγον, Δημήτριε χριστοῦ Παγκρατιάρχα, θεολαμπόμενος καὶ σεμνυνόμενος, ἀθλητικῶν πράξεων θείαις χάρισιν.

Ὡς ὄρθρος, ὡς ἡμέρα τῷ τυραννοῦντι, ἀνέτειλες· ὁ δὲ μάταιος ἐσκοτίσθη· τῷ πνεύματι γὰρ ἔχαιρες ἀνακράζων· χριστιανός εἰμι, Χριστὸν καὶ σέβομαι, καὶ Θεὸν ἔσχηκα ἐκ πατέρων μου.

Γτάδιον, ὑπεισῆλθες τὸ Μαρτυρίου, Χριστὸν ὁμολογήσας ἀνδρείως πρόθεν, τὸ σπλάγχνων τοῖς ἀπαράγμασιν ἐνξυφῶντος, σοφὲ Δημήτριε· καὶ ἀγαλλόμενος, Θεῷ ἔπεμψας ἅσμα ἔμελπες.

Θεοτοκίον.

Γάθωνας, τεκοῦσα ἀγαθοδότην, τὴν φύσιν, τῷ ἀνθρώπων δι᾽ ὃ βοῶσι· ἀπόσμηξον τὰ ἕλκη μου τῷ πταισμάτων, ἀπόγραφε πρεσβείαις σου, τὸ ἐκμαγεῖον παθῶν, τὸ Θεῷ βραχίονα ὡς νικήσασα. Ω᾽δὴ, δ΄. Γνώμῃ σε ἀκοῇ.

Χαίρων, ἁπασῶν ἀνθρωπίνων, καὶ θείων τὴν συσοιχίαν, τὸν Μάρτυρα Χριστοῦ, τὸν Ὅσιον καὶ Προφήτην, τὸν σοφὸν, τὸν Παρθένον καὶ Ἀπόστολον, τὸν θαυμαστὸν Δημήτριον τιμήσωμεν.

Ἡ Μέλφω, τὸν ἱκέτην Νέστορα, ἀντὶ πίστεως ἧς προσῆγε, νί-
καις δίπτυξε Ἁγίε, κόρυσσας τύπον, καὶ δύω ἐχθρῶν, τὸ
Λυαίε τὸ τυράννιτε· ὧνπερ ἀλείπτης ἦν, ὁ τῆϐ δικαίων ἐχθρός.
Τνίσει, συμπλακεὶς τῇ βρέμοντι, ὁ ὡραῖος Λυαίῳ Νέστωρ,
δ' ἰχνὶ τὸ σὸν ἴσομα ποιεῖται πρὸς Χριστόν· καὶ ἅμα δ' ἰχῇ, τὴν
καρδίαν περιῤῥῆ τῶ ἐχθρῶ, ῥομφαίας δισόμε παιεῖα πληγῇ.

Θεοτοκίον.

Ἁλίτην, ἀπαθείας με ἴδιωτον, ῥιπιζόαυρον ἐμπαθείαις· τὸν σὸν
υἱὸν μίμησαι, ποιμήσαντα θαλάσσης σάλον καὶ δῦς, ἀκλυδώ-
νισον περάσαι με, παθῶν τὰς ξικυμίας Παναμώμητε.

Ὠ, δὴ, έ. Ὁ τῶ φωτὸς χορηγός.

Τὸ παιδὸς πάντα ἧς, Μεγαλομάρτυς Κυείε Δημήτριε· ἔμ-
πνευ καὶ κινύμενον ἄγαλμα, παντοίας ἀρετῆς· καὶ βίβλος λα-
λοῦσα, ἀεὶ τὰ σωτήρια.

Γέγαι Νέστωρ κριτὸς, ὁ τῶ Λυαίε νικητής· θνήσκειτε ὑπὲρ
Χριτοῦ, τιμηθεὶς τὸν αὐχένα· καὶ τότε δεξιᾷ, τέφραι ὡς
ἔφης, Δημήτριε Ἅγιε.

Ὅσα πλάνης κωφὰ, ῥώμῃ λεπτυνέις προσδυχῶν Νέστορα, ἐν-
δυναμοῖς, καὶ Μάρτυρα προσάγεις. ἀλλά με πειρασμῶν, πα-
θῶν καὶ πταισμάτων, ἀνάσωζε δέομαι. Θεοτοκίον.

Ὅλον ἐλέησον τὸν ἑαυτὸν, ὅλον ἐν σοὶ ῥίψαντα, καὶ ὅτι σὲ μό-
νην ἠλπικότα, καὶ σὲ πρὸς τὸν ἐκ σοῦ, Θεὸν Μεσιτείαν, ἀεὶ
προβαλλόμενον. Ὠ, δὴ, ς. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

Ἐν νεότητος ἄνθει Δημήτριε, ὥραν Παρθενίας ἐκ πόθε ἠγάπη-
σας· καὶ παῖς ὢν ἐν τῷ σώματι, γεραρὸς τῇ συνέσει ἐτύγχανες.
Εὐυγμένον καθόλε τὸ σῶμά σε, λόγχαις ὡς κατάσερος ἐρα-
νὸς ἔλαμπε, φωτοβολῶν Δημήτριε· ἀγιάζον ψυχὰς τῶν ὑμνέν-
των σε.

Ταλαγμοὶ τῶν ἀχαράπων αἱμάτων σε, ῥύακας ἀνέσειλαν παθῶν
καὶ θλίψεων· λέπος ξανοῖ ἰώμενος, ἀθενεῖς τῇ χαυθείσῃ
χλαμύδι σε. Θεοτοκίον.

Ἀπισμῷ τῆς Πρεσβείας σε Δέσποινα, τὸν δεδεκωμένον με παν-
τοίοις πάθεσιν, ὡς ἀγαθὴ ἀπόλυσον, τῆς ἐκείνων δηλείας
ἐλεύθερον. Ὠ, δὴ, ζ. Εἰκόσις χρυσῆς.

Τμόσις πελεῖς, ὦ Δημήτριε Μάρτυς τὰ πάντα· καὶ μόνος ἐν
σοὶ ἔφορος, τὰς ἀρετὰς πάντων Ἅγιε. δι' ὃ καὶ τὰς ὀφειλομένας,
ἀφημίας τοῖς ἅπασι, σὺ μόνος καρτεῖσθαι, δίκαιος ὑπάρχεις ἀεί.

Νοὶ

Ὁσοὶ σαθερᾷ, ἐν τῇ πέτρᾳ ἐνριχθεὶς Χριστῷ ἀσείσως, βρυχαῖς
ἡδέων ἐκ ἐνέδωκας· ἐ ποταμοῖς τῆϐ κολάσεων· ἐ τῆϐ ἀπει-
λῶν τοῖς ἀνέμοις· ἀξρεμὲς δὲ ἀνέμελπες, Χριστὸς Θεός με καὶ ζωὴ,
Μάρτυς Δημήτριε.

Ἠν ὅλον ζωλὼ, ἀνεθέμιωσοι ζεέσῃ πεποιθήσει· ὡς ἀθλο-
φόρος ὡς θερμότατος, προσπαίσῃς τῇϐ καλέσπουσε, λῦσόν με
σειρὰς τῆϐ πταισμάτων, καὶ τῆϐ βίε σκανδάλων μι, σῶζε, Μεσί-
της δὲ γλυκὺ, πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Ὁς τὸ ἰχνὶ, ἁμαρτίας χαλεπῆς ἐκδαπανᾷ με. ἀλλ' ὅπως δ'
σει φιλοσπλάγχνως σε, τῇ σῇ παλάμῃ τῆς χάριτος, προφθα-
σον ἀπάντλησον τάχον, ὡς τὸ κόσμε τὸν πίροντα, τὰς ἁμαρτίας
ὅλῃ γῆς, μόνη Κυήσασα.

Ὠ, δὴ, η. Τὸν ἐν καμίνῳ.

Ἁ Ἄβδος ἐδείχθης Ἀαρὼν, ἄλμη νέα ὦ Δημήτριε βισμάκαρ,
ἅμα βλασήσασα ἀνθήσασα, καὶ ἅμα καρπὸν, τελεσφορήσασα
Παναθφημε. δι' ὅσε ἐν ὕμνοις, ἀεὶ ἀνθφημᾶμεν.

Ὁκιμασθεὶς μὲν ὡς χρυσὸς, τῇ χωνείᾳ τῆϐ δεσμῶν φυλακισμῶν
σε, καὶ ταῖς λόγχαις τὸ σῶμα σφυρηλατήμενος δὲ, τῇ ἄνω πό-
λει ἐχρημάτισας, κόσμος καθηδιῶν, τὰς ὀφθαλμὰς Κυείε.

Ὁλολαμπής σε Ἀθλητὰ, ἡ ἡμέρα τὸς χορὸς ὃ ἀσωμάτων, καὶ
ἀνθρώπων σεμνύει χορεσασίας τὰ σὰ, κροτῆσα θεῖα σραπγ-
ματα, τέρπει καθηδύει, καὶ βασιλέων σκήπτρα. Θεοτοκίον.

Ὄρος τὸ πῖον τῶ Θεῶ, εἰς ὁδόν με τὸν σεινὸν καὶ τεθλιμμένον,
ἡδονῶν τῇ πλατείᾳ ὑπεσυρόμενον νεῦ ὕψωσον καὶ ὅπ' τὸν ἄσει-
σον, πέτραν τὸ ἐξέσε κατάθωσον καὶ σῆσον.

Ὠ, δὴ, θ. Τὸν ἐκ Θεῶ.

Καλὸς εὖ μάλα ὑπῆρχες, νεανίας τὸ σῶμα· καλὸς δὲ πολλῷ
μᾶλλον τὴν ψυχὴν. Ὅθεν Θεός σε ἠγάπησεν, ἐραθεὶς σε τῆ
κάλλες Δημήτριε σοφὲ, καὶ ἐν σοὶ κατοικήσας, ὅλος ἐπαναπαύσατο.
Θὶ γλυκὺ ἡμῶν μέσον, ὀξ αὐλῶν παραδόσων, ἐν αἷς σοὶ τῆς
αὐλοις λειτεργοῖς, ξία δοξάζεις καὶ σὺ τὸν Θεὸν τῇ ἐν οἴκῳ σε
πίτει, ᾠδαῖς ἀνθυφημένων σε λαμπρῶς· καὶ ἐκάσῳ τὸν χάριν, ἀπ-
τίδος πρὸς τὸν προθέσιν.

Τμφῶνα ἔχει καὶ εἰκόνα, τὴν ἀρχαίαν πόλιν, ἡ ὄντως μακαρία
σε ψυχή. ἔχει παραδα καὶ θάλαμον δὲ, τὸ σὸν ἄνομα τὸ
σον, Δημήτριε τὸν ἔνδοξον Ναόν· μὴ παύσῃς τὴν πίσιν, ἐν τόπῳ
τῇ τιμώντων σε. Θεοτοκίον.

Τὸν

Υἱὸν υἱέως Παρθενίε, τὸν ὑόν σε γινώσκω, ἁπλῶν ἀλλὰ καὶ συνθετον ἐκ σοῦ, σὰ ἐκ δύο τῶν φύσεων· ἀφορμὴν εἰς Πρισβείαν, τιμῶ πίστιν μου λαβοῦσα πρὸς αὐτὸν, ἀκαταίσχυνον δεῖξον, ἐν ἄρᾳ με τῆς Κρίσεως.

ΚΑΝΩΝ, Γ'. ΝΕΟΣ. ΗΧΟΣ, Γ'.

Ὠδὴ, ά. Χέρσον ἀβυσσοπόρον.

Πόθου μοι δὸς ὦ Ἀθλητὰ Δημήτριε, καὶ τὴν χάριν τὴν σὴν, ἐν ἀσείστῳ σώματός μου, καὶ τὸν νοῦν φώτισόν μου· ἵνα σε ἐπαξίως, ὑμνήσω τὰ χαρίσματα, τὰς ἄθλας καὶ ἀγῶνας, οὓς ἔτλης ὑπὲρ Κύριον.

Καταφυγὴ ἐχθρῶν τοῖς πιστοῖς Δημήτριε, ἐν καιρῷ τῶν θλιμμάτων· διὸ καὶ ὁ τόπος σφετέρους, καταφυγὴ ὠνόμασθη, ἐν ᾧ τοὺς λαοὺς συναθροίζων, τὸ εὐσεβεῖν ἐδίδασκες· ναὸς δὲ σὸν ὕπος, ὑπόγειος τῆς Θεοπαιδος.

Τὴν χάριν τῶν μαρτυρικῶν φέρων εἴοικον, ὦ Δημήτριε σοφὲ, ἐξ ἄκρας συναφείας, ἧς πρὸς αὐτὸν ὦ Μάρτυς, ἔχεις μετέδωκας ταύτῃ, τῷ Νεανίᾳ Νίκορι, καὶ Μάρτυρα γνήσιον, αὐτὸν χειρὶ ἀπέδειξας.

Θεοτοκίον.

Ἐν μέσῳ σᾶσα τῶν δύο γονέων Ἄχαντε, Ἑβραίων καὶ Ἑλλήνων, τοὺς μὲν θεοπάτορας ἀπεργάσω Παρθενίε. τὰ δὲ θέσει Θεοῦ τέκνα, καὶ ἀμφοτέρους ἥνωσας, Θεῷ δι' αὐτὸν, σὺ Παναγία Δέσποινα.

Ὠδὴ, γ'. Τὸ στερέωμα.

Μεμακάρισται, ὑπὸ Δαβὶδ προλαβόντως· σὺ γὰρ ἐπόρθησαι ἐν βυθῷ πλάνης· ὑδὲ ἔσης, ἐν ὁδῷ κακῶν Ἅγιε.

Οἷος ἦν ἔνθησας, ὥσπερ Δημήτριε Μάρτυς· καὶ ὡς κέδρος ἐπληθύνθης ἐν λιβάνῳ, αὐτιπνοίως, τῷ ἐχθρῶν μὴ κλονούμενος.

Κεῖος γέγονας, τῆς Ἐκλογῆς, ὡς ὁ Παῦλος, βασάζων τὸ ὄνομα τοῦ τῆς Κυρίου, ἐναντίον, βασιλέων Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Περβέβηκας, καὶ Σεραφὶμ ἀσυγκρίτως, Μαρία Παράχαντε καὶ γὰρ ἐκεῖνα, Θεῷ κύκλῳ· σοὶ Θεὸς δ' ἐνδρονίζεται.

Ὠδὴ,

Ὠδὴ, δ'. Ἐκάλυψεν οὐρανούς.

Γῆρει μὲν πάλαι τὸν Δαβὶδ, ὁ Δεσπότης Θεὸς, καὶ τὴν καρδίαν ἑαυτῷ, ἄνδρα ὡς προεγράφη· σὲ δὲ εὗρε, σοφὲ, κομιδῇ νεάζοντα, καὶ τῇ καρδίᾳ, ἑαυτῷ ἄνδρα ἄρειον, καὶ συμπληρωτὴν τῆς αὐτοῦ ἐντολῶν ἀκριβέστατον.

Τί δὲ ὁ παῖς μου φησὶ, καὶ περὶ σοῦ ὁ Θεός· ὃν ἡρέτισα ἐγώ· ὃν ἠγάπησα λίαν· θήσω ἐπ' αὐτὸν, τὸ Πνεῦμά μου τὸ Ἅγιον· καὶ Ἔθνεσι κείσιν, ἀναγγελεῖ βασάνους, μετασκευάζων ταῦτα πρὸς θεοσέβειαν.

Οἱ κατὰ τὸν Γὼβ, οὐκ ἦσθ' ὅμοιος ἐν γῇ· σὺ γὰρ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὑπῆρχες, καὶ ἄμεμπτος σοφὲ, φύσει σπουδῇ καὶ χάριτι, πάσῃ ἐξαλάμπων, τῇ ψυχῇ σου Ἅγιε· καὶ στεφανίτης ἐσύστερον δι' ἀθλήσεως.

Θεοτοκίον.

Ὁ Θρόνος ὑπάρχεις σὺ, Ἄχαντε, ὁ τοῦ Θεοῦ· καθὼς προεῖπεν ὁ Δαβὶδ, δι' ἣν δικαιοσύνη, καὶ κείμαι τὸ δύθεις, Ἁγνὴ κατωρθώθησαν, τῆς τῶν ἀνθρώπων, σωτηρίας Δέσποινα· καὶ ἐπανέλθομεν πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον.

Ὠδὴ, έ. Ὡς εἶδον Ἡσαΐας.

Θαῦμα πάσῃ οἰκουμένῃ σοφὲ, ἐν ταῖς θείαις ὑπῆρχες Γραφαῖς, καὶ βαπτίσμῃ Πνεύματικῇ Δημήτριε. Ὅθεν ὡς τῇ τοῦ Σπέρματος πρὸς ὕπος ὑδὲ τῇ σοφίᾳ τῇ ἐν σοὶ, οἱ πάντοτε ἐναντίοι, αὐτισῆναι οὐκ ἴσχυον.

Γῶδια γέγονας σὺ τοῦ Χριστοῦ, καὶ Παῦλον Μάρτυς Σοφὲ· τοῖς μὲν ὀσμὴ ζωῆς ὑπακούσι· τοῖς δὲ θανάτου ὀσμὴ, τῷ θανάτῳ εἰς τὸν θάνατον δι' ὃ, ταῖς σαῖς ἱκεσίαις, καὶ ἡμᾶς ὠδίασον.

Τὰ μύρα ὦ Δημήτριε τὰ σὰ, εἰ καὶ μεγάλα ὄζει καὶ θαυμαστὰ, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἐν οὐρανοῖς ἀποκείμενα, καὶ δεδομένα σοι ἀγαθὰ, μικρὰ ὄντως, ὑπάρχει καὶ γὰρ σοφὲ, ἅπερ νοῦς οὐκ ἔχει, ἐννοῆσαι ἀπέλαβες.

Θεοτοκίον.

Γυμνοῦμαι μὲν πρὸς τὸν σὸν υἱὸν, σελὶς ὑπάρχεις πλησιφανὴς· πρὸς δὲ τὰ Σεραφὶμ τὰ αὐώπατα, λαμπρὸς Ἥλιος ἀγνὴ· καθ' ὃ πάλιν, ἐκ σοῦ ἔλαμψε Χριστὸς, οὐρανὸς δείσκηνώσα πέπαται.

Ὠδὴ, ς'. Ἐβόησέ σοι.

Πλάξ θεία ὤφθης, κεχαραγμένη, Θεοῦ δακτύλῳ Δημήτριε, καὶ προτεθειμένη, εἰς κοινὸν παράδειγμα πᾶσι.

Λέτερον ὡράθης, πεφυτδυμμένον, ἐν τοῖς τῶ Πνεύματος ὕδασι, καὶ καρπὸς βλαστάνον, ἀρετῶν καὶ θείων χαρίτων.

Φιλοτιμία, κοινὴ ἐχθρὸν, παντὸς καλοῦ ὦ Δημήτριε. διὰ τοῦτο πόθῳ, δίψημμένον σε ἀθλοφόρε. Θεοτοκίον.

Βοήθησόν σε, Ἀγνὴ ἀνθρώπων, προσδιετύπωσεν ἔσεσθαι, ἡ δοθεῖσα Εὔα, βοηθὸς Ἀδὰμ πάλαι.

Ω, δὴ, ζ'. Σὲ τὸν ἐν πυρί.

Παιδεία λόγων Δημήτριε, ὥσπερ ὅπλῳ ἐκέχρησο, σοφὲ ἀμωμεῖῳ δι' ὃ ἔβαλλες, τὰς ἀπίστων καρδίας· τῇ δὲ πιστῶν ἀπάντων, ὑπερισχύεις τῇ συμμαχίᾳ τοῦ Θεοῦ.

Γῶ καὶ τὸν ὑπατικὸν Ὀρατίωνα, καὶ τῆς χειρὸς τὸν δακτύλιον, καὶ τὸν στρατιωτικὸν στολισμὸν Δημήτριε, σύμβολα εἶναι νομίζω, τῆς διδασκαλικῆς προεδρείας· ὧν ἐλήφθης ἄξιος τοῦ βασιλέως Θεοῦ.

Μάρτυς τῷ λόγῳ τὰ θαύματα, ἃ ἡ χάρις ἐνήργησε, διὰ τῆς στολῆς καὶ τοῦ δακτυλίου σου, μὴ τὴν θείαν σφαγὴν σου, ὦ Δημήτριε ὥσπερ, καὶ διὰ τῆς σεβασίου Παύλου ἐνήργει ποτέ.

Θεοτοκίον.

Πρίτον τὸ χάριτος πλήρωμα, ἔχεις Παρθένε Ἄχραντε· ὅτε ἡγιάσθης ἐκ Μήτρας Θεοῦνυμφε· ὅτε τὸν Θεὸν λόγον, ἐχύμησας ἀφθόρως· καὶ ὅτε μετὲξης ἀπὸ τῆς γῆς εἰς οὐρανόν.

Ω, δὴ, η'. Ἀσέκτῳ πυρί.

Γναλας ἀναπεπάσας τὰς λόγχας, μὴ πόθῳ ἐμπύρῳ, ἀθλοφόρε ἐδέξω· αἵσι διὰ πάντων τῶν πολάγχνων, καὶ ὅσων διήλασαν, κράζοιτε εὐλογεῖτε, τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Γνοὺς ὁ Θεός σου τὸν πόθον, ὃν ὑπὲρ αὐτοῦ θανεῖν πολλάκις εἶχες, τὸ σὸν αἷματος ἐπιλιπόντος, μύρα σοι βλύζειν δέδωκεν, ὥσπερ αἷμα καὶ ἔπω, πολλαπλασιάζειν τὸν θανάτον.

Κατέρας τῶν θείων πλευρῶν σου, τῆς μὲν τὰς πληγὰς τῶν λογχῶν ἔξωθεν δεξαμένης· τῆς δὲ ἔνδοθεν διπλασιάζεις, πλευρᾶς Χριστοῦ τὸ Πάθημα· καὶ κατ' Παῦλον τοῦτο, ἀναπληροῖς τὰ ὑστερήματα. Θεοτοκίον.

Ἐλεινότερα ὄντα ποιῆσαι, δυνάται Θεὸς πλὴν τῶν ἐμῶν πόνων Παρθένε· τῆς ἀνθρωπότητος τὰ ὑπερσχόντα, τοῦ σοῦ ἀξιώματος, καὶ τῆς τῶν μακαρίων δόξης, ὡς Αὐγουστῖνος ἔφησεν.

Ω, δὴ, θ'. Ἐν Νόμῳ σκιᾷ.

Ὄφις ὁ ποικίλος καὶ ἀρχέκακος, σκορπίον μέγιστον ὑπέδυς, σοὶ προσβάλλει διὰ τοῦτο, ὡς θανατώσων σε ταχύ. σὺ δὲ Μάρτυς δίχῃ,

δίχῃ σου, καὶ ἐπικλήσει Θεοῦ, τὸν νεκρώσαντα θάνατον, τὸν ὑποδύντα κατήχησας.

Διὰ τῆς τοῦ σκορπίου νεκρώσεως, ἔδειξας Δημήτριε τῷ ἐχθρῷ· ὡς εἰμὴ αὐτὸς θέλων, ὑπῆλθες τὸ πάθος σοφὲ, οὐδ' ἂν ἔπαθες ὅλως, χάριτι τῇ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ δυνάμει τῇ αὐτοῦ, καὶ ἀεὶ φυλαττόμενος.

Τὰ κάλλιστα τῆς γῆς τρόπαια, καὶ ὥρας τὰς καλὰς ἐνιαυτοῦ, Μάρτυρες μεγαλύνετε, σὺ μὲν τὸν Εὐρώπιον φρουρεῖς· Γεώργιος δὲ Ἀσίαν. Καὶ σὺ μὲν ἐν μετοπώρῳ, ὁ Μέγας Γεώργιος δὲ, ἐν ἔαρι ἑορτάζεσθε. Θεοτοκίον.

Χαῖρε ἡ τὰς θείας ἐνώσασα, ἀδιαιρέτους ἐνώσεις Ἀγνὴ· τὸν παρθενίαν καὶ τόκον, καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ Θεὸν, καὶ τὸν Πίστιν Θεοτόκε, καὶ καρδίαν τὸν αὐτοῖς, τοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν Σεμνὴ, ἀναμφιβόλως πιστεύσαν.

ΚΑΝΩΝ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΝΕΟΣ, ΗΧΟΣ, Δ'.

Ω, δὴ, α'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ἀνόνα τὸν τέταρτον, σοὶ μελῳδῶν ὦ Δημήτριε, αἰτοῦμαι δοθῆναί μοι, τὴν θείαν χάριν σου, καὶ βοήθειαν, ἐξ ὕψους ἀθλοφόρε, ὡς ἂν δίψημίσωσε, χαίρων τῷ Πνεύματι.

Εσοτίλω μιμούμενος, τὸν ὑπὲρ πάντων τὸν θάνατον, ἀσεβῶν δεξάμενον, ἐνίσκεις Δημήτριε, καὶ τῷ ποιμένι σου, εἰδώλων ἀπαλλάττεις, καὶ Θεῷ καταλλάσσεις διὰ θανάτου σου.

Δόξασας Κύριον, διὰ ζωῆς σου Δημήτριε· ἐδόξασας δεύτερον, διὰ θανάτου· καὶ ἐδόξασας, ἔτι καὶ τῷ μύρων. δι' ὅσα τοῖς ἁγίοις πάντες δοξάζομεν. Θεοτοκίον.

Πυτία χρυσίλατος, ἐδείχθης μένη Παναμωμε, ἐπὶ λύχνου ἔχουσα, χάριτος Πνεύματος· καὶ λαμπάδιον, Χριστὸν φέρουσα μέσον· καὶ ἐξ καλαμίσκους δὲ τῶν τελειότητα.

Ω, δὴ, γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Ολύφθαλμον ἄλλο ἀνεδείχθης, Δημήτριε Μάρτυς Χερουβείμ, ὡς ὀφθαλμοὺς καὶ ὄμματα, λογχῶν ὀπὰς, καὶ ῥεύματα, φέρων ἐν τῷ σῷ σώματι, καὶ τῇ Τειάδι παρίσασαι.

Καθάπερ πολύθυρόν τι σκεῦος, τὸ φῶς ἐκ θυείδων ἁπασῶν δίχεται ὅπως Ἅγιε, ἐξ ὧν αἱ λόγχαι λῴοιξαν, θυείδων τῇ σαρκίνῃ σε, τὸ θεῖον φῶς δέχῃ πλήσιον.

Ἐπεὶ δ' ἔστι φύσις τῶν φωσφόρων, ἐκχέειν τοῖς ἔξω τὴν αὐγήν· ἔκχεε ἡμῖν Ἅγιε, ἐκ τῶν φωσφόρων σκεύης σε, μικρὰν αὐγὴν καὶ ἔλαμψιν, τοῖς σὲ ἐκ πόθου γεραίρουσιν. Θεοτοκίον.

Σπόρως σωτήλαβες Παρθενέ· ἀκόπως ἐβάστασας Ἁγνή· ἀφθόρως δ' ἀπεγέννησας, Θεὸν τὸν ὑπερένιον. ὢ τέρατος ἔνδοξα! τίς νῦν βροτῶν ἐκ ὀξίσεται;

Ὠδὴ, δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Τιμὴν εὔδιος ἐφάνης, ἐν καιρῷ σφοδρῷ κλύδωνος, τῆς πολυθείας, Μάρτυς τὴν Κυρίᾳ Δημήτριε, διδασκαλίαις σε θείαις ἐκλυβόμενος, πανοίδιμε, τοὺς δυσεβεῖς ἀθέσπιτος.

Ὃν σκορπίον σὺ νεκρώσας, εἰληφέναι ὑπέδειξας, χάριν Ἀποστόλων, καὶ τὴν ὀξυσίαν Δημήτριε, πατεῖν ἐπαίω σκορπίων καὶ ὄφεων, ὧν παρέχετο, τοῖς Ἀποστόλοις ὁ Κύριος.

Ροιπὸν τῆς νεανίας, θεῖον Νέσορι Ἅγιε, ὅτι καὶ Λυαῖον, καθελεῖ καὶ Μάρτυς γηύσεται· τῆς Προφητείας τὴν χάριν καθυπέδειξας, ὅτι ἔλαβες, ὦδε Κυρίᾳ Δημήτριε. Θεοτοκίον.

Τὴν Παρθενίαν μόνη κλῆσιν, Θεοτόκε ἐπλήτησας· ὥσπερ ὁ υἱός σε, τὸ Γεχωβὰ τετραγράμματον, τὸ ἀκοινώνητον Κτίσει φρικτὸν ὄνομα. Καὶ δὴ τέτοκας, Θεὸν κυρίως παράχαντε.

Ὠδὴ, ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὡσὴφ ὡς πρότερον, ὁ Φαραὼ ἐτίμησε, φορέσας δακτύλιον εἰκεῖον, καὶ στολὴν ὅπως, σὲ ὦ Δημήτριε, ὁ τότε δεσπόζων βασιλεὺς, πιστὸς ἐτίμησεν, ἀρετὴν σε ἀγάμβρος.

Ρώσας ἀπιτέτρωται· νεκρώσας σε νενέκρωται, ἐχθρὸς ὁ ἀρχέκακος εἰς τέλος, καὶ κεῖται πτῶμα ἐλεεινότατον. ἃς γάρ σοι ἐνέπηξέ ποτε, λόγχας αὗται γρέφονται, καὶ ἀεὶ αὐτὸν βάλλουσιν.

Καλῶς σε ἐπήνεσεν, Ἱερεμίας πρότερον, βοῶν σοι σὺ ὄντως ἐλλιπάνθης, ὑπὲρ χιόνα καὶ ἐτυρώθης σαφῶς, ὑπὲρ γάλα καὶ σὴ σφαγὴ, ὑπὲρ λίθον σάπφειρον, ἐλαμπρύνθη Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Τελὰς ἐκ ἔλαβε, προδήκλως ὅλως Παύαγνε, μὴ τὸν φειδώνη Τοκετόν σε. ὁ δὲ υἱός σε υἱὸς διέμεινε, καὶ μὴ τὴν σάρκωσιν Θεὸς, ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι, μίαν φέρων ὑπόστασιν.

Ὠδὴ,

Ὠδὴ, ς'. Τὴν θείαν ταύτην.

Λαμπρὸς ὑπάρχει ὁ βίος σε, λαμπρά σε καὶ ἡ ἄθλησις γέγονε· λαμπρὰ τὰ μύρά σε· λαμπρά ἔστι καὶ ἡ μνήμη σε. διὸ καὶ ἡμεῖς ταύτην λαμπρῶς γεραίρομεν.

Λυκύμοι πρᾶγμα καὶ ὄνομα, ὑπάρχεις ὦ Δημήτριε εὔδοξε· γλώσσης ἐνξύφημα· τερπνὸν καρδίας μελέτημα· καὶ τὸ νοός μου ἥδισον ἀγαλλίαμα.

Κόσμος ἅπας Δημήτριε, ὀνόματί σῷ ἐναβρύνεται, ταχὺ πλυθήσασε, ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ θλίψεσι, καὶ πειρατηρίοις προσάτου καὶ ἀντιλήπτορα. Θεοτοκίον.

Τοῦ πάντα Κόσμον Ποιήσαντος, τὸν Μέγαν ἐν μικρῷ Κόσμου ἅπαντες, ἀνυμνήσωμεν, τὴν Θεοτόκον ἐν ἄσμασι· τὸ θαυμαστὸν ἐν πόλῳ καὶ γῇ τέρασιν.

Ὠδὴ, ζ'. Οὐκ ἐλάβυσαν.

Ροσευλιόχας, Τελεσθὶ ὦ Δημήτριε, δήμους σωθεύτας ταῖς σαῖς, διδασκαλίαις σοφαῖς, εἰδώλων πλανήσεως Θεσσαλονίκης τε, Ἀχαΐας τε, καὶ Ἀττικῆς φερώνυμος, ὅθεν τότε ἀνεδείχθης.

Κμιμάμενος, Διασώτισε Δημήτριε, ὑπὲρ ἐχθρῶν σε καλῶς, νῦν σὺ τέλει τῷ σῷ. ὅθεν τῷ μὲν ἔσησας κακίαν ἅπασαν· τοὺς δὲ Ἅγιε, εἰς πίστιν μετεποίησας, τὸ Χριστὸ θείαις δυχαῖς σε.

Νιξάντλητος, πηγὴ χαείπων Ἅγιε· ἀνεκδίηγητος, ἅβυσσος πάντων καλῶν, δείσκη Δημήτριε τοῖς σὲ γεραίρυσι· πλοῦτος ἄσυλος· παντοδαπῆς τε Ἥλιος, φαεινὸς δ' ἐργετείας. Θεοτοκίον.

Οὐ πανύμνητε, τῆς Μεσιτείας ἄνδυθεν, ἀδεὶς ἀνθρώπων ποτὲ, ἔχοι ἐλθεῖν πρὸς Θεόν. Σὺ γὰρ μόνη γέγονας καινὸν Μυθόριον, κτισῆς φύσεως, καὶ τῆς ἀκτίσε Πάναγνε. ὧν πραγμάτων ἔνδοξον.

Ὠδὴ, η'. Παῖδας δικαίους.

Νέος οὐρανὸς μοι καθορᾶται, ὁ θεῖος ναός σε ὦ Δημήτριε· ἐν ᾧ εἰσερχόμενος, βλέπω ὥσπερ Ἥλιον, τὴν ἱερὰν εἰκόνα σε καὶ ἐνοπτρίζομαι, τὴν χάριν σε, καθάπερ Σελήνην· καὶ ὡς λαμπρὰ ἄστρα, τὰ θαύματά σε Μάρτυς.

Λαμπρῶται ἐν σοὶ τὸ Ἁγιάζειν, ῥητὸν καὶ ἦν πρὸ τῆς γενέσεώς σε, πανόλβιε Δημήτριε, ἐξελέξω ἄνωθεν, τὸ ἀγαθὸν πανδύφημε γνώμης εὐθύτητι· καὶ ὄπισθεν, κατέβραμες τόπε, ἕως ἔτι τὸ ἄκρον, Καλὸν ἔφθασας Μάρτυς.

Γένοι προσασία γλυκὺ Μάρτυς, ἐν τῷδε τῷ βίῳ ἐκτείνοντι· σὺ νοσοῦντι φάνηθι, βοηθὸς Δημήτριε· καὶ σὺ ψυχορραγοῦντί μοι ἐγγύς

ΚΑθάπερ πολυθυρόντι σκεύος, τὸ φῶς ἐκ θυείδων ἁπασῶν, δίχεται ὅπως Ἅγιε, ὀξ ὧν αἱ λόγχαι λῴοιξαν, θυείδων τῇ σαρκίσει, τὸ θεῖον φῶς δέχη πλήσιον.

ΕΠεὶ δ' ἔστι φύσις τῆς φωσφόρων, ἐκχέειν τοῖς ἔξω τὴν αὐγήν· ἔκχεε ἡμῖν Ἅγιε, ἐκ τῶν φωσφόρων σκεύων σε, μικρὰν αὐγὴν καὶ ἐλλαμψιν, τοῖς σὲ ἐκ πόθου γεραίρουσιν. Θεοτοκίον.

ΤΣπόρως σωτέλαβες Παρθενε· ἀκόπως ἐβάστασας Ἀγνή· ἀφθόρως δ' ἀπεγέννησας, Θεὸν τὸν ὑπερένδοξον. ὦ τέρατος θαύματος! τίς νῦν βροτῶν ἐκ ὀξίσαται;

Ὠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

ΤΙμὴν εὔδιος ἐφάνης, ἐν καιρῷ σφοδρᾶς κλύδωνος, τῆς πολυθείας, Μάρτυς τὴν Κυρίαν Δημήτριε, διδασκαλίαις σε θείαις ἐκλυβέμβος, παναοίδιμε, τοὺς δυσεβεῖς ἀθεότητος.

ΤΟ'ν σκορπίον σὺ νεκρώσας, εἰλικρινῶς ὑπέδειξας, χάριν Ἀποστόλων, καὶ τὴν ὀξουσίαν Δημήτριε, πατεῖν ἐπαίσω σκορπίων καὶ τῶν ὄφεων, ἣν παρέχετο, τοῖς Ἀποστόλοις ὁ Κύριος.

ΠΡοεπτὸν τῇ νεανίᾳ, θεῖον Νέσορι Ἅγιε, ὅτι καὶ Λυαῖον, καθελεῖ καὶ Μάρτυς χρίσεται· τῆς Προφητείας τὴν χάριν καθυπέδειξας, ὅτι ἔλαβες, ὦδε Κυρίου Δημήτριε. Θεοτοκίον.

ΓΤ' Παρθενίαν μόνη κλῆσιν, Θεοτόκε ἐπλούτησας· ὥσπερ ὁ υἱός σου, τὸ Γεχωβὰ τετραγράμματον, τὸ ἀκοινώνητον Κτίσει φρικτὸν ὄνομα. Καὶ γὰρ τέτοκας, Θεὸν κυρίως παράσχοντες.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

ΤΩσπερ ὡς πρότερον, ὁ Φαραὼ ἐτίμησε, φορέσας δακτύλιον σιδήρεον, καὶ σολὺν ὕπως, σὲ ὦ Δημήτριε, ὁ τότε δεσπόζων βασιλεὺς, πιστὸν ἐτίμησεν, ἀρετήν σε ἀγάμβως.

ΠΡώσας ἀπιτέτροται· νεκρώσας σε νενέκρωται, ἐχθρὸς ὁ ἀρχέκακος εἰς τέλος, καὶ κεῖται πτῶμα ἐλεεινότατον. ἃς γάρ σοι ἐνέπηξέ ποτε, λόγχας αὗται γρίφοιται, καὶ ἀεὶ αὐτὸν βάλλουσιν.

ΚΑλῶς σε ἐπήνεσεν, Ἱερεμίας πρότερον, βοῶν σοι σὺ ὄντως ἐλεύθης, ὑπὲρ χιόνα καὶ ἐτυρώθης σαφῶς, ὑπὲρ γάλα καὶ σεῖ ἡ σφαγὴ, ὑπὲρ λίθον σάπφειρον, ἐλαμπρύνθη Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

ΜΤ' Τελὰς ἐκ ἔλαβε, προδήλως ὅλως Παῦαγνε, μὴ τὸν φερεκώδη Τοκετόν σε. ὁ γὰρ υἱός σε υἱὸς διέμεινε, καὶ μὴ τὴν σάρκωσιν Θεὸς, ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι, μίαν φέρων ὑπόστασιν.

Ὠδὴ

Ὠδὴ ς'. Τὴν θείαν παύλην.

ΤΛαμπρὸς ὑπάρχει ὁ βίος σε, λαμπρά σε καὶ ἡ ἄθλησις γέγονε· λαμπρὰ τὰ μύρα σε· λαμπρά ὄζει καὶ ἡ μνήμη σε. διὸ καὶ ἡμεῖς ταύτην λαμπρῶς γεραίρομεν.

ΓΛυκύμοι πράγμα καὶ ὄνομα, ὑπάρχεις ὦ Δημήτριε ὄντως· γλώσσης ἀνθύφημα· πρεπτὸν καρδίας μελέτημα· καὶ τῷ νοὸς μὲν ἥδιστον ἀγαλλίαμα.

Ο' Κόσμος ἅπας Δημήτριε, ἐνόπλως τῷ σῷ ἐναβρύνεται, ταχὺ πλησίασε, ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ θλίψεσι, καὶ πειρασμοῖς προσάτην καὶ ἀντιλήπτορα. Θεοτοκίον.

ΤΟὖ πάντα Κόσμον Ποιήσαντος, τὸν Μέγαν ἐν μικρῷ Κόσμου ἅπαντες, ἀνυμνήσωμεν, τὴν Θεοτόκον ἐν ἄσμασι· τὸ θαυμαστὸν ἐν πόλῳ καὶ γῇ περίσιον.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάχιστον.

ΠΡοσευλύσχας, Τελάδι ὦ Δημήτριε, δήμους σωθέντας ταῖς σαῖς, διδασκαλίαις σοφαῖς, εἰδώλων πλανήσεως Θεσσαλονίκης τε, Ἀχαΐας τε, καὶ Ἀττικῆς φερώνυμος, ὄντως τότε ἀνεδείχθης.

ΕΚμιμάλωσε, Δεσπότην σε Δημήτριε, ὑπὲρ ἐχθρῶν σε καλῶς, νύξω ἐν τέλει τῷ σῷ. ὅθεν τὸν μὲν ἔσησας κακίαν ἅπασαν· τοὺς δὲ Ἅγιε, εἰς πίστιν μετεποίησας, τὸ Χριστὸ θείαις δυνάμεσι.

ΤΝιξάντλητος, πηγὴ χαρίτων Ἅγιε· ἀναδίδησιν, ἄβυσσος πάντων κακῶν, δυσίσκη Δημήτριε τοῖς σὲ γεραίρουσι· πλοῦτος ἄσυλος· παντοδαπῆς τε Ἥλιος, φαεινὸς δυνάμεσιν. Θεοτοκίον.

ΟΟὖ πανύμνητε, τῆς Μεσιτείας ἄνωθεν, ἀδεὶς ἀνθρώπων ποτὲ, ἔχοι ἐλθεῖν πρὸς Θεόν. Σὺ γὰρ μόνη γέγονας καινὴ Μεσίτειον, κτίσεως φύσεως, καὶ τῆς ἀκτίστου Πάναγνε. ὦ πραγμάτων θαυμάτων.

Ὠδὴ η'. Παῖδας δικαίους.

ΗΕἷς ὑράνος μοι καθοράται, ὁ θεῖος ναός σε ὦ Δημήτριε· ἐν ᾧ εἰσερχόμενος, βλέπω ὥσπερ Ἥλιον, τὴν ἱερὰν εἰκόνα σε καὶ ἐνοπτρίζομαι, τὴν χάριν σε, καθάπερ Σελήνην· καὶ ὡς λαμπρὰ ἄστρα, τὰ θαύματά σε Μάρτυς.

ΠΛηροῦται ἐν σοὶ τὸ Ἡσαΐου, ῥητὸν καὶ ἐν πρὸ τῶν γνωναίων σε, πονηρὸν Δημήτριε, ἐξελέξω ἄνεσιν, τὸ ἀγαθὸν πανσθενεῖ γνώμης εὐθύτητι· καὶ ὄπισθεν, κατέδραμες τότε, ἕως ἐ τὸ ἄκρον, Καλὸν ἔφθασας Μάρτυς.

ΓΤ' μοι προσασία γένοιτο Μάρτυς, ἐν τῷδε τῷ βίῳ ζηλοῦντι· σὺ νοσοῦντι φάνηθι, βοηθὸς Δημήτριε· καὶ σὺ ψυχορραγοῦντί μοι ἐγγὺς

ἐγγὺς φθάσηθι· καὶ Κέρασος σὺ βήματι ὄντι, σύμοι δίδυ χεῖρα· καὶ ῥῦσαι καταδίκης.

Θεοτοκίον.

Ἄμπων Γαβριὴλ ὁ θεῖος νόος, λαμπρότητι ἀρχαγγελικῇ Θεότοκε, συμφωνεῖ σοὶ τῇ ὑπὲρ Ἄγγελον, Ἀγνείας λαμπρότητι, ἀντελλαμφθεὶς νενίκηται σὲ ἀπαζόμενος, καὶ γέγονε, βραχὺ ὥσπερ ἄστρον, κρυβεὶς τῇ ἐλλάμψει, ἀνίσχοντος Ἡλίου.

Ὠδὴ, θ'. Ἅπας γηγενής.

Χαίρεις νῦν χαρὰ, τῶν ὄντως ἀΐδιον καὶ ἀνεκλάλητον, δόξης ἀστραπτόμενος, ἀκαταλήπτοις θείαις λαμπρότησι, Δημήτριε Πανάεισε καὶ τῆς Θεώσεως, ἀπολαύεις, πανολβίως πάντοτε, Τρισηλίου φωτὸς ἐμφορούμενος.

Ὅλος παμφαὴς· ὅλος ἡλιόμορφος ὅλος ὑπέρλαμπρος, παρίσασαι Ἅγιε, πρὸ τοῦ προσώπου Χριστοῦ Δημήτριε, καὶ καθορᾷς πρὸς πρόσωπον τοῦτον ξανότατα, τῷ ὁμοίῳ τῆς λόγχης καυχώμενος, καὶ πλευρᾶς λογχονύκτοις τοῖς ξήσεσιν.

Πρόσδεξαι ἡμῶν, τὸ παρὸν ἐφύμνιον Μάρτυς Δημήτριε, ὡς εὐχαριστήριον, δῶρον ἀνθ' ὧν περ σκέπεις ἑκάστοτε, ἡμᾶς ὅσπερ σωσήγαγες σὺ τὴν οἰκείαν Μοῖραν· ἀλλὰ μάκαρ, καὶ πυρὸς ἐκλύτρωσαι, αἰωνίου μελλούσης κολάσεως.

Θεοτοκίον.

Ὕμνοις σε Ἁγνὴ, ὑμνῶ τὸν Παρθένιον, ὃν ἡ ἐγκόσμιος, καὶ ἡ ὑπερκόσμιος, γλῶσσα καὶ πᾶσα πνοὴ γεραίρουσιν, ὡς τὸν Θεὸν γεννήσασαν τὸν ὑπερύμνητον· ὃν ὑμνοῦσι, χιλιάδες χιλίαις μυριάδες τε μύριαι Ἄγγελοι.

ΚΑΝΩΝ ΠΕΜΠΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΥΡΟΝ,

σωμπανισμένος ὅλος ἐκ τῶν ἁσμάτων τῆς ἁσμάτων.

Νέος. ἦχος, πλ. δ'.

Ὠδὴ, α'. Ἵππον καὶ ἀναβάτην.

Μύρων σεπτῶν σε χέειν, προτάντα με ἀθλητὰ, ἐν τῷ πέμπτῳ κανόνι, φωτί σε καταλάμπρυνον, καὶ μύρις σε μύεσον, καὶ κατδωδίασον, τὸ δυσῳδές ψυχῆς μου δίομμι.

Μύρον τὸ ὀσμάσε, ἐκκενωθεὶ ὡ Χριστὲ, ἁσματικῶς ἀκέσας, Δημήτριος ὁ Μάρτυς σε, σὲ ὀπίσω ἔδραμε, εἰς ὀσμὴν τῶν μύρων σε, καὶ τῶν μύρων μέτοχος γέγονε.

Ἄρδος θείων σε μύρων, διέδωκε τῷ ὁσμῷ. δι' ὃ ἐν ἀνακλίσει, ὁ βασιλεὺς ἐγράφετο, αὐτὸν ὥσπερ γέγραπται· καί γε αὐλισθήσεται, ἀναμέσον μασῶν σε Ἅγιε.

Θεοτοκίον.

Ὅλη καλὴ ὑπάρχεις· ὅλη Παρθένος καλὴ, ὡς Κῆπος κεκλεισμένος· δι' ὃ καὶ κατῳκίωσαι, Χριστὸν τὸ ἀκένωτον, μύρον τεκεῖν Ἄχραντε; τὸ μυρίσαν τὸν Κόσμον ἅπαντα.

Ὠδὴ, γ'. Ὁ πήξας ἐπ' ὕδατος.

Πόδεσμος τῆς σαρκῆς, πλευρά σε Δημήτριε, ἡ μυρίαις λόγχαις ξωσθεῖσα δέδεικται· ὡς κίδρον δὲ σαρκὸς οἱ δοκοί· καὶ τὰ φατνώματά σε, Κυπάρισσοι, ὡς γέγραπται, κατδωδιάζουσι ἅπαντας.

Ὧν μύρων σε ἡ ὀσμὴ, ὑπέρκειται Ἅγιε, πάντα τὰ ἀρώματα καθὼς γέγραπται· δι' ὃ ἀγαπῶμέν σοὺς μαστούς· ὅτι ἠγάπησέ σε, εὐθύτης ὡ Δημήτριε· ὃς ἐστι Χριστὸς ὁ Θεάνθρωπος.

Πηγῆς κύματα βόσεις ἡ σὴ, πηγὴ μύρων δείκνυται· καὶ αἱ σταγόνες σε ὡς ἀρώματος, φύσαι καλαὶ μυρεψικαὶ, φιάλαι Ἁγλοφόρε· καὶ ὀμφαλός σε κρατὴρ πέφυκε, κρᾶμα ζωηρὸν μὴ στειρεύων.

Θεοτοκίον.

Κάρυας κῆπος σὺ εἶ· ῥοῶν τε Παράδεισος· καὶ λιβάνου ξύλων λειμὼν θεόφυτος. σμύρνης καὶ ἀλόης καὶ κασίας, φυτάλιά Θεοχαρίτωτε, κατδωδιάζουσα ἅπαντας.

Ὠδὴ, δ'. Τὸν θείων ἐννοήσασα.

Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις Δημήτριε, ἐφάνης σὺ ἐν τοῖς υἱοῖς· δι' ὃ σκιᾷ σε ἐκάθισα, καὶ μύρων ὁ καρπός σε, γλυκύς σε λάρυγγί μου γεγεύηται.

Πεδία ὤφθης ἄνθος ἐν κρίνοντε, σὺ τῷ καλλάδων ἀληθῶς· δι' ὃ ἐν μίλοις σοιβάσατε, σπείξατέ με ἐν μύροις, βοᾷς φρονιμαικῶς ὦ Δημήτριε.

Πρὸ οἴκου μι εἰς εἶκον εἰσάξατε, τὸ οἶνο τὸ μυρεψικὸν, τὸ ἐκ πλευρᾶς ἀναβλύζοντος, τὸ ἱερὸ Δημητρίου· καὶ πίωμαι ῥοῶν ἐκ τοῦ νάματος.

Θεοτοκίον.

Νέσα καὶ ἐλθὲ ἡ πλησίον μου· ἀδελφιδός σοι ἐκβοᾷ, φθερᾶς μου τελείαμε· ἐλθὲ καλή μου Μῆτερ· αἱ ἄμπελοι ἡμῶν ἐβλάστησαν.

Ὠδὴ, ε'. Ὁ ἀναβαλλόμενος.

Πολιμένων ἐν τοῖς κρίνοις ζῶν ἔτι γέγονας· δι' ὃ μύρῳ θανάτου ἐν τῇ γῇ σε, τὸ ἄνθη ἀνέτειλαν· καὶ ἄμπελος σὲ σκιάς, κυπρισμὸν μύρων ἔδωκεν.

Σοῦ δὴ τοῦ θυείδων πλευρᾶς Δημήτριε, ἀδελφιδός σε ἰὼ παρακύπτων, Χριστὸς ὥσπερ γέγραπται, πηγὰς αὐτὰς δεικνύων, μύρε θείε ἐν χάεσι.

Τίς αὕτη ἐξ ἐρήμε ἡ ἀναβαίνουσα, πεθυμιωμένη λίβανον σμύρναν; ἡ σάρξ σε Δημήτριε, κονιορτῶν ἐκ πάντων, μυρεψὲ μύρα χέουσα.

Θεοτοκίον.

Δεῦρο λοιπὸ λιβανε Νύμφη καὶ Μῆτερ μου· δεῦρο ἐκ λιβάνε Χριστός σοι κράζει· Παρθενέ Πανάμωμε· κρίνον καὶ σὰ χέλυ, καὶ μέλι ἀποστάζουσιν.

Ὠδὴ, ς'. Μαιομβρίῳ κλύδωνι.

Τὸν Χριστὸν ἠγάπησας, ἕως ὅτε ἤγαγες αὐτὸν, εἰς οἶκον σῆς μητρὸς τῆς καρδίας σε· ὃς πηγὴν μύρε ταύτῃ Μάρτυς ἀνέδειξεν.

Ὀσμὴ ἱματίων σε, ὡς ὀσμὴ λιβάνε ἀληθῶς· Παράδεισος ῥοῶν καὶ ἀκρόδρυα· κύπροι μετὰ νάρδων, καὶ κρόκος καὶ κάλαμος.

Ἠγοὶ κήπε πέφυκεν, ἡ πλευρά σε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ· καὶ φρέαρ ζώντος ὕδατος χάεπος, καὶ ῥοιζοῦντες ἀπὸ λιβάνε Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Γαστήρ σε γέγονε, θημωνία σίτε ἀληθῶς, ἐν κρίνοις περιφραγμένη Παναμωμε· καὶ οἱ μαστοί σε ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι.

Ὠδὴ, ζ'. Ὁ ὑπερυψούμενος.

Ῥοῦ ἀξεγέρθητι· καὶ Νότε τῆς χάεπος, διάπνευσον κῆπόν με φυσι καὶ ἀρώματα, βλύσάτωσαν ἐκ τότε· σὺ δ' ὁ κῆπος ἔτος Μάρτυς.

Γῆλθεν εἰς κῆπόν σε, Χριστὸς ὦ Δημήτριε· καὶ σμύρναν ἐξύγησον ὁμοῦ καὶ ἀρώματα· καὶ ἔπιε τὸν οἶνον, καὶ τὸ γάλα τῶν σῶν μύρων.

Πλησίον φάγετε, ἀδελφοὶ καὶ πίετε, τὸ μέλι τὸν οἶνόντε, ἐμῶν μύρων ἅπαντες· Δημήτριος κραυγάζει· καὶ μεθύσθητε ἐκ τούτων.

Θεοτοκίον.

Ἀλλ' ὡς ὁ Ἥλιος, Μυροτόκε γέγονας· ὡς ὄρθρος ἐκκύπτουσα, Παρθενέ Πανύμνητε· θάμβος ὡς τεταγμένη· ἐκλεκτὴ ὡς ἡ Σελήνη.

Ὠδὴ, η'. Σοὶ τῷ Παντεργῷ.

Νέσης Χριστῷ τῷ κρίνοντι αὐτοῖς, καρδίας σε εἴσοδον δι' λογχεύσεως, Μάρτυς ἐφυκαῖε· καὶ αἱ χεῖρές σε σμύρναν, καὶ οἱ δάκτυλοί σε, ἔσαξαν σμύρναν πλήρη.

Ἀδελφιδὸς κατέβη εἰς τὸν κῆπον, Χριστὸς ὦ Δημήτριε, κρόκον ἀρώματος, νέμειν ἐν τούτῳ, καὶ συλλέγειν τὰ κρίνα, καὶ κινάμωμόν σε, καὶ πᾶσα πρῶτα μύρα.

Ὅλος γλυκασμὸς, ὅλος ὄσφυμία, σὺ εἶ Μάρτυς λίβανον ἔχων τὸ εἶδός σε· καὶ χείλη κρίνα, σάζοντα σμύρναν πλήρη· ἐκλεκτὸς ὡς κέδρος, λευκὸς πυρρὸς δὲ ὡδῆς.

Θεοτοκίον.

Μία ἐκλεκτὴ μία τελεία ὤφθης· καὶ σὲ ἐμακάρισαν πᾶσαι βασίλισσαι, καὶ θυγατέρες, σὲ ἤνεσαν ἀξίως, ὡς τὸ θεῖον μύρον, Χριστὸν ἀποτεκοῦσαν.

Ὠδὴ, θ'. Ἡσαΐα χόρευε.

Φιλήσωμεν ἅπαντες, ἐκ φρενήματος ψυχῆς ἡμῶν, τὸν Δημητρίε σεπτὸν, μαστὸν καὶ πλευρὰν, τὸ μύρον ἐκβλύζουσαν· ὅτι μαστοὶ, αὐτῷ ἀληθῶς, ἀγαθοὶ πέλουσιν, ὑπὲρ οἶνον καὶ ἀρώματα.

Μυκτήρσε πέφυκεν ὡς λιβάνε πύργος ἀληθῶς, σκοπεύων Δαμασκὸν, πρόσωπον καλῶς, Δημήτριε σὺ δόξε· καὶ ἡ ὀσμὴ, ῥινὸς σκύζει, ὡς μῆλα εὔοσμα· καὶ ὡς φοίνιξ τὸ σὸν μέγεθος.

Ῥοαίσε ἰώθησαν· μανδραγόραι ἔδωκαν ὀσμήν· τὰ μύρά σε ἀθλητά, τὰ ἐκ σῆς πλευρᾶς, ἀφθόνως προχέονται· ὁ κυπερισμὸς, ἰώθησεν ἰδού. Δεῦτε οἱ θέλοντες, μὴ θανεῖν πάντες τρυφήσατε.

Θεοτοκίον.

Ὡς σαρτίον κόκκινον, τὰ σὰ χείλη Δέσποινα εἰσίν· ὡς λέπυρον ῥοᾶς, μηλόν σου ὄζει. ὡραία δὲ πέφυκε, σὴ λαλιά· καὶ ῥυθμοὶ μηρῶν, ὁρμίσκοις ὅμοιοι, Θεοτόκε ἀειπάρθενε.

ΚΑΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΝΕΟΣ, ΗΧΟΣ, ΠΛ. Β'.

Ω᾽δὴ, ά. Ὡς ἐν ἠπείρῳ.

ΤΟὺς ἀνδρικώτατα ἀγῶνας ἀνδρικῶν, καὶ τὰ θεῖα θαύματα, δωρηθῆναι ἐξαιτῶ, νοημάτων εὑρέσεων ἐμοί· καρτερώτατε Χεῖρα Μάρτυς Δημήτριε.

ΠΑρεμβολῆς τῆς Μαρτύρων ὡς ἀληθῶς, ἐγένου Ταξίαρχος· πεζεβόητος ἐν γῇ, καὶ ἐν πόλῳ ἅπασι βροτοῖς, καὶ Ἀγγέλοις περπνὸν ἤδυσμα Δημήτριε.

ΓΥγκληροιόμος μοι ὤφθης Μάρτυς Χεῖρα, ὡς ὁ Παῦλος ἔφησεν, οἷα τέκνῳ συμπαθών· κληρονόμος δὲ αὐτῆς Θεῖε. ὢ τῆς δόξης τῆς μεγίστης ἧς ἠξίωσαι! Θεοτοκίον.

ΗΕ παναρμόνιος ὕλη τῆς θείκης, φεικτῆς Σωματώσεως, ἐξ ἧς λόγος τὰ Παθὸς, καθ᾽ ἡμᾶς Ἁγνὴ καὶ δι᾽ ἡμᾶς, ὑσιώθη σὺ εἰ Κόρη Ἀειπάρθενε.

Ω᾽δὴ, γ'. Οὐκ ἔστιν Ἅγιος.

ΦΟίνικα ἔχεις ἐν Πλευρᾷ· φοίνικα ἐν χερσίσε· φοίνικα ἐν τῇ γλώσσῃ· καὶ φοίνικα ἐν ποσί· σύμβολον νίκης καὶ γάρ, πανταχόθεν, ὤφθης μυριόνικος.

ΤΙ᾽ με χωρίσει τὰ Χεῖρα; Θάνατος διωγμός τε; μέλοντα ἐνεστῶτα; ἐκραύγαζες Ἀθλητὰ, τοῖς λογχοφόροις, δι᾽ ὃ, παντα-χόθεν, σῶμά με λογχεύετε.

ΥΟ᾽σκινον ὡς μυροπόν, σὲ τὸ σῶμα ὡράθη, δόρατι τῷ μυρεῖῳ· δι᾽ ὃ καὶ μύρων πηγὴ, ἀνέδειξεν ὁ Χεῖρός, παντὶ Κόσμῳ, τὸ μυροχρουν.

Θεοτοκίον.

ΘΗσαυροφύλαξ τῷ Θεῷ, ὑπερβήτων κειμήλων. Θεοσφράγιστος μόνη, θείων λόγων ἡ πυκτὶς, ἡ νοητὴ ἀληθῶς, σὺ ὑπάρχεις, Δέσποινα πανύμνητε.

Ω᾽δὴ δ'. Χεῖρός με δυνάμις.

ΤΙ᾽ς μὴ δοξάσῃ σε, Μάρτυς Δημήτριε; ὃν Πατὴρ ὑιός τε, καὶ τὸ δ᾽ θὲς, Πνεῦμα προσεδόξασεν, ἐν οὐρανῷ καὶ ὅτι γῆς, ἐν σημείοις τε καὶ θαύμασιν.

Ε᾽φά-

ΓΦάνης ἔφιππος, ὡς ἀρχιστράτηγος, καὶ Βυλγάρων τὸν Ἄνακτα δόρει σῷ, καιρίως κατέξωσας, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς σῆς, ἐφυγάδευσας Δημήτριε.

ΤΙ᾽ς μὴ θαυμάσειε, χάριν τὰ μύρε σε; ἐ λειτάλιν γὰρ μίαν ὡς Γεδεὼν, λειτὰς δ᾽ ἑκάστε, πλήρεις ἐποίεις ἐξ αὐτῆ, μῦρα χέων ἐ σαζόμφος. Θεοτοκίον.

ΓΥ τὸ παρόμοιον, πέλεις ἐκσφράγισμα, ἀρχικῆς ὡριότητος, σὺ χρυσῆ, ἀμφίασις γέγονας, τὰ ἀνδρωθέντος ὑπὲρ νοῦν, λόγε Κόρη Θεονύμφευτε.

Ω᾽δὴ, έ. Τῷ θείῳ φέγγει σε.

ΨΑ᾽μμον θαλάσσης καταμέτρειν, ἄστρα ἐρανῆ ἀπαριθμεῖν, φύλλα καὶ ἄνθη τὰ ἔαρος, ῥᾴδιον ἐστὶ μάλλον, ἢ τὸν πλήθος, θαυμάτων σε μέτρεισαι Μάρτυς Δημήτριε.

ΤΙ᾽ ὡραιώθησε ἡ μορφὴ; τί ἐθαυμασώθη ἡ εἰκὼν, σὲ Μυροβλῦτα Δημήτριε; Καὶ γὰρ κατόφραίνει καρδίας πάντων Πιστῶν, τῷ ταύτην καθορώντων καὶ προσκυνοῦντα σε.

ΤΟ᾽ φῶς ὀμμάτων τὸ γλυκὺ, ὃ σὲ λαμβάνει τυφλοὶ, οἱ δύω Μάρτυς Δημήτριε, ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ἀδριανῆ· καὶ σὲ ἐν δυχείσοις ὕμνοις δοξάζουσιν.

Θεοτοκίον.

ΤΩν ὑποκρύφων ἐλπίδων ὁ ἀρραγὴς, πύργος καὶ ἀπύθμενος βυθὸς, τῆς ἀκενώτε πλουσίας, τοῦ παντὸς ἐν πᾶσι πλημμύρα Θεῦ· καὶ Σκιὴ Παντοκτίσα σὺ εἰ Θεόνυμφε.

Ω᾽δὴ, ς'. Τὸ βύθος τὸ θαλάσσαν.

ΓΑδάμαντα ἔκτεινας, βλασφημοῦντα κατὰ σῦ, δόρει τῷ σῷ Δημήτριε, καὶ ἐρρύσω κακίας αὐτὸ πολλῆς, καὶ σκαιᾶς ὠμότητος, τὸν λαὸν Θετταλίας μυριόνικε.

ΟΟὐ μόνον τὸ ὄνομα, γεγεμμένον ἐν μικρῷ, λίθῳ ἀπεσφενδόνισε, πολεμικὸν Ἀβάρων παρεμβολὴν, ἐξελίκμησε πόρρω ὡσεὶ ἄχυρον.

ΩΡάθη τὸ λόγιον, περατούμενον ἐν σοί· σὲ γὰρ ἔχω φραξάμενοι, οἱ σοὶ πολῖται ἔβαλον εἰς φυγὴν, ὃ εἷς μὲν χιλίους τε, μυριάδας δὲ ὅλας δύω ἔτρεψαν.

Θεοτοκίον.

ΓΤολὴ θεοποίκιλτος· διπλοῖς χρυσοειδὴς· πορφύρα Θεούφαντος, τῆς Ἀληγίδος Λόγε τῆς νοητῆς, ἡ ἀκαπνόμαστος, βαφὴ σὺ εἶ ὦ Μαριάμ· καὶ βασίλειον ἄνθημα.

Ω᾽δὴ

Ὠδὴ, ζ'. Δροσοβόλον μῆλον.

Σοῦ φανέντος σοι στρατεύμασι Δημήτριε, φόβος δὴ καρδίαν ἐχθρῶν, διέθυς εἰσῆλθε, πολιορκήντων, τὴν πόλιν τὴν σὴν, Ἀβάρων καὶ ἔπεισεν αὐτὰς, καταλιπεῖν τὰς ἑαυτῶν, παρεμβολὰς καὶ φυγεῖν.

Τῶν Δελφῶν τῇ συμπαθείᾳ ἐκτικώμενος, Δημήτριε Μάρτυς Χριστὲ, ἔδοξας ὥσπερ, ἀντιτείνειν, τοῖς σοῖς Θεῷ, σαλεύσιν Ἀγγέλοις Ἀθλητὰ, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς σῆς φυγεῖν κελεύσει.

Ἰφιφόρος ἀνεφάνης ὦ Δημήτριε, ἐν μέσῳ πολυμίκτων Ἐθνῶν, τοὺς μὲν κτείνων, τοὺς δὲ πλήττων, τοὺς δὲ εἰς φυγὴν, ἐμβάλλων καὶ πᾶσιν ἐκ τοῦ σοῦ, ἄσεως Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, μαχαιρὰν ἀπήλασας.

Θεοτοκίον.

Πεφώτισαι ἐμφύσε Ἐργασήριον, Κόρη σωτηρίων θαυμάτων Θεοῦ, τῷ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ σκοπὸς ὁ ὑπονοηθεὶς, πρὸ πάντων αἰώνων τῷ Θεῷ· καὶ τῷ χρησμῷ τῷ Προφήτου, ἡ κορωνὶς ἀληθῶς. Ὠδὴ, ἡ. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις.

Φρόντισόν σου καὶ μένω, φρενήρη ἐργάσαι, μελετῶντα ἀφρόνως, καὶ σῆς πόλεως, τέχνῃ ἐφέλκειν. ἵν' ἐμὲ ἄφρακτον ἔδειξας· ἀλλὰ θεραπεύσας, τὸν λαβρῶ καθαίρεις.

Ὡς μεγίστη ὑπάρχει, σοῦ ἡ ἀγάπησις, ἣν ἐξέχεας Μάρτυς, πιστὲς πρὸς ἅπαντας, εἰς ἁγιασμὸν, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, τὸν ἐκ πλευρᾶς σου, τὰ μύρα ἀναβλύζων.

Θεῖ' διδόξασαι Μάρτυς, καθάπερ γέγραπται, τοῦ σοῦ σκιώδης ἡ δόξα, τὰ μύρα βλύζοντος, σύνεχα πολλῆς, δόξης ὑπερβαλλούσης τε, ἥτις τῇ ψυχῇ σου, ἐν οὐρανοῖς ἐδόθη.

Θεοτοκίον.

Πηγὴ τῆς σοφίας, ἡ ἀνεξάντλητος· Ἀνδρειὰς ὁ θεόγλυπτος ἡ ἀκένωτος, τῷ θείων πηγὴ, ἀπαυγασμάτων Πάναγνε, σὺ ὑπάρχεις Κόρη, καὶ ζωῆς ταμιεῖον.

Ὠδὴ, θ'. Θεὸν ἀνθρώποις.

Κηρὺς σβεννύειν μηδόλως ἤλεγξας, σὸν νεωκόρον Μάρτυς ὃς πιστοί σοι προσέφερον· ἀλλ' ἐὰν μέχει τέλους ἄπτειν αὐτούς. ὅσῳ γὰρ οἱ τοιοῦτοι, τῷ πυρὶ πήκονται, τόσῳ ἱλεοῦνται, ὁ Θεὸς τοῖς προσκομίζουσιν.

Φρὼ διέφυγες τὸ Προπάτορος. οὐ γὰρ εἰς γῆν ἀπῆλθον ἡ ἐλύθη Δημήτριε, ἀλλὰ σῶον διέμεινε σῶμά σου, καὶ μύρον

τὸν

τὸν σὸν πότμον, τῆς θείας χάριτος, τῆς ἐν σοὶ οἰκούσης, χωρισθείσης σε ἐδέποτε.

Χοροὶ Ἀγγέλων Ἀρχῶν Δυνάμεων, καὶ τῶν Μαρτύρων πάντων τῶν Ἀποστόλων τε, ἐπεκρότησαν Μάρτυς Δημήτριε, ἐν τῇ λαμπρᾷ ἀνόδῳ, ψυχῆς τῆς θείας σε, καὶ μεθ' ἡδονῆς σε, ὡς ἐφάμιλλον ἐδέξαντο. Θεοτοκίον.

Γῆν πέλεις ἡ ἐνυπόθηκος, καταλλαγῶν Θεῷ τῷ πρὸς ἀνθρώπους Πανύμνητε· ἀποκρύφων βυθῶν ἡ φανέρωσις, τῆς ἀκαταλήψιας, Θεὸν Παναγία τε· καὶ ἀρχετυπίας, τῆς αὐτὸν Εἰκὼν ἀμίμητος.

ΚΑΝΩΝ ΕΒΔΟΜΟΣ ΝΕΟΣ. ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ.

Ὠδὴ, α'. Νοήσεσε πρὸς Γεώδη.

Ἕβδομον τόπον ὕμνον, σοὶ μελῳδῶν Ἀθλοφόρε, ἐν πύργῳ σου δέομαι, ῥημάτων γλῶσαν σήειξον· καὶ ἐννοιῶν καταιλήλων, βάρεσι βισμάκαρ, τὸν νοῦν μὲ ὀχύρωσον.

Εὐκὲ ἐφ' ἵππε ἐφάνης, πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Μάρτυς, τῆς Ἀφρικῆς αἰχμάλωτον, ὄντα θεῖε Δημήτριε, καὶ τὸν ἀπελυτρώσω, ξενώς Ἀθλητὰ, καὶ οἴκαδε ἀπέστρωσας.

Ῥὶς κατ' ὄναρ ἐφάνης, τῷ Ἀφρικῆς Ἐπισκόπῳ, καὶ εἶδη διάφορα, μαρμάρων ἀνεκάλυφας· ἐξ ὧν ὠκοδόμησας, σὸν θεῖον ναὸν, ὡς ἐπόθει ἐδείματο.

Θεοτοκίον.

Πᾶσης θεωρίας, καὶ ἀναβάσεως Κόρη, σὺ ὑπάρχεις ἔρεισμα· σὺ τὸ ἁγιαστήριον, Γεροθύτε λατρείας· σὺ τὸ νοερὸν, ὁλόκαυτον θυμίαμα.

Ὠδὴ, γ'. Ὁ κατ' ἀρχὰς τὰς ὑραυὰς.

Πόνῳ τῷ Ἀυλῶνος Ἀθλητὰ, κεκμηκὸς ἔλον διόλου, λειτρωθέντα λέπρᾳ ἐν δεινῇ, καὶ δυσοσμίας ὄντα ἀναπλεων, σὺ τῷ ἐλαίῳ ἐθεράπευσας τῆς σῆς, φωταγωγοῦ Μυροβλύτε, τοῦτον Δημοξόου.

Πόνῳ ἀπιστοῦντα ἀσκητὴν, τῇ ἀναβλύσει σοῦ μύρου, εἰς βιβαίαν Πίστιν καὶ στέρξαι, ἤγαγες δεῦρο φρικτῶν θεάματος· ὅθεν ἐξ

ὕπνου

ὕπνε ἐγερθείς, ἑαυτὸν καθ' ὕπαρ εὗρεν, ὅπερ τοῖς μύροις ὅλον ἐβρόχθη.

Οἱ ποταμοὶ ὡς ἀληθῶς, οἱ τῷ σῶν μύρων ἐπῆραν, τὰς φωνὰς ὡς ψάλλει Δαβίδ, εἰς πᾶσαν τὴν Κόσμου τὰ πληρώματα, καὶ Μυροβλύτιν σε κλεινὸν, κατ' ἐξοχὴν καλεῖσθαι, τῆς σάλπιγγος ἠχῆσι τορώτερον.

Θεοτοκίον.

Γῆ Θεοτόκος ἀληθῶς, διπλῶς ἐδείχθης Παρθένε· ἠχ' ὡς μόνον τέτοκας Θεὸν, καὶ τὸν ὑπόστασιν Πανάμωμε· ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ βροτοῦ, ἐκ σοῦ προσληφθεῖσα φύσις, ὀξ αὐτῆς ἑνώσεως τεθέωται.

Ὠδὴ, δ'. Πατρικὰς κόλπους.

Μεγίστη ὄντως καὶ θαυμασὴ, ἡ θεραπεία σὺ ἔδειξας Μάρτυς Χριστὲ, πρὸς τὸν Λεόντιον πάσχοντα ἀνήκεστον ἀσθένειαν· ὃς εὐχαριστῶν σοι ναὸν ἀνήγειρε.

Δαλύεις μέγιστον λιμὸν, Θεσσαλονίκης ποτὲ τῆς Πατρίδος τῆς σῆς, ἐκ χρυσίου τῷ κυβερνήτῃ ἐπιδὺς ὅμηρα, τὸ σιτηγὸν πλοῖον ὦ Δημήτριε.

Ἀθάμπει ἄλλος τις ἐρανὸς, τὸ καρτερικώτατόν σε σῶμα Ἀθλητὰ· ὡς ἄστρα φέρει τῷ αἰχμῶν τὰ μυρία ἕλκη, δι' ὧν καταυγάζεις τὸν Κόσμον ἅπαντα.

Θεοτοκίον.

Πᾶς βροτὸς καὶ Ἀγγέλων νοῦς, θεολαμπῶν τοῦ τῆς δόξης σε Ἀγνὴ, ἐρωτοληπτεῖται καὶ πάσχει θάμβος ὑπὲρ οὐσίαν, ὡς μὴ χωρῶν τὸ ἀμήχανον κάλλος σε.

Ὠδὴ, ε'. Νυξ ἀφεγγής.

Ἐπιφανεὶς Λεοντίῳ ποτὲ, κομίζοντι κιβωτὸν, ἐν ᾗ ἡ σορός σε κατέκειτο, ἀκινδύνως τὸν τὸν Ἱερὸν, διαβῆναι Μάρτυς ἐποίησας.

Ψυχή σε ἁλοῦσα τοῖς δεσμοῖς, ἔρωτος τοῦ πρὸς Χριστόν. Ὦ λόγχαι μοι γλυκύταται, μέσῳ καρδίαν διέλθετέ με, ἐκστατικῶς ἐβόα Δημήτριε.

Ποῦ θεὶς πόθε κεῖσον Ἀθλητὰ, ἀφόρητον ἔχων ἐν σοὶ, ἔθαλες φυλακιζόμβος, λογχοβόμβος ἐνεζύφας· καὶ θανατόμβος ὑπερέχαιρες.

Θεοτοκίον.

Μετὰ Θεὸν τὸν φύσει σὺ Θεὸς, θέσει ἐδείχθης ἀληθῶς, τὰ ὑπερεῖα ἔχουσα Θεονύμφευτε τῆς Τειάδος, οἷα Μήτηρ Θεοῦ ὑπάρχουσα.

Ὠδὴ,

Ὠδὴ, ς'. Ναυτιῶν τῷ σάλῳ.

Τῆ Τμοσφαῖραι ἄμφω, ἥτε ὁρωμένη ἐπλήσθη, καὶ γε ἡ ἀόρατος Μυροῤῥόα, ὀσμῆς τῆς ἡδείας τῷ σεπτῶν μύρων σε, ἃ ἐκ τῆς μυροβρώτου πλευρᾶς σε, ἀσακτὶ καὶ χύδην σοφὲ ἀναβλύζουσιν.

Μυσαρῶν πνευμάτων, καὶ δυσωδεστάτων δαιμόνων, ἡ πληθὺς ἔνδοξε Μυροβλῦτα, ἐ φέρουσα τὴν δυωδίαν τῷ μύρων σε, δραπετεύει ὡς ὄρνεις σαρκοβόροι· ψυχαὶ δὲ καὶ Ἄγγελοι ταύτην προσρέχουσιν.

Ἥπερων αἱ γλῶσσαι· καὶ τέχναι καὶ μέθοδοι δικολόγων, ἐ δύνασιν ὑμνῆσαί σε ἀθλοφόρε, ἀθλητικὰς ἀγῶνας καὶ τὰ θαύματα, ἃ ἐνεργεῖς χάριτι καθ' ἑκάστην, ἅπασι τοῖς χρῄζουσι θείε Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Ὦ Παρθένε θεία· πῶς σε ἐξυμνήσω τὸ κάλλος, τὸ θαυγὲς τῆς ψυχῆς; ἢ πῶς δοξάσω, σὲ τὸν τῆς δόξης θησαυρὸν Πανύμνητε; ἐν σοὶ ἔφανται τὸ τοῦ ὄμμα· ἐν σοὶ παλάμπεται τὸ πνεῦμα Θεονύμφευτε.

Ὠδὴ, ζ'. Κάμινον παῖδες.

Πῦρ φωτοβόλον, σορὲ σε ἐξῆλθε· καὶ φλὸξ ἀλομυρὴν Δημήτριε· καὶ φωνὴ καταπλήττουσα ἤκουσαι, τοὺς τὸ σὸν λείψανον, ἐκεῖθεν βυλομένους μετακομίσασθαι.

Ἀθάμπει ἄλλος, Παράδεισος Μάρτυς, ὁ ἐν Εδὲμ καθορᾶται σε ὁ ναὸς ὅπερ ἐν μέσῳ τὸ σῶμά σε, λαμπρῶς τεθησαύρισαι, οἷα ξύλον τὸ τῆς ζωῆς Δημήτριε.

Ἥλιον λευκαίνει σὲ κυκλοῦσι φόβῳ, Δημήτριε Πολυάθλε, Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων τάξεις διάφοροι, τὰς σεπτὰς ἄθλησε, συμφωνοῦσαι καὶ τὰ ξένα θαυμάσια.

Θεοτοκίον.

Γῆ σᾶσα μέσον, Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, Παρθένε Θεονύμφευτε, τὸν μὲν Θεὸν ἰδὸν ἀνθρώπε εἴργασαι, ἀνθρώπους δὲ ἔδειξας υἱοὺς Θεοῦ. ὦ θαῦμα ἀνερμήνευτον!

Ὠδὴ, η'. Ἄφλεκτος πυρί.

Ὥσπερ ὁ Χριστὸς, Ἱεροσολύμων τὴν Πόλιν, ἰδὼν τὸ πρόσω ἔκλαυσεν, ὕστερον μιμῆ, καὶ σὺ Δημήτριε κἀντεῦθεν, τὸν ὕστερον μιμῆ, καὶ Θεσσαλονίκης τὴν πόλιν πικρῶς ἔκλαυσας, ἀφεὶς θεοδοθῆναι εἰς χεῖρας τῷ ἀπίστων, καὶ τὴν ὑψίστου βάλησίν τε καὶ κείσιν.

Ροιᾷ τῇ λαμπρᾷ, φοινικῇ τε τῷ αἱμάτων, τῷ ἐκ Πλευρᾶς χυθέντων σε, πορφύραν ὅπως ἀλεργὸν κοκκοβαφῇ, καὶ βασιλειον σοφὲ, θαυμασῶς ἐπέχρωσας Δημήτριε σὴν δόξαν, ὣν καὶ φορέσας,

σας, καθάπερ βασιλεῖς παρέσης, βασιλεῖ τῆς δόξης τῷ ἀθανάτῳ.

Τίθος ἐκλεκτὸς, ὥσπερ Σάπφειρος καὶ Ἀδάμας, ὡς Ἴασπις καὶ Σμάραγδος, Σαρδόνυξ τε Σάρδιος καὶ Χαλκηδὼν, Χρυσόπρασος θαυμαστὸς, ὑάκινθος βηρύλλιον Τοπάζιον Ἀμέθυστος, καὶ ὡς Ἀγιοθραξ ὠκοδομήθης, ὅτι Χριστὸν τὸν λίθον, τὸν ἀκρογωνιαῖον Δημήτριε ἵσμακαρ.

Θεοτοκίον.

Ἐχεμύθη σὺ, πρωτοργῶς ἐκ τῆς Τριάδος, πασῶν χαρίτων πλήρωμα, τοῦτο πᾶσι ποιεῖς χωρητὸν Ἀγνὴ, τοῖς Μακαρίοις δόξα σὲ, ἐκάστῳ παύτας κατ' ἀξίαν διανέμουσα, εἰς τοὺς αἰῶνας αἰώνων· ὥστε σὺ εἶ ὁ μόνος, Γαμίας καὶ Πρύτανις Θεότητος τῶν πλήτων.

Ὠδὴ, θ'. Μὴ τῆς φθορᾶς.

Γῆ ταῖς ῥοαῖς, τῷ αἵματόν σε Δημήτριε· καὶ ποταμοῖς τῷ σῶν μύρων ἄρδων κατέπνιξας, δράκοντα βύθιον, καὶ στρατεύματα τέτε, ὡς Φαραὼ ἄλλον, σὺν ἅρμασι καὶ ἵπποις· καὶ νίκην ἤρας κατ' αὐτῶν ἐνδόξε.

Ὥσπερ σκίνη, τῶν Μαρτυρίε σε ἔνδον ἔφερε, τὴν Κιβωτὸν τὴν χρυσέαν τῶν ἁγιάσματος· ὕπως ὁ θεός σε, ναὸς ἔνδον φυλάττει, τὸ σὸν ἡγιασμένον, ζωμύρισον σῶμα· ἐξ οὗ χάριν τρυγῶμεν παύτοτε.

Ἦλθον βαρὺ, τελειώτας ἐλαφρότητι, δι' χαρισῶσοι ὦ Μάρτυς καὶ ἐπεδύσατε, βάρει φρισβείας σε, κόφισον τὸν βαρύμε, κλοιὸν ἁμαρτημάτων· καὶ βάρος αἰωνίε, δόξης μέτοχόν με ἀπέργασαι.

Θεοτοκίον.

Ὅλη σὺ εἶ, γλυκασμὸς ἐπιθυμίατε· ὅλη ἔφεσις ἁγία καὶ ἔρως ἀκόρεστος· διὸ ὅσε τέτρωμαι, τῷ ἔρωτι Παρθένε· καὶ ὡς γῆ ἄνυδρός σοι, ἡ ψυχή με ὑπάρχει· πότισόν με ῥοαῖς σῆς χάριτος.

ΚΑΝΩΝ ΟΓΔΟΟΣ ΝΕΟΣ

Ψαλλόμενος καὶ ἐν Σαββάτῳ τῇ σειρᾷ, καὶ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ, ὡς Ἐγκλητικός.

Μετὰ τὸν Εὐλογητὸν, τὸ, Κύριε εἰσάκυσον. Εἶτα τὸ παρὸν Τροπάριον πρὸς

Τὴν Θεοτόκον.

Τοῦ Δημητρίε τῷ ναῷ νῦν προσδράμωμεν, οἱ ἐν κινδύνοις καὶ Εἰκόνι προπεσόντες, αὐτῷ ἐκ κατανύξεως κραυγάζοντες ψυχῆς· Μάρτυς δι' πλαγχνίσθητι, ἐφ' ἡμῖν σοῖς οἰκέταις· πρόφθασον καὶ λύτρωσαι, τῆς παρέσης ἀνάγκης· μὴ βλαβέντας δεῖσιν εἰκῆ, τῷ προσφυγόντων τῇ σκέπῃ σε Ἅγιε.

Δόξα τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν. Οὐ σιωπήσομεν. εἶτα, ὁ Ν'.

Ἅγιε τῷ Θεῷ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Ὠδὴ, ά. ἦχος, πλ. δ'. Ἁρματωλάτων Φαραώ.

Ἤρχου σοφίας τὸν Θεῷ ποιήμενος, φόβον Δημήτριε, ἀρετῶν παντοίων, ὥφθης καταγώγιον· καὶ πάθη ἀπεσκέδασας. διὸ ὃ πάθη τεκρῶσαι, καὶ ἀρετὰς κατεργάζεσθαι, καμὲ σαῖς Πρεσβείαις ἀξίωσον.

Ἧς Παρθενίας ἐρασὴς γεγονέναι, Μάρτυς Δημήτριε, καὶ Παρθένος ὤφθης, ψυχῇ τε καὶ σώματι. ὅθεν καμὲ ἐνίσχυσον, θεοδέκτους διαχαῖς σε, παρθένον εἶναι καὶ φαίνεσθαι, ἔργοις τε καὶ λόγοις ἐννοίαις τε.

Γῆ τὸν Χριστὸν ὑπὸ ψυχῆς ἠγάπησας, θεῖε Δημήτριε, καὶ ἐντολὰς πάσας, τὰς αὐτῷ ἐτήρησας· διὸ ὃ θερμῶς σε δέομαι, ἀγαπήσεως τέτε, βέλει ξωθῶναί με πρέσβευε, καὶ πρεῖν αὐτῷ τὰ προσάγματα.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὀφθαλμοὶ οἱ τῆς παιδίσκης βλέπουσιν, ἀεὶ κυρίας αὐτῆς, εἰς τὰς χεῖρας ἕως, οἱ ὀφθαλμοί βλέπουσιν, ἡμῶν Ἁγνὴ τῷ δέλεασε, εἰς τὰς χεῖρας ἀπαύστως, Σὲ τῆς Κυρίας τῆς κτίσεως, ἕως ἂν ἡμᾶς οἰκτειρήσειας.

Ὠδὴ, γ'. Οὐρανίας ἀφίδος.

Ὡσπερ Νέσορα ῥῶσον, ταῖς σαῖς δ' ἰαχαῖς ὅπλισας, καὶ τὸ Λυαίε καὶ τότε νικητὴν ἔδειξας· ἔσπευσε ὅπλισον, καὶ ἱκεσίαις σε Μάρτυς, καὶ νικητὴν δεῖξόν με τὸ πολεμήτορος.

Τὸν σκορπίον δύχησε, Μάρτυς Χριστὸς ἔκτεινας· ἐμὲ δὲ κραταίωσον βαίνειν ἐπάνω ὄφεων, τῆς θανασίμων κακῶν, καὶ τῆς σκορπίων παμμάκαρ, τῆς συγγνωστῶν πράξεων πατεῖν με πάντοτε.

Γὰρ τὰς λόγχας ἐδέξω, καὶ τὸ θανεῖν Ἅγιε, ὑπὲρ τὸ Χριστὸ ἡμᾶς πάντας δὲ καταξίωσον, ὑπὲρ τῆς πίστεως, καὶ θεοδόσεων θείων, ἐν ἐπίμῳ γίνεσθαι δέξασθαι θάνατον.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὁ σκῦλα δρέποντες, καὶ θησαυρὸν πέρπεται· ἕως δρηκὼς ἐγὼ Κόρη σὸν θεῖον ὄγκον, καὶ τὸν εἰκόνασε, καταφυγὼν ἐν ἀνάγκαις, χαίρω ὀνομάζουσε καὶ ἀσπαζόμενος.

Λάσσον ὑπὸ κινδύνων Δημήτριε Μάρτυς, τοὺς ἐν πίστει εἰλικρινεῖ πρὸς σὲ καταφεύγοντας, ὡς ἕτοιμον βοηθὸν ἐν ἀνάγκαις.

Ἐπίβλεψον ἐν δυμνεία.

Πρεσβείαις τῶν σῶν, ὡς ὅπλον ἀπροσμάχητον, πλουτοῦντες ἀεὶ, οἱ πίστει σοι προσφεύγοντες, ἐκτενῶς βοῶμέν σοι· ἀθλοφόρε Κυρίου πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, τῶν πάντων Δεσπότου ἱλεούμενος.

Ὠδὴ, δ'. Σύμε ἰχύς.

Μύρε ῥοαῖς, τῶν ἐκ τοῦ θείου λειψάνου σε, χεομένοις, ἄρδευσόν με πταίσμασι, τὸν ξηραυθέντα καὶ τοῖς ὀδμαῖς, ταῖς δ' πνοαῖς τότε, τῶν δυσωδίαν ἀπέλασον, τῆς παθῶν με Μυροβλύτα, καὶ εὐωδη με ὅλον, νέον ψυχῶ καὶ τὸ σῶμα ἀπέργασαι.

Ἧς Ἀφεικῆς, ἐρρύσω πάλαι Ἐπίσκοπον, ἐκ δηλεάσεως, ἀλλοφύλων Ἅγιε· ἀλλὰ κἀμὲ τῆς ξιῶν παθῶν, τῆς φιλοδοξίας, φιλοδοξίας ἐκλύτωσαι, καὶ τῆς φιλαργυρίας, καὶ μηξὸς τούτων πάντων, φιλαυτίας Δημήτριε σύδοξε.

Ὄρει τῷ σῷ, ὥσπερ ῥαδάμυρον ἔκτεινας· ἔσπευσε κτεῖνον, δόρει τῆς πρεσβείας σε, τῶν ἐν ἐμοὶ οἰκέτῃ τῷ σῷ, ὑλικῶν δυσ-

δα,

δα, θυμόντε δηθυμίαντε, καὶ τυραννίδος τούτων, ἐλεύθερώσειν πάσης· ἵνα πόθῳ δοξάζωσε Ἅγιε.

Θεοτοκίον.

Νέος Ἀδὰμ, ἀντὶ τοῦ πάλαι γεγράπται, ὁ υἱός σε· σὺ δὲ Μῆτερ Ἄχραντε, ἀντὶ τῆς Εὔας ὁ δὲ σαυρὸς, ἀντὶ γνωσῶ ξύλε· ὁ Γαβριὴλ ἀντὶ ὄφεως· ἀντὶ Ἐδὲμ ὁ Πόλος· ἀντὶ λύπης τὸ χαῖρε· ἔ μεταδος καὶ μοὶ τῷ οἰκέτῃ σε.

Ὠδὴ, ε'. Ἵνα τί μοι ἀπώσω.

Τὴν σὴν πόλιν πολλάκις, ὑπὸ τῶν λιμῶν ἐλυτρώσω Δημήτριε· ἐμὲ δὲ δι' σὸν δῶρον, τῶν λιμῶν θείας χάριτος λύτρωσαι, καὶ ζωτικῷ ἄρτῳ, τῷ γλυκῶν ἀρετῶν θρέψον, τὸν πεινῶσαν ψυχὴν καὶ καρδίαν μου.

Ὡς ἐφώτισας Μάρτυς, τῷ τυφλῶν τὰ ὄμματα ἔπωσε δέομαι, ὀφθαλμὲς ψυχῆς μου, ἀγνωσία τυφλώττοντας φώτισον, φωτὶ ὀρθῶ λόγε, καὶ θείας γνώσεως ἐλλάμψει, ἵν' ὀρθῶς βηματίζω τὰς ξίβες μου.

Πρὶν ἰάσω νοσῶντα, Μάρτυς τὸν Λεόντιον νῦν δέ μου ἴασαι, τὸν ψυχὴν νοσοῦσαν, ταῖς αἰχραῖς καὶ ἀλόγοις προλήψεσι· καὶ τὸ σῶμα ὅλον, πάσχον ποικίλαις κακοξείαις· ἵνα πόθῳ γεραίρω τὸν χάρισε σε.

Θεοτοκίον.

Γνῶν ἥρας σὺ μόνη, καὶ τῷ παθῶν τῆς σαρκὸς ἀεὶπάρθενε, προσβολῆς ἁπάσης, λογισμῶν ἀνωτέρα ὑπάρξασα. Ὅθεν ὡς Παρθένος, καὶ θεομῆτορ παρθενοδόκτων, παρθενδύειν ἡμᾶς ἐνδυνάμωσον.

Ὠδὴ, ς'. Τὸν δέσιν.

Ἀξίδασε, ὡς πολλάκις ἔσωσας, τῆς βαρβάρων τὰς ἐφόδε ὦ Μάρτυς· ἕως ἡμᾶς ὑπὸ πάσης ἀνάγκης, καὶ ἐπηρείας καὶ θλίψεως λύτρωσαι, ἁπάντων τε τῶν ὁρατῶν, ἀοράτων ἐχθρῶν τὰς πρεσβείαις σε.

Ῥάστι, διορθώσω Ἅγιε, τὸν συλῶντα τὰς κυρίας σε οἰκέτας· ἀλλὰ κἀμὲ, καταξίωσον Μάρτυς, τὰς ἀδικεῖν ἢ λυπεῖν με ἐθέλοντας, ἀγάπῃ ἐν ἀδελφικῇ, διορθὼν ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐκδίκησιν.

Πόντισε, ποταμὸν Λεόντιος, ὡς δηλῶθε βοηθήσε πάλαι· ἔσπευ καὶ νῦν, ἀβλαβεῖς ἡμᾶς πάντας, τὸν ἀεὶ ῥέουσαν βίου χάβασιν, ἀξίωσον διαπερᾶν, δρασικαῖς πρὸς Θεὸν Μεσιτείαις σε.

Θεοτοκίον.

Γκάλασε, καὶ μασὺς ὦ Δέσποινα, τῷ υἱῷ σε Μεσιτεύουσα δεῖξον· μίζον τοῖς σοῖς, τὰ ἐκείνε Παρθένε, σαυρὸν καὶ λόγ-

λόγχῃ καὶ σάγγον καὶ κάλαμον· καὶ ἅπως ἱλέωσαι αὐτὸν, ἐν ἡμῖν πᾶς πολλὰ ἐμαρτήσασι.

Λάσωσον ὑπὸ κινδύνων Δημήτριε Μάρτυς, τοὺς ἐν πίστει εἰλικρινεῖ πρὸς σὲ καταφεύγοντας, ὡς ἕτοιμον βοηθὸν ἐν ἀνάγκαις.

Ἀχαπτε ἡ ᾠδὴ λόγε.

Τροπάριον, Προσασία.

» Ὡς ταχὺ ἐν δεινοῖς ἀντιλήπτορα, καὶ θερμὸν βοηθὸν ἐν
» ταῖς θλίψεσι, σὲ ἱκετεύομεν πιστῶς Δημήτριε σοφὲ, συμ-
» παθείᾳ σε τῇ πρὸν, Μάρτυς χρηστάμβυος καὶ νεῶν, κινδύνων ἀπο-
» λύτωσαι, ἡμῖν ἐπιπτημβύων, καὶ βλάβης ἐκ παντοίας· ἵνα γε-
» ραίρωμεν ἀεὶ, τὸν σὸν χάριν καὶ βοήθειαν.

Προκείμ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ.

Εὐαγγέλιον, τὸ εἰς τὸν Ὄρθρον.

Δόξα. Ταῖς τῶν Ἀγγελοφόρων. καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλέησον, ἐλέησον.

Ὅλῳ ἀποστόμβυοι.

» Ὦ Μαρτύρων Ἥλιον, μᾶλλόν τε νέκταρ καὶ σῖτον, ῥόδον
» καὶ θυμίαμα, χρυσὸν καὶ ἀδάμαντα καὶ κυπάρισσον, ἀετὸν
» λέοντα, καὶ ἅπαν ἐξαίρετον, ὀνομάζωσε Δημήτριε. ὅθεν μοι δώ-
» ρησαι, πάντων μυσικῶς τὰς ποιότητας, ὑχαΐσε ἐνισχύων με, καὶ
» ὑψοποιῶν καὶ πλουτίζων με, μυείζων καὶ ζέφων, ὑφραίνων καὶ λαμ-
» πρύνων με ἀεί· ἵν' ὡς φρυρόν με γεραίρωσε, ἐν παντὶ τῷ βίῳ μου.

ὨΙδὴ, ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Τὸν ἄρχοντα Αὐλῶνος, ἀπεκάθηρας, Δημήτριε ξισμάκαρ· ἐμὲ δὲ ἀθλητὰ, σώματος ἐμπαθείας, καὶ ψυχῆς ἡδυπαθείας.

Ἦλθε ὑπὲρ τῶν φονευτῶνσε, θαυματόμβυος, Μάρτυς χρισομήτως· ἀλλὰ ταῖς σαῖς λιταῖς, καὶ ἐμὲ ὑπὲρ ἐχθρῶν μου, εὔχεσθαι καταξίωσον· ἵνα πόθῳ ἀνυμνῶσε.

Σπασας πρὶν τὸν τὰ Δεσπότου, ἀγωνάκτησιν, καὶ τῆς σῆς παῤῥησίας, φερομβρίλιε σοφὲ· ἀλλὰ καὶ ἤδη σπῆσον, παύτων καθ' ἡμῶν βέλεσων, νικηθεὶς φιλαδελφίᾳ.

Θεοτοκίον.

Ἁπάντων μὲν σὺ ὑψηλοτέρα, ἁγιότητι, ἐγὼ δ' ἔσχατος πάντων, ἁμαρτίαις ἀγνή. Σὺ δὲν ἀνόρθωσόν με, τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος, πλήρωμα τὸ τῆς κακίας.

ὨΙδὴ,

ὨΙδὴ, η'. Τὸν ἐν ὄρει.

Πρὶν ἐνίκα, τὸ θεῖον ὄνομά σε, πολεμίες, ἐν λίθοις γεγραμμβύον· τοῦτο καὶ νῦν συχνῶς ἐπικαλύμβυον, παρ' ἡμῶν νικᾶται, πάντας τοὺς ματαίως καθ' ἡμῶν πολεμοῦντας.

Πρεσβείων σε, τῷ ῥαπισμῷ ἐνέδρας, νῦν ματαίας, ἐχθρῶν τῶν ὁραμβύων, καὶ ἀοράτων ποίησον ὡς ἔδειξας, ἄτρακτον τοπάλαι, τὸν κατὰ σῆς Ποίμνης ἐνέδραν τὸν βαρβάρου.

Ὥσπερ ξίφος, καὶ θελικφαλαίαν, τὸν σὸν χάριν, καὶ τὸν ἰχὼ ὦ Μάρτυς, κατὰ παθῶν ἡμᾶς θελίζωσον, ὧν οἱ σοὶ πολῖται, φραττόμβυοι πάλαι ἐνίκων πολεμίας. Θεοτοκίον.

Χριστὲ Μήτηρ, καὶ Μήτηρ χριστονύμων, σὺ ὑπάρχεις· διὸ ὅστε δυσωπῆμβυ, τὰ κατὰ χάριν τέκνα σε ἐλέησον, ἡμᾶς σαῖς πρεσβείαις, ταῖς πρὸς τὸν υἱόν σε τὸν κατὰ φύσιν Κόρη.

ὨΙδὴ, θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Ἰφήρης ὡς ἐφυσίης Μάρτυς τὸ πρὶν, καὶ ἐχθρὲς τῆς σῆς πόλεως ἔκτεινας· ἅπαν καμέ, κτεῖνον τοὺς δυσχαΐσε τοὺς ξεῖς ἐχθρὲς, Κόσμον καὶ Κοσμοκράτορα, καὶ σαρκὸς τὸ φρόνημα Ἀθλητὰ, τοὺς ξεῖς παθῶν τελεσάτας· ὡς αὖ σωθεὶς ἐκ τούτων, ἀκαταπαύστως μεγαλεύω σε.

Προσήγαγες Κυρίῳ Μάρτυς Χριστὲ, σεσωσμβύους πολλοὺς εἰσιγήσεσι, καὶ ἱεραῖς, σὲ διδασκαλίαις εἰσέτι ζῶν· σῶσον καὶ νῦν πρεσβείαις σε, ταῖς θεοπειθέσι καὶ δρασικαῖς, ἐμὲ τὸν σὸν οἰκέτην, καὶ βασιλείας δεῖξον, τῆς ἐπουρανίε κληρονόμον με.

Ἀῶσε καὶ λειψανίε καὶ μύρων σῶν, εἰ καὶ νῦν οἱ σοὶ δῆλοι σε ῥέμεθα, δεῦ πλυθοῦ, κακῶν ἡμετέρων ἀλλὰ τῆς σῆς, πρεσβείας τε καὶ χάριτος, μὴ καὶ σιρηθείημβυ Ἀθλητά· σὲ γὰρ πρὸς τὸν Δεσπότην, προβαλλόμεθα Πρέσβυν, ἐν τοῖς κινδύνοις ἡμῶν πάντοτε.

Θεοτοκίον.

Παρθένε ἐξιλέωσαι σὸν υἱὸν, ἡμῖν πᾶσι πρεσβεύουσα ἔχουσα, ὑπὲρ ἡμῶν, Δημήτριον Μάρτυρα τὸν κλεινόν· καὶ πάντας καταξίωσον, σωθῆναι τῷ Κτίσῃ σε καὶ υἱῷ, καὶ σοὶ τῇ Θεοτόκῳ, δεξαζόντας ἀπαύστως, Πατέρα λόγον πνεῦμα Ἅγιον.

Εἶπε τὸ, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς.

Καὶ τὰ παρόντα μεγαλυναρία.

Τίμησαι εἰρηνεῖν θεοὶ Θεὸν, ὁμόνοιαν σκέπειν, μέχρι τέλους ὑμνολογῶ, ψυχῶν σωτηρίαν, ἡμῖν τοῖς σοῖς οἰκέταις, εἰς δόξαν τῷ Κυρίῳ, Μάρτυς Δημήτριε.

Εὐχαριστοῦμέν σοι τὸν ἱερὸν, Δημήτριε Μάρτυς, ὡς προπύργιον ἡμῶν, προσφεύγομέν σοι, ἐν καιρῷ τῶν κινδύνων, καὶ πάσης ἐπηρείας, ἀπολυτρούμεθα.

Καὶ τὸ, Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων.

Εἶτα τὸ τροπάριον πρὸς τὸ, Παύτων προστατεύεις.

Πάντας τοὺς τῶν θείων καὶ σεπτῶν, σὲ κατασκευάζομεν εἰκόνα Μάρτυς Δημήτριε, πάσης θλίψεως ῥῦσαι πρεσβείαις σου, ἀλλοφύλων ἐφόδου τε, λιμοῦ τε λοιμοῦ τε, νόσων τε μαχαίρας τε, καὶ ἐμπρησμοῦ καὶ σεισμοῦ· ὅπως, εὐχαρίστως ἐν ὕμνοις, ὡς κοινὸν ἡμῶν εὐεργέτην, σὲ ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

ΠΡΟ-

ΠΡΟΕΟΡΤΙΑ ΑΣΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ,

Ποιηθέντα παρὰ τοῦ ἱεροῦ Συμεὼν τοῦ Θεσσαλονίκης.

Κανὼν προσόμοιος τῆς τῶν Βαΐων Ἑορτῆς ψαλλόμενος, τῇ πρὸ τῆς τοῦ Ἁγίου Ἑορτῆς τρίτῃ Κυριακῇ.

Ὠδὴ, α'. ἦχος, δ'. Ὤφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς Ἀβύσσου. Συμεών.

Ὤφθησαν ὡς πηγαὶ τῆς πλουσίας σου Χειρὸς οἱ ῥύακες, καὶ ἀνεμορφώθη ἡ κτίσις, ἐκπλυθεῖσα σου τῷ αἵματι. ὁ δὲ κλεινὸς Δημήτριος, ταύτῃ ἐκμιμησάμενος, λογχοβόλους πάντας ὑγίασεν, ᾄδοντας, ὄπνικιον ὕμνον σοι Κύριε. Δίς.

Τόματος, ἐξαύλων Ἀγγέλων σὲ καθορῶντων αἶνον, ἐν τῷ ἐναθλεῖν κατρτίσω, καταργήσας τὸν πολέμιον, καὶ καταγγέλας πάθει τῷ σῷ, τὸ πάθος τὸ Θεῖον Χριστοῦ. διὰ τοῦτο κατεσκέφθης μέλπων δὲ, ἐδόξεις, ὄπνικιον ὕμνον τῷ κτίσαντι.

Τίνεσιν Θετταλῶν Ἐκκλησία, τῷ συμπρύτανι αὐτῶν, σοὶ σοφὲ προσάγει ἐν σοὶ δὲ, πᾶς πιστὸς τῷ βοηθῷ αὐτῶν, χαίρει καὶ βλέπων, ἔθνη ἀλλόφυλα διωκόμενα, τῇ δυνάμει σου μάρτυς διφραίνεται, ᾄδων σοι, ὄπνικιον ὕμνον Δημήτριε.

Ὠδὴ, γ'. Νάσσαν ἀκρότομον.

Ἥλασαν τῷ ἄμωμον πλευρά σου σοφὲ, ὡς τῷ πρὶν ἐκβλύζουσαν πέτραν, μύρα τιμῶμεν πιστοί. τῷ γὰρ πέτραν τῆς ζωῆς, ἐζήλωσας Χριστὸν, δι' ὃ, στεφανούμενος πᾶς ἄθλοις σου κραυγάζομεν, χαίροις νεῶν δεδοξασμένε μάρτυς Δημήτριε. Δίς.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Ἥ Ἐκρὸν ἀνάφθορον ἰχύει Χειρὶ ζωηφόρον δυνάμιν, ἔχον δὲ τὸ σκιῶσε, τῷ ἀνάσασιν Χειρὶ, κηρύττον καὶ ζωὴν, ἐν ᾧ, ἀνεγερθέντες ἐκ νέκυ σοι κραυγάζομεν, χαίροις νυῦ δεδοξασμένε Μάρτυς Δημήτριε.

Ἅ Σατε πιστοὶ χρεωστικῶς τῷ Χειρῷ, καὶ τῷ Θεῷ Μάρτυρι ἐν μέσῳ τῇ ναῷ αὐτῇ. ἰδὲ πάρεσι φωτίζων ἅπαντας, ἐν ᾧ, ἁγιασθέντες ἐν δ'φροσυνῃ μέλψωμεν, σῶσον δὴ, δ'λογημένε παύτας Δημήτριε.

Ω,'δὴ, δ'. Χειρὸς ὁ ἐρχόμενος.

Χ Ριστὸς ὁ αἰώνιος, σαρκωθεὶς Θεὸς ἡμῶν, ἦλθε παθῶν δι' ἡμᾶς. καὶ τῦτο καταγγέλλει τροθύμῳ πόθῳ, Δημήτριος ὁ μάρτυς, Α'πόστολος ἄλλος ὤν. δι' ὃ πάχει κραυγάζων, δόξα τῇ δυνάμει σε Κύριε.

Γ Ἐυσάπω δ'ωδίαν, Α'θλητὰ καὶ ἔλαιον, ὡς ὄρος Θεῖον σοφὲ, ἐλαίαπι Θεῦ τὸ σεπτόν σε σῶμα. Χειρὸν αἰνῦσι μάρτυς, καὶ σὲ τοῖς μύροις λαοὶ, χείονται μελῳδῦντες, δόξα τῇ δυνάμει σε Κύριε.

Τ Σχυὶ διεζωσμένος, βασιλδὺς παθῶν τελῶν, κεκαθαρμένος ὤφθης, καὶ σὲ ἡ ὡραιότης ἐν παρθενίᾳ. ἣ χάρις τε τῇ ἄθλων ἀμέμπτως ἀληθῶς· δι' ὃ πίστει βοῶμεν, δόξα σε τῷ κάλλει Δημήτριε.

Π Ιθαμὴ τῇ δυνάμει, χάριτι δραμί σε δὲ, πρεῖς τὴν πόλιν σε· αὐτὴν γὰρ ἐπεπόθησας, ἐν αὐτῇ δὲ οἰκεῖν καὶ φρέπειν, ἠθέλησας τὸς λαὸς, τὸς πιστῶς σοι βοῶντας, δόξα σοι Δημήτριε μέγιστε. Ω,'δὴ, έ. Τὴν Σιὼν ἐπ' ὄρες Α'ναβῆθι.

Τ Ὴν, Σιὼν τὴν νέαν τὴν πόλιν σε, σὺ δ'αγγελιζόμενος, ὡς τὴν Ι'ερουσαλὴμ ἀπεργάσω. ἐν αὐτῇ σφαγεὶς ὑπὲρ Χειρὲ δεδοξασμένε δι' ὃ πάντες κράζομεν, οἱ δ'λοί σε σοφέ. εἰρήνην ἐπ' αὐτὴν καὶ σωτῆρ, σὺ ὑπάρχεις Δημήτριε. Δίς.

Ο Ἐν ἐρανίοις τῷ πνεύματι μὴ τῷ Σεραφὶμ οἰκῶν, καὶ ἀθλοφόρων σοφὲ, καὶ νυῦ πάρεσο μεθ' ἡμῶν εὐδόξε, καὶ ἐμπλησθήσονται ἐνθέων δωρεῶν, βοῶντες οἱ πιστοί. Γαλήνη τῇ ψυχῶν καὶ χαρὰ, σὺ ὑπάρχεις Δημήτριε.

Γ Ιὼν, καινὴ Θεσσαλονίκη νυῦ, ὡς Ι'ερουσαλὴμ, κύκλω τὸς ὀφθαλμές σε ἆρον, καὶ βλέψον ἀθροιζομένας πίστει τὸς λαὸς· ἰδὲ γὰρ ἥκασι μακρόθεν, τὲ τιμῆσαι τὸν πολισλοῦ σε, εἰρήνευ καὶ φρεῦρόν σε ἀεὶ καὶ σωτῆρα Δημήτριον.

Ω,'δὴ,

Ω,'δὴ, ς'. Ε'βόησε.

Ε Ἐκρόπσεν, σὲ καθορῶντες σφαγῆτα οἱ Α'γγελοι, νυῦ ὁ μάρτυς, ἐκβοῶντες Χειρὸν ἐμιμήσατο, καὶ τῇ αἵματι, τῆς πλευρᾶς τῷ Χειρῷ συνδοξάζεται. Δίς.

Ψ Ὑόδιξαι, πᾶς πιστὸς Δημήτριε τὰς χάριτας. καὶ προσβαίνων, τῷ τεμένει αὐτῦ κομιζέσθω πλῦτον, καὶ τῇ χείσματι, λαμπρυνέσθω τῷ μύρων περπόμενος.

Ἅ Ελυμένε, αἰχμαλώτως δ'λείας θεώμεθα, καὶ ἐκπάφε, ἀρρώστας πολλῶν ἐξανάστασιν, καὶ τῷ χείσματι, σὲ τῷ μύρων σκιρτῶμεν Δημήτριε. Ω,'δὴ, ζ'. Ο' διασώσας ἐκ φλογός.

Ο Διασώσας τὸν κλεινὸν, Νέστορα δ'χαΐς ἀθλοφόρε, καὶ τὸν λυαῖον καθελὼν, ὃν δικαίως ὁ δίκαιος ἔθραυσας, σῶσον πάντας τὸς πράζοντας, ὁ Θεὸς τὲ Δημήτριε, δ'λογητὸς εἶ.

Φ Ὸν σοὶ κλίνοντες πιστοὶ, καὶ τῷ σῷ σορὸν γεγηθότες, περικυκλῦντες ἐν χαρᾷ, τῆς ὀσμῆς σε πληρέμενοι μέλπομεν, ὑπερύμνητε Κύριε ὁ Θεὸς τὲ Δημητρίε, δ'λογητὸς εἶ.

Μ Ἐκκλησία τὲ Θεῦ, πᾶσαν ἡλικίαν καὶ φύσιν, χειροθεῖσαν ἐκ τῷ σῶν, καὶ θαυμάτων καὶ μύρων δ'φραίνεται, καθορῶσα καὶ μέλπει νυῦ, ὁ Θεὸς τὲ Δημητρίε δ'λογητὸς εἶ.

Μ Ετὰ προθέσεως ψυχῆς, κλάδες σοι προσφέροντες ὕμνων, δ'λογημένος ἀθλητὰ, σὺ βοῶμεν ἐχθρὸς ὁ ζεφάμενος, καὶ ἡμᾶς σώσας ψάλλοντας, ὁ Θεὸς τὲ Δημητρίε δ'λογητὸς εἶ.

Ω,'δὴ, ή. Εὐφράνθητι Ι'ερουσαλήμ.

Γ Ὑράνθητι πόλις Θετταλῶν· πανηγυρίσατε οἱ ἐνοικῦντες αὐτὴν. τὲ σεφανίτησε καὶ πολιῦχε, ἔφθασεν ἡ παγκόσμιος μνήμη. μετεχέτω πᾶσα ψυχὴ τῷ χαρίτων αὐτῦ, καὶ βοάτω, δ'λογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Ν Έος ἄλλος Εὐαγγελιστὴς, τῆς βασιλείας Χειρὲ, ὤφθης Α'θλητά· τὴν γὰρ ἀκάθαρτον Ε'λλήνων πλάνην, θραύεις, καὶ τὴν κακότεχνον ὀφρὺν, καταβάλλεις, πάντων ἐχθρὸν, ἐν τοῖς ἄθλοις σε ἀναμέλπων, δ'λογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Ο Φρυρός σε Μάρτυς τὲ Χειρὲ, λίαν ὑφέλωται Θεσσαλονίκη λαμπρά· ἔτος γενίκησε σφαγεὶς τυράννε. μέγιστος λυσπήστε σὸς ὤφθη. στρατηγίαις ἄνομον θράσος σῶν σβέσας ἐχθρῶν, μὴ βοώντων, δ'λογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Π Ανίζεται φάλαγξ δαιμονία, καὶ παῦ ἄθεον, σωσάθροισμα τῷ ἐχθρῶν, ταῖς θείαις προσδοκαῖς, ἐπείπερ πάντας, πόρρωθεν ἀπε-

ἀπεδίωξας ἡμῶν, τὴν πλεῦσιν, σὲ ἐραστὴν ὦ Δημήτριε, καὶ βοώντων, δίλογείτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Ω, δὴ, δ'. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Θεὸς φύλαξ, νῦν ἐβράβευσεν ἡμῖν. κροτήσατε ἐν χαρᾷ, καὶ φρονιμώτεροι, δεῦτε ἀνυμνήσωμεν Χριστὸν, καὶ τὸν αὐτῷ ἀθλοφόρον ἄσμασι μέλψωμεν, δίλογημένος εἶ Δημήτριε, λογχισθεὶς ὑπὲρ τῆς δόξης τῶ σωτῆρος ἡμῶν.

Ἔθνη πόρρω νῦν, ἐκδιάχθητε, ἐχθρῶν πᾶσα πληθὺς, νῦν μακρὰν ἀσκορπίσθητε. τίς ἔτος βοῶντες ὁ φθαίων, μὴ ἰσχύος καὶ σώζων τὸς ἀναμέλποντας, δίλογημένος εἶ Δημήτριε, ὁ νικήσας τὸς ἐχθρὸς σε δυνάμει Χριστῶ.

Ὁδὸς ὁ λαμπρὸς, καθ' ὁμοίωσιν Θεῶ, ὁδίσας πᾶσαν ὁδὸν ἀρετῆς, δέδωκε τῶν αὐτῶ ψυχῶν ὑπὲρ Χριστῶ, καὶ μὴ θάνατον βλύζει, πᾶσι τὰ μύρα πιστοῖς. δίλογημένος εἶ Δημήτριε, ὁ συμμέτοχος τῆς δόξης Σωτῆρος Χριστῶ.

Καίδαλα πάντα, τί φρονέμοι ἐχθροὶ, προσάγετε πῖς πίστις· ὅλοι ταχεῖς ὑμεῖς, ἡμᾶς θανατῶσαι δολῶσαι· ἀλλ' ἀφανίσθητε, σώζει μάρτυς τὸς μέλποντας, δίλογημένος εἶ Δημήτριε, ἐν ὀνόματι Κυρίε, ὁ φυλάσων ἡμᾶς.

ΤΡΙΩΔΙΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΑ ΤΟΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ,

Ποιηθέντα παρὰ τῶ αὐτῶ πανσιωτάτω Ἀρχιεπισκόπω Θεσσαλονίκης Κυρῶ Συμεών,

Εἰς δόξαν τῶ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίε.

Τετράδιον, ἦχος δ', τῇ Δευτέρᾳ· συμφάλλεται τῷ κανόνι τῶ Προφήτε Γωήλ, τῇ ιδ'. Τῷ τὸν ἄβατον.

Τῷ τὸν ἄθεον ἐγειρομένῳ θάλασσαν, Θείῳ αὐτῶ ἐν αἵματι ἐξαφανίσαντι. καὶ δόξαι κατ' αὐτῆς, τὸν στεφανηφόρον ἰσχύσαντι Δημήτριον, Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται. Δίς.

Ἡ Αἰγύπτος, Μάρτυς Θεῶ ταπείνωσις, ὧν ὁ Χριστὸς ἐπτώχευσε, καὶ σὲ παρέπεισε, δι' αὐτὸν τὸν κοσμικὸν, δόξαν ὑπο-

ὑποσείσασθαι, ἐν τῇ κηρύττειν τὸν, καὶ πάσχειν ὑπὲρ αὐτῶ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ἰακονήσαι Χριστῷ ἐπέδασας, καὶ τὸν μορφὸν τῆς ἑαυτῶ δόξης ἀπείληφας, τῷ παθόντι συμπαθὼν, καὶ πλευτήσας θέωσιν, θεὸς ἀθλητὰ δι' αὐτὸν ψυχὸν εἰς θάνατον, καὶ ἀπαθὴς χωρέμενος.

Κοντάκιον τῶ Ἁγίε.

Ὡς Γαλιλαίους δεύτερον, σὲ τὸν ἐχθρὸν πτερνίσαντα. ὡς Γωσήφ σε τιμῶμεν τὸν σώφρονα, τῶν παθῶν βασιλεύσαντα, τῇ ἁμαρτίᾳ γὰρ Μάρτυς μὴ δελωθείς, καὶ τῇ πλανῇ μάκαρ ἔλαβις δὲ τὸ νέμον τος πρὸς τὸς ἀγῶνας τὸν χάειν, Δημήτριε καὶ σέφος ἄφθαρτον.

Ω, δὴ, ε'. Ἔφειξε παίδων διαγῶν.

Ἔφειξε λόγων ἱερῶν, τὸ σοφώτατον τῆς σῶν τύρραμος Μάρτυς. καὶ τίθησι φρεσὶ, ἐν αὐτῇ τε σφάττεισε λόγχαις δεινῶς. ἀκμράτε δὲ ἐκτεθωμένης πλευρᾶς, σὲ θαυμασίως μύρα ἀναβλύζεσι, τοῖς μέλπεσι πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῶτε Χριστὸν εἰς τὸς αἰῶνας.

Δίς.

Ὑμᾶς με φίλες ἀληθεῖς, τότε γνώσομαι, εἰ τὸν ἐμὸν ἐκ ψυχῆς, ποθήσετε Χριστὸν, τοῖς πολίτας ἔφη ὁ μάρτυς ἀθλῶν. συμφωνήσατε ἐν τῇ ἐνθέῳ πίστει, καμὲ ὁρῶντες πάχοντα διδάχθητε, τὸν Κύριον γινώσκοντες τῶν ἁπάντων, καὶ ὑπερυψῶτε εἰς πάντας τὸς αἰῶνας.

Ἀξέως ἔμπαλιν φθαρτῆς, τὸ Χριστῶ ὄξιν ἡ πίστις ὁμοφυεῖς. ὁ κλῆρος γὰρ αὐτῶ, παρορᾷ τὰ κάτω ὡς πρόσκαιρα, ἐν μέτοχος τῶ Χριστῶ εἶναι θέλων, τὰ πάντα ῥίψας ἐμὲ μιμησάμενος, ὁ Μάρτυς ἐκβοᾷ ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῶτε Χριστὸν εἰς τὸς αἰῶνας.

Ω, δὴ, ϛ'. Ἐμεγάλωσας Χριστέ.

Γέγονεν Μάρτυς ἐκ ψυχῆς, βδελυξάμενος ἁμαρτίας, Χριστῶ τῆς ἀφθαρσίας, δόξαν ἐκομίσω, ἀεὶζωον, λιπὼν ἐκ σῶν λειψάνων, προχέεις ἅπασιν ἀφθόνως. δι' ὅσα δοξάζομεν, μέγισε ὁ Μάρτυσι Δημήτριε.

Φορῶντες πρὸς ἐμὲ, κράζεις σὺ δόξε τοῖς δυσεβέσιν ἀεί. μὴ ποθεῖτε τὰ φθαρτὰ, ἀλλὰ τὰ ἐράσια καὶ ἀσινῆ· ἐμῆς ὄθεν πάντες μέτοχοι γενήσεσθε δόξης, καὶ τῆς ἀφθαρσίας δὲ σὺν ἐμοὶ Χριστῶ ἀξιωθήσεσθε.

Ἐξα-

Εξαποστελάριον ψαλλόμενον μέχρι τῆς Δημονῆς.

Ὡς συμφῶνα ὁρῶσα, τὸν πάφον Δημήτριέ μου. καὶ ξένως προσεγγίσαι ῥέρυπωμένος. ἐκπλωσόν με καὶ καθάρισον σὺ, καὶ τῶ μύρω σου πλήρωσον.

Εἰς τὰς αἴνους ἀπὸ στιχ. Αἱ Ἀγγελικαί.

Πασα ψυχὴ ἐπιφραίνεται καὶ μέλπει, κλέος ἀθλητῶν τὸν δοξάσαντα ἐν γῇ σε, καὶ ἐν τοῖς οὐρανίοις ἀθλοφόρε Δημήτριε. σὲ γὰρ τῇ σορῷ τῇ θαυμασίᾳ οἱ ἡδιωμένοι προσεγγίσαι, τῆς τοῦ μύρωσε, θείας πλησθέντες ὀσμῆς, χριστὸν μεγαλύνουσι.

στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Θεάμα καινὸν, τὰ ὁράματα κηρύττον, κλέος ἀθλητῶν, ὁ σὸς τάφος χρηματίζει· πλήρης γὰρ ὠδίας, ἀνεκφράστε καὶ τέρψεως. καὶ πλήρης ἁμάτων ζωηρύτων, ξενίως ἐκ τάφου πηγαζόντων, ἀναδείκνυται. εἰ ἂν τοιαῦτα τὰ ἐν γῇ, τίνα τὰ οὐράνια;

στιχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

Μύρον ὁ Χριστὸς ἐκκενώσαντα ἐκλίθη, χείλεσι τοὺς πιστοὺς, τῷ τοῦ Πνεύματος ἐλαίῳ· καὶ μύρον αὐτὸς ὤφθης, ἀθλοφόρε Δημήτριε, ἀεὶ ἐκκενούμενον καὶ μύρον, καὶ τὰς καρδίας ἱλαρύνον, πιστῶν ὤδοξε, μύροις τοῖς βλύζουσιν ἐκ σοῦ, καὶ θαύμασι πάντοτε.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Λέξαι μοι Ἀγνὴ, τὰς ἐκ βάθους ἱκεσίας, καὶ ἀπάλαγλω τῶν κακῶν μοι δίδε προῖκα. πλήρης γὰρ ἐκ παντείας, ἀνομίας καὶ βέβηλος, ὑπάρχει μοι ἐκ παίδων ὁ βίος. δέξαι με τοίνυν τὰς δεήσεις, ἃς προσάγω σοι, καὶ τὰς δακρύων σαλαγμὸς, Μαρία θεόνυμφε.

Διώδιον· ᾧ ἡ ἀκροστιχὶς ἔστιν. συμφάλλεται τῷ τῶ μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου κανόνι, τῇ εἰκοσῇ.

Ὦ, δόγματι τῷ τυραννικῷ, Δημήτριος ὁ μέγας μὴ ὑπείξας, ἐν τῇ φρενῖ καθιερχθείς τὸν Χριστὸν, ἀνυμνῶν ἐκραύγαζεν· ᾄσωμεν τῷ Κυρίῳ τὸν Κύριον.

Ἀθυμίαν ῥίψωμεν μακρὰν, καὶ ἀσθένειαν, ὡς λαμπάσι τοῖς ὕμνοις, τῷ καθαρῷ ἀθλητῇ τῶ Χριστῶ, ὑπαντῆσαι ψάλλοντες, ᾄσωμεν τῷ Κυρίῳ τὸν Κύριον.

Κανόν σοι δῶρον ἐκ θεοῦ, ψυχῆς τὸ φῶς, καὶ τὰ μύρα τοῦ σκήνους, ἅπερ παρέχεις ἀφθόνως ἡμῖν, ὡς πλούσιον Δημήτριε, ᾄσωμεν βοῶσι τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Τὸ

Τὸ πάλαιον λόγχῃ θείᾳ, δεξάμενος, πολυπλάσιον Μάρτυς, θείᾳ δυνάμει εἰργάσω Χριστῶ, πολλὰς σώσας λόγοις σου, ᾄσωμεν βοῶντας τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Ὠδὴ, γ'. Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν.

Τοὺς μαθητὰς τὰς ἱερὰς, γρηγορῶν ἐζήλωσας, καταγγέλων πᾶσι τὸν Κύριον, καὶ γνησίως ἀθλῶν ὑπὲρ τούτου.

Ἐν τῇ ἐλπίσει τῶ Χριστῶ, ὡς μεσίτης μέγιστος, ἀθλητὰ τιμῶν ποιμένων σε λύτρωσαι, τῆς ἐχθρᾶς καταπλήξεως Μάρτυς.

Εξαποστελάριον, τὸ ὄπισθεν. ἀποστίχ. τὰ ἑξῆς. αἱ Ἀγγελικαί.

Λόγχης θείκῆς, ἐπληρώθης ἐν ὑψίστοις, καὶ ταῖς νοεραῖς θείαις τάξεσιν ὑπάρχεις, τῷ πνεύματι συγχαίρων, ἀθλοφόρε Δημήτριε. ἀλλὰ καὶ ἐν γῇ πολλῆς πληροῦται, τὸ θεῖον σκίρτημα τῆς δόξης, χάριν ἄφθαρτον, καὶ μύρα βλύζον τοῖς πιστοῖς, οἳ πίστως σε μέλπομεν.

στίχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ.

Βλέπων καὶ κρινόμενος, ἀνεδείχθης εὐσεβείας, λόγοις ἱεροῖς, καὶ τοῖς ἄθλοις σου παμμάκαρ, καὶ μυρίοις τέλος πάλιν, τοῖς ἀμέτροις σου θαύμασι, καὶ τοῖς ἀναβλύζουσιν ἐκ τάφου, ἀπαύστοις μύροις σου θεόφρον, οἷς Δημήτριε, πᾶσα σπεύδεται ψυχὴ, πιστῶν καὶ δοξάζουσα.

στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Γένους γηγενῶν ἐκφυεὶς τῶ φθειρομένῳ, γέγονας υἱὸς, τῶ ἀφθάρτου πατρὸς Μάρτυς. καὶ ὡς Ἀθανασίας ὁ Θεὸς πηγὴ πέφυκεν, ὕπω καὶ αὐτὸς ἀφθάρτων μύρων, ἄπαυστος σοφὲ βρύσις ὑπάρχεις, ἐκ τοῦ σώματος, ῥέων αὐτὰ διλωσεκῶς, δι' ὧν ἡμᾶς εὐφραίνων.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Πάντας ἐλεεῖς καὶ οἰκτείρεις Θεοτόκε, τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τοὺς προσερχομένους σοι πίστει. ἔχεις γὰρ τὸ παρρησίαν, καὶ τὸ δυνάσθαι συμβραβεύειν. καὶ γὰρ τῶ Θεῶ σὺ πέλεις Μήτηρ, ἐλέους ὄντος καὶ ἐξουσίας, οὕτως ἄβυσσος. καὶ τοίνυν οἰκτείρων κἀμὲ τὸν ἀμέτρως πταίσαντα.

Τριώδιον, ᾧ ἡ ἀκροστιχὶς, τῇ δὲ ψαλῶ. συμφάλλεται τῷ κανόνι τῶ ὁσίου Γλυκερίου, τῇ κά. Τῆς πίστεως.

Τῆς πίστεως ἐν πέδῃ ἐσφιγμένος, διήνοιξας τὸ στόμα σου καὶ πλατύνας, καὶ νοῦν φρενώσας τοῖς ἄθλοις σου τὸν Χριστόν σου, κράζων Δημήτριε, σὺ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος πλὴν σου Κύριε. Δόξα

Ε'κ

Ἐν κενοῖς τὸ γυμνάσιόν τε τυράννε, ἐν γνώμῃ σωτηρίᾳ ψυχολίθρῳ· ἀπίδειξας γὰρ Νέρωνα σεφανίτην, δι' ἧς Δημήτριε Δυκίων θραύσαντα, καὶ Χριστός με δυνάμις, ἀνακράζοντα.

Τὸ δεινὸν βυλευτήριον τοῦ δολίου. ὄργανον τὸν σκορπίον δι' ὧν οἰκεῖον, πειρᾶται σὲ τὸν δίκαιον διολέσαι. Χριστέ, σφραγίδι δὲ τῶν διέρρηξας, ὁ Χριστός με δυνάμις, κράζων Δημήτριε.

Ὠδὴ, ή. Ῥῆμα τυράννε.

Ῥῆμα τυράννε, δεινὸν ἐκπεπλήρωται, καὶ βαλανείῳ βάλλεται καθειργμένος σοφῶς, ἐν αἷς σφάττεται Δημήτριος, βασιλέως φαυλίσας τὴν πλάνην, καὶ κηρύσσων πάντα τὰ ἔργα, Κυρίε τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Πόκους ὕεται, πλευρᾶς μύρον Μάρτυρος θεοστικῆς Ἁγίας τὸ πάθος πλευρᾶς σαφῶς, Δημήτριε νῦν ζηλώσαντος ἐξ ἧς ζωῆς χρηναὶ ἐρρύσαν Θεῖοι, τοῖς βοῶσι, πάντα τὰ ἔργα Κυρίε, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ δοξολογεῖτε τὸν τότε ἀθλοφόρον.

Ἄκρυα παύει νοσούντων Δημήτριος· δεσμαλώπων λύετε καὶ σωτῆρι δεσμὰ σερρῶς· καὶ πᾶς χρήζων ἐκ ἁμάρτῃ δέ, ὁ προσερχόμενος τῇ σορῷ τότε πίσει, καὶ κραυγάζων, πάντα τὰ ἔργα Κυρίε, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ δοξολογεῖτε τὸν τότε ἀθλοφόρον.

Ἐρρυήθης ὡς θύμα δυπροσδέκτον, καὶ ἐκ πυάγνων σπλάγχνων σε, λογχοθείσης πλευρᾶς σοφέ, δι' ἣν ὁμολογίαν σε, ἐκχυθέν σε αἷμα ἀνίωγκας, καὶ ἐβόας πάντα τὰ ἔργα Κυρίε, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ, ϛ. Ψυχῆς καθαραῖς.

Ψυχῇ καθαρθεὶς, ἐν ἀῤῥύπῳ σώματι, δῶρα προσενίοχας ὡς παναμώμητε, καὶ ἀγνότατε ἀθλήσας παῦτε Χριστῷ, δι' αὐτῶν καὶ νυν αὐτῷ, καταλλαξον ἡμᾶς μάρτυς κράζων. φεῖσαι τοῦ λαοῦ τοῦ σοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Γάμων μηδεὶς, καὶ δολερὸς καὶ ἄπιστος, χάριν θεοδώρητον, ἀμφιγνοείτω νυν. τὸ ἀῤῥῆτον τῇ μύρωντε καὶ θαυμάτων, Δημήτριε καθορῶν. ἰᾶται γὰρ τοὺς πίστει βοῶντας· ῥῦσαι χαλεποῦ παντὸς, Χριστὸν ἀθλητὰ καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ἔγνωσπῶς, πᾶσι πιστοῖς Δημήτριος. τίμιον δῶρον φέρετε, πλοῦτος ἐμοὶ Χριστός· εἰ τὰ ἄμετρα χαρίσματα νέμω, ὡς οἰκείοις ἀθλητὴς, τοῖς πίστει ἐκβοῶσι πρὸς αὐτὸν, φεῖσαι τοῦ λαοῦ τοῦ σοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς, καὶ σῶσον αὐτόν.

Ὠ

Ὦ τῆς θαυμασίης καὶ πολυδώρε χάριτος, ᾧ πλουτεῖς Δημήτριε, ὅτι ψυχῶν τὸν σὸν, ἧς ἀπάξιος ὁ κόσμος ἐκ ἔστι μάκαρ. καὶ τὸ σῶμα σεαυτοῦ παρέδωκας σφαγεῖς τῷ Χριστῷ σου, ῥῦσαι χαλεποῦ παντὸς Χριστοῦ ἀθλητὰ, καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς αἴνους ἀπὸ εἵχε. πλ. β'. Αἱ Ἀγγελικαί.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ δι' ἡμᾶς τὸν νεκρωθέντα, καὶ λόγχῃ πλευρὰν μὴ νεκρωσιν τρωθέντα, συὼ ὕδατι δὲ αἷμα, ἐξ αὐτῆς ἀναβλύσαντα, μάρτυς ἀγαπήσας καὶ ζηλώσας, καὶ τῇ πλευρᾷ λελογχευμένος, μύρα πάντοτε, βλύζεις Δημήτριε ἡμῖν, οἳ σὲ μεγαλύνομεν.

εἵχ. Δίκαιος ὡς φοίνιξ.

Κεται φεικτὰ, καὶ ἐξαίσια πολλάκις, καὶ παυθέντα πρὶν μόνον ᾄδεται τῷ Κόσμῳ· σὲ δὲ τὸ ξένον θαῦμα, καὶ ἠκούθη καὶ ᾄδεται, καὶ τρανῶς ὁρᾶται καθ' ἑκάστην, καὶ καταγγέλεται τῷ Κόσμῳ, ὦ Δημήτριε, βλύζον τὰ μύρα ἀπὸ σοῦ, καὶ χάριν ἀπένωτον.

Θαυμαστὸς ὁ Θεός.

Ὅπως ὑπὲρ νοῦν, τῶν μαρτύρων ἡ σειρὰ πᾶσι, πῶς ἀπλέως, τοὺς βασάνους ἐνεγκόντες, τῆς φύσεως ἠλόγων, ὥσπερ ἄλλο τι πάσχοντος. τούτων καλῶς σὺ ἀπεδείχθης, δείξας τὴν πλευρὰν τοῖς λογχοδυταῖς σου, καὶ μίμησιν, τῆς τοῦ σωτῆρος σου πλευρᾶς, ὦ Δημήτριε.

Δόξα καὶ νυν. Θεοτοκίον.

Τὸν Ἐμμανουὴλ, μετ' ἀνθρώπων γενόντα καὶ τὴν χοϊκὴν ἐνδυσάμενον οὐσίαν, μόνη σὺ παρθένε, εἰς τὸν κόσμον παρήγαγες, μόνη τῷ βροτῷ σὺ σωτηρία, καὶ μόνη δόξα γεγαμήν, πρεσβεῦε ἄχραντε, Θεοκυήτωρ Μαριὰμ, ὑπὲρ τοῦ σῶσαι με.

Κανὼν τέλειος, ἐξ ἡ ἀκροστιχὶς, Τῇ μακρᾷ πέμπτῃ, μακρὸν ὕμνον ἐξάδω. Συμφάλλεται τῷ τὸ ἁγίῳ Ἀβερκίῳ, τῇ κβ'. ᾠδῇ α'. ἦχος, πλ. β'. Τὸν θείσῃ τιμᾶται.

Τὸν θείσῃ ῥάβδῳ χίζεται ὑγρὰ. κύματα πλατὺς δὲ ξηραίνεται σαυρῷ. ὁ αὐτὸς Θεὸς, καὶ τότε ἐν Μωσῇ ποιῶν, καὶ Δημητρίῳ ξένα. ᾠδὴ ἣν ἑξαμφοτέρων νυν πλέκεται, ἐνδόξως δεδόξασκι Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Παρρησία τῆς ἀληθινῆς ζωῆς, ἐν σώματι σοφίας τοῦ Θεοῦ, παρεσκεύασε πολλοὺς τῷ ἑαυτῆς, θανεῖν ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτῆς.

τῆς. δι' ὃ καὶ ἐνηθλικότα Δημήτριον, ἐνδόξως ἐδόξασε Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Μεταγωγεῖ τῷ λόγῳ ἑαυτὸν, μὴ φθειρομένῳ δ' ἐπίζων ξώπεζαν. ἀθανάτῳ δὲ ὁ ὅπως ὁπλίτης Χριστῷ, νέμει κραταιὰν ζυφῆς. διδάγμασιν δ' ἀσεβέσι ἠδ' ἐκραζον, ἐνδόξως δεδόξασται Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Κατιδὼν μὴ πάντας ἀσεβεῖς, συγκαλυμμένους τοῖς θαύμασιν ἀνωθεν, τὸ μεγίστου Δημητρίου, ἀγάπῃ θερμῇ, βοᾷ ἠδὲ ἴδητε καὶ γνῶτε, ὅτι Χριστὸς ἐστὶ Κύριος, δοξάζων ἐν χάριτι, τοὺς τιμῶντας δοξάζοντας.

Ω'δὴ γ'. Κύριος ὢν πάντων.

Γέλιος τῇ ὅλων, ὑπάρχων Χριστὸς, τὸν ἀγνόησε ὁ ἀγρὸς πεθήσας, ἐν σοὶ κατῴκησε, καὶ τῷ πόθῳ δι' ἐγειρεν αὐτὸν, σαυτὸν ὑπὲρ αὐτοῦ θυσιάσαι, σφάττετε τυραννοις κράζοντα, τῇ πίστει δὲ ἐστερέωμαι.

Δίς.

Εὐσεβὴς χωρὶς γαννηθεὶς θεόθεν, τὸ οἰκεῖον ἀθλητὰ, ῥυσὸν δὲ τῷ Κυρίῳ ἔπεισας, ἐσφαγμένος Δημήτριε, αἷμα. αὐτῷ δὲ λογχοῦθεὶς ἠυχαρίστεις, προσδέξαι βοῶν τὸ αἷμα μου. τῷ πόθῳ σου δὲ ἐκκέχυται.

Φρων ἀνὴρ, ἔφη Θεὸς ἐκ ἔστι, τὸν οἰκεῖον ποιητὴν μὴ στέργων, ὁ δυσεβέσατος, σὲ κηρύττοντος αὐτὸν ἐκ ἔγνω. ξένα φράττοντός σε, ἐσωπήκεν, ὅμως ἐν τῇ σῇ χάριτι, καὶ πίστει ἡμᾶς στερέωσον.

Ω'δὴ δ'. Προκατιδὼν ὁ προφήτης.

Προεγνωκὼς ὡς προφήτης, ἐν μυστηρίῳ λέγεις τῷ Νέσορι, Χριστὸν ἔχων βοήθειαν, ἔσο κραταιὸς, νικήσεις ἐν ἰσχύϊ δὲ τὸν Λυαῖον. τῷ μονογενεῖ υἱῷ δὲ τοῦ Θεοῦ, εἰς θυσίαν προσάξεις τὸ αἷμα σου.

Ἐπὶ τὸ πάσχειν σπεύδοντα, ὑπὲρ Χριστοῦ πολλὰς ἐπεσήνεγκες, λόγοις σοφοῖς Δημήτριε, οἷς καὶ ἐκβοᾷς, παθεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ λίαν ἐπεθύμησα. Τὸν μονογενῆ υἱὸν δὲ ὁ Θεὸς, ὑπὲρ πάντων εἰς θάνατον δέδωκε.

Μεταλαβὼν δ' ἀσεβείας, καὶ τοῖς λαοῖς αὐτοῖς ἐκοινώνησας. Γενήματα δὲ πνεύματος, ποιήσας αὐτὸς, τὸ μένειν μετ' αὐτῶν ἐπαγγέλλω. τὸ μονογενὲς υἱὲ δὲ τοῦ Θεοῦ, μιμητὴς ἀνεδείχθης Δημήτριε.

Πόμα

Πόμα κεράσας τὸν λόγον, πίνεις καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, Χριστῷ σοὶ φίλοις ἅπασιν, ὡς θέσει Θεοῦ, Θεῷ πατρὶ συνῶν εἰς αἰῶνας. τὸν μονογενῆ ζηλώσας δὲ υἱὸν, ἐν μιθέξει υἱὸς Θεῷ γέγονας.

Ω'δὴ ε'. Τῷ σωσθέσμῳ τῆς ἀγάπης.

Ω, σωσθέσμῳ τῆς ἀγάπης, δεδεμένος μάρτυς τῷ κτίσαντί σου, πᾶσι Κύριον τῶν ὅλων, τοῖς λαοῖς Χριστὸν ἀνεκήρυττες, ὡραίους πόδας ἔχων Δημήτριε, εὐαγγελιζόμενος ἀγαθὰ πᾶσι. Δίς.

Προήκαρχος σοφίᾳ, ἡ συσήσασα τὸν ὑδάτων φύσιν, τὰς ἀβύσσους τῶν κευμάτων καὶ θαλάσσας αὐτῆς τῆς γνώσεως, σοὶ παροχεύει ὕδωρ ζωῆς ἐκ γλώσσης, μύρα ἐκ σαρκός σου δὲ, βλύζειν παρέσχεν.

Ἀθητὴν ἄλλον δεικνύει σὲ ζηλώσαντα ὁ δεσπότης τύπον, ὁ τῇ δόξῃ σοῦ τῇ κάτω φαλάμπων, δείκνυσαι δέσμιος, καὶ σφάττῃ μάρτυς, μέσον εἱρκτῆς ἀδίκως, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ψυχὴν δίδως τῷ κτίσαντι.

Ω'δὴ ς'. Ἄβυσσος ἐκάτι ἅμαρ.

Βυσσος μεγάλη σὲ τῷ θαυμάτων κυκλοῖ τῷ κτίσαντι, καὶ τὸν κλύδωνα τῷ νόσων παύει. ὡς Ἰωνᾶς ἐῤῥύσθης, καὶ σώζεις ἐκ φθορᾶς, ὦ Δημήτριε. Δίς.

Γέλιον γινώσκων, ὡς μαθητὴς καὶ διδάσκαλόν σε, ἐκμιμούμενος Χριστὸν ἐβόας, πάντες ζηλῶτε κυρίως τὸ πάθος, ὡς ἐμὲ ἐθεάσασθε.

Γύπον σὺ μὴ ἔχων ἀποκαθαίρων τοὺς πάντας φαίνῃ, καθαρὸς ὢν ἀθλητὰ καθάπαξ. ἀλλ' ὃ καὶ πάντας ῥοπῇ σε τῆς ἰσχύος, ἐκ παντὸς ῥύπου ἔκπλυνον.

Ω'δὴ ζ'. Οἱ παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ.

Οἱ παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ, δρόσῳ Θεοῦ οὐκ ἐφλέχθησαν, καὶ αὐτὸς νεκρωθεὶς, τεθαμμένος μύρα βλύζεις τοῖς φαλλουσιν, εὐλογητὸς εἶ Κύριε, τὸ κλεινὸν Δημήτριον Θεός.

Ἱκὰς καὶ κάρων σωτῆρας, δεινῶν σκορπίου Δημήτριε, ἐκζητοῦντος σοφὲ, τὸ δολίως σε προδοῦναι εἰς θάνατον, Χριστὸν τὸν πάντων Κύριον, καὶ Θεὸν καταγγέλοντα.

Μῶν ὁ Χριστοῦ σὺ φίλος, ἐβόας οὐκ ὀπολείψομαι. ὀφραινόμεθα ἔθεν, καὶ δειλίας καὶ φόβου ἐλεύθεροι, τὶς καθ' ἡμῶν κραυγάζομεν; μεθ' ἡμῶν ὁ Δημήτριος Θεός.

ΜΕΘ' ὅστις σε ἔφης ἔλθοι, παλαίων Νέστορ θρασύτητι, πλὴν δὴ πλήξας σὺ, ἐκ τῆς βίας ἐκβίψεις ἐν χάεντι. Τοῦτο εἰπὼν ἀλέγεις δὲ, τὸν Θεὸν ὑπὲρ τέκνων καλῶν.

Ὠ᾽δὴ, ἡ. Νόμων παρόντων.

ΝΌμων ἁγίων, σὺ ὑπεραθλῶν, τοὺς ἐν Περσίδι νέους ἐκμιμησάμενος, τυραννοῦντος κατεφρόνησας, προσαγμάτων ἀθέων, καὶ κεκλεισμένος, ἐν τῷ βαλανείῳ, καὶ σφαγεὶς, τῷ δεσπότῃ ἁρμόδιον ἀνέμελπες τὸν αἶνον, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε βοῶν εἰς τοὺς αἰῶνας. Δίς.

ΟΙ δαιτυμόνες, τῷ μαρτυρικῶν, ἀγωνισμάτων πόθῳ σωματροιζόμενοι, οἱ φιλόχριστοι ἐπόμεθα Δημητρίῳ ἐν πίστει. καὶ πληρωθέντες, ὧν αὐτῷ παρέχετο ὁ Χριστὸς, Θείων μύρων καὶ χάριτος, ἀχαρίστως βοῶμεν, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐδέξατο, τὸ ἀμόλυντον, τοῦ καθαροῦ σου σώματος ἔμβολαιον, ἡμαγμένοντε δακτύλιον, ὑπὲρ πάντων ὁ λαός, καὶ ἐκ ἠδέτο, φράττων ἐν ἀπίστοις θαύματα. ὁ τῇ πλαίῃ ὑπέκυψε, καὶ ἀθλῶν ἐπτοεῖται, τὸν κύριον ὑμνεῖτε κραυγάζων, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠ᾽δὴ θ'. Ξενίας δεσποτικῆς.

ΖΕνίας μαρτυρικῆς καὶ μυροπνόου ἁπάσης, ἐν παναγίῳ οἴκῳ ταῖς καθαραῖς ψυχαῖς, πιστοὶ πόθῳ νῦν μεταέχωμεν, ἐκ τοῦ λελογχευμένου μύρα, Δημητρίου λαβόντες, ὃν μεγαλύνομεν.

ΑΠπτε πᾶσι πιστοῖς, ὁ μάρτυς κράζει τὸν χαεῖν, ἐν παναγίῳ οἴκῳ, ἐν ᾧ κατάκειμαι, καὶ μυροβλυτῶ, κορίσασθαι, ἀδόλῳ εὐσεβείας πόθῳ, τὸ λαμπρὸν δὲ τοῦ θαύματος ἀνυμνήσατε.

ΔΗμιουργεῖ σε Θεὸς, καὶ τῇ ἀνάρχῳ σοφίᾳ δόξης ἐκπληροῖ μάρτυς, καὶ ἔργα δίδωσι τελεῖν θαυμαστὰ Δημήτριε, λόγον γὰρ ζῶντα καταγγέλας τὸν Χριστὸν, ὡκειώθης τόπῳ καὶ λύωσαι.

ΩΣ ἄνθρωπος ἐσφάγης, τῇ φύσει μάρτυς ὑπείκων, ὅπως ἁγνὸν τὸ σῶμα, ἔχων καὶ ἄφθορον, τὰ μύρα βλύζειν δὲ δεδόξασαι, Χριστὸν ζῶντα καὶ δι᾽ κηρύξας, ὃς αὐτοῦ χάεν. δῦρις ἄφθαρτος σώζεσθαι.

Εἰς τὰς αἴνους, Ἀπὸ σίχ. Αἱ ἀγγελικαί.

ΘΗ᾽ς ὡς ἀληθῶς μὴ θάνατον παμμάκαρ, καθὼς ὁ Χριστὸς, ὃν ὑπέδυσας προέφη, ὁ εἰς ἐμὲ πιστεύων, ὁ μὴ ὄψεται θάνατον,

τον, ὅπερ καὶ ὁ πάφος σε πιστεύει, μύρα ἀναβλύζων ἀσινάως τοῦ σοῦ σώματος, νεκροῦ κειμένου, καὶ ζωλυὶ Δημήτριε βρύοντος.

σίχ. Δίκαιος ὡς Φοίνιξ ἀν.

ΤΟ᾽ Δίον ὕδωρ ἔχεις ἀθλοφόρε, πάντα δι᾽ τῆς γῆς, ὥσπερ σκύβαλα ἡγήσω. Διὰ τὸν σὸν δεσπότην, καταλείψας Δημήτριε, καὶ μόνον αὐτὸν κερδίσας μάρτυς, δι᾽ ὅσε κόσμος ἅπας ἔχει, πλοῦτον ἴδιον, τῆς θείοις μύροις σε χαρᾶς, ἐνθέε πληρούμενος.

σίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

ΚΑ᾽λλει ἀληθῶς, σὺ ὡραῖος χηματίζεις, καὶ ὑπερκαλὴς καὶ πρεπὸς ὑπάρχεις μάρτυς. τοῦ σοῦ ὀσμὴ δὲ μύρα, ὑπὲρ πάντα Ἀρώματα, δι᾽ ὧν κατοφραίνεις καὶ μυείζεις, καὶ ἱλαρύνεις καὶ λαμπρύνεις, τοὺς ποθοῦντας σε, θείων μαρτύρων κλονὴ μέγιστε Δημήτριε.

Δόξα καὶ νῦν τροιόρτιον.

ΗΚει εἰς λαὸν, ἡ ναοῦ ἐνδοξοτέρα. ἥκει εἰς αὐτὰ τὰ ἅθλατα τοῖς πᾶσιν, ἡ μόνη θεῷ πάντας, τοῦ Θεοῦ οἰκητήριον. χρᾶε ὁ Δαβὶδ σὺ τὴν κιθάραν. χόρδαι Ἀδὰμ μὴ τῆς Εὔας, ἰδοὺ ἤγγικεν, ἐκ τῆς θεοπαίδος ἡμῖν αἰωνία λύτρωσις.

Τελώδιον, ἐξ ἡ ἀκροσιχὶς, προσάββατόν τε. συμφάλλεται τῇ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέα κανόνι, τῇ κδ'. Ὠ᾽δὴ ε'. Πρόσε ὀρθίζω.

ΠΡός σε προσφεύγω τὸν δόξα τὸν κτίσαντα, ἑαυτὸν τοῖς ἀνόμοις θελήσαντα ἐκδῦναι, καὶ μέχρι σφαγῆς, εὐθαρσῶς ἐναθλήσαντα μάρτυς Χριστοῦ, καὶ ἰάσεις παρέχοντα Δημήτριε. Δίς.

ΤΥφθεὶς καθόλου, καὶ κεκαθαρμένος, μυσικῷ ἐν λεπτῷ, τοῖς θείοις αἵμασί σου, ὡς Χριστοκήρυξ, ἐκ πλευρᾶς σου χεθεῖσιν, αὐθις ἐπλύθης, καὶ σωσοξάζει Χριστῷ νῦν Δημήτριε.

ΟΡᾶτε κράζεις, πάχων μὴ προεῖσθε. νῦν γὰρ ἔφθασεν ὥρα, λογχεῦσαι με φονεῦσαι χεῖρας ἀνόμων. πάντας δὲ μὴ θάναπον ὅμως φρυρήσω. ὃς προσῆξα τῇ κτίσῃ δόξα πίστεως.

Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου.

ΤΟ᾽ν δι᾽ ἡμᾶς λογχευθέντα ἐμμήσω Δημήτριε. αὐτὸν γὰρ κηρύττων ἐκ πόθου, ἐλογχεύθης καὶ ἔκραζες. εἰ καὶ τὸ σὸν φέρω πάθος, σοῦ μετέχω τῆς ζωῆς ὁ Θεός μου.

Ὠ᾽δὴ, ἡ. Σπίλου κακίας.

ΓΤιλιτευθεῖσαν, τυραννοῦντος μάρτυς πλανίου κατήχμασας. ὃν τῷ Χριστῷ δὲ ἐγκαυχώμενον, ἀνόμως ὁ ἄνομος μανόμενος ἐχθρὸς,

κτείναι σε ζητεῖ, τὸν ζωὸν τὸν ἄνω ποθοῦντα, καὶ συν ἀγγέλοις Χριστὸν μεγαλύνοντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἀπὸ καρδίας, σαυτῇ τὸν φίβον ῥίψον ἔφης τῷ Νέσορι, τῇ φρονούσῃ δέ μι ἐπλίσω. πειρασμὸς γὰρ οὐκ ἔσαι σοι, Λυαῖον φονεύσεις. τῷ ἰσχυρῷ δὲ μεῖζον πτῶμα ἔσαι θεόθεν. καὶ Χριστὸν ὕμνει, ὁλογῶν τὸν σώζοντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἔβλυσεν ῥῆμα, τῆς σῆς γλώττης, ὅποτε προῆλθε Δημήτριε. σοῦ δὲ καρδία ἀγιοπάτη, καὶ τὸ σῶμα πανάμωμον. ἐδείχθης γὰρ τέκνον σαρκὸς ὅλως, ἐκ Θεοῦ δὲ ἐχρημάθης καθαρός. ὃν θείοις λόγοις καὶ ἄθλοις, ἐκήρυξας γοναιοφόρως.

Ἀθῶς σοφίας, μεταχὼν Δημήτριε, Θεοῦ γνῶσιν ἔβλυσας· ἄβυσσον ῥίζης ὑπὸ τῷ μύρῳ ὡς ἀθανάτου ἄνθρωπος, καὶ ἄφθορος μένεις, σαρκὶ βρισμάκαρ, μὴ φθαρείς, θείῳ δὲ χάριτι νέμων πάσῃ τῇ κτίσει, ὑμνοῦσι τὸν Κύριον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Παγορεῦσαι, Νέσορ νίκῳ μὴ λογίσῃ Λυαίῳ πώποτε. ὡς νεανίαν καὶ γὰρ, θᾶττον ἐκπαιδίσας πτοίσεισε, Δημήτριος ἔφη· πλὴν τῶν ζώσεις, ἰσχὺ ἔχων τὸν Κύριόν μου, ὃν πᾶσα κτίσις ὑμνεῖ, δοξάζουσα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ, ϛ'. Τῶν τιμιωτέρων.

Τὸν τετιμημένον ἐν ἀθλητοῖς, ὡς λελογχυῖαν δὶ ἀγάπῃ τοῦ τῶν Χριστοῦ, καὶ πλευρὰς ἀφθόρως ἐκβλύζοντα τὰ μύρα, Δημήτριον τὸν μέγαν σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ λέθριον σμῆνος στρατιωτῶν, δυσσεβῶν ἀθέων μιαιφόνων συναγωγισμὸς, ἐπέσησοι μάρτυς, τῶν ὡς ἄνομον σφάττειν, τὸν δίκαιον σὲ μάκαρ, ὃν μεγαλύνομεν.

Ὁμῶς μὴ αἰδοῦμενοι τὸν δυσσεβεῖς, ῥήσεις σου ἐνθέους, καὶ τὸν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ, ὡς τρόπαιον ἄριστον, σὲ ὑπὲρ τὸ δεσπότου, κατέσφαξαν ἀδίκως, ὃν μεγαλύνομεν.

Τοῖς ἔθνεσιν ἔκθαμβον ἀθλητὰ, σὲ τοῖς ἀσεβέσι, κατασφάξαι ὁ δυσσεβὴς, παρέσχε μὴ σέγων, τὸν χάριν σε τῷ φθόνῳ, Δημήτριε βρεμμάκαρ, σὲ μεγαλύνομεν.

Κύκλωσαν θῆρες ὡς φονικοί· ἠκόντισαν λόγχας, τὸν πλευράν σε τὴν ἱεράν ἐφόνευσαν μάρτυς εἰρηνῆ σε τὸν ἀθῶον, Δημήτριε γοναίως ἅπαντα φέροντα.

Εἰς τοὺς αἴνους ὅτε σί. Αἱ ἀγγελικαί.

Λάμπεις ἐν τῇ γῇ, ὑπερήλιον παμμάκαρ, τῷ λαμπρῷ φωτὶ, τῷ μεγίσων σε ἀγώνων, καὶ ταῖς κηροβόλοις ἀστραπαῖς τῷ θαυ-

θαυμάτων σε, καὶ αἴγλαις λαμπραῖς τῷ θείων μύρων, καὶ ταῖς ἀστραπαῖς τῷ τρετβείων σε. δι' ὧν ἐνδοξε, φθάνεις τὰ πέρατα πιστὲς, δεινῶν ἐκλυτρούμενος.

Κοντάκιον. Δίκαιος ὡς φοίνιξ.

Ἐος ἀληθῶς, μάρτυς ἄνθρωπος ἐδείχθης. πᾶσαν τῷ παθῶν ἀπορρίψας τὸν κηλίδα. καὶ ξύλου γεγυμνώσεις τῆς ζωῆς ὦ Δημήτριε. ὅθεν καὶ ἱδρῶτας ἁμαρτίας, σύμβολα νεκρώσεως, ἐρρύεις, παμμακάριστε, ἀλλ' ἀφθαρσίας ἀληθῶς, δείγματα τὰ μύρα σου.

Θαυμασὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

Πᾶσα σε ψυχὴ, ποθεῖ μάρτυς ἐκ καρδίας, καὶ δικαίως σὲ ἐρᾷ, καὶ τὸν γλυκεῖαν, σὲ κλῆσιν, ἐν τῇ γλώσσῃ θεοφόρε Δημήτριε, καὶ σὲ ἀπολαῦσαι τῆς τῷ μύρων, γλίχεται χάριτος ἐκπόθω. ὅπως ἔνδοξε, σὲ ἐμεγάλυνε Χριστὸς, ἐν γῇ, ὃν ἐδόξασας.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εὖρο ἱερεῦ Ζαχαρία ἐπιμάζια. ἄνοιγε ναὸν τὰ ἐνδότατα τῇ χάρι. εἰσάγαγε τὸν παῖδα, τῷ ἁγίων εἰς ἅγια. βλέπε τὸ Ἐμφρὲμ τὸ σὲ διδάσκον. μάνθανε βυκλὼ μυστηριώδη. καὶ ὃν πάρεσιν, ἡ ἀπ' αἰῶνος μυστικῶς δηλουμένη λύσεως.

Κανὼν τέλειος. Συμφάλλεται τῷ τῷ ἁγίων Νοεμβρίου, Τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ. πλ. β'. Κύματι θαλάσσης.

Ἤλισε μαρτύρων, ἐντάφιον μέλος, καὶ ὑπακόυσον, ἄσμα νῦν προσδέξαι, ὁ τῇ σφαγῇ σου τὸν λόγχῃ, τὸν Χριστὸν σε μιμησάμενος, καὶ θανάτῳ νεκρωσιν, ζωοποιὸν Δημήτριε. Δίς.

Νῶ θεία δόξῃ, καὶ κάτω τοῖς μύροις, οἱ ἐπουρανίοι καὶ οἱ ἐπίγειοι, κεκοσμημένον ὁρῶντες, ὑμνοῦσί σε Δημήτριε. τῇ ψυχῇ δὲ πάμφωτος σαρκὶ δὲ τελεῖς ἄφθορος.

Να σε τὸν πίστιν, τῷ κόσμῳ γνωρίσῃ, καὶ τὸν ἀγάπησιν, πληροῖ σε μύρων Χριστὸς, ἀπὸ τῆς σῆς πλευρᾶς μάρτυς, βλύζειν ταύτα δεδεγμένος, καὶ τῷ πίφῳ κείμενος, ῥέεις ζωὸν Δημήτριε.

Ὠδὴ, γ'. Σὲ τὸν ὑπὲρ ὕδατων.

Σὲ τὸν πεφιλημένον, ὡς πάναγνον Χριστῷ καὶ ἐσφαγμένον. ἡ σύμπασα ὁρῶσα, ἐκ πάσῃ μύρα ἐκβλύζοντα, Χριστῷ κράζει Δημήτριε, ὃν ἔσι ἅγιος, πλὴν σε Κύριε φιλάνθρωπε.

Τ᾽μβολα σῆς ἀγνείας, ἀνέδωκεν ἐκ σᾶ δ᾽ώδη μύρα, Χριστὸς τὸν κεκρυμμένον, θείων ἐν σοὶ χαρὲν φαίνοντα, τοῖς κράζουσι Δημήτριε, ὁκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σε Κύριε Φιλάνθρωπε.

Ἤνοιξας τὰς ἀγκάλας, καὶ δέδεξαι τὰς σφαγὰς τῇ πλευρᾷ σου. καὶ νεκρωθεὶς δὲ μάρτυς, δίκαι ταφῆς τε καὶ μνήματος ἐρρίφης κράζων ἐδόξε, ὁκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σε Κύριε φιλάνθρωπε.

Νῆμα σὸν ἀπεδείχθη, καὶ πάφος σε τὸ φρέαρ, ὦ ἐρρίφης. καὶ γὰρ ἡ Θεία χάρις, ταῖς ἐνεργείαις σὲ ἔδειξε, τῶν μύρων θαυμαζόμενον, καὶ νῦν πᾶς θαύμασι, παταλάμπει σε Δημήτριε.

Καθίσματα, ἦχος. α᾽. Τὸν τάφον σε Σωτήρ.

Ἰνδὸν μὲν Χριστὸς νεκρωθεὶς ἐνειλήθη, Δημήτριε σοφὲ, καὶ ἀρώμασι θείοις, ἐτάφη ὁ ὑπέρθεος, σὺ δὲ ἄταφος ἔμεινας. εἰς τὸ φρέαρ δὲ, ὑπερρίφεὶς δι᾽ ἐκεῖνον, ὡς ἀρώματα μύρα λαμβάνεις ἐκ πάντα. ᾧ μύρον τὸ ὄνομα.

Ὠδὴ, δ᾽. Τῶν ἐν σαυρῷ σε θείων.

Τὴν ἐν σαυρῷ φρικτῶν ἐκπλήξεων, σὲ δεσπότα ζηλῶν, δικαίως ἔβαις, τῷ μώλωπι τῷ σῷ λυθῆναι, καὶ πόθῳ σε τὸ πάθος καὶ τὸν τάφον δέχομαι.

Βόθρων σὺ δοξε παρήλασας, τῆς ὀγδόης ζωὴν βιώσας θείοις ἔργοις. παρεῖδες γὰρ τὰ πρόσκαιρα, καὶ ὅλος καινὸς, ἀπεδείχθης ἀγνείᾳ καὶ θείοις αἵμασι.

Ὠμαλαιότατον τὸν Νέστορα, νικητά τε δεινὲ Λυαίε ἀπεργάσω, ὃν ῥίζας διεσάραξε ταῖς σαῖς προσδοκαῖς. καὶ σφαγεὶς Χριστὲ μάρτυς ὤφθη ἀοίδιμος.

Ὁρμήσας δόλῳ θανατῶσαί σε, ὁ σκορπίος νεκρὸς ὡράθη Θαυμαστίκα, ἰδὼν θεοφορούμενον σὲ καὶ φωταυγῆ, καὶ σαυρῷ τὸ Χριστὲ πίπτει καὶ ὁ νόμος.

Ὠδὴ, ε᾽. Θεοφανείας σε Χριστέ.

Θεοφανείας τὸ Χριστὲ, ὡς ἀληθῶς ἐξεικόνισμα ὤφθης, καὶ ἐδείχθης φῶς λαοῖς Δημήτριε, τοῖς νυκτὶ τῆς πλάνης καθ᾽ὕδασιν, ὃς ἀνέστησας πάλιν νεκρὰς ζωώσας λόγοις σε, καὶ νῦν ἐκ μνημείε σοῖς μύροις τὰς ἐν τῇ γῇ, πάντας ἐφραίνεις πιστές.

Κέος ἐδείχθης ἀληθῶς, τὸν ποιητὴν σε βροτὸν γεγονότα, τῆς πλευρᾶς τῇ λόγχῃ μιμησάμενος. καὶ τὸ τούτε φαίνεις μυστήριον. ὁ δεσπότης γὰρ λογχευθεὶς, ὕδωρ σοὶ αἵματι, ζωὴν ἡμῖν βλύζει, καὶ σὺ τὰ μύρα πιστῶν εἰς ἴαπσιν.

Διὰ

Διὰ θανάτε τρὸς ζωὴν, ἐκ σαγῆς τρὸς χαρὰν μεταβαίνεις. ἀθανάτε γὰρ ζωῆς δωρήματα, ὁ μόνος ἀθάνατος νέμεσοι. καὶ τὸ σῶμά σε μὴ φθορᾶς ὤφθη ἀμέτοχον, ψυχὴ δέ σε δόξης πλουτεῖται ἐν ἐρανῷ, Θεῖε Δημήτριε.

Κλογχευθείσης ζωῶν πλευρᾶς, καὶ λογχευθεὶς τὴν πλευρὰν Χριστὲ πόθῳ, ἐξ αὐτῆς τῶν μύρων τὴν ἀάβλοσιν, ἐκόμισω μάκαρ Δημήτριε. καὶ ὑπνώσας οἷα νεκρὸς ὑπὲρ τὴν φύσιν, ζωῆς νέμων ζωὴν πᾶσιν ἐκ τάφε, ῥώσιν ψυχῆς τε καὶ τε σώματος.

Ὠδὴ ς᾽. Σωτερχέθη, ἀλλ᾽ ἐ κατεχέθη.

Γυελίφθης, σαρκὶ ὁκ ἐδέθης, ὅλως τῆς πλάνης ταῖς σειραῖς. ἔσον γὰρ ποθῶν δεσπότην, σαυρωθέντα λογχευθέντα ζῶντα, ὡς δεσμὲν μάρτυς τὸ σῶμα κατέλιπες, καὶ ἐβόας τοῖς σὲ θανατῶσι, πάντες μισοῦντες με, ἄρχοντες δωρεὰν, νῦν δὲ Χριστὸν νεκρὸν τε σφάττετε.

Νιρέθης, ἀλλ᾽ ὁκ ἐχωρίσθης, ὅλως τῆς ἀγάπης Χριστε. διὸ καὶ νεκρωθεῖσα, σὲ ἡ σάρξ ὡς λογχευθεῖσα μάρτυς, ὁμὲ καὶ αὐτῇ, τῇ ψυχῇ τῇ θείᾳ σε, κεχαρίπται καὶ ἐδοξάθη. ἐν ἑκατέροις δὲ ὁ Χριστὸς ἐνεργεῖ, μύρα τῇ σαρκὶ, καὶ φῶς τῷ πνεύματι.

Προκτόνον, καπήγησας ὄφιν, μάρτυς τῇ λόγχῃ τῆς πλευρᾶς. εἰ δὲ καὶ ἔσβεσε θανατῶσαι τὲ Χριστὲ ὁπλίτα. ἀλλὰ ἐκ πάτε μᾶλλον ἔπος τέθραυσαι. οἱ πιστοὶ δέ σε διὰ τὲ πάθος ἀναζωόμεθα. ἀθανάτε ζωῆς, ἀπαρχὰς τοῖς μύροις σε λαμβάνοντες.

Ασιλέα, τὸν τῆς ἁμαρτίας, ἅμα τυράννῳ ἀναιρεῖς, σὺ γὰρ θανὼν ταῖς λόγχαις, πάλιν ζωῆς θεαρχικῇ δυνάμει, καὶ ἀφθαρσίας σύμβολα ἐπλέπισας. δι᾽ ὧν τέρπεις τε καὶ ζωοῖς πάντας, πιστὲς Δημήτριε, λύων πάθη δεινὰ, καὶ ψυχὰς εὐφραίνων, ὡς ζῶν πάντοτε.

Κοντάκιον.

Τὸν ἄφθαρτον καὶ ζῶντα Χριστὸν ποθήσας, ταῖς λόγχαις κατετρώθης καὶ ἐνεκρώθης. ἐν τῷ φρέατι δὲ ἐρρίφαι μὴ πάφεις μύων ἄφθαρτος. ἐκ πάφε δὲ σεπτὰ ἔβλυσας μύρα, χάριν χορηγῶν τοῖς ἐκβοῶσι. Ταῦτα σώματος εἰσὶ τὰ πανάγια Δημήτριε, ἐν ᾧ Χριστὸς ἐδοξάθη, ὁ ζῶν ἀναστὰς τριήμερος.

Οἶκος.

Κατέχων τὰ σύμπαντα ἐν τῇ δρακὶ ἐσαυρώθη. ὃν ὑμνεῖπα κτίσις. τὸν ἐν ζηλῶν Δημήτριος ἐν σαυρῷ λελογχευμένον, ἐν ἔρωτι τὰς ἀγκάλας ἐξέτεινε, καὶ πλευρᾷ τὰς λογχεύσεις ὑπεδέξατο. ῥιφεὶς δὲ ὡς νεκρὸς, τῷ φρέατι συγκέκλεισται, καὶ ὡς θάλασσαν ἔβλυσε, ῥεῖθρα μύρων ἀκούωτε. Θαυμάτων δὲ πηγαὶ ἐξέ-

δόθησαν, καὶ σώματα καὶ πνεύματα ἐκάθη πολλῶν. ἡ πλανὴ δὲ πᾶσα ἐπαύθη, καὶ ὁ Λυαῖος πέπτωκε, καὶ σοὶ ἐκείνῳ Χεισὸν οἱ διώκοντες. πιστοὶ δὲ μύροις κράζομεν. ταῦτα σώματος εἰσὶ τὰ παράγια Δημήτριε, ἐν ᾧ Χεισὸς ἐδοξάσθη, ὁ ζῶν αἰῶνας ἡμέρας.

Ὠδὴ ζ'. Ἄφρασον θαῦμα.

Τὸ Φρασον τέρας, σὺ τὸν Λυαῖον κατέτρεψας, σαῖς φρεσβείαις Νέσορα φρυρῶν, καὶ σὲ Χεισὸν, σφάττῃ ζῶν Δημήτριε, καὶ ἀταβλύζεις ἡμῖν πὶ θεῖα μύρα πῖς βεῶσι, Χεισὲ εὐλογητὸς εἶ.

Τὸ Ἔζωται ὄφις, καὶ καρδίας Δημήτριε, ὡς ἐξώθης λόγχη τὴν πλευρὰ, καὶ πίπτει δεινὸν δαιμονίων σύστημα. οἱ δὲ σεβεῖς δὲ σφραίτονται σοῖς μύροις, ἐκβεῶντες Χεισὲ εὐλογητὸς εἶ.

Ὅλβιος πάφος, ὅπως ὁ σὸς ὦ Δημήτριε, ὁ νεκρόσε ἄφθαρτον πλυτῷ, καὶ ζωῆς κρυνὸς, βλύζων μύρα ἄπαυστα, τοῖς ἐκβεῶσι Χεισὲ εὐλογητὸς εἶ.

Νόμοις ἀνθρώπων, ἀκολεθῶν μάρτυς ἐνδόξε, ἐν τῷ τάφῳ κρύπτη ὡς θνητὸς, τὸν δὲ πηγὴν, μύρων φαίνεις ἄφθονον, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν τῷ μελῳδέντων, ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν τῷ Δημητρίῳ.

Μία ἡ δόξα παῖδός εἰμι τε καὶ πνεύματος, ὦ κηρύττεις καὶ πάντης σοφὲ, πλουσίως τυχὼν, μάγισε Δημήτριε, καταφωτίζεις τοὺς πίστει μελῳδέντας, ἡ θεία ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδὴ ἡ. Ἔκστηθι φείτπων ὠρανέ.

Φρίξε σμιλῶς δυσμενὲς, καὶ κατηχοῦθη δὲ τῷ δαιμόνων ἡ πλιθὺς, ἰδοῦσα τὸν ψυχικὸν βαίνοντα εἰς ὠρανὸς ἐν φωτί. ἐκ τάφου μιπρᾶ δέσε τὸ σῶμα, τὰ μύρα ἀναβλύζει, οἱ πιστοὶ δὲ βοῶμεν, τὸν Χεισὸν ὑμνεῖτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐλυσαι σώματος θνητὸ, τῷ ἐπουρίου δὲ ἀπείληφας ζωῷ. Ἀδὰμ δὸ τὸν νέον μιμούμενος, λόγχη ἐξώθης πλευρὰ, καὶ μύρεις Δημήτριε ἀπαύστως, φρυρῶν τοὺς μιλῳδέντας, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, καὶ ὑπερυψῶτε Χεισὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἔλεις τῷ σώματι νεκρὸς. ὁ λῶπος δὲ ὁ σὸς ἀεισδίει ὢν πιστός. Λαβὼν δὸ τὸν χειρὸς δακτύλιον, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν σὸν, θαυμάτων πλιθὺν ἐκ τούτων φράττει, καὶ τὸν Χεισὸν κηρύττει, καὶ ἀθλεῖ ὑπὲρ τούτε. αὐτὸν καὶ σὲ μάρτυς Δημήτριε τιμῶμεν.

Τῶν χαείτων τῷ ἐν σοί. ὦ τῆς ἁγνείας σε, ὦ σφαγῆς ὑπὲρ Χεισῦ. ἰδὲ δὸ ὑπὸ γλῶ μὴ τέθεισαι καὶ συγκαλύπτη χοί, τὸ σῶμα θνητὸν ὡς κεκτημένος. ἀλλ' εἰς τὸν κόσμον φθάνεις, ὥσπερ Ἄγγελος μάρτυς, καὶ δωξάζεις Χεισὸν τοὺς ὑμνοῦντας.

Ὠδὴ

Ὠδὴ θ'. Μὴ ἐποδύρε με μῆτερ.

Μὴ αὐτῶ ὦ πατείς με, ὑπαχθεῖσα τυράννοις. ὧν δὲ ἐμὲ πάλλαγμὸ δύρειν ὄπιζατεῖς. ἐκλυβώσομαι γὸ καὶ πνῶ ἐκ θλίψεων, καὶ πλιρώσω ἐνθέων ἀγαθῶν, καὶ φυλάξω καὶ σώσω λέγει Δημήτριος.

Ὑπὶ ταῖς σαῖς μισιτείαις, τῷ δεινῶν λυβωθεῖσα, ὑπὸ τὰς σὰς διφυλάχθω πέρυγας ἀεί. νυῦ δὲ φθὰ δόξυν, ἀναμέσον τῷ δεινῶν, σροβεμβῶν ἀθλίως, σροσρέχω ὄπῃ σὲ, καὶ κραυγάζω, βοήθει μοι ὦ Δημήτριε.

Ἡ με καλύπτει καὶ τάφος, ἀλλὰ πλήρης ὁ Κόσμος ἐμῆς ὀσμῆς τῆς ἐκ τῷ μύρων χάριτι Χεισῦ. μὴ φοβῦ ἔν πατείς με ἐμὲ κατέχουσα. τοὺς ἐχθρούς γὸ πάντας παπάξω ὁ Χεισῷ, καὶ φυλάξω καὶ σώσω σὲ τιμῶσαν με.

Γαλιάθω γῆ πᾶσα, Θεσσαλονίκη χαῖρε ἡ εὐσεβής· ὁ γὰρ Χεισὲ ἔπλιτης ὁ λαμπρὸς, μῦ σὲ ἐσκέι φρυρῶν, καὶ σώζων σε. τοὺς ἐχθρούς σωτείβων, πλιρῶν σε ἀγαθῶν. ὦ καὶ κράζει τιμῶσα χαίροις Δημήτριε.

Εἰς τοὺς αἴνους ὑπὸ σιχ. Αἱ Ἀγγελικαί.

Χαίροις ὁ κλεινὸς ὁ τοῖς μάρτυσι καὶ μέγας, ὅπως ἀθλητὴς, καὶ τῆς πλάνης καταλύτης, Δημήτριε σισμάκαρ, ὃς τὸ αἷμα ἐξέχεας, φθὰ τὸν Χεισὸν τὸν ἐρωτά σου, φρύρισον ἡμᾶς τοὺς ὑμνητάς σου, θερμῶς φάλλοντας, Δημητρίου βραβευτὴς Χεισὲ δόξα σοι.

Δίκαιος ὡς Φοίνιξ αὖ. σιχ.

Εἶσαι πᾶ τῆς γῆς καὶ πλιροῖς τῷ οἰκουμβίου, Ἥλιος γλυκὺς, ὥσπερ ἄλλος καταλάμπων, Δημήτριε τὸν κόσμον, καὶ διώκων τῷ ζόφοσιν, Θαύμασιν ἀπείρους ὡς ἀκτῖσι, μύρων ταῖς ὀδμαῖς ταῖς πεμπομβύαις, ἐκ τῆ τάφου σου. ὧν περ Χεισὸς πηγὼ αὐτὸν εἰς δόξαν σῷ ἔδειξε.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς. σιχ.

Ἀληθυεικῶς, πᾶς πιστὸς δοξαπιζέσθω. οἱ ἐκ τῷ κωμῶν δεῦτε ἵκετε προθύμως. σωδράμετε οἱ πάντες, τὸν προσάτῶν τιμήσατε. πόλις ἡ λαμπρὰ Θεσσαλονίκης, κράτησον φαιδρῶς τὸν μυροβλύτῶν, τὸν Δημήτριον, τὸν πατειώτῶν καὶ θερμὸν, ὑμῶν ἀντιλήπτορα.

Δόξα.

Εὕρο ἀθλητὰ, ἐπιφάνθι καὶ πάλιν, ὡς ποτὲ τὸ πρὶν, τοῖς πιστῶς σου δεομβύοις, ἐπίσκεψαι καὶ πάλιν, τῷ κληθεῖσαν πα-

πατείδα σου, παύπις τὸν ζυγὸν ὑπηφίζων, ὃν ὑπὸ πολλῶν ἔλκει πτωσμάτων, καὶ ἀξίωσον, διαρεσῶσαν σοι πλεῖν, ἀεὶ τῷ πνεύματι φέρειν.

Καὶ νῦν.

Τὴν Γεμοι ζυγὰς, ὦ Γωακεὶμ καὶ Ἄννα. κάλεσον ὁμοῦ, τὰς νεάνιδας τὰς κύκλω. ὑπάραψον λαμπάδας, τῷ παρθενῶν διεξέπισον. ἔξαρχος Δαβὶδ γενοῦ τοῦ μέλους, ἄνωθεν χορεῦσαι τῷ Ἀγγέλων, συγχορεύσατε, ὁ τοῦ Θεοῦ ὄντως λαὸς, τῷ ναῷ εἰσέρχεται.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΙΚΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ Τῆ ΜΥΡΟΡΡΟΑ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ἀπὸ τὰ ὁποῖα, τὰ μὲν μεγικὰ, ἐγράφησαν φῶς τῶ ἐν Μοναχοῖς Δαμασκηνῶ τῶ ὑποδιακόνω καὶ Στουδίτη· τὰ δὲ λοιπὰ, εἰσὶ ταῦτα.

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ἐκίνησαν οἱ Ἄβαροι μὲ φυτάτον ἑκατὸν χιλιάδες, καὶ κυρσεύοντες τόπους πολλοὺς, ἔφθασαν καὶ εἰς τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην, τὴν κληρονομίαν καὶ πατρίδα τῆ Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου· οἱ ὁποῖοι, ἐξαφνα ἐκύκλωσαν τὸ κάστρον, καὶ παρευθὺς ἔβαλαν σκάλαις, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὰ τειχόκαστρα. Ὁ δὲ Ἅγιος, πάραυτα ἐφάνη ὡσὰν ἁρματωμένος στρατιώτης, καὶ κατέσφαξε πολλούς· οἱ δὲ λοιποὶ, ἔφυγον μακρόθεν ἀπὸ κάστρα, καὶ ἔκαμαν καλύβαις, καὶ ἐκάθισαν. Καὶ καθεζόμενοι, ἐκατεσκεύαζαν πᾶσαν ἑτοιμασίαν τὰ πολέμια. εἶτα, ἔκαμαν καὶ πύργους ξυλίνους, ὑψηλοτέρους ὑπὸ τοὺς πύργους τῶ κάστρου· ἤφεραν δὲ καὶ πέτραις πολλαῖς, ὑπηδείκαις, ὅλα νὰ πολεμοῦν· καὶ ὅπως ἔβαλαν εἰς τοὺς πύργους ἄνδρας τεχνίτας, νὰ σφενδονίζουν μέσα εἰς τὸ κάστρον· καὶ τόσον πολλὰ πυκνὰ ἐπετροβολοῦσαν, ὥστε ἐχάλασαν τὰ φυλάγματα ὑπὸ τὰ τειχόκαστρα, καὶ ὅλον τὸ κάστρον ἐπαράχθη, καὶ ὅλοι ἔζεμον καὶ ἐφοβοῦντο τὸν μέγαν κίνδυνον, ὁπῶ τοὺς ἐπλησίαζεν. Τοῦτον τὸν μέγαν κίνδυνον βλέποντες οἱ Θεσσαλονικεῖς, καὶ μὴ δυνάμε-

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ναμβοι νὰ αὐτισαθῶν εἰς τὰς πολεμίας, ἐρρίψαν ὅλιωτας τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ αὐτὸν ἐπροσκαλέσαν, νὰ τὰς βοηθήσῃ. Ὁ δὲ Ἅγιος, ὡς ἕτοιμος βοηθὸς, πάραυτα τὰς ἐβοήθησε. Καὶ ἀκέσατε μὲ προσοχὴν τὸ θαῦμα.

Παρακίνησε τὰς πολίτας, καὶ δύγηκαν εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τῆς χάρας, νὰ ἐναντιωθῶν τὰς πολεμίας· ἐφαίνη δὲ καὶ ὁ Ἅγιος εἰς τὴν μέσην τας, καὶ ἐπῆρε μίαν μικρὴν πέτραν, καὶ ἔγραψεν εἰς αὐτὴν, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Ἅγιε Δημήτριε, βοήθει· καὶ ἔρριψε τὴν πέτραν. Καὶ δι' θὺς ἐκεῖνος ὁ ἄξιος πολλῆς τιμῆς λίθος, ὁπου εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου, ὡς ἐνδεδυμένος πολλῆς χάριτος, καθὼς ἐρρίφθη, ὑπῆγεν ἴσια εἰς τὰς μεγάλας σωρὰς τῶν πέτρων, ὁπου εἶχαν οἱ ἐχθροὶ συναγμένους, καὶ διεσκόρπισεν αὐτὰς, καὶ ὅλαις ταῖς τέχναις τας ταῖς ἐκατατζάκισε· καὶ ὁ κόπος, καὶ αἱ τέχνες τῶν βαρβάρων, εἰς τὰς κεφαλάς τας ἐγύρισε. καὶ ὅλας αἱ κατασκευαῖς τας, ἀνενέργητας ἐκάμειναν. Οἱ δὲ Θεσσαλονικεῖς, βλέποντες τὴν δειλίαν τῶν βαρβάρων, καὶ λαβόντες θάρρος, ἐσφενδόνιζαν ἀκαταπαύστως ἀπὸ τὰ τειχόκαστρα. Βλέποντες δὲ οἱ βάρβαροι τὰς μὲν πέτρας μικρὰς, τὴν δὲ δύναμίν τας μεγάλην, ἐθαυμάζοντο καὶ ἐκπρέσαν. ἐπῆραν δὲ καὶ εἰς τὰ χέρια τας ἀπὸ ταῖς πέτρας, καὶ βλέπαν, καὶ ἦτον γράμματα. Καὶ τότε ἐρώτησαν σφᾶς, ὁπου τὸν εἶχαν ἀπὸ τὰ χωρία σκλαβωμένον, τί λέγαν τὰ γράμματα; Καὶ ἐδειξέτας τὴν ὑπόθεσιν· καὶ ἐθαύμασαν, καὶ ἐκπρέσαν εἰς τὴν δύναμιν τῶν Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, πῶς μόνον τὸ Ὄνομά τε ἐκαλέμβον, βοηθεῖ τοιουτοτρόπως! Καὶ ἔπαυσαν πολεμοῦντες.

Ἕτερον Θαῦμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν, πάλιν ἐσυνάξαν ἄλλα στρατεύματα θερμότερα, καὶ ἦλθον κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης. Καὶ ἐξαίφνης φαίνεται ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὡσὰν ἔτι ἐξέβαινεν ἀπὸ τὸ πέραν μὲ φερσάτα ἀμέτρητα. Καὶ ὡς τὸν εἶδον, ἔφυγαν εἰς τὰ ὀπίσω, χωρὶς νὰ τὰς διώκῃ τινάς· καὶ ἄφησαν τὰ φαγητάτας, καὶ τὰς καλύβας τας, καὶ τὰ ἅρματά τας. Καὶ ἔτως ἐλυτρώθη ἡ πόλις ἀπὸ τὸν μέγαν καὶ φοβερὸν ἐκεῖνον πόλεμον, καὶ ἐδόξασαν ἅπαντες τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον ἐμεγάλυνον, εἰς τὸ Θαῦμα ὁπου ἔδειξε. Διότι, καθὼς ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἔβαλε τὸν πάλαι

λαι Γραὴλ ἔστησε τὸν Ἥλιον, ἕως ἔφόνευσε τὸν Ἀμαλήκ, καὶ τὸ στράτευμα αὐτοῦ ὅλον· ἔτω καὶ ὁ ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὴν πέτραν ὁπου εἶχε τὸ ὄνομά τε γεγραμμένον, ἐγύρισεν εἰς τὰ ὀπίσω ταῖς πέτραις ὁπου ἔρριχναν οἱ ἐχθροὶ καὶ τῆς πατρίδος τε. Ἔδυνατο ὁ Ἅγιος καὶ ἀλλιοτρόπως νὰ κάμῃ τὴν λύτρωσιν, νὰ δώσῃ δειλίαν εἰς τοὺς ἐχθρὺς, καὶ θάρρος εἰς τὸν λαόν τε, νὰ καταπολεμήσουν καὶ νὰ ἀφανίσουν τοὺς ἐχθρύς· ἀλλὰ ἔτζι ἐφάνη τὸν Ἅγιον, διὰ νὰ δείξῃ τὴν παρρησίαν τὴν πολλὴν, ὁπου ἔχει εἰς τὸν Θεὸν, ὅτι μὲ τὴν πέτραν ἔκαμε τοιοῦτον Θαῦμα. Οὕτω λοιπὸν ἐθαυματούργησε ὁ Ἅγιος, καὶ πᾶσαν ἀθυμίαν ἐθεράπευσε· ὄ μόνον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὰ αὐτῆς θρίχωρα, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην προφθάνει ταχέως, καὶ βοηθεῖ τοὺς αὐτὸν ἐπικαλουμένους.

Ἕτερον Θαῦμα.

Πότε, καιρὸν ἐκεῖνον, ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς Βουλγάρους Σαμουὴλ ὁ ξάκουστος. Ἐκεῖνος ὁ Σαμουὴλ, μὲ ἄλλους τόπους ὁπου ὥρισεν, ἐπῆρε καὶ τὰ θρίχωρα ὅλα τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ πολλὰ ἐπαίδευε τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ αὐτὸς ἐκρύτησεν ὑόν, ὀνόματι Ῥαδόμηρον· ὁ ὁποῖος ἦτον δεύτερος εἰς τὴν δύναμιν θρὸ τὸν πατέρα τε· πλὴν, ἀνθρωπος θηριώδης, καὶ ὅλος μανικὸς, φόνιος τὴν γνώμην, σκληρὸς τὴν ψυχὴν, μισητὸς εἰς ὅλους, δοῦλος τοῦ θανάτου, ὀλίγον τί θρόκαπο ἀπὸ τοὺς δαίμονας, μιαρὸς μιαρώτατος καὶ παμμίαρος. Ἐκεῖνος, ἐξυσιάζοντας τοὺς τόπους ὁπου ὥριζεν ὁ πατέρας τε, ἀδυνάτουν εἶναι νὰ εἰπῶμεν ὅσα κακὰ ἔκαμνε καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ἄρπαζεν, ἔδερνεν, ἐμίαινε τὰς παρθένους, ἐδουλόσθε τὰς γυναῖκας, ἄρπαζε τὰ θράγματα τῶν ἀνθρώπων, καὶ καθ' ἡμέραν ἀδίκως ἐθανάτωνε τοὺς ἀνθρώπους· καὶ εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους ἦτον τύραννος ἀπάνθρωπος· χωρὶς δὲ, εἰς τὸ χωρίον λεγόμενον Σοσκόν· διότι εἰς αὐτὸ ἐκάθετο τὸν θρόσκαιρον καιρὸν, διατὶ ἦτον καλὸς ὁ τόπος· μάλιστα, ὅτι εἶχε τόπον διὰ κυνήγια.

Εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ χωρίον ἐκατοικοῦσε τὸ ἀνθρωπόμορφον ἐκεῖνο θηρίον, καὶ πολλὰ ἐπαίδευε τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ καθ' ἑκάστην μὲ θρησκείας καὶ ἀνασταγμοὺς καὶ δάκρυα ἐπροσκαλέσαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον, νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἀνήμερον θηρίον τὸ ὀχλυσμήτερον. Ὁ δὲ τύραννος ἐκεῖνος, ὡσὰν ἤκουε ποτὲ τοὺς ἀνθρώπους, ὁπου ἐπροσκαλέσαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον νὰ τοὺς βοηθήσῃ, ἐθυμωνελάσε

γελᾶσε τὸ ὄνομα τῦ Ἁγίυ, κὴ θελασότερον τὺς ἐπαίδυε, λέγων· νὰ ἰδῶ, ἂν ἔλθῃ ὁ Δημήτριος, νὰ σᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια μυ. Τ'παικύει λοιπὸν, ὁ συμπαθέστατος Μέγας Δημήτριος, καὶ ἀνίσαται σύκεν τῆς παλαιπωρείας τῆ ψυχῶν, κὴ τὰ σκανγμᾶ τῆ πεπαιδυμένων, κὴ κινᾷ εἰς τὸν βοήθειαν τὸ λαῦ, λέγωντας ὡς κὴ τὸν Δεσπότυ Χριςόν· Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω τῆδ προαυλίων μυ, κὴ ἐκεῖνα πρέπει νὰ τὰ φυλάξω. Ὁ δὲ τύραννος, ἐσυιώαξε τὸν παλαίπωρον ἐκεῖνον λαόν, κὴ τὺς ἔγαλεν εἰς τὰ βυνὰ, κὴ εἰς τὺς λόγγες, κὴ γκρημνύς, νὰ κωνηγᾶν ἄγρια θηρία πεζοί. Καὶ ἐξαλάλησεν εἰς ὅλον τὸν λαὸν, ὅτι ὅποιος δὲν πιάσῃ θηρίον πηλαλῶντας, νὰ λαμβάνῃ θάνατον. Καὶ ἔτω τὺς ἐφόνευσεν εἰς τὰ βυνά. Καὶ τοιουτρόπως ἐπαιδύετο ὁ λαός. Ὁ δὲ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὁ ἀγλίγωρος βοηθὸς τῆ ὑπκαλυμμύων, φθάνει τὸν κάκιστον ἐκεῖνον ὡσὰν ἀσραπὴ ἀνάμεσα εἰς τὰ βυνά, ἐκεῖ ὅπᾶ ἐκωνηγᾶσε, κὴ ἐφάνη καβαλάρης. Καὶ καθὼς ἦτον ὁ τύραννος εἰς τὸ ἄλογον, τὸν ἐκτύπησε μὲ τὸ κοντάρι εἰς τὴν καρδίαν, κὴ ἔπεσε νεκρὸς κάτω πάραυτα, κὴ διεσκορπίθησαν τὰ κόκαλά τε ἀῆτ τὸν ἅδην. Καὶ ὅσοι τὸν ἀκολυθᾶσαν, εἶδαν τὸν Ἅγιον ὀφθαλμοφανῶς, ὅπᾶ ἐκτύπησε τὸν τύραννον μὲ τὸ κοντάρι. Καὶ ὁ μὲν Ἅγιος, ἔγινε πάραυτα ἄφαντος· ὁ δὲ τύραννος, ἔπεσε νεκρός. Καὶ ἔτως ἐλυτρώθη ὁ λαὸς ἐκεῖνος ὑπὸ τὸ ἀνήμερον ἐκεῖνο θηρίον, κὴ ὐκ ἄνθρωπον.

Ἕτερον Θαῦμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγον, ἐκίνησαν πάλιν ἔθνη πολλὰ κὴ τῆς Θεσσαλονίκης· τετες, Ῥυγχίνοι, Στρυμμόνιοι, κὴ Σαγγαδάτεοι, ἔθνη τῦ Παραδύναβι· εἶχαν δὲ κ' ἀρχηγὸν σὰν ὁμότροπόν τυς, Περβένον τὸ ὄνομά τε. Ἐπέτος ὁ Περβένος, εἶχεν ἀγάπλυ μὲ τὸν Κωνσταντινουπόλεως βασιλέα Λέοντα τὸν μέγαν· ἀλλὰ κρυφίως, ἐμελέτα κακὰ κὴ τῆ Ῥωμαίων, κὴ ἐζήτει καιρὸν νὰ σηκώσῃ πόλεμον. Λοιπὸν, ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς τὴν ὑπβελλύ τε, κὴ ὕσειλε, κὴ τὸν ὑπῆκσαν, κὴ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, κὴ εἶπεν ὅλως τε τὴν βελλύ, ὅπᾶ εἶχεν, ὅτι ἔκαμεν ὅρκον, νὰ μὴ παύσῃ ποτὲ νὰ κυρσεύῃ τὺς Ῥωμαίυς, κὴ ὅσυς ἀνθρώπυς πιάσῃ νὰ τὺς θανατώσῃ ἀνηλεῶς χωρὶς κἀμμίαν λύπην. Καὶ ἔτζι, τὸν ἐφόνευσεν ὁ Βασιλεύς.

Τῦ

Τοῦτο, ὡς τὸ ἔμαθαν τὰ βάρβαρα ἔθνη ἐκεῖνα, ἐκαμαν βαλὴ πονηρὰν, κὴ ὥρμησαν κὴ τῶν Ῥωμαίων, κὴ ἦλθον κυρσεύοντες τὺς τόπυς κὴ ὡς τὴν Θεσσαλονίκην. Καὶ ὡς ἔφθασαν, ἐμοιράθησαν εἰς δύω μέρη· καὶ οἱ μὲν Στρυμμόνιοι, ἔπιασαν τὸ βοριὸν μέρος τῦ κάστρυ, κὴ τὰ Βαρδαρέα· οἱ δὲ Ῥυγχίνοι πάλιν, κὴ Σαγγαδάτεοι, τὸ δυσικὸν μέρος, κὴ τὴν Θάλασσαν. Καὶ ἦτον παντοχᾶ τὸ κακὸν· καὶ κὴ τὸν εἰπόντα, κακὸν ἐπάνω εἰς κακὸν ἐγίνετο. Διότι, δύω σωσὲς χρόνυς ἐσέκοντεν ἔξω τὰ κάστρα οἱ βάρβαροι, κὴ ἐπολεμοῦσαν. Διὰ τῦτο, κὴ πολλὴ πεῖνα ἦτον εἰς τὸ κάστρον, κὴ ὡς φλέγα κὴ κάμινος πυρὸς ἦτον αἱ συμφοραῖς εἰς τὺς Θεσσαλονικεῖς, Θεὸς ἀγανακτήσει, διὰ τὰς ἁμαρτίας τῆ ἀνθρώπων. Ἀπὸ τῦτο κὴ ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος δὲν τὺς ἐβοήθει, διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῆ. Καὶ κάπυ μὴ, αἱ πληγαὶ τῆ βαρβάρων ἐσθέσθησον· ἄνω δὲ ὁ ὐρανὸς, κὴ τὸ προφητικὸ κατάρι, ἔγινεν ὡς χάλκινος, κὴ καθόλυ δὲν ἔβρεχε, κὴ ξηράνθη ἡ γῆ. κὴ ὅτε πωλικὰ ἦτον, ὅτε σῖτος, ὅτε οἶνος, ὅτε ἔλαιον, ὅτε ἄλλότε γενήματα τῆς γῆς· κὴ ἔγιναν οἱ ἄνθρωποι ἀνείδεοι κὴ ἄμορφοι, ὡς νεκροὶ ζῶντες. εἰ δέ καί ποτε ἤθελαν διῆ τινὲς ὑπὸ ταῖς πόρταις νὰ μαζώξυν μολόχαις, ἢ τζυκνίδαις, ἢ ἄλλα χορτάρια φαγητᾶ, παρευθὺς τὺς ἔσφαζαν οἱ ἐχθροί. Καὶ ἦτον εἰς αὐτὺς ἁρμόδιος ὁ λόγος τῦ Προφήτυ Ὡσηέ, ὅπᾶ λέγει μὲ θρῆνυ ,, Πέσατε τὰ ὄρη ἐπάνω μας, κὴ ἐσεῖς βυνὰ, σκεπάσατέ μας. Καὶ ἐπειδὴ ὑπὸ τὴν πεῖναν κὴ ὑπὸ τὺς πολέμυς ἐθανατώθηκαν πλῆθος ἄπειρον ἀπὸ τὺς Θεσσαλονικεῖς, οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν ὡσεὶ τραυματίαι ἐν πάσῃ καθόλυ, κὴ ὡσεὶ ἄνθρωποι ἀβοήθητοι· οἱ δὲ βάρβαροι, πάντοτε ἠγωνίζυνταν, κὴ κάθε λογῆς μηχανὴν ἐκατεσκεύαζαν, κὴ δυνατὸν πόλεμον ἔκαμναν· ὡς εἶδον οἱ Θεσσαλονικεῖς ὅτι παντελῶς ἀδυνάτησαν, κὴ ἡ δυνάμις τυς τελείως ἐνεκρώθη, κὴ ἕτοιμοι ἦτον νὰ τὺς εἰχμαλωτίσυν, τότε ἐκ βάθυς ψυχῆς κὴ πόνυ καρδίας ἐκραξαν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, λέγοντες· σῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν λαόν σε τὸν ἁμαρτωλὸν, σῶσον σύκεν τῆς χυσοπότισσε· ἐπάκυσον τῆ ὑπὲρ ἡμῶν δεήσεων τῦ ἀθλητῦ σε Δημητρίυ, κὴ μὴ ἐνθυμηθῇς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ἀλλὰ κάμε ἔλεος εἰς ἡμᾶς τὺς ταπεινὺς, κὴ μὴ θελήσῃς ἡμᾶς, νὰ μᾶς φάγωσι πᾶσα τὰ ἀνήμερα θηρία. Ἐπήκυσε τυς λοιπὸν ὁ Πολυεύσπλαγχνος Θεός· καὶ διὰ τῦς θηρία. Ἐπήκυσε τυς λοιπὸν ὁ Πολυεύσπλαγχνος Θεός· καὶ διὰ τῦς ὁ Μέγας Δημήτριος, ὁ ἕτοιμος βοηθὸς, ἐφάνθασε. Καὶ ἐπειδὴ ἐκυκλωσαν οἱ βάρβαροι τὸ κάστρον, ἔκαυσαν δὲ κὴ τὴν πρὸς

τὸ

τὸ βόρειον μέρος πόρταν τῦ κάστρυ, καὶ ἀνεμποδίστως ἐσέβαινον εἰς τὸ κάστρον· τότε ὁ Μέγας Δημήτριος ἐφάνη πεζὸς εἰς τὸν μέσον τους, κρατῶντας σπαθὶ εἰς τὸ χέρι τυ. Καὶ σηκώσας τὸ ἐπαναφόρι τυ, ἄλλυς μὲν τελείως ἔκοπτε, ἄλλυς δὲ ἐλάβωνε μόνον, καὶ ἔλεγέ τυς „ Ἡ ὀργὴ τῦ Θεῦ σᾶς ἔφερεν ἐδῶ, ἐπειδὴ ἐσεῖς ἔτζη κάμνετε, καὶ ἐγὼ ἰδέτε, τί κάμνω. Ἐφόνευσε λοιπὸν ὁ Ἅγιος πάρα πολλυς τῦς πλέον ἐκλεκτοτέρυς βαρβάρυς, καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον μακρὰν ἀπὸ τὸ κάστρον λαβωμένοι, καὶ ἔκλαιον ἐκείνυς ὁπῦ ἐσκοτώθησαν, καὶ ἐλυπῦντο πῶς ἐκινήθησαν. Τότε δὴ τότε οἱ ἀθενεῖς Θεσσαλονικεῖς ἔβγαλόσαντο δύναμιν, καὶ οἱ νεκροὶ, καὶ ἀνείδεοι, μὲ τὴν προθυμίαν ἀνεζάθησαν, καὶ ἐδίωξαν τὺς βαρβάρυς πολλὰ τόπον· καὶ ὡσὰν ἐγύρισαν, ἐπῆραν τὰ ξυλόκαστρα, καὶ τὰ ἄρματα, καὶ μερικὰ φαγητὰ ὁπῦ εἶχαν· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, διὰ τὴν δύναμιν ὁπῦ τυς ἔδωσε, καὶ ἐδίωξαν τὺς βαρβάρυς.

Ἕτερον Θαῦμα.

Καὶ πάλιν οἱ αὐτοὶ βάρβαροι, συνάζονται ὅλοι εἰς μίαν τάξιν καὶ συμφωνίαν, νὰ ἔλθουν νὰ κυρσεύσουν πάλιν τὸ κάστρον τῆς Θεσσαλονίκης· καὶ ἔτως ἤρχοντο, φοβερίζοντες καὶ τρίζοντες τὺς ὀδόντας τυς, νὰ τὺς θανατώσουν ὅλυς. Καὶ ὡς ἔφθασαν, καθ' ἕνας ἀπ' αὐτὺς ἐβουλεύετο, ποία κατασκευὴ ἤθελεν εἶσε καλλίτερη, διὰ νὰ πάρουν τὸ κάστρον εὔκολα, καὶ νὰ τιμηθῇ μὲ τὴν τέχνην ὁπῦ εὕρεν. Ἕνας δὲ ἀπὸ ἐκείνυς, ἐσηκώθη καὶ ἐσάθη εἰς τὸ μέσον πάντων, ὡς τεχνικώτατος καὶ πολλὰ δαιμονιώδης, λέγοντας, ὅτι εὗρε μίαν ἔνδοξον τέχνην, νὰ πάρουν τὸ κάστρον ἐν εὐκολίᾳ. Καὶ αὐτὸς μὲν, ἔτζη ἔταζεν, ὅτι μὲ ἐκείνην τὴν τέχνην νὰ τὸ ἐπάρῃ· οἱ δὲ λοιποὶ, δὲν τὸν ἐπίστευον· καὶ αὐτὸς, πάλιν τὺς ἐβεβαίωνε, καὶ τὴν τέχνην ἐκείνην ἐχνημάτιζεν εἰς τὴν γῆν, πῶς νὰ γυρίῃ εἰς τὸ πλάτος, καὶ τὸ μάκρος· καὶ ἡ τέχνη τε ἦτον, νὰ κάμῃ πῦργον εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ ἔχῃ ἔχοχὲς ἀποκάτω, καὶ νὰ εἶναι ὑψηλότερος ἀπὸ τὸ τειχόκαστρον, καὶ νὰ ἔχῃ ἐπάνω ὁδοντία ὡσὰν τὸ τειχόκαστρον, καὶ νὰ ἔχῃ τρία πατώματα, καὶ ὁλόγυρα νὰ ἔχῃ ποτερίτσας σιδηροδεμένας, καὶ νὰ βάλῃ ἀνθρώπυς μὲ δοξάρια, μὲ κοντάρια, καὶ μὲ σφενδόνας μέσα εἰς τὸν ξυλόπυργον ἐκεῖνον· καὶ εἰς μὲν τὸν ἐπάνω πάτον τῦ πύργυ, νὰ βάλῃ τὺς ἀνθρώπυς μὲ

ταῖς

ταῖς σφενδόναις, καὶ μὲ τὰ κοντάρια· εἰς δὲ τὺς κάτω δύω πάτους, ἐκείνυς ὁπῦ εἶχον τὰ δοξάρια· καὶ ἦσαν ὅλοι εἰς μίαν ἀγωνίαν, καὶ βίαν, εἰς τὸ νὰ τελειωθῇ τὸ ἔργον ἐκεῖνο.

Ἀλλὰ, πάλιν φαίνεται ὁ ταχεινότατος βοηθὸς, εἰς τὺς βαρβάρυς, καὶ δίδει σὲ ἕνα ῥάπισμα κατὰ πρόσωπα τὸν ἐφευρέτην τῆς τέχνης ἐκείνης· καὶ διὰ νῆς τὸν νοῦν τε πάραυτα ὁ βάρβαρος ἐκεῖνος, καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὺς συντρόφυς τε, ὡσὰν ἀπὸ πολεμίυς. Καὶ οἱ μὲν βάρβαροι, ἔκραζον αὐτὸν, νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον· ἐκεῖνος δὲ, ἔφυγεν ἀπ' αὐτὺς, καὶ ἐσωτύχαινεν ἄλλα ἐξ ἄλλων· ἔρριξε δὲ καὶ τὰ ῥοῦχά τε, καὶ ἔφυγε εἰς τὰ ὄρη ὡς ἄγριον θηρίον, καὶ ἐκρύπτετο ἀπὸ τὺς ἀνθρώπυς. Καὶ ἔτζι, ἀπόμεινεν ἡ πολυπηγία ἐκείνη τῶν βαρβάρων ἄπρακτος καὶ ἀνενέργητος. Καὶ φεύγοντες ἐσυντροπιασμένοι νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν τόπον τυς, ἀφῆ ἐνεργείας καὶ βοηθείας τῦ Ἁγίυ, κατεσφάγησαν ἅπαντες ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῦ Ῥωμαίων. Καὶ ἐκεῖνος ὁ τεχνίτης, ὁπῦ ἔχασε τὸν νοῦν τε, ἐσυμπαθήθη ἀπὸ τὸν Ἅγιον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν τε· καὶ προσδραμὼν εἰς τὸ κάστρον, ἐδιηγεῖτο ἔμπροσθεν εἰς ὅλυς τὸ ῥάπισμα, ὁπῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον, λέγοντας, ὅτι πῶς τὸ ἐφανὴ σὲ ἕνα νεανίαν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸ πρόσωπον σὲ ῥάπισμα, καὶ ἔχασε τὸν νοῦν τε, καὶ εἶπέ τε, ὅτι νὰ ἔλθῃ, καὶ νὰ εἶναι εἰς τὸ κάστρον. Τότε τὸν ἐπῆραν τινὲς, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ μόνον ὅτι εἶδε τὴν εἰκόνα τῦ Ἁγίυ, διὰ θὺς ἐφώναξε καὶ εἶπεν, ἐκεῖνος εἶναι ὁ νεανίας, ὁπῦ μὲ ἐῤῥάπισεν. Ἐβαπτίσθη λοιπὸν, καὶ ἔγινεν αὐτὶς ἄγριος λύκος, ἥμερον πρόβατον τῆς μάνδρας τῦ Ἁγίυ.

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἄνθρωπός τις ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ἐπῆγεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διά χρείαν τε· καὶ ἐκεῖ, ἔπεσεν εἰς ἀθενείαν μεγάλην, τόσον ὁπῦ, ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀθενείαν, ἐκατέβη αἷμα εἰς τὰ ὀφθαλμύς τε, καὶ ἐτυφλώθη· καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν, ἀπὸ τὴν ἀθενείαν ὑγίανεν, ἀμὴ ἀπέμεινε τυφλὸς ὁ ἄθλιος· ἐφθάπτει δὲ μέσα εἰς τὴν πόλιν, σκοντάβοντας ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ γυρεύοντας Γαξείαν, ἀμὴ δὲν τὴν εὗρε. Τέλος πάντων, ἐνθυμήθη τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, καὶ ἐζήτει τὴν Γαξείαν· καὶ δὲν ἔπαυε νὰ φωνάζῃ τὸν Ἅγιον νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ἔλεγεν· Ἄμποτε νὰ φωνάξῃ τὸν Ἅγιον ἀκόμη καὶ μίαν φορὰν τὸν Θεσσαλονίκην, νὰ φωνάξω νὰ ἤμουν εἰς τὴν πατρίδα μυ τὴν Θεσσαλονίκην, νὰ

λίσω

λέσω τὸν Ἅγιον, καὶ βέβαια ἤθελα ἰαχθῇ. Ἀλλὰ φθάνει καὶ ἐκεῖ ὁ ζητήμενος παρ' αὐτῆ ἰαχὸς, καὶ καλὸς ποιμὴν ἢ προσάτης, ἐπιμελεῖται τῆς μάνδρας τε τὸ πρόβατον, καὶ ἀκ νυκτὸς, φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον τε, ἢ λέγει αὐτῇ· διὰ τί εἶσαι, ἄνθρωπε, ὀλιγόπιστος, ἢ νομίζεις ὅτι μόνον εἰς τὴν πατρίδα με φθάνω εἰς ὅποιον μὲ ἐπικαλεθῇ; ὄχι· ἀλλὰ ἢ ἐκεῖ, ἢ πανταχῆ φθάνω καλέμενος· σήκω, ἢ σύρε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκε, εἰς τὸν τόπον ὅπε ὀνομάζεται οἰκογομεῖον, καὶ ἐκεῖ θέλεις μὲ δ'ρη, καὶ θέλω σὲ φανῇ, καὶ πάραυτα τὰ ἰδῇς τὸ φῶς σε. Ἐξύπνησεν ἔν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ παρδυθὺς σηκόνεται καὶ βέχει· καὶ ἐρωτᾷδτας, δείσκει τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας Θεοτόκε· καὶ σεβαίνωντας μέσα, ἐρωτᾷ πῆ εἶναι ζωγραφισμένος ὁ Ἅγιος Δημήτειος; καὶ λέγωντε, ἐδῶ εἶναι ἡ Ἁγία τε εἰκόνα. (ἡ ὁποία ἦτον μὲ ψηφίον, πολλὰ δ'μορφη, καὶ τεχνική.) Πίπτει λοιπὸν ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας εἰκόνος ὁ τυφλὸς, μὲ πολλὰ δάκρυα καταβρεχόμενος. Καὶ ἔλεγε· δὲν θέλω παύσει, Ἅγιε τῆ Θεῆ, νὰ κυλίωμαι ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας σε εἰκόνος, ἕως ἔ νὰ ἰαχθ'σης τὰς ὀφθαλμές με, νὰ ἰδῶ τὴν θείαν σε μορφὴν ἢ δ'ωρέπειαν. Νύκτα ἦτον ὁ καιρὸς, καὶ φαίνεται ὁ μάρτυς ἢ ἰαχὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον τὸν τυφλὸν, καὶ πιάνει μὲ τὰ δάκτυλά τε τὰς ὀφθαλμὰς τῆ τυφλῆ, καὶ τὰς ἀνοίγει ἥσυχα, ἢ ἐφαίνετο ὡσὰν ὅτι ἐκαθάιζεν ὑπὸ μέσα τὸ αἷμα· ἔπειτα, ἔσφιξε τὰ ὀμμάτια δυνατὰ, καὶ ἐπόνεσαν τὸν τυφλὸν, καὶ ἐξύπνησε. Καὶ λέγει τε ὁ Ἅγιος· ἀδὲ πώρα δὲν με βλέπεις; Δὲν βλέπεις τὸν ἰαχόν; δὲν βλέπεις τὸν θεραπευτήν; Τότε ἢ ἐκεῖνος ἐπήδησε πάραυτα, ἢ ἐσήκωσε τὰ ὀμμάτιά τε εἰς τὴν εἰκόνα τῆ Ἁγίε, ἢ εἶπε· βλέπωσε, Ἅγιε τῆ Θεῆ, τὸν Μέγαν με ἰαχόν· βλέπω σε τὸν Μάρτυρα τῆ Χριστῆ· βλέπω τὴν προσκυνητὴν καὶ θαυμασὴν ἢ γλυκῆαν εἰκόνα σε, καὶ πολλὰ δ'χαριστῶσοι, ὅτι ἔσησας ἐν βρυχώρῳ τὰς πόδας με, καὶ τὰ βήματά με κατεύθυνας, καὶ ἐλευθέρωσας τὰς ὀφθαλμές με ὑπὸ τὰ δάκρυα, ἢ τὰ πεδάρια με ὑπὸ τὰ σκοτάματα ἢ κτυπήματα. Καὶ ἔτως ἰαχεύθη πλὸν τῆ Ἁγίε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

Ἕτερον Θαῦμα.

Κάσατε μὴ προσοχῆς, ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ, ἢ ἄλλον Θαῦμα τῆ Ἁγίε. Ἄλλος σῦας ἄνθρωπος ὑπὸ τὴν Ἀδελαναύπολιν, ἐτυ-

φλώθη, ἢ ἔβαλεν εἰς τὸν πῦτε, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Θεσσαλονίκλω εἰς τὸν Ναὸν τῆ Ἁγίε Μεγαλομάρτυρος Δημητείε, νὰ ἰαχθ'θῇ. ἢ αὐτὸς μὴν, ἠτοιμάθη νὰ κινήσῃ, οἱ δὲ συγγενεῖς τε τὸν ἐμπόδιζαν, λέγοντες· πῶ θέλεις νὰ ὑπάγῃς, ἄνθρωπε, ὅπῶ δὲν δυνάσαι νὰ περιπατήσῃς τόσλω σράταν πεζὸς, μάλισα ὅπῶ εἶσαι ἢ τυφλός; μόνον, κάθε εἰς τὸ ἐκκλησιόσε, ἢ παρακάλει τὸν Θεὸν, ἢ τὸν Ἅγιον, ἢ θέλει κάμῃ ἔλεος εἰς ἐσένα· διατὶ, ἡ σράτα εἶναι μακρυὴ, ἢ κακοπαθεῖς, ἢ θέλεις βλασφημήσει. Καὶ ἐκεῖνος, εἶπε· ἐὰν καὶ δύω χρόνες περιπατήσω, δὲν θέλω πάυσει περιπατῶντας μὲ προθυμίας, ἕως ἔ νὰ εὕρω τὸν ζητήμενον ἰαχόν, τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτειον. Λοιπὸν, ἐκίνησε τὴν σράταν, ἢ περιπάτησε δύω ἡμέρας, σκοντάβωντας, ἢ χάνωντας τὴν σράταν, ἢ μὲ πολλὸ κόπον ὅσον ἐδύνετο ὑπήγαινε.

Τούτε τῆ ταλαιπώρε βλέπωντας ὑπὸ μακρὰν τὸς κόπους, καὶ προθυμίαν τε ὁ συμπαθὴς τῆ Χριστῆ Μεγαλομάρτυς Δημήτειος, ἔρχεται καβαλάρης, ἢ σωσπαντᾷ τὸν τυφλὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, ἢ λέγει τε, ὡσὰν νὰ μὴν ἴξυρε „ πῶ ὑπάγεις ἔτζι μοναχὸς, ὦ ἄνθρωπε, τυφλὸς ἢ ταλαίπωρος ὤντας; Καὶ ἐκεῖνος, εἶπε· ὑπάγω εἰς τὸν τάφον τῆ Ἁγίε Μεγαλομάρτυρος Δημητείε, νὰ ἀναβλέψω. Λέγει τε ὁ Ἅγιος „ δὲν δυνάσαι νὰ ὑπάγῃς, διατὶ ἡ σράτα εἶναι μακρυὴ, ἢ δύσκολη. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πάλιν καθὼς εἶπε ἢ εἰς τὸς συγγενεῖς τε· ἐὰν ἢ δύω χρόνες παρδυθῶ περιπατῶντας, δὲν θέλω σαθῇ ἕως ἔ νὰ ὑπάγω ἐκεῖ. Λέγει τε ὁ Ἅγιος „ ἢ ἐπειδὴ ἔχεις τόσλω προθυμίαν νὰ ὑπάγῃς, ἔλα καβαλίκδυσαι ἐδῶ εἰς τὰ ὀπίσω τῆ ἀλόγε με, νάσε ὑπάγω καμπόσον, νὰ ἀναπαυθῇς. Ἐκαβαλίκδυσε λοιπὸν, ἢ τὸν ὑπῆγε ἐκείνλω τὴν ἡμέραν εἰς τὴν Θεσσαλονίκλω, μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ δὲ τυφλὸς, μὴ γνωρίσας τὸ Θαῦμα ἢ τὸν τόπον πῶ εὑρίσκεται, ἐζήτετο συλλογισμές. Οἱ δὲ ἄνθρωποι, τὸν ἐσρύμοναν ἢ τὸν ἔσροχναν, ὅσοι ἐστέβαιναν ἢ ἐβγαίναν ὑπὸ τὴν Ἐκκλησίαν· (διότι ἦτον ἡ σημερινὴ ἡμέρα, ὅπῶ πανηγυρίζομεν τὴν Μνήμλω τῆ Ἁγίε.) ἢ τῆ ἐφαίνετο, ὅτι τὸν ἐγέλασεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἢ αὐτὸς νὰ τὸν ὑπάγῃ εἰς τὴν Θεσσαλονίκλω, τὸν ἔφερε πάλιν, ἢ τὸν ἔρριψεν εἰς τὸ παζάρι τῆς Ἀδελαναπόλεως. Καὶ ἔλιν, ἢ τὸν ἔρριψεν εἰς τὸ παζάρι τῆς Ἀδελαναπόλεως. Καὶ ἔτως, ἄρχησε νὰ κατηγορῇ ἐκεῖνον ὅπῶ τὸν ἀνέβασεν εἰς τὸ ἄλογόν τε, λέγωντας· τί εἶχε μὲ ἐμᾶς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἢ δὲν με τε, λέγωντας· τί εἶχε μὲ ἐμᾶς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἢ δὲν με ἄφησε νὰ σκοντάβω τὴν σράταν με, ἀμὴ μὲ ἐγέλασε, ἢ αὐτὸς νὰ με

νὰ μὲ ὑπάγῃ ἐμπροσθόπερα, μὲ ἔφερε ὀπίσω; αὐτὸς νὰ μὲ ὠφελήσῃ, ὀλιγαίνωπας τὴν τράπεζαν μου, αὐτὸς μὲ τὴν αὐγάτισεν. ἀλλὰ μοῦσε εἰς ἐμβρὰ τὸν τυφλὸν καὶ παλαίπωρον, τί νὰ γένῃ εἰς ἐμβρά; Καὶ κἂν ἂς εἶναι, τὸ τί ἔπαθα, ἔπαθα· ἀμὴ, τί εἶναι τόσοι ἄνθρωποι μαζωμένοι, καὶ δὲν μὲ ἀφίνουν νὰ σαθῶ, ἢ νὰ καθίσω εἰς σέν τόπον νὰ ἀναπαυθῶ. καὶ τόσον ἦλθαν πολλοὶ ἄνθρωποι, καὶ δὲν τὸς χωρεῖ τὸ παζάρι τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἀμὴ μὲ σκοχωρᾶν ἔτζι; Καὶ μερικοὶ ὁπὸν τὸν ἤκουον, εἶπαν τε· ὦ ἄνθρωπε, ἔχασες τὸν νοῦν σου; ἢ, τί εἶναι αὐτὸ, ὁπὸν ἔπαθες; τί εἶναι αὐτὰ τὰ λόγια, ὁπὸν συντυχαίνεις; Ἐσὺ εἶσαι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸν Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, καὶ φαντάζεσαι ὅτι εἶσαι μέσα εἰς τὸ παζάρι τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ καπηλεύᾳς καὶ ἐκεῖνον ὁπὸν σὲ ἔβαλεν εἰς τὸ ἄλογόν του; Καὶ ὡς ἤκουσε ταῦτα τὰ λόγια, ἐξεπλάγη θαυμαζόμενος, καὶ ἀπέμεινεν ἄφωνος εἰς πολλὰς ὥρας. ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ βάλωνπας εἰς τὸν νοῦν του τὸ γενόμενον, ὡμολόγησε παῤῥησίᾳ εἰς ὅλους τὸ Θαῦμα, ὁπὸν ἔγινεν εἰς αὐτόν· καὶ μὲ δακρύων, ἅμα καὶ χαρᾶς ἄρχησε νὰ ζητᾷ τὴν θεραπείαν του ἀπὸ τὸν Ἅγιον. Ἤκουσε δὲ καὶ τὸ Θαῦμα, ὁπὸν ἔκαμε ὁ Ἅγιος εἰς τὸν τρόπον τυφλόν· καὶ ἦτον βεβαιωμένος, ὅτι θέλει ἰαθῇ καὶ αὐτός. Καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐδοξολόγει τὸν Ἅγιον νὰ τὸν ἰαθῇ. Φαίνεται λοιπὸν ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὁ ἅμιλλος ἰατρὸς, τρὸς αὐτὸν τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ λέγει του „ ὦ ἄνθρωπε, μὴ πιάνῃς μόνον μὲ τὰ χέρια σου ἐτούτην τὴν Ἐκκλησίαν μου νὰ καταλαμβάνῃς τὴν δυσωρεσίαν της, ἀλλὰ ἰδὲ αὐτὴν καὶ μὲ τὰ ὀμμάτια σου. Καὶ παρευθὺς ἀνοίξαν τὰ ὀμμάτια του, καὶ εἶδε τὴν θέσιν, καὶ δυσωρείαν τῆς θείας Ναοῦ, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον.

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἐκάσατε καὶ ἄλλο Θαῦμα τοῦ Ἁγίου, διὰ νὰ ὑμνήσητε τὸν Θεὸν, ὁπὸν ἐδόξασε τόσον τὸν Ἅγιον. Πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ κάστρου, εἶναι τόπος πολλὰ εὔμορφος, καὶ ἔχει λιβάδια καλὰ, ἄστρας εὐκράτους, καὶ δένδρα κάπνιμα πολλά. ἐξόχως δὲ, μίαν βρύσιν νεροῦ εὔμορφον, μὲ νερὸν γλυκὸν καὶ ψυχρὸν, καὶ ἀναβρύει ἀπὸ μίαν πέτραν χισμένην ἀπωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς. Καὶ διὰ νὰ εἶναι ὁ τόπος ἐκεῖνος πολλὰ χαριτωμένος, μὲ τὰ καλὰ ὁπὸν ἔχει, ἐθεμελιώθη σέν ἅγιος Ἄρχοντας Χριστιανός, καὶ ἔκαμε ἐκεῖ μίαν Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. ἔκαμε δὲ καὶ ὁσπήτια τριγύρω, καὶ ἐκατοίκησαν πολλοὶ μοναχοί. Εἰς ἐκείνην δὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ὁπὸ θαυματουργίαν τοῦ Ἁγίου, ἀνέβλυσε νερὸν ὡραιότατον. Λοιπὸν, σέν καιρὸν ἦλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην σέν ἄρχοντας ἀπεσταλμένος ὑπὸ τὸν Βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ νὰ ἐξετάσῃ, καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὸ κάστρον· ὁ ὁποῖος, ἦτον δίκαιος εἰς ταῖς κρίσαις, ἐλεήμων, συμπαθὴς, καὶ σωφρονέστατος· ὅμως, ἔπεσεν εἰς ἀθυμίαν μεγάλην· καὶ ὑπὸ ὀλίγον ὀλίγον, ἔγινε παράλυτος, τόσον, ὁπὸ ἐσάπισαν αἱ σάρκες του, καὶ ἐλύθησαν ὡσὰν τὸ κηρί. καὶ εἶχε πόνους μεγάλους καὶ ἀυπονήτους, καὶ καθ' ἡμέραν ἐκαρτέρει νὰ ἀποθάνῃ. Καὶ μίαν νύκτα λοιπὸν, φαίνεται εἰς αὐτὸν ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ὁ ἅμιλλος ἰατρὸς, καὶ λέγει του· σύρε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μου, ὁπὸ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρον, καὶ ὀνομάζεται πηγή· καὶ ἔπαρε νερὸν, νίψε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ ὅλον σου τὸ κορμὶ, καὶ θέλεις τύχῃ πάραυτα τῆς ἰάσεως· ἐγὼ ὁπὸ σὲ σωτυχαίνω εἶμαι ὁ Δημήτριος, ὁπὸ φυλάγω τὸ κάστρον τοῦτο. Ἐξύπνησε λοιπὸν ὁ ἀθελεύμενος ἐκεῖνος ἄρχων, καὶ ἐδιηγήθη εἰς ὅλους τὸ ὅραμα ὁπὸ εἶδεν. Ἐσήκωσάν τον λοιπὸν εἰς κρεββάτι, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὴν βρύσιν ἐκείνην. (ἄλλη βρύσις ἐπάνω τοῦ Σιλωὰμ, καὶ τὴν θείαν Γραφήν·) Καὶ ὡς ἐπῆγεν ὁ ἄρχων ἐκεῖ, ἐπῆρεν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερὸν, καὶ ἐπλύθη ὅλος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου· καὶ πάραυτα ἔγινεν ὅλος ὑγιής· καὶ ἐσηκώθη, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ κάστρον κηρύττωνπας, καὶ μεγαλύνωνπας τὸ Θαῦμα τῆς ἰάσεως, ὁπὸ ἔγινεν εἰς αὐτόν.

Καὶ ἐκείνην τὴν ὥραν, μὲ τὸ νὰ ἰατρεύθῃ ὁ ἄρχων ἐκεῖνος εἰς ὅλα τὰ μέλη καὶ ἅρμους, τὴν ὠνόμασεν ὁ λαὸς βρύσιν Ἁρμυθίνην.

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἐπῆμεν καὶ τὸ Θαῦμα, ὁπὸ ἔγινεν εἰς τὰ μέρη τῆς Καπαδοκίας, εἰς σέν χωρίον ὀνομαζόμενον Δρακοντίανα. Εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον ἦτον σέν γεωργὸς, καὶ ἐκαθάριζε τὸ χωράφι του νὰ κάμῃ ἀλώνιον· καὶ ἐκεῖ, εὗρεν εἰς σέν τόπον πέτρας πολλὰς, καὶ διγάζωνπάς τας, εὗρῆκε θεμέλια παλαιὰ, ὑπὸ πολλοὺς χρόνους καὶ σκεπασμένα εἰς τὴν γῆν. σκάπτωνπας δὲ, καὶ χαλῶνπας ἐκεῖνα τὰ

θεμέλια, ἐφάνη σ᾽ἄς Νέος ὡραιότατος καββαλάρης, ὡς στρατιώτης, καὶ λέγει τε· ὦ ἄνθρωπε, διὰ τί χαλᾷς τὸ πανήγυρι μα, νὰ τὸ κάμῃς ἀλλώτιον; ἤξερε, ὅτι ἂν τὸ κάμῃς αὐτό, πολὺ κακὸν θέλεις πάθῃ. Ἐγὼ ὅπου σὲ μιλῶ; εἶμαι ὁ Δημήτριος ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου μὲ τιμοῦν ἐδῶ. (Διότι, ἐκεῖ εἰς τὴν Καππαδοκίαν πολλὰ ἐτιμοῦσαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον.) Ἀκούσας δὲ ὁ γεωργός, ἐξεπλάγη, καὶ ἔγινεν ὡσὰν χαϊμένος ὁ νοῦς του, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον του, ἐπῆγεν εἰς τὸ πανήγυρι του. Βλέποντές τον δὲ οἱ συγγενεῖς του ἔτζι συγχυσμένον, καὶ ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἔμαθαν τὴν ὑπόθεσιν. Καὶ δι᾽ὅλης πηγαίνει ἐκεῖ καὶ καθαρίζοντες τὸν τόπον, εὗραν παλαιὰ θεμέλια ἀσβεσωμένα· καὶ ἐκατάλαβαν πῶς ἦτον ποτε ἐκεῖ Ἐκκλησία τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου. Καὶ τότε, ὅσον ἐδιόνταν, ἔκαμαν μίαν Ἐκκλησίαν εὔμορφον καὶ θαυμαστὴν, καὶ μέσα ἔβαλαν σὰν μίγαν σαυρόν· ὥστε ἦτον κατὰ μῆκος τὸ φαινόμενον, ὁ τροπαιοφόρος Σταυρός· ὁ Μάρτυς δὲ, κατὰ τὸ κοσμικόν· ἵνα ἔχωσιν ὅσοι προσκυνοῦν ἐκεῖ, διπλοῦν τὴν βοήθειαν τῆς δυνάμεως, καὶ ἀπὸ τὸν τίμιον Σταυρὸν, καὶ ἀπὸ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον· ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἅγιος μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ, ἐνίκησε τὸν πλάνην τῶν εἰδώλων· καὶ ὁ Σταυρὸς, μὲ τὸ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου, θεμελιώτερον ἀνυψώθη. Ἱδρύσαν εἰς μίαν εἰκόνα τὸν Σταυρὸν, καὶ τὸν Ἅγιον, λέγοντες· ἐπειδὴ μὲ τὸ Μαρτύριον ὁ Ἅγιος στεφανώθη τῇ Χειρὶ, διὰ τοῦτο εἶναι μαζὺ ἰσοσεμνὸς εἰς μίαν εἰκόνα. Καὶ ἀπ᾽αὐτὸ ὠνόμασαν τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τοῦ στρατηλάτου. Καὶ πολλὰ θαύματα ἐγίνοντο καθ᾽ἑκάστην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου.

Ἕτερον Θαῦμα.

Θέλει δὲ ὁ λόγος νὰ διηγηθῇ καὶ ἄλλο Θαῦμα τοῦ Ἁγίου· τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ χαριέστατον, καὶ θαυμάσιον. Ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Κομνηνὸς, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰρηνικῶς χρόνους ἕξι παρακάτω· (διότι εἰς τὸν καιρὸν τα, ἐπαπείνωσεν ὅλους τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐσώαξε βίον πολύ.) ἦτον καταπολλὰ λόγιος, καὶ φρόνιμος, καὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς βασιλείας δοκιμώτατος, καὶ διὰ τοὺς φρόνιμους βασιλεῖς δοκιμώτατος, ἠγάπα θεῖα τὸν σολισμὸν τῆς πόλεως, καὶ τὴν ἐδικήν του δυμορφίαν, ὡσὰν τὸν σοφὸν Σολομῶντα. Ἐτοῦτος ὁ βασιλεὺς, ὡς εἶπα,

πα, ἀγαπῶντας νὰ σολίζεται πολλὰ εὔμορφα, ἐπρόσταξε νὰ τοῦ κάμουν σὰν Ἐπαναφόριον πολυποίκιλον, νὰ τὸ φορῇ μέσον ταῖς μεγάλαις Ἑορταῖς, καὶ ὅπου ἔρχωνται Ἐλτζίδες ἀπὸ τὰς αὐθεντας τὰ κόσμια νὰ τὸν προσκυνοῦν. Τὸ δὲ ἐπαναφόριον ἐκεῖνο, ἦτον τὸ ὕφασμά του ἀπὸ τέχνην πολυποίκιλον, ἀξιοθαύμαστον, καὶ ἀνεκδιήγητον· καὶ ἀπὸ τὴν πολυτέχνειάν του, πᾶς σὰς ἐχαίρετο νὰ τὸ βλέπῃ. Ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ βάλουν καὶ μαργαριτάρια ἀκριβὰ, καὶ ὅλον νὰ τὸ πλουμίσουν μὲ πέτρας πολυτίμους· αἱ θελοσότερους, νὰ εἶναι ἀπὸ τὸν λίθον τὸν ἀνθρακα, καὶ ἔμπροσθεν, καὶ ὀπίσθεν. Καὶ ὅταν ἐτελειώθη μὲ πάσης ἐπιμελείας ἐφαίνοντο αἱ πέτρας ὡσὰν κάρβουνα ἀναμμένα· καὶ καθολικὰ, ὡσὰν τὸν οὐρανὸν ἐφαίνετο· διότι, αἱ πέτρας ἔφεγγαν ὡσὰν τὰ ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ τὸ ἔβαλεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον, διὰ νὰ τὸ φορέσῃ ἀρχὴ τοῦ Λαμπρά. Καὶ τὸ μέγα σάββατον τὸ βράδυ, τὸ εὐγάλαν οἱ θησαυροφύλακες εἰς τὸν ἔξω θάλαμον τοῦ κοπώνος τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ τὸ ἔχῃ ἕτοιμον εἰς τὴν ὥραν τῆς Ἀναστάσεως, νὰ τὸ φορέσῃ ὁ βασιλεύς. (Ἀλλὰ, θαυμάσιά σε τὰ τεράστια, Θαυματουργὲ Δημήτριε!) τὴν ὥραν ἐκείνην, ἐπῆρεν ὁ Ἅγιος τὸ ἐπαναφόριον ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν Παλάτιον, καὶ τὸ ἐπῆγεν εἰς τὸν τάφον του, καὶ τὸ ἄπλωσεν ἀπὸ τὴν κεφαλήν του, ἕως εἰς τὰ ποδάρια. Τὸ δὲ ταχὺ, ἔγινε σύγχυσις καὶ ταραχὴ μεγάλη εἰς τὰ βασίλεια διὰ τὸ φόρεμα ἐκεῖνο· καὶ οἱ θησαυροφύλακες, ἔγιναν ὡς νεκροὶ ἀπὸ τὸν φόβον τους. Μαθαίνοντας δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ γενόμενον, καὶ ἐξετάζοντας τοὺς ἀνθρώπους, ἔμαθε πῶς εὑρῆκαν τοὺς κλειδονίους καὶ ταῖς βέλλαις γερεῖς, καὶ ὅλα τὰ φορέματα ἐκεῖ, μόνον ἐκεῖνο ἔλειψε. Καὶ ἔπως, ἠσύχασεν ὁ βασιλεύς. Οἱ δὲ ὑπηρέτης ὅπου ἦτον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, ἐπῆγε καὶ ἀνοιξε τὸ Κιβόκλιον, καὶ βλέπει ἐπάνω εἰς τὸν τάφον, καὶ ἄρπαξε τὸ φόρεμα ἐκεῖνο· καὶ ὅλος ἐζώμαζε, καὶ ἔστεκε θαυμαζόμενος πολλὴν ὥραν. Τρέχει λοιπὸν, παρευθὺς, καὶ λέγει τὸ πρᾶγμα εἰς ὅλους· καὶ ἔρχονται ὅλοι οἱ φρονιμοὶ τοῦ κάστρου, καὶ βλέποντες τὸ ἀξιοθαύμαστον ἐκεῖνο φόρεμα, ἐξεπλάγησαν· ὅθεν, ἐκατάλαβαν ὅτι εἶναι πρᾶγμα βασιλικὸν τὸ φαινόμενον. Καὶ παρευθὺς γράφουσιν ἐπιστολὴν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ στέλλουσι μὲ ταχυδρόμους, φανερώνοντες τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τοῦ φορέματος. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐξέπεσε καταλεπτῶς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, ὅπου εὑρέθη τὸ φόρεμα ἀπλωμένον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου· καὶ

καὶ ἔμαθεν, ὅτι τὴν ὥραν ἐκεῖ τὸ ἡφεραν ἀπὸ τὸ μέγα Θησαυροφυλάκιον εἰς τὸν ἔξωθεν κοσμῶνα, ἐκείνην τὴν ὥραν ἐβρέθη καὶ εἰς τὸν πάφον τὸ Ἁγίου. Ὅθεν, θαυμαζόμενος ὁ βασιλεὺς, ἐκήρυττεν εἰς ὅλην τὴν πόλιν τὸ ἔνδοξον Θαῦμα, ὁπὸ ἔγινεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον. Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας, λέγει ὁ βασιλεὺς τοῖς αὐτοῦ μεγιστᾶσιν· ὅτι, ὀνειδίζει ὁ Ἅγιος Δημήτριος τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀγνωμοσύνην μας, ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν, πολλαῖς φοραῖς μᾶς ἐβοήθησεν εἰς πολλοὺς πολέμους τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐκαπατζάκισέ τους· ἡμεῖς δὲ, ἕως τώρα οὐδὲ κἂν μὲ θυμικρὰ ἀφιερώματα τὸν εὐχαριστήσαμεν· διὰ τοῦτο λυπᾶσθη, καὶ μᾶς ἐπῆρε τὸ ἐπαναφόρειον ἀμαλάτι, ἕως νὰ ἀποδώσωμεν τὸ χρέος· ἀλλὰ, πολλὴν σε ἡ δόξα μεγαλόδοξε θαυματουργὲ Μυροβλύτα Δημήτριε, μεγάλασον τὰ Θαυμάσια· ὅτι, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μᾶς γλυτώνεις, καὶ μᾶς βοηθᾷς, καὶ μᾶς ὀνειδίζεις τὰς ἀχαρίστους! Ταῦτα εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ εὐθὺς γράφει Χρυσόβουλον, καὶ ἀφιερώνει τὴν Μελιδόνιον χώραν, μὲ πολλὰ χωράφια, καὶ ἀμπέλια τῆς αὐτῆς Χώρας, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου· καὶ ἐπαρεκάλεσε τὸν Ἅγιον νὰ τὸν συμπαθήσῃ, διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὡς παλαιὰ, ἂς ἀφήσωμεν, καὶ ἂς εἰποῦμεν ἄλλα νεώτερα· τὰ ὁποῖα, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ὁπὸ εἶναι ζωντανοὶ, τὰ εἶδαν.

Ἕτερον Θαῦμα.

Παιδεύει πολλαῖς φοραῖς ὁ Παράγαθος Θεὸς τὸν λαόν του, καὶ μὲ πλάγιον βλέμμα βλέπει τοὺς ἁμαρτάνοντας, καὶ παραβαίνοντας τὰς Ἁγίας αὐτοῦ ἐντολάς· καὶ τοὺς παπεινώνει, θυμίδωντάς τους εἰς χεῖρας ἐχθρῶν· καὶ κατὰ τὸν Προφήτην, ψάλλει μὲ Ἵππος εἰς Σωτηρίαν, τῷ Θεῷ ἀγανακτιζομένῳ· πόλεις δὲ καὶ κάστρη καὶ πλῆθος λαοῦ, ἀνωφέλευτα, διὰ νὰ χαθῇ ἡ κακία. Γίνεται ἀπὸ Θεοῦ μεγάλη παίδευσις εἰς τὰ μέρη τῆς Ρωμαίων, μὲ τὸ νὰ πτυίσουν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ καταφρονέσουν τὰ αὐτοῦ δικαιώματα· καὶ διὰ τοῦτο ἐπῆραν οἱ Λατῖνοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὁ Βασιλεὺς ἔφυγεν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, μὴ ἔχοντας πῶ νὰ σταθῇ· οἱ θησαυροὶ τῆς πόλεως ἁρπάγησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς· τὰ στρατεύματα τῆς Ρωμαίων διεσκορπίσθησαν· καὶ ἦτον ὅλα τὰ φράγματα τῆς βασιλείας εἰς ἀφανισμὸν, καὶ ὅλα τὰ κάστρη τῆς Ρωμαίων εἰς

εἰς πολλὴν κίνδυνον εὑρίσκοντο. Τότε καὶ αἱ μοῖραι αὐθεντεῦσαν, ἦγαν τὰ ἐκεῖθεν τὸ Νάναβι ποταμὸ ἔθνη, ὁρμήσαν κατὰ τῆς Ρωμαίων, καὶ ἐκέρδισον χάρας, καὶ τόπους. Τότε καὶ ὁ αὐθέντες τῆς Βλαχάρων Ἰωάννης, ὁ καὶ Ἰωαννίτζης ὀνομαζόμενος, ἐστράτευσε καὶ αὐτὸς κατὰ τῆς Ρωμαίων· καὶ ἐρημάζοντας, καὶ χαλῶντας τὰς χώρας καὶ κάστρη ὅλα τῆς Μακεδονίας, ἔφθασε καὶ εἰς τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην μὲ ὁρμὴν ἀκράτητον, καὶ φοβερὸν ἀμέτρητον, ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· τὸ ὁποῖον εἶχε συναγμένον ἀπὸ διάφορα ἔθνη ὁπὸ εὑρίσκονται πέραν ἀπὸ τὸν Νιτάβιν· καὶ ἦσαν ὅλοι σιδηροδεμένοι καὶ ἁρματωμένοι μὲ κάθε λογῆς ὄργανον πολεμικόν. Ὑπῆγενε δὲ ἀπ' αὐτὸν ἐμπρὸς ὁ ἀρχιστράτηγός του, ὀνόματι Μαγαστρᾶς. Ἐλθὼν δὲ αὐτὸς ὁ Μαγαστρᾶς, ἐκόνδυσεν εἰς τὸν ποταμὸν Γαλικὸν, νὰ ἀναπαύσῃ τὸ στράτευμά του· (διότι εἶναι ὁ τόπος ἐκεῖνος εὔμορφος, καὶ ἔχει λιβάδια διὰ τὰ ἄλογα·) ὁ δὲ Ἰωαννίτζης, ἐκόνδυσεν εἰς τὰ Λαγγαδᾶ· ὁ ὁποῖος τόπος εἶναι σιμᾶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Καὶ ἀφ' ὁὗ ἀνεπαύθησαν, ἐσηκώθησαν, καὶ θεμικύκλωσαν τὴν Θεσσαλονίκην· καὶ ἐγέμισαν οἱ κάμποι καὶ τὰ βουνὰ, ὁπὸ δὲν ἐφαίνετο εὐκαιρος τόπος καθόλου. Καὶ κάποιος μὲν ἡ γῆ, ἐσείετο ἀπὸ ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἀλόγων· ὁ ἀέρας δὲ, ἀπὸ τὰς χλιμιντρισμὲς αὐτῶν ἔβραζε, καὶ μεγάλαις βρονταῖς καὶ ταραχαῖς ἠκούοντο μέσα εἰς τὸ κάστρον. Καὶ ὁ Ἰωαννίτζης, ἐκόνδυσεν ἐπανωθίον τοῦ κάστρου, εἰς τόπον ὁποῦ ἐφαίνετο ὅλη ἡ πόλις. Ἐκάθετο δὲ, καὶ ἔβλεπε τὰ μεγάλα ὁσπίτια, καὶ τὰς Ἱερὰς Ἐκκλησίας· καὶ ἐρώτα, καὶ ἐμαθαίνετε τὰ ὅλα. Ὅταν δὲ εἶδε καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τόσον εὔμορφον καὶ μεγάλον, καὶ ἠρώτησε, καὶ ἔμαθε πῶς αὐτὴ εἶναι, ἐπατέβη ἀπὸ τὸ ἄλογόν του, καὶ ἐπροσκύνησε, καὶ εἶπεν· Ἅγιε Δημήτριε, βοήθησόν μοι νὰ κυρεύσω τὸ κάστρον, καὶ νὰ σοῦ κάμω καλὸν Μοναστήριον. αὐτὸς δὲ, εἶχε βαλλὴν πονηρὰν διὰ τὸ κάστρον· τὴν ὁποίαν, ὁ Θεὸς διεσκέδασεν. Ἐβάλετο ὁ αἱμοβόρος, διὰ πάρῃ τὸ κάστρον, ὅσοι ἄνθρωποι γλυτώσουν, καὶ δὲν φονεύθουν εἰς τὸν πόλεμον, νὰ τοὺς σείλῃ σκλάβους εἰς τὴν Βλαχίαν· τὰ δὲ τειχέκαστρα, τοὺς πύργους, καὶ τὰ ὁσπίτια, ὅλα νὰ τὰ χαλάσῃ ἀπὸ θεμελίων.

Ἄλλα, ὁ Ἅγιος τῷ Χριστῷ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὁ πολιοῦχος καὶ φιλόπαξις, ὁ Μέγας στρατάρχης τῆς θείας δυνάμεως, ἔδραμεν εἰς βοήθειαν τῆς παξίδος του, καὶ τὴν ἐλυθέρωσε.

Porta di Penitenza.

σε. Διότι, ὡσὰν ἡτοίμασεν ὁ Γωανίτζης τὰ στρατεύματά του καλὰ ἁρματωμένα, τὰ ἔσυρε, καὶ ἐπίασαν ὁλόγυρα τὸ κάστρον· καὶ διὰ τὴν αὔγουστον, τὰς ἐπρόσαξε νὰ εἶναι ἕτοιμοι· καὶ τὴν ὥραν ὁπὰ ἀνατείλη ὁ Ἥλιος, παρδεύουσι νὰ βάλουν τὰς σκάλας, νὰ ἀνέβουν εἰς τὰ τείχη. Καὶ ταῦτα λέγων, ἔπηγε νὰ κοιμηθῇ· (διότι ἦλθεν ἡ νύκτα τὸ θανάτου·) καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐφαντάζετο πάχα πῶς ἔβλεπεν, ὅτι ἀνέβαινον τὰ στρατεύματά του εἰς τὰ τείχη, καὶ ἔμπαιναν, καὶ ἐκέρδισαν τὸ κάστρον, καὶ ἐφόνευον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ αὐτὸς μὲ μεγάλην ὑπερηφανείαν ἐσέβαινε μέσα. Ταῦτα ἐφαντάζετο ὁ παλαίπωρος, ἕως τὸ μεσονύκτιον, καὶ τότε ἐξύπνησεν· εἶχε δὲ λαμπάδες πολλαῖς ἀναμμέναις, ὁπὲ ἔφεγγεν ὡσὰν ἡμέρα, καὶ πολλοὶ νέοι ἁρματωμένοι τὸν ἐφύλαγαν ξιγύρα.

Πότε δὴ τότε, ἔδωσε τῆς νυκτὸς ἐσίλβωσεν ὁ Θεὸς τὴν ῥομφαίαν τῆς ἐκδικήσεως κατ' αὐτῶν, καὶ τὴν ἀκόνισεν εἰς τὸν ζῆλον τοῦ Μάρτυρος· καὶ ὁ κατ' ἀλήθειαν ἄγρυπνος φύλαξ, καὶ προστάτης ἡμῶν, καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως στρατιώτης Μέγας Δημήτριος, ἐφάνη καβαλάρης εἰς ἄσπρον ἄλογον ἐμπρὸς εἰς τὸν Βασιλέα τὸν Βουλγάρων Ἰωανίτζην, εἰς χῆμα τοῦ ἀρχιστράτηγου τοῦ Μαναστρᾶ, καὶ ἐκτύπησέ τον εἰς τὴν καρδίαν τὸν παλαίπωρον πληγὴν θανατηφόρον. Καὶ παρδεύουσι ἐφώναξε, καὶ ἐκατηγόρει τὸν Ἀρχιστράτηγόντου Μαναστρᾶ, ὡς πάχα ἐκεῖνος τὸν ἐκτύπησε. (Διότι ἔτζη τοῦ ἐφάνη, πῶς ἐκεῖνον τὸν Μαναστρᾶ ἔβλεπε καββαλάρην εἰς συγενικὸν ἄσπρον ἄλογον, ὁπὲ ἐκαβαλίκευε, καὶ ἦλθε, καὶ τὸν ἐκτύπησε.) καὶ ἔτζη, ἐφώναζε φοβερίζοντας, ὅτι ἐὰν ζήσῃ ἕως νὰ ξημερώσῃ, νὰ φονεύσῃ αὐτὸς τὸν Μαναστρᾶ· τόσον, ὁπὲ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς φωναῖς, ἐξύπνησεν ὁ Μαναστρᾶς, καὶ ἔδραμε νὰ ἰδῇ τὸ γινόμενον· καὶ ἀκούοντας νὰ τὸ λέγῃ, ὅτι σὺ ἦλθες πόρα καββαλάρης, καὶ μὲ ἐσκόπωσες μὲ τὸ κοντάρι σου, τὸ λέγει ὁ Μαναστρᾶς. μὴν ὀργίζεσαι κατ' ἐμοῦ, ὦ Βασιλεῦ· φαντασμα ἦτον, καὶ ὄχι ἀλήθεια. Καὶ ἐκεῖνος, ἔσωπας νὰ δεχθῇ εἰς βάθος πολὺ τὴν πληγὴν, ἔστρεφεν, ἐφώναζε, καὶ μὲ κλαυθμὸν μεγάλον, ἐσήκωσε τὰ ῥοῦχά του, νὰ δείξῃ τὴν πληγή· καὶ ἀδούς, ἔσπασεν ὁ τόπος ὁπὲ τὸν ἔπονεν, καὶ ἔδραμεν αἷμα πολύ, καὶ θάμβος· ὥστε λέγειν ἡμᾶς ,, ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πᾶσα, Ἅγιε Δημήτριε, ἓν αἷμα ,, τι τὴν ἐχθρῶνσα. Βλέποντας δὲ ταῦτα ὁ Μαναστρᾶς, καὶ φοβούμενος μὴ πάθῃ καὶ ἐκεῖνος τὰ ὅμοια, τὸν βανει δύθς εἰς ἀλογόμαξον, καὶ ἔφυγε τὸ ὀλυγορύτερον· καὶ μετ' αὐτὸν, καὶ τὸ ἀναεί-

ημι-

θημιτον ἔφυγεν ἐκεῖνο στράτευμα, ὡσὰν νὰ ἐδιώκετο ὑπὸ ἄλλης μεγαλητέρας φυσάτης· διότι, τὰς ἦλθε μέγας φόβος καὶ τρόμος. Καὶ ὅπου φεύγοντας ὅλην τὴν ἡμέραν, τὸ βράδυ ἀπέδωκεν ὁ Βατιλεὺς αὐτὸς Γωανίτζης τὴν μιαρωτάτην ψυχὴν αὐτοῦ εἰς χεῖρας τοῦ δαιμένου· καὶ ἔπιε τὸ ποτήριον τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου, ὁπὲ τοῦ ἐκέρασεν ὁ Ἅγιος καπνοβασμένον ἀπὸ πῦρ, καὶ θεῖον, καὶ πνεῦμα καταιγίδος· καὶ ἐπεστράφη ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ ἐκατέβη, καὶ ἔπεσεν εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο· καὶ μία κονταρία τοῦ Ἁγίου, ἔφθασεν εἰς τὰ πολλὰ ἐκεῖνα κακὰ, καὶ ἐξεχύθη δικαίως τὸ αἷμά του, ὁπὲ τὰ πολλὰ αἵματα ὁπὲ ἀδίκως ἔχυσε.

Ἐντεῦθεν ἅπασα ἡ τῶν Θεσσαλονικέων πόλις ὑμνολογεῖ καὶ δοξάζει τὸν Παντοδύναμον Χριστὸν, καὶ μεγαλύνει καὶ τὸν Ἅγιον· καὶ δυχαριστῶντας, ἑορτάζει τὴν λύτρωσιν μὲ πολλῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. διότι, τὸ ἐσπέρας ἠυλίσθη τῇ πόλει τοῦ Ἁγίου κλαυθμὸς, καὶ δειλία, καὶ φόβος ἐπέπεσε· καὶ εἰς τὸ φωῒ, ἀγαλλίασις ἐξανέτειλεν. Ἀλλὰ ποῖος θέλει δυνηθῇ νὰ μεθύσῃ τὰς σαγόνας τοῦ ὑετοῦ; ἢ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης; ἢ τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ; καὶ νὰ δυνηθῇ νὰ χράψῃ καὶ τοῦ Ἁγίου τὰ Θαύματα; Διὰ τοῦτο, ἀκόμα νὰ δινηθοῦμεν, εἶπα νὰ καταπαύσωμεν τὸν λόγον.

Ἕτερον Θαῦμα.

Εἰς τὸ Κιβοῦρι, ὁπὲ ἦτον θαμμένον τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ὡσὰν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν χάριν του, καὶ ἐμυρόβλυσεν, ἔκαμναν οἱ Χριστιανοὶ λεκάνας πολύτιμας, καὶ ἐμαζώνετο τὸ μῦρον μέσα, καὶ ἔπερνεν ὁ Κόσμος, (καὶ μάλιστα οἱ ἀθενεῖς) καὶ ἐθεραπεύοντο. Ἕνας δὲ ἄνθρωπος σώφρων, ἐγκρατὴς, καὶ εὐάρεστος, ἔγινε Καλόγηρος· καὶ διὰ τὴν εὐάρεστον αὐτοῦ πολιτείαν, τὸν ἔβαλεν ὅλον τὸ κάστρον νὰ ὑπηρετῇ τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου. Ὁ ὁποῖος, βλέποντας καθ' ἑκάστην, πῶς ἔπερναν μῦρον ὅποιος καὶ ἂν ἐπήγαινε, καὶ ἀλάφοντο εἰς ὅλον τοῦ κορμί, (καὶ μάλιστα αἱ γυναῖκες ἄλειφαν τὰ βυζία, τοὺς βραχίονας, τὰς βλέφαρα, καὶ τὰ σήθη,) τὸν ἐφάνη νὰ ἄφεσεν· καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅτι ἂπε τὸν Ἅγιον δὲν ἔχει ἄφεσιν. καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅτι ἂπε τὸν Ἅγιον δὲν ἔχει ἄφεσιν·

Ποιπὸν, φαίνεται ὁ Ἅγιος εἰς τὸν ὕπνον τῦ Καλογήρε ἐκείνε, καὶ τὸν ὀνειδίζει δι' ἐκεῖνο ὅπε ἔκαμε, καὶ λέγει τε· διὰ τί ἐφθόνησας τὰς Χερσιανὰς, καὶ τὸ μῦρον, ὅπε μὲ ἐδόθη χάρις ἀπὸ Θεῦ, καὶ δυγαίνει ἀπὸ τὰ αἵματά με, τὸ ἔκρυφας; Καὶ ταῖς λεκάναις, ὅπε ἐδέχονται τὸ Ἅγιον Μῦρόν με, ἐσκέπασες; Καὶ ἐγὼ μὴν, ἔτε μέζημόν, ἔτε ὡς σαλαγματιαῖς χύνω αὐτό· ἐσὺ δὲ, τὸ ἀκεριβόσαι; Ἀλλὰ, δχὶ νὰ μάθης νὰ μὴν ἀποκλείης καὶ κρατῇς τὸν ἁγιασμὸν, ὅπε λαμβάνουν οἱ Χερσιανοὶ ἀπὸ τὸ μῦρόν με, δχὶ τότε ἐγὼ ἀνοίγω θύραν ἐδῶ, νὰ δυγαίνῃ μῦρον, νὰ λαμβάνουν οἱ δύσεβεῖς. Ὅπως εἶπε, καὶ μὲ τὴν λεπτὴν βέργαν, ὅπε ἐκράτει εἰς τὸ χέρι τε, ἐσημάδεψε ζύπαν εἰς τὸ κιβώτι· καὶ ἀπ' ἐκεῖτο τὸ σημάδι τῆς ζύπας, ἔσυρε τὴν βέργαν ὡσὰν νὰ ἔκαμε σημάδι, νὰ ἔρχεται τὸ μῦρον· τόσον, ὅπε ἐπῆγεν ἕως τὴν μέσην τε Ναε· καὶ παρδόθης ἐχύθη μῦρον πολὺ, ἕως ὅπε ἦλθεν εἰς τὸ μέσον τε Ναε. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος, καὶ ἐκ τε Θαύματος ζομάξας, δύθης ἄνοιξε ταῖς λεκάναις· καὶ ἐπαρεκάλει τὸν Ἅγιον νὰ τὸν συγχωρήσῃ εἰς τὸ ἁμάρτημα. Καὶ τότε, μόλις ἐστάθη τὸ μῦρον ἐκεῖνο, ὅπε ἔβγηκεν ἀπὸ τὴν ζύπαν ἐκείνην, ὅπε ἔκαμνε ὁ Ἅγιος, καὶ ἔβγηκε πάλιν εἰς ταῖς λεκάναις, ὡς τὸ πρότερον.

Ποικίτα Θαύματα παράδοξα ἐποίησεν ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, καὶ ἄλλα θεμασότερα, τὴν διαφόρες καιρές. Ὅπως ἐλύτρωσε πολλαῖς φοραῖς τὴν παιδίσκε ἀπὸ αἰθητὲς καὶ νοητὲς ἐχθρές, καὶ φανερῶς τὸ ἀφανῶς. Καὶ ἄλλες μὲν, φοβερίζοντας ἐδίωκεν· ἄλλες δὲ, τὸ τελείως ἐθανάτωνε. Τὸ δὲ θαυμασότερον, καὶ τιμιώτερον, τὸ ἁγιώτερον ἦτον, τὸ Ἅγιον Μῦρον· τὸ ὁποῖον τὸ εἶχεν τὸ οἱ ἐντόπιοι, τὸ οἱ ξένοι Γαζὸν ἄμισθον εἰς πάσαν τους ἀθσίαν. Ἀλλὰ φοβατικὴ κολυμβήθρα ἦτον ὁ τάφος τε Ἁγίε· τὸ ἐκείνης, πολὺ θαυμασότερα. Διότι, ἐκείνη εἶχε τὸ μόνον ἐθεράπευε τὸν χρόνον· ὁ δὲ τάφος τε Ἁγίε, πλῆθος ἄπειρον καθ' ἑκάσλω ἡμέρε· τυφλὲς ὠμμάτωνε, λεπρὲς ἐκαθάριζε, Χωλὲς ἀνώρθωνε, τὸς ἐν θαλάσσῃ πλέοντας ἐκ τῆ κινδύνων ἐλύτρωνεν, εἰς δόξαν τὸ αἶνον Χερσὲ τε ἀληθινε Θεε ἡμῶν· ὧ ἡ δόξα, τὸ τὸ κράτος, σὺν τῷ Ἀνάρχῳ αὐτε Πατρὶ, τὸ τῷ Παναγίῳ, τὸ ἀγαθῷ, τὸ ζωοποιῷ αὐτε Πνεύματι νῦν, καὶ ἀεὶ, τὸ εἰς τὸς ἀτελευτήτες αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

ΜΗ-

ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΟΥ ΕΚ ΔΩΔΩΝΗΣ,

Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν

ΑΓΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΝΕΝΔΟΞΟΝ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΤΟΝ ΜΥΡΟΒΛΥΤΗΝ

Ψαλλόμενος μὲ τὸν Ἑσπερινὸν, ἀπὸ Ὀκτωβρίε πρώτης, μέχρι τῆς Μνήμης αὐτε.

Εὐλογήσαντος τε Ἱερέως, ἀρχόμεθα τε Κύριε ἐισάκουσον τῆς Προσευχῆς μα, καὶ ψάλλομεν τὸ, Θεὸς Κύριος, εἶτα τὸ Τροπάριον, Ἦχος, δ'.

Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σαυρῷ.

Ὁ Μυροβλύτην τὸν παγκύδοξον Μάρτυρα, οἱ πολυπλόκοις πειρασμοῖς συνεχόμενοι, ἀνυφημνῦντες κράζομεν ἐκ βάθες ψυχῆς· Ἅγιε Δημήτριε, ταῖς Πρεσβείαις σε ῥῦσαι, ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμᾶς, τὸ δεινῶν νοσημάτων, τὸ πάσης ἄλλης βλάβης τε ἐχθρε, ὡς παῤῥησίαν ἔχων πρὸς Κύριον. Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Τῆ Θεοτόκῳ. Εἶτα τὸν, Ν'.

Καὶ δι' ὅλης ἀρχόμεθα τε Κανόνος.

Ὠδὴ, ά. Ἦχος, πλ. δ'. Ἁρματωλάτῳ Φαραώ.

Φάλαγξ δαιμόνων πονηρῶν βεβύθισται, ἄθλοις τοῖς σοῖς Ἀθλητά, Θετταλίας εὖχος, Μυροβλύτα ἔνδοξε, τὸ παύσοφε Δημήτριε, ὁδηγῆς θείου σου Μύρου, ψυχὰς πελάγους τὴν Μνήμην σε, ἐμπλησον τὸ σῶσον Πρεσβείαις σε.

Κα-

Κατὰ τῆς Ποίμνης ἀθλητὰ ὑποφράξον, τὰ γλωσσαλγοῦντα τῆς σῆς, Αἱρετικῶν χείλη δυσεβῶς κινέμενα, καὶ πλήθη τὰ ἀλλόφυλα, ἐκστρατείᾳ λυπεῦντα, λαὸν τὸν σὸν βλασκέδαστον, ἔχων παῤῥησίαν πρὸς Κύριον.

Ὁ Νεῖος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς γεγόναμεν, σύνεκεν ὧν πονηρῶν, ἔργων καθ' ἑκάστω, πράττομεν οἱ δοῦλοί σε ἀλλ' ὡς ταχὺς Παράκλητε, εἰς βοήθειαν παύτας, ἡμᾶς Δημήτριε φρούρησον, καὶ πρὸς ζῆβας θείας ὁδόσσον.

Θεοτοκίον.

Βάτος ἦν εἰδὲ Μωϋσῆς αὐύμφλυτε, πυρπολυμβύλω ποτὲ, καὶ μὴ φλεγομβύλω, ἐμφανῶς τῷ ἀχράντω, νηδύϊ σε προεικόνιζεν, ἣν ἐκ ἔφλιξεν ἔλως, αὔλον πῦρ τῆς Θεότητος, ἐν αὐτῇ τὸ λόγε σκιωώσαντος.

Ὠδὴ, γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Πλατυώθησαν Μάκαρ, Χερσιανῶν σόματα, σὲ τῆς Μυροβλύτε τῷ Μύρῳ ἁγιαζόμενα, πανακράτε Πλιδρᾶς, καὶ σὲ τὴν σύδοξον Μνήμην, ἐν ᾠδαῖς Δημήτριε παινγυείζοντα.

Γῆ ἀπέδειξας ὄντως, πρὸ δυσεβῦς βήματος, ὡς ἐκ ἔστιν ἄλλος, Δεσπότης καὶ Ποιητὴς τε παντὸς, πλὴν τε Κυρίε Χερσὲ· ὅθεν ὁπλίζεις δυνάμει, τὲ Χερσὲ τὸν Νέορα καὶ Λυαίε δεινε.

Μιμητὴς σὺ ἐφύης, λόγχη νυγεὶς τὴν πλευρὰν, πάθυς τοῦ Κυρίου τῷ ὄντι μέγα Δημήτριε· ἐξ ἧς τὸ Μῦρον ἡμῖν, βρύεις ἀφθόνως τὸ θεῖον, τῆς ἀγνείας ἅπασι σὲ εἰς Μαρτύριον.

Θεοτοκίον.

Γῆ ἀλήθεια Μῆτερ, τὲ Γῆσὲ ὡς Δαβὶδ, ἔφη ἐκ τῆς γῆς ἐξανέτειλας ὁ Προπάτωρ σε, καὶ λόγος ὁ τὲ Παζὸς, ἐξ ὑρανὲ κακύψας, σάρκα προσιλάβετο ἐκ σὲ Πανάμωμε.

Λάσωσον ταῖς τὲ σὲ μύρε ἀρδείαις ὑπὸ παντοίας, Μυροβλύτα ἐπιβυλῆς, ἐχθρῶν τὰς τιμωντάσε, ὡς ἕτοιμος βοηθὸς ἐν κινδυνοις.

Θεοτοκίον. Ἐπίβλεψον ὀν δ' ρινεία.
Εἶτα μνημονδίει ὁ Γερδὶς δι' ὧν ἡ Κλῆσις γίνεται.
Εἶτα τὸ Τροπάριον, Μέγαν εὖρατο.

Ὠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Τῇ σορῷ προσεγγίσωμεν, τὲ σεπτὲ καὶ θείε Μεγαλομάρτυρος, Δημήτριε, καὶ ὡς ἐκ πηγῆς, πίσει τὰς ἰάσεις ἀρυσώμεθα.

Μυ-

Μυροβλύτα Δημήτριε, μίαν μοι ῥαπίδα τῷ θείῳ Μύρεσε, σοὶ προσρέχοντι ὄπισαξον, καὶ παθῶν τῆς ζάλης με ἐλυθέρωσον.

Κατ' ἐχθρῶν με καθόπλισον, ὡς καὶ Λυαίε τὸν θεῖον Νέορα, καὶ μαχαίρᾳ τῇ τὲ Πνεύματος, τὰς ἐχθρὰς ἐλεῖν μοι δὸς Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Ὄρος σὺ τὸ κατάσκιον, Ἀββακὲμ ὡς ἔφη ὑπάρχεις Δέσποινα, ταῖς Πρεσβείαις σε φώτισον, τὲς προσρέχοντάς σοι Μητροπάρθενε. Ὠδὴ, ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Τῆς ψυχῆς σε τὸ κάλλος, καὶ τὸ ἐκ τῆς τύπων τὸ ῥέον Δημήτριε, λογχεύματων μῦρον, τὲ ἐνδόξε σώματος σύδοξε, ἐννοεῖν ἐκ ἔχω, ἀλλὰ βοῶ σοι ἐκ καρδίας, ἐκ παντοίων κινδύνων με λύτρωσαι.

Σεβεῖς σὲ τὴν δόξαν, τὲ Θεῖε ἐκ ὄψονται, ἀλλ' ὡδὶ γνώσονται, τὲς σεπτὲς ἀγῶνας, καὶ πρὸς σὲ τὴν μεγίστην καὶ ἄῤῥητον, σώτερ παῤῥησίαν τὲ Μυροβλύτε Δημήτριε, ὅν σοι πρέσβυν ἀεὶ προβαλλόμεθα.

Αἱμάτων πλημμύραν, Μάρτυς σε τὸ μῦρον διρόντες Δημήτριε, τῆς σαρκὸς τὰ πάθη, καὶ ψυχῆς τὰς ὀδυνας ἰώμεθα, Μυροβλύτα θεῖε. διὸ τὴν σύδοξον καὶ θείαν, σὲ μυρόβλυσιν πίσει γεραίρομεν. Θεοτοκίον.

Γῆ μὲ σκέπη καὶ κράτος, Πάναγνε καὶ σκέπασμα, καὶ τεῖχος ἄῤῥηκτον, καὶ σὲ προσκαλέμαι, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ με φύλαττε, ἐκ παντοίας βλάβης, ἐπερχομένης τὲ Βελίαρ, ἵνα πίσει καὶ πόθῳ δοξάζωσε.

Ὠδὴ, ς'. Ἐλάθητί μοι Σωτήρ.

Δημήτριε τὴν ψυχὴν, ὀφθεὶς σεῤῥότερος σύδοξε, ἀδάμαντος ἀπειλὰς, τυραννε καὶ κάθειρξιν, καὶ βίαιον θάνατον, ὡδὲ ἐλογίσω, τῷ Χερσῷ συζῆν ἐλόμενος.

Ὀγκην νυγείσης πλευρᾶς, τῆς δεξιᾶς σε Δημήτριε, ἠξίωσαι τὲ Χερσὲ, τὸ πάθος μιμήσασθαι, καὶ σώζειν τὲς πίσεσε, ἐπικαλυμβύας, ἐκ κινδύνων ἀξιάγασε.

Καθάπερ πῦρ ὄπισας, Θεσσαλονίκης τοῖς τείχεσι, τὴν ἐφοδον τῶν ἐχθρῶν, Δημήτριε ἔβεψας, οὕτω δυσκίδασον καὶ νυῦ πᾶσαν βλάβην, ἀφ' ἡμῶν τὲ πολεμήτορος. Θεοτοκίον.

Θεὸν τεχθεῖσα ἐκ σὲ, ἐπέγνωμεν Θεοτόκε· ὃν ἐξιλέωσαι νυῦ, ἡμῖν ὡς ἰσχύσα, τοῖς πίσει κραυγάζεσι, δωρησθῆναι λύσιν, τῶν πταισμάτων Παναμώμητε.

Δικ-

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Διάσωσον ταῖς τῆ σῆ μύρῃ ἀρδείαις.
Θεοτοκίον. Ἄχραντε ἡ ἐξ λόγε.
Τὸ Κοντάκιον. Τοῖς τῆ αἱμάτων σε ῥείθροις.
Οἱ ἀναβαθμοὶ, τὸ πρῶτον ἀντίφωνον τῆ δ'. ἦχε.
Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτῆ.
στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτῆ κτ.
Τὸ πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ἐκ τῆ κζ' Ἰωαννίλ.
Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτῆ μαθηταῖς· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλες.
Δόξα. Ταῖς τῆ Δημητρίε.
Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκε.
Εἶπα. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κζ' τὸ μέγα ἔλεός σε.
Καὶ τὸ Τροπάριον. Μὴ καταπίς δύσῃς με.
Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σε.

Ὠ'δὴ, ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰωδαίας.

Οἱ ἐκ Θεσσαλονίκης, καταπίσαντες ὅσοι ἐν ἄλλαις πόλεσιν, εἶπατε Δημητρίε, ἡμῖν τοῖς ἐρωτῶσι, τῷ μυρόβλυσιν ψάλλοντες· ἀλογητὸς ὁ Θεὸς τῆ μυροβλύτε Ἀμνύ.

Ὦμα δεδοξασμένον, μυροβλύσαι Ἁγίε ὡς τὸ τῆ Μάρτυρος, τίς εἶδε Δημητρίε, Μαρτύρων ταξιάρχε, ὃν δοξάζοντες ψάλλομεν· ἀλογητὸς ὁ Θεὸς τῆ Δημητρίε Ἀμνύ.

Σμῆ θείᾳ σε μύρῃ, ἀπελαύσεις δαιμόνων δυσώδες ἄθροισμα, ἐκ πάντων σε τῷ θείαν μυρόβλυσιν τιμώντων, καὶ βοώντων ἐκ πίσεως· ἀλογητὸς ὁ Θεὸς τῆ Δημητρίε Ἀμήν. Θεοτοκίον.

Εφ ἐκλελεγμένη, ἀνεδείχθης καὶ ὅλη καλὴ πρὸ κτίσεως, ὡς Σολομὼν ὁ θεῖος, ἀσπιλοτεράφων ἔφη· διὸ πάντες κραυγάζομεν, ἀλογητὸς ὁ υἱὸς τῆς Θεοτόκε Ἀμήν.

Ὠ'δὴ, ἡ. Τὸν Βασιλέα τῆ Οὐρανῶν.

Τοῦ Δημητρίε ταῖς ἀπροσδέκτοις Πρεσβείαις, ἐλεῆμον δεινῶς ἁμαρτίαις, τὸν ἐμπεπτωκότα σῶσόν με ζωοδότα.

Τοῦ Μυροβλύτε τῆς ζωτικῆς ἀνοχίας, ἀπολαῦσαι χείλεσι καρδίας, δεῦτε ἐπειχθῶμεν, καὶ δόξαν Θεῷ δῶμεν.

Αἷς ξικυμίαις τῆ πειρασμῶν βαλλομένης, μὴ παρίδῃς ἡμᾶς δεομένης, σὺ τῆς βοηθείας Δημητρίε τῆς Θείας.

Θεοτοκίον.

Τραυματιθεῖσά με τῷ ψυχῷ ἁμαρτίαις δρασικῷ φαρμάκῳ σῆς Πρεσβείας, ἴασαι Παρθένε, ἐλπὶς τῆ σὲ ὑμνώντων.

Ὠ'δὴ,

Ὠ'δὴ, θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ὑπὲρ γάλα τῷ πλουτήσε, πᾶσι χορηγέσαν, ἡμῖν τὸ μύρον Δημήτριε δέδωκας, τὸ ψυχοτόφον διόσε πόθῳ γεραίρομεν.

Τὸ αἷμα Δημητρίε, τῆ παμβασιλέως ἡ δωδία τῆ μύρων εἰργάσατο, μύρον καινὸν ἀναβλύζον πισοῖς ἰάματα.

Ῥείθρας τῆ σῆ μύρῃ, νόσων καὶ δαιμόνων, βαβυλῶνος καὶ βαρβάρων ἔλυσον, βαδρομῆς σεφηφόρε ἡμᾶς Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Γνησφώνως Θεοτόκε, σὲ δοξολογοῦμεν, ὅτι παθῶν καὶ κινδύνων λυτρώσαι ἡμᾶς, καὶ τὰς ἡμῶν ἱκεσίας ἐπ' ἀγαθοῖς συμπλήροις.

Μεγαλυνάριον.

Τὸν μέγαν ὁπλίτην καὶ ἀθλητὴν, καὶ στεφανηφόρον, ἐν τοῖς Μάρτυσι θαυμαστὸν, τὸν λόγχῃ ξωθεῖσα πλευρὰν ὡς ὁ Δεσπότης, Δημήτριον τὸν θεῖον, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Χαίροις τῆ Μαρτύρων κλέος σεμνὸν, ὄντως ἀθλοφόρε, Μυροβλύτα καὶ τῆ πιστῶν, ὁ λόγχῃ πλευρήσε, νυγεὶς ὡς ὁ Δεσπότης, ῥείθροις τῆ σῶν αἱμάτων πάντας ἁγίασον.

Τὸν Μεγαλομάρτυρα τῆ Χριστῆ, καὶ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἐπιμέτατον βοηθὸν, αἰχμαλώτων ῥύσιν, πιστοὶ τὸν Μυροβλύτην, Δημήτριον τὸν θεῖον, ὕμνοις τιμήσωμεν.

Ἐνήργησε καὶ ἕτερον Θαῦμα ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος πρὸς τὸν παρόντα Μητροφάνην Ἱερομόναχον Γρηγοραΐτην, καταγόμενον ἀπὸ τῷ Δωδώνης· τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος διηγεῖται ἔπως.

Ἐστάλθηκα, λέγει, ποτὲ ἐξαρχικῶς εἰς τῷ Μακεδονίαν ὑπὸ τὸν τότε Παξιάρχην Κύριον Γάκωβον τὸν Χῖον. Καταντήσας δὲ εἰς τὰ Δράμας τῷ Ἐπαρχίαν, ἐκόνδυσα εἰς μίαν χώραν λεγομένην Ζήχναν. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, ἐκεῖ ὅπου ἐκοιμώμεν, ἦλθον αἰφνιδίως κακόβοποι τινὲς ἄνθρωποι· καὶ πιάσαντές με, μὲ ἐξάβιζαν εἰς τὸ κελτίειον, φωνάζοντες ὅτι εἶμαι κατάσκοπος τῆ τόπε ἐκείνε, καὶ ἐπῆγα ἐκεῖ δῆθε νὰ τὰς προδώσω εἰς τὸν βασιλέα τῆς Νεμτζίας. Ἐξέπασέ με λοιπὸν ὁ κελτὴς, καὶ εὗρον αἰτίαν ἀπὸ τῷ κατηγορίαν, ὅπου ἐκεῖνοι ἔλεγον καὶ ἐμοῦ, μὲ τὸ νὰ εἶχον γράμματα Παξιαρχικὰ εἰς τὰς χεῖρας· καὶ ὁ κελτὴς, ὅπου Κωνσταντινουπολίτης, καὶ ἤξδρε καλῶς τὴν συνήθειαν τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας· ἐπειδὴ ὅμως καὶ δύσκολα δὲν ἐδύνατο νάμε ἐλευθερώσῃ ἀπὸ

πὸ τὰς χεῖρας τῦ κακοξόπων ἐκείνων, (διότι, τῦ τότε καιρῦ ἔγινε μεγάλη ἐπανάστασις κ᾽ τὸ Βασιλέως αὐτῦ Μωάμεθ, τὸν ἐποῖον, κ᾽ ἀπὸ τὸ θρόνο τὸ ἐκατέβασαν, καὶ παραχὴ μεγάλη ἦτον εἰς ὅλον τὸν ἁπλᾶν λαόν, κ᾽ ὁ καθ᾽ σᾶς ἔπραττε μὲ ἐξουσίαν ἐκεῖνο ὁπᾶ ἐβούλετο.) Ἐζήτησε νὰ φέρουσι μάρτυρας ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα μέρη· ἐκεῖνοι δὲ ὑποχρεώθηκαν νὰ τὰς φέρουν, ἐμβῆκα μὲ ἔρριψαν δεδεμένον εἰς τὴν φυλακὴν μὲ τὰς ἁλύσεις. Καὶ σωναθροίσαντες ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα μάρτυρας, παρεσάθησαν τῦ πρωῒ εἰς τὸν Κριτὴν ὁμᾶ μὲ αὐτούς· Ἐκβαλόντες δὲ κ᾽ ἐμβῆκα ἀπὸ τὴν φυλακὴν, παρέσησαν εἰς τὸ κριτήριον. Λοιπὸν, ἐπειδὴ κ᾽ πολλοὶ πολλὰ εἰπόντες δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἀποδείξουν τί κατ᾽ ἐμᾶ ἀληθές, πλὴς πάντων, μεχρὶ ἀπὸ τὰς λεγομένους Κεσιτζήδες, βάρβαροι κ᾽ κακόξοποι ἄνθρωποι, οἱ τὰς ἐπισασάσεις ἀγαπῶντες, δηλ᾽ νὰ κάμουν ἐλεύθερος κάθε εἶδος κακίας τον, εἶπον πρὸς τὸν κριτήν· ἡμεῖς ἐξορίσθημεν, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι τῇ ἀληθείᾳ κατάσκοπος τῆς χώρας μας, κ᾽ πιστὸν ὁμολογοῦμεν αὐτὸν ἐνώπιον Θεᾶ, κ᾽ ἀνθρώπων. Ὁ δὲ κριτὴς, ἐγνώρισε μὲν πῶς ἦτον ψεύδης ἡ μαρτυρίαις, μὲ δυνάμενος δὲ νὰ ἐναντιωθῇ, ἔδωκεν ἐγγράφως εἰς αὐτὲς τὴν τῦ θανάτου με ὑπόφασιν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ὁ καιρὸς ἑσπέρα, μὲ ἐπῆραν ἐκεῖθεν, κ᾽ μὲ ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, δηλ᾽ νά με θανατώσουν εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ λοιπὸν, ἐπειδὴ κ᾽ ὑπὸ κάθε βοήθειαν ἀνθρωπίνων ἀπελπίσθηκα, κατέφυγον εἰς τὴν ἄμαχον δύναμιν τῦ Θεᾶ· κ᾽ γόνυ κλίνας εἰς τὴν γῆν, ἐπεκαλέσθην μὲ δακρύων τὸν Μέγαν Δημήτριον, δηλ᾽ νά με ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν ἄδικον θάνατον, μὲ τὰς εἰς Θεὸν δυνατοσδέκτους Πρεσβείας τε· ἡ δὲ νύξ ἐκείνη, ἦτον ἡ εἰκοστὴ πέμπτη τῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς, ἥτις ἔμελλε νὰ φέρῃ τὴν εἰκοστὴν ἕκτην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἅγιος ἑορτάζεται. Ἐγὼ δὲ, ἐπειδὴ κ᾽ ἦμαν τεταραγμένος ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῦ θανάτου, δὲν ἤξερα ὁποία ἡμέρα ξημερώνει· παρεκάλεσα ὅμως τὸς μετ᾽ ἐμᾶ κεκλεισμένους δέλες εἰς τὴν φυλακὴν, νὰ μὴ δειλιάσωσι τὸν προσκαιρον θάνατον, ἀλλὰ νὰ φυλάττωσι τὴν πίστιν ἀπαρασάλευτα· οἵτινες ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρωσι τὸν θάνατον, κ᾽ ἔτζι ἀπεκοιμήθησαν. Ἐγὼ δὲ τᾶτο ἀκούσας, ὑπερβολικῶς ἐλυπήθην, κ᾽ θερμότερον παρεκάλεσα τὸν Κύριον, βρέχοντας τὸ ἔδαφος μὲ τὰς πηγὰς τῦ δακρύων.

Ἀλλ᾽ ὦ τῦ Μεγίστου σε Θαυματίου, Χειρὶ Βασιλεῦ, κ᾽ τῆς ἀῤῥήτε δόξης κ᾽ παῤῥησίας, ὁπᾶ οἱ Ἅγιοί σε κατηξιώθησαν, καὶ ἐξαι-

ρέτως, ὁ Μέγας σε Μάρτυς Δημήτριος! Διότι, ἐκεῖ ὁπᾶ ἐπροσπυχόμην μὲ ἀγωνίαν, μοὶ ἐφάνη ὁ Θεῖος Δημήτριος, φορῶντας Στέφανον, κ᾽ καθήμενος ἐπάνω εἰς κόκκινον ἄλογον, Δημήτριος, ὁ μὲν τὸν κοινὸν Δεσπότην ἐδικός μα Δεσπότης, καί μοι λέγει· Μὴ φοβᾶσαι, Μιχόφανες· ἰδὲ, ὁ Θεὸς ἐχάρισε τὴν ζωὴν εἰς ἐσένα, κ᾽ εἰς τὸς ὑπηρέτας σε. Ἐγὼ δὲ, ἐξάπλωσα τὰς χεῖρας, δηλ᾽ νὰ τὸν ἀγκαλιάσω, καὶ ἐκεῖνος ἄφαντος ἔγινεν. Ὅσον δὲ χαρὰν ἔλαβον, κ᾽ ὅσον ἐδόξασα τὸν Θεὸν κ᾽ τὸν Ἅγιον Δημήτριον, ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸ διηγηθῶ. Ἐσήκωσα λοιπὸν τὸς ὑπηρέτας ἀπὸ τὸν ὕπνον, κ᾽ τὸς ἐδιηγήθηκα δηλ᾽ τὴν ὀπασίαν τε Ἁγίε, κ᾽ δηλ᾽ τὰ λόγια, ὁπᾶ μοι εἶπε. Καὶ τότον λεγομένων, ἰδὲ κ᾽ φθάνει εἰς ἡμᾶς σᾶς ἄνθρωπος εἰς χῆμα δεσμοφύλακος, σύρωντας κ᾽ τὸ ἄλογόν μα μαζύτε, καί μοι λέγει· σήκω, κ᾽ ἔπαρε τὸς ὑπηρέτας σε, κ᾽ καββαλικεύσας πήγαινε εἰς τὸν δρόμον σε ἄφοβα.

Ὅσον, εἰς δυχαριστίαν τε Ἁγίε, συνέταξα καὶ τὸν παρόντα ἐγκλητικὸν Κανόνα. Ἦτον δὲ ἔτος ἀπὸ Χριστε, ᾳχοζ'. ὅτε τὸ θαῦμα τᾶτο εἰς ἐμὲ ἐγένετο δηλ᾽ τὸν Ἅγιον, ἐ ταῖς Πρεσβείαις, ἀξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῦ Οὐρανῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

NOI RIFOFMATORI

DELLO STUDIO DI PADOVA.

AVendo veduto per la Fede di Reviſione, ed Approvazione del P. F. Gio. Tommaſo Maſcheroni Inquiſitor General del Santo Offizio di Venezia nel Libro intitolato Janua Poenitentiæ in Greco. MS. non vi eſſer coſa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Atteſtato del Segretario Noſtro, niente contro Principi, e Buoni Coſtumi, concediamo Licenza a Niccolò Glicchi Stampator di Uenezia che possi eſſer ſtampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle Pubbliche di Venezia, e di Padova.

Dat. li 19. Marzo 1795.

(Agostin Barbarigo Rif.
(
(Paulo Bembo Rif.
(
(

Regiſtrata in Libro a Carte 592. al Num. 23.

Marcantonio Sanfermo Seg.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ